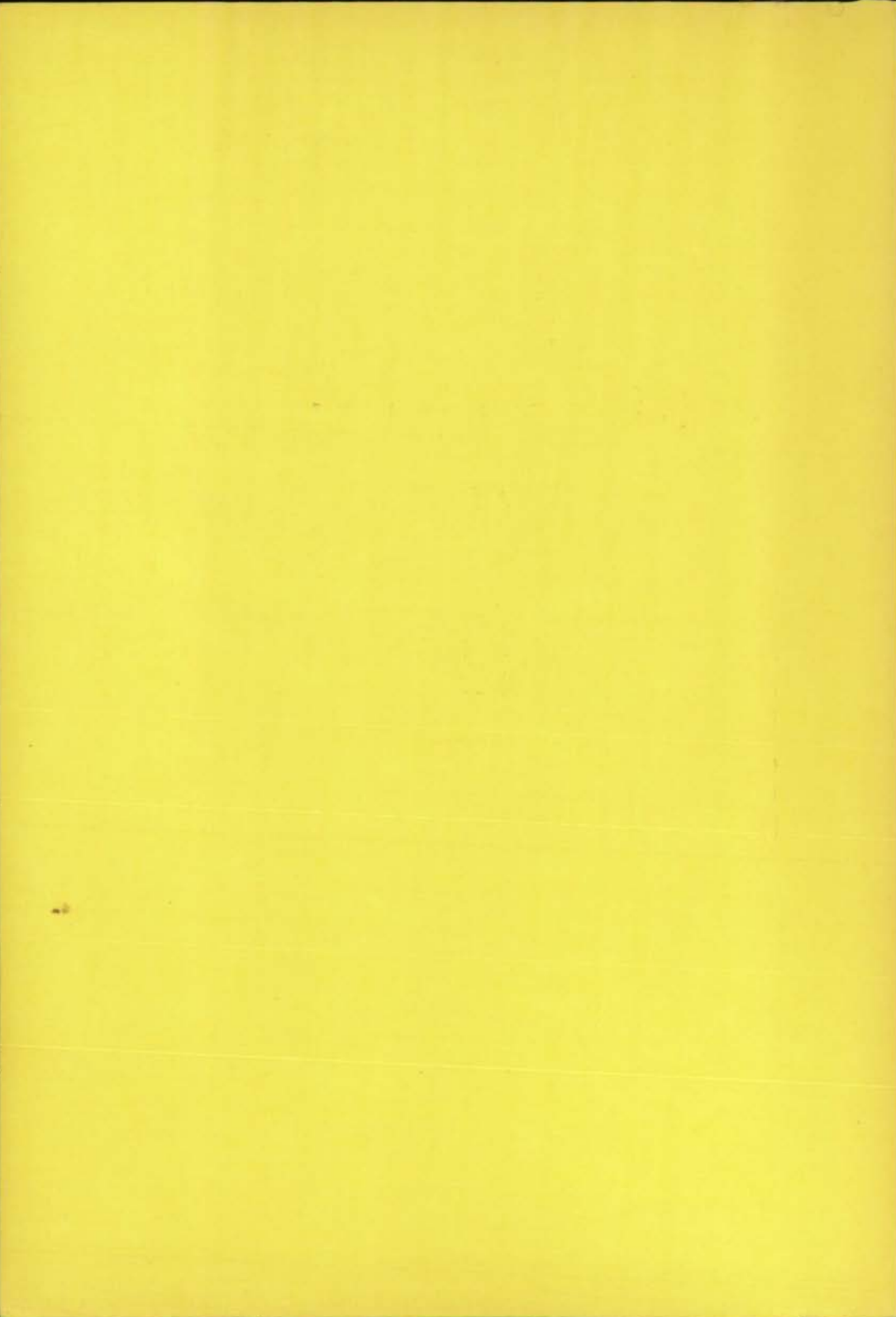

BERETNING

1968

LANDSORGANISASJONEN
I NORGE

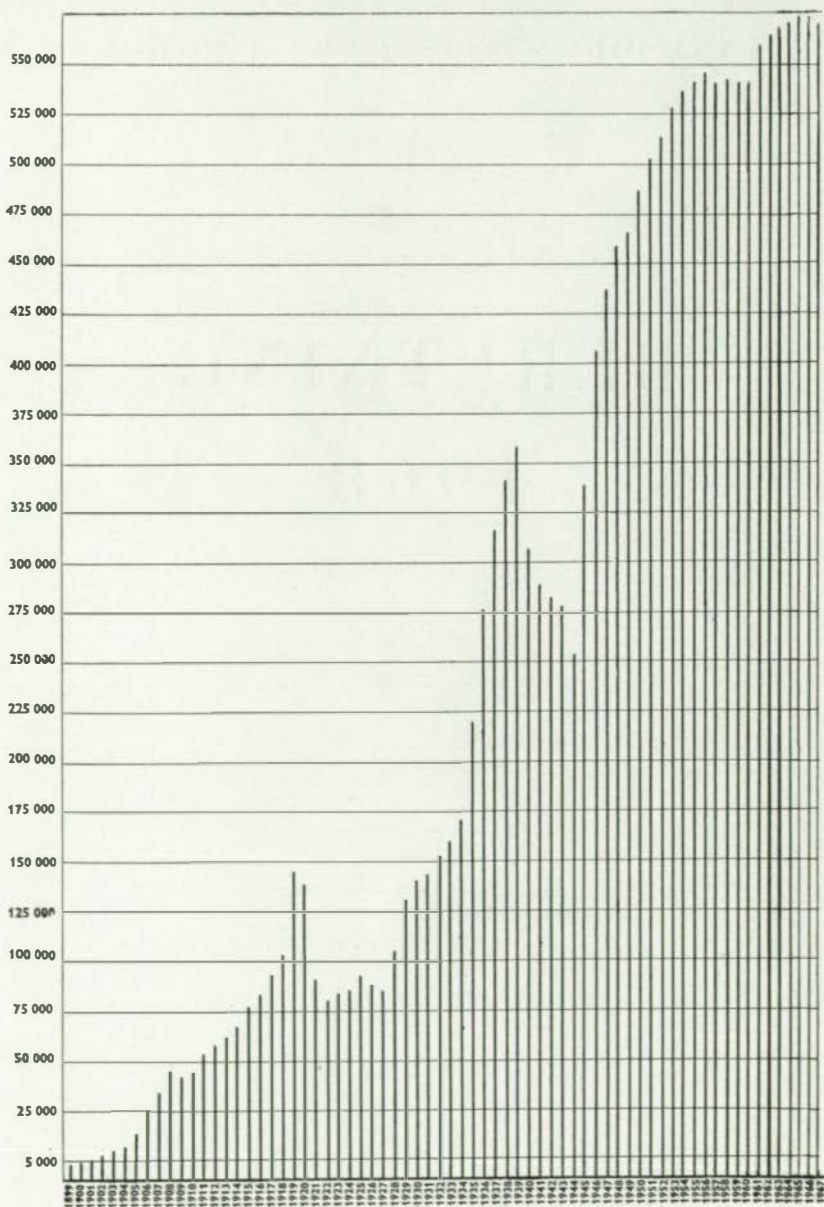

LANDSORGANISASJONEN I NORGE

BERETNING
1968

AKTIETRYKKERIET - OSLO, 1969

Medlemstall i Landsorganisasjonen 1899–1967.

Register.

	Side
Innledning	5
LO's administrasjon	6
LO's revisjonsutvalg	7
Sekretariatet	7
Representantskapet	8
Trygve Lie er død	14
Kongens gull til Frank Hansen	15
LO's distriktskontorer	15
Bedriftslegeordningen	15
Samarbeidskomitéen mellom DNA og LO	16
Informasjonsmøter	16
Samarbeidskomitéen mellom NKL og LO	17
Representasjon	17
Nordisk faglig samarbeid	21
Nordisk faglig økonomisk konferanse i Gøteborg 7.—8. november	22
Fellesordningen for tariffestet pensjon	27
Fagorganisasjonens Stønadskasse	28
Sluttvederlagsordningen	29
FFI's Solidaritetsfond — Arbeiderbevegelsens Solidaritetsfond	34
Voldgiftsnemnda for organisasjonstvister	34
Fellesutvalget for kollektiv hjemforsikring	47
Kollektiv hjemforsikring — rettsak om fagbevegelsens adgang til å ekskludere enkeltmedlemmer	50
Rapport fra representanter for den norske landsorganisasjonens besøk i Jugoslavia 9.—13. september	68
Økonomisk oversikt for 1968	86
Hovedtrekkene i Norge	86
Produksjonsutviklingen	89
Utenriksregnskapet	95
Handelspolitikken	96
Prisutviklingen	96
Prispolitikk og prisregulering	99

	Side
Inntekter	101
Lønnsutviklingen	102
Arbeidsmarkedet	103
Forbruk	106
Investeringer	107
Penger og finanser	109
Tariffrevisjonen 1968	115
Tariffrevisjonen for det private næringsliv	115
Statstjenestemannsoppgjøret	144
Den Frie Faglige Internasjonale (FFI)	167
Den europeiske regionale organisasjon (ERO) av Den Frie Faglige Internasjonale (FFI)	175
Den 52. Internasjonale Arbeidskonferanse	178
LO's økonomiske kontor	193
LO's juridiske kontor	195
LO's presse- og informasjonskontor	196
LO's rasjonaliseringskontor	198
LO's revisjonskontor	200
LO's kvinnenemnd	200
LO's ungdomsutvalg	206
LO's funksjonærutvalg	209
LO's komité for produktivitetsarbeid	209
Samarbeidsrådet LO—NAF	212
Samarbeidsrådet DKT—LO	213
Arbeidslivets komité mot Alkoholisme og Narkomani	214
LO's verve- og agitasjonskampanje 1968/69	219
Utredningskontoret	222
Folkets Hus Fond	222
Den norske Fagorganisasjons Pensjonskasse	223
Landsorganisasjonens skole, Sørmarka	223
Ringsaker Folkehøgskule	224
Opplysningsarbeidet i fagorganisasjonen	225
Arbeiderbevegelsens Arkiv	228
Statens Feriefond	231
Komitéer, utvalg, råd og styrer	231
Bransjerådene	247
Utdrag av beretningene for distriktskontorene	249
Fylkesutvalget for samorganisasjonene i Akershus	274
Statistisk oversikt	276
Tabeller	281

Innledning.

Tariffrevisjonen la beslag på alle organisasjonsledd den første del av året. Representantskapet holdt sitt møte 8. januar, hvor retningslinjene for tariffrevisjonen ble trukket opp. Det ble gjort forberedelser i hvert enkelt forbunds tariffområde, og forhandlinger og meklinger for både den private og offentlige virksomhet fant til slutt sin løsning i vedtatte meklingsforslag etter uravstemning.

De tariffområder som ikke direkte var med i fellesforhandlingene, fikk i stand tariffoppgjør, i alt vesentlig i takt med det grunnlag som ble lagt ved fellesforhandlingene.

Den økonomiske utvikling i vårt land ved utgangen av året kan summeres slik, i henhold til bl. a. Økonomisk utsyn over året 1968.

Overskott på driftsregnskapet overfor utlandet var på ca. 900 millioner kroner. Dette er en bedre utgangsstilling enn tidligere år.

Verdien av bruttonasjonalproduktet steg med ca. 7 prosent — mot ca. 10 prosent året før.

Bruttonasjonalproduktet i volum steg med ca. 3½ prosent — mot 6 prosent året før.

Bruttoproduksjonen i bergverk, industri og kraftforsyning steg med 4 prosent — mot 4.7 prosent året før.

Privatkonsum økte i volum med 3.4 prosent — mot 4.8 prosent året før. Antall sysselsatte steg med ca. 7000 personer, som er omtrent det samme som året før.

Antall arbeidsløse ved utgangen av året var 27 450 — dvs. 4100 mer enn året før.

I 4. kvartal viste det seg at det var meldt driftsinnskrenkninger fra 54 bedrifter, med oppsigelse av 1748 personer — mot 37 bedrifter med 1179 personer året før.

Det var permittert 1266 personer fra 44 bedrifter — mot 926 personer i 27 bedrifter året før.

Lønnsutviklingen basert på alle lønnsgrupper under ett steg i gjennomsnitt ca. 6 prosent.

Konsumprisindeksen steg med 3,5 prosent.

Det vil bli ca. 2,5 prosent reallønnsøkning i 1968. Også i 1968 fore-

gikk det en lønnsglidning i likhet med tidligere innenfor enkelte og betydelige områder.

Når det gjelder LO's gjøremål og oppgaver i framtiden, er det utarbeidet en såkalt handlingsprogram, kalt «Program 69». Dette har vært ute til behandling blant aktive tillitsmenn og medlemmer i studieringer med sikte på å få en meningsmåling av medlemmenes syn på oppgavene. I alt var dette handlingsprogram ved årets utgang diskutert i om lag 1000 studieringer, hvor et antall av om lag 10 000 medlemmer har deltatt.

Etter vedtak som ble gjort av LO's representantskap i oktober 1967, ble det i 1968 satt i gang en agitasjons- og vervekampanje. De rapporter som hittil er kommet inn, viser at kampanjen har ført til stor aktivitet i alle organisasjonsledd, noe som må betraktes som gledelig.

Det har i dette året vært drevet en ganske omfattende informasjons- og opplysningsvirksomhet. Denne har tatt sikte på aktuelle faglige spørsmål i forbindelse med tariffsituasjonen, «Program 69, samt agitasjons- og vervekampanjen. Det er holdt en rekke distriktskonferanser med deltakere fra så å si alle tilsluttede forbund, hvor innledere fra LO og forbundene samt distriktskontorene har vært til stede og gitt orienteringer.

Landsorganisasjonens skole på Sørmarka har hatt fullt belegg hele året. Det har således vært drevet en ganske omfattende kurs- og opplysningsvirksomhet.

TWI-instruktørene har i løpet av året avviklet kurs med 2300 deltakere.

LO's medlemstall pr. 31. desember 1968 var 446 461 menn og 127 832 kvinner. Totalt 574 293.

LO's administrasjon.

Landsorganisasjonen har 6 valgte tillitsmenn. Ved årets utgang var LO's personale, tillitsmenn og funksjonærer, i alt 52. Disse for-
deler seg slik:

Administrasjonen	16
Juridisk kontor	6
Kassakontoret	6
Presse- og Informasjonskontoret	5
Rasjonaliseringskontoret	4
Resepsjon, ekspedisjon og sentralbord	5
Revisjonskontoret	1
Økonomisk kontor	5
Rengjøringshjelp og husmor	4

Ved LO's revisjonskontor er det dessuten ansatt 8 revisorer som utfører revisjonsarbeid i forbundene.

LO's revisjonsutvalg.

LO's revisjonsutvalg har i 1968 bestått av:

1. Alf Michelsen, formann, Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund.
2. Anna Nilsen, Norsk Tekstilarbeiderforbund.
3. Harry Jørgensen, Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund.

Varamenn:

1. Bertrand Olsen, Norsk Kommuneforbund.
2. Odd Wessel Larsen, Norsk Jernbaneforbund.

Sekretariatet.

Sekretariatet har i 1968 bestått av følgende:

Formann, P. Mentsen, nestformann Tor Aspengren, hovedkasserer Alf Andersen, 1. sekretær Thorleif Andresen, 2. sekretær Einar Strand, 3. sekretær Odd Højdahl. (2. og 3. sekretær fungerer som 1. og 2. varamann for de valgte tillitsmenn i Sekretariatet.)

Øvrige medlemmer av Sekretariatet:

Marie Lindquist, Norsk Bekledningsarbeiderforbund, Lage Haugness, Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund, Otto Totland, Norges Handels- og Kontorfunksjonærers Forbund, Per Andersen, Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund, Emil Edvardsen, Norsk Jernbaneforbund, Klaus Kjelsrud, Norsk Skog- og Landarbeiderforbund, Henry Nicolaysen, Norsk Transportarbeiderforbund, Åge Petersen, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund, Arne Li, Norsk Grafisk Forbund, Fritz W. Hannestad, Norsk Forbund for Arbeidsledere og Tekniske Funksjonærer, og Eivind Strømme, Norsk Hotell- og Restaurant-Arbeider-Forbund.

Emil Edvardsen, Norsk Jernbaneforbund, døde 25. september 1968. Fra samme tid rykket 1. varamann, Ingvald Hansen, Norsk Skotøyarbeiderforbund, inn som medlem av Sekretariatet.

Varamenn:

1. Ingvald Hansen, Norsk Skotøyarbeiderforbund.
2. Øistein Larsen, Norsk Arbeidsmandsforbund.
3. Arne Born, Norsk Kommuneforbund.
4. Olaf Karling, Norsk Sjømannsforbund.
5. Leif Andresen, Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund.
6. Olav Bratlie, Norsk Papiindustriarbeiderforbund.

7. Erling Johansen, Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund.
8. Thorvald Karlsen, Norsk Tjenestemannslag.
9. Bjarne Bårdsen, Norsk Tekstilarbeiderforbund.

De 6 første varamenn er innkalt til hvert sekretariatsmøte.

I Representantskapets møte 10.—11. desember ble det foretatt suppleringsvalg til Sekretariatet. 1. varamann Ingvald Hansen, Norsk Skotøyarbeiderforbund, rykket opp som medlem av Sekretariatet.

Øistein Larsen, Norsk Arbeidsmandsforbund, Arne Born, Norsk Kommuneforbund, Olaf Karling, Norsk Sjømannsforbund, Leif Andresen, Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund og Olav Bratlie, Norsk Papirindustriarbeiderforbund, rykket opp som henholdsvis 1., 2., 3., 4. og 5. varamann for resten av kongressperioden.

Det ble foretatt nytt valg på 6. varamann. Som 6. varamann ble valgt Egil Halvorsen, Norsk Jernbaneforbund.

Formannen i Funksjonærsambandet i Norge og LO's kvinnesekretær møter i Sekretariatet med tale- og forslagsrett. Dessuten møter lederen for LO's presse- og informasjonskontor, Per Haraldsson, og kontorsjef Paul Engstad.

Representantskapet.

Ordinært representantskapsmøte ble holdt i Folkets Hus, Oslo, 10. og 11. desember 1968.

Til stede:

Arbeiderpartiets Presseforbund: Tore Nilsen, Oslo.

Norsk Forbund for Arbeidsledere og Tekniske Funksjonærer: Arvid Engen, Oslo.

Norsk Arbeidsmandsforbund: Ole Flesvig, Oslo, Kurt Mortensen, Kirkenes, Gustav Merkesdal, Øvre Surnadal, og Ola Sande, Hauketo.

Norges Befalslag: Albert Uglem, Oslo.

Norsk Bekledningsarbeiderforbund: Rudolf Eriksen, Oslo, og Edel Brekke, Bergen.

Norsk Bokbinder- og Kartonasjearbeiderforbund: Kåre Pedersen, Oslo.

Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund: Rasmus Solend, Oslo, Olav Lerø, Oslo, Odd Isaksen, Tromsø, Oskar Skogly, Lillehammer, Klaus Hofstad, Trondheim, Hjalmar Jensen, Stange st., og Bertin Grimstad, Bergen.

Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund: Erik G. Kristoffersen, Oslo, og Nils H. Johannessen, Oslo.

Norsk Fengselstjenestemannsforbund: Reidar Albertsen, Oslo.

Norsk Gullsmedarbeiderforbund: Kåre Dalberg, Oslo.

Norges Handels- og Kontorfunksjonærers Forbund: Kåre Hansen, Oslo, Reidar Moen, Oslo, Gunnar Nøttveit, Bergen, Ruth Svendsen, Porsgrunn, og Bergljot Nyhus, Oslo.

Norsk Hotell- og Restaurant-Arbeider-Forbund: Alf Frotjold, Oslo, og Arne Løken, Oslo.

Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund: Frank Nygård, Askim, Svern Eriksen, Tønsberg, Einar L. Nilsen, Bergen, Anna Sveum Mosevik, Gjøvik, Gunnar Aagesen, Trondheim, Willard Kristiansen, Oslo, og Arnold Svendsen, Oslo.

Norsk Jernbaneforbund: Egil Halvorsen, Oslo, Odd Wessel Larsen, Oslo, Håkon Brunborg, Bergen, Kåre Stuevold, Hommelvik, og Enok B. Skramstad, Elverum.

Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund: Håkon Bjordal, Høyanger, Sverre Enger, Oslo, Håkon A. Ødegaard, Oslo, Sverre Hansen, Jevnaker, og Georg Gram Olsen, Sandefjord.

Norsk Kjøttindustriarbeiderforbund: Henning Dahl, Oslo.

Norsk Kommuneforbund: Margot Klemetsen, Oslo, Jens Torp, Oslo, Alf J. Helgesen, Bergen, Sigurd Karlsen, Trondheim, Arthur Molde, Stavanger, Karl Bjerkeli, Hønefoss, og Arne Andersen, Skjervøy.

Lensmannsbetjentenes Landslag: Olav Klepp, Oslo.

Norsk Litograf- og Kjemigrafferforbund: Arild Kalvik, Oslo.

Norsk Lokomotivmannsforbund: O. Anfinen, Oslo.

Norsk Losforbund: Kåre Toft, Trondheim.

Luftforsvarets Befalsforbund: Karl M. Olsen, Oslo.

Norsk Murerforbund: Lorang Kristiansen, Oslo.

Norsk Musikerforbund: Sigurd Lønseth, Oslo.

Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund: Arne Andresen, Oslo, Arne Barlie, Oslo, Martin Lea, Stavanger, og Joh. B. Magnussen, Oslo.

Norsk Papirindustriarbeiderforbund: Rolf Hauge, Oslo, Finn Salomonsen, Greåker st., og Olav A. Skogen, Notodden.

Norsk Politiforbund: Odd Eide, Oslo.

Postfolkenes Fellesforbund: Aage Tømmereek, Oslo, og Leif Paulsen, Oslo.

Norsk Sjømannsforbund: Kåre Kristoffersen, Oslo. Leif Østlie, Oslo, Kaare Kjæraas, Sandefjord, Wernalf Falao, Bergen, Odd Heland, Trondheim, Kjell Haugerud Andersen, Stavanger, og Birger Moss, Harstad.

Norsk Skinn- og Lærarbeiderforbund: Wiktor Remme, Oslo..

Norsk Skog- og Landarbeiderforbund: Svein Morgenlien, Oslo, Sverre Solbakken, Spillum i Namdal, og Wilhelm Åsli, Bjørkelangen.

Norsk Skotøyarbeiderforbund: Agnes Pehrson, Halden.

Norsk Tekstilarbeiderforbund: Bjarne Bårdsen, Oslo, og Signe Braathen, Oslo.

Telefolkenes Fellesforbund: Harald Fondevik, Oslo, og Bjørn Nettet, Oslo.

Norsk Tjenestemannslag: Thv. Karlsen, Oslo, Hjalmar Andersen, Oslo, Ivar Thorbjørnsen, Greåker, og Arne Laberg, Bjerkvik.

Norsk Tolltjenestemannsforbund: Ivar Nilsen, Oslo.

Norsk Transportarbeiderforbund: Arild Hammerø, Borkenes, Ths. Einarsson, Stavanger, Arnold Mikkelsen, Laksevåg, og Arne Hermansen, Hauketo.

Norsk Treindustriarbeiderforbund: Erik Eriksen, Oslo.

Norsk Typografforbund: Reidar Langås, Oslo.

Fylkenes representanter:

Akershus fylke: Alf Haakensen, Strømmen.

Aust-Agder fylke: Tellef Rislå, Herefoss.

Bergen fylke: Birger L. Larsen, Bergen.

Buskerud fylke: Thormod Pettersen, Drammen.

Finnmark fylke: Kåre Flå, Vardø.

Hedmark fylke: Arne Olsen, Hamar.

Hordaland fylke: Fredrik Westerlund, Odda.

Møre og Romsdal fylke: Gunnar Gundersen, Kristiansund N.

Nordland fylke: Joralf Johnsen, Mosjøen.

Oppland fylke: Johannes Knapp, Gjøvik.

Oslo fylke: Ivar Ødegaard, Oslo.

Rogaland fylke: Georg Haug, Stavanger.

Sogn og Fjordane fylke: Gjermund Vee, Øvre Ardal.

Telemark fylke: Sigurd Namløs, Skien.

Troms fylke: Henry Riise, Tromsø.

Nord-Trøndelag fylke: Asmund Gjörv, Follafoff.

Sør-Trøndelag fylke: Mikal Morken, Oppdal.

Vest-Agder fylke: Mauritz Thorkildsen, Mandal.

Vestfold fylke: Richard Thon, Tønsberg.

Østfold fylke: Jan M. Johansen, Sellebakk.

Fra Sekretariatet: P. Mentsen, Tor Aspengren, Alf Andersen, Thorleif Andresen, Marie Lindquist, Lage Haugness, Otto Totland, Per Andersen, Klaus Kjelsrud, Henry Nicolaysen, Åge Petersen, Arne Li, Fritz W. Hannestad, Eivind Strømme og Ingvald Hansen.

Varamenn til Sekretariatet: Einar Strand og Odd Højdahl møter som varamenn for de valgte tillitsmenn i LO. Øystein Larsen, Olaf Karling, Leif Andresen, Olav Bratlie og Erling Johansen.

Fra revisjonsutvalget: Alf Michelsen, Oslo, Anna Nilsen, Oslo, og Harry Jørgensen, Oslo.

Fra distriktskontorene:

LO's distriktskontor i Bergen: Ralph Christiansen og Finn Lien

LO's distriktskontor i Bodø: Hans Nordahl Jensen og Odd M. Bakkejord.

LO's distriktskontor i Drammen: Leif Haraldseth.

LO's distriktskontor i Gjøvik: Ole Knapp.

LO's distriktskontor i Hamar: Aage Sjøgaard.

LO's distriktskontor i Kirkenes: Per A. Utsi.

LO's distriktskontor i Kristiansand S.: Oddvar Gøthesen og Aage Bjorvand.

LO's distriktskontor i Molde: Thorleif Hansen.

LO's distriktskontor i Porsgrunn: Harald E. Olsen.

LO's distriktskontor i Sarpsborg: Jakob Grava.

LO's distriktskontor i Stavanger: Per Aase.

LO's distriktskontor i Tromsø: Forfall.

LO's distriktskontor i Trondheim: Rikhard Haugen.

Fra LO's administrasjon: Egil Ahlsen, Liv Buck, Ronald Bye, Harald Andersen, Paul Engstad, Steinar Halvorsen, Per Haraldsson, Ingemund Haugen, Kjell Lien, Mirjam Nordahl, Jon Rikvold, Ragnar Røberg Larsen, Ulf Sand, Olaf Sunde og Richard Trælnes.

Samarbeidskomitéen DNA—LO: Trygve Bratteli, Reiulf Steen og Haakon Lie.

LO's kvinnemnd: Solveig Løfquist Nielsen.

Funksjonærsambandet i Norge: Thv. Karlsen.

Fylkesutvalget for samorg. i Akershus: Tryggve Aakervik.

Referent: Jon Myren.

Til representantskapsmøtet var det satt opp følgende dagsorden.

1. Beretning for 1967.
2. Regnskap for 1967.
3. Fastsettelse av satser for diett og tapt arbeidsfortjeneste.

4. Ansettelse av sekretær ved LO's distriktskontor i Gjøvik.
5. Valg av medlemmer til Ankenemnda for Den norske fagorganisasjons pensjonskasse.
6. Regulering av kontingenten til LO.
7. Spørsmålet om innføring av sommertid.
8. Suppleringsvalg til Sekretariatet.
9. Hovedavtalene med Norsk Arbeidsgiverforening og Den kooperative Tarifforening.
10. Den faglige og økonomiske situasjon.

Protokoll fra representantskapsmøtet er utsendt.

Trygve Lie er død.

Trygve Lie er gått bort i en alder av 72 år. En ruvende personlighet er borte. Norsk arbeiderbevegelse og Norge har mistet en av sine fremste menn.

Etter tre år som sekretær i Det norske Arbeiderparti kom Trygve Lie til Landsorganisasjonen som juridisk konsulent. I en vanskelig periode for fagbevegelsen gjorde han en betydelig innsats, både som de fagorganisertes talsmann i rettssaker og ved forhandlingsbordet.

Da Nygaardsvold dannet regjering i 1935 kom Trygve Lie med, og i tur og orden var han justisminister, handelsminister, forsyningsminister og fra sommeren 1940 utenriksminister. Etter krigen fortsatte han som utenriksminister, men allerede i februar 1946 ble han valgt som de Forente Nasjoners første generalsekretær, og i sju år ledet han verdensorganisasjonen.

Tilbake i Norge 1953 ble han fylkesmann i Oslo og Akershus. I 1963 ble Trygve Lie statsråd igjen, først som industriminister og senere som handelsminister, en stilling han hadde til regjeringen Gerhardsen gikk av etter valget i 1965.

Mye av tiden etter at han gikk av som generalsekretær, viet Trygve Lie sitt forfatterskap, der han skildret både sin tid i Regjeringen og sine år som generalsekretær. Hans siste bok kom ut så sent som i høst.

Til Trygve Lies begravelse i Trefoldighetskirken 6. januar 1969 kl. 11.00 fikk Landsorganisasjonen tildelt kort til 15 reserverte plasser. Disse ble disponert således:

P. Mentsen, Alf Andersen, Thorleif Andresen, Odd Højdahl, Einar Strand, Olaf Sunde, Ingemund Haugen, Kjell Lien, Leif Andresen, Norsk Kjemisk Industrierbeiderforbund, Elias Volan, Egil Ahlsen, fru Audny Brannsten, Fritz W. Hannestad, Liv Buck og Paul Engstad.

Kongens gull til Frank Hansen.

Ved en høytidelighet i Sekretariatsalen i LO 17. desember ble sekretær Frank Hansen i Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund tildelt Kongens fortjenestemedalje i gull. Det var fylkesmann Petter Koren som overrakte medaljen, idet han minnet om Frank Hansens lange virksomhet som faglig tillitsmann og blant annet framhevet hans innsats under okkupasjonen, da Frank Hansen en tid var formann i det illegale faglige utvalg og med i Hjemmefrontens ledelse. Frank Hansen har også utført annet samfunnsnyttig arbeid, og det har i det hele vært samfunnsmessig perspektiv over hans virksomhet, sa fylkesmannen.

Frank Hansen takket for utmerkelsen, og LO's formann, P. Mentzen, brakte ham fagbevegelsens gratulasjon. — Vi ser dette som en hedersbevisning til den samlede fagbevegelse, sa Mentzen.

Frank Hansen fylte 65 år i oktober og har således nådd aldersgrensen for faglige tillitsmenn.

Det første tillitsvervet fikk han på sin arbeidsplass 16 år gammel, og siden fulgte en rekke verv både i fagbevegelsen, den politiske arbeiderbevegelse og i kommunalpolitikken.

LO's distriktskontorer.

Ved årets utgang hadde Landsorganisasjonen distriktskontorer på følgende steder: Kirkenes, Tromsø, Bodø, Trondheim, Molde, Bergen, Stavanger, Kristiansand S., Porsgrunn, Drammen, Gjøvik, Hamar og Sarpsborg.

Bedriftslegeordningen.

Bedriftslegeordningen er basert på frivillig overenskomst mellom Den norske Lægeforening, Landsorganisasjonen i Norge og Norsk Arbeidsgiverforening. I denne overenskomst er det fastsatt bestemte retningslinjer for hvordan ordningen skal praktiseres. De tre organisasjoner har sammen opprettet Bedriftslegerådet, som består av en representant for hver organisasjon samt et sekretariat. Rådet har til oppgave å spre opplysning om bedriftslegeordningen, arbeide for at den blir mest mulig utbredt, gi praktisk veiledning i alt som angår den, kontrollere at den praktiseres i samsvar med de vedtatte retningslinjer og uttale seg om tvils- og tvistes spørsmål.

Rådet fører register over alle norske bedrifter som har innført bedriftslegeordningen.

Etter den annen verdenskrig har et stigende antall industrielle

og merkantile bedrifter — både private og offentlige — ansatt bedriftslege. Pr. 31. desember 1968 omfatter ordningen til sammen 1802 bedrifter, hvor det i alt arbeider ca. 315 750 personer. Ca. 1000 bedrifter deltar i felles bedriftslegeordning, hvorav det i alt finnes 166, med til sammen ca. 107 250 ansatte. Antall bedriftsleger var 609.

Formålet med bedriftslegeordningen er å verne om og fremme helsen til de ansatte — både fysisk, mentalt og sosialt, samt å fremme hygienien på arbeidsstedene. Dette søkes oppnådd ved regelmessige legeundersøkelser og helseveiledning og ved regelmessige hygieniske inspeksjoner av arbeidsforholdene.

Bedriftslegerådet har i 1968 bestått av:

Formann — professor dr. med. Haakon Natvig, Den norske lægeforening, direktør Joh. Fr. Hansen, Norsk Arbeidsgiverforening, kontorsjef Paul Engstad, Landsorganisasjonen i Norge.

Bedriftslegerådets utgifter bæres i fellesskap av de tre hovedorganisasjoner som er med i ordningen.

— — —
Landsorganisasjonen sammen med en del andre organisasjoner er med i en felles bedriftslegeordning, som har kontor i Folke-teaterbygningen. Bedriftslegeordningen kostet i 1968 kr. 57.56 pr. person.

Samarbeidskomitéen mellom DNA og LO.

Samarbeidskomitéen har i 1968 bestått av følgende:

Fra DNA: Trygve Bratteli, Reiulf Steen og Haakon Lie med Reidar Hirsti som varamann.

Fra LO: P. Mentsen, Tor Aspengren og Fritz W. Hannestad med Alf Andersen som varamann og Samarbeidskomitéens sekretær.

Samarbeidskomitéen har i 1968 hatt 18 møter og behandlet en rekke saker. Av dette kan nevnes: Kollektiv hjemforsikring, faglig/politisk utvalg, ungdomsarbeidet i arbeiderbevegelsen, 1. mai 1968, tariffsituasjonen, nordisk samarbeid, skattespørsmål, struktur og arbeidsmarkeds-politikk, nytt boligprogram, stortingsvalget 1969 og budsjett for dette og en del andre saker.

Informasjonsmøter.

Samarbeidskomitéen mellom DNA og LO har innkalt medlemmer av DNA's sentralstyre, LO's sekretariat og de fastlønte tillitsmenn i forbundene til følgende informasjonsmøter:

1. 24. januar — Banksjef Per Dragland: Sandberg-komitéens innstilling om skattene.
2. 21. februar — Bjørn Dvorsky: Israel i dag (foredraget ble holdt på norsk).
3. 1. mars — Andreas Papandreou: Redegjørelse for forholdene i Hellas. Foredraget ble holdt på engelsk med tolk.
4. 16. desember — Budsjett for stortingsvalget 1969.

Samarbeidskomitéen mellom NKL og LO.

Det har ikke vært noe møte i Samarbeidskomitéen i 1968, men det var enighet om å holde et møte i begynnelsen av 1969. Dette møte ble senere berammet til 20. og 21. februar i Trondheim.

Representasjon.

Landsorganisasjonen har vært representert på følgende forbundslandsmøter:

Norsk Losforbund,

30.—31. mai i Oslo: Paul Engstad.

Lensmannsbetjentenes landslag,

24.—26. juni på Voss: Odd Højdahl.

Norges Handels- og Kontorfunksjonærers Forbund,

8.—12. september i Oslo: Odd Højdahl og Kjell Lien.

Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund,

16.—21. september i Oslo: Tor Aspengren, Paul Engstad og Olaf Sunde.

Norsk Bekledningsarbeiderforbund,

13.—15. oktober i Oslo: Einar Strand.

Norsk Tekstilarbeiderforbund,

13.—15. oktober i Oslo: Alf Andersen.

Norsk Skotøyarbeiderforbund,

14.—15. oktober i Oslo: Odd Højdahl.

Sammenslutningslandsmøte: Bekledning—Tekstil—Skotøy,

16. oktober i Oslo: Alf Andersen, Einar Strand og Odd Højdahl.

Norsk Jernbaneforbund,

20. november og flg. dager i Oslo: P. Mentsen og Odd Højdahl.

Landsorganisasjonen har også vært representert på følgende innenlandske møter, jubiléer, konferanser m. v.:

Allbygg, Bergen,

generalforsamling 2. april i Bergen: Ralph Christiansen.

Arbeiderbladet og Aktietrykkeriet, Oslo,

generalforsamling 11. mars: Tor Aspengren.

Fagbygg A/S,

generalforsamling 21. oktober: Alf Andersen.

Finnmark- og Nord-Troms Fiskeindustri (FI-NO-TRO),

generalforsamling 5. januar i Oslo: Paul Engstad. Generalforsamling 26. juni i Tromsø: Paul Engstad. Ekstraordinær generalforsamling 6. november i Oslo: Paul Engstad.

FN-sambandet,

årsmøte 17. april i Oslo: Per Haraldsson, Richard Trælnes og Kjell Lien.

Folk og Forsvar,

årsmøte 20. februar i Oslo: Paul Engstad.

Folkets Brevskole,

årsmøte 19. april: Thorleif Andresen.

Folketeaterbygningen,

generalforsamling 31. mai: Thorleif Andresen.

Folkets Hus Landsforbund,

landsmøte 21.—22. september på Dovrefjell: Alf Andersen og Th. Andresen.

Framfylkingens Venner,

årsmøte 29. november: Alf Andersen.

Fritt Forum,

landsmøte 3.—4. februar i Oslo: Kjell Lien.

Forbrukerrådet,

årsmøte 9. oktober: Liv Buck og Kjell Lien.

Kunst på arbeidsplassen,

årsmøte 18. mars: Per Haraldsson og Paul Engstad.

Landsbanken A/S,

generalforsamling 8. mars: Alf Andersen.

Norges Kooperative Landsforening (NKL),

kongress 19.—21. august i Bergen: Tor Aspengren og Alf Andersen.

Norsk Arbeidersangerforbund,

60 års-jubileum 5.—7. juli i Bergen: Ralph Christiansen og Finn Lien.

Norsk Bonde- og Småbrukarlag,

landsmøte i Samfunnshuset på Dombås 14.—15. juni: Th. Andre-
sen.

Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund,

50 års-jubileum, fest i Shippingklubben, Oslo 8. juli: P. Mentsen.

Norsk Fengselstjenestemannsforbund,

50 års-jubileum, fest på Sørmarka 20. mai: Odd Højdahl.

Norsk Arbeiderpresse A/S,

generalforsamling 22. mai: Einar Strand.

Norsk Folke Ferie,

ordinær generalforsamling 18. juni i: a) Andelsselskapet NFF,
b) Ferie- og Fritidsorganisasjonen NFF og c) Dovrefjell Hotell:
Alf Andersen.

Nytorvet 4 A/S,

generalforsamling 10. mai: Alf Andersen.

Oslo Transportarbeiderforening,

75 års-jubileum, fest 9. mars: Einar Strand.

Ridderrennet,

21. april: Tor Aspengren.

Rogalands Avis,
innvielse av nye lokaler, fest 24. februar: Tor Aspengren.

Spaniakomiteén,
årsmøte 15. mars: Paul Engstad.

Statstjenestemannskartetlet,
representantskapsmøte 16. oktober: P. Mentsen.

Tiden Norsk Forlag,
generalforsamling 14. mai: Paul Engstad.

Ukebladet Aktuell,
årsmøte 26. april: Alf Andersen.

Vern og Velferd,
årsmøte 30. mai: Kjell Lien.

Dessuten har Landsorganisasjonen, forbundene, samorganisasjonene og fagforeningene vært representert på følgende kontaktkonferanser arrangert av Folk og Forsvar:

1. Lifjell Turisthotell, Bø i Telemark, 25.—26. januar: «Kvinnene og Forsvaret».
2. Tønsberg, 10.—11. februar: «Ungdommen og Forsvaret».
3. Tønsberg, 12.—13. februar: «Kvinnene og Forsvaret».
4. Revsnes Hotell, Byglandsfjord, 18.—19. mars: «Ungdommen og Forsvaret».
5. Åndalsnes, 3.—4. april: «Ungdommen og Forsvaret».
6. Åndalsnes, 1.—2. april: «Kvinnene og Forsvaret».
7. Harstad, 23.—24. april: «Ungdommen og Forsvaret».
8. Harstad, 25.—26. april: Totalforsvarskonferanse.
9. Mosjøen, 13.—14. mai: «Kvinnene og Forsvaret».
10. Stranda, 14.—15. september: Ungdomskonferanse.
11. Hammerfest, 28.—29. september: «Fagorganisasjonen og Forsvaret».
12. Hammerfest, 30. september—1. oktober: «Ungdommen og Forsvaret».
13. Sunnfjord, 23.—24. september: «Kvinnene og Forsvaret».
14. Bodø, 14.—15. oktober: Totalforsvarskonferanse.
15. Stavanger, 11.—12. november: Totalforsvarskonferanse.
16. Studietur til Vest-Tyskland, 24.—30. mars.
17. Studietur til NATO-området i Bryssel 20.—23. mai.

18. Studietur til Vest-Tyskland og NATO's hovedkvarter i Bryssel
8.—14. september.

Landsorganisasjonen har vært representert ved følgende møter i utlandet:

Landsorganisasjonen i Belgia,
kongress 22.—24. april i Bryssel: Alf Andersen.

Den britiske landsorganisasjon TUC,
100 års-jubileum og kongress 31. august og 2.—6. september i
Blackpool: P. Mentsen.

Landsorganisasjonen i Jugoslavia,
kongress 26.—29. juni: Egil Ahlsen.

Den spanske landsorganisasjon i eksil,
kongress 2.—4. august i Paris: Th. Andresen.

Landsorganisasjonen i Finland,
kongress 28.—29. september i Helsingfors: Tor Aspengren og
Paul Engstad.

Landsorganisasjonen i Island,
kongress 25.—29. november i Reykjavik: Paul Engstad.

ILO's 52. Arbeidskonferanse,
5.—27. juni i Genève: Olaf Sunde, delegert, rådgiver og visedele-
gert P. Mentsen, rådgivere Tor Aspengren og Per Haraldsson,
rådgiver og tolk Mirjam Nordahl.

Nordisk faglig samarbeid.

LO-formennene i Danmark, Norge og Sverige hadde 26. februar en konferanse i København med den nye generalsekretæren i FFI, Harm G. Buiter.

Formennene og kassererne i de skandinaviske landsorganisasjo-
nene hadde en konferanse i Stockholm 3. september for å drøfte
kontingenten til FFI.

I Göteborg ble det 7. og 8. november holdt en større nordisk fag-
lig konferanse for å drøfte det nordiske økonomiske samarbeidet.
Konferansen og dens vedtak er omtalt nærmere på annet sted i
beretningen.

Nordisk faglig økonomisk konferanse i Göteborg 7.—8. november 1968.

I april 1968 vedtok de nordiske statsministere på et møte i København å utrede et nærmere økonomisk samarbeid i Norden. På bakgrunn av dette satte landsorganisasjonene ned en arbeidsgruppe som fikk i oppdrag å følge saken og eventuelt legge fram forslag til en fellesuttalelse fra de nordiske landsorganisasjoner.

Arne Geijer hilste deltakerne velkommen til konferansen og viste til det framlagte utkast til fellesuttalelse om et nærmere nordisk økonomisk samarbeid. Deretter ble det gitt tre innledninger om de ulike sider av saken og uttalelsen. Åge Munck, dansk LO, redegjorde for den økonomiske bakgrunnen og målsettingen, Jon Rikvold, norsk LO, redegjorde for næringspolitikken og kapital-samarbeidet og Claes Erik Odhner, svensk LO, redegjorde for tollunionen.

I den følgende debatt deltok Arne Geijer, P. Mentsen, Thomas Nilsen, O. Højdahl, A. Fredriksson, Per Kleppe, Anker Jørgensen, og dessuten hadde Munck, Rikvold og Odhner ordet til bemerkninger.

Arbeidsgruppen fikk i oppdrag å legge fram et nytt utkast til uttalelse på bakgrunn av debatten.

På konferansen deltok i alt ca. 90 representanter bestående av sekretariatene fra landsorganisasjonene i Danmark, Norge og Sverige, representanter for landsorganisasjonene i Finland, TCO, Sverige, og observatører fra islandsk fagbevegelse. De norske deltakere var: P. Mentsen, T. Aspengren, A. Andersen, E. Strand, O. Højdal, Marie Lindquist, L. Haugness, O. Totland, P. Andersen, K. Kjeldsrud, H. Nicolaysen, Å. Petersen, A. Li, F. W. Hannestad, I. Hansen, J. Rikvold, U. Sand, P. Haraldsson og P. Kleppe.

På møtet den 8. november ble følgende uttalelser vedtatt:

Uttalelse til statsministrene i Danmark, Finland, Norge og Sverige fra landsorganisasjonene i Danmark, Finland, Norge og Sverige om det nordiske økonomiske samarbeidet.

Landsorganisasjonene i Danmark, Finland, Norge og Sverige, Finlands faglige sentralorganisasjon og Tjenestemännenes Centralorganisation i Sverige, har på bakgrunn av vedtaket på det nordiske statsministermøtet i København 22. og 23. april 1968 om en hurtig utredning av et utvidet nordisk økonomisk samarbeid drøftet disse spørsmål. På et møte i Göteborg 7. og 8. november 1968 ble organisasjonene enige om følgende uttalelse:

Nordisk fagbevegelse har alltid vært sterkt innstilt på å fremme det internasjonale samarbeidet og derunder særlig samarbeidet i Norden, fordi

dette har stor betydning for organisasjonenes medlemmer. Fagbevegelsen har bygd opp et fast samarbeid gjennom mangesidige kontakter mellom landsorganisasjonene og de nordiske faglige yrkessekretariatene. Et sterkt utvidet nordisk samarbeid er en avgjørende forutsetning for tilstrekkelig slagkraft for våre faglige og organisatoriske tradisjoner i et eventuelt kommende samarbeid med land som har en svakere fagbevegelse.

Den tekniske og økonomiske utviklingen i verden gjør de enkelte land og folk stadig mer avhengige av hverandre. De utvidede kommunikasjonsmuligheter gjør at byttet av varer og tjenester stadig blir mer omfattende. Dette fører til høyere levestandard og større muligheter for menneskene, men for å kunne ivareta disse mulighetene må en organisere samarbeidet og gi det en institusjonell ramme, slik at den tekniske og økonomiske utviklingen kan styres.

Denne utvikling har ført med seg markedsdannelse av forskjellig slag i alle deler av verden med sikte på utvidet handel. Denne prosessen går imidlertid ikke smertefritt fordi den krever betydelige omstillinger i de ulike land. Motstanden fra eldre tradisjoner og interesser som bygger på tidligere forhold gjør at utviklingen ofte blir ustø og ujevn. Det nordiske samarbeidet bør styrkes i en periode der den handelspolitiske styrke hos store land og grupperinger av land synes å få stadig større betydning på bekostning av konkurranseprinsippet og der tekniske og økonomiske forandringer utenfra skaper menneskelige og økonomiske problemer for innbyggerne i våre land.

Landsorganisasjonene mener at et nærmere nordisk økonomisk samarbeid skal utformes slik at det ikke vanskeliggjør de nordiske lands muligheter for siden å delta i et utvidet europeisk økonomisk fellesskap. De mener at et slikt samarbeid kan bli en selvstendig positiv faktor som bidrar til en løsning av de europeiske markedspå problemene. For de nordiske land må utgangspunktet være at ikke noen av dem, om de selv ønsker å oppnå tilslutning til et utvidet europeisk fellesskap, skal utestenges fra det. Innen dette fellesskap kommer de nordiske land til å ha behov for et nært samarbeid for å kunne hevde sine interesser bedre enn de kan gjøre hver for seg.

I den nåværende markedsituasjon, som man må regne med kommer til å vare i et betydelig tidsrom framover, vil et nærmere nordisk økonomisk samarbeid bety at det blir en bedre balanse innen EFTA. Man bør også regne med at det i tiden framover, når det gjelder forbindelsene med EEC, kan bli tale om forhandlinger av en slik art at handelspolitisk styrke får stor betydning. Til sammen har de nordiske land en ganske annen styrke enn om de opptrer hver for seg. Samarbeidet i Kennedy-runden ga et tydelig bevis på dette.

Et sterkt utvidet nordisk samarbeid kommer til å bli en styrke for stabile demokratiske tradisjoner i et kommende internasjonalt samarbeid. Det vil innebære en forsterkning av det samfunnsalternativ som de nordiske land nå utgjør. På den måten kan man gi et ikke ubetydelig bidrag til løsning av de problemer som to fastlåste maktblokker skaper for fred og internasjonalt samarbeid.

Landsorganisasjonene krever derfor at det i 1969 blir gjort et politisk vedtak om fastere nordisk samarbeid på grunnlag av de utredninger som er i gang, uten å vente på utredninger i alle de detaljspørsmål som kan bli aktuelle.

Målsetting.

Målsettingen for den økonomiske politikken har i alle de nordiske land

hatt følgende innhold: Full sysselsetting — sterk økonomisk vekst og rime-
lig inntektsfordeling. De nordiske «blandede» økonomier har da også ut-
viklet seg i retning av disse mål under vårt demokratiske system.

Fra faglig synspunkt har det likevel etter hvert blitt et stadig sterkere
behov for å finne en mer presis utforming av målsettingen, særlig når det
gjelder innteks- og formuesutjevningen, sysselsettingspolitikken, økonomisk
demokrati og økonomisk trygghet. Et nordisk samarbeid kan gi en betydelig
støtte i det videre arbeid med disse spørsmål.

Selv ved generell full sysselsetting oppstår det betydelige omstillings-
problemer for arbeidstakerne i samband med de strukturendringer som
foregår i rask takt. Den tekniske og økonomiske utviklingen som vi står
overfor fører ikke med seg bare fordeler for menneskene. Den stiller store
krav til omstilling og har ofte en tendens til å skape et miljø som ikke er
gunstig for menneskenes liv og utvikling.

Landsorganisasjonene bedømmer verdien av et nærmere nordisk samar-
beid ut fra en slik generell målsetting, der de direkte krav på en stadig
økning av levestandarden og gode arbeidsforhold spiller en vesentlig rolle.
Det kan i framtiden bli behov for større samfunnsøkonomiske enheter enn
hvert enkelt av de nordiske land utgjør, for å kunne løse de problemene
som følger med økonomiske framskritt gjennom hurtig teknisk utvikling,
økonomisk stordrift og utnyttelse av store markeder.

Nordisk næringspolitikk.

Fra fagbevegelsens synspunkt er en samordning av de nordiske lands
næringspolitikk det viktigste momentet i det økonomiske samarbeidet. En
slik samordning skal styrke det nordiske næringslivets produksjonskraft og
konkurranssevne og derigjennom gi høyere levestandard og en sterk stil-
ling på verdensmarkedet.

Industripolitikk.

I opplegget av den felles nordiske industripolitikken må det tas hensyn
til den industrielle struktur i de enkelte land. Samarbeidet må ta sikte på
å utvikle mulighetene for større enheter respektive småindustri, på de ste-
der og innen de produksjonsområder hvor de har de beste forutsetningene.
Fra dette utgangspunkt må en gradvis tilpasse industristrukturen til de krav
som den økte internasjonale konkurransen stiller.

For at samarbeidet skal bli så effektivt som mulig bør det opprettes et
felles nordisk industripolitisk organ. Det skal gis et forholdsvis vidt ar-
beidsfelt, og teknisk forskning og energipolitikk bør også legges under det.
Organet skal ha status som samarbeidsorgan og kunne drive en viss nær-
ingspolitisk planlegging og ta initiativ. Myndighetene, forskningsorga-
nene, energiorganene, industriorganisasjonene og fagbevegelsen i de enkelte
land skal være representert i dette organ. Det forutsettes at organet får et
nært samarbeid med den investeringsbank og det investeringsfond, som vi
nedenfor foreslår opprettet som et ledd i det utvidede samarbeid.

En viktig økonomisk faktor i den industrielle vekst blir utviklingen av
de teknisk avanserte industrisektorene, f. eks. atomindustri, elektronisk
industri, petrokjemisk industri og annen kjemisk industri, metallurgisk
industri og avansert verkstedindustri. Gjennom det nordiske samarbeid åp-
ner det seg muligheter for videre utvikling. Den tekniske forskningen i de
nordiske land bør da utvikles videre gjennom en utbygging av et felles
nordisk samarbeidsorgan for teknisk forskning. En avansert utdanning av
bedriftsledere bør også bli tatt opp på nordisk basis.

I den blanding av privat og samfunnsmessig virksomhet som økonomien i alle deltakerland bygger på, har næringslivet en betydelig frihet i sin utvikling. Det må imidlertid foreligge muligheter for styring. En må unngå å få en ensidig utvikling der visse områder eller land dominerer alt for sterkt. De viktigste midler for å oppnå dette er at det føres en balansert politikk i industriorganet, tilgang på kapital til svakere stilte områder og land på forretningsmessige vilkår gjennom en nordisk investeringsbank og gjennom utvikling av grunnlagsinvesteringer i disse områdene gjennom et felles investeringsfond, samt at det føres en systematisk distriktspolitikk for de dårligst stilte områdene hvor det synes mulig og økonomisk rimelig på lang sikt med en industriell utbygging. Den felles industripolitikk skal også utvikle slike styringsmuligheter at ingen private finansielle maktkonsentrasjoner eller private bedriftskonsentrasjoner kan tiltvinge seg en dominerende innflytelse på utviklingen av næringslivet.

Jordbrukspolitikken.

De store ulikhetene i de naturlige forutsetninger for jordbruksproduksjonen i de nordiske land gjør at jordbruket er et område der en kan oppnå store økonomiske fordeler ved en arbeidsfordeling mellom landene. En slik omstilling har imidlertid meget store politiske og sosiale følger. Derfor ble jordbruket utelukket av EFTA-samarbeidet, noe som innebærer en alvorlig svekkelse av organisasjonen. Av samme grunn har jordbrukspolitikken helt fra begynnelsen av spilt en uforholdsmessig stor rolle i EEC, og har i lange perioder vanskeliggjort samarbeidet innen organisasjonen.

Landsorganisasjonene mener at et felles jordbruksmarked er nødvendig som et endelig mål for at det nordiske samarbeid skal oppnå tilstrekkelig samhold og styrke, men de mener samtidig at overgangsperioden av sosiale hensyn må være lang og utformes i klart presiserte etapper. Videre må en både gjennom investeringsbanken og investeringsfondet gjøre en stor innsats for å rasjonalisere næringen og for å skaffe arbeid og økt trygghet til de mennesker som må omstille seg til andre næringer.

Den handelspolitiske styrke som et samvirke kan gi bør også kunne brukes til å fremme avsetningen av jordbruksprodukter på andre markeder.

Fiskeripolitikk.

En nordisk fiskeripolitikk bør i første omgang ta sikte på å stabilisere førstehåndsprisene for fisk og å skape et fritt marked for fisk i Norden. Det er likevel bare en begrenset del av fiskefangsten i de nordiske land som blir omsatt i Norden. Det hovedinteressen også i framtiden vil komme til å rette seg mot, er markeder i andre land i og utenfor Europa. Bl. a. av den grunn er det ønskelig at man på lengre sikt også bygger ut den felles fiskeripolitikken til andre områder. Eventuell deltakelse fra Island i denne fiskeripolitikken vil bli hilst velkommen som bidrag til å skape de beste produksjons- og markedsforhold for fiskerinæringen.

Kapitalsamarbeid og finansiering.

Landsorganisasjonene mener at det bør opprettes en nordisk investeringsbank og et nordisk investeringsfond, som vil være viktige virkemidler for å fremme et nærmere nordisk samarbeid. Kapitalen til banken og fondet bør skaffes dels ved statstilskudd og dels ved opplåning på kapitalmarkedene i medlemslandene, i begge tilfelle i forhold til størrelsen av brutto-nasjonalproduktet.

Investeringsbanken bør drive på forretningsmessig basis. Den bør kunne

tilgodese de finansielle behov som oppstår på en rekke forskjellige områder i samband med de mulighetene som et utvidet økonomisk samarbeid byr på, og således sørge for en samordnet finansiering av ulike samarbeidsprosjekter og samarbeidsorganer som vil bli opprettet. Investeringsfondet bør kunne gi lån og bidra til myndigheter i de nordiske land med sikte på utvikling av grunnlagsinvesteringer og næringsliv som er nødvendig for den økonomiske og industrielle utviklingen innenfor de respektive områder.

Tollunion.

Gjennom samarbeidet innen EFTA er tollene mellom de nordiske land blitt avskaffet for hele industriområdet. Dette er det viktigste skritt for et økt økonomisk samarbeid gjennom utvidet handel. En harmonisering av tollene overfor tredje-land utenfor området er også av vesentlig betydning for å utvikle et økonomisk og handelspolitisk samarbeid. Landsorganisasjonene mener derfor at en bør gjøre vedtak om en nordisk tollunion.

Tolltariffene er i prinsippet bygd opp på forskjellig måte i de nordiske land. Arbeidet med å opprette en nordisk tollunion må ta hensyn til de forhold som faktisk foreligger i de enkelte land og de beskyttelsesinteresser og interesser med hensyn til konkurranseforutsetningene overfor utenforstående land som foreligger i utgangspunktet. En felles tolltariff bør også være i overensstemmelse med den næringspolitikk en vil føre. Det er landsorganisasjonenes oppfatning at når en nordisk økonomisk union blir opprettet, bør de nordiske land prinsipielt gå inn for en lavtollpolitikk både for å fremme en rasjonell produktionsstruktur og av hensyn til forbrukerne.

En felles tolltariff bør ta vesentlig hensyn til den sannsynlige produktionsutviklingen i Norden. Framtiden for de nordiske land ligger i utviklingen av høyt foredlede produkter, og derfor bør en fram for alt begunstige foredling, ikke med sikte på selvforsyning og oppsplitting på mange produkter, men med sikte på spesialisering, konkurransedyktighet og eksport.

Vår prinsipielt positive holdning til en ikke-proteksjonistisk tollpolitikk, må ses i sammenheng med at vi på den måten ønsker å trekke andre land og markedsgrupper inn på samme linje. De nordiske land har alt å vinne ved en generell internasjonal liberalisering av handelen, fordi de er sterkt spesialisert og har en betydelig internasjonal konkurransekraft. Det nordiske økonomiske samarbeidet må også føre til en åpen politikk overfor utviklingslandene, og innenfor rammen av et utvidet varebytte må vi gi dem muligheter til avsetning på det nordiske markedet.

Økonomisk politikk.

Den felles nordiske næringspolitikken krever at stabiliseringspolitikken blir utformet slik at en kan opprettholde høy økonomisk aktivitet og systemsetting også på kort sikt. De forskjellige dempende eller stimulerende tiltak som regjeringene i de respektive land har til hensikt å gjennomføre, må samordnes slik at en oppnår full effekt. Det er derfor nødvendig å skape kanaler for hurtig kontakt mellom regjeringene i disse spørsmål og mellom ansvarlige underordnede organer for prognoser og tiltak. Derfor bør det komme i stand hyppige drøftinger mellom de ansvarlige myndigheter i disse spørsmål.

Arbeidsmarkedspolitik.

Den utvikling av næringslivet innen de nordiske land, som et økt økonomisk samarbeid bidrar til, forutsetter en effektiv arbeidsmarkedspolitik.

Dette er et vilkår for å kunne tilføre de ekspansive produksjonsområdene arbeidskraft som er forberedt på de nye forholdene, og for at omstillingene skal kunne skje under akseptable sosiale forhold.

Villigheten til å godta forandringene henger nøye sammen med den tillit som den enkelte har til at omstillingene blir planlagt og gjennomført på en slik måte at de fører til bedre forhold for ham selv. Grunnlaget for denne tilliten legges gjennom den måten som den enkelte bedrift, samfunnet og arbeidsmarkedsorganisasjonene i samarbeid behandler disse spørsmål på.

Hvis en skal oppnå en god tilpasning, bør omskoling til nye yrker skje på bakgrunn av det nordiske arbeidsmarkedet. Virkemidler som har til hensikt å øke den geografiske mobiliteten må utformes slik at en også kan gi støtte til flytting mellom de nordiske land. Det er vesentlig at påvirkning av mobiliteten og distriktpolitiske tiltak blir planlagt i overensstemmelse med hverandre på nordisk basis. For å oppnå en samordning av den nordiske arbeidsmarkedspolitikken, bør en skape et organ på samme prinsipielle grunnlag som foreslått for industripolitikken.

Sluttord.

Landsorganisasjonene anmoder regjeringene i de nordiske land om å ta hensyn til ovennevnte synspunkter i det utredningsarbeid som nå pågår på offisielt plan i alle disse land. De forhandlingene som skal følge bør drives i en positiv ånd, og målet bør være å finne løsninger som er akseptable for alle land.

De nordiske landsorganisasjonene går ut fra at de kommer til å få seg forelagt de utredninger som nå blir foretatt på offisielt plan når disse er ferdige. Bl. a. på denne bakgrunn forutsetter landsorganisasjonene at de enkeltvis eller i fellesskap siden vil komme tilbake til disse spørsmål.

LANDSORGANISASJONEN I DANMARK
LANDSORGANISASJONEN I FINLAND
LANDSORGANISASJONEN I NORGE
LANDSORGANISASJONEN I SVERIGE
FINLANDS FAGLIGE SENTRALORGANISASJON
TJENESTEMÄNNENES CENTRALORGANISATION I SVERIGE

Fellesordningen for tariffestet pensjon.

Fra 1. januar 1968 har styret bestått av Alf Andersen, formann, og Trygve Kleppe, nestformann. Øvrige medlemmer: P. Mentsen, Otto Totland, Victor Evensen og Nils Juell. Fast møtende varmenn: Lars Aarvig og Jon Rikvold.

Årsmøtet i FTP's representantskap ble avholdt 24. oktober 1968. Her ble styrets beretning for tidsrommet oktober 1967 til oktober 1968 behandlet og godkjent, likeledes ble regnskapet for kalenderåret 1967 referert og godkjent.

I tilslutning til styrets beretning ga formannen oversikt over det foreløpige arbeidet med sentralregistrering av opparbeidede

pensjonsrettigheter i FTP. Han meddelte at det gjenstår så vidt mye at han for tiden ikke kan gi noe tilsagn om at det forsikringstekniske oppgjør, som skal utarbeides på grunnlag av sentralregistrering, kan være ferdig til neste Representantskap i oktober 1969. Han meddelte videre at de medlemmer som fyller 70 år i 1969 inntil videre får utbetalt sin alderspensjon etter vedtektenes bestemmelser, men beregnet bare på grunnlag av opp-tjente premieuker pr. 31. desember 1966.

For øvrig hadde styret i årets løp, med tilslutning fra LO's sekretariat og NAF's arbeidsutvalg, vedtatt utfyllende bestemmelser for så vidt gjelder punkt B og punkt D i avtalepartenes protokoll av 26. november 1966. Det gjelder her FTP's forhold til Folke-trygden.

Fagorganisasjonens Stønadskasse.

Styret for Fagorganisasjonens Stønadskasse, som er valgt for Kongressperioden, består av: Alf Andersen, LO, formann, Sverre Olsen, Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund, nestformann, Harry Jørgensen, Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund, Sigurd Marcussen, Norsk Papirindustriarbeiderforbund, og Jens Torp, Norsk Kommuneforbund. Varamenn: Aage Tømmereek, Norsk Postforbund, og Magnus A. Bakke, Norsk Transportarbeiderforbund.

Fagorganisasjonens Stønadskasse hadde ved årsskiftet 1968/1969 tilsluttet 20 forbund (sammenslåingen innenfor Norsk Grafisk Forbund gjør at det nå er 18 forbund) med ca. 397 000 medlemmer.

Årsmøtet i Representantskapet for Fagorganisasjonens Stønadskasse, som er kassens høyeste myndighet, ble avholdt tirsdag 4. juni 1968. På dette årsmøtet ble behandlet regnskap og beretning for 1967. Regnskapet viste også denne gang et underskudd, men den på årsmøtet i 1967 forhøyde kontingent hadde i dette regnskap ikke virket mer enn et halvt år. Styret for kassen vil derfor komme tilbake til kassens økonomiske stilling når den nye kontingent har virket et helt regnskapsår. Det ble for øvrig vedtatt at underskuddet skal dekkes av grunnkapitalen.

I samarbeidsavtalen mellom NKL og LO av 3. desember 1964 er det i § 1 tatt inn følgende:

«En søker å finne fram til en forsikringsordning som kan innkorporere Fagorganisasjonens Stønadskasse.»

I desember 1966 ble det oppnevnt et samarbeidsutvalg med representanter fra forsikringsselskapene, forbundene og Lands-

organisasjonen, som fikk i oppdrag å utrede spørsmål om kollektiv gruppelivsforsikring for de fagorganiserte. Til dette årsmøte forelå det fra utvalget et forslag til gruppelivsforsikring som skulle avløse Fagorganisasjonens Stønadskasse. Saken ble diskutert på FSK's årsmøte, men årsmøtet kunne ikke ta noen avgjørelse før Sekretariatet eventuelt hadde tatt standpunkt til hvorvidt spørsmålet om gruppelivsforsikring ville bli tatt opp på tariffmessig basis, eller om man skulle fortsette forhandlingene med forsikringsselskapet Samvirke for eventuelt å få en avtale om gruppelivsforsikring for Landsorganisasjonens medlemmer. Årsmøtet besluttet derfor at saken først forelegges Sekretariatet, for senere å bli tatt opp til behandling i Representantskapet.

Sekretariatet behandlet saken i møte 24. juni 1968, hvor det ble gjort følgende vedtak:

1. Sekretariatet er i prinsippet enig i at spørsmålet om gruppe- livsforsikring ordnes gjennom avtale med forsikringsselskapet Samvirke, Landsorganisasjonen og forbundene.
2. Forhandlingene fortsetter med sikte på å komme fram til en endelig avtale.

Sluttvederlagsordningen.

Styrets sammensetning inntil 1. november 1968 har vært slik:

NAF's medlemmer: Direktør Kaare N. Selvig, formann, og direktør Joh. Fr. Hansen.

Varamenn: Direktør J. Chr. Rogstad og h.r.advokat Pål Kraby.

LO's medlemmer: Sekretær Einar Strand og h.r.advokat Olaf Sunde.

Varamann: Kåre Halden.

Fra 1. november 1968 har styret slik sammensetning:

LO's medlemmer: Sekretær Einar Strand, formann, og h.r.advokat Olaf Sunde.

Varamann: Kåre Halden.

NAF's medlemmer: Direktør Joh. Fr. Hansen og h.r.advokat Pål Kraby.

Varamenn: Direktør J. Chr. Rogstad og h.r.advokat T. Rynning Nielsen.

Nedenfor gjengis en utarbeidet oversikt som gjelder i tiden 1. januar—31. desember 1968.

Oversikten er basert på 1050 erstattede tilfelle i 286 bedrifter, registrert i Rikstrygdeverket fra 1. januar—31. desember 1968.

For de 1050 tilfelle — 814 menn og 236 kvinner — er det i alt utbetalt ca. 4 873 000 kroner. Premieinntekten i 1968 (beregnet på grunnlag av premiene for 4. kvartal 1967, 1., 2. og 3. kvartal 1968) utgjør ca. 6 200 000 kroner. Ordningen omfatter nå ca. 340 000 arbeidstakere.

En gir i de følgende punkter statistiske opplysninger om avtale, aldersfordeling av de erstattede tilfelle, tilfellene fordelt på måneden når arbeidstaker sluttet i arbeid, årsakene til oppsigelsene og bedrifter og erstattede tilfelle fordelt på næringsgrupper.

1. *Avtale.* På søknadsskjemaene er avmerket om avtalen er gjennomgått gjennom NAF, avtale med forbund innen LO, medlem m. m. Disse opplysninger er sammenfattet som nedenfor vist.

Avtale gjennom:	Bedrifter med erstattede tilfelle	Erstattede tilfelle
NAF	138	628
NAF og LO	42	208
LO	80	172
Frivillig medlem	12	19
NTF	1	1
Skogbrukets arbeidsgiverforening	1	1
Uoppgitt	12	21
Sum	286	1 050

2. *Aldersfordeling av tilfellene.*

Alder	Menn		Kvinner		I alt	
		%		%		%
50—54	147	18,1	41	17,4	188	17,9
55—59	191	23,4	56	23,7	247	23,5
60—64	213	26,2	66	28,0	279	26,6
65—69	263	32,3	73	30,9	336	32,0
Sum	814	100,0	236	100,0	1 050	100,0

3. Erstattede tilfelle fordelt på den måned de sluttet arbeidet.

	Antall
1966 oktober	1
november	2
desember	14
1967 januar	3
februar	6
mars	5
april	2
mai	1
juni	7
juli	6
august	12
september	20
oktober	30
november	67
desember	169
1968 januar	53
februar	65
mars	97
april	80
mai	67
juni	122
juli	48
august	68
september	34
oktober	67
november	4
Sum	1050

4. Årsakene til oppsigelsene.

Arsak	Antall bedrifter	Antall arbeidstakere
Opphør	67	184
Rasjonalisering	32	158
Innskrenkning, driftsstans	121	427
Avvikling	8	53
Manglende arbeidsoppdrag	18	31
Likvidasjon, insolvens	12	88
Nedleggelse av avdeling	13	52
Overdragelse ny eier	7	11

Arsak	Antall bedrifter	Antall arbeidstakere
Flytting av bedrift	3	19
Brann	5	27
I alt	286	1 050

5. Næringsgrupper.

Kode	Gruppevis	Bedrifter	Erstattede tilfelle
010	Jordbruk	9	9
020	Skogbruk	7	12
110	Bergverksdrift	3	4
120	Malmgruver	2	6
140	Stein-sand-grusdrift	2	2
150	Mineralbrott	1	15
190	Annen ekstrakt virksomhet	1	3
201	Slakterier m. v.	1	1
202	Meierier m. v.	2	2
203	Frukt og grønnsak kons.	1	1
204	Fisk- og kjøttthermetikk	3	10
205	Fisketilvirkning	3	9
205.1	Reketilvirkning	1	12
207	Bakerier	7	10
208	Sjokoladefabrikker	1	1
209	Næringsmiddelind. ellers	2	4
231	Spinnerier, veverier m. m.	2	19
232	Trikotasjefabrikker	8	25
233	Annen tekstilindustri	6	48
241	Skofabrikker	7	69
242	Skorep.verksted	1	1
243	Konfeksjonsfabr. og skredderi	18	66
244	Buntmakere og pelsvarefabr.	2	6
249	Søm av tekstilv. ellers	1	1
251	Sagbruk, høvleri	8	25
252	Produksjon av bygningsartikler	2	2
259	Treindustri ellers	3	10
261	Møbelindustri	13	32
261.2	Møbeltapetsering alene	1	1
262	Innredningsindustri	5	22
271	Tresliperier	1	4

Kode	Gruppevis	Bedrifter	Erstattede tilfelle
272	Cellulosefabrikker	6	30
273	Papir-, papp- og kartongfabr.	4	38
275	Papir og pappvarefabrikker	1	2
282	Trykkerier	4	9
291	Garveri og pelsberederi	2	5
293	Lærvarefabrikker	4	12
300	Gummivareindustri	1	1
311	Kjemisk grunnindustri	6	56
312	Olje- og fettindustri	1	8
313	Maling- og lakkfabrikker	2	2
319	Kjemisk industri ellers	5	24
320	Kull- og mineraloljeforedling	1	1
331	Teglverk	4	4
333	Keramisk industri	1	1
335	Sementstøp. og betongbland.	1	1
339	Jord- og steinvarindustri	2	2
341	Primær jern- og stålindustri	10	36
351	Prod. av bygningsartikler	2	24
359	Jern- og metallvareind. ellers	2	3
362	Produksjon av maskiner for jord- bruk og skogbruk	1	2
368	Rep.verksted for maskiner	1	1
369	Maskinindustri ellers	4	18
371	Prod. av el.tekn. materiell	1	1
378	El.tekn. rep.verksteder	1	11
379	Prod. av elektrotekn. prod.	1	15
381	Skipsindustri	1	1
384	Bilreparasjonsverksted	2	2
390	Diverse industri	2	2
410	Byggevirksomhet	32	190
420	Anleggsvirksomhet	1	1
510	Kraft- og vannforsyning	1	6
610	Handel	35	59
739	Tjenester i tilkn. til sjøfart	3	4
743	Rutebiltransport	2	7
760	Tjeneste i tilkn. til transport	2	2
920	Hotell og restaurant	8	21
	Annet	5	16
	Sum	286	1 050

FFI's Solidaritetsfond – Arbeiderbevegelsens Solidaritetsfond.

Sekretariatet har gjentatte ganger behandlet spørsmålet om FFI's Solidaritetsfond og forholdet til Arbeiderbevegelsens Solidaritetsfond. På grunn av at spørsmålet om forholdet til FFI's Solidaritetsfond skulle behandles på nordisk basis for å få en enhetlig opp-treden av fagbevegelsen i de nordiske land, lyktes det ikke å få behandlet spørsmålet slik at man kunne ta standpunkt til eventuelt tilskudd for 1967. Derimot gjorde Sekretariatet i møte 30. november 1967 følgende vedtak som gjelder for året 1968:

- «1. Landsorganisasjonen påtar seg sammen med forbundene å skaffe til veie kr. 300 000.00 for 1968. Halvparten av dette beløp, kr. 150 000.00, går til FFI's Solidaritetsfond og den annen halvpart, kr. 150 000.00, går til Arbeiderbevegelsens Solidaritetsfond.
2. Beløpet kr. 300 000.00 skaffes til veie ved at Landsorganisasjonen bevilger kr. 150 000.00 for 1968 og at forbundene dekker de øvrige kr. 150 000.00.
3. Landsorganisasjonen for sin del bevilger kr. 100 000.00 som sin kontingent til Arbeiderbevegelsens Solidaritetsfond for 1967.»

I henhold til ovenstående ble det for 1968 tilsendt FFI kr. 150 000.00. Fra forbundene var det i alt i 1968 innkommet kr. 134 665.80. Det manglet således kr. 15 334.20 for at man skulle kunne innfri sine forpliktelser overfor Arbeiderbevegelsens Solidaritetsfond i henhold til Sekretariatets vedtak av 30. november 1967. LO's sekretariat besluttet derfor å etterbevilge kr. 15 334.20, som er differansen mellom Sekretariatets vedtak og det som er innkommet fra forbundene.

Voldgiftsnemnda for organisasjonstvister.

Voldgiftsnemnda har i 1968 behandlet følgende saker:

PROTOKOLL

Ar 1968 den 8. februar ble møte holdt i Landsorganisasjonens voldgiftsnemnd til behandling av organisasjonstvist mellom Norsk Skotøyarbeiderforbund og Norsk Kjemisk Industrierbeiderforbund i anledning en oppstått tvist om hvem av de to forbundene som skal ha retten til å organisere de ansatte ved en fabrikk som A/S Askim Gummivarefabrik har satt i gang på Rjukan.

Til stede:

Fra voldgiftsnemnda: Olaf Sunde, Per Andersen, Fritz W. Hannestad, Øystein Larsen, Erling Johansen. Fra Landsorganisasjonen: Einar Strand. Fra Norsk Skotøyarbeiderforbund: Ingvald Hansen, Henry Wold. Fra Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund: Trygve Nordby.

Det ble lagt fram følgende dokumenter:

1. Notat datert 20. september 1967 fra Einar Strand.
2. Protokoll fra møte 19. september 1967 mellom de to forbund og Landsorganisasjonen i anledning tvisten.

Etter at Landsorganisasjonens og partenes representanter hadde redegjort for saken, avsa voldgiftsnemnda etter forutgående rådslagning og stemmegivning slik

kjennelse:

Etter det vedtak som Landsorganisasjonens kongress fattet i 1957, har Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund som organisasjonsområde bl. a. den kjemiske industri og gummivareindustrien. Norsk Skotøyarbeiderforbund har etter samme vedtak som organisasjonsområde skofabrikker og skoreparasjonsverksteder.

Før påske 1967 etablerte A/S Askim Gummivarefabrik nåtlevirksomhet på Rjukan. I en uttalelse fra Askimkonsernets direktør i dagsavisen «Varden» den 7. januar 1967, ga direktøren følgende opplysninger om denne virksomheten:

«I første omgang startes nåtlevirksomhet i ominnredede Hydro-lokaler i kullsyreisfabrikken der 30—40 syersker vil bli beskjeftiget, og neste skritt blir å reise et par millioners industribygg på 3000 m². Når dette nybygget etter planen står ferdig på Dale allerede i begynnelsen av 1968, skal så vulkaniseringsavdelingen overføres og nåtlevirksomheten flytter inn slik at Askim Gummivarefabrik kan sette i gang for fullt om 1 års tid med 130 ansatte i full fottøyproduksjon på stedet.»

I en artikkel i «Aftenposten» for 30. januar 1968 heter det:

«Arbeidskraftproblemer for Askim Gummivare.»

Presskoavdelingen ved Askim Gummivarefabriks anlegg i Askim vil i sin helhet være overført til Rjukan 1. januar 1969, opplyser fabrikkdirektør Hans Petter Struksnæs. Planene bearbeides og arbeidskraftforholdene undersøkes. En forutsetning er det jo også at de nye fabrikklokaler står ferdig.

Direktøren opplyser at man har hatt endel vanskeligheter med å skaffe nok kvinnelig arbeidskraft til sømprosessene, men at dette nå ser ut til å ordne seg. Foreløbig er ca. 50 syersker i arbeid ved avdelingen på Rjukan, men man trenger mellom 57 og 80. Mannlig arbeidskraft er ennå ikke ansatt, men det blir behov for 50—60 når vulkaniseringsarbeidet m. v. overføres til den nye fabrikk.

— Er det aktuelt å overføre også annen produksjon til Rjukan?
— Det er umulig å si på nåværende tidspunkt, men det kan jo tenkes, sier direktør Struksnæs.»

Det arbeider for tiden ca. 50 personer ved bedriften. Det er bare nåtleriet som er i virksomhet. Halvfabrikata sendes fra A/S Askim Gummivarefabrik til bedriften på Rjukan. Etter at nåtleriarbeidet er utført, sendes produktet tilbake til Askim til ferdiggjørelse.

Fullt utbygd vil bedriften på Rjukan utføre full fottøyproduksjon slik som beskrevet i de to ovenfor siterte artikler.

Produksjonen er snøsko, turnsko, fotballstøvler og week-endsko. Det materiale som nyttes i produksjonen er tekstil og gummi.

I nåtleriet syes skoenes overstykke sammen. Etter at dette er gjort, festes sålen til skoens overstykke.

Norsk Skotøyarbeiderforbund hevder at dette er en skofabrikk, og at Norsk Skotøyarbeiderforbund skal ha organisasjonsretten til de ansatte etter det organisasjonsområde som Kongressen har fastsatt for dette forbund.

Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund gjør gjeldende at bedriften på Rjukan bare er en avdeling av A/S Askim Gummivarefabrik, og at de arbeider som utføres og vil bli utført i den ferdig utbygde bedrift er de samme som gjennom mange år har vært utført ved A/S Askim Gummivarefabrik hvor Norsk Kjemisk industriarbeiderforbund har organisasjonsretten. Under henvisning til dette krever forbundet organisasjonsretten også til den nye avdelingen på Rjukan.

Landsorganisasjonens representant *Einar Strand* redegjorde for saken:

I brev datert 5. april 1967 ba Norsk Skotøyarbeiderforbund om Landsorganisasjonens bistand til å få organisasjonsforholdene ved den nye bedriften på Rjukan, idet det var oppstått tvist med Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund om hvilket av de to forbund som skulle organisere de ansatte ved denne bedriften. Det ble holdt et møte mellom partene den 27. april 1967 om spørsmålet. Noen løsning av tvisten førte ikke dette til, men begge parter var enige

om at man snarest mulig måtte få klarlagt forholdene med henblikk på å få opprettet overenskomst for de ansatte.

Mens arbeidet med dette pågikk, iverksatte A/S Askim Gummivarefabrik lønns- og arbeidsvilkår for de ansatte på Rjukan etter det akkordsystem som var gjeldende ved Askim.

Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund organiserte da uten å avvente videre møter de ansatte på Rjukan. Dette skjedde den 15. august 1967.

Den 19. september 1967 ble det holdt et møte mellom representanter fra de to forbund og Landsorganisasjonen om den situasjon som med dette var oppstått. Dette møtet resulterte i at Norsk Skotøyarbeiderforbund ba tvisten forelagt for Landsorganisasjonens voldgiftsnemnd under henvisning til at det ikke hadde lyktes å finne fram til noen løsning i minnelighet.

Ingvald Hansen redegjorde for Norsk Skotøyarbeiderforbunds syn på saken.

Han viste til at det arbeid som i dag ble utført på Rjukan, var et arbeid som er typisk i skotøyfabrikker. Han viste videre til at bedriften fullt utbygd ville framtre som en ren skotøyfabrikk. Han framholdt at det måtte legges avgjørende vekt på arbeidets art, som besto i å sy sammen overstykket til det skotøy som ble produsert, og at arbeidet i den fullt utbygde bedrift videre ville bestå i å feste det sammensyddde overstykket til sålen. Han påpekte at alt dette er typisk for det arbeid som utføres i en skotøyfabrikk. Hvilke materialer som nyttes til overstykket, må i denne forbindelse være uten betydning. Det samme gjelder den måte og den teknikk som nyttes når overstykket festes til sålen. Det ferdige produkt var — uttalte han — skotøy på samme måte som i en hvilken som helst vanlig skotøyfabrikk. I denne forbindelse viste han til at man her ville stå overfor en bedrift som fullt ferdig utbygd ville være praktisk talt helt lik skofabrikken «Romika A/S» både hva angikk materialer, arbeidets art og det ferdige produkt. Norsk Skotøyarbeiderforbund hadde organisasjonsretten til de som var ansatt ved skofabrikken «Romika A/S» og likeledes ved dens søsterbedrifter i Seljord og Siljan.

Han gjorde gjeldende at Norsk Skotøyarbeiderforbund måtte få organisasjonsretten til de ansatte ved den fabrikk som A/S Askim Gummivarefabrik nå holdt på å bygge ut på Rjukan.

Han påpekte at produksjonen ved bedriften på Rjukan skilte seg klart fra produksjonen av slagstøvler og kalosjer. For produksjonen av slagstøvler og kalosjer er arbeidets art en helt annen enn den som skjer i en skofabrikk og ved bedriften på Rjukan.

Han bekreftet at det ved A/S Askim Gummivarefabrik gjennom

flere år hadde pågått en tilsvarende produksjon. Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund har alltid hatt organisasjonsretten ved A/S Askim Gummivarefabrik, og det har derfor aldri vært aktuelt for Norsk Skotøyarbeiderforbund å kreve organisasjonsrett til de ansatte ved A/S Askim Gummivarefabrik som arbeidet i den avdelingen som produserte slikt skotøy så lenge denne produksjonen skjedde innenfor bedriftens område. Men når A/S Askim Gummivarefabrik nå bygger opp en selvstendig skotøyfabrikk utenfor bedriftens område, og på et helt annet sted i landet, så må det være Norsk Skotøyarbeiderforbund som har organisasjonsretten til de ansatte ved denne nye bedrift. Hvem som eier bedriften, må være uten betydning i relasjon til det organisasjonsområde som Kongressen har fastlagt.

På vegne av Norsk Skotøyarbeiderforbund la han ned slik

påstand:

1. Norsk Skotøyarbeiderforbund skal ha organisasjonsretten ved A/S Askim Gummivarefabriks skotøyfabrikk på Rjukan.
2. Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund tilpliktes å overføre de medlemmer som forbundet har organisert ved denne bedrift til Norsk Skotøyarbeiderforbund.

Trygve Nordby redegjorde for Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbunds syn på saken.

Han framholdt at fabrikkene på Rjukan ikke var annet enn en avdeling av A/S Askim Gummivarefabrik. Produksjonen var den samme som den man gjennom mange år hadde hatt ved A/S Askim Gummivarefabrik. Det hadde aldri vært tvil om at Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund skulle ha organisasjonsretten til de ansatte som var beskjeftiget i denne produksjonen. Det som var skjedd nå, var at A/S Askim Gummivarefabrik hadde flyttet denne avdelingen til Rjukan. Forbundet mente det var naturlig at det beholdt organisasjonsretten for de som var beskjeftiget i denne delen av produksjonen på samme måte som de alltid hadde hatt denne. Dette så meget mer som fabrikkene på Rjukan ble ledet fra Askim og de ansatte på Rjukan arbeidet på de samme akkordsystemer, og man kunne godt si de samme akkorder som de man hadde på Askim.

Han la på vegne av Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund ned slik

påstand:

Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund får organisasjonsretten for A/S Askim Gummivarefabriks avdeling på Rjukan.

Voldgiftsnemnda skal bemerke:

Voldgiftsnemnda vil innledningsvis konstatere at det er enighet mellom partene om at produksjonen i den bedrift som bygges ut på Rjukan, vil være likeartet med den produksjon som foregår ved skofabrikken «Romika A/S», og at det er på det rene at Norsk Skotøyarbeiderforbund uomtvistet har hatt, og fortsatt har, organisasjonsretten ved skofabrikken «Romika A/S» og dens søsterbedrifter.

Voldgiftsnemnda anser det for utvilsomt at bedriften på Rjukan må anses som en ren skofabrikk med den følge at organisasjonsretten til de ansatte ved denne bedriften tilkommer Norsk Skotøyarbeiderforbund i henhold til Kongressens vedtak av 1957.

Bedriften må anses som en selvstendig bedrift i relasjon til gjeldende organisasjonsplan.

Det forhold at bedriften eies av A/S Askim Gummivarefabrik må i så måte være uten betydning.

Ut fra dette er voldgiftsnemnda kommet til det resultat at Norsk Skotøyarbeiderforbund må tilkjennes organisasjonsretten til de som er ansatt ved fabrikk på Rjukan.

Kjennelsen er enstemmig.

SLUTNING:

1. Norsk Skotøyarbeiderforbund skal i h. t. Kongressens vedtak av 1957 ha organisasjonsretten til de som er ansatt ved A/S Askim Gummivarefabriks skotøyfabrikk på Rjukan.
2. Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund plikter å overføre de ansatte ved denne bedrift som er organisert i Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund til Norsk Skotøyarbeiderforbund.

Tidspunktet for denne overførsel fastsettes av Sekretariatet dersom de to forbund ikke skulle bli enige om dette.

Oslo, 12. februar 1968.

Olaf Sunde.

PROTOKOLL

Ar 1968 den 8. februar ble møte holdt i LO's voldgiftsnemnd til behandling av organisasjonstvist mellom Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund og Norsk Kommuneforbund vedrørende organisasjonsforholdene ved Oslo Lysverker.

Til stede:

Fra voldgiftsnemnda: Olaf Sunde, Per Andersen, Fritz W. Hannestad, Øystein Larsen. Fra Landsorganisasjonen: Einar Strand. Fra Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund: Erling Johansen, Erik D. Kristoffersen. Fra Norsk Kommuneforbund: Arne Born, Ivar Andresen, Lorang Berg, Jens Torp.

Voldgiftsnemndas medlem Klaus Kjeldsrud hadde uforutsett forfall. På forespørsel til partene bekreftet disse at de godtok at voldgiftsnemnda ble satt med bare 4 medlemmer.

Det ble lagt fram følgende dokumenter:

1. Notat datert 25. januar 1968 med bilag fra Einar Strand.
2. Skriftlig saksframstilling med påstand datert 5. februar 1968 fra Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund.
3. Skriftlig saksframstilling med påstand datert 1. februar 1968 fra Norsk Kommuneforbund.

Etter at Landsorganisasjonens representant og representantene for de to parter hadde redegjort for saken, avsa voldgiftsnemnda etter forutgående rådslagning og stemmegivning slik

kjennelse:

Etter vedtak fattet på Landsorganisasjonens kongress i 1957 har Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund følgende organisasjonsområde:

- «A. Elektrisitetsforsyning (inklusive produksjon, transformasjon og fordeling av elektrisitet, drift og daglig vedlikehold av anlegget når arbeidet utføres av anlegget selv).
1. Kraftstasjoner. Unntatt herfra er mindre bedriftsstasjoner og hjelpeaggregater.
 2. Dampsentraler.
 3. Samkjøringssentraler for elektrisk kraft.
 4. Transformatorstasjoner.
 5. Elektrisitetsverk (fordelingsverk).
 6. Fordelingsnett.
- B. Den elektriske montasje av nye kraftstasjoner, sekundærstasjoner, omformerstasjoner og likeretteranlegg.
- C. Linjebygging i den utstrekning dette arbeid utføres av elektrisitetsverkene (fordelingsverkene) i egen regi.
- D. Installasjon av lys og kraft. Unntatt herfra er installasjoner og vedlikehold i bedriften og dens boliger, samt i kommunenes egne eiendommer, utført av bedriftens eller kommunens egne elektrikere (bedriftselektrikere).

Unntaket gjelder ikke for Borregaard og andre bedrifter som har egne avdelinger som utelukkende driver med installasjoner i bedriftens hus.

E. Radioserviceverksteder.

F. Montasje av elektriske heiser.

G. Nyanlegg, reparasjoner og vedlikehold av det elektriske utstyr ombord i skip, såfremt dette arbeid bortsettes til installasjonsfirmaer.

H. Elektromekaniske reparasjonsverksteder.»

På Kongressen i 1957 ble det dessuten fattet følgende vedtak:

«Kongressen gir sin tilslutning til organisasjonskomitéens forslag om opprettelse av et elektrisitetsforsynings-forbund. Da det imidlertid kan tenkes å oppstå vanskeligheter som kan skade den samlede organisasjon, overlater Kongressen til førstkommende ordinære representantskapsmøte å ta den endelige avgjørelse etter at saken har vært nærmere bearbeidet av Sekretariatet i samarbeid med de interesserte forbund.»

I henhold til dette vedtaket fattet Landsorganisasjonens representantskap 15.—16. januar 1958 følgende vedtak:

- «1. Representantskapet godkjenner organisasjonskomitéens forslag om opprettelse av elektrisitetsforsynings forbund.
2. Sekretariatet gis fullmakt til å gjøre de avvikelser som måtte anses nødvendig for å unngå organisasjonsmessige skadevirkninger.
3. Sekretariatet fatter den endelige beslutning om fra hvilket tidspunkt overføringen av medlemmer skal skje.»

Under henvisning til det organisasjonsområde som Kongressen har fastlagt for Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund, har dette forbundet satt fram krav overfor Norsk Kommuneforbund om at dette skal overføre de medlemmer som forbundet har organisert ved Oslo Lysverker til Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund.

Norsk Kommuneforbund har ikke kunnet imøtekomme denne anmodning. Forbundets vesentligste innvending har vært at en sådan overføring ikke vil kunne skje med tilslutning fra de medlemmer som forbundet organiserer ved Oslo Lysverker, og at en overføring under disse omstendigheter vil kunne få organisasjonsmessige skadevirkninger.

Landsorganisasjonens representant *Einar Strand* redegjorde for saken. Ifølge Strands redegjørelse er organisasjonsdannelsene ved Oslo Lysverker i dag følgende:

Norsk Kommuneforbund:

Elektrisitetetsverkets Arbeiderforening	530 medl.
Lysverkenes Funksjonærforening	570 »
Oslo Kommunale Tjenestemannslag	28 »

Til sammen 1128 medl.

Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund ca. 55 medl.

Dessuten oppgis det at følgende organisasjoner utenfor LO har medlemmer ved Oslo Lysverker:

NITO	ca. 50 medl.
Norges Ingeniørforening	» 60 »
Kommunale Funksjonærers Landsforening	» 20 »

Strand redegjorde for de møter som har vært holdt i anledning det framsatte krav fra Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund, og at forhandlingene om en minnelig løsning ikke hadde ført fram på grunn av at Kommuneforbundets stedlige avdelinger ved Oslo Lysverker bestemt hadde motsatt seg en overføring til Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund. Han viste til at det forelå vedtak så vel fra Elektrisitetetsverkets Arbeiderforening som fra Lysverkenes Funksjonærforening om at disse ville danne en frittstående organisasjon utenfor Landsorganisasjonen, dersom det ikke ble tatt hensyn til deres krav om fortsatt å stå organisert i Norsk Kommuneforbund.

Strand konkluderte med at dersom voldgiftsnemnda kom til det resultat at Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund skulle ha organisasjonsretten til de medlemmer som Norsk Kommuneforbund organiserte ved Oslo Lysverker, så måtte voldgiftsnemnda vurdere og ta standpunkt til hvorvidt det var ønskelig at Sekretariatet gjorde bruk av den fullmakt som det hadde i henhold til representantskapsvedtaket av januar 1958 til å gjøre unntak i dette tilfelle for å unngå organisasjonsmessige skadevirkninger.

Strand pekte videre på at voldgiftsnemnda i så tilfelle også burde ta opp til vurdering spørsmålet om et eventuelt slikt unntak også

skulle gjelde personalet ved de såkalte innføringsstasjoner og understasjoner i Oslo hvor det er beskjeftiget ca. 70 mann, hvorav 11 er organisert i Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund mens de øvrige er organisert i Norsk Kommuneforbund.

Han pekte videre på at det var ønskelig at voldgiftsnemnda også skaffet en avklaring i organisasjonsforholdene for Oslo Lysverkers kraftstasjoner utenfor Oslo: I Hallingdal, Hemsedal og ved Vinstra kraftselskap og ved Mørkfoss/Solbergfossanlegget. I motsetning til hva forholdet er ved Oslo Lysverker, er betjeningen ved disse kraftstasjoner organisert i Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund som også har tariffavtalen for disse.

Strand understreket at konsekvensen av det standpunkt voldgiftsnemnda kom til, måtte bli at det forbund som ikke fikk organisasjonsretten, måtte overføre sine medlemmer til det forbund som fikk organisasjonsretten.

Strand henledet til slutt oppmerksomheten på at Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund hadde sterke interesser i at det for de ansatte i Oslo Kommune ikke måtte bli gjort bruk av ringere bestemmelser enn de som framgikk av Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbunds tariffavtale og de avgjørelser som Tariffrådet traff vedrørende akkordtariffens forståelse, omfang, akkordoppgjør og fastsettelse av priser.

Erling Johansen redegjorde for Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbunds krav. Han gjorde gjeldende at forbundet hadde krav på å få overført de medlemmer tvisten gjaldt i henhold til det organisasjonsområde som Kongressen hadde fastlagt for Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund.

Han viste til at de overføringer som man hadde krav på etter Kongressens vedtak av 1957, skulle ha vært gjennomført allerede i 1958. Når det til tross for dette ennå ikke hadde lyktes å få gjennomført overføringen for så vidt angikk de som var ansatt ved Oslo Lysverker til nå, var det derfor nødvendig å få en avgjørelse fra voldgiftsnemnda som påla Norsk Kommuneforbund å overføre disse medlemmene i samsvar med den fastlagte organisasjonsplan.

Hva angår punkt 2 i Representantskapets vedtak av 15.—16. januar 1958, gjorde han gjeldende at hans forbund hadde oppfattet denne bestemmelsen slik at denne alene skulle få anvendelse på de tilfeller hvor en overføring ville medføre en slik deling av en lokal forening at man ville få så små enheter at organisasjonens arbeid av denne grunn ville bli vanskeliggjort. Han viste til støtte for dette syn til den praksis som forelå. Noe slikt ville ikke oppstå i nærværende tvist. Av denne grunn mente han at den foran nevnte bestemmelse ikke kunne komme til anvendelse. Under enhver om-

stendighet kunne det ikke bli spørsmål om å gjøre bruk av denne bestemmelsen for så vidt angikk de nevnte elektrisitets- og kraftverk utenfor Oslo. Det samme gjaldt innføringsstasjoner og understasjoner.

På vegne av Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund la han ned slik

påstand:

1. Det tekniske personalet ved Oslo Lysverker overføres fra NKF til NEKF i henhold til LO-kongressens vedtak av 1957 og Representantskapets vedtak av 15. og 16. januar 1958.
2. NKF's medlemmer i tekniske stillinger ved elektrisitets- og kraftverk utenfor Oslo overføres til NEKF.

Arne Born redegjorde for Norsk Kommuneforbunds syn på det framsatte krav. Han nevnte innledningsvis at Norsk Kommuneforbund prinsipielt var av den oppfatning at forbundet burde ha organisasjonsretten til alle kommuneansatte slik at forbundet — i samsvar med hva meningen hadde vært med dette — sto som et samlende LO-forbund for hele den kommunale sektor. Til tross for dette prinsipielle syn hadde forbundet lojalt overført i alt ca. 2900 medlemmer til Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund. Forbundet hadde også holdt en rekke møter med de stedlige avdelinger for lojalt å overføre de medlemmer som skulle tilhøre Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund etter den organisasjonsplan som Kongressen hadde fastsatt. Forbundet hadde gjort det de kunne for å gjennomføre de overføringer som forbundet pliktet, men forbundet kunne ikke være med på at avdelinger ble tvangsoverført mot deres vilje.

De lokale foreninger som det nå er spørsmål om å overføre til Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund har klart sagt fra at de ikke vil respektere en tvangsoverføring. Da vil de heller gå ut og danne en frittstående organisasjon.

Under henvisning til dette gjorde han gjeldende at det etter Norsk Kommuneforbunds oppfatning da forelå en slik situasjon som berettiget Sekretariatet til i henhold til Representantskapets vedtak av januar 1958 å gjøre de nødvendige avvikelser for å unngå de organisasjonsmessige skadevirkninger som ellers ville oppstå.

Hva angår betjeningen ved de såkalte innførings- og understasjoner gjorde han gjeldende at det forbund som fikk organisasjonsretten til betjeningen ved Oslo Lysverker også må gis organisasjonsretten til disse. Han viste for så vidt til at disse sorterer under administrasjonen i Oslo. Denne betjeningen inngår som en na-

turlig del av forbundets underavdelinger i Oslo, og det er naturlig at hele betjeningen i Oslo blir organisert i ett og samme forbund.

Hva angår Mørkfoss/Solbergfossanlegget, Vinstra Kraftselskap og Hallingdals og Hemsedalsanleggene viste han til at det er Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund som i dag organiserer denne betjeningen, og som representerer de ansatte i eventuelle tvister. Norsk Kommuneforbund hadde intet å bemerke til at dette forholdet fortsatte.

Med hensyn til det spørsmål som LO's representant hadde reist vedrørende Tariffrådets avgjørelser, gjorde han gjeldende at dette var et spørsmål som tvistenemnda ikke kunne treffe avgjørelse i. Han antok at dette spørsmålet måtte kunne løses på en tilfredsstillende måte gjennom forhandlinger mellom partene.

På vegne av Norsk Kommuneforbund la han ned slik

påstand:

1. Norsk Kommuneforbunds avdelinger ved Oslo Lysverker gis retten til å organisere arbeidstakerne i tilslutning til LO og representerer denne som eneste stedlige organisasjon.
2. Av dette følger at nåværende medlemmer av Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund ved Oslo Lysverker overføres til Norsk Kommuneforbund. Dette vil også gjelde arbeidstakerne ved innførings- og understasjoner og medlemmer av den nyoprettede avdeling av Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund.
3. De som for framtiden blir ansatt og som er organisert i Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund, kan ikke nektes overført til Norsk Kommuneforbund.

Voldgiftsnemnda skal bemerke:

Voldgiftsnemnda antar det for utvilsomt at Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund i h. t. Kongressens vedtak av 1957 tilkommer organisasjonsretten for betjeningen ved Oslo Lysverker. Dette gjelder også betjeningen ved de såkalte innførings- og understasjoner og betjeningen ved Oslo Lysverkens kraftstasjoner i Hallingdal og Hemsedal og ved Vinstra Kraftselskap og ved Mørkfoss/Solbergfossanlegget.

Voldgiftsnemnda antar at det vil føre til store og alvorlige organisasjonsmessige skadevirkninger dersom de omhandlede avdelinger ved Oslo Lysverker skulle bli søkt tvangsoverført til Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund. Voldgiftsnemnda er av den oppfatning at man her står overfor et slikt forhold hvor Landsorganisasjonens sekretariat i henhold til Representantskapets vedtak av januar 1958 kan gjøre unntak, og voldgiftsnemnda er en-

stemmig av den oppfatning at det er nødvendig at sekretariatet gjør sådant unntak i nærværende sak.

Dersom slikt unntak blir gjort, må dette unntaket også omfatte betjeningen ved innførings- og understasjonene i Oslo, slik at man innenfor dette bestemte avgrensede geografiske område får en ensartet organisasjon av betjeningen, og slik at organisasjonen ikke splittes opp på flere forbund.

Hva angår kraftstasjonsbetjeningen i Hallingdal, Hemsedal og ved Vinstra Kraftselskap og ved Mørkfoss/Solbergfossanlegget, så kan voldgiftsnemnda ikke se at det foreligger noe grunnlag for å gjøre bruk av denne unntaksbestemmelsen. Voldgiftsnemnda har dessuten festet seg ved at det fra Norsk Kommuneforbunds side er gjort gjeldende at det nåværende forhold ved disse bedrifter utmerket godt kan fortsette slik det er nå, og at den nåværende situasjon er at det er Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund som organiserer betjeningen ved disse bedrifter.

I tilfelle slikt unntak blir gjort, forutsetter voldgiftsnemnda at det da må tilsikres at den betjeningen som det blir gjort unntak for ikke arbeider på ringere vilkår enn hva som følger av den til enhver tid gjeldende overenskomst for Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund eller av de avgjørelser som Tariffrådet måtte treffe for Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund etter samme mønstre som Kongressen fastsatte i 1957 for nybyggingsarbeid ved industrielle bedrifter, hvor det under punkt 4 heter:

- «4. Nybyggingsarbeid, forandringer og tilbyggingsarbeid av mindre omfang skal dog ikke utføres på ringere vilkår enn fastsatt i de respektive forbunds tariffavtaler. Vedkommende industriforbund plikter å påse at dette blir overholdt.»

Ut fra foranstående er voldgiftsnemnda kommet til det resultat at Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund i h. t. Kongressens vedtak av 1957 må tilkjennes organisasjonsretten til betjeningen ved Oslo Lysverker, herunder også innførings- og understasjonene og kraftstasjonen i Hallingdal og Hemsedal samt betjeningen ved Vinstra Kraftselskap og ved Mørkfoss/Solbergfoss-anlegget, men at det er nødvendig at Sekretariatet gjør bruk av unntaksbestemmelsen i Representantskapets vedtak av januar 1958 og gir Norsk Kommuneforbund retten til fortsatt å organisere betjeningen ved Oslo Lysverker, herunder også betjeningen ved innførings- og understasjonene.

Kjennelsen er enstemmig.

SLUTNING:

1. Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund skal i h. t. Kongressens vedtak av 1957 ha organisasjonsretten til betjeningen ved Oslo Lysverker. Dette gjelder også betjeningen ved innførings- og understasjonene samt betjeningen ved Oslo Lysverkers Kraftstasjoner i Hallingdal og Hemsedal og ved Vinstra Kraftselskap og ved Mørkfoss/Solbergfoss-anlegget.
2. I medhold av Representantskapets vedtak av januar 1958 henstilles det til Sekretariatet å gjøre unntak for så vidt angår betjeningen ved Oslo Lysverker, bortsett fra betjeningen ved kraftstasjonene i Hallingdal og Hemsedal samt ved Vinstra Kraftselskap og Mørkfoss/Solbergfoss-anlegget, slik at betjeningen ved Oslo Lysverker fortsatt kan stå organisert i Norsk Kommuneforbund mot at Norsk Kommuneforbund forplikter seg til å sørge for at denne betjeningen ikke arbeider på ringere vilkår enn fastsatt i den til enhver tid gjeldende tariffavtale for Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund, eller hva som følger av Tariffrådets avgjørelser for Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund.
3. I tilfelle unntak blir gjort, tilpliktes Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund å overføre de medlemmer som de har ved Oslo Lysverker til det forbund som etter foranstående skal ha organisasjonsretten. Tidspunktet for overføringen fastsettes etter avtale mellom de to forbund. I tilfelle enighet ikke oppnås, fastsettes tidspunktet av Landsorganisasjonens sekretariat.

Oslo, 10. februar 1968.

Olaf Sunde.

Fellesutvalget for kollektiv hjemforsikring.

Etter at LO og Samvirke ble enige om å lansere kollektiv hjemforsikring ble man klar over at for å kunne videreføre arbeidet i tillit og forståelse med fagbevegelsen måtte det opprettes et forum, hvor alle engasjerte forbund sammen med selskapet kunne ta opp alle sider med forsikringsordningen med sikte på å samordne og mest mulig forenkle problemene som man var klar over ville oppstå under den gjennomføringsprosess som foresto. Partene ble enige om å utnevne et utvalg hvor de forbund som ble med i forsikringsordningen selv fikk utpeke sin representant til å tiltre utvalget. Utvalget fikk benevnelsen FELLESUTVALGET FOR KOLLEKTIV HJEMFORSIKRING, og ble etablert som et rådgivende organ.

Fellesutvalget ble konstituert med Einar Strand fra Landsorganisasjonen som formann, og avdelingsleder Odd Lie fra Samvirke som sekretær. De øvrige medlemmer av utvalget ble Steinar Halvorsen fra LO's juridiske kontor, Thor Andreassen fra NJMF, Håkon Ødegaard fra NKIF og Gunnar Arvnes og Thorleif Holth fra Samvirke.

Året 1968 har brakt fart i utviklingen omkring forsikringsordningen.

På grunn av de mange nye forbund som ønsket å få forsikringen i kraft for sine medlemmer, ble man i Fellesutvalget enig om å utvide utvalget med en representant fra hvert av de forbund som hadde fattet bindende vedtak om å gjennomføre forsikringsordningen fra et bestemt tidspunkt. Det ble også enighet om at de forbund som i framtiden fatter bindende vedtak om å gjennomføre forsikringsordningen fra et bestemt tidspunkt, skal tiltre utvalget.

Fellesutvalget for kollektiv hjemforsikring består pr. dags dato av følgende:

Einar Strand, formann, LO, Odd Lie, sekretær, Samvirke, Thor Andreassen, Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund, Håkon Ødegaard, Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund, Steinar Halvorsen, LO, Frank Olsen, Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund, Bernt Alfsen, Norsk Arbeidsmandsforbund, Sig. Markussen, Norsk Papirindustriarbeiderforbund, Erik Eriksen, Norsk Treindustriarbeiderforbund, Erik Kristoffersen, Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund, Henning Dahl, Norsk Kjøttindustriarbeiderforbund, Gunnar Sunde, Norsk Murerforbund, Gunnar Arvnes, Samvirke, Thorleif Holth, Samvirke, og Elias Ringdal, Samvirke, møter som referent og saksbehandler.

Oversikt over de forbund som har fattet forpliktende eller prinsipielle vedtak om gjennomføringen av kollektiv hjemforsikring.

Forpliktende vedtak:

Norsk Kjøttindustriarbeiderforbund, Norsk Arbeidsmandsforbund, Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund, Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund, Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund, Norsk Murerforbund, Norsk Papirindustriarbeiderforbund og Norsk Treindustriarbeiderforbund.

Prinsipielle vedtak.

Norges Befalsslag, Norsk Bekledningsarbeiderforbund, Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund, Norsk Grafisk Forbund, Norsk Gullsmedarbeiderforbund, Norsk Hotell- og Restaurant-Arbeider-

Forbund, Norsk Kommuneforbund, Norsk Losforbund, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund, Norsk Skinn- og Lærarbeiderforbund, Norsk Skog- og Landarbeiderforbund, Norsk Skotøyarbeiderforbund, Norsk Tekstilarbeiderforbund, Norsk Forbund for Arbeidsledere og Tekniske Funksjonærer og Arbeiderpartiets Presseforbund.

Forbund som *har* kollektiv hjemforsikring i kraft:

Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund, Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund og Frisørenes Fagforening.

Forsikringsordningen dekker ved utgangen av 1968 over 91 000 medlemmer. Tallet framkommer under hensyntagen til en reservasjonsprosent på 20. Forbund som får kollektiv hjemforsikring satt i kraft 1. januar 1969:

Norsk Papirindustriarbeiderforbund, Norsk Arbeidsmandsforbund, Norsk Kjøttindustriarbeiderforbund og Trondheim Stein-, Jord- og Cementarbeiderforening.

Reservasjonsprosenten ligger også for disse forbund på ca. 20.

1. januar 1969 vil således kollektiv hjemforsikring omfatte 130 000 medlemmer av fagbevegelsen.

Framtidige avtaler om kollektiv hjemforsikring.

Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund har besluttet at kollektiv hjemforsikring skal settes i kraft for sine medlemmer 1. januar 1971. Overføringsarbeidet tar til januar 1969.

Det er grunn til å tro at Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund vil inngå avtale i løpet av 1969, og skjer dette vil overføringsarbeidet gå parallelt med Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund.

Videre kan det ventes at avtaler vil bli inngått med:

Norsk Skog- og Landarbeiderforbund, Norsk Forbund for Arbeidsledere og Tekniske Funksjonærer, Norsk Murerforbund og Norsk Treindustriarbeiderforbund.

Når disse forbund er kommet med i avtalen, og vi fremdeles regner en reservasjonsprosent på 20, vil kollektiv hjemforsikring omfatte over 210 000 fagorganiserte.

I tillegg til de forbund som her er nevnt er det 17 andre forbund som har fattet prinsipielle vedtak for saken. En vil derfor enda i en del år framover være engasjert i arbeidet med innføring av kollektiv hjemforsikring i de enkelte forbund.

Oppgaver fram til 30. juni 1968 viser at følgende skadeutbetalinger er foretatt:

Interimspolise for Kjemisk i 1966. Erstatning kr. 71 562.00.

Antall skader i 1967 — Kjemisk 211.

Erstatning i 1967 — Kjemisk kr. 484 149.00.

Interimspoliser for Jern- og Metall i 1967 — erstatning kr. 327 870.00.

Frisørenes Fagforening — 1 skade kr. 160.00.

Antall skader pr. 30. juni 1968 — Kjemisk 148.

Antall skader pr. 30. juni 1968 — Jern og Metall 251.

Antall skader pr. 30. juni 1968 — Frisørenes 1.

Erstatning pr. 30. juni 1968 — Kjemisk og Jern og Metall ca. kr. 1 500 000.00.

Kjemisk har tre skader i 1968 på over kr. 50 000.00 = kr. 900 000.00.

Jern og Metall har to skader i 1968 på over kr. 50 000.00 = kr. 156 000.00.

Pr. 30. november 1968 er det anmeldt skader som beløper seg til kr. 2 110 734.00.

Pr. 30. november 1967 var det anmeldt skader for kr. 695 746.00.

Kollektiv hjemforsikring

Retts sak om fagbevegelsens adgang til å ekskludere enkeltmedlemmer.

Th. Hanisch, Finn Finne og Willy Helgesen ble den 24. januar 1968 suspendert som medlemmer av Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund. Grunnlaget for suspensjonen var at de tre i en rekke avisartikler hadde sjikanert fagbevegelsen og skrevet nedsettende om dens tillitsmenn på en slik måte at det var egnet til å svekke tilliten til disse og endog til å skape direkte uvilje mot fagbevegelsen. I tillegg til dette kom at de tre i en artikkel i «Fædrelandsvennen» den 9. januar 1968 offentlig oppfordret medlemmene av Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund til ikke å følge det vedtak forbundet hadde fattet om hvorledes de medlemmer skulle forholde seg som ønsket å benytte seg av sin reservasjonsrett.

De tre reiste straks søksmål for Oslo byrett for å få underkjent suspensjonen til tross for at denne bare var gjort midlertidig og bare hadde gyldighet fram til førstkommende landsmøte, som skulle holdes i september 1968.

På landsmøtet den 18. september 1968 ble de tre ekskludert som medlemmer av forbundet etter en særdeles inngående og omfattende saksbehandling. De endret etter dette sitt søksmål til å gjelde eksklusjonsvedtaket.

Oslo byrett med dommer Jacob Wulfsberg som enedommer, avsa den 2. november 1968 slik dom i saken:

OSLO BYRETT
gjør vitterlig:

Ar 1968 den 2. november ble rett holdt i Oslo byrett, Grubbegt. 1, Oslo.
Dommer: Jacob Wulfsberg.
Protokollfører: Ingrid Harris.
Sak nr. 395 1968 — XIV — 11:

Saksøker: 1. Th. Hanisch, Kristiansand S.
2. Finn Finne, Kristiansand S.
3. Willy Helgesen, Kristiansand S.

Prosessfullmektig: H.r.advokat J. D. Hjort, Oslo 1.

Saksøkt: Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund ved formannen Leif Andresen, Youngsgt. 11, Oslo 1.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Olaf Sunde, LO, Youngsgt. 11, Oslo 1.

Retten sa

dom:

I.

Landsmøtet i Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund — «forbundet» — traff 21. september 1965 vedtak om den kollektive hjemforsikring.

Falconbridge Nikkelverks Arbeiderforening — «foreningen» — som er tilsluttet forbundet, vedtok i ekstraordinært medlemsmøte 8. oktober 1965 en resolusjon med protest mot landsmøtets vedtak.

Forbundet uttalte 30. oktober 1965 sin forferdelse over den formulering som resolusjonen hadde fått, og håpet at saken kom opp til ny behandling i foreningen.

Foreningen fastholdt sin protest.

Etter at saken 28. mars 1966 var behandlet i forliksrådet tok de tre saksøkere 6. mai 1966 ut stevning til byretten for å få landsmøtets vedtak kjent ugyldig.

Saken endte med Høyesteretts dom 24. november 1967, inntatt i Retts-tidende 1967 s. 1373:

«Vedtak av 21. september 1965 i Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbunds landsmøte kjennes ugyldig i forhold til Theodor Hanisch, Finn Finne og Willy Helgesen i den utstrekning vedtaket medfører at deres medlemskap i fagorganisasjonen gjøres avhengig av at de deltar i den kollektive hjemforsikring forbundet har tegnet i forsikringsselskapet Samvirke, og betaler et tillegg til sin kontingent til foreningen, svarende til deres andel i premien for forsikringen.

Saksomkostninger tilkjennes ikke.»

II.

Th. Hanisch skrev en rekke avisartikler om spørsmålet, særlig i Fædre-landsvennen.

I avisen 18. januar 1966 har han et «Åpent brev til Landsorganisasjonens formann P. Mentsen», som begynner:

«Foranledningen til mitt brev til deg (det skrives forresten også på vegne av de mange hundre meningsfeller jeg har i denne sak i Falcon-bridge Arbeiderforening) er et klipp fra «Typografiske Meddelelser», som synes å gå rundgang i landets Ap-aviser.

Disse «Meddelelser» er nemlig så tydelig inspirert av din brosjyre fra januar i fjor og fra «Samvirkes» verveskrift, delvis avskrift bare, at du synes å være den naturlige rette adresse.»

Det følger så en lengre redegjørelse og artikkelen slutter:

«Demokratiet er slutt ved porten til fabrikk» sies det agitasjonsbetont. Det gjelder det såkalte «industrielle Demokrati». Men hva med vår rett til å ta stilling til Tvangsforsikring i «Samvirke», til å ta stilling til den ved en uravstemning innenfor porten i en spisepause. Se det utlegger våre forbund som «fraksjonsdannelse» under henvisning til vedtektenes disiplinære paragraf. Så meget demokrati eller folkestyre er vi levnet. Men siden vårt forbund har satt seg utenfor de vedtekter vi blant andre har satt dets tillitsmenn til å vokte, kan ingen straffebestemmelser ha gyldighet. Utover hva foran er nevnt har vi også nødvergerett.

Det er således høyeste grad «demokrati på arbeidsplassen» å foreta en uravstemning i tvangsforsikringsaken.

I et nytt innlegg 10. februar 1966 om «Tvangsforsikring av de fagorganiserte. Uravstemning på Falconbridge» sier Hanisch bl. a.:

«La meg også slå fast at jeg ikke har tatt til orde bare som enkeltperson, men etter oppfordring av svært så mange av de ansatte på Falconbridge. Det er således fellesmeningen for de langt, langt fleste på arbeidsplassen jeg har gitt uttrykk for.»

Det fortsetter med artikler, bl. a.:

- 24. februar 1966 «LO-tvangsforsikringen. Fortielser, halvsannheter og verre ting. Tar diktaturet overfor den menige fagforeningsmann form nå.»
- 20. august 1966 «Tvangsforsikringsaken — LO — Samvirke — Rettssaken.»
- 29. august 1966 «Tvangsforsikringsaken inn i avgjørende fase.»
- 14. september 1966 «Tvangsforsikring — et fagorganisasjonsovergrep.»
- Høsten 1966 «Falconbridge-opposisjonen redegjør for sitt syn. Inngrepet i våre hjems anliggender en prøvesak som vil åpne veien for mer og mer umyndiggjørelse av medlemmene. — i Sørlandske Tidende, undertegnet «På vegne av Falconbridgeopposisjonen — Finne, Hanisch, Helgesen.»
- 5. april 1967 «Tvangsforsikringsaken. Opplysninger og refleksjoner etter dommen i Oslo byrett. Fra Falconbridge-saken ved Th. Hanisch.»

III.

Landsorganisasjonen i Norge — «LO» — sendte i desember 1967 til medlemmene av de forbund som har sluttet seg til den kollektive hjemforsikringen, et sirkulære om «Høyesteretts dom av 24. november 1967 vedrørende den kollektive hjemforsikringen».

I innledningen sies det bl. a.:

«Selv om dommen er strengt avgrenset til bare å gjelde disse tre, vil man måtte ta konsekvensen av dommen også for andre medlemmer som måtte dele det syn som disse tre har gjort seg til talsmenn for og som krever reservasjon.

Dette er et spørsmål som hvert enkelt medlem selv må ta standpunkt til.

Ved denne standpunktttaken vil vi be hver enkelt ta i betraktning og overveie følgende forhold:»

Deretter følger avsnitt om:

- I. Hvilke fordeler innebærer en sådan kollektiv hjemforsikring for de fagorganiserte.

II. Hvorfor vi må stå solidarisk i denne saken med underavsnitt om. Hvorfor brøt så disse tre — Hanisch, Finne og Helgesen med denne solidariteten.
Og til slutt:

III. Hvorledes stillingen er nå for den kollektive hjemforsikringen og det enkelte medlem.

Det er besluttet at den kollektive hjemforsikringen skal gå sin gang, men vi må bøye oss for Høyesteretts dom hva enten vi liker den eller ikke, og innføre reservasjonsrett for de medlemmer som ønsker å reservere seg. I praksis må dette gjennomføres etter følgende retningslinjer:

1. De medlemmer som ønsker å reservere seg må enkeltvis melde skriftlig fra om dette til sitt forbund innen en nærmere fastsatt tidsfrist. Meldingen må være egenhendig undertegnet av det enkelte medlem.

2. Sammen med den skriftlige meldingen om at vedkommende ønsker å reservere seg må vedkommendes medlemsbok leveres inn til påtegning om at vedkommende har reservert seg. Dette er viktig og uomgjengelig nødvendig da det er fagforeningsboken som skal erstatte forsikringspolisen for de som er med i ordningen.

3. Medlemmer som allerede har betalt den kontingentandel som er utliknet til den kollektive hjemforsikringen og som krever reservasjon, må i skriftlig melding om dette opplyse om de krever denne tilbakebetalt.

En slik tilbakebetaling vil medføre ekstra arbeid og fordyre forbundets administrasjon. Samlet betyr dette et så uforholdsmessig stort arbeid og utgifter for forbundet i forhold til størrelsen av de beløp som det gjelder for den enkelte, at vi håper at de som reserverer seg avstår fra å kreve slik tilbakebetaling.

Dette gjelder bare for tiden forut for den skriftlige reservering. Ingen vil få tilbakebetalt mer enn den kontingentandel som er utliknet og innbetalt av vedkommende til ordningen.

4. Reservasjonsadgangen vil i praksis skape slike administrative og tekniske vanskeligheter for forbundene og deres avdelinger at det av denne grunn også for framtiden blir nødvendig å oppkreve uavkortet kontingent av de som reserverer seg. Kontingentandelen til den kollektive hjemforsikring vil bli tilbakebetalt disse når året er omme på grunnlag av innbetalte kontingentmerker.

Hvert enkelt forbund vil som permanent ordning søke å finne fram til det enklest mulige system, som samtidig kan tilgodese interessene til de som reserverer seg og de fagorganisertes interesse i at administrasjonen ikke unødig kompliseres og fordyres.

5. Hvert enkelt forbund vil i eget rundskriv sende ut nærmere retningslinjer til sine medlemmer i h. t. foranstående, herunder innen hvilken frist de som ønsker å reservere seg må ha meldt fra om dette, hva meldingen skal inneholde og til hvem meldingen og medlemsboken skal leveres.

Før slikt rundskriv fra det enkelte forbund foreligger skal det ikke avgis noen erklæring om reservasjon, da det er av største betydning for kontrollen at slike erklæringer blir avgitt på den måte og i de former som det enkelte forbund, av hensyn til sin administrasjon, bestemmer.

Vi appellerer til de fagorganiserte om å stå solidarisk i denne saken.

Bare på den måten kan vi gi dette anslaget mot fagbevegelsen det svar det fortjener. Bare på denne måten kan du for din egen del trygge resultatene av ditt arbeid og din sparing på en fullverdig måte..

IV.

Med utgangspunkt i dette sirkulære hadde Hanisch i Fædrelandsvennen 9. januar 1968 en artikkel: «LO respekterer ikke Høyesterett. Tvangsforlikringen gjennomføres.»

Artikkelen slutter:

«Kommentar!»

Der vil bli anledning til å komme tilbake med en nærmere analyse av de vanskeligheter organisasjonen lager overfor sine medlemmer. Den frie vilje og råderett som forutsettes av Høyesterett i dommen blir krenket på det groveste.

Den skisserte måte å reservere seg på er intet annet enn et pressmiddel og kan brukes endog til hjernevask, som vi allerede har sett eksempler på.

Organisasjonen unnskylder seg ved å si: «Noen annen løsning vil sprengte forbundets rutine og opplegg når det gjelder rapportvirksomhet, kartotek, hullkortopplegg og samtidig frambringe meget store problemer i praksis og økonomiske uttellingene.» Det er mulig det! Men er det ikke rimelig at de dumheter forbundet og LO har begått skal koste litt for dem selv og ikke leses over på sakesløse medlemmer.

Hvem har sagt at f. eks. en forbundsledelse skal stivne i rutinen. Deres små grå celler skal bare ha litt ekstra «trim», hvilket ansees nyttig og en løsning, som er tjenlig for medlemmene, er lett å finne.

Hvis ikke forbundets folk kan eller vil, er det nok av unge som kan avansert kontororganisasjon både med kartotek, hullkort og annen databehandling. Disse tar sikkert gjerne over der de rutinebundne forsaker. Lønninger og ekstra fortjenestemuligheter er jo meget store.

Nei! Sannheten er nok den at det er om vilje og en dårlig mentalitet overfor tapet — det er det organisasjonsledelsen viser. Oswald har i sine bøker: «Kamerat Napoleon» og særlig i «1984» tegnet noen typer, særlig da «Big Brother» og noen begreper, nemlig «double-speak» og «double-think». Vi har dem allerede her i 1968 i vårt land, nærmere bestemt i LO og forbundene.

Og la meg også minne om ord fra Youngstorget i en mer revolusjonær fortid: «Vi skal omgå lovene eller gå tvers igjennom dem.» Det er det som Mentsen og Sunde varsler nå.

For! — vel er ikke en Høyesterettsdom akkurat en lov, men den har lovs virkning når den påberopes i våre rettssaler.

Hva nå?

Når organisasjonsledelsen fortolker en Høyesterettsdom ut i absurditeten, vil vi holde oss helt og fullt til dommen. Det vår motpart henviser til av vedtekter osv. blir smått i forhold til kraften i landets lov og dom.

Vi farer ikke vill om vi setter saken på spissen, og som en begynnelse ber vi alle våre meningsfeller om å reservere seg mot tvangstrekket på et eget skjema, som hitsettes her. (Klipp ut).

RESERVASJONS-ERKLÆRING

Medl.nr.: Forbund:

Navn: Klubb, forening:

Jeg reserverer meg mot deltakelse i Samvirkeforsikringen.

Jeg ønsker tvangstrekket stoppet straks.

Jeg ønsker tilbakebetaling av tvangstrekket gjennom foreningen.

Disse krav stiller jeg i henhold til Høyesteretts dom som har erklært organisasjonens beslutning om tvungen deltakelse i en kollektiv hjemforsikring ugyldig.

Jeg ønsker ikke å sende min medlemsbok inn for påtegning, men lar gjerne merketallet kontrollere av min forening, men uten påstempling.

Sted: Navn:

Det advares mot at noen tilbakeholder eller ødelegger denne min erklæring:

Det kunne være meget mer å berøre i denne sak, men foreløpig er det klokt å avvente den utvikling og den debatt som er under veis.

Men la det nå være klart at Landsorganisasjonen i Norge er gått til åpen kamp mot vårt rettssamfunns støttepillarer og den personlige frihet.

Det gjelder ikke lenger en intern fagforeningssak, men berører hele folket og dets framtid. Utkrystallisert i ordene: «Skal en domsavgjørelse av landets høyeste rett respekteres eller skal den ikke.»

Måtte LO som står bak det hele ta fornuften fangen før det er for sent og ubotelig skade gjort!

Hanisch fikk etter bestilling 1000 særtrykk av artikkelen.

V.

13. juni 1966 holdt forbundets landsstyre møte. Fra protokollen gjengis:

«Formannen, Anker Nordtvedt, ba landsstyret om å gi forbundsstyret fullmakt til å kunne ekskludere de 3 medlemmer av avd. 40 — Theodor Hanisch — Finn Finne og Willy Helgesen. Dette etter at rettsavgjørelsen har funnet sted.

Votering: Fullmakten ble gitt enstemmig.»

Saksøkerne ble ikke gjort kjent med dette.

12. januar 1968 ble det holdt ekstraordinært landsstyremøte i forbundet. Fra protokollen gjengis:

«Dagsordens punkt 2 — Kollektiv hjemforsikring.

Lederen av Landsorganisasjonens juridiske kontor, høyesterettsadvokat Sunde, redegjorde for behandlingsmåten av den kollektive hjemforsikringen etter høyesterettsdommen den 24. november 1967.

Etter Sundes redegjørelse fulgte en debatt hvor flertallet av landsstyrets medlemmer var engasjert. Høyesterettsadvokat Sunde summerte til slutt de spørsmål som var stilt og besvarte disse.

Leif Andresen refererte forbundsstyrets forslag til vedtak:

Sak 66 — Kollektiv hjemforsikring.

I samråd med Landsorganisasjonens Sekretariat og de øvrige forbund som har tiltrådt den kollektive hjemforsikring, har forbundet sendt ut en del materiell med reservasjonsbetingelser.

Forbundsstyret foreslår for landsstyret at disse rundskriv godkjennes. Sakens dokumenter følger denne protokoll som bilag.

Vedtak: Forbundsstyrets forslag ble enstemmig godkjent. .

Deretter opptok Leif Andresen forbundsstyrets forslag til uttalelse om «Høyesterettsdommen vedrørende den kollektive hjemforsikringen». Det heter der bl. a.:

«Det har i alle tider vært utenkelig at et slikt mindretall som ikke på demokratisk måte har vunnet flertallet for sitt syn, skulle gå til instanser utenfor fagbevegelsen for på den måte å sette sitt syn igjennom imot flertallet og imot vedtektsmessig fattede vedtak. Noe slik ville ha blitt ansett for uforenlig med de demokratiske prinsipper som norsk fagbevegelse er bygd opp på og som et brudd på den solidaritet som man alltid har krevd og praktisert i norsk fagbevegelse.»

Uttalelsen ble enstemmig godkjent.
Protokollen fortsetter:

«Spørsmålet om å ta opp landsstyrets tidligere vedtak vedrørende eksklusjon av de tre medlemmer av avd. 40 — Falconbridge Nikkelverks Arbeiderforening har påny vært drøftet i forbundsstyret den 11. januar 1968, som besluttet å forelegge den for landsstyret i møte 12. januar 1968, uten innstilling.

Leif Andresen opptok forbundets administrasjons innstilling i denne sak, og er den som følger:

Innstilling:

«Landsstyret konstaterer at det foreligger grunnlag for eksklusjon av medlem nr. 40/585 — Th. Hanisch, nr. 40/1812 — Finn Finne og nr. 40/809 — Willy Helgesen.

Spørsmålet om eksklusjon/suspensjon av disse tre medlemmer drøftes med Landsorganisasjonens administrasjon.

Forbundsstyret får fullmakt til å foreta de nødvendige forføyninger i denne sak i samsvar med Landsorganisasjonen.

Forbundsstyret anmodes om å gjennomføre forføyningene snarest mulig.»

Tormod Tveitdal fremmet følgende forslag:

«Landsstyret i Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund samlet til ekstraordinært møte, fredag den 12. januar 1968, har blant annet drøftet den kollektive hjemforsikring og medlemmene i landsstyret er forferdet over de midler og den måten som de tre i Falconbridge Nikkelverks Arbeiderforening driver i sitt undergravningsarbeid mot sitt eget forbund.

De sjikanerer fagbevegelsen og motarbeider de gjeldende organisasjonsmessige vedtak i skrift og taler.

Landsstyret er av den oppfatning og mener Th. Hanisch, F. Finne og W. Helgesen ikke lenger er verdige til fortsatt medlemskap i vårt forbund.

De tre suspenderes inntil førstkommende landsmøte som tar endelig vedtak i saken.

Forbundsstyret pålegges å sørge for at de nødvendige møter blir holdt, slik at suspensjonen kan tre i kraft før det har gått 14 dager.»

Etter en lengre debatt ble forslagene opptatt til votering.

En prøvevotering ga som resultat at Tveitdals forslag fikk 15 stemmer og administrasjonens forslag 12 stemmer.

Ved den endelige votering ble Tormod Tveitdals forslag enstemmig vedtatt.»

Forbundet underrettet foreningen om vedtaket.

Foreningen behandlet saken på ekstraordinært medlemsmøte 19. januar 1968, der 257 stemte mot suspensjon, 86 for.

Forbundsstyret behandlet saken 22. januar 1968 og innkalte landsstyret til ekstraordinært møte 24. januar 1968.

Fra protokollen for dette møte gjengis:

«Dagsorden punkt 2 — Kollektiv hjemforsikring, herunder Landsstyrets forslag av 12. januar 1968, vedrørende suspensjon.

Formannen, Leif Andresen, orienterte om utviklingen i denne sak siden Landsstyret sist var samlet den 12. januar. Han henviste i den forbindelse til forbundsstyreprotokoll av 22. januar 1968, hvor alle nødvendige dokumenter var bilagt. I tillegg til dette fikk Landsstyret utlevert «Utdrag fra norsk presse vedrørende Hanisch, Finne og Helgesens vedtektsstridige virksomhet i 1966». (Følger denne protokoll som bilag.)

Etter supplerende orienteringer fra P. Mentsen og O. Sunde utspant det seg en saklig debatt hvor samtlige landsstyremedlemmer deltok.

Mentsen og Sunde besvarte de spørsmål som var stilt dem, hvoretter de fratrådte møtet.

Finne, Hanisch og Helgesen tok deretter plass i møtesalen. Det samme gjorde Ralph W. Persen, formannen i avdeling 40 — Falconbridge, som møtte som observatør.

Leif Andresen innledet i saken og forela Finne, Hanisch og Helgesen de organisasjons- og vedtektsstridige handlinger som de hadde foretatt seg siden landsmøtet i 1965 vedtok å innføre kollektiv hjemforsikring for forbundets medlemmer.

Håkon A. Ødegaard refererte utdrag fra norsk presse i 1966, som klart viste at Finne, Hanisch og Helgesen hadde forbrutt seg mot forbundets vedtekter § 30 ved å opprette aksjonsutvalg.

Hanisch hadde først ordet for å framholde sitt syn. Han uttalte først at han ikke hadde noen innvendinger mot det refererte «presseutdrag». Han viet deretter Høyesteretts avgjørelse i den kollektive hjemforsikringssaken stor oppmerksomhet, hvoretter han framla sin fortolkning av dommens virkninger for organisasjonen. Han uttalte til slutt at om de tre ble suspendert av forbundet, så ville de øyeblikkelig innsende forliksklage for å prøve dens holdbarhet ad rettslig vei.

Willy Helgesen og Finn Finne redegjorde deretter for sitt syn, som i det vesentlige falt sammen med det Hanisch hadde framholdt. Finne uttalte til slutt at alt det Hanisch hadde skrevet i avisene i denne sak, var blitt forelagt og godkjent av ham og Helgesen før det var sendt til avisene. Personlig hadde han (Finne) ikke vært enig med de sterkeste uttrykkene Hanisch hadde benyttet, men han hadde latt det passere.

Leif Andresen forespurte deretter Helgesen om han godkjente Finnes erklæring om at han (Finne) og Helgesen hadde blitt forelagt Hanischs artikler før de ble tilsendt pressen.

Helgesen bekreftet dette.

Hanisch, Helgesen og Finne takket deretter for seg, hvoretter de forlot møtet.

Landsstyret fortsatte sine forhandlinger, og P. Mentsen og O. Sunde inn- tok igjen sine plasser i møtet.

B. Lausund pekte på at det i realiteten forelå to saker. Den ene var hvordan man skulle forholde seg vedrørende gjennomføringen av den kollektive hjemforsikringen under hensyntagen til Høyesteretts kjennelse.

Den annen side av saken var hvilke organisasjonsmessige forføyninger forbundet måtte ta når det gjelder disse tre.

Det ble enstemmig vedtatt å behandle den organisasjonsmessige siden av saken først.

Leif Andresen tok opp Forbundsstyrets innstilling, sålydende:

«Landsstyret konstaterer at det etter forbundets og foreningenes vedtekter foreligger grunnlag for organisasjonsmessige forføyninger mot medlemmene nr. 40/585 — Th. Hanisch, nr. 40/1812 — Finn Finne og nr. 40/809 — Willy Helgesen.

Forannevnte medlemmer suspenderes med øyeblikkelig virkning fram til forbundets 13. ordinære landsmøte, september 1968, som tar den endelige avgjørelse i denne sak.»

Vedtak: «Innstillingen ble ENSTEMMIG GODKJENT.»

Landsstyret behandlet på ny saken 13. og 14. september 1968.

Det delte seg i et flertall på 22 for eksklusjon, et mindretall på 5 for at de tre suspenderes for kommende landsmøteperiode.

På landsmøtet 17. september 1968 orienterte høyesterettsadvokat Sunde om rettssakene i hjemforsikringen. De tre var ikke til stede.

Til landsmøtet 18. september var de tre innkalt og møtte. Forbundsformannen Andresen redegjorde for hendelsesforløpet i saken, og Hanisch, Helgesen og Finne redegjorde deretter hver for sitt syn.

Senere hadde en rekke representanter ordet.

Landsstyrets flertallsinnstilling ble vedtatt mot 24 stemmer. 21 av disse stemte for forbundsstyrets mindretallsinnstilling. 3 avholdt seg fra å stemme. Flertallsinnstillingen lød:

«Landsmøtet godkjenner landsstyrets vedtak fra møte 24. januar 1968, som var følgende: (Gjengitt ovenfor.)

«Landsmøtet konstaterer at Theodor Hanisch, Finn Finne og Willy Helgesen har deltatt og opptrådt på møter som er holdt utenfor deres egen fagforening, avd. 40, som et organisert aksjonsutvalg. Videre har de gjentatte ganger i avisartikler skrevet nedsettende om, og mistenkeliggjort, fagorganisasjonen og dens tillitsmenn.

I den anledning vises spesielt til artikkelen i «Fædrelandsvennen» den 10. januar 1968. Her motarbeides forbundsstyrets vedtak om gjennomføringen av den reservasjonsordningen som forbundet pliktet å gi sine medlemmer angående den kollektive hjemforsikring.

Ovennevnte handlinger er i strid med forbundets vedtekter § 30 og foreningenes vedtekter § 2 — medlemskap, og de 3 medlemmer nr. 40/585 — Theodor Hanisch, nr. 40/1812 — Finn Finne og nr. 40/809 — Willy Helgesen, ekskluderes som medlemmer av forbundet.»

Styret i foreningen uttalte deretter:

«Styret i Falconbridge Nikkelverks Arbeiderforening har behandlet Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbunds landsmøtevedtak om eksklusivering av våre medlemmer Finn Finne, Willy Helgesen og Theodor Hanisch.

På landsmøtet ble det fastslått at de tre ekskluderte gjentatte ganger har mistenkeliggjort fagorganisasjonen og skrevet nedsettende om den, og dens tillitsmenn.

Styret i Falconbridge Nikkelverk Arbeiderforening har besluttet enstemmig å gi følgende uttalelse til pressen: Det finnes ikke bevis for at Finn Finne og Willy Helgesen har skrevet nedsettende om, eller mistenkeliggjort fagorganisasjonen.

Styret i Falconbridge Nikkelverk Arbeiderforening vedgår at Theodor Hanisch har skrevet avisinnlegg som nok kan virke krenkende. (Pondius Mentsen). Videre betraktes Hanisch' innlegg i Fædrelandsvennen den 10. januar 1968 som en mulig tilspisset handling.

Imidlertid fikk Th. Hanisch i sin favør en høyesterettsdom som ble omgått på en lite aktverdig måte fra Forbundets side. Dessuten setter en stor del av norsk presse samt forbundsbladet i gang en landsomfattende sjikane og mistenkeliggjørelse av Hanisch' «person». Dette tatt i betraktning finner styret i Falconbridge Nikkelverk Arbeiderforening det helt uhørt at Hanisch i et rettssamfunn skal bli nektet mot-agitasjon av landsstyret.

Med hensyn til landsmøtets påstand om at de tre ekskluderte har deltatt på møte utenfor sin avdeling, har styret i Falconbridge Nikkelverk Arbeiderforening følgende å bemerke:

Fagforeninger over hele landet har på sine medlemsmøter, hvor de framtrådte teller fra 2 til 10 prosent av medlemstallet, vedtatt resolusjoner mot, og fordømmelse av de tre ekskluderte fordi disse gikk til rettssak for å prøve lovligheten av Samvirkeforsikringen.

I et rettssamfunn må det være tillatt for Finne, Helgesen og Hanisch å legge fram sitt syn i disse foreninger. Styret i Falconbridge Nikkelverk Arbeiderforening finner ikke at de har forsøkt å sette lovlig valgte organer ut av funksjon, og heller ikke at de har overtrådt vedtekter.

Styret i Falconbridge Nikkelverk Arbeiderforening henviser til forbundets formålsparagraf, om å arbeide for frihet og rettssikkerhet.

Vi ser det slik at den hatske sjikane mot de tre i presse og forbundsblad har påvirket landsmøtorepresentantene som så ikke har opptrådt selvstendig og saklig.

Følgen derav er at landsmøtet ikke har vært i stand til å gi Finne, Helgesen og Hanisch beskyttelse mot mistenkeliggjørelse og falske antydninger.

Videre er det å beklage at representantene på landsmøtet uttrykker sin forbauselse over hvordan de tre ekskluderte har maktet det økonomiske løft, som det er å føre en rettssak.

Skal en da ut fra slike uttalelser trekke den nedslående konklusjon at en vanlig lønsmottaker p. g. a. dårlig økonomi er avskåret fra å føre en rettssak i vårt ellers så velordnede samfunn.

VI.

De tre saksøkere ved høyesterettsadvokat Hjort tok 25. januar 1968 ut forliksklage og 29. februar 1968 stevning med påstand om at suspensjonen skulle oppheves. Justisdepartementet ga dem 24. mars 1968 fri sakførsel.

Under hovedforhandlingen nedla de denne påstand:

- 1. Vedtak i Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbunds landsmøte den 18. september 1968, hvorved saksøkerne ble ekskludert som medlemmer av forbundet, oppheves.
- 2. Saksøkte tilpliktes å erstatte statskassen utlegg til saksomkostninger. •

Saksøkerne hevder at der foreligger slike feil ved forbundets behandling at eksklusjonene alt av den grunn er ugyldige, og videre at saksøkernes opptreden ikke er av en slik karakter at den gir grunnlag for eksklusjon etter vedtektene.

Saksøkerne mener at det er medlemskapet i foreningen som er det prinsipale, og at spørsmålet om utelukkning i første omgang må behandles av foreningen, jfr. foreningsvedtektenes § 2 nr. 1 og § 7.

Den som er utelukket, kan klage til forbundsstyret, jfr. foreningsvedtektenes § 7 nr. 5—6, og forbundsvedtektenes § 3.

Fra forbundsstyret kan der ankes videre til landsstyret, jfr. forbundsvedtektenes § 8 nr. 8, og derfra til landsmøtet som treffer endelig avgjørelse i saker om utelukkning av medlemmer, jfr. forbundsvedtektenes § 6 nr. 9.

Kun på denne måte får man sikkerhet for en betryggende behandling, og det er naturlig at man starter med saken i den lokale forening der medlemmene har best kjennskap til forholdene.

Retten skal prøve om den faktiske framstilling av de tre's opptreden som er gitt i landsmøtets vedtak er korrekt, og om dette faktum rammes av de bestemmelser som vedtaket viser til.

Ifølge foreningsvedtektene § 2 nr. 2 er vilkåra for medlemskap at medlemmet «godtar foreningens, forbundets og Landsorganisasjonens vedtekter og vedtak i samsvar med disse». Det siktes naturligvis til *lovlige* vedtak, og de tre har ikke satt seg opp mot noe slikt. Det var det *ulovlige* vedtak om tvangsforsikring som de ikke godtok.

Forbundsvedtektenes § 30 lyder:

«Særorganisasjoner.

Det må ikke dannes særorganisasjoner, celler, grupper eller aksjonsutvalg osv. som har til hensikt å sette ut av funksjon de regulært opprettede og valgte instanser innen fagorganisasjonen, eller fremme formål som ligger ved siden av fagorganisasjonens.»

De tre har ikke hatt noen slik hensikt. De har ikke hatt imot den kollektive forsikringsform, men det er tvangen som de har reagert på. De mente at nettopp tvang skadet fagbevegelsen og førte til unødige utmeldelser.

§ 6 i vedtektene for faggrupper omtaler bare plikt til «å opptre kameratslig på arbeidsplassen», og rammer ikke mulig illojalitet mot forbundet. Se også annet ledd i paragrafen om at ukameratslig opptreden meldes til gruppestyret som legger saken fram for gruppemøte, og dette videre for fagforeningen. Det viser klart at man her hele tiden beveger seg på det lokale plan.

Avisartiklene inneholder kun frimodige ytringer som er tillatt for enhver etter Grunnlovens § 100. De må leses i sin sammenheng uten at man henger seg opp i løsrønte sitater. Innen fagbevegelsen har man ikke vært så altfor nøye med ordbruken, og artiklene må leses på bakgrunn av det miljø og den tid som de er brukt i. Også i det alminnelige ordbruk er det blitt inflasjon, slik at man ikke legger så megen vekt på ord som f. eks. lurendreieri og hjernevask.

Artiklene er bare svar på tiltale. Etter at forbundet høsten 1965 hadde avvist foreningens protest, og det var klart at foreningen ikke ble hørt på organisasjonsmessig vei, var det naturlig å gå til pressen med saken.

LO's sirkulære i desember 1967 ga Høyesteretts dom en meningsløs snever ramme, og det var bare rimelig at Hanisch, som hadde vært med på å

kjempe saken fram til seier, ga uttrykk for sitt syn i Fædrelandsvennen 9. januar 1968.

Saksøkerne oppfatter eksklusjonen som en hevnaakt for at forbundet tapte rettssaken.

Eksklusjonen har vidtgående følger for dem det rammer, og det må derfor vises stor forsiktighet i bruken av denne straff. Som nevnt av førstvoterende i Høyesterett, Retstidende 1967, s. 1377, er det en velferdssak å kunne være tilsluttet sin fagforening. Foruten det stempel som eksklusjonen setter på de tre, mister de også sine opparbeidede rettigheter i stønadskassen, jfr. vedtekter for fagorganisasjonens stønadskasse § 7 A.

Særlig tung vil en eksklusjon bli hvis det blir innført organisasjonsplikt, slik som sterke krefter i LO ønsker.

Det er Hanisch som har skrevet artiklene og gitt dem den form som er naturlig for ham. Forbundet har uten videre sidestilt de tre og brukt en kollektiv straff.

Sant demokrati er ikke et ensidig flertallsvelde, men et styre der det også tas hensyn til mindretallets rett.

Saksøkte har nedlagt denne påstand:

- «1. Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund frifinnes.
2. Th. Hanisch, Finn Finne og Willy Helgesen dømmes til å erstatte Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund sakens omkostninger.»

Forbundet hevder at det har behandlet saken i samsvar med vedtektene, og at det er hjemmel for eksklusjonen i vedtektene og alminnelige rettsgrunnsetninger.

Ved innmelding blir man medlem av forbundet, jfr. foreningsvedtektenes § 2 nr. 1, annet ledd. Foreningen står for den lokale del av organisasjonsapparatet.

Ifølge forbundsvedtektene § 8 nr. 4 har landsstyret «å ta avgjerd i saker om utelukkning av medlemmer». Dette er en avgjørelse som landsstyret treffer som første instans, mens § 8 nr. 8 omhandler vedtak som landsstyret treffer som ankeinstans.

De tre har fått full anledning til å uttale seg under sakens behandling i fagorganisasjonen, og fikk på landsmøtet 18. september 1968 den taletid som de ønsket.

Avisartiklene inneholder en rekke uttrykk som er injurierende, utilbørlige og egnet til å skape uvilje mot forbundet og fagbevegelsen. Høyesterettsadvokat Sunde har pekt på i alt 27 steder i de framlagte artikler.

Forbundet er ikke imot kritikk eller imot at medlemmene skriver i pressen, men her er det gjort i et omfang og i en form som var helt unødvendig og bare kunne skade fagbevegelsen. Saksøkerne hadde ikke behov for å fortsette sin pressekampanje etter at de våren 1966 brakte saken inn for domstolene.

Hvis de tre hadde innstilt kampanjen etter at Høyesteretts dom var falt, kunne forbundet latt spørsmålet om organisasjonsmessige forføyninger hvile, men artikkelen 9. januar 1968 ble dråpen som fikk begeret til å flyte over.

Hanisch ga ikke bare uttrykk for sin egen oppfatning av dommen, men kom med nye beskyldninger og utformet sin egen reservasjonsrklæring som truet med å velte LO's opplegg for gjennomføring av forsikringsordningen.

Han opptrådte nå klart i strid med foreningsvedtektenes § 2 nr. 2.

De tre var et aksjonsutvalg som stred mot vedtektenes § 30. De organi-

serte møter og drev åpen fraksjonsvirksomhet, jfr. bl. a. de møter som de deltok i våren 1966 i Porsgrunnsdistriktet, og at de selv betegnet seg som aksjonskomité eller Falconbridge-opposisjonen. § 30 rammer også det tilfelle at de tre ga direktiver som gikk på tvers av forbundsledelsens.

Faggruppevedtektenes § 6 rammer ukollegial opptreden så vel på arbeidsplassen som mot forbundets tillitsmenn og sentrale instanser.

Det følger for øvrig av alminnelige rettsgrunnsetninger at et foreningsmedlem ikke kan komme med slike utilbørlige uttalelser som denne sak gjelder, og retten må ha full anledning til å bruke disse grunnsetninger ved siden av vedtektene.

Artiklene går langt ut over det som er tillatt etter Grunnlovens § 100. De er ikke innlegg i en løpende debatt, og de tre har ikke brukt uttrykkene som svar på tiltale.

De tre har krav på beskyttelse mot overgrep og vilkårlighet, men noe slikt foreligger ikke her. Forbundet på sin side trenger beskyttelse mot at et lite mindretall griper forstyrrende inn i det som flertallet ønsker og som er vedtatt av forbundets lovlige organer. Flere av talerne på landsmøtet framholdt at eksklusjonene ikke er noen hevn, men et vern for fagbevegelsen mot usømmelige angrep.

Bortsett fra at de tre mister sine rettigheter i stønadskassen, vil selve eksklusjonen ikke bety noe særlig for dem. Hvis de møter noen vanskeligheter, skyldes disse den illojalitet som de har vist og den motvilje som de øvrige medlemmer derfor har fått mot dem. De organiserte vil se ned på de tre uansett utfallet av denne rettsak.

Rettspraksis om eksklusjoner i Danmark gir liten veiledning her fordi man der har organisasjonsplikt, mens vi har organisasjonsfrihet, jfr. Hovedavtalens § 1.

VIII.

Hovedforhandling ble holdt 15.—18. oktober 1968. De tre saksøkere og forbundsformann Andresen ga partsforklaringer. Som vitner møtte Halvor Kjellemo, Thor Johan Berg og Mona Tveit, som nå er henholdsvis formann, viseformann og sekretær i foreningen.

Partene la fram en rekke dokumenter, bl. a. avisartikler og møtereferater som det er vist til ovenfor. Videre det hefte som forbundet har utarbeidet om «Kollektiv Hjemforsikring», og «Utdrag fra norsk presse vedrørende Hanisch», Finnes og Helgesens vedtektsstridige virksomhet i 1966», vedtekter for forbundet og LO, samt Hovedavtale av 1966 mellom Arbeidsgiverforeningen og LO.

Advokatene har vist til dommer og juridisk litteratur fra de skandinaviske land, og en del innlegg i tidsskrifter og aviser med tilknytning til den foreliggende sak.

IX.

Fra forklaringene gjengis:

Hanisch: Vi fikk vite om den tvungne forsikring da våre landsmøtedeltakere kom tilbake i 1965. Det oppsto en spontan forbitrelse. Jeg var ikke initiativtaker, men ble bedt om å være med på et protestmøte og skrive en resolusjon. Vi var ikke imot den kollektive forsikring, men mot tvangen.

Vi tre er blitt eksponenter for kampen fra Falconbridge.

Ved lesning av artiklene må man ta hensyn til forholdene på den tid som de ble skrevet. I dag ville jeg kanskje på enkelte punkter ha formulert meg annerledes.

Jeg har til enhver tid søkt å bruke de passende ord med de ulver som er ute, må man tute — men ikke villet være uhøflig.

Vi har ikke villet fagbevegelsen til livs og har aldri krevet noen mann vekk, bare kritisert.

Jeg mener jeg hadde dekning for fortelser og halvsannheter i artikkelen 24. februar 1966, da det først var i 1965 at det gikk opp for medlemmene i Norsk Kjemisk hva tvangsforsikringen innebar.

Vi følte LO's sirkulære om høyesterettsdommen som en fornærmelse — det var meningsløst at den tapende part skulle fortelle hvordan dommen var å forstå. Det var derfor jeg skrev artikkelen i Fædrelandsvennen 9. januar 1968.

Når jeg der skrev om pressmiddel og hjernevask, skyldtes det at jeg hadde hørt at formannen for Jern og Metall ved Kristiansands Mekaniske Verksted hadde innkalt hvert medlem og prøvd å overtale de enkelte til ikke å reservere seg.

De trofaste LO-folkene kan gjøre det uutholdelig for en «reservist». En «reservist» fra Falconbridge som begynte ved Kristiansand Jernstøperi, holdt ikke ut der og måtte gå tilbake til Falconbridge.

Ved valg av aviser som artiklene ble sendt til, mente vi at vi trengte et uhildet presseforum. Fædrelandsvennen var den avis som nådde de fleste i vårt distrikt. Arbeiderparti-pressen tok standpunkt for LO med en gang.

Jeg skrev i alt ca. 70 artikler, og det gir ikke noe fullstendig bilde å trekke ut løsrevne sitater fra 10 artikler.

Finne: Vi reagerte mot tvangen, men hadde aldri til hensikt å sette ut av spillet LO's lovlige organer, eller fremme formål ved siden av fagorganisasjonen. Etter at vi var suspendert i januar i år, ble vi valgt som tillitsmenn i foreningen, men ba oss fritatt for ikke å sprengte den.

Innholdet og intensjonene i avisartiklene er alle tre's, men vi utøver ikke noen sensur innbyrdes om utformingen. Noen ord ville jeg ha moderert, andre ville jeg kanskje ha forsterket.

Hjemme hos meg er vi tre som er fagorganisert, og som alle måtte betale premie til Samvirke hvis der ikke ble adgang til å reservere seg.

Helgesen: Hanisch forela meg avisartiklene, men min reservasjon er ikke helt korrekt gjengitt i referatet fra landsstyremøtet 24. januar 1968. Jeg ville dels brukt svakere uttrykk, dels sterkere der det var behov for det.

Vi ble anmodet om å komme til Porsgrunn. Da vi første gang var der, hadde de ikke fått Mentsens «Mot nye djerve mål». Det var Th. Skonnord og Edgar Larsen som sto bak aksjonen der.

På retur østfra var vi en gang kort innom Eydehamn. Vi hadde hørt at det var motstand mot tvangsforsikringen der. I Eydehamn arbeiderforening hadde stemmetallet vært 67 mot og 1 for tvangsforsikringen. Sørlandet-Tidend hadde 25. mai 1966 en misvisende artikkel om vårt besøk, og 1. juli 1966 imøtegikk jeg den.

Jeg satt i styret for Falconbridge-foreningen, og det var trist å se at medlemmer med opp til 40 års medlemskap meldte seg ut av foreningen. Jeg skrev 23. desember 1967 til formannen i foreningen om det.

Kjellemo: Vi er enstemmig i styret mot eksklusjon av de tre, og i alt er vi ved Falconbridge godt og vel 600 som er enige med dem.

Mellom 40 og 45 har meldt seg ut på grunn av den kollektive hjemforsikring. Det er vanskelig å få nye arbeidere organisert.

I april 1966 var det 1040 arbeidere ved Falconbridge, derav 907 organiserte. Nå er det 1041, derav 770 organisert.

Jeg kan ikke uttale meg om hvilke følger det vil få for de tre på Falcon-

bridge hvis eksklusjonen blir opprettholdt, men en som er ekskludert vil være merket for livet og få vanskeligheter med å skaffe seg arbeid annet sted. For foreningen vil det bli store vanskeligheter med mange utmeldinger og splittelse.

I en erklæring av 14. mai 1968 sier Kjellemo, Berg og Tveit:

«Vi viser til den rettssak som er innledet vedrørende suspensjon av 3 av vår forenings medlemmer. En av disse, Willy Helgesen, var medlem av styret til han ble suspendert.

Som Willy Helgesens styrekolleger fra den tid, ønsker vi å gi uttrykk for vårt syn på hans arbeid den tid han var med.

Vi ønsker å gi full anerkjennelse for det arbeid han utførte i styret og foreningen den tid han var med. Han har hele tiden i styret og foreningen arbeidet for at vår forening ikke måtte splittes.

Gang etter gang har han hevdet at styret og foreningen må treffe tiltak for å hindre at medlemmer melder seg ut.

Dette gjaldt også medlemmer som gikk ut da kollektiv hjemforsikring ble innført.

Hele tiden mens han satt i styret har Willy Helgesen lojalt arbeidet til beste for medlemmene og vår forening.»

Andresen: Vårt medlemstall økte i 1. kvartal 1968 med ca. 1000. Nedgang enkelte steder kan skyldes omlegging og rasjonalisering.

Medlemstallet ved Falconbridge har utviklet seg slik:

31. desember 1965 911. — 31. desember 1967 764. — Nå 757.

Det er ikke noe mindreverdighetsstempel å ha reservasjonsstempel i medlemsboken. Medlemsbøkene må til enhver tid vise hvilke rettigheter som de enkelte medlemmer har.

Forbundet vil straks gripe inn overfor trakassier mot «reservister», men først må det da ifølge Hovedavtalen foreligge en protokoll fra arbeidsplassen.

Jeg kjenner ikke til at forbundet tidligere har ekskludert enkelte medlemmer. I 1930 måtte vi ekskludere en hel avdeling, og i 1948 ble samtlige ved Herøya utelukket. Det var i forbindelse med arbeidskonflikter.

De tre vil etter eksklusjonen kunne søke medlemskap på ny, men vil da måtte erklære avbikt og lojalitet for framtiden. Jeg vil i tilfelle gå inn for at de beholder de samme rettigheter som før eksklusjonen, også adgangen til å reservere seg i hjemforsikringen og retten i stønadskassen.

Hanisch har opparbeidet rett i stønadskassen etter 710 merker (tilsvarende 1400 kroner), Finne 1529 merker (2590 kroner) og Helgesen 676 merker (1300 kroner).

Hjemforsikringen i Norsk Kjemisk ble gjennomført fra 1. januar 1967. Til nå har 8 forbund i LO med ca. 218 000 medlemmer truffet forpliktende vedtak om hjemforsikring, mens 17 forbund med ca. 215 000 medlemmer har truffet prinsipielle vedtak om tilslutning. Vedtakene er i alle tilfelle truffet av landsmøtene uten at spørsmålet har vært ute til uravstemning blant medlemmene. Norsk Sjømannsforbund og Norsk Tjenestemannsforbund har ikke ønsket å slutte seg til.

R e t t e n bemerker:

Saksbehandlingen. Vedtektene for faggrupper, foreninger og forbund har hver bestemmelser om forhold som kan føre til utelukkning, og om behandlingen av slike saker.

Her gjaldt det angrep på den sentrale ledelse, og retten finner at landsstyret hadde adgang til å behandle saken i henhold til forbundsvedtektenes § 8 nr. 4, jfr. hva saksøkte har anført om dette.

Heller ikke for øvrig foreligger det noen feil av betydning ved sakens behandling selv om der kan være enkelte ting å sette fingeren på. Landsstyrets vedtak 13. juni 1966 virker forhastet, skriftet om «Kollektiv hjemforsikring» var meget ensidig, og det hadde vært naturlig å la de tre være til stede ved høyesterettsadvokat Sundes utredning på landsmøtet 17. september 1968.

De tre har hatt adgang til å uttale seg og saken er endelig avgjort i landsmøtet i samsvar med forbundsvedtektenes § 6 nr. 9. Retten finner ikke at landsmøtets behandling har vært i strid med de rettsikkerhetskrav som det er rimelig å stille.

Realiteten. De tre har vært — og er — gode kamerater på sin arbeidsplass, hvor de har det store flertall bak seg. De har vært fagorganiserte i mange år og hatt tillitsverv i foreningen.

De tok på seg den byrde å føre fram en viktig prinsippsak, som de vant. Spørsmålet er om de i striden hete har gått for langt.

Det følger av seg selv at medlemmene i en organisasjon må vise en ganske stor grad av lojalitet. Ellers blir det intet samhold som gir styrke, og hele grunnlaget for organisasjonen svikter. Medlemmene må være lojale mot de vedtak som flertallet treffer når sakene er behandlet i samsvar med vedtektene og ligger innenfor organisasjonens formål, og de må heller ikke på annen måte opptre slik at de svekker organisasjonen. Ved kritikk som medlemmene reiser utenfor sin organisasjon må de være mer varsom med sine uttrykk enn innenfor organisasjonen.

Hvor et medlem vesentlig krenker de plikter som han har etter hevdvunnen oppfatning, må organisasjonen kunne ekskludere ham selv om vedtektene ikke har uttrykkelig bestemmelse om det.

§ 2 nr. 2 i foreningsvedtektene og § 30 i forbundsvedtektene er for så vidt bare spesielle utslag av en slik alminnelig lojalitetsplikt.

Hvor langt denne plikt til enhver tid går, må vurderes i hvert enkelt tilfelle.

Retten legger til grunn at de tre har utgjort en gruppe, jfr. bl. a. at de opptrådte sammen på møtene i Porsgrunn, og at de sammen skrev under artikkelen høsten 1966 i Sørlandske Tidende. Når Hanisch forela sine artikler for de andre to, var vel også det motivert med at de sto sammen.

Derimot anser retten det ikke på det rene at de dannet gruppen med den hensikt som er nevnt i forbundsvedtektenes § 30.

Ifølge avisutklippene var de tre i Porsgrunnsdistriktet fire ganger våren 1966, nemlig 14. februar, 6. og 31. mars samt 6. mai. Retten bygger på at de tre reiste dit etter å ha fått henvendelse fra fagorganiserte som ønsket å bli orientert om den oppfatning som arbeiderne ved Falconbridge hadde av hjemforsikringen.

I og med at de tre fikk medhold i Høyesterett, var det etter rettens oppfatning ikke fraksjonsvirksomhet i strid med § 30 å delta i møtene i Porsgrunn. Men de tre tilspisset situasjonen unødig ved å delta i så mange møter som ble holdt utenom foreningene i et annet distrikt.

Retten legger liten vekt på møtet i Eydehamn, der arbeidernes syn for øvrig i atskillig utstrekning synes å ha falt sammen med den rådende oppfatning ved Falconbridge.

Alt fra starten av var avisartiklene temmelig krasse med sterke utfall mot formannen i LO, Parelius Mentsen, og formannen i Norsk Kjemisk, Anker Nordtvedt (død 8. september 1967).

Se f. eks. Fædrelandsvennen 18. januar 1966:

«Vi vet fra før at Jernbaneforbundet skal ikke være med. Funksjonærer, arbeidsledere, assuranseinspektører, lensmen — sikkert også andre har fritt valg. Hvorfor? Er det forskjell på folk? Fortell oss om du tror, kamerat Mentsen, at du kan befale over noen og bare anbefale overfor andre. Sies det noensteds i vedtektene noe som hjemler forskjellsbehandling? Nei!»

Fædrelandsvennen 10. februar 1966:

«Det er nok å minne om Norsk Kjemisks' formann, Anker Nordtvedts, innlegg på forbundets landsmøte:

«Kommer saken ut til foreningene, blir den forkludret. Da kan vi like godt droppe hele saken.» Hvorfor? Hvorledes?

Nordtvedt skylder sine medlemmer en forklaring! De opplysninger som siden er fremskaffet om «Samvirke» skadeforsikring, om Mentsens beveggrunner, om hans fortierelser — forteller grunnen til frykten for å høre de menige medlemmers mening. Nå slår tvangen, framgangsmåten og fortierelsene tilbake. «De fortiende sannheter blir giftige», sier Nietzsche.

Fædrelandsvennen 29. august 1966:

«Hvor trist er det ikke at LO og bl. a. «Norsk Kjemisk», vårt forbund har så liten lytterevne, kompensert av maktbrynde, prestisje og overdimensjonering av egne evner. Så lenge de holdt seg til organisasjonsformålene, lønns- og tvistespørsmålene i arbeidslivet, var de gode nok. Det kunne da, for det hadde de lært alle sammen fra de som yngstesekretærer fikk foten på avansementsstigen og vandret ubesværet oppover»

Heller ikke i Fædrelandsvennen 5. april 1967 — etter byrettsdommen — er Hanisch nådig mot Mentsen og Nordtvedt.

Selv med den bakgrunn de hadde går artiklene i Fædrelandsvennen før Høyesteretts dom lenger enn det som kan anses tilbørlig innen organisasjonslivet, og den harselerende tone var egnet til å stille fagbevegelsens fremste tillitsmenn — og dermed også fagbevegelsen — i et uheldig lys.

LO's sirkulære i desember 1967 hadde en slik form og innhold at det var naturlig for de tre å ta til motmæle. Retten viser særlig til avsnittet om hvorfor de tre brøt med solidariteten. De tre hadde fått medhold i Høyesterett, og det er da vanskelig å forstå LO's beskyldning om solidaritetsbrudd eller som det heter til slutt i sirkulæret, «dette anslaget mot fagbevegelsen». Sirkulæret var mer rettet mot selve aksjonen ved å angripe et flertallsvedtak enn mot den form som angrepet fikk gjennom avistartiklene.

Men selv om sirkulæret nærmest provoserte til motinnlegg, går artikkelen ut over det som er tilbørlig. Retten viser bl. a. til disse avsnitt:

«Det ser ut til å bli en ny retts sak, og jeg vil bare antyde her, hvilken forskrekkelse det vil bli i rettsstaten og alle kompetente instanser, når det står klart hvilke lurendreierier Mentsen & Co. er ute med for å omgå Høyesteretts dom.»

«Men la det nå være klart at Landsorganisasjonen i Norge er gått til åpen kamp mot vårt rettssamfunns støttepillarer og den personlige frihet.»

Denne artikkel strider også direkte mot foreningsvedtektenes § 2 nr. 2. Det kunne riktignok være delte oppfatninger av hvilken virkning Høyesteretts dom skulle gis, men den reservasjonserklæring som LO hadde utarbeidet var så fyldestgjørende at det på det punkt ikke var grunnlag for å komme med en «mot-erklæring».

Retten finner at landsmøtets eksklusjonsvedtak gir uttrykk for en forsvarelig vurdering for så vidt gjelder de avisartikler som retten har vist til ovenfor.

De var utilbørlige og ga tilstrekkelig materiale for eksklusjon av Hanisch.

Bortsett fra nevnte artikkel i Sørlandske Tidende — som for øvrig var moderat — var det Hanisch som skrev artiklene. Han forela dem for Finne og Helgesen, jfr. om deres syn referatet fra landsstyremøtet 24. januar 1968 og forklaringene for retten som er gjengitt ovenfor.

Ordinært vil man ikke uten videre kunne gjøre den som på forhånd sier seg enig i en artikkel, som en annen har skrevet, ansvarlig for alt som står i den. Mange vil bare legge vekt på hovedinnholdet eller konklusjonen, mens formen spiller mindre rolle for dem.

Etter rettens oppfatning var imidlertid situasjonen i dette tilfelle noe spesiell.

De tre dannet en gruppe. Gruppen hadde en mann som skrev og forela artiklene for de andre to.

Slik som forholdet var burde de to på et tidlig tidspunkt ha opponert overfor Hanisch mot artiklene hvis de som medlemmer av gruppen ikke ønsket å dele ansvaret med ham. Artiklene hadde ikke bare en uheldig form, men inneholdt direkte tendenssøe angrep. De som ble skrevet mens rettssaken verserte, tjente ikke noe nødvendig formål.

Til slutt kom så artikkelen 9. januar 1968 med «moterklæringen». De to godkjente den og må dele ansvaret for den.

Ifølge det trykte referat fra landsmøtet, tok Finne eller Helgesen der ikke opp spørsmålet om artiklenes innhold og form. For landsmøtets representanter må det ha fortonet seg slik at de to stilte seg på linje med Hanisch.

Selv om Finne og Helgesen er langt mindre å klandre enn Hanisch, finner ikke retten at de to's forhold var så lite kritikkverdig at det er grunnlag for å sette til side landsmøtets vurdering om at en reaksjon var på sin plass.

Etter rettens skjønn hadde meget talt for å bruke en mildere reaksjon enn eksklusjon overfor de to, f. eks. suspensjon for en kortere tid. Retten anser imidlertid ikke eksklusjon så unødig hardt og vilkårlig at vedtaket av den grunn bør settes til side.

Etter dette blir saksøktes påstand å ta til følge, idet heller ikke de øvrige innsigelser fra saksøkerne kan føre fram.

Som det framgår har retten gått ut fra at den i ganske vid utstrekning har adgang til å prøve en organisasjons selvdømme, uten at retten har funnet det nødvendig å drøfte det i detalj for hver enkelt post.

Særlig spørsmålet om ansvaret for Finne og Helgesen har stilt seg meget tvilsomt. Saksomkostninger tilkjennes derfor ikke.

Domsslutning:

Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund frifinnes.
Saksomkostninger tilkjennes ikke.

Retten hevet.
Jacob Wulfsberg (sign.)

I. Harris (sign.)

Dommen er av de tre ekskluderte påanket. Saken ventes å få sin endelige avgjørelse i løpet av 1969.

Oslo, 17. januar 1969.

Olaf Sunde.

Rapport fra representanter for den norske landsorganisasjonens besøk i Jugoslavia 9.—13. september 1968.

Etter innbydelse fra den jugoslaviske landsorganisasjonen, besøkte Landsorganisasjonens formann, P. Mentsen med frue, og Olaf Sunde, Jugoslavia i dagene 9.—13. september 1968. Samtidig besøkte en delegasjon fra Det norske Arbeiderparti Jugoslavia. Denne delegasjonen besto av Trygve Bratteli, Bjartmar Gjerde, Reidar Hirsti og Thorvald Stoltenberg.

De to delegasjonene reiste sammen fra Oslo til Beograd, men ble der engasjert hver for seg.

Før avreisen ble de to delegasjonenes deltakere innbudt til en middag hos Jugoslavias ambassadør i Oslo, Topaloski, med henblikk på det forestående besøk i hans land. Ved avreisen fra Fornebu søndag 8. september kl. 7.00, var den jugoslaviske ambassadøren og ambassadens sekretær møtt fram for å se de to delegasjonene vel av gårde.

Ved ankomsten til Beograd ble delegasjonene møtt på flyplassen av jugoslaviske faglige og politiske representanter. Fra den jugoslaviske landsorganisasjonen var det møtt fram en rekke framtreddende representanter, med nestformannen, V. Skendzic, i spissen. Videre var den norske ambassadøren i Jugoslavia, Vennemoe, møtt fram.

Formannen i den jugoslaviske landsorganisasjonen, Dusan Petrovic, var forhindret fra å møte da han var innlagt på sykehus. Av denne grunn var han også forhindret fra å delta i de drøftelser som fant sted i de etterfølgende dagene.

Presse og TV var til stede ved ankomsten og det ble gitt reportasje fra denne både i den jugoslaviske pressen og i det jugoslaviske TV. Pressen dekket for øvrig også de drøftelsene som fant sted helt til vi reiste fra Jugoslavia.

Vi var framme i Beograd ca. kl. 19.00 søndag 8. september. Om aftenen ga nestformannen i den jugoslaviske landsorganisasjonen en middag for oss på Hotell Metropol, hvor vi bodde under oppholdet.

Det var lagt opp et omfattende program for vårt besøk i Jugoslavia, med møter, orienteringer og omvisninger.

Som tolk fungerte den svensktalende Milenko Milovic, slik at man slapp to oversettelser. Milovic hadde vært krigsfange i Nord-Norge, hadde rømt og tatt seg over til Sverige og talte perfekt svensk. Hans oversettelse var presis og nøyaktig, så langt vi kunne vurdere. I tillegg til dette hadde han et inngående kjennskap til land og folk, slik at han under opphold og reise ga oss en verdifull innføring i de jugoslaviske forholdene — noe som hadde stor betydning for det utbyttet vi hadde av turen.

Milovic fikk på denne måten en langt større betydning for oss enn bare å være tolk.

Møtene begynte den etterfølgende dag, mandag den 9. september kl. 9.00, i lokalene til den jugoslaviske landsorganisasjonen. Fra den jugoslaviske landsorganisasjonen var følgende til stede under møtet denne dag:

Vasilije Skendzic, nestformann i den jugoslaviske landsorganisasjon.

Rajf Dizdarevic, sekretariatsmedlem og formann i den internasjonale komité.

Bora Petkovski, sekretariatsmedlem og formann i komitéen for ideologi og selvstyre.

Milena Gardasevic, medlem av rådet og ansvarshavende for sosiale saker.

Dragan Vasiljevic, rådgiver i økonomiske saker.

Andreja Basic, rådgiver i internasjonale saker.

På dette møtet ble det gitt en konsentrert oversikt over oppbyggingen av den jugoslaviske landsorganisasjonen, lønssystemet og arbeidernes rettsstilling.

Oppbyggingen av jugoslavisk LO.

Det gikk fram av nestformannens redegjørelse at jugoslavisk LO har organisert 3 380 000 arbeidstakere — medregnet tjenestemenn. De har organisert i alt ca. 91 prosent av alle ansatte. Man hadde tidligere hatt i alt 20 fagforbund, men dette var nå redusert til 6:

1. Industri- og gruvearbeidere.
2. Arbeidere i jordbruk, næringsmiddelindustri og tobakkarbeidere.
3. Bygg- og anleggsindustri.
4. Arbeidere i transport og annet kommunikasjonsarbeid — herunder bl. a. post.
5. Arbeidere i serviseyrker såsom kommunalt ansatte.
6. Lærere og liknende yrker.

På forespørsel om hvorfor de hadde opprettholdt forbundsformen og ikke hadde organisert alle direkte i LO, ble det svart at de

ikke hadde funnet det hensiktsmessig å slå sammen for uensartede enheter direkte i en organisasjon.

I den enkelte bedrift var alle — uansett stilling og uansett yrke — organisert i samme forbund, nemlig det forbund som bedriften etter sin art hørte inn under. Som en følge av dette var det normalt bare én fagforening ved den enkelte bedrift, men dersom bedriftens størrelse og struktur gjorde det hensiktsmessig, var det intet til hinder for at det ved en og samme bedrift kunne være to eller flere fagforeninger. I så tilfelle ble disse fagforeningenes virksomhet koordinert gjennom et felles utvalg — en bedriftsnemnd. Industriforbundsformen var således gjennomført fullt ut.

På forespørsel om det hadde medført vanskeligheter å ha organisert i en og samme fagforening arbeidsledere på det høyeste sjikt, høyt avansert teknisk personell og ordinære arbeidere, og om ikke dette hadde avstedkommet krav om differensierte organisasjoner, ble det svart at det nok hadde gjort seg gjeldende enkelte tendenser i denne retning, men at ordningen etter hvert virket tilfredsstillende og nå var akseptert som den mest tjenlige for samtlige — noe som antakelig må ses på bakgrunn av det særlige system som de har i sine bedrifter, og som vil bli omtalt senere i denne rapporten. De avviste på det mest bestemte tanken om at det kunne være aktuelt å etablere særskilte yrkesorganisasjoner på tvers av industriforbundsformen.

Jugoslavia består av seks føderale republikker:

Serbia,
Kroatia,
Slovenia,
Bosnia/Herzegovina,
Makedonia og
Montenegro.

Hver av disse republikkene er igjen delt opp i kommuner.

Organisasjonsoppbyggingen av fagbevegelsen følger de kommunale og føderale enhetene og samles så i en riksorganisasjon — den jugoslaviske landsorganisasjonen — på samme måte som de seks republikkene samles i riksrepublikken Jugoslavia.

Landsorganisasjonens øverste organ er kongressen, som har møte hvert fjerde år. Når kongressen ikke er samlet, er sentralstyret den øverste myndighet. Man har videre et plenum på 105 medlemmer som har møte seks—sju ganger i året og et presidium som har møte to ganger i måneden.

Direkte under plenum sorterer fem kommisjoner, som hver har et forskjellig antall valgte medlemmer fra 12 og oppover. Arbeidsfordelingen mellom disse fem kommisjonene er i hovedtrekkene følgende:

1. Økonomi, finansieringsspørsmål og regnskaper.
2. Almennelige generelle arbeidsoppgaver, så som forvaltning av landsorganisasjonens eiendommer, ordinær materialforvaltning, disponering av tolker m. v.
3. Studie- og opplysningsarbeid.
4. Internasjonale forbindelser og internasjonalt arbeid.
5. Fagbevegelsens programmering og planlegging.

Den daglige administrasjon utøves av formannen og nestformannen sammen med formennene for de fem kommisjonene. I tillegg til dette har man ansatt en del eksperter på forskjellige områder.

Av ting som kan ha særlig interesse, nevnte de at de har opprettet en spesiell klagekommisjon som tar seg av klagemål vedrørende forskjellige spørsmål på de enkelte arbeidsplasser. Det kan gjelde lønnsforhold og det kan gjelde forholdene mellom de ansatte og bedriftens ledelse.

I de enkelte føderale republikker er de organiserte samlet på tilsvarende måte i seks forbund med en egen samlende organisasjon for hver enkelt av de seks republikkene. Denne organisasjonsformen går igjen også i den enkelte kommune.

Lønnsfastsettingene.

Når det gjelder lønnsfastsettingene, ble det opplyst at man før 1950 hadde hatt statsfastsatte lønninger etter samme mønster som i Sovjetunionen. Dette systemet gikk man bort fra i 1950. I stedet etablerte man et system hvor de ansatte gjennom selvstyre på den enkelte bedrift selv bestemmer hva som skal gå til lønn og hva som skal gå til sosiale tiltak av forskjellig art. Den linje man har slått inn på, er at det skal overlates til de ansatte i den enkelte bedrift i videst mulig utstrekning selv å bestemme gjennom eget selvstyre hvordan inntektene av produksjonen skal fordeles. Man følger her visse retningslinjer. Således går ca. 20 prosent av produksjonen til investeringer. Denne prosentatsen var tidligere 33 prosent, men var nå satt ned til 20 prosent for å høyne arbeidernes levestandard. Ca. 18 prosent av produksjonen går til forsvaret,

skoler, sykehus og liknende. Resten — 60—62 prosent — fordeles etter de ansattes egen bestemmelse.

Inntekten for de ansatte varierer fra industri til industri og fra bedrift til bedrift innen samme industri, men man prøver målbevisst å hjelpe opp de som ligger etter. Lønningene er differensiert innen den enkelte bedrift på den måte at mens ufaglært arbeidskraft ligger lavere enn den faglærte, så ligger lønningene for særlig kvalifisert arbeidskraft, slik som teknisk utdannet personell og andre eksperter, over hva den faglærte arbeidskraften tjener.

Gjennomsnittsinntekten ble oppgitt å ligge på ca. kr. 4500.00 om året. Det ble sagt at dette var lavt, men at det likevel forelå en firedobling siden krigen, samtidig som man hadde gjenreist landet. På den annen side var varene svært billige etter norske forhold. Ca. 80 prosent av industrien var i samfunnets eie. Jordbruk og håndverk var for det meste i privat eie, men en del av dette ble drevet på kooperativ basis.

I større bedrifter er det opprettet arbeiderråd. Disse kan ha fra 20 til 60 medlemmer og i riktig store bedrifter forekommer det også underråd. Medlemmene av arbeiderrådene velges for to år. For det enkelte arbeiderråd opprettes det en eksekutivkomité som har som oppgave å følge opp de vedtak rådet fatter.

Direktøren er ansvarlig for planlegging og analyse, men det er arbeiderrådet som treffer det endelige vedtak om hva som skal gjøres.

Når det gjelder forskrifter som skal gjelde for bedriften, så blir slike forskrifter ikke fastsatt før de har vært diskutert av alle de ansatte.

Direktøren er ikke medlem av arbeiderrådet, men han er med i eksekutivkomitéen. Direktøren velges av arbeiderrådet for fire år om gangen.

Målsettingen er at de ansatte selv i videst mulig utstrekning skal ha en reell selvbestemmelsesrett. Som en følge av dette kan de enkelte avdelingene i en bedrift være bygd opp etter samme mønster, dersom bedriften er så stor og har en slik struktur at dette passer best.

De var sterkt interessert i utviklingen av det industrielle demokrati i høyt teknisk avanserte land, idet erfaringene hadde vist dem at de på ingen måte kunne anse sitt eget system for fullkomment og ferdig utbygd.

I den redegjørelse som ble gitt, ble det stadig poengtert at staten i dag spilte en mindre rolle og hadde mindre innflytelse enn tidligere som følge av at de ansatte i større omfang var gitt rett til selvstyre. Det ble sagt at dette var en følge av det grunnsyn

som hadde trengt seg fram, og som gikk ut på at bedriftene og produksjonen ikke var statens, men samfunnets eiendom og at produksjonen skulle komme arbeiderne til gode og høyne deres levevilkår, og ikke bare ta sikte på å styrke statens rolle, slik som tidligere. I denne forbindelse ble det sterkt understreket den betydning det hadde for denne målsetting å styrke arbeidernes innflytelse og å befri seg for alt unødig byråkrati.

Som følge av det system de har etablert, har de ikke kollektive avtaler. Dette er overflødiggjort gjennom det selvstyre som de ansatte ved den enkelte bedrift har. Skendzic kom i samme forbindelse inn på den innflytelse fagbevegelsen og de ansatte har på utviklingen i industrien. Han understreket sterkt betydningen av en forsvarlig planlegging.

De store retningslinjene fastlegges av parlamentet i landsmålestokk. Men innenfor disse retningslinjene er det overlatt til de føderale republikker, kommunene og arbeiderne ved den enkelte bedrift å foreta planlegging og å utvikle industrien. De arbeider nå på en fem-årsplan som går ut i 1970, men de er allerede i gang med å diskutere opplegget for neste fem-årsplan. Planleggingen omfatter også nødvendig lovgivning, nødvendige nye økonomiske tiltak, varebytte, kredittpolitikk o. l. Denne planleggingen begynner i den enkelte bedrift og samordnes så for de enkelte næringsgrener og hele næringslivet. Det ble understreket at fagbevegelsen spilte en betydelig rolle i denne planleggingen.

Etter at Skendzic hadde gitt denne redegjørelsen og besvart en del spørsmål ga

Milena Gardasevic en redegjørelse for gjeldende sosialforsikring, levestandarden og kvinnenes stilling.

Gjeldende sosialforsikring dekker i dag i hovedsaken tre områder: Syketrygd, alderspensjon og uførepensjon.

Jugoslavia har en befolkning på ca. 20 millioner. Av disse er ca. 12 millioner i sosialforsikringen. Disse 12 millionene fordeler seg med ca. 4 millioner på industrien og ca. 8 millioner på jordbruket og andre næringer.

Til dekning av sosialforsikringsordningen betales 19 prosent av bruttoinntekten.

Syketrygden gir vederlagsfrie ytelser, men man betaler delvis for en del spesielle ytelser.

Sykefravær på inntil 30 dager dekkes av den enkelte bedrift med sykepenger, som ikke må utgjøre mindre enn 50 prosent av ordinær inntekt. Arbeiderne ved den enkelte bedrift bestemmer selv prosentsatsen innenfor denne grense. Varer sykdommen over 30 dager, betales sykepengene av sosialforsikringen. Satsene er her opptil 80 prosent for inntil 60 dager og opptil 90 prosent for inntil 90 dager.

Kvinnene har rett til å få fri 105 dager under svangerskap. Inntil barnet har fylt åtte måneder har de rett til bare å arbeide fire timer om dagen. Disse fire timene gir da betaling som for full dag. Det er innført behovsprøvd barnetrygd.

Opptjeningstiden for full alderspensjon er 45 år for menn og 35 år for kvinner.

Aldersgrensen er 55 år for kvinner og 60 for menn.

Pensjonen utgjør 85 prosent av gjennomsnittsinntekten for de siste fem år og er indeksregulert.

Ved invaliditet ytes det invalidepensjon. Hver enkelt republikk har sine egne bestemmelser om slik pensjon. De legger stor vekt på omskolering ved invaliditet.

Det er også innført arbeidsledighetstrygd. Denne skal ikke utgjøre under 50 prosent av ordinær bruttoinntekt for vedkommende som blir ledig.

Man holder i øyeblikket på med å arbeide med en alminnelig trygdelov.

Av alle ansatte er ca. 30 prosent kvinner. Det er gjennomført full likestilling mellom menn og kvinner, men det er forbudt å bruke kvinner på nattskift. Det ble i denne forbindelse bemerket at det er vanskelig å håndheve dette i enkelte industrier — f. eks. i tekstilindustrien. For å lette kvinnenenes muligheter i arbeidslivet har de bygd ut og har under utbygging forskjellige hjelpetiltak, såsom barne- og daghjem, hjelp i hjemmet o.l. Enkelte bedrifter har etablert slike tiltak i egen regi. Andre steder er dette gjort i kommunal- eller i de føderale republikkers regi.

Arbeidstiden er 42 timer uken med lovfestet ferie og med forbud mot å ta annet arbeid i ferietiden. Innenfor disse rammer blir arbeidstid og ferie fastlagt ved egne forskrifter, som må godkjennes av arbeiderrådene.

De ansattes rettsstilling overfor bedriften.

Som en følge av det direkte selvstyre som de ansatte har ved bedriftene i Jugoslavia, står dette spørsmålet i en helt annen stilling enn hos oss, men det gikk av redegjørelsen fram at kon-

flikter kan forekomme og at det da står forskjellige muligheter til de ansattes disposisjon. De kan således gå til domstolene. Rettergangen er gratis og tar ikke særlig lang tid. Ved siden av dette er det i hver kommune etablert et eget klageorgan som arbeiderne kan henvende seg til og som da vil undersøke berettigelsen av klagen og i tilfelle intervenere. For helse- og sikkerhetsforholdene har de en utbygd arbeidsinspeksjon som arbeiderne kan henvende seg til, og denne inspeksjonen har myndighet til om nødvendig å stenge en bedrift dersom det foreligger grove tilsidesettelser av sikkerhets- eller helseforskrifter.

Gjør en ansatt seg skyldig i forsømmelig eller mislig forhold, kan dette medføre visse reaksjoner. Det kan medføre påtale eller i grovere tilfeller oppsigelse eller endog avskjed, men det er ikke adgang til å straffe noen arbeider økonomisk for slike forhold. Om og i tilfelle hvilke forføyninger som skal treffes, avgjør de ansatte samlet. Slike avgjørelser blir ikke truffet av direktøren eller av noen annen enkelt person. Det er vanlig at spørsmålet om slike forføyninger forelegges fagforeningene til uttalelse før endelig vedtak fattes.

Møte med nasjonalforsamlingens visepresident.

Kl. 13.30 ble delegasjonen sammen med Skendzic tatt imot av nasjonalforsamlingens visepresident. Etter at den nødvendige presentasjon var foretatt, opplyste Mentsen at han særlig var interessert i å få en generell oversikt over statssystemet i Jugoslavia, og at han i tillegg til dette var interessert i å få opplyst hvorledes Warszawa-landenes innmarsj i Tsjekkoslovakia hadde virket inn på forholdene i Jugoslavia.

Visepresidenten ga som svar på dette følgende opplysninger:

Han tok først for seg hendingene i Tsjekkoslovakia. Om disse sa han at Jugoslavia både av innenrikspolitiske og utenrikspolitiske hensyn ikke hadde kunnet forholde seg passivt til det som var skjedd i Tsjekkoslovakia. Deres standpunkt var at det ikke må brukes makt og at Sovjetunionen ikke må blande seg inn i andre lands indre anliggender. Dette må også gjelde for sosialistiske land. Dette syn hadde Jugoslavia offisielt framført overfor Sovjetunionen umiddelbart etter Warszawa-landenes innmarsj i Tsjekkoslovakia. De var på forhånd klar over at Sovjetunionen ikke ville like dette, men de så det som sin plikt å gi uttrykk for dette syn fordi det som var skjedd i Tsjekkoslovakia ikke bare vedrørte det tsjekkiske folk, men i virkeligheten var et angrep på hele arbeiderbevegelsen.

Sovjetunionen har svart på dette med å beskyldte dem for anti-

sosialisme og imperialism — noe som Tito har tilbakevist og tatt skarp avstand fra.

Han uttalte at de andre Warszawa-landene hadde mobilisert, og at særlig Bulgaria inntok en sterkt aggressiv holdning overfor Jugoslavia — en holdning som man mente måtte ses i forbindelse med at Bulgaria ikke har kunnet avfinne seg med at Jugoslavia omfatter landområder med makedonsk befolkning. Under hensyntaken til dette, og videre under hensyntaken til at man ikke visste hvilke planer Sovjetunionen hadde eller hvor de ville stanse, hadde Jugoslavia funnet det riktig å forberede seg på alle eventualiteter. De hadde derfor gjennomført delvis mobilisering, og for at det ikke skulle gjøre seg gjeldende noen misforståelser, hadde de sagt klart fra at de ville sette seg til motverge i tilfelle de skulle bli utsatt for noe angrep. Det de tok sikte på var at de skulle være beredt og at de skulle gjøre alt for å stanse en intervensjon hvis den skulle komme. Han nevnte at situasjonen i dag var en annen enn i 1948. I 1948 sto Jugoslavia alene. De hadde alle imot seg. Dette er ikke tilfelle i dag. I dag er situasjonen den at arbeiderbevegelsen i alle land tar avstand fra Sovjetunionens intervensjon. Han så ikke bort fra den mulighet at dette muligens kunne komme til å påvirke Sovjetunionen og få denne til å endre holdning, men han la til at Sovjetunionens intervensjon i Tsjekkoslovakia var en logisk følge av en bestemt bevisst politikk, og at intervensjonen sett på denne bakgrunn ikke var noe feilskritt fra Sovjetunionens side, men et bevisst og nødvendig skritt ut fra en bestemt politisk målsetting. Han mente at hovedårsaken til intervensjonen ikke var frykt for noe angrep fra vestmaktene, men mer frykt for at det som var under utvikling i Tsjekkoslovakia skulle smitte over på andre land innen Sovjet-blokken. Sett på denne bakgrunn karakteriserte han intervensjonen som et slag mot sosialismen og mot arbeiderbevegelsens selvstendighet i de enkelte land.

Han ga uttrykk for at han trodde det ville ta lang tid å stanse den utvikling som Sovjetunionen nå hadde markert ved sin intervensjon i Tsjekkoslovakia.

Jugoslavia var beredt til å ta konsekvensen av det standpunkt de hadde tatt til disse hendingene. Ikke bare fordi dette var i deres egen interesse, men også fordi det ikke ville være rett å tie og kapitulere av hensyn til hele den internasjonale arbeiderbevegelse. Han nevnte at det var kostbart for et land som Jugoslavia å foreta en delvis mobilisering og å holde landet i en slik beredskapstilstand, men at man måtte ta disse omkostningene, og at de var forberedt på om nødvendig å ta en all-folkelig krig og ikke et vanlig ortodokst militært oppgjør.

Det gjeldende system i Jugoslavia.

Visepresidenten gikk deretter over til å redegjøre for det gjeldende system i Jugoslavia. Han tok her sitt utgangspunkt i at man i 1963 hadde fått en ny grunnlov, og at det karakteristiske trekk ved denne var at den bygde på andre forutsetninger enn den tidligere grunnloven. Tidligere hadde staten vært det sentrale i konstitusjonen. I motsetning til dette setter konstitusjonen av 1963 det arbeidende folk og deres organisasjoner i sentrum. Det mest karakteristiske i så måte er at forfatningen av 1963 legger grunnlaget for det arbeidende folks selvstyre.

Tidligere ble alle de viktigste bestemmelsene truffet av staten, dvs. av regjeringen. Nå treffes disse bestemmelsene av arbeiderådene, kommunene og de føderale republikker. På samme måte som den enkelte bedrift, skal kommunene og de føderale republikker ha sitt eget selvstyre med rett til selv å bestemme i egne anliggender.

Man legger avgjørende vekt på å få gjennomført dette selvstyre i videst mulig omfang og i alle ledd. Konsekvensen av dette er at det ikke lenger er regjeringen som bestemmer, mens parlamentet bare har å godkjenne det som er gjort. I dag er det parlamentet som skal ta initiativet. Det er dette og ikke regjeringen som skal ta opptakten til og skape den politikk som skal føres.

I de kommunale parlamenter er det flere kamre. Som eksempler på dette, ble nevnt næringsrådet, kulturrådet og rådet for helse-sektoren. Næringsrådet velges av arbeiderne ved visse bedrifter. Kulturrådet velges av de som er ansatt i undervisningssektoren og medlemmene til rådet for helsesektoren velges av de som er ansatt i helsesektoren. Tilsvarende er ordningen i de enkelte føderale republikker og i den samlende jugoslaviske republikk.

Et særlig viktig råd er nasjonenes råd, som er opprettet for å sikre likheten for de forskjellige folkeslag og de forskjellige republikker i Jugoslavia.

Når det gjelder utferdigelse av nye lover, trakk han sterkt fram den forandring som har skjedd fra den tidligere forfatning, hvor det i virkeligheten var regjeringen som traff avgjørelsene, mens man nå har flyttet avgjørelsene over på parlamentet, som først treffer sin avgjørelse etter forsvarlige komitéutredninger av komitéer hvor alle interesserte parter er representert, og etter at komitéens forslag har vært sendt alle interesserte organisasjoner og institusjoner til uttalelse.

Poenget ved det selvstyre og den omfattende desentralisering som er innført, er at det skal være det arbeidende folk selv, den enkelte

republikk, som skal bestemme hva som skal gjøres, mens det tidligere var andre som bestemte hva de skulle gjøre. I denne forbindelse nevnte han at partiets stilling ikke skulle være å diktere, men å bistå med gjennomføringen av det folket selv bestemte.

Delegasjonens besøk i Sarajevo.

Nestformannen, Skendzic, hans engelsktalende datter og Milovic fulgte delegasjonen til Sarajevo, som var neste by programmet omfattet besøk av. Reisen foregikk med nattog natten mellom 9. og 10. september.

Sarajevo er hovedstaden i republikken Bosnia/Herzegovina. Republikken har 3 millioner innbyggere og omfatter et landområde på i alt 51 200 kvadratkilometer. Den har alltid utgjort en egen enhet. Dette gjaldt også i de nesten 500 år som landet var underlagt tyrkerne. Tyrkernes herredømme over landet varte til helt opp i 1800-årene, noe som fremdeles setter sitt preg på landet. Befolkningen består av forskjellige folkeslag — ca. 40 prosent serbere og ca. 27 prosent kroater, mens resten fordeler seg på ulike folkegrupper.

Til tross for store naturrikdommer så som kull, boksitt, jern, skog og vannfall egnet for utbygging til elektrisk kraft, var Bosnia/Herzegovina før siste verdenskrig det minst utviklede landområde av det som i dag utgjør Jugoslavia. Under siste verdenskrig ble området utsatt for store krigsherjinger, og flere av de viktigste kampene mellom partisanerne og tyskerne fant sted her. Gjennom disse krigshandlingene ble landet ytterligere tilbakesatt.

Etter den annen verdenskrig har det funnet sted en meget hurtig gjenreisning og nyetablering av industri på basis av landets naturlige ressurser.

Bosnia er for det meste fjell-land med ca. tre måneder ordinær vinter, mens Herzegovina har et subtropisk klima.

Ved ankomsten til Sarajevo ble delegasjonen tatt imot av presidenten i den bosniske/herzegovinske landsorganisasjon, Ivo Jerkic, som også var en framtrедende mann på det politiske område, presidenten for forbundet Bosnia, Makso Balorda, sekretæren i republikkens råd for Bosnia/Herzegovina, Mohamed Bestic, og flere framstående fagforeningsledere.

Disse ga en redegjørelse for Bosnia/Herzegovinas historie, den materielle utviklingen av landet og fagbevegelsens stilling. I den redegjørelse som disse ga, ble det særlig pekt på at Jugoslavia består av en blanding av flere forskjellige nasjonaliteter med flere forskjellige språk. I tillegg til dette har man enkelte minoritets-

grupper slik som albanere, ungarere, sigøynere og italienerne. Den politikk man har lagt opp til, er at ingen nasjonalitetsgrupper og ingen minoritetsgrupper skal føle seg undertrykt. Dette har man søkt å nå ved egne aviser for de forskjellige grupper, egne skoler og også ved kringkasting på minoritetsspråkene. Et viktig ledd i dette arbeid er at det i parlamentet finner sted obligatorisk oversettelse av alle offentlige dokumenter til slike minoritetsgrupper.

Man har ellers tre offisielle språk i Jugoslavia: Serbo-kroatisk, slovensk og makedonsk.

lover og offentlige bestemmelser og forskrifter utferdiges på alle tre språk. I tillegg til dette oversettes i de føderale republikker alle offentlige forskrifter og meldinger til de minoritetsspråk som forekommer i den enkelte føderale republikk.

Hver borger har rett til å bruke sitt eget språk i alle offentlige anliggender og å få svar på sitt eget språk. I parlamentet og i domstolene ordnes dette ved obligatorisk oversettelse som det offentlige bekoster.

Den holdning som man i Jugoslavia har tatt til de forskjellige nasjonaliteter og minoritetsgrupper innenfor landet, har vært grunnleggende for Jugoslavias holdning i internasjonale spørsmål, hvor man som en konsekvens av hva man har gjort innenfor landets egne grenser, har inntatt det standpunkt at de enkelte nasjoner og de enkelte folkeslag må ha tilsvarende rett til selv å bestemme i sine egne anliggender som det man praktiserer innenfor Jugoslavias egne grenser.

Det ble pekt på at man hadde stor materiell forskjell mellom de forskjellige landsdelene, og at man for å rå bot på dette og for å hjelpe fram landsdeler som lå etter i utvikling, hadde skapt et nasjonalt fond for distriktsutbygging. Så vidt vi forsto, ble dette fondet finansiert med en slags formuesbeskatning.

Når det gjaldt fagbevegelsens organisasjon og den rollen den spilte, fikk man her på det lokale planet bekreftet den framstilling som var gitt sentralt i Beograd. Det ble i denne framstillingen understreket hvor viktig det var at arbeiderne på arbeidsplassene er direkte representert på kongressen og i plenum. De bestemmelser som man har om at ingen kan velges for mer enn én periode til samme kammer, må ses på denne bakgrunn. Det samme synet går igjen innen fagbevegelsen, hvor valgte tillitsmenn bare unntaksvis kan gjenvelges for mer enn én periode.

Sarajevo utgjør ikke én kommune, men er delt i fire kommuner. Grensene mellom disse fire kommunene er vilkårlig trukket, og vi fikk inntrykk av at disse nærmest svarte til våre gamle sognegrenser.

I alt har man i hele Sarajevo 740 grunnorganisasjoner innen fagbevegelsen.

Lederne av fagbevegelsen i Sarajevo ba oss formidle kontakt med fagbevegelsen i en norsk by for å utveksle erfaringer og sammenlikninger — noe som det fra vår side ble lovet at vi ville ta opp når vi kom hjem til Norge.

Besøk i bedriften «Energoinvest».

Før vår avreise fra Norge hadde Mentsen ytret ønske om å få se en moderne utbygd bedrift. Jugoslaverne imøtekom dette ønske ved å ta oss med på en omvisning i en av fabrikkene til «Energoinvest». Omvisningen begynte med en orientering på direktørens kontor. Kontoret var stort, rommelig og i alle deler moderne og vel utstyrt. Standarden lå fullt på høyde med de beste og mest moderne direktørkontorer hos oss.

Av den redegjørelse direktøren ga, gikk det fram at «Energoinvest» var en bedrift som ble grunnlagt i 1951. I dag har bedriften fabrikker spredt over hele Jugoslavia med 20 forskjellige produksjonssentra og 10 kontorer for spesiell forskningsutvikling såsom i elektroteknikk, termoteknikk, automatikk og elektromatematik.

Bedriften produserer elektroteknisk utstyr av forskjellig art, transformatorer, sikringer, ferrolegeringer og har også en egen elektroteknisk porselensfabrikk. Til sammen utgjør dette en komplett elektroteknisk industri med all underleveranse.

Bedriften har egen eksportorganisasjon med representanter i 15 forskjellige land. Bedriften er konkurransedyktig på verdensmarkedet og 50 prosent av produksjonen går til eksport.

Bedriften beskjeftiger i dag totalt 8500 ansatte med mer enn 500 ingeniører og over 900 mellomteknikere. I tillegg til dette kommer forskjellige spesialister, såsom økonomer og jurister. Han understreket at de trengte enda flere spesialister og at bedriften la stor vekt på å få utdannet toppkvalifisert personale. Som et ledd i dette, har bedriften i dag 1000 stipendiater ved forskjellige skoler — i første rekke på den tekniske sektoren. Bedriften har etablert en egen elektroteknisk høyskole med 60 professorer som er ansatt av bedriften. I tillegg til dette yter bedriften stipend til de som studerer ved denne høyskolen. Dessuten har bedriften sin egen skole for yrkesopplæring, omskolering og for utdanning av teknikere opptil mellomteknikerstadiet.

Direktøren understreket betydningen av både å ha et høyt kvalifisert teknisk personale og et vel utbygd salgsapparat. Det siste var nødvendig for at det i det hele tatt skulle ha noen hensikt

å produsere, idet man måtte få avsatt produktene. Det første var nødvendig for at bedriften skulle kunne følge med i utviklingen og hevde seg i konkurransen med sine produkter. Til å begynne med hadde arbeiderne hatt vanskelig for å akseptere dette, men dette var nå alminnelig erkjent og godtatt av alle, noe som vi fikk bekreftet i den debatten vi overvar i arbeiderrådet senere på dagen.

Direktøren understreket sterkt fagforeningens betydning for gjennomføringen av et virkelig reelt selvstyre.

Alle beslutninger blir truffet direkte av de ansatte, men fagforeningen kan kreve at en beslutning som er truffet skal endres eller oppgis dersom den finner at den trufne beslutningen ikke er riktig.

Hver produksjonsenhet har sitt eget arbeiderråd.

Etter at denne generelle orientering var gitt, ble det foretatt befarung av den fabrikk som vi skulle bese. Dette var en fabrikk som produserte transformatorer. Alt i alt var det ansatt 1500 arbeidere ved denne. Arbeiderne arbeidet på tre skift.

Bedriften hadde eget elektronisk kalkulasjonssenter og en egen forskningsanstalt for elektroteknikk. Gjennomsnittsalderen for arbeiderne lå på ca. 30 år. Så vidt vi kunne bedømme, ble det arbeidet meget effektivt uten at vi så tomgang og uten at vi så påfallende forsert arbeidstempo. Arbeiderne ga inntrykk av å virke meget fornøyde.

Vi la merke til at det var gjort bruk av omfattende mekanisering og automatisering.

Vi besøkte også deres kalkulasjonssenter, som etter hva vi kunne forstå, var av meget høy standard. Dette var installert i en egen bygning, atskilt fra de øvrige fabrikkbygningene.

Vi beså også bedriftens sanitæranlegg, vaskerom, dusjrom og garderobes, som alt var av høy standard.

Vi besøkte også deres kantine, som var ordinær etter norske forhold. Det var lunsjpause da vi besøkte denne. Lunsjen besto i varmrrett som var rikholdig og meget rimelig.

Under besøket i Sarajevo fikk vi anledning til å overvære et møte i bedriftens arbeiderråd. Bystyresalen ble brukt til møtesal og arrangementet minnet meget om arrangementet i vår stortingssal. Drøftelsene foregikk i rolige og meget verdige former, men med åpen og uredd kritikk av forhold ved bedriften som man mente burde forbedres. De som ønsket ordet ba om ordet og ble ropt opp i tur og orden av møtets dirigent, som for anledningen var en av de ved bedriften ansatte jurister. Innleggene ble holdt fra talerstol med front mot forsamlingen.

Mentsen benyttet anledningen til å hilse arbeiderrådet — noe som vi baketter fikk høre var blitt meget vel mottatt.

Den 11. september reiste vi med bil fra Sarajevo til Dubrovnik.

Foruten Skendzic, hans engelsktalende datter og Milovic, fulgte fagforeningslederne fra Sarajevo oss praktisk talt helt fram til Dubrovnik.

Takket være denne bilturen — som gikk over en strekning på 40 mil — fikk vi anledning til å se en del av landet utenom byene. Fra et fjellandskap hvor det kunne være nede i 20 minusgrader C om vinteren og hvor man dyrket skisport, gikk turen sørover til et distrikt hvor man hadde subtropisk klima med palmer, appelsintrær og oliventrær.

Underveis stanset vi i *Mostard*, hvor vi ble forestilt for byens myndigheter og de stedlige fagforeningsledere. Under oppholdet i *Mostard* beså vi æreskirkegården, som var et arkitektonisk mesterverk. Vi beså også de gamle bydeler som de hadde tatt godt vare på.

Dubrovnik ligger ved Adriaterhavet og er en gammel handelsby, som helt opp til vår tid har greid å bevare sin selvstendighet under de skiftende herredømmer som ellers har vært i landet. De gamle bydeler er bevart og tatt vel vare på. I dag er byen i ferd med å utvikle seg til en turistby — noe som den med sin beliggenhet har all mulighet for. I *Dubrovnik* ble vi tatt imot av presidenten i *Dubrovniks* fagforbund, *Pero Plenkovic*, samt av *Boro Kosvic*, sekretær i *Dubrovniks* fagforbund.

Hotellet vi ble innkvartert på var nytt — bare ett år gammelt. Det hadde meget høy standard og god service — noe som også var tilfelle med de øvrige hotellene vi var innkvartert på. Hotellet var tydelig beregnet på turisttrafikk. Direktøren var medlem av styret i den stedlige fagforening og kunne opplyse at hotellet var finansiert gjennom kreditter. Vilkårene var at alle lån skulle være nedbetalt i løpet av åtte år, men han uttalte at dette syntes å være litt for stramme betingelser, slik at man antakelig måtte få disse vilkårene lempet. Med de pensjonsprisene som hotellet tok, er det nesten uforståelig at det kan være mulig å nedbetale dette hotellet med den standarden det hadde i løpet av åtte—ti år. Pensjonsprisen var i september \$ 9 og i vintermånedene helt nede i \$ 3,5 — alt inkludert.

I *Dubrovnik* ble vi vist den gamle bydelen, som i høy grad var særpreget. Vi beså også det hus fagbevegelsen hadde i *Dubrovnik*. Dette hadde tidligere vært kloster. Under omvisningen viste de med synlig og berettiget stolthet fram biblioteket og en permanent kunstutstilling av malerier, tegninger og skulpturer laget av fagforeningsmedlemmer.

Torsdag 12. september fløy vi fra Dubrovnik tilbake til Beograd.

I Beograd møtte vi Thorleif Andresen og Per Haraldsson, som samme dag var kommet med fly for å reise videre med Mentsen og frue til Romania. De ble begge med under det avsluttende møte i den jugoslaviske landsorganisasjonen om ettermiddagen.

Det avsluttende møte.

I det avsluttende møte deltok fra jugoslavisk side de samme som i første møte. I tillegg til disse møtte M. Verkasovic og Madic, som var sekretær i internasjonale spørsmål.

I det avsluttende møte understreket Skendzic meget sterkt at det ikke var nok å snakke om demokrati, men at demokratiet måtte gjennomføres i praksis, og at det var dette man tok sikte på i Jugoslavia. Han viste til at gjorde man dette, så hadde man erfaringer for at dette utløste krefter, initiativ og tiltak som tidligere ikke hadde gjort seg gjeldende hos arbeiderne.

Når det gjaldt de internasjonale forholdene, tok han opp igjen og understreket at ethvert land måtte få bestemme i sine egne anliggender uten innblanding utenfra, og at Jugoslavia var imot enhver form for undertrykkelse. Som en følge av dette hadde Jugoslavia støttet Algerie, Angola og Mosambique og alle som hadde reist seg mot koloni-veldet. Han viste også til Jugoslavias støtte i 1956 til Cuba og den stilling de hadde tatt til spenningsforholdet i Midt-Østen. Den samme linje hadde de også fulgt når det gjaldt forholdene i Tsjekkoslovakia.

Når det gjaldt intervensjonen i Tsjekkoslovakia, så oppfattet de denne som et direkte anslag mot progresjon og fred. De anså denne intervensjonen som meget alvorlig fordi den hadde funnet sted på en tid da man hadde nådd fram til forståelse for sosialismen over hele verden.

Sovjetunionen hadde hevdet at det var nødvendig å gå til denne intervensjonen fordi sosialismen var i fare. Dette var de ikke enige i. Sosialismen var etter deres mening ikke i fare. Det var derimot de udemokratiske forholdene som hersket i enkelte kommunistland.

Virkningen av denne intervensjonen vil bli at reaksjonære krefter vil komme til å spekulere i det som er skjedd og utnytte dette mot sosialismen, noe som han sa at man allerede hadde bevis for. De små landene kunne ikke forholde seg passive overfor slike maktovergrep. De måtte se seg selv i en større sammenheng ut fra den erkjennelse at det enkelte folks skjebne virket inn også på andre folks skjebner. Det var derfor av største betydning i dag at fagbevegelsen i de små land kunne samarbeide over landegrensene.

Mentsen uttalte i det avsluttende møte at de konklusjoner nestformannen i den jugoslaviske landsorganisasjonen hadde trukket, stort sett falt sammen med det syn man hadde i norsk fagbevegelse, selv om det var enkelte — men i denne forbindelse forholdsvis uvesentlige — ting som han ikke helt ut kunne si seg enig i. Han sa seg enig i at de små nasjonene måtte samarbeide over landegrensene. Med henblikk på et slikt framtidig samarbeid, og under henvisning til de samtaler som tidligere var ført, ville han når han kom tilbake til Norge, ta opp spørsmålet om å utveksle studiedelegasjoner mellom de to landsorganisasjoner og deres respektive forbund i 1969. Han uttalte at en norsk delegasjon til Jugoslavia antakelig også ville komme til å ha med enkelte eksperter som kunne sette seg inn i spesielle forhold av interesse for norsk fagbevegelse.

Den jugoslaviske visepresidenten understreket betydningen av en slik utveksling. Han sa at de hadde følt støtte fra fagbevegelsen rundt om i verden i den linje som de hadde valgt i Jugoslavia, at de også hadde merket fellesskap og forståelse for denne fra de skandinaviske landsorganisasjonene når de hadde vært i kontakt med disse, og at man i Jugoslavia stilte seg store forhåpninger til en nærmere kontakt med den skandinaviske fagbevegelsen.

Fredag den 13. september om formiddagen besøkte vi presidenten i den jugoslaviske landsorganisasjonen i hans hjem, hvor Mentsen hadde en samtale med presidenten der man i hovedtrekkene gikk gjennom de spørsmål som hadde vært drøftet og de konklusjoner man var kommet fram til.

Mentsen avsluttet med å takke for den måte den jugoslaviske landsorganisasjonen hadde tatt imot oss på, den gjestfrihet og service de hadde ytt oss og den forekommenhet som de hadde vist oss på alle områder.

Presidenten understreket at han var meget glad for at norsk LO hadde mottatt innbydelsen og sendt sin president, slik at man på høyeste hold kunne utveksle synsmåter på ting som det til dels hadde hersket uklarhet om.

Han takket for besøket.

Mentsen med frue, Thorleif Andresen og Per Haraldsson reiste samme dag kl. 13.10 videre til Romania mens Olaf Sunde returnerte til Oslo.

Konklusjon:

Det er vårt inntrykk at politisk vil Jugoslavia innta en fast og

konsekvent holdning mot all innblanding utenfra i indre anliggender. De appellerer særlig til samarbeid med de små landene i verden som ikke har den mulighet for enkeltvis å gjøre seg gjeldende med samme tyngde i verdenspolitikken som de store landene.

Hva angår fagbevegelsens oppbygging, dens innflytelse og dens måte å arbeide på, er det vårt inntrykk at de søker å gjennomføre en omfattende desentralisering, samtidig som de legger vekt på å bygge opp en fagbevegelse som kan utøve vesentlig innflytelse på arbeidsforholdene og samfunnspolitikken — herunder også de ansattes sosiale stilling — både i den enkelte republikk og i landet som helhet.

Man tar sikte på i videst mulig utstrekning å gjennomføre selvstyre for de ansatte i den enkelte bedrift og det samme selvstyre for fagbevegelsen i de enkelte republikker. Det som særlig gjorde inntrykk på oss var den omfattende liberalisering og desentralisering som de gikk inn for.

Selv om samfunnsforholdene i vårt land er så forskjellig fra forholdene i Jugoslavia at dette alene stiller seg hindrende i veien for automatisk å overføre tilsvarende ordninger til norske forhold, er det vårt inntrykk at et nærmere studium av de jugoslaviske ordninger, kan gi idéer og inspirasjon for den videre utbygging av det samarbeidssystem vi har etablert i Norge.

Når det gjelder industriutbyggingen i landet, så må man se denne på bakgrunn av at landet helt til slutten av den annen verdenskrig var et føydalt bondesamfunn. Man sto derfor overfor en radikal strukturendring i landets næringsliv gjennom den industriering som skulle foretas. Sett på denne bakgrunn synes de allerede å ha nådd betydelige resultater. De tar målbevisst sikte på at den industri som de reiser skal være så avansert at den er konkurranse-dyktig også på verdensmarkedet.

Når det gjelder jordbruksnæringen, så bygger denne i stor utstrekning på at bøndene selv eier den jord de bruker, men det forekommer også kooperative tiltak, særlig når det gjelder utnyttelse av kostbare maskiner, salg og innkjøp.

Håndverksnæringen er også i det vesentlige basert på privateie.

Man står således overfor en blanding av samfunnsseide bedrifter og privateide bedrifter som i seg selv kunne være gjenstand for et nærmere studium.

Alt i alt er det vårt inntrykk at de ordninger som er etablert i Jugoslavia er verd et mer inngående studium. Dette kan i så fall gjøres gjennom utveksling av representative studiedelegasjoner.

Oslo, 11. oktober 1968.

P. Mentsen.

Olaf Sunde.

Økonomisk oversikt for 1968¹.

Verdensøkonomien.

Den svake vekst i produksjonen i Vest-Europa og i Sambandsstatene i 1967 førte til at veksten i verdensproduksjonen i 1967 ble forholdsvis lav. Verdensindustriproduksjonen (unntatt landene med sentraldirigert planøkonomi i Øst-Europa og i Asia) økte i 1967 med bare vel 2 prosent, mens økingen i 1966 var 7 prosent. I 1968 har stigningen vært mellom 5 og 6 prosent. Jordbruksproduksjonen har antakelig økt like meget i 1968 som i 1967.

For utviklingslandene bedret den økonomiske situasjonen seg noe i 1967 i forhold til årene i forveien. Mens matvareproduksjonen pr. innbygger i disse land gikk tilbake både i 1965 og i 1966, var det i 1967 bedring igjen. For 1968 ventes matvareproduksjonen pr. innbygger i utviklingslandene å bli omtrent som i 1967.

I Vest-Europa var produksjonsveksten god i 1968. Bruttonasjonalproduktet i de vest-europeiske OECD-land samlet ventes å stige med om lag 4,5 prosent fra 1967 til 1968. Av stor betydning for veksten i Vest-Europa var den sterke produksjonsøkningen i Vest-Tyskland (6 prosent). I Frankrike ventes produksjonsøkningen å bli såvidt svak som 3—3,5 prosent på grunn av produksjonstapet forårsaket av streikene i mai og juni. Omtrent samme vekst regnes det med for Storbritannia i 1968. I Italia ventes veksten i 1968 også å bli sterk (5 prosent).

Veksten i bruttonasjonalproduktet i Sambandsstatene ventes — etter foreløpige oppgaver — å bli 4,5 prosent. Japan har fortsatt hatt sterk produksjonsframgang, og for 1968 ventes en øking i bruttonasjonalproduktet på 11 prosent.

Hovedtrekkene i Norge.

I Norge har produksjonsutviklingen de to siste år hatt særtrekk som skiller den klart ut fra mønsteret ellers i Vest-Europa. Fra 1966 til 1967 økte produksjonen i Norge sterkere enn i noe annet

¹) Oversikten bygger i det alt vesentlige på Økonomisk Utsyn for 1968.

vest-europeisk land. Fra 1967 til 1968 var derimot veksten i Norge en god del svakere enn veksten for OECD-landene under ett, og betydelig svakere enn året før. Etter foreløpige oppgaver økte bruttonasjonalproduktet i faste priser med 3,5 prosent fra 1967 til 1968, mot 6,0 prosent fra 1966 til 1967. Den gjennomsnittlige veksttakten for 5 års-perioden 1961—1966 var til sammenlikning 4,7 prosent pr. år.

Den svake veksten i nasjonalproduktet i 1968 var først og fremst et resultat av etterspørselsutviklingen, og i noen grad av produktjonsforholdene i fiske. Næringslivet hadde etter alt å dømme gjennom hele året kapasitet for en betydelig sterkere produksjonsvekst enn den som ble oppnådd. Det var den svake investeringsetterspørsel fra næringslivet, særlig fra industrien, som var den avgjørende vekstdempende faktor. Derimot ga utenlandsetterspørselen sterke vekstimpulser gjennom hele 1968, og var den dominerende ekspansive faktor i konjunkturforløpet.

På arbeidsmarkedet satte konjunkturdempningen tydelige spor. Fra og med 1. kvartal 1968 avtok veksten i sysselsettingen samtidig som arbeidsløshetstallene viste stigende tendens og tallet på bedrifter som meldte om driftsinnskrenkninger økte.

Det ble et uvanlig markert omslag i driftsregnskapet overfor utlandet fra 1967 til 1968, fra et underskott i 1967 på 1450 millioner kroner til et rekordhøyt overskott på 900 millioner kroner i 1968, etter foreløpige tall. Omslaget var i det vesentlige en følge av at nettoimporten av skip til handelsflåten gikk ned med 1340 millioner kroner fra 1967 til 1968, samtidig som nettofraktinntektene økte med hele 650 millioner kroner. Det virket dessuten i samme retning at vareimporten steg forholdsvis svakt fra 1967 til 1968 som følge av svikten i industriinvesteringene. I bytteforholdet, både totalt og for varer uten skip, var det ikke store endringer fra 1967 til 1968. For varer og tjenester i alt var det eksportoverskott i 1968 på 1480 millioner kroner etter foreløpige tall. For rente- og stønadsbalansen var underskottet i 1968 (580 millioner kroner) omtrent like stort som i 1967 (590 millioner kroner).

Tabell 1 gir en oversikt over landets samlede tilgang og anvendelse av varer og tjenester i løpet av 1967. For sammenlikningens skyld er det tatt med de prosentvise endringer i de to foregående år.

Tabell 2 viser veksten i bruttonasjonalproduktet og sysselsettingen etter 1950. For 1968 økte sysselsettingen i årsverk med 0,2 pro-

sent. Det vil si at bruttonasjonalproduktet pr. årsverk i 1968 økte med 3,3 prosent.

Tabell 1. *Samlet tilgang og anvendelse av varer og tjenester.*

	1968 mill. kr.	Reelle endringer i prosent		
		1965—66	1966—67	1967—68
Bruttonasjonalprodukt	71 640	4.4	6.0	3.5
+ import	26 395	7.8	12.8	÷ 0.4
Samlet tilgang	98 035	5.5	8.1	2.2
÷ eksport	27 875	6.9	10.9	9.8
Innenlandsk tilgang	70 160	4.9	7.0	÷ 1.1
÷ militært formål	2 272	÷ 1.1	2.1	5.8
Tilgang til sivile formål	67 888	5.1	7.1	÷ 1.3
Av dette:				
Sivilt offentlig forbruk	7 591	3.5	12.3	4.2
Privat forbruk	36 377	4.4	4.8	3.4
Bruttoinvesteringer utenom lager	24 084	10.4	14.6	÷ 2.2
Lagerendringer	÷ 164	-	-	-

Tabell 2. *Vekst i bruttonasjonalprodukt og sysselsetting 1950—1966.*

År	Bruttonasjonal- produkt i faste priser	Sysselsetting i årsverk	Bruttonasjonal- produkt pr. årsverk
	%	%	%
1950—1959 (årlig gj.snitt) .	3.8	0.1	3.7
1960	5.8	0.5	5.3
1961	6.1	1.3	4.7
1962	3.3	÷ 0.1	3.4
1963	5.2	1.0	4.2
1964	5.5	0.7	4.8
1965	5.2	0.8	4.4
1966	4.4	0.1	4.3
1967	6.0	1.2	4.7
1968	3.5	0.2	3.3

Produksjonsutviklingen.

Fra 1966 til 1967 økte bruttonasjonalproduktet i Norge i volum med 6 prosent, og fra 1967 til 1968 var den tilsvarende veksten 3.5 prosent.

De foreløpige beregninger viser at bruttoproduktet, i faste priser, sank i flere næringer fra 1967 til 1968. Størst var tilbakegangen i produksjonen i fiske med 16.6 prosent. Året før var det produksjonsvekst på 10.3 prosent i denne næringen. For hvalfangst og skogbruk var det en tilbakegang i produksjonen fra 1967 til 1968 på henholdsvis 6.4 og 4.3 prosent. Sterkest vekst i produksjonen fra 1967 til 1968 hadde en i kraft- og vannforsyning med 11.1 prosent. Deretter fulgte sjøfart og bergverksdrift med henholdsvis 7.8 og 6.6 prosent. For de andre næringer var det heller moderat vekst i produksjonen fra 1967 til 1968.

Tabell 3 viser bruttoproduktet etter næring, og etter hovedgrupper av næringer.

Tabell 4 gir en oversikt over veksten i bruttoprodukt pr. årsverk (produktiviteten) i de enkelte næringer.

Tabell 3. *Bruttonasjonalprodukt etter næring.*

	1968		Reell prosentvis vekst 1967-68
	Mill. kr.	Prosentvis fordeling	
Primærnæringer, i alt	4 308	6,0	÷ 4.1
Jordbruk	2 568	3.6	3.5
Skogbruk	873	1.2	÷ 4.3
Fiske	827	1.1	÷ 16.6
Hvalfangst	40	0.1	÷ 6.4
Bearbeidende næringer, i alt	24 914	34.8	3.2
Industri	16 365	22.9	2.6
Bergverk	579	0.8	6.6
Bygge- og anleggsvirksomhet	5 816	8.1	1.5
Kraft- og vannforsyning	2 154	3.0	11.1
Tjenesteytende næringer, i alt	42 418	59.2	4.6
Varehandel	12 750	17.8	2.8
Forretningsbygg og boliger	3 347	4.7	4.2
Sjøtransport	8 118	11.3	7.4
Annen samferdsel	4 586	6.4	3.5
Off. adm. og forsvar	2 811	3.9	2.3
Andre tjenesteytende næringer	10 806	15.1	5.4
Bruttonasjonalprodukt	71 640	100.0	3.5

Tabell 4.

De enkelte næringer. Prosentvis vekst 1967—68.

	Bruttoprodukt (faste priser)	Sysselsetting i årsverk	Bruttoprodukt pr. årsverk
Jordbruk	3.5	÷ 4.2	8.0
Skogbruk m. v.....	÷ 4.3	÷ 11.8	8.5
Fiske	÷ 16.6	0.0	÷ 16.6
Hvalfangst	÷ 6.4	—	—
Bergverk	6.6	0.0	6.6
Industri	2.6	÷ 0.5	3.1
Bygge- og anleggsvirksomh.	1.5	÷ 0.8	2.3
Kraft- og vannforsyning ...	11.1	7.1	3.7
Varehandel	2.8	2.6	0.2
Forretningsbygg og boliger.	4.2	33.3	÷ 21.8
Sjøtransport	7.4	÷ 4.2	12.1
Annen samferdsel.....	3.5	3.3	0.2
Off. adm. og forsvar	2.3	2.2	0.1
Andre næringer	5.4	3.2	2.1
Total	3.5	0.2	3.3

Industri.

Produksjonen i bergverksdrift m. v., industri og kraftforsyning, var etter foreløpige beregninger vel 4 prosent større i 1968 enn i 1967. Dette er litt svakere stigning enn fra 1966 til 1967, da produksjonen økte med 4.7 prosent, og også lavere enn den gjennomsnittlige årlige vekstrate for 1957/1967 på 5.2 prosent.

Tallet på årsverk i industrien sank med 0.5 prosent. Det vil si at produktet pr. sysselsatt (produktiviteten) økte med 3.1 prosent etter nasjonalregnskapets tall.

Utviklingen i den sesongkorrigerede produksjonsindeksen — som kan svinge sterkt fra måned til måned — tyder på at det var forholdsvis svak stigning i industriproduksjonen gjennom mesteparten av 1968. Bare den sterke veksten i industrigrupper som produserer vesentlig for eksport, hindret stagnasjon eller nedgang i produksjonen.

De enkelte industrigrupper hadde en ujamn utvikling i 1968. Produksjonsstigningen var størst i malmgruver, drikkevareindustri, treforedlingsindustri, kull- og mineraloljeforedling og primær jern- og metallindustri. Det var produksjonsnedgang i kullgruver, tekstil- og bekledningsindustri og nærmest stagnasjon i lærvareindustri, jern- og metallvareindustri og maskinindustri. (Se forøvrig tabell 5).

Fordeling av produksjonen etter anvendelse viste en stigning fra 1967 til 1968 på 9 prosent for eksportvarer, om lag 1 prosent for konsumvarer, 1 prosent for varer til direkte investering, 1 prosent for varer til bygg og anlegg og 3 prosent for varer til vareinnsats ellers.

Tabell 5. *Prosentvis produksjonsøkning for bergverksdrift, industri og kraftforsyning. 1)*

	Fra jan.-des. 1967 til jan.-des. 1968
	prosent
<i>Bergverksdrift, industri og kraftforsyning</i>	4.0
<i>Bergverksdrift</i>	2.1
Kullgruver	÷ 20.2
Malmgruver	9.7
Stein, sand- og grusdrift	÷ 14.0
Mineralbrott og annen ekstraktiv virksomhet	6.7
<i>Industri</i>	3.0
Næringsmiddelindustri	-
Drikkevareindustri	8.8
Tobakkindustri	-
Tekstilindustri	÷ 8.3
Bekledningsindustri	÷ 6.6
Treindustri	2.1
Møbel- og innredningsindustri	3.5
Treforedlingsindustri	7.3
Grafisk industri, forlag m. v.	1.5
Lærindustri	÷ 3.2
Gummivareindustri	5.3
Kjemisk industri	1.3
Kull- og mineraloljeforedling	38.0
Jord- og steinvarerindustri	3.0
Primær jern- og metallindustri	13.5
Jern- og Metallvarerindustri	÷ 0.7
Maskinindustri	÷ 0.7
Elektroteknisk industri	0.6
Transportmiddelindustri	1.6
Diverse industri	4.6
<i>Kraftforsyning</i>	13.4
Produksjon etter anvendelse:	
Eksport	8.8
Konsum	1.2
Investering	0.7
Vareinnsats i bygg og anlegg	1.2
Vareinnsats ellers	3.2

1) Tallene i denne tabellen bygger på Statistisk Sentralbyrås produksjonsindeks, og er ikke identisk med nasjonalregnskapstallene.

Jordbruk og skogbruk.

I 1968 ble det store jordbruksavlinger av god kvalitet i Sør-Norge, mens Nord-Norge fikk små avlinger av de fleste vekster. Ved utgangen av oktober ble samlet avling av jordbruksvekster beregnet til 103 prosent av ett middelsår, mot 94 prosent i 1967.

Både kjøttproduksjon og melkeproduksjon økte noe i 1968 sammenliknet med 1967.

Samlet bruttoprodukt i jordbruket økte med 3.5 prosent. Sysselsettingsnedgangen var på 4.2 prosent. Produktiviteten i jordbruket økte altså med 8.0 prosent i 1968.

Driftsforholdene i skogbruket sesongen 1967/68 var stort sett gode på Østlandet og Sørlandet, men vanskelige på Vestlandet og Nordafjells.

En regner med at de endelige oppgaver for sesongen 1967/68 vil vise en samlet avvirkning av industrivirke på ca. 6.35 millioner kubikkmeter. Det er 0.9 millioner kubikkmeter eller 12.5 prosent mindre enn i sesongen 1966/67.

Det var nedgang i alle fylker. Avvirkningen i sesongen 1967/68 er den laveste siden 1949/50. De vanskelige tømmerprisforhandlinger høsten 1967, med uvanlig sen avgjørelse og betydelig nedgang i prisene, antas å være en vesentlig årsak til nedgangen. Noe svikt i etterspørselen etter tømmer på nyåret kan også ha vært en medvirkende årsak.

Bruttoproduktet i skogbruket gikk ned med 4.3 prosent i 1968, mens sysselsettingen sank med 11,8 prosent. Produktiviteten økte således med 8,5 prosent.

Fiske og fangst.

I fiske kan årsfangsten i 1968 anslås til 2.6 milliarder tonn til en førstehåndsverdi av om lag 1015 millioner kroner. Mengdetallet er ca. 0.4 milliarder tonn mindre enn fjorårets rekordkvantum, mens førstehåndsverdien i 1968 ventes å bli bare 60 millioner kroner lavere enn i 1967. Trass i nedgangen er fangstkvantumet og verdiutbyttet i 1968 henholdsvis det tredje og det fjerde beste en har hatt i næringen.

Av fiskeriene i 1968 sviktet vintersildfisket totalt og ga det laveste utbyttet i fiskets historie. Nordsjøfisket etter sild og makrell sviktet også en del sammeliknet med året før. Det samme var tilfelle med feit- og småsildfisket. Derimot ga skreifiskeriene bedre utbytte enn på mange år. Loddefisket ga rekordutbytte i 1968. Det ble dessuten notert nye fangstrekorder for fiske etter blåkveite og lange.

Bruttoproduktet i fiske gikk i 1968 ned med 16.6 prosent, mens sysselsettingen på det nærmeste var uforandret.

I selfangsten i 1968 deltok 39 fartøyer med en samlet besetning på 635 mann. Førstehandsverdien av fangsten utgjorde 10.4 millioner kroner i 1968 mot 26.3 millioner kroner i 1967.

Det deltok bare ett norsk kokeri med 5 hvalbåter i den pelagiske hvalfangst i Sørishavet i sesongen 1967/68. Den samlede mannskapstyrken var 384 mann.

Bygge- og anleggsvirksomhet.

I de tre første kvartalene av 1968 ble det satt i gang et byggeareal som var 7 prosent mindre enn i samme periode i 1967. Det fullførte areal var 11.7 prosent større enn i tilsvarende tidsrom året før. Det samlede areal under arbeid (landbruksbygg ikke medregnet) pr. 30. desember 1968 var 5.27 millioner kvadratmeter mot 5.50 millioner kvadratmeter pr. 30. september 1967, det vil si en nedgang på 4.2 prosent.

Bruttoproduktet i bygge- og anleggsvirksomheten økte i 1968 med 1.5 prosent, mens sysselsettingen gikk ned med 0.8 prosent. Produktiviteten økte således med 2.3 prosent.

Sjøfart.

Praktisk talt hele den norske handelsflåte var i fart de første 10 månedene av 1968. Ved begynnelsen av året lå tre skip på i alt 9000 bruttotonn i opplag. Høyeste opplagstall — 5 skip på til sammen 13 000 bruttotonn — hadde en ved utgangen av februar. Ved utgangen av oktober lå bare ett skip på 3000 bruttotonn i opplag. I løpet av januar—oktober 1968 lå ingen norske tankskip uvirksom i norske havner med avmønstret mannskap som følge av fraktmarkedets stilling.

Stengningen av Suezkanalen sommeren 1967 førte til forlengelse av handelsveiene og dermed også til økt tonnasjebehov. Etterspørselen etter tonnasje økte minst i tørrlastfart. Linjer som før gikk gjennom kanalen måtte legges om, og det trengtes en del ekstra tonnasje, men noen tonnasjeknapphet oppsto ikke. Normalt transporteres det beskjedne mengder bulklast gjennom Suezkanalen, og det ble derfor heller ikke noen sterk øking i tonnasjebehovet på dette felt.

Det som virket sterkest på etterspørselen etter tonnasje, var at skip som kunne anvendes alternativt for olje og tørre laster, gikk over til oljefart. Tørrlastfraktene steg i løpet av annet halvår 1967,

og gjennomsnittlig lå fraktindeksen for tørrlasteskip i juli—desember 1967 på om lag 30 prosent over gjennomsnittet for januar—juni 1967. Senere har tørrlastfraktene hatt en svak synkende tendens. Sommeren 1968 lå indeksen for turfrakter gjennomsnittlig 6 prosent lavere enn sommeren 1967.

For tankfarten betydde stengningen av Suezkanalen en betydelig øking i etterspørselen. Skulle oljestrømmen opprettholdes, men sendes rundt Afrika, måtte etterspørselen etter tanktonnasje øke 10—15 prosent. På tross av at det på forhånd var overskott på tanktonnasje oppsto det en øyeblikkelig knapphet på skip sommeren 1967. Tankratene steg raskt og var høye de første månedene etter at Suezkanalen ble stengt. Utover høsten avtok tonnasjeknappheten. Oljeproduksjonen økte i Sambandsstatene, som reduserte sin import, og Europa fikk økte forsyninger fra mer nærliggende områder. Oljefraktene falt utover høsten 1967 og falt fortsatt til februar 1968.

Våren 1968 utviklet tankmarkedet seg i strid med det vanlige sesongmønster. Etterspørselen etter tonnasje økte, og fraktene steg igjen i løpet av forsommeren. Årsaken var i første rekke at oljeselskapene hadde tæret sterkt på sine lagre gjennom vinteren og nå måtte bruke sommersesongen til å bygge dem opp igjen. Midtsommers falt tankratene og lå i august på samme nivå som februar. I løpet av høsten 1968 har det vært en svak stigning i fraktindeksen for tankskip.

Bruttoproduktet i sjøtransport økte i 1968 med 7,4 prosent, mens sysselsettingen sank med 4,2 prosent. Bruttoproduktet pr. årsverk økte således i sjøtransport med 12,1 prosent.

Annen samferdsel.

Passasjertallet ved Norges Statsbaner gikk ned med om lag 6 prosent i første halvår 1968 i forhold til samme periode året før. Målt i passasjerkilometer var nedgangen om lag 4 prosent. Ser en bort fra malmtrafikken på Ofofbanen og malmtransporten fra Rana Gruver, fraktet NSB i første halvår 1968 om lag samme mengde gods målt i tonn og netto tonn-kilometer som i samme tidsrom 1967.

I månedene januar—september 1968 ble det førstegangsregistrert 51 351 nye og 3750 brukte personbiler, det vil si henholdsvis 1 prosent og 23 prosent færre enn i samme periode 1967.

I lufttransporten økte tallet på passasjerer i innenlandstrafikken i januar—august 1968 med om lag 12 prosent fra tilsvarende periode 1967. På utenlandsrutene økte passasjertallet i samme tidsrom med om lag 8 prosent.

I annen samferdsel sett under ett økte bruttoproduktet i 1967 med 3.5 prosent, mens sysselsettingen økte med 3.3 prosent.

Utenriksregnskapet.

Foreløpige beregninger for året 1968 viser et samlet overskott på driftsregnskapet med utlandet på 900 millioner kroner. For varer og tjenester var overskottet hele 1480 millioner kroner, mens det for renter og stønader var et underskott på 580 millioner kroner. Fra 1967 til 1968 har driftsregnskapet bedret seg med i alt 2350 millioner kroner, mens bedringen sammenliknet med 1966 var 1966 millioner kroner.

Endringen av driftsregnskapet fra et stort underskott i 1967 til et betydelig overskott i 1968 skyldes først og fremst en nedgang i nettoimporten av skip til handelsflåten (import av nye og eldre skip minus eksport av eldre skip) på 1341 millioner kroner. Det var dessuten en nedgang i nettoimporten av varer på 351 millioner kroner. Vareeksporten steg med 9 prosent fra 1967 til 1968, mens vareimporten gikk opp 4 prosent. Nettovalutafraktene viste en økning på 650 millioner kroner, mens nettoeksport av andre tjenester (inklusive reisetrafikk) var uendret.

Tabell 6. *Driftsregnskapet overfor utlandet. Mill kr.*

	1966	1967	1968
Vareeksport	10 420	10 969	12 000
+ eksport av nybygde skip	208	529	530
÷ Vareimport	14 931	16 169	16 850
= Overskott på varebalansen	÷ 4 303	÷ 4 671	÷ 4 320
Eksport av eldre skip	639	993	1 375
÷ import av skip	2 403	3 724	2 765
+ Nettovalutafrakter	4 760	5 700	6 350
= Overskott på skipsfartens driftsregnskap ...	2 996	2 969	4 960
Norske inntekter på reisetrafikk	682	732	740
+ Eksport av andre tjenester	1 581	1 900	2 080
÷ Norske utg. på reisetrafikk	561	647	705
÷ Import av andre tjenester	943	1 143	1 275
= Overskott på tjenestebalansen	759	842	840
Samlet eksportoverskott	÷ 548	÷ 860	1 480
+ Rente- og stønadersoverskott	÷ 518	÷ 590	÷ 580
= Overskott på driftsregnskapet	÷ 1 066	÷ 1 450	900

Etter foreløpige oppgaver ser det ut til at prisoppgangen fra 1967 til 1968 for varer og tjenester under ett har vært knapt 1 prosent for eksporten og omlag 2 prosent for importen. Bytteforholdet — forholdet mellom eksportprisenivået og importprisenivået — viste således en forverring på 1 prosent. For det rene varebytte var bytteforholdet omtrent uforandret.

Tabell 6 gir en mer fullstendig oversikt over driftsregnskapet overfor utlandet i årene 1966/68.

De totale gull- og valutabeholdninger gikk sterkt opp også i de tre første kvartaler i 1968 (+ 1051 millioner kroner) og var ved utgangen av september 1968 på i alt 8536 millioner kroner.

Handelspolitikken.

Handelspolitisk var 1968 et rolig år for Norge. Det skjedde ingen forandringer i søkerlandenes forhold til EEC.

Internasjonalt har handelspolitikken vært preget av urolighetene i det internasjonale valutasystem.

Spørsmålet om et nærmere økonomisk samarbeid i Norden, herunder spørsmålet om gjennomføringen av en nordisk tollunion, har vært utredet. Det vises til eget punkt i beretningen.

Utenrikshandelens prosentvise fordeling på handelsområder og viktige land fra 1963 og fram til januar—september 1968 er vist i tabell 7.

Prisutviklingen.

I desember 1968 lå konsumprisindeksen på 139,0 poeng mot 134,0 poeng ett år tidligere. Det er en stigning på 5,0 poeng eller 3,7 prosent. I gjennomsnitt for hele året var det øking på 4,6 poeng eller 3,5 prosent.

Av tabell 8 går det fram hvordan stigningen i konsumprisindeksen fordelte seg på forskjellige varegrupper. Utslagene eller poengvirkningene på de forskjellige varene avhenger både av hvor meget prisene har steget og av de enkelte varegruppers betydning i husholdningen.

Av den samlede indeksstigning på i alt 5,03 poeng, skyltes 1,47 poeng gruppen matvarer. Av dette igjen utgjorde posten kjøtt, kjøttvarer og flesk 1,06 poeng, og posten mjøl, gryn og bakervarer 0,39 poeng. Posten poteter, grønnsaker, frukt og bær viste en nedgang på 0,19 poeng.

Tabell 7.

Innførselen og utførselen (inkl. skip) etter landområder. Prosent.

	Innførsel						Utførsel					
	1963	1964	1965	1966	1967	Jan.- sept. 1968	1963	1964	1965	1966	1967	Jan.- sept. 1968
Nordiske land ¹⁾	26.0	25.8	27.5	25.9	27.2	27.6	23.5	23.6	25.3	25.4	26.3	24.2
FIN/EFTA.....	44.2	41.1	42.1	42.1	44.1	42.7	42.4	44.8	44.7	45.4	47.0	45.0
Danmark	6.0	5.6	5.5	5.8	6.3	6.9	7.0	6.8	7.2	7.1	7.9	7.0
Sverige	19.2	19.1	21.2	18.8	19.4	18.8	13.7	14.2	15.7	15.3	15.7	14.9
Portugal	0.2	0.3	0.3	0.3	0.3	0.4	0.5	0.4	0.4	0.3	0.5	0.6
Storbritannia og Nord- Irland.	16.0	13.2	12.0	13.7	14.2	12.2	17.8	20.0	17.8	18.9	19.3	19.1
Sveits	1.5	1.6	1.7	1.7	1.7	1.7	0.9	1.0	1.1	1.1	1.0	1.2
Østerrike.....	0.7	0.7	0.7	0.7	0.8	0.9	0.7	0.7	0.6	0.6	0.5	0.5
Finland	0.6	0.6	0.7	1.1	1.4	1.8	1.8	1.7	1.9	2.1	2.1	1.7
EEC	29.8	28.9	29.1	27.8	25.1	24.4	26.9	26.2	25.1	24.3	23.3	23.6
Belgia og Luxembourg	2.3	2.5	2.4	2.2	2.1	2.2	1.7	1.6	2.0	1.9	2.1	1.8
Frankrike	3.6	3.4	4.4	3.1	3.0	3.6	3.5	4.0	3.1	3.0	2.7	2.5
Italia	1.8	2.1	2.0	2.0	2.5	2.1	3.3	2.6	2.9	3.2	3.2	3.5
Nederland.....	5.1	5.1	4.5	4.4	3.9	3.1	3.2	3.3	3.4	2.8	2.8	2.8
Vest-Tyskland	17.0	15.8	15.8	16.1	13.6	13.4	15.2	14.7	13.7	13.4	12.5	13.0
OECD ²⁾	86.1	85.4	86.1	86.4	86.4	84.5	81.4	82.7	81.1	83.0	82.3	81.6
Europeiske OECD-land	74.8	71.3	71.7	70.2	68.9	66.3	70.7	72.3	70.9	72.3	72.3	71.5
Sambandsstatene	6.9	7.5	7.0	7.5	6.4	7.8	9.8	9.2	8.9	8.9	8.1	8.5
Canada	3.7	3.6	3.7	3.9	3.0	4.0	0.5	0.5	0.7	0.8	0.6	0.7
Japan	0.7	3.0	3.7	4.8	8.1	6.4	0.4	0.7	0.6	1.0	1.3	0.9
Øst-Europa ³⁾	2.9	3.4	3.1	3.0	3.2	3.1	4.8	4.8	4.7	3.7	3.1	3.1
Utviklingsland ⁴⁾	9.4	9.5	9.0	8.7	8.0	9.6	10.2	8.8	10.6	9.4	10.7	11.9

¹⁾ Danmark, Finland, Island og Sverige. ²⁾ Land tilsluttet Org. for økonomisk samarbeid og utvikling. ³⁾ Albania, Bulgaria, Jugoslavia, Polen, Romania, Sovjetunionen, Tsjekkoslovakia, Øst-Tyskland og Ungarn. ⁴⁾ Afrika unntatt Sør-Afrika, Asia unntatt Japan og Kina, Nord- og Sør-Amerika unntatt Sambandsstatene og Canada, Oseania unntatt Australia og New-Zealand.

Alkoholholdige drikkevarer økte med 0,04 poeng, bolig, lys og brensel med 0,90 poeng og klær og skotøy med 0,40 poeng.

Andre utgifter viste en stigning på 2,22 poeng. Av dette utgjorde transport 0,71 poeng og helsepleie 0,69 poeng.

Også i 1968 steg engrosprisindeksen langt svakere enn prisene på forbruksvarer. Fra 4. kvartal 1967 til 4. kvartal 1968 gikk engrosprisindeksen opp med 0,9 prosent. Tabell 9 viser en sammenlikning av konsumprisene og engrosprisene fra 1939 og fram til i dag.

Tabell 8. *Endringer i konsumprisindeksen desember 1967—desember 1968.*

	Des. 1967— des. 1968 Endring i poeng	Des. 1967— des. 1968 Endring i prosent
<i>Totalindeks</i>	5.03	3.7
<i>Herav:</i>		
<i>Matvarer</i>	1.47	2.7
Kjøtt, kjøttvarer og flesk	1.08	8.5
Fisk og fiskevarer	0.02	0.4
Mjølke og mjølkeprodukter	÷ 0.02	÷ 0.2
Egg	0.04	1.7
Margarin og annet fett	0.03	1.5
Mjøl, gryn og bakervarer	0.40	7.0
Poteter, grønnsaker, frukt og bær	÷ 0.20	÷ 1.8
Sjokolade, sukker og sukkervarer	0.03	1.9
Kaffe og te	—	÷ 0.2
Andre matvarer	0.09	3.1
<i>Alkoholholdige drikkevarer</i>	0.04	1.7
<i>Tobakk</i>	—	—
<i>Bolig, lys og brensel</i>	0.92	5.2
Bolig	0.57	5.8
Elektrisitet	0.19	4.9
Brensel	0.16	4.0
<i>Klær og skotøy</i>	0.39	2.4
Klær	0.30	2.3
Skotøy	0.09	2.7
<i>Andre utgifter</i>	2.21	5.6
Møbler og utstyrvarer	0.15	1.9
Helsepleie	0.52	7.9
Renhold og personlig pleie	0.17	4.2
Transport	0.71	6.9
Annet	0.66	5.8

Tabell 9.

Konsumprisindeksen¹⁾ 1959 = 100.

	Total	Matvarer	Engrospris- indeksen 1961 = 100
1939	39.1	36.7	33
1949	61.3	54.1	60
1951	74.7	69.5	84
1952	81.4	78.8	89
1953	83.1	80.0	88
1954	86.8	86.4	90
1955	87.5	86.3	92
1956	90.8	90.3	96
1957	93.3	90.5	100
1958	97.8	97.5	98
1959	100.0	100.0	98
1960	100.3	99.0	99
1961	102.9	101.0	100
1962	108.3	108.5	102
1963	111.1	110.4	103
1964	117.4	120.1	107
1965	122.4	123.7	110
1966	126.4	126.6	112
1967	132.0	132.0	114
1968	136.6	136.3	115
1968 1. kvartal	134.8	134.9	114
2. »	135.8	135.6	114
3. »	137.2	137.1	115
4. »	138.7	137.8	116
<i>Prosentvis stigning:</i>			
1939—1968	249.4	271.4	248.5
1949—1968	122.8	151.9	91.7
4. kvartal 1967—4. kvartal 1968	3.7	2.6	0.9

¹⁾ Tallene 1939—1958 er omregnet.*Prispolitikk og prisregulering.*

Ved kongelig resolusjon av 15. mars 1968 ble det vedtatt retningslinjer for prismyndighetenes kontroll- og reguleringsvirksomhet i 1968. Lønns- og prisdepartementets forslag om at de gjeldende retningslinjer for prismyndighetenes virksomhet i hovedsaken skulle opprettholdes også i 1968, ble vedtatt. I forslaget ble kontrollen av næringslivets konkurransereguleringer framhevet som en sentral oppgave for prismyndighetene i arbeidet med å effektivisere konkurransen. Det ble ellers i forslaget pekt på at en ved undersøkelse i viktige bransjer skal søke å få klarlagt om konkurransen i praksis blir begrenset f. eks. ved prispørerskap eller pris-

veiledning. Prisregulering har vært opprettholdt på områder hvor konkurransen ikke har vært tilstrekkelig virksom eller hvor det av andre grunner har vært ansett som nødvendig å hindre nyønsket prisutvikling. Prisbestemmelser som ikke lenger er aktuelle har blitt avvirket.

Det har blitt arbeidet med en revisjon av prisforskriftene for bebygget fast eiendom og for grunnarealer. Husleiereguleringen har fortsatt blitt gjennomført etter midlertidig lov av 7. juli 1967.

Det ble inngått ny jordbruksavtale for tidsrommet 1. juli 1968—30. juni 1970. For det første avtaleåret, 1. juli 1968—30. juni 1969, ble det fastsatt priser og tilskott som gav jordbruksnæringen en inntektsøkning på om lag 140 millioner kroner. Tilleggene ble i det vesentlige gitt i form av økte priser.

Tabell 10 viser hvor meget subsidiene utgjorde i annet halvår 1968 pr. liter eller kilo for en del jordbruksprodukter.

For annet avtaleår, 1. juli 1969—30. juni 1970, skal det gjennomføres tiltak som beregningsmessig gir jordbruket en inntektsøkning på 58 millioner kroner med tillegg av et visst beløp til dekning av beregnede økte arbeidskostnader i meieriene. Hvilke tiltak som skal gjennomføres, fastsettes ved senere forhandlinger.

Til jordbruksavtalene er knyttet følgende reguleringsbestemmelser: Dersom Statistisk Sentralbyrås nye konsumprisindeks (1968 = 100) pr. 15. juli 1969 eller senere viser stigning eller fall på minst 5 poeng i forhold til indekstallet pr. 15. januar 1969, kan partene kreve opptatt forhandlinger om regulering av priser og andre bestemmelser i den vedtatte avtalen. Regulering etter dette punkt kan ikke kreves på grunnlag av indekstall offentliggjort etter april 1970.

Tabell 10.

Subsidierte varer 1968/69.

	Mengde- enhet	Tilskott i kr. utenom avanse og omsetnings- avgift
Helmelk	liter	0.62
Fløte	»	2.10
Meierismør	kg	7.54
Gudbrandsdalsost, G 35	»	4.23
Sveitserost, F 45	»	4.20
Gaudaost, F 45	»	4.13
Margarin	»	0.60
Matmel i gjennomsnitt	»	0.50

Inntekter.

Faktorinntekten er for 1968 foreløpig anslått til ca. 50.5 milliarder kroner. Dette er en øking på 7.0 prosent fra 1967.

De samlede inntekter som tilfaller private personer og bedrifter er for 1968 foreløpig beregnet til 49.7 milliarder kroner. Dette er 7.1 prosent mer enn i 1967. Den samlede lønnssum (utbetalte lønninger) økte med 7.0 prosent, mens arbeidsgivers andel av trygdepremier m. v. økte med 13.8 prosent.

Tabell 11. *Godtgjøring til arbeid og kapital.*

	1967	1968	Endring 1967—68
	Mill. kr.	Mill. kr.	Prosent
Privat inntekt av arbeid og kapital	46 374	49 659	7.1
Herav:			
Kontraktsmessig lønn	27 839	29 780	7.0
Arbeidsgivers andel av trygdepremier m. v. ..	3 322	3 780	13.8
Selvstendiges inntekt av jordbruk, skogbruk fiske m. v.	2 754	2 623	÷ 4.8
Inntekt av boliger	375	358	÷ 4.5
Personlige renteinntekter (netto).....	736	815	10.7
Annen privat inntekt av arbeid og kapital ...	11 348	12 303	8.4
Offentlig nettoinntekt av kapital	225	259	—
Utlendingers nettoinntekt av kapitalplassering i Norge	628	620	—
I alt (faktorinntekt)	47 227	50 538	7.0
	Prosent	Prosent	
Prosentvis fordeling:			
Privat inntekt av arbeid og kapital	98.2	98.3	
Herav:			
Kontraktsmessig lønn	59.0	58.9	
Arbeidsgivers andel av trygdepremier m. v. ..	7.0	7.5	
Selvstendiges inntekt av jordbruk, skogbruk, fiske m. v.	5.8	5.2	
Inntekt av boliger	0.8	0.7	
Personlige renteinntekter (netto).....	1.6	1.6	
Annen privat inntekt av arbeid og kapital ...	24.0	24.4	
Offentlig nettoinntekt av kapital	0.5	0.5	
Utlendingers nettoinntekt av kapitalplassering i Norge	1.3	1.2	
I alt (faktorinntekt)	100.0	100.0	

Selvstendiges inntekt av jordbruk, skogbruk og fiske gikk ned både fra 1966 til 1967 og fra 1967 til 1968. Nedgangen det siste året utgjorde 4,8 prosent, og skyldes lavere eierinntekter i skogbruk og fiske. I jordbruket økte eierinntektene ganske vesentlig fra 1967 til 1968.

Tabell 11 gir en mer nøyaktig oversikt over godtgjørelsen til arbeid og kapital i 1968 fordelt på de enkelte undergrupper.

Lønnsutviklingen.

Tabell 12 viser utviklingen i den gjennomsnittlige timefortjeneste i industrien og i bygge- og anleggsvirksomheten.

I 3. kvartal 1968 lå timefortjenesten for voksne menn i industrien på kr. 11,53 og for kvinner på kr. 8,64. I bygg- og anleggsvirksomhet var timefortjenesten kr. 14,76. Eksklusive helligdagsbetalingen viser tallene en prosentvis lønnsøkning i industrien på 9,8 prosent for menn og 10,8 prosent for kvinner fra 3. kvartal 1967 til 3. kvartal 1968.

Tabell 13 viser utviklingen i den deflaterte timefortjeneste fra de tre første kvartaler i 1967 til de samme kvartaler i 1968.

Oppgaver over lønnsutviklingen for siste kvartal i 1968 er ennå ikke kommet. Anslagsvise beregninger viser imidlertid en reallønnsøkning fra gjennomsnittet av 1967 til 1968 på ca. 2 ½ prosent for menn i industrien.

I tabell 14 er gjengitt utviklingen i timefortjenesten i industrien

Tabell 12. Gjennomsnittlig timefortjeneste. Kroner¹⁾.

	Industri		Bygge- og anleggsvirksomhet Menn		
	Menn	Kvinner	I alt	Bygge- virks.	Anleggs- virks.
1. kv. 1967.....	10.00	7.32	12.93	12.37	15.94
2. » 1967.....	10.36	7.62	13.80	13.23	16.41
3. » 1967.....	10.50	7.80	13.62	12.95	16.21
4. » 1967.....	10.71	7.94	14.87	14.27	17.56
1. kv. 1968.....	10.66	7.93	13.77	13.34	16.40
2. » 1968.....	10.95	8.07	14.29	13.89	16.34
3. » 1968.....	11.53	8.64	14.76	14.28	16.90

¹⁾ Kilde: NAF's statistikk gjengitt i Statistisk månedshefte (Statistisk Sentralbyrå).

deflatert med konsumprisindeksen fra 1959 til 1968. Ved vurderingen av tallene for 1968 må en være klar over at kompensasjonen i forbindelse med arbeidstidsforkortelsen gjør at tallene blir liggende såpass høyt.

Det har i denne perioden vært en øking på i alt 39 prosent for menn og 54 prosent for kvinner i industrien. Beregningene bygger på utbetalt timefortjeneste, slik at oppnådde sosiale forbedringer er holdt utenom.

Arbeidsmarkedet.

I løpet av 1968 ble arbeidsmarkedet gradvis mindre stramt. Veksten i tallet på sysselsatte lønnstakere avtok, den registrerte ledighet ble noe høyere, og tallet på personer som ble berørt av driftsinnskrenkninger meldt til Arbeidsformidlingen, økte merkbart.

Stramhetsindikatoren (forholdet mellom ledige plasser og arbeidssøkere registrert ved Arbeidsformidlingen) var for de første 3 kvartalene under ett 81, mot 91 og 95 i 1967 og 1966. For lønnstakere var økingen i sysselsettingen betydelig mindre enn i 1967, og den gjennomsnittlige registrerte arbeidsledighet høyere.

I perioden januar/oktober ble det i 1968 gjennomsnittlig registrert 49 prosent flere arbeidsledige enn i samme periode 1967. Omfanget av registrerte driftsinnskrenkninger og -nedleggelse var også betydelig større i 1968 enn i 1967, og i årets 10 første måneder ble tallet på personer berørt av oppsigelser, permisjoner og innskrenkninger i arbeidstiden mer enn fordoblet i forhold til samme tidsrom i 1967.

Tabell 15 viser endringer i tallet på sysselsatte lønnstakere fra 31. desember 1967 til 31. desember 1968.

Selv om det i 1968 har vært en klar tendens til mindre stramt

Tabell 13. *Reallønnsutvikling (den deflaterte timefortjeneste) fra de tre første kvartaler i 1967 til de samme kvartaler i 1968.*

		Deflatert timefortjeneste	
		Menn	Kvinner
1967	1968	prosent	prosent
1. kv. — 1. kv.	2.3	3.9
2. kv. — 2. kv.	2.1	2.3
3. kv. — 3. kv.	6.8	7.8

arbeidsmarked, har sysselsettingsnivået fortsatt vært høyt og den registrerte ledighetsprosent (registrerte arbeidsledige i prosent av sysselsatte lønnstakere + sysselsatte selvstendige + arbeidsløse) forholdsvis lavt. For perioden januar/oktober var den gjennomsnittlige ledighetsprosenten 1.0.

Hele økingen i sysselsettingen av lønnstakere fra 1967 til 1968 falt på de tjenesteytende næringer. I de øvrige næringer derimot var det nedgang eller omtrent samme sysselsetting som året før. Det var en direkte nedgang i sysselsettingen både i industri og anleggsvirksomhet, mens begge disse næringer hadde oppgang i sysselsettingen i 1967. Tallet på sysselsatte lønnstakere gikk fortsatt ned i jord- og skogbruk, mens det var uforandret i fiske. I byggevirksomhet var det ingen sysselsettingssvikt av betydning i 1968, mens det for denne næring var en sterk stigning i 1967. Endringene i sysselsettingen var således alt i alt noe forskjellig fra mønsteret i nærmest foregående år.

Den svake veksten i tallet på sysselsatte lønnstakere i 1968, gjaldt bare menn. For kvinner var det like sterk øking i sysselsettingen som året før. Særlig i offentlig og privat tjenesteyting var økingen i sysselsettingen av kvinner meget sterk. Nedgangen i tallet for sysselsatte lønnstakere i industrien falt imidlertid for største delen på kvinner.

Det var også i 1968 mangel på arbeidskraft i en del distrikter, men den var mindre enn i de foregående år. Generelt gjorde mangelen seg gjeldende i områder av landet der næringslivet er sterkt utbygd og hvor befolkningsskonsentrasjonen er størst.

De næringer som hadde vansker med å skaffe nødvendig arbeidskraft, var de fleste tjenesteytende næringer og enkelte industri-grupper. I mindre utbygde områder var det som vanlig noe arbeids-

Tabell 14. *Timefortjenesten i industrien deflatert med konsumprisindeksen.*

	Menn	Kvinner
1959.....	100.0	100.0
1960.....	103.8	104.1
1961.....	108.3	109.7
1962.....	111.4	113.9
1963.....	114.3	118.3
1964.....	114.8	121.0
1965.....	120.2	128.6
1966.....	124.8	135.1
1967.....	128.6	141.4
1968 ¹⁾	138.9	154.1

¹⁾ Anslag.

Tabell 15.

Sysselsetting fordelt på næringer.

	31/12 1967	31/12 1968	Endringer
PRIMÆRNÆRINGER I ALT	24 881	24 094	÷ 787
Jordbruk	10 602	10 301	÷ 301
Skogbruk	10 409	9 914	÷ 495
Fiske m. v.	3 487	3 866	379
Hvalfangst	383	13	÷ 370
BERGVERKSDRIFT	7 771	7 645	÷ 126
INDUSTRI I ALT	359 635	358 117	÷ 1 518
Næringsmiddelindustri (inkl. hermetikk og fisketilvirkning)	40 791	41 528	737
Drikkevare- og tobakksindustri	5 575	5 686	111
Tekstilindustri	16 695	15 259	÷ 1 436
Skotøyindustri	3 882	3 660	÷ 222
Annen bekledningsindustri	18 802	17 729	÷ 1 073
Treindustri (inkl. sagbruk og høvlerier) ...	13 700	14 108	408
Møbel- og innredningsindustri	14 126	14 194	68
Treforedlingsindustri	25 593	25 755	162
Grafisk industri, forlag m. v.	22 576	23 262	686
Lærindustri	1 485	1 402	÷ 83
Gummivareindustri	4 683	4 488	÷ 195
Kjemisk industri, kull- og mineraloljefored- ling, olje- og fettindustri	23 621	22 872	÷ 749
Jord- og steinvareindustri	12 989	13 058	69
Primær jern- og metallindustri	25 350	25 335	15
Jern- og metallvareindustri	28 512	27 939	÷ 573
Maskinindustri	16 801	16 409	÷ 392
Elektroteknisk industri	18 887	18 730	÷ 157
Skipsindustri	34 226	34 672	446
Annen transportmiddelindustri	23 258	23 545	287
Diverse industri	8 083	8 486	403
BYGGEVIRKSOMHET	68 237	67 242	÷ 995
ANLEGGSVIRKSOMHET	33 032	32 248	÷ 784
KRAFT- OG VANNFORSYNING	14 233	14 208	÷ 25
TJENESTEYTENDE NÆRINGER I ALT	622 603	639 869	17 266
Varehandel	165 182	169 846	4 664
Finans- og eiendomsdrift	31 309	32 450	1 141
Sjøtransport	61 742	59 819	÷ 1 923
Annen samferdsel	73 457	74 489	1 032
Offentlig administrasjon	44 152	45 667	1 515
Forsvar	26 045	26 364	319
Undervisning	65 854	69 091	3 237
Helse- og veterinærvesen	49 949	53 685	3 736
Annen off. og privat tjenesteyting	56 219	59 911	3 692
Lønnet husarbeid	12 206	11 310	÷ 896
Hotell- og restaurantdrift	25 360	25 699	339
Personlig tjenesteyting ellers	11 128	11 538	410
I ALT	1 130 392	1 143 423	13 031

ledighet og underbeskjeftigelse, særlig i vintermånedene. Men også i enkelte industriområder — som vanligvis har hatt stramt arbeidsmarked — var det i 1968 problemer med å skaffe alle arbeidssøkere sysselsetting. Det gjaldt særlig eldre personer.

Forbruk.

Etter foreløpige beregninger var utgiftene til privat forbruk, regnet i løpende priser, 36 377 millioner kroner i 1968. Dette er en stigning på noe over 2 300 millioner kroner fra året før. Den tilsvarende stigning fra 1966 til 1967 var på nesten 3000 millioner kroner.

Prisene på forbruksvarer gikk ifølge nasjonalregnskapet opp med 3.4 prosent fra 1967 til 1968 mot 4.3 prosent fra 1966 til 1967. (De tilsvarende tall for den offisielle konsumprisindeksen var 3.5 prosent fra 1967 til 1968 og 4.4 prosent året før.)

Reelt sett økte det private forbruk med 3.4 prosent fra 1967 til 1968. Dette var en vesentlig svakere vekst enn i de nærmest foregående år. I 1967 økte volumet av det private forbruk med 4.8 prosent og i 1966 med 4.4 prosent. I gjennomsnitt for perioden 1963/1968 var den årlige vekstraten for det private forbruk 4,0 prosent.

Reelt sett økte forbruket av matvarer med 2.8 prosent i 1968. Forbruket av drikkevarer og tobakk økte med 7.6 prosent, også reelt regnet. Markedsgruppen møbler og husholdningsartikler hadde volumstigning på 2.2 prosent, mens reiser og transport økte med 3.2 prosent i 1968.

Tabell 16 gir en oversikt over den prosentvise endring reelt sett for de enkelte utgiftsgrupper for det private forbruket.

Tabell 16. Prosentvise endringer i volum for det private forbruket delt på utgiftsgrupper.

	1965—66	1966—67	1967—68
Matvarer	2.7	2.0	2.8
Drikkevarer og tobakk	4.6	5.5	6.7
Bolig, lys og brensel	5.6	5.4	4.5
Møbler og husholdningsartikler	8.1	7.7	2.2
Klær og skotøy	1.9	5.9	4.4
Reiser og transport	8.0	6.8	3.2
Fritidssysler og utdanning	7.1	6.1	4.4
Andre utgifter	4.6	3.9	3.6
Privat forbruk i alt	4.4	4.8	3.4

Tabell 17. *Prosentvis vekst i forbruk og bruttonasjonalprodukt.*

	1964	1965	1966	1967	1968
Privat forbruk	4.0	3.5	4.4	4.8	3.4
Offentlig forbruk	4.6	8.0	2.2	9.6	4.6
Sivilt	5.1	5.0	3.5	12.3	4.2
Militært	2.9	17.0	÷ 1.1	2.1	5.8
Bruttonasjonalprodukt ...	5.5	5.2	4.4	6.0	3.5

Det offentlige forbruket (felles-forbruket) steg reelt sett med 4.6 prosent i 1968. Av dette utgjorde økingen i det sivile fellesforbruk 4.2 prosent, noe som er forholdsvis lavt sammenliknet med tidligere år.

I tabell 17 er vekstratene for forbruk sammenliknet med vekstratene for bruttonasjonalproduktet for de siste årene.

Investeringer.

De samlede bruttoinvesteringer i fast realkapital og lager, regnet i løpende priser, viste i 1968 for første gang i etterkrigstiden en nedgang i forhold til året før. Etter foreløpige beregninger var de samlede bruttoinvesteringer i 1968 på 23.9 milliarder kroner, eller omtrent 900 millioner kroner mindre enn i 1967.

Regnet i faste priser gikk de samlede bruttoinvesteringer ned med om lag 9 prosent i forhold til 1967, og lå på omtrent samme nivå som i 1966. Nedgang i de samlede bruttoinvesteringer regnet i faste priser fant sist sted fra 1958 til 1959.

Tabell 18. *Bruttoinvesteringer etter art.*

	1968		Reelle endringer 1967—68 i pct.
	Mill. kr.	Prosent	
Bygninger og anlegg	11 962	49.7	2.1
Skip og båter	4 544	18.8	÷ 31.4
Annet transportmateriell	2 185	9.1	4.3
Maskiner, redskap, inventar	5 393	22.4	÷ 0.1
Bruttoinvesteringer utenom lager	24 084	100.0	÷ 7.5
Lagerendringer	÷ 164	-	-

Nedgangen i de totale bruttoinvesteringer gjaldt både lagerinvesteringene og bruttoinvesteringene i fast kapital.

Nedgangen i fast kapital kan i sin helhet føres tilbake til en nedgang i bruttoinvesteringene i skip og båter. Disse var i 1968 lavere enn i noen år siden 1962, etter å ha vist en kraftig stigning fra 1966 til 1967. En må helt tilbake til 1960 for å finne et kraftig fall i skipsinvesteringene fra året før.

I motsetning til de tre foregående år var det i 1968 en lagernedgang regnet i løpende priser. Likevel var prisutviklingen på de lagrede produkter slik at når en regner i faste priser fant det sted en svak øking i investeringene i lager.

Bruttoinvestering i fast realkapital (uten lager) utgjorde i 1968 33.5 prosent av bruttonasjonalproduktet i 1968 regnet i løpende priser. Dette er det laveste prosenttall siden 1952. Bruttoinvesteringene i fast realkapital utenom skip utgjorde 27.2 prosent av bruttonasjonalproduktet, og også dette var en lavere andel enn i de tre foregående år, men omtrent samme tall som i 1964.

Tabell 18 viser bruttoinvesteringene etter art i 1968, og prosentvis endring fra året før.

Mot slutten av året så det ut til at tallet på fullførte leiligheter skulle bli omtrent 34 000 — omtrent slik det var regnet med i nasjonalbudsjettet. Tallet på påbegynte leiligheter lå imidlertid vesentlig under det planlagte, bl. a. som følge av den forserte igangsetting i slutten av 1967 før opphevingen av fritaket for omsetningsavgift på boligbygg.

Nærmere retningslinjer for kredittpolitikken i 1968 ble gitt i et rundskriv fra Norges Bank av 8. februar 1968 til landets kredittinstitusjoner. I tillegg til de generelle retningslinjer ble det her gitt detaljerte direktiver for virksomheten i ulike slag av finansinstitusjoner.

For forretnings- og sparebankenes utlånsøking tok myndighetene sikte på en ramme på henholdsvis 950 og 800 millioner kroner.

For livsforsikringsselskapene tok myndighetene sikte på en utlånsøking av omtrent samme omfang som i 1967. I en avtale om livsforsikringsselskapenes plasseringsvirksomhet i 1968 forpliktet bl. a. selskapene seg fortløpende til å øke sine beholdninger av norske ihendehaverobligasjoner med minst 30 prosent av veksten i selskapenes beholdningskapital. Aktiver overtatt fra de bestående pensjonskasser og fonds skulle ikke regnes med.

Selskapene skulle minst opprettholde sine beholdninger av statsobligasjoner og søke å øke sine beholdninger ved å delta i nye lån som ble lagt ut etter kredittlovens paragraf 15.

Avtalen kunne tas opp til ny vurdering dersom den økonomiske

utvikling eller forholdene for øvrig i 1968 ble vesentlig endret i forhold til situasjonen ved avtalens inngåelse.

Utlån til boligformål burde gis høy prioritet av kredittinstitusjonene. Det ble på den annen side henstilt til kredittinstitusjonene å vise tilbakeholdenhet med lån til andre byggeformål i distrikter hvor det kunne bli konkurranse om arbeidskraften.

Rundskrivet sluttet med et avsnitt som viste til Regjeringens renteerklæring av 17. desember 1965, og her ble det understreket at rentepolitikken fremdeles ville bli plassert på de rentenormer som er nevnt i denne erklæringen.

Som følge av at de offentlige bruttoinvesteringer i 1968 gikk opp samtidig med at de private investeringer gikk ned, økte de offentlige bruttoinvesteringers andel av de totale investeringer i fast kapital eksklusive lager i forhold til de foregående år og kom opp på samme nivå som i 1963 og 1964 (29,6 prosent). I forhold til disse to år skjedde det en forskyvning fra investering i offentlige bedrifter over mot investering i offentlig konsumkapital, som i 1968 hadde sin høyeste andel av de samlede bruttoinvesteringer etter krigen.

Overskottet på driftsregnskapet ved utgangen av 1968 førte til at den innenlandske kapitaltilvekst (sparing) i 1968 var større enn de samlede nettoinvesteringer. I alt utgjorde den innenlandske kapitaltilvekst i 1968 109.9 prosent av nettoinvesteringene, mot 87.1 prosent i 1967.

Av den samlede kapitaltilvekst i 1968 dekket den private sparing 56.8 prosent mot 54.2 prosent i 1967. Den private andel av den totale kapitaltilvekst har i etterkrigstiden variert til dels kraftig fra år til år, sterkt påvirket av konjunkturbestemte variasjoner i selskapsparing. De siste to års private andel av kapitaltilveksten var noe lavere enn i årene 1963—1966, men høyere enn i perioden 1959—1962.

Til tross for den relativt kraftige økingen i de offentlige bruttoinvesteringer var det offentlige også i 1968 nettolångiver, slik tilfelle var i de to foregående år. Det offentliges stilling som nettolångiver i de tre siste år har kommet samtidig med en kraftig øking i den offentlige sparing og med en forskyvning i de offentlige investeringer fra investering i offentlige bedrifter til investering i offentlig konsumkapital.

Penger og finanser.

Statsbudsjettet for 1968 ble vedtatt med en øking i utgiftene til varer og tjenester og overføringer på 1.2 prosent, mot 9.4 prosent året før. Overskottet før lånetransaksjoner i det vedtatte stats-

budsjettet var 91 millioner kroner. Med den oversikt en nå har, regner en med at statsregnskapet for 1968 vil vise et overskott før lånetransaksjoner på 70 millioner kroner, mot 452 millioner kroner i regnskapet for 1967.

De samlede utgifter for trygdeforvaltningen er foreløpig anslått til 5771 millioner kroner. Av dette var 5502 millioner kroner stønader og resten administrasjonsutgifter. Av stønader falt 2989 millioner kroner på Folketrygden og 1670 millioner kroner på syke-trygden.

Folketrygdfondets forvaltningskapital utgjorde ved utgangen av 1968 rundt regnet 1300 millioner kroner, hvorav vel 700 millioner kroner representerer fondsøking i 1968. Av fondsøkingen i 1968 ble inntil 12 prosent plassert som innskott i forretnings- og sparebanker og resten i norske ihendehaverobligasjoner. Hele fondsoppsam-

Tabell 19. Oversikt over statsbudsjett og statsregnskap 1967—1969. Mill. kr.

	1967 Regnskap	1968 Budsjett pr. 1. sept.	1969 Budsjett- forslag
A. Inntekter (ekskl. avdrag)	12 636	13 574	14 992
B. Utgifter til varer og tjenester, overføringer	12 184	13 483	14 792
1. Driftsutgifter	4 952	5 497	6 050
2. Nybygg, anlegg m. v.	2 105	2 147	2 288
3. Overføringer til andre	5 127	5 839	6 454
C. Overskott for lånetransaksjoner (A ÷ B)	452	91	200
D. Lånetransaksjoner	1 591	2 123	2 424
1. Utlån til statsbankene	1 120	1 501	1 759
2. Gjeldsavdrag	424	514	608
3. Andre utlån	75	137	116
4. Mottatte avdrag	÷ 28	÷ 29	÷ 59
E. Abonnentlån, leverandørkreditter. m. v.	÷ 62	÷ 25	÷ 70
F. Av kontantbeholdning og låne- midler [B + D ÷ (A ÷ E)]	1 077	2 007	2 154

Kilde: Nasjonalbudsjettet 1968.

lingen fra 1967 ble i 1968 etter henstilling fra Stortingets finanskomité plassert i statsobligasjoner.

Et summarisk uttrykk for endringene i Statens samlede budsjettpolitikk er størrelsen «Overskott før lånetransaksjoner» anvendt på stats- og trygdeforvaltningen under ett og uttrykt som prosent av bruttonasjonalproduktet. Dette prosenttallet, som i 1950-årene stort sett varierte mellom 3.0 og 1.5 prosent, var så lavt som

Tabell 20. *Skatter til stat og kommuner 1967—69. Mill. kr.*

	1967	1968	1969
I. Staten i alt	11 848	12 484	13 818
A. Direkte skatter	3 339	3 294	3 690
1. Inntekts- og formuesskatt	2 568	2 780	3 044
2. Skatteutjæmningsavgift til skattefordelingsfondet	206	234	269
3. Øking i skatteoppkrevernes beholdninger	412	127	184
4. Andre direkte skatter	153	153	193
B. Indirekte skatter	8 509	9 190	10 128
1. Tollavgifter	501	415	345
2. Alminnelig omsetningsavgift	4 470	4 975	5 625
3. Avgifter på alkohol	789	836	938
4. Avgifter på tobakk	467	495	520
5. Avgifter på sjokolade	148	160	170
6. Avgifter på motorkjøretøyer	1 152	1 306	1 506
7. Andre indirekte skatter	982	1 003	1 024
II. Kommuner i alt	5 253	5 580	6 020
A. Direkte skatter	5 121	5 442	5 875
1. Inntekts- og formuesskatt	5 031	5 350	5 770
2. Andre direkte skatter	90	92	105
B. Indirekte skatter	132	138	145
III. Trygder og pensjonspremier	5 378	6 085	6 726
IV. Direkte og indirekte skatter i alt	17 101	18 064	19 838
Direkte og indirekte skatter i prosent av bruttonasjonalproduktet	25.8	—	—
V. Skatter og trygdepremier i alt	22 479	24 149	26 564
Skatter og trygdepremier i prosent av bruttonasjonalproduktet	34.0	—	—

Kilde: Nasjonalbudsjettet 1969.

Tabell 21a.

Gjennomsnittlig timefortjeneste¹⁾ for voksne menn i industri og bergverk.

	1959	1967	3. kv. 1967	3. kv. 1968	Prosentvis stigning	
					1959- 1967	3. kv. 67 3. kv. 68
INDUSTRI I ALT	kr. 6.12	kr. 10.39	kr. 10.50	kr. 11.53	69.8	9.8
Herav:						
Bergverk	6.52	11.68	11.86	12.70	79.1	7.1
Steinindustri	5.70	10.67	10.64	11.85	87.2	11.4
Teglverk	5.49	9.41	9.63	10.48	71.4	8.8
Betongvarefabrikker	6.56	10.97	11.35	12.25	67.2	7.9
Elektrokjemisk industri	6.33	10.11	10.16	11.12	59.7	9.4
Kjemisk industri	5.98	10.27	10.38	11.34	71.7	9.2
Kjemisk mineralindustri	6.88	11.72	11.94	12.99	70.3	8.8
Sprengstoffindustri	6.31	10.20	10.28	11.33	61.6	10.2
Fajanse-, porselen- og keramikk- industri	5.94	10.46	10.53	11.77	76.1	11.8
Glassverk	6.29	10.21	10.29	11.08	62.3	7.7
Kjemisk teknisk industri	-	9.86	9.91	10.92	-	10.2
Maling- og lakkindustri	5.67	9.90	9.86	10.81	74.6	9.6
Plastindustri	5.87	9.62	9.69	10.71	63.9	10.5
Sildoljefabrikker	5.05	9.99	10.23	11.03	97.8	7.8
Gummivarefabrikker	6.01	10.23	10.36	11.29	70.2	9.0
Jern- og metallindustri	6.36	10.91	11.01	12.09	71.5	9.8
Mek. Verkst. Landsforening	6.35	10.89	10.97	12.06	71.5	9.9
Bilverksteder	5.98	10.10	10.29	11.55	68.9	12.2
Karosseribedrifter	6.08	10.87	11.04	12.05	78.8	9.1
Radiofabrikker	6.79	10.99	10.59	11.51	61.9	8.7
Trelastbruk	5.38	9.07	9.17	10.19	68.6	11.1
Trevarefabrikker og snekkeri- bedrifter	6.26	10.50	10.75	11.69	67.7	8.7
Wallboardfabrikker	6.23	10.13	10.20	11.10	62.6	8.8
Papirindustri	6.01	10.00	10.08	11.07	66.4	9.8
Konvolutt-, pose- og papirvare- fabrikker	6.01	10.40	10.48	11.90	73.0	13.5
Eskefabrikker	6.53	10.58	10.79	11.83	62.0	9.6
Møbel- og annen treindustri	5.39	9.60	9.76	10.83	78.1	11.0
Garverier og lærfabrikker	5.61	9.49	9.65	10.63	69.2	10.2
Lærvarer- og sportsartikkelfabr.	5.96	9.81	9.96	10.41	64.6	4.5
Skofabrikker	5.86	9.79	9.85	10.82	67.1	9.8
Tekstilfabrikker	5.30	9.14	9.26	10.07	72.5	8.7
Trikotasjefabrikker	5.53	8.92	9.13	9.89	61.3	8.3
Konfeksjonsfabrikker	5.61	9.50	9.66	10.55	69.3	9.2
Møller og forblenderier	5.56	9.37	9.62	10.49	68.5	9.0
Filet- og fryseribedrifter	-	10.19	10.49	11.53	-	9.9
Margarinfabrikker	5.57	9.36	9.46	10.29	68.0	8.8
Hermetikkfabrikker	4.78	8.38	8.52	9.61	75.3	12.8
Konservesfabrikker	4.88	8.62	9.00	10.04	76.6	11.6
Bryggerier og mineralvannfabr.	5.62	9.65	9.83	10.88	71.7	10.7
Sjokolade- og dropsfabrikker	6.50	10.44	10.49	11.64	60.6	11.0
Tobakksfabrikker	5.80	9.60	9.67	10.75	65.5	11.2

¹⁾ Ekskl. betaling for helge- og høytidsdager. Kilde: Statistisk Sentralbyrås månedshefte.

1.1 prosent i årene 1963—1965, men steg til 1.9 prosent i 1966, 2.5 prosent i 1967 og etter foreløpige tall er det sunket til 1.8 prosent i 1968.

Tabell 19 gir en oversikt over utviklingen på statsbudsjettet de siste årene, mens tabell 20 viser det offentliges inntekter.

I Nasjonalbudsjettet for 1968 ble det regnet med en samlet kredittilførsel til kommuner og private i 1968 på om lag 7000 millioner kroner, dvs. 500 millioner kroner mindre enn i 1967.

Tabell 21b.

Gjennomsnittlig timefortjeneste¹⁾ for voksne kvinner i industri og bergverk.

	1959	1967	3. kv. 1967	3. kv. 1968	Prosentvis stigning	
					1959- 1967	3. kv. 67 3. kv. 68
	kr.	kr.	kr.	kr.		
INDUSTRI I ALT	4.11	7.67	7.80	8.64	86.6	10.8
Herav:						
Kjemisk industri	4.05	7.50	7.59	8.41	85.2	10.8
Fajanse-, porselen- og kera- mikkindustri	3.89	7.11	7.24	8.03	82.8	10.9
Kjemisk-teknisk industri	—	7.58	7.66	8.29	—	8.2
Plastindustri	4.26	7.58	7.62	8.33	77.9	9.3
Gummivarefabrikker	4.10	7.64	7.76	8.76	86.3	12.9
Jern- og Metallindustri	4.58	8.85	9.03	9.94	93.2	10.1
Mek. Verkst. Landsforening .	4.51	8.72	8.89	9.77	93.3	9.9
Radiofabrikker	5.91	9.61	9.11	10.17	62.6	11.6
Papirindustri	4.41	8.02	8.16	9.30	81.9	14.0
Konvolutt-, pose- og papirvare- fabrikker	3.88	7.95	8.06	9.10	104.9	12.9
Eskefabrikker	4.28	7.57	7.65	8.76	76.9	14.5
Lærware- og sportsartikkelfabr..	4.27	7.69	7.89	8.38	80.1	6.2
Skofabrikker	4.02	7.22	7.24	8.20	79.6	13.3
Tekstilfabrikker	3.83	7.47	7.70	8.47	95.0	10.0
Trikotasjefabrikker	3.89	7.20	7.42	8.07	85.1	8.8
Konfeksjonsfabrikker	4.15	7.51	7.67	8.44	81.0	10.0
Filet- og fryseribedrifter	—	7.54	7.46	8.43	—	13.0
Margarinfabrikker	4.22	7.80	7.92	8.60	84.8	8.6
Hermetikkfabrikker	3.52	6.58	6.84	7.66	86.9	12.0
Konserverfabrikker	3.55	6.98	6.94	8.20	96.6	18.2
Bryggerier og mineralvannfabr.	3.92	8.13	8.28	9.10	107.4	9.9
Sjokolade- og dropsfabrikker ..	4.74	8.40	8.42	9.01	77.2	7.0
Tobakksfabrikker	4.45	8.09	8.22	9.14	81.8	11.2

Se note 1, tabell 21 a.

Den viktigste forutsetning som dette anslaget bygde på, var en forventet nedgang i underskottet på driftsregnskapet overfor utlandet på rundt 700 millioner kroner.

Utover i 1968 ble det klart at nye trekk i den økonomiske utviklingen hadde endret de forutsetninger som det opprinnelige kredittbudsjett bygde på. Da Nasjonalbudsjettet for 1967 ble utarbeidet, var en etter de opplysninger som da forelå, kommet fram til at driftsregnskapet overfor utlandet i 1968 anslagsvis ville vise et overskott på ca. 250 millioner kroner. Det er nå regnet med at innenlandsk kredittilførsel vil bli på 5750 millioner kroner i 1968, mot 5589 millioner kroner i 1967. Den direkte netto opplåning i utlandet

Tabell 21 c.

Håndverk.

Gjennomsnittlig timefortjeneste (ekskl. betaling for helge- og høytidsdager).

	1959	1967	3. kv. 1967	3. kv. 1968	Prosentvis stigning	
					1959- 1967	3. kv. 67 3. kv. 68
<i>Menn:</i>	kr.	kr.	kr.	kr.		
Håndverk i alt.....	6.78	11.57	11.67	12.98	70.6	11.2
Bokbinderier	6.37	10.79	11.01	11.86	69.4	7.7
Avistrykkerier i Oslo	-	13.47	13.82	15.53	-	12.4
Boktrykkerier i alt samt avis- trykkerier utenfor Oslo ...	-	11.47	11.66	13.01	-	11.6
Litotrykkerier	6.71	11.33	11.52	12.91	68.9	12.1
Klisje- og dyptrykkbedrifter .	7.51	12.56	13.01	14.12	67.2	8.5
Bakerier og konditorier	5.46	9.35	9.45	10.98	71.2	16.2
Slakterier, pøsemakerier	5.52	9.88	10.02	11.54	79.0	15.2
Gullsmedfirmaer	-	11.02	11.14	12.14	-	9.0
Bygg- og tømmermestre	6.74	11.87	11.78	12.87	76.1	9.3
Glassmestre	6.20	10.60	10.57	11.71	71.0	10.8
Kobber- og blikkensl.mestre .	7.53	12.34	11.91	13.69	63.9	14.9
Malermestre	7.48	13.24	13.33	15.06	77.0	13.0
Murmestre	7.58	13.38	13.16	14.95	76.5	13.6
Rørleggermestre	6.62	12.52	12.80	13.88	89.1	8.4
<i>Kvinner:</i>						
Håndverk i alt.....	4.17	7.88	8.01	9.19	89.0	14.7
Bokbinderier	4.23	8.39	8.54	9.78	98.3	14.5
Boktrykkerier i alt samt avis- trykkerier utenfor Oslo ...	-	8.46	8.65	10.16	-	17.5
Litotrykkerier	3.93	7.90	7.91	9.49	101.0	20.0
Slakterier, pøsemakerier	3.78	7.23	7.33	8.72	91.3	19.0
Gullsmedfirmaer	-	8.11	8.22	8.82	-	7.3

har gått ned fra 2553 millioner kroner i 1967 til 900 millioner kroner i 1968, noe som først og fremst skyldes den mindre skipsimporten. Samlet kreditttilførsel til kommuner og private vil etter dette bli på 6650 millioner kroner i 1968, mot 8172 millioner kroner i 1967.

Tariffrevisjonen 1968.

Tariffrevisjonen for det private næringsliv.

Praktisk talt alle tariffavtaler både i det private næringsliv og innenfor offentlig virksomhet løp ut i 1966.

Tariffarbeidet har derfor lagt beslag på alle organisasjonsinstanser innenfor LO, de enkelte forbund og avdelinger.

I alt har Sekretariatet behandlet 424 tariffsaker, omfattende 436 tariffere dette år.

I samsvar med vedtak på LO's representantskapsmøte 10. oktober 1967 ble det holdt nytt representantskapsmøte 8. januar 1968, hvor den faglige situasjon ble behandlet.

Fra Sekretariatet forelå det en flertallsinnstilling og en mindretallsinnstilling, og nedenfor gjengis disse.

Flertallets innstilling var sålydende:

Etter at Arbeidstidskomitéen nå har lagt fram sin innstilling om forkorting av arbeidstiden, må en regne med at tidspunktet for når arbeids-tidsforkorting skal settes i verk er fastsatt av Stortinget før forhand-lingene om tariffrevisjonen tar til. Kompensasjon for arbeidstidsforkor-tingen og nødvendige tilpassinger blir imidlertid ikke løst av Stortinget. Det må det forhandles om mellom partene. Disse forhandlinger kommer da i direkte sammenheng med tariffrevisjonen.

Bortsett fra forkorting av arbeidstiden og de ting som har direkte sammenheng med den og en indeksreguleringsklausul, er de øvrige spørs-mål vedrørende kommende tariffrevisjon av en slik art at kravene bør utformes forbundsvis, slik at forhandlingene kan føres for hvert tariff-område. Det gjelder bl. a. revisjon av de alminnelige bestemmelser, lønns-spørsmålene, lavtlønnsproblemet som heller ikke er likt for alle tariffom-råder, likeså likelønsspørsmålet.

Representantskapet understreker LO's prinsipielle syn som er at for-handlingene må føres direkte mellom organisasjonene, eventuelt med bi-stand av meklingsmyndighetene, men uten direkte inngrep fra myndig-hetenes side. Det vil utvilsomt føre til at forhandlingene skjer under størst mulig alvor og ansvar når det ikke kan regnes med at en offentlig instans kommer til å foreta avgjørelsen.

Når det gjelder de økonomiske muligheter for å kunne gjennomføre et akseptabelt resultat av tariffrevisjonen, vil en peke på at den sterke øko-nomiske vekst vi for tiden har i Norge burde gi grunnlag for en rimelig inntektsøkning for lønnstakerne. Den devaluering enkelte land har foretatt, bl. a. Storbritannia, har ikke ført til noen generell endring av dette grunnlag.

Uten å gå inn på prisutviklingen i hele sin bredde i denne uttalelse, vil Representantskapet likevel peke på at den har vært meget uheldig, og vil utvilsomt vanskeliggjøre kommende tariffoppgjør. Siden indeks-tillegget ble gitt med virkning fra 15. mai 1967, er det vesentligste av dette tillegg nå «spist opp» som følge av prisstigningen.

LO har flere ganger pekt på at Regjeringens økonomiske politikk fører med seg at de lavtlønte og de barnerike familier ikke følger med i den alminnelige standardøkning. Arsaken til dette er at det først og fremst er matvarer og alminnelige forbruksvarer som stiger i pris, dvs. varer som utgjør den største andel av disse gruppers forbruk. En slik utvikling kunne vært rettet opp om Regjeringen hadde fulgt LO's oppfordring om å bruke forbrukssubsidier på en slik måte at konsumprisindeksen i resten av tariffperioden hadde blitt liggende godt under den nye «røde strek» på 135,4 poeng. Representantskapet beklager at Regjeringen ikke har fulgt denne oppfordring.

Resultatet av myndighetenes negative holdning når det gjelder prispolitikken synes å bli at den «røde strek» passerer like foran eller i sammenheng med at forhandlingene om tariffoppgjøret skal ta til. I samme forbindelse vil en understreke at etter LO's oppfatning er prinsippet om at omsetningsavgiften på matvarer skal brukes til varige subsidier på viktige forbruksvarer ikke oppfylt, og balanseforholdet vil forverres i tiden framover. Representantskapet mener derfor at det må foretas en justering slik at forannevnte prinsipp blir oppfylt.

I statsbudsjettet for 1968 er det tatt et visst omsyn til LO' krav om økt barnetrygd. Det er bare å beklage at barnetrygden heller ikke denne gang ble gjort gjeldende for første barn. Noen av skjevhetene kunne ha vært rettet opp om de skattelettelser som er gitt, ikke ensidig hadde begunstiget de med høyere inntekter. Også den skattefrie banksparing kommer bare de med høyere inntekter til gode, og må derfor sies å ha en uheldig sosial slagside.

Når det gjelder lønnsutviklingen i inneværende tariffperiode, har den vært ujevn og til dels skjev. En medvirkende årsak til dette har vært lønnsglidningen som bare gjør seg gjeldende innenfor enkelte områder, men som trekker gjennomsnittet opp. Denne uheldige utvikling må det særlig tas sikte på å rette opp ved tariffrevisjonen ved at de som er blitt liggende etter i lønnsutviklingen blir særlig tilgodesett.

Ved utformingen av kravene bør forbundene foruten de tariffbestemmelser som må revideres, ta omsyn til spesielle ting så som lavtlønnsproblemet innenfor de respektive områder, likeså de problemer som har direkte sammenheng med gjennomføringen av likelønsspørsmålet. Innenfor de områder hvor det er aktuelt, bør det også tas med krav om bestemmelser for deltidsarbeid. Det må da være etter de retningslinjer Sekretariatet tidligere har trukket opp.

Krav om felles fond for opplæringsspørsmål må også tas med ved denne tariffrevisjon.

Når det gjelder den offentlige sektor — stat og kommuner — gjør det seg gjeldende spesielle forhold. Det må derfor foretas nøye beregninger og vurderinger, slik at de krav som utformes sikrer at ansatte i offentlig virksomhet får en reallønnsutvikling som er sammenliknbar med den som finner sted innenfor nærings- og produksjonslivet for øvrig. Statstjenestemannskartellet og Norsk Kommuneforbund må derfor i samråd med Sekretariatet utforme kravene for den offentlige sektor under omsyn til dette.

Representantskapet understreker at en før tariffoppgjørene må ha sik-

kerhet for at resultatene av dem ikke blir undergravd ved politiske vedtak. Det må ikke bli ført en pris-, avgifts- og skattepolitikk som hindrer en reallønnsmessig framgang i takt med produksjonsveksten. Det må på forhånd være klart hvordan dekningsmåten for oppgjørene med andre interessegrupper, bl. a. jordbruket og fiskerinæringen, skal være.

I samsvar med foranstående innbys Representantskapet til å gjøre sådant vedtak:

1. De enkelte forbund må overfor sin motpart legge fram sine forslag til nye tariffavtaler så snart råd er — helst innen utgangen av januar 1968 — slik at forhandlingene kan komme i gang tidligst mulig med sikte på å være sluttført før tariffavtalenes utløp.
Tariffkravene utformes etter de hovedretningslinjer som er trukket opp i foranstående premisser.
2. De nye tariffavtaler gjøres gjeldende for 2 år til de respektive utløpsdatoer og må inneholde indeksreguleringsklausul.
3. LO reiser krav overfor NAF om kompensasjon for arbeidstidsforkorting og nødvendige tilpassinger samt indeksreguleringsklausul.

Mindretallets innstilling hadde denne ordlyd:

Representantskapet innbys til å gjøre slikt vedtak:

Kompensasjon for arbeidstidsforkorting og de nødvendige tilpassinger for denne, generelt lønnstillegg, forhøyelse av minstelønnsbasis, fastsettelse av ramme vedrørende lavtlønnstillegg, ny indeksreguleringsavtale, avklaring av likelønnsavtalen og et felles fond for opplæringspørsmål.

Disse saker er av en slik karakter at det må forhandles om disse generelt mellom hovedorganisasjonene, NAF og LO.

LO må sikre at det resultat en ved forhandlingene kommer fram til ved årets tariffoppgjør ikke blir gjort illusorisk gjennom politiske vedtak, og at disse oppgjør ligger på linje med de øvrige inntektsgruppers oppgjør. En tenker her på jordbruk, fiske, stat- og kommunesektoren m. v.

LO må kreve at Regjeringen — før noe oppgjør godtas — gir en forpliktende erklæring om at pris-, avgifts- og skattepolitikken ikke blir håndtert slik at den undergraver en fortsatt reallønnsmessig framgang i samsvar med vår produksjonsvekst, og at spesielle grupper ikke blir stilt i en særstilling.

Sekretariatet må under forhandlingenes gang sørge for at de enkelte forbund fører reelle forhandlinger om f. eks. anvendelsen av lavtlønnstillegget, justering av likelønnsavtalen samt nødvendige endringer i tariffavtalene av teknisk karakter.

Forbundenes særkrav må ligge innenfor en økonomisk ramme som blir trukket opp av LO's sekretariat.

Representantskapet er klar over at visse avtaleområder må underlegges spesiell behandling og vurdering. Dette gjelder stat- og kommunesektoren, Sjømannsforbundet, LKAB, Narvik, osv. Representantskapet gir Sekretariatet fullmakt til i samarbeid med slike tariffparter å fremme krav overfor motparten.

Under henvisning til foranstående må de enkelte forbund legge fram sine forslag så snart råd er, slik at disse forhandlinger kan foregå parallelt med hovedforhandlingene, og slik at tariffoppgjøret kan være sluttført innen tariffavtalens utløp.

Votering:

Votering over de to forslag ble foretatt ved navneopprop, som fikk følgende utfall: Flertallsforslag: 88 stemmer. Mindretallsforslag: 40 stemmer.

Ved endelig votering ble flertallsinnstillingen fra Sekretariatet vedtatt mot 1 — en — stemme.

Den 9. februar oppnevnte Sekretariatet følgende medlemmer i Hovedorganisasjonens forhandlingsutvalg: Lage Haugness, Per Andersen, Øystein Larsen, Otto Totland, Henry Nicolaysen, Åge Petersen, Arne Li, Fritz W. Hannestad, Ingvald Hansen, Leif Andresen, Olav Bratlie, Marie Lindquist, Olaf Karling, Erling Johansen og Bjarne Bårdsen.

Fra LO's administrasjon: P. Mentsen, Tor Aspengren, Thorleif Andresen, Einar Strand, Odd Højdahl, Ragna Karlsen og Jon Rikvold.

Under forhandlingenes gang ble også følgende innkalt til forhandlingsmøtene: Rudolf Eriksen, Henning Dahl, Erik Eriksen, Olav Axelsen, Wiktor Remme, Lorang Kristiansen, Ole Flesvik og Kåre Dalberg.

I det tidsrom forhandlingene holdt på, ble det også holdt en rekke utvidede sekretariatsmøter hvor de respektive forbundsformenn eller nestformenn i forbund som ikke har representasjon i Sekretariatet var innkalt til å ta del i behandlingen av tariffrevisjonen. Forhandlingene med Norsk Arbeidsgiverforening ble påbegynt den 19. februar og avsluttet 22. mars med anbefaling av følgende protokoll:

Ar 1968 den 19., 20., 22., 26. og 29. februar samt 4., 5., 7., 11., 14., 18., 19., 21. og 22. mars holdtes forhandlingsmøter mellom Landsorganisasjonen i Norge og Norsk Arbeidsgiverforening angående tariffrevisjonen 1968.

Til stede:

For Norsk Arbeidsgiverforening: D'herr. Østberg, Kleppe, Eriksen, Brath, Holm, Bjelland, Martens, Isachsen, Blom, Nome, Jahnsen, Selvig, Dahl og Aarvig.

For Landsorganisasjonen i Norge: D'herr. Mentsen, Aspengren, Strand, Højdahl, Andersen, Andresen, Bratlie, Hannestad, Hansen, Haugness, Nicolaysen, Petersen og Rikvold.

Norsk Arbeidsgiverforening og Landsorganisasjonen i Norge er enige om følgende, som skal inntas i alle forhandlings- eller meklingsforslag for samtlige tariffavtaler mellom NAF og LO som har utløpstid 1. juli 1968 eller tidligere. (Unntatt herfra er dog innenriksfarten.)

A. Nedsettelse av arbeidstiden og lønnskompensasjon.

- I. I de tilfelle hvor den ukentlige arbeidstid etter Arbeidervernloven i dag er 45 timer, endres med virkning fra det tidspunkt Stortinget

fastsetter arbeidstidsbestemmelsene i alle tariffavtaler slik at den ordinære effektive arbeidstid nedsettes til 42½ time i uken ved drifter der arbeidstiden i dag er lengre.

I arbeidsforhold hvor spise- og hvilepauser er ordnet som nevnt i Arbeidervernlovens § 28, pkt. 2, ansees de inkludert i arbeidstiden.

Nedsettelsen av arbeidstiden gjelder også bakerfaget. Spisepausene blir å behandle etter den til enhver tid gjeldende lovgivning.

- II. Partene er enige om at før arbeidstidsforkortelsen til 42½ time pr. uke settes i verk, skal det forhandles om den praktiske gjennomføring. Den må skje på en slik måte at en mest mulig tilgodeser de produksjonsmessige forhold i vedkommende industri, bransje eller bedrift.

Spesielt understrekes betydningen av at de bedrifter hvor det er behov for det, skal kunne opprettholde eller øke driftstiden.

III. Dagarbeid.

Arbeidstidsforkortelsen kan for dagarbeid gjennomføres på forskjellig måte, eksempelvis:

1. Ved at den daglige arbeidstid forkortes med 25 minutter på hver av ukens 6 arbeidsdager.
2. Ved at den daglige arbeidstid forkortes med ½ time på 5 av ukens arbeidsdager.
3. Ved at den daglige arbeidstid forkortes på enkelte av ukens arbeidsdager.
4. Ved at arbeidstiden over 2 uker blir gjennomsnittlig 42½ time pr. uke og slik at de ansatte får en fridag annenhver uke.
5. Ved at den ukentlige arbeidstid er lengre enn 42½ time enkelte perioder av året mot tilsvarende kortere arbeidstid i andre perioder.
6. Ved innføring av 5 dagers arbeidsuke.
7. Ved at den nåværende ukentlige arbeidstid opprettholdes eller reduseres med mindre enn 2½ time pr. uke mot at det gis tilsvarende fridager spredt over hele året eller konsentrert til enkelte perioder.
8. Ved sammenhengende fritid enkelte perioder av året.

Det kan også bli spørsmål om andre ordninger.

I de tilfelle hvor vedkommende tariffavtale ikke inneholder andre bestemmelser, gjelder følgende:

Blir bedriften og arbeidstakerne — eventuelt med bistand fra organisasjonene — ikke enige, skal den daglige arbeidstid forkortes med ½ time på 5 av ukens virkedager.

Foranstående bestemmelser skal ikke være til hinder for at der kan treffes bransjevis avtale om hvordan arbeidstidsforkortelsen skal gjennomføres.

I tilfelle arbeidstidsforkortelsen gjennomføres ved at det gis fri enkelte dager, skal arbeid på disse dager av arbeidstakere som skulle vært fri, betales med 50 prosent tillegg. I de tilfelle hvor tariffavtalen inneholder bestemmelse om 100 prosent tillegg for overtidarbeid på søn- og helligdager og dager før disse, skal det dog betales 100 prosent etter kl. 13 på lørdager og etter kl. 18 på ukens øvrige hverdager.

Når saklige grunner gjør det nødvendig, skal det være adgang for bedriften til å foreta bytte av fridager.

I de tilfelle hvor det ikke foreligger avtale bransjevis eller på bedriften om vilkårene for dette, skal følgende gjelde:

I stedet for den fastsatte fridag kan det gis fri en tilsvarende dag i løpet av de 4 påfølgende uker. Varsel om slikt bytte av fridag må gis senest ved arbeidstidens slutt 2 dager forut for fridagen. Samtidig skal bedriften gi beskjed om når arbeideren i stedet skal ha fridag.

Når vilkårene for bytte av fridag foreligger, ytes ikke tilleggsbetaling for ordinær arbeidstid inntil kl. 13 på lørdager og inntil kl. 18 på ukens øvrige hverdager.

Protokolltilførsel:

I forbindelse med arbeidstidsforkortelsen kan det også vise seg ønskelig av hensyn til den økonomiske utnyttelse av produksjonsutstyret å praktisere forskjellig ordinær dagarbeidstid, innen Arbeidervernlovens ramme, for forskjellige grupper av arbeidstakere. Hovedorganisasjonene henstiller til partene på den enkelte bedrift at de tar opp til drøftelse innføring av slike ordninger der hvor det måtte være ønskelig. Blir man ikke enig på bedriftsplanet, kan saken bringes inn for partene i vedkommende tariffavtale, eventuelt for hovedorganisasjonene.

IV. Skiftarbeid.

Partene er enige om at det i forbindelse med nedsettelsen av arbeidstiden er av betydning å utvide anvendelsen av skiftarbeid for å utnytte produksjonsmidlene mest mulig effektivt. Organisasjonene er derfor enige om:

1. 2-skift og 3-skift diskontinuerlig.

- a) I tarifforhold hvor det i dag ikke finnes bestemmelser om arbeid på 2- og/eller 3-skift, men hvor slike skiftordninger ønskes opprettholdt, utvidet eller innført etter arbeidstidsnedsettelsen, skal partene oppta forhandlinger i tariffperioden om skiftbestemmelser. Oppnåes ikke enighet, avgjøres spørsmålet av en oppmann som oppnevnes av Riksmeklingsmannen, hvis partene ikke blir enige om oppnevnelsen.

Arbeidstiden i skiftperioden skal ikke overstige 42½ time pr. uke i gjennomsnitt.

- b) Eksisterende skiftordninger med gjennomsnittlig effektiv arbeidstid i skiftperioden på mere enn 42½ time pr. uke, endres slik at arbeidstiden gjennomsnittlig blir 42½ time.
- c) Med hensyn til hvilepausene under skiftarbeid etter pkt. a. og b. gjelder bestemmelsene i Arbeidervernlovens § 28.

2. Helkontinuerlig skiftarbeid.

Landsorganisasjonen og forbundene erklærer seg rede til å medvirke aktivt til opprettholdelse av igangværende helkontinuerlig drift i tariffperioden og til igangsettelse av helkontinuerlig skiftarbeid der hvor økonomiske eller produksjonsmessige hensyn tilsier det.

V. Overgangsordninger.

I Arbeidervernlovens § 23, pkt. 6, er det nå under visse betingelser åpnet adgang til for partene å treffe avtale om en annen ordning

av arbeidstiden enn den loven fastsetter som den vanlige. Skulle det innenfor enkelte bransjer eller bedrifter være spesielt behov for å opprettholde den någjeldende arbeidstid i en overgangsperiode, kan de direkte parter treffe avtale om det i henhold til denne bestemmelse.

VI. Lønnskompensasjon.

Fra det tidspunkt da arbeidstiden nedsettes til 42½ time pr. uke, forholdes på følgende måte med hensyn til lønningene:

- a) Alle tarifferte uke- og månedslønninger beholdes uforandret.
- b) Alle timelønninger (minstelønnssetser, normallønnssetser, individuelle lønninger og akkordavsavn) forhøyes med 5.88 prosent.

Det samme gjelder andre lønnssetser i timelønnsoverenskomstene som er uttrykt i kroner og øre pr. time når det er på det rene at arbeidstakernes ukentlige fortjeneste ville synke ved nedsettelse av arbeidstiden til 42½ time, hvis disse ikke ble regulert.

- c) Alle akkordtariffer, faste akkorder og prislister forhøyes med 4 prosent.

Tidakkorder, premieakkorder og andre former for akkord reguleres slik at den samlede timefortjeneste økes med 4 prosent.

- d) Ved produksjonspremie, bonusordninger o. l. som er fastsatt i kroner og øre, forhøyes tidlønnsfaktoren hvor den er uttrykt pr. time med 5.88 prosent og bonusfaktoren etc. med 4 prosent.

- e) Tarifferte akkordnormaler (akkordberegningsgrunnlag) forhøyes slik at akkordfortjenesten stiger overensstemmende med pkt. c.

Denne bestemmelse gjelder ikke for de tariffområder hvor en bestemt relasjon mellom tidlønn og akkordnormal er fastsatt i tariffavtalen.

Inntil enighet om regulering av akkordnormaler (akkordberegningsgrunnlag) er oppnådd, benyttes de gamle akkordnormaler (akkordberegningsgrunnlag), og tilleggene betales pr. arbeidet time.

Hvor bedrifter innenfor et overenskomstområde med akkordnormal i hovedoverenskomsten måtte anvende høyere tall enn overenskomstens akkordnormal, skal disse tall bare reguleres i den utstrekning det er nødvendig for å bringe dem opp til den nye overenskomsts akkordnormal.

- f) Ovenstående forhøyelser gjelder i de tilfelle hvor arbeidstiden nedsettes fra 45 timer til 42½ time pr. uke. Hvor arbeidstidsnedsettelsen til 42½ time skjer fra en lavere tidligere arbeidstid enn 45 timer, gis forholdsvis forhøyelse.

- g) De prinsipper for kompensasjon ved nedsettelse av arbeidstiden for tidlønnet arbeid og akkordarbeid som er fastsatt ovenfor, skal også følges i de tilfelle hvor den gjennomsnittlige arbeidstid blir nedsatt til 42½ time.

B. Effektivisering av arbeidstiden og opprettholdelse av produksjonen.

I Hovedavtalen har Norsk Arbeidsgiverforening og Landsorganisasjonen i Norge utformet bestemmelser som tar sikte på å legge forholdene best mulig til rette for samarbeidet mellom bedriftene, tillitsmennene og de ansatte. Hovedorganisasjonene understreker betydningen av at partene i praksis etterlever disse bestemmelser. Særlig vil hovedorganisasjo-

nene peke på at man på den enkelte bedrift bør ta opp til behandling spesielle tiltak for å øke effektiviteten, redusere produksjonsomkostningene, bedre bedriftenes konkurransevne og derved skape de økonomiske forutsetninger for trygge og gode arbeidsforhold til beste såvel for bedriftene som de ansatte.

Allerede ved forrige nedsettelse av arbeidstiden — til 45 timer pr. uke — pekte Norsk Arbeidsgiverforening og Landsorganisasjonen i Norge på at forkortelsen av arbeidstiden sammen med den lønsmessige kompensasjon ville bli en sterk belastning for produksjonen og samfunnets økonomi, med mindre alle parter gjorde sitt ytterste for å opprettholde produksjonsvolumet uten økt bemanning.

Dette har enda større gyldighet i den nåværende situasjon, fordi det ved hver ny forkortelse av arbeidstiden er avgjørende at den gjenværende tid blir ytterligere effektivisert. Nå er det derfor viktigere enn noen sinne at såvel arbeidsgivernes og arbeidstakernes organisasjoner som den enkelte bedrift og de ansatte samarbeider om tiltak som kan tjene til å effektivisere arbeidstiden og opprettholde produksjonen.

I den skjærpede konkurransesituasjon, bl. a. som følge av de nye markedsdannelser, peker man også på betydningen av rasjonell planlegging og organisasjon av arbeidet og på at bedriftene øker sine bestrebelse på dette felt.

Videre understreker hovedorganisasjonene at arbeidstiden må utnyttes fullt ut og at arbeiderne må følge de kontrollordninger bedriften innenfor rammen av tariffavtale og arbeidsreglement fastsetter for å påse at arbeidstiden overholdes.

Hvis det på den enkelte bedrift ifølge avtale eller praksis eksisterer ordninger hvorefter arbeidere har fått anledning til å påbegynne arbeidet en viss tid etter ordinær arbeidstids begynnelse eller avslutte det en viss tid før ordinær arbeidstids slutt, skal det opptas forhandlinger mellom partene om hvorvidt den tid som medgår til slike ordninger fortsatt skal gå inn i den ordinære arbeidstid. Oppnåes ikke enighet, bringes saken inn for hovedorganisasjonene, som er enige om at slike ordninger kan opprettholdes dersom de er begrunnet i spesielle produksjonsmessige forhold i vedkommende bedrift eller spesielle forhold ved vedkommende arbeidsoperasjon.

Protokolltilførsel:

I de tilfelle hvor arbeidstiden på onsdag før skjærtorsdag eller på dagen før Kristi himmelfartsdag ifølge avtale eller praksis er kortere enn på vanlige hverdager, skal det opptas forhandlinger mellom de direkte parter om hvorvidt denne ordning skal opprettholdes. Det samme gjelder hvor sankthansdag ifølge avtale eller praksis er fridag.

Hvor arbeiderne etter tariffavtale har betaling for fritiden, forhandler partene også om kompensasjon for fritid som faller bort.

Hvis man ikke blir enig, kan saken innbringes for hovedorganisasjonene som er enige om at fritid som nevnt i første avsnitt, innregnes i arbeidstidsnedsettelsen hvis fritiden opprettholdes.

C. Opplærings- og utviklingsfond.

I de senere år er det i flere bransjer og bedrifter istandbrakt spesielle ordninger for å bedre opplærings- og utdannelsemulighetene for alle kategorier av ansatte og for å fremme den tekniske og produksjonsmessige utvikling. De ordninger som er etablert bygger på meget forskjellige

prinsipper både når det gjelder finansiering, organisasjon og administrasjon.

I diskusjonen om samarbeid i bedriftslivet har opplærings- og opplysningsspørsmålene spilt en sentral rolle. I sin innstilling uttalte Felleskomitéen LO—DNA at det samarbeid mellom partene som finner sted i henhold til Hovedavtalens bestemmelser må følges opp av et målbevisst opplæringsarbeid. I sin utredning om samarbeid i arbeidslivet gikk også NAF og NI inn for et økt opplærings- og utviklingsarbeid både når det gjelder de ansatte og bedriftsledelsen.

Ved utformingen av Hovedavtalen av 1966 ble det lagt stor vekt på opplærings- og opplysningsspørsmålene. I bestemmelsene om Samarbeidsrådet og dets arbeidsområde understrekes det bl. a. at rådet skal arbeide for opplæringstiltak som et ledd i å fremme samarbeidet.

NAF og LO er i prinsippet enige om at det bør istandbringes en ordning for å finansiere slikt opplærings- og utviklingsarbeid. De er derfor enige om følgende:

1. Det skal straks nedsettes et utvalg med 4 representanter for hver av organisasjonene. Utvalget skal utrede og eventuelt framlegge forslag om hvorledes opplærings-, opplysnings- og utviklingsvirksomheten bør finansieres, organiseres og administreres. Utvalget skal herunder bl. a. utrede følgende spørsmål:
 - a) Om en ordning bør søkes istandbrakt ved lov eller avtale.
 - b) Omfanget av ordningen.
 - c) Forholdet mellom opplærings-, opplysnings- og utviklingsvirksomheten på den ene side og den offentlige voksenopplæring på den annen side.
 - d) Hvorledes midlene skal skaffes til veie, om det skal skje ved bidrag fra bedriftene og de ansatte eller om også det offentlige bør være med.
 - e) Den skattemessige stilling for så vidt angår bidrag fra de ansatte og bedriftene
 - f) Om midlene bør sentraliseres f. eks. i et felles fond for hele næringslivet eller deler av næringslivet, eller om det isteden bør opprettes særskilte fond innenfor de forskjellige bransjer eller på enkelte bedrifter. Herunder må utvalget også drøfte forholdet til allerede eksisterende ordninger.
 - g) De spesielle problemer som måtte oppstå i forbindelse med funksjonærenes organisasjonsforhold.

Det overlates for øvrig til utvalget å søke klarlagt ethvert spørsmål som det mener har betydning for sakens behandling og å utrede alle de løsninger det kan bli tale om.

2. Utvalget skal framlegge en innstilling til behandling og avgjørelse i NAF's centralstyre og LO's representantskap.

D. Indeksreguleringsbestemmelser.

- I. Med virkning fra 1. januar 1969 gis alle voksne arbeidere et tillegg på 20 øre pr. time (for ukelønte utgjør tillegget kr. 8.50, for månedslønte kr. 37.00).

Unge arbeidere og lærlinger skal ha 13 øre pr. time, kr. 5.50 pr. uke og kr. 24.00 pr. måned. Aldersgrensen for unge arbeidere blir som i de enkelte tariffavtaler bestemt.

Med hensyn til gjennomføringen av lønnstilleggene gjelder — medmindre noe annet blir avtalt under forbundsvise forhandlinger — følgende:

- a) Alle normallønnssatser, minstelønnssatser og personlige lønninger forhøyes med de foran nevnte tillegg.
- b) Akkordtariffer, faste akkorder og prislister, produksjonspremieordninger, bonusordninger og andre lønnsordninger med varierende fortjeneste reguleres slik at den samlede fortjeneste stiger overensstemmende med de foran nevnte tillegg.

Inntil enighet om regulering av akkorder m. v. er oppnådd, betales tilleggene pr. arbeidet time. Det skal også være adgang for partene til å avtale at tilleggene skal holdes utenfor akkorder m. v. og betales pr. arbeidet time.

- c) Akkordnormaler (akkordberegningsgrunnlag) reguleres slik at akkordfortjenesten stiger overensstemmende med de foran nevnte tillegg.

Inntil enighet om regulering av akkordnormaler (akkordberegningsgrunnlag) er oppnådd, benyttes de gamle akkordnormaler (akkordberegningsgrunnlag), og tilleggene betales pr. arbeidet time.

Hvor bedrifter innenfor et overenskomstområde med akkordnormal i hovedoverenskomsten måtte anvende høyere tall enn overenskomstens akkordnormal, skal disse tall bare reguleres i den utstrekning det er nødvendig for å bringe dem opp til den nye overenskomsts akkordnormal.

- d) Ved frie avtale-akkorder som det forhandles om på arbeidsplassen, skal tilleggene holdes utenfor akkordene og betales pr. arbeidet time hvis ikke partene blir enige om innregulering.
- e) For arbeidstakere som etter lov eller tariffavtale har en annen arbeidstid enn 42½ time pr. uke, er beregningsgrunnlaget for lønnstilleggene 42½ time pr. uke. For arbeidstakere som har en så kort ukentlig arbeidstid at man ikke kan tale om full arbeidsuke, følges tidligere praksis.

- II. Hvis Statistisk Sentralbyrås nye konsumprisindeks (1968 = 100) pr. 15. juli eller senere viser stigning eller fall på minst 5 poeng i forhold til indekstallet pr. 15. januar 1969, kan LO i tilfelle av stigning og NAF i tilfelle av fall kreve opptatt forhandlinger om regulering av lønninger som er fastsatt i kroner eller øre. Reguleringskravet er maksimalt begrenset til en regulering som svarer til den prosentvise endring i konsumprisindeksen. Reguleringen skal skje med et ensartet øretall pr. time, beregnet på den gjennomsnittlige fortjeneste. (NAF's lønnsstatistikk for voksne arbeidere legges til grunn). Uke- og månedslønte gis tilsvarende regulering. Lønningene for unge arbeidere og lærlinger reguleres forholdsvis, idet prinsippet i avsnitt I følges.

Hvis de direkte tariffparter blir enige om det, kan prosentuell regulering foretas.

Blir hovedorganisasjonene ikke enige ved forhandlinger om regulering, kan den organisasjon som har framsatt kravet, innen 14 dager etter at forhandlingene er slutt, si opp de enkelte tariffavtaler med 1 — en — måneds varsel for å søke gjennomført en lønnsregulering innenfor den ramme som er angitt i første avsnitt.

Protokolltilførsel til avsnitt II:

Stigning i Statistisk Sentralbyrås konsumprisindeks som skyldes en eventuell omlegging av skattesystemet, gir ikke rett til regulering etter avsnitt II. Likevel kan en slik stigning reise problemer som det bør være adgang til å drøfte selv om tariffavtalene ikke er utløpt. Hovedorganisasjonene er derfor enige om at hver av partene kan kreve forhandlinger når konsumprisindeksen som følge av de foran nevnte forhold måtte ha overskredet «den røde strek». Leder forhandlingene ikke til enighet, har hver av partene senest 14 dager deretter adgang til å si opp tariffavtalene med 1 — en — månedens varsel.

E. Varighet.

Varigheten for de tariffavtaler som omfattes av denne protokoll skal være 2 år fra de respektive tariffavtalers utløpstid.

Norsk Arbeidsgiverforening:

A. P. Østberg, Trygve Kleppe, Ansgar Eriksen, Arne Brath, Harald Holm, Frithjof R. Bjelland, Paul Martens, Knut Isachsen, Karl Blom, Andreas Nome, Ragnar Jahnsen, Kaare N. Selvig, Vilhelm Dahl og Lars Aarvig.

Landsorganisasjonen i Norge:

P. Mentsen, Tor Aspengren, Einar Strand, Odd Højdahl, Per Andersen, Leif Andresen, Olav Bratlie, Fritz W. Hannestad, Ingvald Hansen, Lage Haugness, Henry Nicolaysen, Åge Petersen og Jon Rikvold.

Under Sekretariatets behandling av ovenstående forslag ble det vedtatt at Landsorganisasjonen måtte gjøre det helt klart overfor Regjeringen at dekningen av jordbruksoppgjøret for en stor del måtte tas over Statsbudsjettet, slik at en hadde oversikt over at prisstigningen som følge av jordbruksoppgjøret ikke kommer inn med så stor tyngde at det forrykker grunnlaget for tariffoppgjøret. På grunnlag av dette ble det oversendt brev 25. mars sålydende til Regjeringen:

«Tariffrevisjonen 1968.

LO's representantskap som hadde møte 8. januar d. å., trakk opp de nærmere retningslinjer vedrørende tariffrevisjonen 1968. I vedtaket ble det pekt på hvilke ting som måtte løses på det generelle plan direkte mellom NAF og LO. De øvrige ting som ikke var spesielt vist til generelle forhandlinger skal løses i de direkte partsforhandlinger innenfor de enkelte tariffområder på forbundsplanet.

De ting som skulle løses på det generelle plan var i første rekke tilpassingsordningene og kompensasjonsordningene vedrørende arbeidstidsforkorting og som annet hovedpunkt en indeksreguleringsklausul. Disse ting skal så tas med i hvert enkelt tarifforslag som partene skal ta avgjørelse i.

Det ble i representantskapsmøtet 8. januar både i vedtaket og under debatten sterkt understreket at tarifforslag ikke ville bli anbefalt lagt fram til avgjørelse før en hadde visse oversikter og garantier for prisutviklingen framover. Særlig ble det pekt på den forstyrrelse en prisutvikling ville føre

til om eksempelvis jordbruksoppgjøret skulle dekkes over prisforhøyelser for jordbruksvarene. Det ble imidlertid også helt klart at LO er interessert i at øvrige inntektsoppgjør, deriblant også jordbruksoppgjøret, blir foretatt slik at det inntektsmessig gir samme resultat som hovedoppgjøret mellom NAF og LO, så langt som det kan være sammenlignbart. Det som vakte bekymringer var imidlertid dekningsmåten for oppgjørene.

I de direkte partsforhandlinger mellom NAF og LO er en nå kommet så langt at det er enighet om alt vedrørende arbeidstidsforkorting, likeså den indeksreguleringsmåte som skal nyttes. Dette anbefales nå partene å ta med i sine tariffoppgjør.

Men som foran nevnt vil det ikke være mulig å få anbefaling på tarifforslag med den indeksreguleringsklausul som nå er kommet i stand, uten at en har visse garantier fra myndighetenes side. Indeksreguleringsbestemmelsen er nemlig bygd opp på den måte at en ikke tar noen direkte indeksreguleringsbestemmelse for perioden fra tariffoppgjørene kommer i stand (15. april) og til utgangen av året. En tar et innebygd tillegg på et *bestemt øretall som skal utbetales* med virkning fra 1. januar 1969. En går så over til en halvautomatisk indeksbestemmelse som knyttes til den nye konsumprisindeks som skal settes i verk etter 1. januar 1969. Partene regner imidlertid med at denne halvautomatiske reguleringsklausul ikke skulle bli effektiv eller gi noe grunnlag for regulering i den resterende del av perioden, såframt ikke ekstraordinære forstyrrelser gjør seg gjeldende.

Etter vår mening skulle den reguleringsordning vi er kommet til være både hensiktsmessig og fornuftig, men det vil ikke være mulig å få noe tarifforslag akseptert med denne klausul uten visse garantier.

På bakgrunn av foranstående må vi ha sikkerhet for at Regjeringen er villig til at en *vesentlig del* av deknningen av jordbruksoppgjøret tas over statsbudsjettet i stedet for forhøyelse av jordbruksprisene. Vi må ha sikkerhet for at resultatet av tariffoppgjøret, deri innbefattet indeksreguleringsbestemmelsen, *ikke blir underminert ved politiske vedtak*. Får vi en sikkerhet for at jordbruksoppgjøret i hovedsak blir dekket som foran nevnt, og at vi dermed kan ha oversikt over hva indeksutslaget vil bli som følge av jordbruksoppgjøret, er vi villig til å anbefale godtatt samtlige tarifforslag som ellers kommer i stand med den indeksregulering som foran sitert. I motsatt fall vil ikke noe tariffoppgjør komme i stand uten gjen-nomgripende forstyrrelser.*

I Sekretariatets utvidede møte 27. mars forelå følgende brev fra Statsministeren, datert 26. mars.

Landsorganisasjonen i Norge
Youngsgt. 11
Oslo 1.

Det vises til Landsorganisasjonens brev av 25. mars 1968.

Av brevet går det fram at de direkte partsforhandlinger mellom LO og NAF er kommet så langt at det er enighet om kompensasjon for arbeidstidsforkorting, likeså den indeksmetode som skal nyttes. Overenskomsten går bl. a. ut på at det ikke skal gjelde indeksreguleringsbestemmelser i tiden inntil utgangen av 1968, at det skal gis et bestemt generelt øretillegg pr. time med virkning fra 1. januar 1969, og at det deretter skal gjelde halvautomatisk indeksregulering knyttet til den nye konsumprisindeks som skal

settes i verk etter 1. januar 1969. Forutsetningen for anbefalt tarifforslag fra Landsorganisasjonens side er imidlertid særlig gjort avhengig av at en vesentlig del av jordbrukets inntektstillegg dekkes over statsbudsjettet.

I trontaledebatten i Stortinget 14. oktober 1967 uttalte statsministeren:

«Når det gjelder det konkrete spørsmål om man tenker å gjøre noe i anledning det store inntektsoppgjøret i retning av sterkere prisgarantier fra myndighetenes side i neste tariffperiode, vil jeg til slutt få si følgende:

Det er mange faktorer ute og hjemme som innvirker på prisutviklingen. Ingen kan gi garantier som f. eks. dekker sterke prisutslag i forbindelse med internasjonale kriser. Prisgarantier med visse forbehold om utviklingen ute er likevel en mulighet som kan drøftes. Det må imidlertid være klart at slike garantier ikke kan gis generelt og isolert. De må vurderes i nøye sammenheng med oppgjørets karakter og det realøkonomiske grunnlag for inntektsfordelingen. Hvis partene i forbindelse med det kommende inntektsoppgjør er interessert i å drøfte former for prisgarantier på dette grunnlag, vil Regjeringen stille seg positivt til dette. Slike drøftelser vil i så fall måtte foregå i Kontaktutvalget i forbindelse med en realitets-drøftelse av hele oppgjøret i dette organ.»

På det nåværende stadium i forhandlingene er det ikke mulig å vurdere totalresultatet av inntektsoppgjørene og det er derfor ikke mulig å gi prisgarantier av den art som er nevnt i statsministerens uttalelse. Regjeringen forutsetter at de videre forhandlinger mellom partene vil lede til et totalt sett realøkonomisk forsvarlig oppgjør og er på dette grunnlag innstilt på å foreslå for Stortinget at det treffes visse tiltak over statsbudsjettet for å dempe indekxsvirkningene av oppgjørene og som vil tilgodese en forsvarlig sosial fordeling.

Regjeringen vil peke på at det av tekniske grunner er meget vanskelig å knytte pristilskudd til andre viktige jordbruksprodukter enn de som nå blir subsidiert. Det kan derfor vise seg vanskelig å dekke en vesentlig del av jordbruksoppgjøret over statsbudsjettet uten at det får uheldige produksjons- og markedsmessige virkninger. Regjeringen er også i tvil om denne framgangsmåte gir den beste sosiale virkning av økte tilskudd over statsbudsjettet. En er derfor mest innstilt på å foreslå at det bevilges midler som reduserer indekxutslagene av jordbruksoppgjøret med et halvt poeng og samtidig øke satsene for barnetrygden som i beløp vil tilsvare ca. 30 millioner kroner på årsbasis. En forhøyelse av barnetrygden vil i første rekke komme dem til gode som får de største belastninger ved en stigning i matvareprisene.

Det vil i tillegg bli foreslått en tilleggsbevilgning på ca. 20 millioner kroner for å unngå økende priser på brødmel. En viser også til at inntektsoppgjøret forutsettes å medføre økte uttellingene over statsbudsjettet til transportsubsidier.

Regjeringen vil peke på at presset i vår økonomi er så sterkt at det har visse betenkeligheter å øke tilskuddene over statsbudsjettet, og budsjett-situasjonen er også slik at det kan bli vanskelig å finne plass til nye statsutgifter uten at det skaffes økte inntekter.

Ærbødigst
Per Borten.

Sekretariatet var enig om at det fra LO's side skulle presiseres nærmere LO's forståelse av Statsministerens svar, samt de forbehold som LO ellers måtte ta.

I Sekretariatets møte 1. april ga Sekretariatet godkjenning på at følgende brev ble sendt Statsministeren.

«*Tariffrevisjonen 1968.*

Vi takker for Statsministerens brev av 26. mars d. å. Imidlertid synes vi brevet er så vidt vagt og upresist formulert og med så mange forbehold at det kan tolkes på forskjellig måte med de misforståelser det kan føre til. For å unngå dette og for å få det hele klart hva meningen er, vil vi med dette presisere vår forståelse.

Så vidt vi forstår brevet, vil Regjeringen ved jordbruksavtalens ikrafttreden 1968 utvirke at det bevilges midler som reduserer indeksutslagene av jordbruksoppgjøret med $\frac{1}{2}$ poeng, og fra samme tid øke satsene for barnetrygden med et beløp på ca. 30 millioner kroner på årsbasis. Dette skulle da tilsvare om lag det samme som 0.8 poengs reduksjon i konsumprisindeksen.

Når det gjelder den foreslåtte tilleggsbevilgning på 20 millioner kroner for å unngå økt pris på brødmel, refererer vel dette seg til den någjeldende jordbruksavtale. Denne bevilgning har derfor ikke noe å gjøre med det nåværende jordbruksoppgjør. Som erstatning for dette må det finnes fram til en annen form, slik at en alt i alt kan si at virkningene av jordbruksavtalen for lønnsstakernes vedkommende dekkes opp tilsvarende med en konsumprisreduksjon på om lag ett poeng.

Så vidt vi kan forstå, har Regjeringen i sin vurdering bygd på at det kommende jordbruksoppgjør vil bli av omtrent samme omfang som det forrige. Dette kan vi ikke ha noen bestemt mening om, og må derfor ta forbehold om at dersom jordbruksoppgjøret gir et sterkere utslag, må Regjeringens tiltak bli tilsvarende større.

Dette vi foran har sagt gjelder i første rekke dekningen for første års utslag. Det synes imidlertid naturlig at en del av utslaget for annet år også må dekkes ved ekstraordinære tiltak, hvis en skal unngå indeksmessige forstyrrelser.

I siste avsnitt i brevet peker Regjeringen på at det er vanskelig å finne plass til nye utgifter på statsbudsjettet uten at det skaffes økte inntekter. Vi går imidlertid ut fra at dekningsmåten blir slik at dette ikke gir indeksutslag av betydning. I denne sammenheng vil vi peke på at eventuelle avgiftsforhøyelser ikke må foretas slik at det gir særlige utslag på konsumprisindeksen. Det vil si at vanlige forbruksvarer som veier tungt i indeksen, ikke ytterligere må avgiftsbelastes etter at inntektsoppgjørene er sluttført.

Landsorganisasjonen har foran presisert sin forståelse av Regjeringens antydninger i brevet av 26. mars. Vi tør anmode om at Regjeringen legger fram forslag i samsvar med hva vi foran har anført. Hvis så er, vil det kunne være akseptabelt fra Landsorganisasjonens side.»

Parallelt med de generelle forhandlinger mellom hovedorganisasjonene pågikk de forbundsvise forhandlinger mellom Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund og Mekaniske Verksteders Landsforening. Disse førte til brudd 26. mars, og Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund gikk til plassoppsigelse med fratredelsesdato 17. april.

I Sekretariatets møte 1. april forelå det en henvendelse fra Norsk Arbeidsgiverforenings direktør Østberg, med spørsmål om LO kunne tenke seg muligheten av å forsøke fellesforhandlinger for en del tariffområder, og i denne sammenheng var blant annet nevnt tekstil, bekledning, skotøy, kjemisk, papir, bygning og Norsk Arbeidsmandsforbunds tariffområder. Også andre tariffområder kunne selv sagt bli med i slike fellesforhandlinger.

Sekretariatet gjorde vedtak om å gi sin tilslutning til at en skal forsøke å oppta forhandling på dette grunnlag.

Slike fellesforhandlinger ble opptatt den 3. april, og følgende forbund deltok i disse forhandlingsmøter: Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund, Norsk Papirindustriarbeiderforbund, Norsk Tekstilarbeiderforbund, Norsk Bekledningsarbeiderforbund, Norsk Treindustriarbeiderforbund, Norsk Skotøyarbeiderforbund, Norsk Arbeidsmandsforbund, Norsk Skinn- og Lærarbeiderforbund, Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund og Norsk Murerforbund.

Samtidig som fellesforhandlingene ble påbegynt ble det også holdt møte mellom LO og NAF den 3. april, hvor NAF meddelte at deres sentralstyre den 2. april hadde besluttet å varsle sympati-lockout ved en del bedriftsgrupper til støtte for de av Norsk Arbeidsgiverforenings og Mekaniske Verksteders Landsforenings medlemmer som måtte komme i konflikt på grunn av at Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund hadde sagt opp plassene til fratredelse 17. april.

I henhold til Hovedavtalens § 21, hadde NAF anmodet om dette møte for å meddele at sympati-lockout ville bli omfattet av følgende grupper: bilgummiverkstedene, bilverkstedene, karosserifabrikken, radiofabrikkene, samt Standard Telefon- og Kabelfabrik A/S.

Den 4. april behandlet Sekretariatet resultatet av de fellesforhandlinger som var ført for de ovenfor nevnte forbund, og Sekretariatet ga sin tilslutning til at de fellesforhandlinger som var påbegynt skulle fortsette med det mål for øyet å finne fram til et teknisk grunnlag som kunne gjøre det mulig for de enkelte tariffparter å foreta videre tilpasningsforhandlinger, forutsatt at en på fellesplanet ble enig om et beløp innenfor en viss ramme. Dette beløp skulle i så fall fordeles etter arbeiderantall og i forhold til hvordan det enkelte tariffområdes lønnsnivå lå an i forhold til gjennomsnittlig lønnsnivå innenfor industrien.

Fellesforhandlingene fortsatte så den 4., 16., 17. og 19. april.

Samtidig foregikk det mekling mellom Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund og Mekaniske Verksteders Landsforening, og den 19. april ble det framsatt forslag fra Riksmeklingsmannen til ny

tariffavtale for Jernindustrien. På samme tid var det faktisk inntrådt brudd i fellesforhandlingene, men det formelle brudd ble protokollert 22. april. Dette var Riksmeklingsmannen blitt underrettet om, og han hadde erklært seg villig til å oppta tvungen mekling samme dag, den 22. april. Sekretariatet behandlet saken samme dag, og man forutsatte at noen av de forbund som tok del i fellesforhandlingene måtte innlevere sine plassoppsigelser samme dag. Samtidig forutsatte Sekretariatet at samtlige forbund som var med i meklingen under meklingsmøtet skulle levere sine spesielle krav i 2 eksemplarer slik de hadde blitt presentert under forhandlingene med Norsk Arbeidsgiverforening.

Riksmeklingsmannen holdt deretter meklingsmøter 22. og 23. april. Den 29. april forelå det følgende skriv fra Norsk Arbeidsgiverforening.

«Tariffrevisjonen 1968 — plassoppsigelser.

Herved meddeles at vi i dag overfor vedkommende forbund har sagt opp plassene for en rekke tariffområder til fratreden mandag 13. mai ved arbeidstidens slutt, dog således at oppsigelsesfristen er noe lengre for enkelte bedrifter i den kjemiske sektor.

Vi vedlegger gjennomslag med bilag av de plassoppsigelsesskrivelser vi har sendt forbundene.

Dette brev er å betrakte som plassoppsigelse overfor Landsorganisasjonen i Norge. Vi gjør oppmerksom på at vi også har sagt opp plassene overfor Norsk BedriftsElektriker Forbund og Norsk Rutebilarbeiderforbund.

Til orientering vedlegges gjennomslag av skrivelserne til disse to forbund med bilag.

Plassoppsigelsene gjaldt følgende forbund: Norges Handels- og Kontorfunksjonærers Forbund, Norsk Elektriker- og Krafstasjonsforbund, Norsk Forbund for Arbeidsledere og Tekniske Funksjonærer, Norsk Grafisk Forbund, Norsk Gullmedarbeiderforbund, Norsk Jernbaneforbund, Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund, Norsk Kjøttindustriarbeiderforbund, Norsk Lokomotivmannsforbund, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund, Norsk Transportarbeiderforbund og Norsk Treindustriarbeiderforbund.

Til sammen omfattet lockout-varsløst ca. 55 000 medlemmer i LO, og ca. 1800 medlemmer utenfor LO.

Mens fellesmeklingen foregikk for de ti forbund innkalte Riksmeklingsmannens kontor til mekling også for bl. a. Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund, Grafisk Forbund, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund, Norges Handels- og Kontorfunksjonærers Forbund og Norsk Kjøttindustriarbeiderforbund.

I forbindelse med Norsk Arbeidsgiverforenings plassoppsigelse av 29. april vedtok Sekretariatet å gi forbundene fullmakt til ved-

tak om plassoppsigelse, dog således at varsel om dette til NAF først må skje etter nærmere konferanse med LO.

Sekretariatet gjorde den 3. mai følgende vedtak vedrørende ekstrakontingent: «Som følge av det omfattende lockout-varsel fra Norsk Arbeidsgiverforening og at tariffsituasjonen har tilspisset seg etter hvert, står en overfor en omfattende åpen konfliktsituasjon. Sekretariatet vil derfor anmode de forbund som berøres av tariff-revisjonen om å ta under overveielse å utlikne ekstrakontingent.»

Meklingen for de ti forbund som hadde deltatt i fellesforhandlinger ble opptatt den 4. og fortsatte 5. og 6. mai, og Riksmeklingsmannen satte fram følgende forslag:

Etter forutgående forhandlinger hadde Riksmeklingsmannen i dagene 22., 23., 29. og 30. april og 4., 5. og 6. mai 1968 møter i anledning av revisjon av de overenskomster hvor Norsk Arbeidsgiverforening er part på den ene side og Landsorganisasjonen i Norge og følgende forbund på den annen side:

Norsk Arbeidsmandsforbund ¹⁾, Norsk Bekledningsarbeiderforbund, Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund, Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund, Norsk Murerforbund, Norsk Papirindustriarbeiderforbund, Norsk Skinn- og Lærarbeiderforbund, Norsk Skotøyarbeiderforbund, Norsk Tekstilarbeiderforbund og Norsk Treindustriarbeiderforbund.

Overenskomster som har utløp senere enn 1. juli 1968 har ikke vært omfattet av meklingen.

Med enstemmig anbefaling fra de to forhandlingsdelegasjoner framsatte Riksmeklingsmannen 6. mai 1968 følgende forslag overfor LO, ovennevnte forbund og NAF.

Partene i hvert enkelt overenskomstområde opptar snarest forhandlinger om revisjon av vedkommende tariffavtale. Den økonomiske ramme for revisjonen skal være den som er angitt nedenfor:

I. 1. Lavtlønnstillegg 1968.

Det gis et lavtlønnstillegg etter den skala som er gjengitt nedenfor: Den gjennomsnittsførtjeneste skalaen bygger på er gjennomsnittsførtjenesten i industrien ekskl. overtidstillegg for henholdsvis mannlige og kvinnelige arbeidere etter NAF's statistikk for året 1967.

Prosent:	Øre:
77.9 og derunder	25.0
78.0 — 78.9	24.0
79.0 — 79.9	22.9
80.0 — 80.9	21.9
81.0 — 81.9	20.8
82.0 — 82.9	19.8
83.0 — 83.9	18.8

¹⁾ Unntatt overenskomstene for vaktfolk og rengjøringspersonale.

Prosent:	Øre:
84.0 — 84.9	17.7
85.0 — 85.9	16.7
86.0 — 86.9	15.6
87.0 — 87.9	14.6
88.0 — 88.9	13.5
89.0 — 89.9	12.5
90.0 — 90.9	11.5
91.0 — 91.9	10.4
92.0 — 92.9	9.4
93.0 — 93.9	8.3
94.0 — 94.9	7.3
95.0 — 96.9	2.5
97.0 — 99.9	1.5

Etter denne skala får de enkelte tariffområder følgende beløp til fordeling:

Overenskomstområder fordelt på prosentintervaller. 1)

VOKSNE MENN

Prosent- intervaller 1) overenskomstområde	Totale timer (årsbasis)
<i>77.9 og derunder — 25.0 øre pr. time</i>	
Potteribedrifter, Sandnes	41 196
<i>78.0—78.9 — 24.0 øre pr. time</i>	
<i>79.0—79.9 — 22.9 øre pr. time</i>	
<i>80.0—80.9 — 21.9 øre pr. time</i>	
<i>81.0—81.9 — 20.8 øre pr. time</i>	
Paraply- og parasollfabrikker	7 905
<i>82.0—82.9 — 19.8 øre pr. time</i>	
Tremelfabrikker	16 459
<i>83.0—83.9 — 18.8 øre pr. time</i>	
<i>84.0—84.9 — 17.7 øre pr. time</i>	
Trelastutsalgene	818 358
<i>85.0—85.9 — 16.7 øre pr. time</i>	
<i>86.0—86.9 — 15.6 øre pr. time</i>	
Papirindustrien, tremasse	1 776 921
<i>87.0—87.9 — 14.6 øre pr. time</i>	
Tønnefabrikkene	162 564
Trikotasje	907 766
<i>88.0—88.9 — 13.5 øre pr. time</i>	
Sponplatebedrifter	809 477
<i>89.0—89.9 — 12.5 øre pr. time</i>	
Sandtak, diverse	82 118
Tekstil	5 813 044
Trelastbrukene	7 241 801
<i>90.0—90.9 — 11.5 øre pr. time</i>	
Glassvatt, Askim og Stjørdal	319 435
Det Bergenske D/S, Tapetsereoverenskomsten	12 793

Hanskefabrikker	33 316
Teglverkene	1 163 953
Henry Johansen Lumber	362 406
Treuldfabrikker og treuldplatefabrikker	158 555
91.0—91.9 — 10.4 øre pr. time	
92.0—92.9 — 9.4 øre pr. time	
Pelsvarebedrifter	40 742
Korrugit A/S, Eidsvoll	7 785
93.0—93.9 — 8.3 øre pr. time	
Garverier, lærfabrikker	566 460
Konfeksjonsfabrikker m. fl.	1 853 353
94.0—94.9 — 7.3 øre pr. time	
Listefabrikkene	293 831
Møbel- og annen treindustri	3 518 007
Papirindustrien, papirfabrikker	13 970 218
95.0—96.9 — 2.5 øre pr. time	
Oslo Mørtelverk	19 152
Papirindustrien, Cellulose	11 329 685
Skofabrikker	1 051 899
Lærwarefabrikker	385 247
Wallboardfabrikker	1 800 037
97.0—99.9 — 1.5 øre pr. time	
Møbelsnekkerbedrifter utenfor Oslo	93 138
Svelviksand og Sand og Singel	67 558
Skiferbedrifter	350 796
Private elektrisitetsverk	465 076

VOKSNE KVINNER

Prosent- intervaller 1) overenskomstområde	Totale timer (årsbasis)
77.9 og derunder: 25 øre pr. time	
Betongvarefabrikker	612
78.0—78.9 — 24 øre pr. time	
79.0—79.9 — 22.9 øre pr. time	
Potteribedrifter, Sandnes	21 767
80.0—80.9 — 21.9 øre pr. time	
81.0—81.9 — 20.8 øre pr. time	
82.0—82.9 — 19.8 øre pr. time	
Teglverkene	409
83.0—83.9 — 18.8 øre pr. time	
Bergverkene	81 844
Elektrikerfaget	2 054
84.0—84.9 — 17.7 øre pr. time	
Isolasjonsfirmaer	972
85.0—85.9 — 16.7 øre pr. time	
86.0—86.9 — 15.6 øre pr. time	
Asmund Lærdal	42 924

87.0—87.9 — 14.6 øre pr. time	
88.0—88.9 — 13.5 øre pr. time	
Andr. L. Riis, Kv. hjelpearbeider	5 766
89.0—89.9 — 12.5 øre pr. time	
90.0—90.9 — 11.5 øre pr. time	
Glassmestere og glassliperier	4 022
Hanskefabrikker	49 621
91.0—91.9 — 10.4 øre pr. time	
92.0—92.9 — 9.4 øre pr. time	
93.0—93.9 — 8.3 øre pr. time	
Paraply- og parasollfabrikker	22 583
Pelsvarebedrifter	116 162
94.0—94.9 — 7.3 øre pr. time	
Skofabrikkene	1 147 838
Listefabrikkene	50 429
Trikotasje	3 027 906
95.0—96.9 — 2.5 øre pr. time	
Tønnefabrikkene	785
97.0—99.0 — 1.5 øre pr. time	
Trelastbrukene	25 095
Tekstil	5 492 834
Møbelsnekkerbedrifter utenfor Oslo	730
Konfeksjonsfabrikker m. fl.	8 631 332

1) Prosentintervallene er beregnet i forhold til gjennomsnittlig timefortjeneste (eksklusive overtids tillegg) i industrien i 1967, henholdsvis kr. 10.43 og kr. 7.90 for voksne menn og kvinner. Timefortjeneste og timetallet er korrigert for kortere arbeidstid for helkontinuerlig skiftarbeid og arbeid under dagen.

Fordelingen skjer ved forbundsvise forhandlinger mellom partene i den enkelte tariffavtale. Disse står fritt når det gjelder anvendelsen, dog under hensyn til en rimelig lønnsdifferensiering og lønnsstruktur i bedriftene.

2. Til bruk for partene under forhandlingene om de forbundsvise krav innenfor hvert enkelt overenskomstområde stilles til disposisjon 12 øre pr. time, for unge arbeidere og lærlinger 8 øre pr. time.

Partene er enige om at dette punkt ikke omfatter stedlige særkrav for enkelte bedrifter.

Merknad: For arbeidstakere som etter lov eller tariffavtale har en annen arbeidstid enn 45 timer pr. uke, er beregningsgrunnlaget for lønnstilleggene 45 timer pr. uke.

3. Hvis enighet om fordeling etter punkt 1 og punkt 2 ikke oppnås, går saken til hovedorganisasjonene til avgjørelse.

II. I tillegg til ovennevnte kommer:

1. I de tariffavtaler hvor overtidsbetalingen for de to første overtids-timer er lavere, forhøyes godtgjørelsen til 40 prosent.
2. I de overenskomstområder hvor godtgjørelsen for helligdager og 1.

og 17. mai bygger på A-ordningen, skal følgende bestemmelse gjelde:

For de bevegelige helligdager i julen og nyttårshelgen benyttes foregående 3. kvartal som beregningsperiode. For de øvrige bevegelige helligdager samt for 1. og 17. mai benyttes 4. kvartal.

For arbeidere ved bedrifter som praktiserer fastlønnssystemer, betales en godtgjørelse beregnet etter den enkeltes timefortjeneste i den uke høytids- eller helligdagen faller.

For de overenskomstområder som bygger på B-ordningen, skal tilsvarende endring gjennomføres. Hvis partene ikke blir enige om annen beregningsmåte, skal den godtgjørelse som følger av nåværende beregningsmåte forhøyes med 1 øre pr. time.

3. Godtgjørelse til unge arbeidere for fravær som skyldes bedriftsulykker.

For de overenskomstområder som omfattes av avtalen om godtgjørelse for fravær som ovenfor nevnt, skal pkt. III lyde:

Godtgjørelse er for dem som står i syketrygdens	
inntektsklasse 5 eller høyere	kr. 15.00
inntektsklasse 4	» 14.00
inntektsklasse 3	» 11.00
lavere inntektsklasse	» 8.00
pr. dag, unntatt søndager.	

III. *Ikrafttreden.*

De meklingsforslag som blir et resultat av de forestående forbundsvisе forhandlinger, trer i kraft 15. mai 1968.

Etter at Riksmeklingsmannen hadde framsatt ovenstående forslag ble det opptatt forbundsvise forhandlinger mellom det enkelte forbund av de som hadde deltatt i fellesforhandlingene og den direkte tariffmotpart for å innpasse bl. a. lavtlønnstillegget og andre særspørsmål som det var tatt forbehold om.

Når det gjelder Norsk Jern- og Metallarbeiderforbunds avstemning over det meklingsforslag Riksmeklingsmannen satte fram 19. april, hadde dette følgende utfall; i alt stemte 82.2 prosent av de stemmeberettigede, dvs. 41 421 medlemmer — derav stemte 51.4 prosent Ja — dvs. 21 304 medlemmer. 48.1 prosent stemte Nei — dvs. 19 934 medlemmer. 0.5 prosent var blanke eller ble forkastet, dvs. 186 medlemmers stemmer. Svar på dette forslag ble avgitt 13. mai 1969.

På samme tid ble det også ført forhandlinger mellom de forbund som ikke hadde tatt del i fellesforhandlingene og fellesmeklingene og den direkte motpart. Disse forhandlinger ble ført parallelt som forhandlinger og meklinger. Under disse forhandlinger sendte Norsk Arbeidsgiverforening den 15. mai følgende brev til Riksmeklingsmannen:

Landsorganisasjonen i Norge
Folkets Hus,
Oslo 1.

Tariffrevisjonen 1968 — begjæring om avslutning av mekling.

Til orientering oversendes vedlagt kopi av vårt dagsbrev med bilag til Riksmeklingsmannen.

Ærbødigst
NORSK ARBEIDSGIVERFORENING
A. P. Østberg.

Til
Riksmeklingsmannen
Karl Johansgt. 45,
Oslo 1.

Tariffrevisjonen 1968.

Vi tillater oss å begjære meklingen avsluttet for de overenskomstområder som er nevnt i vedlagte bilag. Stans inntretr mandag 20. ds. ved arbeidstidens slutt; for Norges Handels- og Kontorfunksjonærers Forbunds område dog fra onsdag 22. ds. ved arbeidstidens slutt og for Norsk Forbund for Arbeidsledere og Tekniske Funksjonærers område fra lørdag 25. ds. ved arbeidstidens slutt.

Vi gjør allerede nå oppmerksom på at vi er villige til å utsette fristen for arbeidsstansen under forutsetning av at Norsk Grafisk Forbund er rede til en tilsvarende utsettelse av arbeidsstansen i de grafiske fag.

I vårt brev av 29. f. m. til Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund meddelte vi at stansen skulle iverksettes henholdsvis 2 og 3 uker senere enn ordinært for endel i brevet uttrykkelig nevnte bedrifter. Vår meddelelse i nærværende brev og at stans inntretr 20. ds. ved arbeidstidens slutt er således å forstå at 2 ukers, resp. 3 ukers utsettelse fremdeles gjelder for de i vårt brev av 29. f. m. nevnte bedrifter. Dette gjelder også hvis fristen 20. mai senere skulle bli utsatt.

Ærbødigst
NORSK ARBEIDSGIVERFORENING
A. P. Østberg.

Bilag til brev av 15. mai 1968 til Riksmeklingsmannen.

Norges Handels- og Kontorfunksjonærers Forbund:

Bedrifter under standardoverenskomsten. Funksjonæroverenskomsten for kjøttindustrien og pølsemakermestre.

Norsk Bedrifts Elektriker Forbund:

Overenskomsten for Elektrokemiske Arbeidsgiverforening. (Mosjøen Aluminiumverk, Orkla Grube-Aktiebolag Ferrolegeringsverket). Harald Lyche & Co.

Norsk Forbund for Arbeidsledere og Tekniske Funksjonærer:

(Forbundets oppsigelser av 25. april 1968.)

Optiske merketegnere, teknikere, tekniske funksjonærer og laboranter.

Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund:

Sprengstoffabrikker, Gummivarefabrikker, Remfabrikker, Bryn-Halden & Nitedals Tændstikfabrik A/S, A/S Vadheim elektrokemiske Fabriker, Electric Furnace Products Company Ltd., Sildoljefabrikker, A/S Bergens Fjærfabrik, A/S Platon, A/S Fjeldhammer Brug, Polycoat A/S, Farmasøytiske bedrifter, Norsk Akkumulator Co A/S. (Nå Anker Batterifabr. A/S), Norwegian Talc, Elektrokemiske Arbeidsgiverforening: Fellesoverenskomsten for elektrokjemisk industri, Kjemisk Teknisk Arbeidsgiverforening, Landssammenslutningen for den Kjemiske Mineralindustri, Glass- og Keramisk Industris Arbeidsgiverforening. (Unntatt Hadelands Glassverk og A/S Norsk Glassverk).

Norsk Kjøttindustriarbeiderforbund:

Kjøttindustrioverenskomsten, Overenskomsten for prosentkjørere hos pølsemakermestre i Oslo og Drammen, samt salgssjåfører Hedmark og Oppland Slakterier.

Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund:

Konservesindustrien, O. Kavli A/S, Hermetikkfabrikker, Filet- og fryseribedrifter, Fisketilvirkere i Nord-Norge, Tobakksfabrikker, Felleskjøpets Avdeling, Brumunddal m. fl., Gjør- og spritfabrikker, Eddikbryggerier, Den Norske Næringsmiddelfabrik A/S, Fiskematfabrikker, Møller, Kjeksfabrikker, Flatbrødfabrikker, Bryggerier og mineralvannfabrikker, Kullsyrefabrikker, Sjokolade- og sukkervarefabrikker, Rieber & Søn A/S, Toro Næringsmiddelindustri.

Riksmeklingsmannen fortsatte sine meklinger, enten som direkte forbundsvise meklinger og delvis med bistand av hovedorganisasjonene for det enkelte fagforbunds område.

Den 24. mai 1968 framsatte Riksmeklingsmannen forslag til ny tariffavtale gjeldende for følgende forbund i LO: Arbeidsledere og Tekniske Funksjonærer, Arbeidsmandsforbundet, Bekledningsarbei-

derforbundet, Bygningsindustriarbeiderforbundet, Elektriker- og Kraftstasjonsforbundet, Grafisk Forbund, Gullsmedarbeiderforbundet, Handels- og Kontorfunksjonærers Forbund, Hotell- og Restaurant-Arbeider-Forbundet, Jernbaneforbundet, Kjemisk Industriarbeiderforbund, Kjøttindustriarbeiderforbundet, Lokomotivmannsforbundet, Murerforbundet, Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbundet, Papirindustriarbeiderforbundet, Skinn- og Lærarbeiderforbundet, Skotøyarbeiderforbundet, Tekstilarbeiderforbundet, Transportarbeiderforbundet og Treindustriarbeiderforbundet.

I mellomtiden hadde Norsk Arbeidsgiverforening sendt brev daterert 20. mai til Landsorganisasjonen i Norge, Handel og Kontor, Norsk Forbund for Arbeidsledere og Tekniske Funksjonærer, Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund og Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund sålydende:

«Tariffrevisjonen 1968 — begjæring om meklingsens avslutning.

Vi henviser til vårt brev av 15. ds. hvori vi begjærte meklingen avsluttet for en rekke områder og således at stans dels kunne inntre fra arbeidstidens slutt i dag, dels fra 22. ds. ved arbeidstidens slutt og dels fra den 25. ds. ved arbeidstidens slutt.

Etter den vending som meklingen har tatt for de grafiske fag, trekker vi herved tilbake samtlige begjæringer.»

Da Riksmeklingsmannen framsatte sitt forslag av 24. mai med svarfrist 17. juni, meddelte han at meklingsforslagene skulle regnes som en helhet, slik at også avstemningen blir sett som et samlet hele. Det totale avstemningsresultat skulle etter det være avgjørende for om forslagene skulle ansees vedtatt eller forkastet.

Riksmeklingsmannens forslag var nemlig slik at det på noen områder ikke var oppnådd anbefalt forslag, mens det på andre områder var oppnådd anbefalt forslag, og disse forslagene ble sendt samlet ut til avstemning.

Riksmeklingsmannen henholdt seg til Lov om arbeidstvister, § 35, pkt. 7, hvor det bl. a. heter:

«Finner Meklingsmannen at en konfliktsituasjon bør løses under ett for flere fag, kan han bestemme at meklingsforslag for disse fag skal regnes som en helhet, således at avgjørelsen av om forslagene er vedtatt, skal treffes på grunnlag av det samlede antall stemmer og stemmeberettigede i de fag som på denne måten er slått sammen. Før Meklingsmannen treffer bestemmelse herom, skal han rådføre seg med vedkommende hovedorganisasjoner.»

Avstemningen over Riksmeklingsmannens forslag av 24. mai fikk følgende utfall:

	JA	NEI	Stemme-beret- tignede	Avgitte stemmer i prosent
Norsk Forbund for Arbeidsledere og Tekniske Funksjonærer	242	486	938	77,8
Norsk Arbeidsmandsforbund	2 239	1 693	7 200	54,6
Norsk Bekledningsarbeiderforbund	5 968	1 724	10 644	72,7
Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund	9 576	5 966	48 700	32,2
Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund ..	1 483	1 133	5 250	50,8
Norsk Grafisk Forbund	5 306	4 215	12 800	74,4
Norsk Gullsmedarbeiderforbund	481	246	862	89,0
Noarges Handels- og Kontorfunksjonærers Forbund	3 123	933	6 036	67,2
Norsk Hotell- og Restaurant-Arbeider- Forbund	177	11	298	67,0
Norsk Jernbaneforbund	41	28	86	80,2
Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund	5 415	13 344	27 321	68,6
Norsk Kjøttindustriarbeiderforbund	2 234	869	4 025	79,0
Norsk Lokomotivmannsforbund	2	30	33	97,0
Norsk Murerforbund	1 439	593	4 581	42,4
Norsk Nærings- og Nytelsesmiddel- arbeiderforbund	4 482	5 286	14 795	66,0
Norsk Skinn- og Lærarbeiderforbund	560	200	866	87,2
Norsk Skotøyarbeiderforbund	1 240	510	2 369	75,4
Norsk Tekstilarbeiderforbund	3 602	1 484	7 650	67,2
Norsk Transportarbeiderforbund	5 982	3 215	15 890	58,0
Norsk Treindustriarbeiderforbund	2 226	1 117	4 506	75,7
	57 261	50 783	187 309	
Flertall ja-stemmer		6 478		
Samlede avgitte stemmer			108 044	57,7

Av ovenstående går det fram at 57.7 prosent av de stemmeberet-
tignede hadde stemt. For godkjennelse av forslaget stemte 57 261.
Mot forslaget stemte 50 783. Forslaget var således vedtatt med et
flertall på 6478 stemmer.

Riksmeklingsmannen hadde også koplet forbund utenfor Landsorganisasjonen inn i avstemningsresultatet, og det er meddelt at Norsk Rutebilarbeiderforbund hadde vedtatt forslaget med ca. 500 stemmers overvekt, og Norsk Bedriftselektriker Forbund hadde forkastet forslaget med 54 stemmers overvekt.

I møte hos Riksmeklingsmannen den 17. juni møtte representanter fra Landsorganisasjonen og Norsk Arbeidsgiverforening. Norsk Arbeidsgiverforenings sentralstyre hadde også vedtatt forslaget, og Riksmeklingsmannen ble således meddelt at forslaget var vedtatt av begge parter.

I Sekretariatets møte mandag 24. juni ble det referert brev fra Statsministeren, datert 19. juni sålydende:

Landsorganisasjonen i Norge,
Youngsgt. 11,
Oslo 1.

Tariffrevisjonen 1968.

Det vises til konferanser og brevveksling angående tiltak fra Regjeringens side i forbindelse med årets inntektsoppgjør. Slik som framholdt i samtalen på Statsministerens kontor i dag, vil Regjeringen fremme forslag overfor Stortinget om at det på statsbudsjettet bevilges midler for å redusere indeksutslagene av jordbruksoppgjøret og utgiftsøkningen i transportsektoren som på årsbasis er beregnet til:

a) Subsidier:		
1. Matmel	ca. 35 mill. kr.	
2. Meieriprodukter	ca. 38 mill. kr.	
		ca. 73 mill. kr.
b) Tilleggsbevilgning brødmel	ca. 20 mill. kr.	
c) Økte satser barnetrygden	ca. 32 mill. kr.	
		ca. 125 mill. kr.
d) Økt tilskott i 1968 til bilruter, ferjedrift og kyst- og lokalruter ca. 18 millioner kroner, på årsbasis	ca. 30 mill. kr.	
		ca. 155 mill. kr.

Regjeringen vil dessuten overveie å foreslå en del av utgiftsøkningen ved Statsbanene dekket over statbudsjettet, men har ikke på det nåværende tidspunkt full oversikt over hvilket beløp det her kan bli tale om.

I brev av 1. april 1968 fra Landsorganisasjonen er uttalt at det må finnes fram til en form slik at en alt i alt kan si at virkningen av jordbruksavtalen for lønnstakernes vedkommende reduseres med ca. 1 poeng i konsumprisindeksen, da forutsatt at en forhøyelse av barnetrygden på ca. 30 millioner kroner regnes å tilsvare ca. 0.3 poeng.

Nevnte subsidieforhøyelser på matmel og melkeprodukter på ca. 73 millioner kroner, betyr vel 0.6 poeng på indeksen. Når det også tas hensyn til

de øvrige forhøyelser av bevilgningene over statsbudsjettet som Regjeringen vil gå inn for, vil indeksvirkningen bli større enn 1 poeng.

I brev av 14. juni 1968 har Landsorganisasjonen pekt på at Kræfforfondet etter den nye jordbruksavtalen blir tilført et beløp på ca. 30 millioner kroner som forbrukerne forutsettes å betale gjennom prisforhøyelser. Regjeringen vil peke på at det er usikkert hvorledes dette beløp vil bli fordelt mellom produsenter og forbrukere, men at det er grunn til å tro at det for en dels vedkommende vil komme forbrukerne til gode i form av prisreduksjoner.

For så vidt gjelder de avtalemessige prisforhøyelser for poteter og grønnsaker, vil bl. a. avlingene være bestemmende for om jordbruket kan ta ut det som maksimalrammen i jordbruksavtalen forutsetter. Det kan i den forbindelse nevnes at jordbruket under den gjeldende 2 års-avtalen ikke kunne utnytte rammen for poteter og grønnsaker før i siste del av perioden.

Som foranstående oppstilling viser, er de tiltak Regjeringen vil foreslå i godt samsvar med de tilsagn som ble gitt i Regjeringens svar av 26. mars på Landsorganisasjonens brev av 25. mars 1968 og også med den presisering av tiltakenes rekkevidde som ble gjort i Landsorganisasjonens skrivelse av 1. april 1968, hvilket ble bekreftet i dagens samtale mellom representanter for Landsorganisasjonen og Regjeringen.

Konkrete forslag til de omtalte tiltak vil i nær framtid bli fremmet for Stortinget. I den forbindelse kan ovenstående oversikt over Regjeringens forskjellige tiltak offentliggjøres, men utover det vil — som avtalt i dagens konferanse hos Statsministeren — innholdet i den siste brevvekslingen mellom Landsorganisasjonen og Regjeringen ikke bli gjort offentlig kjent.

Med vennlig hilsen

Per Borten.

Ovenstående brev ble referert i Sekretariatets møte 24. juni og tatt til etterretning.

Tariffavtaler utenom Fellesoppgjøret og avtaler med senere utløp (høstfagene).

For de tariffavtaler som ikke var omfattet av Riksmeklingsmannens forslag, ble det ført spesielle forhandlinger mellom de direkte tariffparter. I alt vesentlig ble R.M.-forslaget lagt til grunn for de etterfølgende forhandlinger, dog således at det for noen grupper ble gitt større tillegg enn forslaget, bl. a. på grunnlag av at disse fag ble betraktet som lavtlønnsgrupper.

Nedenfor gis en orientering om tariffoppgjøret innen noen forbundsområder etter avslutningen av tariffoppgjøret.

Norsk Skog- og Landarbeiderforbund:

Forbundet holdt i alt 22 distriktskonferanser i løpet av februar og mars måned 1968, hvor tariffrevisjonen ble drøftet. På disse

distriktskonferanser ble det vedtatt anbefaling om hvilke retningslinjer som forbundet burde følge ved årets tariffrevisjon. Disse retningslinjer gikk bl. a. ut på at det burde opptas forhåndsforhandlinger med arbeidsgiverparten med sikte på å få gjennomført arbeidstidsforkortningen og kompensasjon for denne fra 1. juli 1968. Videre at det skulle søkes gjennomført lønnstillegg på linje med det som ble gjort gjeldende i næringslivet for øvrig (vår oppgjøret i industrien) og under hensyntaken til et eventuelt indeksoppgjør bl. a. etter bestemmelsene om indeksregulering i avtalen for skogbruket. Det ble videre forutsatt at det måtte gjennomføres en indeksreguleringsbestemmelse på linje med det som ble gjort gjeldende for industrien. Denne målsetning ga 21 av distriktskonferansene sin enstemmige tilslutning til og på grunnlag av dette ble tariffkravene behandlet og utformet av forbundets tariffråd. Forhandlingene med arbeidsgivermotpartene førte fram til enighet.

For jordbruket ble det den 17. juni 1968 enighet om å anbefale et forslag. For gartneriene ble det enighet om et forslag den 19. juni og den 28. juni ble det enighet om å anbefale et forslag for skogbruket. Samtlige anbefalte forslag ble behandlet av tariffrådene, som vedtok å tilrå overfor forbundsstyret å vedta forslaget uten forutgående avstemning. Forbundsstyret gjorde deretter vedtak om å godkjenne de anbefalte forslag under henvisning til at forutsetningene som var trukket opp på distriktskonferansene ble overholdt og inøtekommet.

Norsk Sjømannsforbund.

Overenskomsten for innenriksfarten var ikke omfattet av fellesforslaget, og det ble ført egne forhandlinger om dette mellom partene. Ved avstemningen over det anbefalte forslag som framkom under forhandlingene ble dette vedtatt.

Når det gjelder overenskomsten for utenriksfarten, førte dette til brudd i forhandlingene og etter tvungen mekling ble det framsatt et meklingsforslag 23. november 1968 etter en del kompliserte forhold.

Norsk Styrmandsforening, som står utenfor LO, gjennomførte forhandlinger for sitt vedkommende mens meklingen for Sjømannsforbundet pågikk. Dette kompliserte noe av forhandlingene for Sjømannsforbundets medlemmer. Noe liknende hadde ikke hendt tidligere, og det var noe uforståelig for Sjømannsforbundet hvorfor Norsk Styrmandsforening på denne måten skapte vanskeligheter ved årets tariffrevisjon.

Det framsatte forslag ble behandlet av forbundets landsstyre, som

vedtok dette uten avstemning blant medlemmene. Meklingsforslaget utgjorde en øking i den gjennomsnittlige fortjeneste på ca. 9 prosent.

Norges Handels- og Kontorfunksjonærens Forbund:

Forbundet gjennomførte tariffoppgjøret med bl. a. Meierienes Arbeidsgiverforening og A/S Vinmonopolet ved forhandlinger. For Handelens Arbeidsgiverforening var forholdet at overenskomsten først løper ut i 1969. Imidlertid inneholdt denne overenskomsten en indeksreguleringsbestemmelse som var tatt inn i overenskomsten høsten 1967. Denne indeksbestemmelse hadde et utgangspunkt i forhold til konsumprisindeksen på 133 med svingningstall på 5 poeng. Indekstallet pr. 15. oktober 1968, som ble offentliggjort 15. november, var 138,5, og det innebar et krav på 3,8 prosent ved full kompensasjon. Under forhandlingene med Handelens Arbeidsgiverforening og senere med Den Kooperative Tarifforening ble det enighet om å gi et tillegg på 2.9 prosent. Dette indeksoppgjøret omfattet vel 20 000 av forbundets medlemmer.

Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund:

Forbundet fikk gjennomført antesipert oppgjør for meieriene med virkning fra 1. juli istedenfor 1. november 1968. Dette omfattet i alt om lag 3600 arbeidstakere.

Norsk Hotell- og Restaurant-Arbeider-Forbund:

Overenskomsten for hoteller og restauranter løp ut 31. oktober 1968. Forhandlingene med Arbeidsgiverforeningen førte ikke fram, og det ble gjennomført meklinger under Riksmeklingsmannens ledelse. Meklingene førte fram til et meklingsforslag den 15. november 1968, som ble vedtatt av partene. Forslaget innebar en forhøyelse på de tarifferte minstelønnsseter, som ga reelle utslag som lønnsforhøyelser for en rekke fag. Meklingsforslaget er senere gjort gjeldende for avtaleforhold utenfor Arbeidsgiverforeningen og tariffoppgjøret omfattet således i realiteten samtlige medlemmer av forbundet.

Norsk Forbund for Arbeidsledere og Tekniske Funksjonærer:

Forhandlinger om overenskomst for arbeidsledere førte ikke fram og det ble gjennomført tvungen meklingsmekling. Det framkom den 1. desember 1968 meklingsforslag som ble vedtatt av forbundets lands-

styre uten forutgående avstemning. Forslaget innebar en øking av lønningene på 4 prosent.

Norsk Hydro — avtalen for Arbeidsledere og Tekniske Funksjonærer, kontoransatte med flere:

For disse var ikke forhandlingene tilendebrakt ved årets utgang.

Det ble ved tariffrevisjonen i 1968 opprettet nye tariffavtaler for praktisk talt alle medlemmer i LO.

Statstjenestemannsoppgjøret.

Ved skriv av 17. januar 1968 sa Statstjenestemannskartetlet opp tariffavtalen for tidsrommet 1. mai 1966—30. april 1968. Samme dag gjorde Kartellet henvendelse til Lønns- og prisdepartementet og anmodet om at oppsigelsesfristen for kollektive oppsigelser i forbindelse med tariffoppgjøret ble satt til 14 dager. Ved skriv av 26. januar 1968 skrev Lønns- og prisdepartementet slik til Kartellet:

«Ved Kongelig resolusjon av 26. januar 1968 er bestemt:

«Oppsigelsesfristen etter lov av 15. februar 1918 om offentlige tjenestemenn, § 27, skal være 3 uker for oppsigelser som i forbindelse med tariffoppgjøret 1968 måtte finnes sted etter 1. april 1968. Eventuelle oppsigelser skal dog ikke løpe ut før 30. april 1968.»

En sender vedlagt over avskrift av Lønns- og prisdepartementets tilråding i saken.

Samtidig meddeles at eventuelt kollektivt varsel om oppsigelse godtas, og at adgangen til å pålegge tjenestemennene som tjenesteplikt å bli stående i tjenesten i inntil 3 måneder etter at oppsigelsesfristen utløper ikke vil bli benyttet, jfr. tjenestetvistlovens § 22, 1. ledd.»

Den 22. februar godkjente Representantskapet styrets framlegg til ny tariffavtale, og Kartellets krav ble 29. februar oversendt Lønns- og prisdepartementet. Kravet var utformet slik:

Fra 2. halvår 1965 og til forsommeren 1967 var det en svakere konjunkturutvikling i de vestlige industriland. Dette skyldtes en restriktiv økonomisk politikk, særlig i Vest-Tyskland, Storbritannia og USA. Stigningen i etterspørsel og produksjon ble halvert. Det er imidlertid et særtrekk i bildet at Norge i motsetning til de fleste

andre land, hadde en sterk økonomisk vekst i dette tidsrommet. Verdien av bruttonasjonalproduktet økte fra 1965 til 1966 med 8.2 prosent, og etter det foreløpige anslag vil økingen fra 1966 til 1967 bli 9.5 prosent. Regnet i volum utgjør stigningen henholdsvis 4.0 og 5.3 prosent. Denne sterke veksten i landets økonomi skyldes i det alt vesentligste full sysselsetting og god utnyttelse av produksjonsmidlene.

Fra 2. halvår 1967 er den økonomiske politikk i de fleste land lagt om i en ekspansiv retning, noe som tilsier en sterkere stigning i produksjon og samhandel. I Stortingsmelding nr. 1 (1967—68) om nasjonalbudsjettet, gir Regjeringen derfor uttrykk for at tendensen fra siste halvår 1965 til første halvår 1967 for landene utenfor Norge vil bli avløst av en motsatt tendens i 1968, selv om det ikke er mulig å begrense styrken i konjunkturoppgangen. Stigningen i bruttonasjonalproduktet fra 1967 til 1968 anslås derfor forsiktig til 4—4½ prosent.

Konjunkturoppgangen i de vestlige industriland sammenholdt med et fortsatt stramt arbeidsmarked og en god utnyttelse av produksjonsmidlene, gjør at de økonomiske perspektivene for 1968 og 1969 må kunne karakteriseres som gode. Utslaget av arbeidstidsforkortingene fra 1. juli 1968 er det vanskelig å si noe bestemt om, og det samme gjelder for den endelige virkningen av devalueringen. Totalt sett ligger imidlertid forholdene godt til rette for et brukbart tariffoppgjør.

Pristutviklingen viser fortsatt grunn til bekymring, særlig for de som har et lønnsystem uten lønnsglidning. Prisstigningen på 3.3 prosent i 1966 og 4.4 prosent i 1967 har ført til at bl. a. de statsansatte har fått en betydelig reallønnsnedgang i et tidsrom hvor det kan påvises en ikke ubetydelig reallønnsøking for store grupper av lønnstakere.

Tariffavtalen for tidsrommet 1. mai 1966—30. april 1968 ble inngått da konsumprisindeksen var 125.0 poeng (marstallet for 1966). Pr. 15. januar 1968 er indeksen steget til 134.3 poeng. Det er en stigning på 9.3 poeng eller 7.4 prosent. Etter de prognoser som foreligger er det ikke urimelig å regne med at konsumprisindeksen pr. 15. april 1968 vil ha steget til 136.3. Stigningen i tariffperioden vil da bli 11.3 poeng eller 9.0 prosent. I samme tidsrom er det gitt en lønnsøking på 3 prosent på alle satser. Det må derfor gis et tillegg på nåværende lønnsatser på 5.8 prosent for at man skal få samme reallønnsnivå som pr. 1. mai 1966.

I tidsrommet 3. kvartal 1965—3. kvartal 1967 har reallønnsøkingen for voksne menn i industrien vært 7.2 prosent. Ifølge NAF's lønnsstatistikk for 1966 har reallønnsstigningen i 1966 vært 4.2 pro-

sent, og etter de tall som er kjent nå (bl. a. fra Stortingsmelding nr. 1 (1967—68) vil den neppe bli mindre i 1967. For at statstjenestemennene skal få noenlunde samme reallønnsforbedring som gjennomsnittet av lønnstakerne, må lønnsstansene derfor økes med ca. 13.8 prosent.

Ved tariffrevisjonen i 1966 la Kartellet fram en oversikt over lønnsutviklingen for tidsrommet september 1962 til september 1965 for visse grupper lønnstakere. Vi har videreført denne oversikten slik at den omfatter også tidsrommet september 1965—september 1967 og hele tidsrommet september 1962—september 1967. Vi får da følgende forhold:

	Sept. 62: Sept. 65:	Sept. 65: Sept. 67:	Sept. 62 Sept. 67:
Funksjonærer NAF, nom. lønnsøking	20.9 %	16.0 %	40.3 %
reallønnsøking	7.9 %	6.9 %	15.3 %
Bankfunksjonærer, nom. lønnsøking	23.1 %	15.4 %	42.0 %
reallønnsøking	9.8 %	6.4 %	16.7 %
Statens lønnsregl., nom. lønnsøking	13.6 %	15.7 %	29.2 %
(lønnskl. 8 ⁴) reallønnsøking	1.4 %	6.6 %	6.2 %

Denne oppstillingen kan suppleres med flere andre. Funksjonærer i forsikringsvirksomhet hadde f. eks. en lønnsstigning på 16 prosent for menn og 18.3 prosent for kvinner i samme tidsrom, og voksne menn i utenriksfarten hadde en stigning i månedsfortjenesten på 21.4 prosent fra mars 1966 til mars 1967.

Ifølge NAF's lønnsstatistikk for arbeidere for 3. kvartal 1967 har lønnsøkingen for voksne menn i industrien vært 16.2 prosent fra 3. kvartal 1965 til 3. kvartal 1967. Tar man med transport, håndverk samt bygge- og anleggsvirksomheten, har lønnsstigningen vært 15.9 prosent. Ved oppgjøret pr. 1. mai 1966 så man på utviklingen fra 3. kvartal 1963 til 3. kvartal 1965. Oppgjøret pr. 1. mai 1966 førte derfor bare til at etterslepingen pr. 3. kvartal 1965 ble tatt igjen, og kan ikke tas i betraktning når utviklingen fra 3. kvartal 1965 til 3. kvartal 1967 skal vurderes. Pr. 16. mai 1967 er det imidlertid foretatt en revisjon av statens lønnsregulativ som følge av stigning i konsumprisindeksen fra 125.0 til 130.4 poeng. Tillegget som ble gitt på lønnsstansene i regulativet var 3 prosent. Etterslepingen pr. 3. kvartal 1967 vil derfor være 13.2 prosent eller 12.9 prosent, alt etter hvorvidt sammenlikningen skjer bare mot voksne menn i industrien, eller om den skjer mot voksne menn i industri, transport, håndverk, bygge- og anleggsvirksomhet i alt.

Kartellet har funnet det riktig også denne gang å begrunne kravene for de tillegg som skal gis pr. 1. mai 1968 med en jevnføring med lønnsutviklingen i tidsrommet 3. kvartal 1965—3. kvartal 1967, og med at reallønnsutviklingen for statens ansatte skal være noenlunde lik den gjennomsnittlige reallønnsøkning som har funnet sted i 1966 og 1967.

Kartellet vil imidlertid peke på det uheldige i at de statsansatte skal ha sine lønnsoppgjør på etterskudd. Det betinger nemlig at lønnstilleggene må bli relativt store dersom man skal få den samme lønnsutvikling i staten som i det private næringsliv. På bakgrunn av den sterke økonomiske vekst, finner Kartellet det riktig at det denne gang gis et innebygget lønnstillegg basert på den utvikling som vi med temmelig stor sikkerhet kan si vil finne sted. Kartellet har funnet det riktig i denne sammenheng å reise krav om en to-årig tariffavtale med et innebygget tillegg som utbetales etter ett år. Med en to-årig tariffavtale og med stadig stigende priser, vil det være nødvendig med en indeksreguleringsbestemmelse. Særlig fordi statsansatte ikke har lønnsglidning i perioden, må Kartellet kreve at kompensasjonen etter indeksbestemmelsen må være 100 prosent.

Statstjenestemannskartellet fremmer følgende krav:

A. *Generelle tillegg.*

1. Fra 1. mai 1968 gis det et tillegg på 12 % på alle lønnssetser i det alminnelige regulativet. Lønnssetsene avrundes til hele 100-kroner.

Fra 1. mai 1969 gis ytterligere et tillegg på 4 % på samtlige lønnssetser.

Det kreves tilsvarende øking av setsene i sjefsregulativet.

2. Fra 1. mai 1968 gis et lavtlønns tillegg i tillegg til prosentreguleringen etter punkt 1, slik:

4 ⁰	kr. 200.00
5 ⁰ —4 ¹	» 200.00
6 ⁰ —4 ²	» 200.00
7 ⁰ —4 ³	» 200.00
8 ⁰ —4 ⁴	» 300.00
9 ⁰ —5 ⁴	» 300.00
10 ⁰ —6 ⁴	» 300.00
11 ⁰ —7 ⁴	» 400.00

3. Fra 1. mai 1968 gjennomføres en opprykksordning slik at alle ansatte med 16 års tjenestetid skal ha rykket opp tre lønnsklasser. Opprykket beregnes til lønnsklasse 20¹.

4. Lønnsordningen for aspiranter og lærlinger revideres.
5. Det nedsettes et utvalg som får i oppdrag å vurdere lønnsforholdene for arbeidslederstillingene.

B. *Lønnsregulativets alminnelige bestemmelser.*

1. Tjenestemannslovens kap. 2 innpasses i lønnsregulativets alminnelige bestemmelser i samsvar med vedlagte forslag.
2. Søndagstillegget økes fra kr. 3.— til kr. 4.— pr. time og utbetales for arbeid i tidsrommet lørdag kl. 1400—søndag kl. 2400.
Fra det tidspunkt alminnelig 5-dagers uke innføres, utbetales søndagstillegget i tidsrommet lørdag kl. 00—søndag kl. 2400.
2. avsnitt av lønnsregulativet § 8 strykes.
3. Natttillegget på kr. 0.75 pr. arbeidet time i tidsrommet kl. 2000—0600 økes til kr. 1.50 pr. time.
4. Godtgjørelsen for delt frammøte, jfr. protokolltilførsel nr. 1 til de alminnelige bestemmelsers § 5, økes fra kr. 2.50 til kr. 5.—. Ordningen utvides til å omfatte tjenestemenn som har regelmessig delt arbeidstid uten at tjenestetiden er ordnet i turnus, ved at ordene «og som arbeider etter turnusplan» utgår.
I 1. avsnitt endres «11 timer» til «10 timer».
5. Påske-, pinse-, jul- og nyttårsaftens tariffestest som fridager. Tjeneste på disse dager samt på 1. og 17. mai, skjærtorsdag, langfredag, 1. og 2. påskedag, Kr. Himmelfartsdag, 1. og 2. pinse- dag, 1. og 2. juledag og 1. nyttårsdag, betales med overtidsgodtgjørelse + et tillegg på kr. 2,— pr. time.
Nest siste setning i 1. avsnitt i lønnsregulativets § 7 strykes.
6. For pålagt reservetjeneste betales det i tillegg til tidberegning en godtgjørelse på kr. 1,— pr. løpende time.
7. Stedfortredergodtgjørelse utbetales fra 1. dag.
8. I lønnsregulativets § 3, 1. setning, strykes ordene «utover 6 måneder».
9. Lønnsregulativets § 5, 5. avsnitt, 3. setning, gis følgende ordlyd: «Denne fridag bør mest mulig anordnes på søndag.» Dessuten gis § 5 følgende protokolltilførsel: «Dersom ukefriday etter turnus faller på helgedag eller høgtidsaftener som nevnt i § 7, skal det gis ny fridag.»
10. Reglene for beregning av overtidsgodtgjørelsen endres i samsvar med arbeidstidsforkortingen fra 45 timer til 42½ timer pr. uke, jfr. § 5, 8. avsnitt.
11. Tjenestemenn som selv utfører arbeid ved oppføring av egen bolig, gis 8 dager fri med lønn i tillegg til ferien.

C. *Forskjellige krav.*

1. Det kreves revisjon av særregulativene og de forskjellige godtgjørelser for poståpnere og landpostbud i Postverket, for stasjonsholdere og landstelefonister i Telegrafverket og for distriktsjordsmødre.
2. Det kreves revisjon av alle overenskomster som følger regulativet.
3. Alle særlige tillegg til regulativlønnen som tidligere har vært regulert i forbindelse med tariffrevisjonene og bistillingsgodtgjørelsene, gis tilsvarende forhøyelse.

D.

1. Det avsettes 1 prosent av lønnsbudsjettet til justeringer og normeringer. Det forutsettes ført etatsvise justerings- og normeringsforhandlinger.
2. Det opprettes etatsvise normeringsutvalg.
3. Hovedsammenslutningene skal i tariffperioden ha adgang til å fremme for Lønns- og prisdepartementet krav om omgjøring av stillinger. Forutsetningen for at slikt krav fremmes er at det er skjedd endring i vedkommende stillings arbeidsområde, enten ved rasjonaliseringstiltak, ved omorganisering, ved opprettelse av nye stillinger, eller ved forskyving i relasjonene mellom lønnsnivåer som følge av innføring av nye lønssystemer m. v.

Slike krav skal behandles uavhengig av justeringskrav som grunner seg på fordeling av avsatt beløp, og resultatet skal iverksettes senest fra det tidspunkt forhandlingene er avsluttet.

- E. Pensjonene, herunder pensjonene for statens arbeidere, gis fra 1. mai 1968 og fra 1. mai 1969 tillegg som svarer til økingen av regulativlønnen.
- F. Tjenestemenn som slutter etter 40 års tjeneste i staten, gis en erkjentlighetsgave på kr. 1000.00.
- G. Avtalen gjøres gjeldende for 2 år, og det kreves indeksreguleringsbestemmelse som automatisk gir full kompensasjon når levekostnadsindeksen stiger 5 poeng.

Forhandlingene begynte 13. mars, og i møte 8. mai 1968 ble det konstatert brudd. Samme dag sa Kartellet opp plassene for ca. 10 prosent av medlemmene i de tilsluttede forbund. Oppsigelsesfristen var i mellomtiden ved ny Kgl. res. ytterligere forkortet til 14 dager.

Meklingen begynte 15. mai og meklingsforslag ble framsatt 6. juni 1968. I mellomtiden hadde Kartellet begjært meklingen avsluttet og varslet plassfratredelse for de oppsagte stillinger ved arbeidstidens slutt 6. juni.

Meklingsforslaget.

Meklingsmannens forslag av 6. juni lyder slik:

I. Arbeidstidsforkortelse.

Den lønsmessige kompensasjon for arbeidstidsforkortelsen fra 1. juli 1968 gjennomføres etter noenlunde samme bestemmelser som fastsatt i avtalen mellom Landsorganisasjonen og Norsk Arbeidsgiverforening.

Det forholdes derfor på følgende måte med hensyn til lønningene for tjenestemenn som får arbeidstiden nedsatt til 42½ time pr. uke:

a. Regulativlønnen beholdes uforandret.

b. Det gjøres ingen endringer i akkordtariffer m. v.

II. Lønnsregulativet.

Lønssatsene i det alminnelige lønnsregulativ for statens tjenestemenn og lønnsregulativet for lærere m. fl. i folkeskolen og framhaldsskolen blir i avtaleperioden:

	1/5 1968	1/1 1969
Lkl. 4 ⁰	kr. 16 010	16 460
Lkl. 5 ⁰ 4 ¹	» 16 900	17 350
Lkl. 6 ⁰ 5 ¹ 4 ²	» 17 790	18 240
Lkl. 7 ⁰ 6 ¹ 5 ² 4 ³	» 18 740	19 190
Lkl. 8 ⁰ 7 ¹ 6 ² 5 ³ 4 ⁴	» 19 700	20 150
Lkl. 9 ⁰ 8 ¹ 7 ² 6 ³ 5 ⁴	» 20 770	21 220
Lkl. 10 ⁰ 9 ¹ 8 ² 7 ³ 6 ⁴	» 21 840	22 290
Lkl. 11 ⁰ 10 ¹ 9 ² 8 ³ 7 ⁴	» 22 950	23 410
Lkl. 12 ⁰ 11 ¹ 10 ² 9 ³ 8 ⁴	» 24 130	24 620
Lkl. 13 ⁰ 12 ¹ 11 ² 10 ³ 9 ⁴	» 25 360	25 870
Lkl. 14 ⁰ 13 ¹ 12 ² 11 ³ 10 ⁴	» 26 690	27 230
Lkl. 15 ⁰ 14 ¹ 13 ² 12 ³ 11 ⁴	» 28 020	28 590
Lkl. 16 ⁰ 15 ¹ 14 ² 13 ³ 12 ⁴	» 29 440	30 030
Lkl. 17 ⁰ 16 ¹ 15 ² 14 ³ 13 ⁴	» 30 920	31 540
Lkl. 18 ⁰ 17 ¹ 16 ² 15 ³ 14 ⁴	» 32 400	33 110
Lkl. 18 ¹ 17 ² 16 ³ 15 ⁴	» 34 000	34 760
Lkl. 19 ⁰ 18 ² 17 ³ 16 ⁴	» 35 750	36 500
Lkl. 19 ¹ 18 ³ 17 ⁴	» 37 790	38 550
Lkl. 19 ² 18 ⁴	» 40 240	41 050
Lkl. 20 ⁰ 19 ³	» 42 940	43 800
Lkl. 21 ⁰ 20 ¹	» 45 690	46 610
Lkl. 22 ⁰ 21 ¹	» 48 710	49 690
Lkl. 23 ⁰ 22 ¹	» 51 730	52 770
Lkl. 24 ⁰ 23 ¹	» 54 870	55 970
Lkl. 24 ¹	» 57 570	58 730

III. Indeksregulering.

I.

1. Med virkning fra 1. januar 1969 gis alle voksne tjenestemenn som lønnes etter statens alminnelige lønnsregulativ og lønnsregulativet for lærere m. fl. i folkeskolen og framhaldskolen et tillegg på 2 prosent til regulativlønnen, dog skal tillegget ikke være mindre enn kr. 37.— pr. måned. Den nye regulativlønn blir da som vist under annen kolonne foran.

Unge tjenestemenn og lærlinger skal ha 2/3 av tillegget for voksne tjenestemenn, dog ikke mindre enn kr. 24.— pr. måned.

2. Lønningene for poståpnere og landpostbud i Postverket, stasjonsholdere og landstelefonister i Telegrafverket og distriktsjordmødre reguleres noenlunde i samsvar med bestemmelsene i punkt 1.
3. Lønningene for overenskomstpersonale som er lønnet i samsvar med statens alminnelige lønnsregulativ reguleres i samsvar med bestemmelsene i punkt 1.
4. Særlige tillegg til regulativlønnen som tidligere har vært regulert i forbindelse med generelle lønnsrevisjoner reguleres på tilsvarende måte.
5. Tilpasningen av indekstillegget for tjenestemenn som arbeider på akkord skal droftes nærmere mellom partene.

II.

Hvis Statistisk sentralbyrås nye konsumprisindeks (1938=100) pr. 15. juli 1969 eller senere viser stigning eller fall på minst 5 poeng i forhold til indekstallet pr. 15. januar 1969, kan hovedsammenslutningene og Norsk Lærerlag i tilfelle av stigning og staten i tilfelle av fall kreve opptatt forhandlinger om regulering av lønnen. Reguleringskravet er maksimalt begrenset til en regulering som svarer til den prosentvise endring i konsumprisindeksen. Lønningene for unge tjenestemenn og lærlinger reguleres forholdsvis, idet prinsippet i avsnitt I følges.

Blir partene ikke enige ved forhandlinger om regulering, kan den som har fremsatt kravet innen 14 dager etter at forhandlingene er slutt, si opp tariffavtalen med 1 — en — måneds varsel for å søke gjennomført en lønnsregulering innenfor den ramme som er angitt i første avsnitt.

Protokolltilførsel til avsnitt II:

Stigning i Statistisk sentralbyrås konsumprisindeks som skyldes en eventuell omlegging av skattesystemet, gir ikke rett til regulering

etter avsnitt II. Likevel kan en slik stigning reise problemer som det bør være adgang til å drøfte selv om tariffavtalene ikke er utløpt.

Partene er derfor enige om at hver av dem kan kreve forhandlinger når konsumprisindeksen som følge av de foran nevnte forhold måtte ha overskredet «den røde strek». Leder forhandlingene ikke til enighet, har hver av partene senest 14 dager deretter adgang til å si opp tariffavtalene med 1 — en — måneds varsel.

IV. Justeringer.

Det gjennomføres justeringer på fritt grunnlag med virkning fra 1. mai 1969.

V. Normeringsutvalg.

Det åpnes adgang til i avtaleperioden å nedsette etatsvise normeringsutvalg samt sentrale utvalg i den utstrekning det er nødvendig. Utvalgene skal ha som medlemmer representanter for tjenestemannsorganisasjonene, vedkommende fagadministrasjon og Lønns- og prisdepartementet.

1. Normeringsutvalgene skal ha som oppgave på rent faglig grunnlag å vurdere de normeringskrav som måtte bli satt fram i avtaleperioden. De forslag utvalgene måtte komme fram til skal gjøres til gjenstand for senere forhandlinger i Lønns- og prisdepartementet og resultatet av disse forhandlinger skal inngå som en del av oppgjøret for neste generelle tariffrevisjon.
2. Utvalgene skal også kunne ta opp forslag overfor administrasjonen i de tilfelle det foreslås gjennomført større rasjonaliserings tiltak, om at det kan foretas omdisponeringer, opprettelse av nye stillinger eller inndragning av allerede opprettede stillinger. Forhandlinger om eventuelle lønsmessige konsekvenser av utvalgenes forslag, skal kunne tas opp i avtaleperioden, jfr. tariffavtalens punkt IV.

Merknader.

- a) Ved oppnevning av tjenestemannsrepresentanter til utvalgene skal reglene i Kronprinsregentens resolusjon av 26. august 1955 om tjenestemannsrepresentasjon i ansettelses- og innstillingsråd være veiledende.

Det skal føres nærmere drøftelser om hvilke utvalg som skal settes ned og om hvor mange representanter hvert utvalg skal bestå av. Eventuelle tvister om utvalgenes antall og/eller sammensetning avgjøres av Lønns- og prisdepartementet etter at de

berørte hovedsammenslutninger og Norsk Lærerlag har hatt anledning til å uttale seg.

- b) Justeringskrav for enkeltstillinger innen en etat og som ikke vil kunne ha tverrgående konsekvenser skal i spesielle tilfelle kunne behandles av utvalgene.
- c) Såfremt drøftingene i utvalgene for tariffperioden 1968—70 ikke har latt seg slutføre innen tariffperiodens utløp, skal forhandlingene i Lønns- og prisdepartementet likevel kunne tas opp i neste tariffperiode. Det resultat en måtte komme fram til under disse forhandlinger skal tidligst settes i verk fra den dag forhandlingene er avsluttet og utgiftene skal inngå som en del av oppgjøret for den etterfølgende generelle tariffrevisjon.
- d) Eventuelle forslag om opprettelse av nye eller inndragning av allerede opprettede stillinger skal kun være rådgivende for administrasjonen, eventuelt i forbindelse med den ordinære budsjettbehandling.
- e) I de etater hvor det ikke finnes nødvendig å opprette normeringsutvalg, skal det kunne føres prelimnære forhandlinger mellom tjenestemannsorganisasjonene og fagadministrasjonen/Lønns- og prisdepartementet om normeringskravene.

VI. Omgjøring av enkeltstillinger.

Hovedsammenslutningene og Norsk Lærerlag skal i tariffperioden ha adgang til å fremme for Lønns- og prisdepartementet krav om omgjøring av enkeltstillinger. Forutsetningen for at slike krav kan fremmes er imidlertid at det ved rasjonaliseringstiltak, omorganisering og opprettelse av nye stillinger er skjedd vesentlig endring i vedkommende stillings arbeidsområde. Det resultat man kommer fram til ved forhandlinger om kravene, skal gjennomføres senest fra det tidspunkt forhandlingene avsluttes.

VII. Opprykkingsordning.

Tjenestemenn i ktl. 4—7 på hovedregulativet som har vært lønnet 15 år eller mer i samme lønnsklasse tilstås fortsatt et ekstra tillegg på en lønnsklasse, med unntak for tjenestemenn i ktl. 7 som fra før har klasseopprykk til ktl. 8.¹⁾

Fra 1. mai 1938 innføres det en supplerende opprykksordning for de tjenestemenn som i løpet av 16 års tjenestetid ikke har rykket opp tre lønnskasser. Ordningen er begrenset til opprykk til og med ktl. 12, og ved gjennomføringen kan ingen tjenestemann i avtaleperioden rykke opp mer enn én lønnsklasse.²⁾

Merknad 1:

Tjenestetiden i den lavere lønnsklasse for tjenestemenn i lkl. 4—7 med automatiske opprykksordninger medregnes ved beregningen av 15-årstillegget.

For tjenestemenn som er rykket opp i lønnsklasse som følge av at alle stillinger i lønnsregulativet er flyttet opp ved generelle lønnsoppgjør, blir tjenestetiden i den lavere lønnsklasse også her å regne med ved beregningen av 15-årstillegget.

Merknad 2:

Opprykket regnes fra den naturlige begynnerstilling i vedkommende etat eller avansementskrets. Endringer i lønnsklasse som følge av justeringer og normeringer foretatt etter 1. mai 1952 regnes som opprykk i lønnsklasse på linje med vanlige avansementsopprykk. Det samme gjelder klasseopprykk som følge av opprykksregler for stillinger under lkl. 12, herunder 15-årsregelen.

De klasseopprykk som er en følge av at alle stillinger i lønnsregulativet er flyttet opp ved generelle lønnsoppgjør skal det derimot ses bort fra ved gjennomføring av opprykksordningen.

VIII. Utbyggingen av lønnsregulativet.

Det ordinære lønnsregulativ påbygges med en ny klasse. Lønnen i denne klasse, 24, settes til kr. 53 800.—.

Klassen blir stående tom inntil justeringer eventuelt har ført til opprykk til denne klasse.

IX. Kompensasjon for ubekvem arbeidstid.

1. Søndagstillegget økes til kr. 3.50 og utbetales for arbeid i tidsrommet lørdag kl. 1500—søndag kl. 2400.
2. Natttillegget økes til kr. 1.— pr. arbeidet time i tidsrommet kl. 2000 til kl. 0600.
3. For pålagt reservetjeneste betales det i tillegg til tidberegning en godtgjørelse på kr. 0.50 pr. løpende time.

Andre endringer i kompensasjonssatser for ubekvem arbeidstid er innarbeidet direkte i den reviderte tekst for lønnsregulativets alminnelige bestemmelser, som vedlegges.

X. Overtidsbetaling.

1. For overtidsarbeid inntil 40 timer pr. uke i sentraladministrasjonen og embetskontorene m. v. betales det en godtgjørelse som svarer til årslønnen dividert med 2000 tillagt 25 prosent.

2. Tjenestemenn med 45 timers arbeidsuke som i dag har 35 prosent tillegg for overtidsarbeid skal ha økt tillegget til 40 prosent.

XI. Andre lønnsbestemmelser.

«Sikringsbestemmelser.»

Med virkning fra 1. mai 1969 gjennomføres følgende «sikringsbestemmelser»:

- a) Formenn med reelle arbeidslederfunksjoner i lønnsklassene 9 og 10 skal i alle tilfelle ha en samlet lønn (inkludert tillegg) som ligger en lønnsklasse høyere enn lønnen i den lønnsklasse vedkommende ville hatt i sin tidligere stilling.
- b) Befal i Forsvaret som rykker opp til høyere grad, skal minst lønnes en lønnsklasse høyere enn den lønnsklasse han ville hatt i den lavere grad, dog ikke utover den høyere grads topplønn.
- c) Rektor i yrkesskolen, rektor i de maritime skoler og skolestyrer i folkeskolen og framhaldsskolen skal i alle tilfelle lønnes en lønnsklasse høyere enn den lønn han ville ha hatt som lærer.
Skoleinspektør i folkeskolen som avanserer fra skolestyrerstilling skal på samme måte lønnes en lønnsklasse høyere enn den lønnsklasse han hadde som skolestyrer.

XII. Sjefsregulativet.

Det opptas forhandlinger mellom partene om regulering av lønnene i sjefsregulativet.

XIII. Særregulativene.

Regulativene for poståpnere og landpostbud i Postverket, stasjonsholdere og landstelefonister i Telegrafverket endres slik som det framgår av egne vedlegg.

XIV. Aspiranter og lærlinger m. v.

1. Begynnerlønnen til unge tjenestemenn (aspiranter o. l.) settes til 80 prosent av lønnen i kl. 4⁰ og etter 2 år til 80 prosent av lønnen i kl. 4¹.
2. Begynnerlønnen for kontorlærlinger settes til 90 prosent av netto begynnerlønn for unge tjenestemenn (aspiranter o. l.) og toppsatsen settes lik 2-årssatsen for unge tjenestemenn. Skalaen for kontorlærlinger avtrappes med ½-års satser.
3. Grensen for unge tjenestemenn (aspiranter o. l.) settes til 19 år.

XV. *Reserveleger, assistentleger og kandidater.*

For reserveleger, assistentleger og kandidater ved statens helseanstalter gjennomføres samme lønnsregulering som for andre tjenestemenn lønnet etter lønnsregulativet.

XVI. *Distriktsjordmødre.*

De generelle lønnstillegg som blir gitt på hovedstillingsregulativet tilpasses særregulativet for distriktsjordmødre.

XVII. *Overenskomstpersonale.*

For overenskomstpersonale som er lønnet i samsvar med statens alminnelige lønnsregulativ foretas regulering av lønningene i samsvar med de endringer som er nevnt foran.

XVIII. *Særlige lønnstillegg.*

Særlige lønnstillegg til regulativlønnen som tidligere har vært regulert i forbindelse med generelle lønnsrevisjoner, skal reguleres i samsvar med de endringer som er nevnt foran.

Merknader:

1. For de særlige lønnstillegg som pr. 31. desember 1966 var medregnet i innskudds- og pensjonsgrunnlaget, skal det ved avrundingen for disse tillegg tas et visst hensyn til tap av skattemessige fordeler i forbindelse med tilpassingen av statens pensjonsordning til folketrygden.
2. I forbindelse med drøftelsene om gjennomføringen av den lønsmessige kompensasjon for arbeidstidsforkortelsen fra 1. juli 1968, skal det også forhandles om regulering av særlige tillegg av lønsmessig art som er fastsatt som timegodtgjørelse.

XIX. *Boligfradrag m. v.*

Boligfradragene tilpasses de nye regulativlønninger og økes forholdsmessig. I samsvar med forutsetningene i protokoll fra forhandlingsmøte den 29. juni 1967 mellom staten og tjenestemennenes hovedsammenslutninger og Norsk Lærerlag skal det også tas hensyn til indeksreguleringen 1967.

Kostfradragssatsene forhøyes tilsvarende.

Brenselsfradragssatsene heves med 10 prosent.

XX. *Akkordarbeid.*

For tjenestemenn som arbeider på akkord er det forutsetning at akkordene reguleres slik at akkordfortjenesten (ut over regulativlønn) økes med $\frac{2}{3}$ av det generelle lønnstillegg.

Den praktiske gjennomføring finner sted etter etatsvise drøftelser mellom administrasjonen og de berørte organisasjoner.

Såfremt det i avtaleperioden skulle bli innført nye akkordsystemer, er det partenes forutsetning at forhandlinger skal kunne opptas om akkordgrunnlagets størrelse.

XXI. *Alminnelige bestemmelser.*

Det foretas endringer i lønnsregulativets alminnelige bestemmelser slik som det framgår av eget vedlegg.

XXII. *Pensjonsgrunnlaget.*

a) De nye regulativsatser skal på vanlig måte danne innskudds- og pensjonsgrunnlaget i Statens pensjonskasse og Statsbanenes pensjonskasse fra henholdsvis 1. mai 1968 og 1. januar 1969.

b) Statspensjonister i Statens pensjonskasse og Statsbanenes pensjonskasse med løpende pensjoner pr. 1. mai 1968, fastsatt etter regulativer fra før 1. mai 1968, gis pensjonsforhøyelse fra 1. mai 1968 og 1. januar 1969 med beløp som svarer til forhøyelsen i lønnsattsene etter regulativene av 1. mai 1968 og 1. januar 1969.

Gjennomføres pensjonsomregningen i ett trinn i stedet for som ved lønnsreguleringen i to trinn — 1. mai 1968 og 1. januar 1969 — forutsettes pensjonistenes pensjonsforhøyelse å svare til det som ellers ville ha blitt oppnådd ved to omregninger, jfr. de nevnte datoer.

c) Nye pensjoner fastsatt etter regulativet av 1. mai 1968, forutsettes omregnet fra 1. januar 1969 etter de endelige satser i regulativet av 1. januar 1969.

XXIII. *Lesetiden i skolen.*

Det nedsettes en komité til vurdering av lesetiden i alle skoleslag. Komitéens innstilling forutsettes å foreligge innen 1. mars 1970.

XXIV. *Nemndsbehandling av tvister.*

Tvist om krav som ikke er avgjort ved den generelle tariffrevisjon skal hver av partene kunne forlange avgjort av en særskilt nemnd med partsrepresentanter.

XXV. *Varighet.*

Avtalen gis en varighet på 2 år.

Protokolltilførsler:

1. Partene er enige om at kapteiner og kapteinløytnanter i lønnsklassene 15 og 17 skal ha rett til betaling for overtidsarbeid.
For kapteiner ved tropp og kapteinløytnanter under sjøtjeneste skal spørsmålet om størrelsen av overtidskompensasjonen avgjøres under forhandlingene om Fredsregulativet.
2. Spørsmålet om å gi nattidskompensasjon til enkelte nye tjenestemannsgrupper, kan tas opp i tariffperioden forutsatt at det gjelder tjenestemannsgrupper hvor nattidsarbeid er fullt effektivt.
3. Spørsmålet om revisjon av bistillingsgodtgjørelser som direkte er utledet av en hovedstillings lønn, tas opp i det enkelte tilfelle.

Oslo, 6. juni 1968.

Preben Munthe.

Kartellstyrets merknader.

Ved meklings avslutning den 6. juni 1968 avga Kartellets styre følgende uttalelse:

«Kartellstyret legger ikke skjul på at det hadde regnet med et bedre oppgjør for de statsansatte enn meklingsforslaget. Etter en samlet vurdering og sett i forhold til oppjøret i det private næringsliv, er styret imidlertid kommet til at forslaget ikke bør føre til konflikt uten at medlemmene har fått adgang til å uttale seg. Styret har derfor besluttet å sende forslaget ut til avstemning.»

Det følger av uttalelsen at Kartellstyret legger forslaget fram for det enkelte medlem og ber det selv fritt og selvstendig vurdere om forslaget skal godtas eller forkastes.

Kartellet vil imidlertid gi følgende merknader:

Det generelle tillegget.

Når det gjelder det generelle tillegget, mener Kartellstyret dette burde vært større, dersom det skulle gitt den ønskede reallønnsforbedring for de statsansatte. Det som imidlertid førte til store vansker i forhandlingene og meklingen, var at arbeidstidsforkortelsen pr. 1. juli 1968 ble trukket sterkt inn i drøftingene. Som følge av denne, ble de generelle tillegg som ble gitt i oppjøret i det private næringsliv, relativt små. Også i staten vil om lag $\frac{1}{3}$ av de ansatte nyte godt av arbeidstidsforkortelsen, og det den koster må, hos oss — som i det private næringsliv — betales av alle i fellesskap.

Kartellet har vanligvis bygget sine tariffoppgjør på den lønnsut-

vikling som har funnet sted i samfunnet for øvrig. I den forbindelse har lønnsglidningen vært en vesentlig faktor. Under årets tariffoppgjør la staten fram beregninger over lønnsglidningen i staten. Kartellet aksepterte ikke den beregningsmåte staten nyttet, men innrømmet at det også for de statsansatte er lønnsglidning. Dersom lønnsglidningen i staten anslås til 0.75 prosent pr. år, vil følgende eksempel vise reallønnsutviklingen:

Generelt tillegg pr. 1/5 1968	= 7.0 %
2 års lønnsglidning	= 1.5 %
Til sammen	= 8.5 %

Herfra går den heving av lønnene som er nødvendig for gjenopprettelse av reallønnsnivået pr. 1/5 1968 = 5.2 %
 Samlet reallønnsforbedring 3.3 %
 = 1.65 % pr. år.

I det private næringsliv har den gjennomsnittlige reallønnsforbedringen for menn og kvinner vært ca. 3,5 % pr. år i de senere årene. Meglingsforslaget er derfor etter Kartelletts oppfatning for svakt, men det var under forhandlingene og meglingen ikke mulig å komme lenger.

Indeksbestemmelsene

er de samme som er avtalt i oppgjøret mellom Landsorganisasjonen og Norsk Arbeidsgiverforening. Det blir ingen indeksregulering i 1968, men istedet blir lønnene pr. 1. januar 1969 økt med 2 %. 2/3 av dette kan regnes som kompensasjon for den prisstigning man ventet fram til årsskiftet og resten som et innebygd tillegg.

Fra 1939 får vi en halvautomatisk indeksbestemmelse som bygger på den nye konsumprisindeksen som skal tas i bruk fra 1. januar 1969. Indekstallet pr. 15. januar 1969 vil danne utgangspunktet, og dersom dette pr. 15. juli 1969 eller senere viser stigning eller fall på 5 poeng, gir det rett til å kreve forhandlinger om regulering av lønnene.

Opprykksordningen.

Fra 1. mai 1968 er det gjennomført en ny opprykksordning, slik at statsansatte som ikke har avansert tre lønnsklasser i løpet av 16 års tjenestetid skal rykke opp en lønnsklasse ved dette tariffoppgjøret. Ordningen gjelder for opprykk til og med lønnsklasse 12 og er innrettet slik at avansement til høyere stilling eller justering og normering av stillingen, går til fradrag i de tre lønnsklassene.

Opprykksordningen er et forsøk på å skape lønnsmessig avansement for de store gruppene av tjenestemenn hvor det ikke har vært mulig å justere eller normere stillingene.

Eksempler på opprykksordningen.

1. Stillingen som fagarbeider ble i 1948 plassert i lønnsklasse 4 og er ved generelle tariffrevisjoner flyttet til lønnsklasse 8. Utgangspunktet for beregning av opprykket blir derfor lønnsklasse 8.

N. N. ble tilsatt som fagarbeider 1. januar 1949. Den 1. april 1967 fikk han opprykk til lønnsklasse 9⁴. Han har over 16 års tjeneste og får fra 1. mai 1968 opprykk til lønnsklasse 10⁴.

2. Stillingen som verkstedarbeider II ble i 1948 plassert i lønnsklasse 3. Stillingen er ved generelle lønnsoppgjør hevet til lønnsklasse 6 og kommer inn under de generelle opprykksregler som gjelder for stillinger i lønnsklasse 4—7. N. N. ble ansatt 1. januar 1949 som verkstedarbeider II og er fortsatt i samme stilling.

Etter 6 års lønnsansiennitet fikk N. N. opprykk til lønnsklasse 7 og pr. 1. mai 1966 opprykk til lønnsklasse 8 etter 15-årsregelen. Pr. 1. mai 1968 får han ytterligere opprykk til lønnsklasse 9⁴.

Som en sidevirkning av opprykksordningen kommer så sikringsbestemmelsen for arbeidsledere i lønnsklasse 9 og 10. Denne vil virke fra 1. mai 1969 og vil føre til at alle formenn i lønnsklasse 9 og 10 med reelle arbeidslederfunksjoner vil bli flyttet opp en klasse.

Ordningen vil også få betydning for kontorassistentene i staten, idet man har all mulig grunn til å regne med at ved det etterfølgende justeringsoppgjør vil det bli funnet en ordning med opprykk til lønnsklasse 10 for kontorfullmektig II. Denne nye stilling må da slås sammen med den nåværende kontorfullmektig I-stilling.

Justeringer.

Det ble ved dette oppgjøret ikke avsatt noe fast beløp til justeringer og normeringer, men det vil bli adgang til å føre frie forhandlinger om organisasjonenes justeringskrav. Det resultat man kommer fram til skal gjøres gjeldende fra 1. mai 1969.

Normeringsutvalg.

Ved dette oppgjøret lyktes det å få gjennomført Kartellets gamle krav om opprettelse av etatsvise normeringsutvalg. Etter styrets oppfatning vil disse kunne få stor betydning både når det gjelder organisasjonenes vanlige normeringskrav, og når det gjelder rasjo-

naliseringsspørsmål. Gjennom utvalgene vil organisasjonene få utvidet medbestemmelsesrett på et vesentlig område.

Kompensasjonsordningene.

I forbindelse med tariffoppgjøret er lønnsregulativets alminnelige bestemmelser fullstendig endret. Dette henger sammen med at flere bestemmelser som før sto i Tjenestemannsloven nå er tatt med som en del av tariffavtalen.

Det vil føre for langt her å redegjøre for alle endringene. Det som imidlertid er av størst betydning er bedringene av kompensasjonsordningene for arbeid på ubekvem tid. Styret peker spesielt på at man nå får overtidsbetaling for arbeid på påskeaften og de såkalte «bevegelige helgedager» samt den bedring av søndagsbetalingen — både i tid og penger — som er gjennomført. Dessuten er nattillegget økt og for reservetjeneste vil det nå bli gitt betaling ved siden av tidberegningen.

Forslaget sett under ett.

For de av våre medlemmer som vil nyte godt enten av opprykksordningen eller av kompensasjonsordningene, kan forslaget karakteriseres som akseptabelt. For dem som bare får det generelle tillegget er det i svakeste laget. Samlet er forslaget slik at Kartellstyret ikke fant å kunne ta en konflikt uten at medlemmene hadde uttalt seg. Det overlates derfor til medlemmene å vurdere om forslaget skal godtas eller forkastes.

Styret vil ikke øve påtrykk hverken i den ene eller andre retningen.

Vi ber derfor hvert enkelt medlem om å ta sin avgjørelse og være klar over at et godtatt forslag betyr en ny tariffavtale fra 1. mai 1968, og at et forkastet forslag betyr konflikt.

Oslo, 6. juni 1968.

STATSTJENESTEMANNSKARTELLET

<i>Odd Høydahl.</i>	<i>N. R. Mugaas.</i>
<i>Odd Eide.</i>	<i>Thv. Karlsen. H. J. Andersen.</i>
<i>Emil Edvardsen. Egil Halvorsen.</i>	<i>Fritz W. Hannestad.</i>
<i>Reidar Albertsen.</i>	<i>Ivar Andresen. Oluf Berg.</i>
<i>Jahrman Mangen.</i>	<i>O. Anfinsen.</i>
<i>Nils Johannessen.</i>	<i>H. Fondevik. Else Ørbæk.</i>
<i>Olav Klepp.</i>	<i>Bjørn Nesset.</i>
<i>A. Uglem.</i>	<i>Ivar Nilsen.</i>
<i>A. Tømmereek. L. Paulsen.</i>	
<i>R. Ødven.</i>	<i>Ole Flesvig.</i>
<i>Knut Nakken.</i>	<i>K. M. Olsen.</i>

Avstemningsresultatet.

Forbund	Antall stemme- beret- tiggede	Antall avgitte stemmer	Prosent	Antall god- kjente stemmer	Antall ja	I pro- sent av avgitte stemmer	Antall nei	I pro- sent av- avgitte stemmer	For- kastede stemmer i pro- sent
Norsk Fengselstjenestem.forb...	687	574	83.6	574	346	60.3	228	39.7	—
Norsk Jernbaneforbund	17 417	13 759	78.9	13 759	6 783	49.3	6 976	50.7	—
Norsk Postforbund	4 374	3 447	78.8	3 359	1 104	32.0	2 255	65.4	2.0
Poståpnernes Landsforbund...	2 372	1 530	64.5	1 527	1 343	87.8	184	12.0	0.2
Norsk Tele Tjeneste Forbund ..	7 500	5 378	71.7	5 378	2 393	44.5	2 985	55.5	—
Telegrafmennenes Landsforbund	1 785	1 442	80.8	1 421	826	57.3	595	41.3	1.4
Det norske Postmannslag	3 308	2 397	72.5	2 249	790	33.0	1 459	60.8	6.2
Lensmannsbetj. Landslag	775	593	76.5	587	386	65.1	201	33.9	1.0
Norsk Tolltjenestem. Forb.	921	841	93.3	827	387	46.0	440	52.3	1.7
Norsk Elektr.- og Kraftst.Forb..	490	386	78.7	381	206	53.4	175	45.3	1.3
Norsk Jern- og Metallarb.forb. .	20	19	95.0	19	4	21.1	15	78.9	—
Norsk Kommuneforbund	1 200	878	73.2	866	566	64.5	300	34.2	1.0
Norsk Lokomotivmannsforbund	1 853	1 453	78.4	1 440	467	32.1	973	67.0	0.9
Norsk Politiforbund	2 324	1 849	79.6	1 849	1 066	57.7	783	42.3	—
Luftforsværs Befalsforbund...	1 706	1 240	72.7	1 240	519	41.9	721	58.1	—
Norges Befalslag	3 162	1 874	59.3	1 822	1 332	71.1	490	26.1	2.8
Norsk Tjenestemannslag	16 120	12 230	75.9	12 120	8 381	68.5	3 739	30.6	0.9
Norsk Forb. f. Arb.l. og Tekn. F.	739	452	61.1	449	358	79.2	91	20.1	0.7
	66 753	50 342	75.4	49 867	27 257	54.1	22 610	44.9	1.0

Arbeidstidsforkortelsen.

Den 29. september 1967 skrev Kartellet til Lønns- og prisdepartementet slik:

Arbeidstidsforkortelsen.

I Riksmeklingsmannens forslag av 13. mai 1966, protokolltilførsler punkt 4, er inntatt følgende:

«Staten er villig til å oppta forhandlinger om en mulig forkortelse av arbeidstiden når Arbeidstidskomitéen av 1964 har avgitt sin innstilling. Forhandlingene skal omfatte tidspunktet for en eventuell forkortelse og om forkortelsen skal skje i etapper. Videre skal forhandlingene omfatte spørsmålet om lønnskompensasjon. Det skal likeledes forhandles om den praktiske tilpassing av den daglige og ukentlige arbeidstid samt om tiltak for å opprettholde veksten i produksjonen.»

Arbeidstidskomitéen av 1964 har avgitt sin innstilling og forhandlinger mellom Norsk Arbeidsgiverforening og Landsorganisasjonen i Norge er allerede innledet.

Under henvisning til Lov om offentlige tjenestetvister, tillater Kartellet seg å anmode om at det opptas forhandlinger i løpet av 14 dager.

Forhandlingsmøte ble holdt 13. oktober 1967. Fra forhandlingsprotokollen hitsettes:

«Personaldirektøren ledet møtet. Han nevnte innledningsvis at foranledningen til møtet var Statstjenestemannskartellet's brev til Lønns- og prisdepartementet av 29. september 1967 om arbeidstidsforkortelsen. Han viste også til at Statstjenestemannsforbundet og Embetsmennesenes Landsforbund i brev til Kommunaldepartementet hadde uttalt seg om innstillingen fra Arbeidstidskomitéen av 1964.

Personaldirektøren pekte videre på de møter som var avholdt i Lønns- og prisdepartementet med hovedsammenslutningene den 10. og 18. april 1967.

Højdahl viste til Riksmeklingsmannens forslag av 13. mai 1966, protokolltilførsler pkt. 4, som lyder slik:

«Staten er villig til å oppta forhandlinger om en mulig forkortelse av arbeidstiden når Arbeidstidskomitéen av 1964 har avgitt sin innstilling. Forhandlingene skal omfatte tidspunktet for en eventuell forkortelse og om forkortelsen skal skje i etapper. Videre skal forhandlingene omfatte spørsmålet om lønnskompens-

sasjon. Det skal likeledes forhandles om den praktiske tilpassing av den daglige og ukentlige arbeidstid samt om tiltak for å opprettholde veksten i produksjonen.»

Kartellet hadde regnet med reelle forhandlinger om arbeidstidsforkortelsen og tidspunktet for forkortelsen i inneværende tariffperiode. Det var også under denne forutsetning Kartellets forhandlere i forhandlingsmøte i Lønns- og prisdepartementet 10. april 1967 ga uttrykk for at man var innstilt på å avfinne seg med at tidspunktet for arbeidstidsforkortelsen i det private næringsliv også skulle legges til grunn for statstjenestemennene, og at man for øvrig skulle følge noenlunde samme tidsskjema for forhandlingene mellom staten og tjenestemennenes organisasjoner som mellom LO og NAF.

Højdahl opplyste at NAF hittil ikke hadde villet forhandle med LO om arbeidstidsspørsmålet uten å koble dette sammen med tariffoppgjøret 1968. LO's representantskap hadde på sin side nylig besluttet å avvise antesiperte tariffforhandlinger. I stedet for ville LO kreve egne forhandlinger om arbeidstidsforkortelsen, tidspunktet for forkortelsen og kompensasjonen.

Højdahl uttalte at det således foreligger en ny situasjon. Kartellet krever derfor nå reelle forhandlinger med staten i henhold til protokolltilførsel 4.

Højdahl framsatte følgende krav:

1. Den alminnelige arbeidstid i staten forkortes til 42½ timer pr. uke for alle tjenestemenn og tarifflønnede arbeidere med virkning fra 1. april 1968, mot full kompensasjon for alle, således også for dem med akkordarbeid og bonusordninger m. v.
2. Prinsippvedtak om innføring av 5-dagers uke overalt hvor dette er mulig.
3. Kartellet varsler om at det krever kompensasjon for dem som ikke kan få fri hver lørdag og søndag. En vil komme tilbake til dette senere.

Højdahl henstillet om at arbeidet med tilpassingen av arbeidstidsforkortelsen m. v. i etatsutvalgene måtte bli forsert.

Personaldirektøren erklærte seg enig i at arbeidet i etatsutvalgene bør forseres. I den forbindelse pekte han på at en arbeidstidsforkortelse spesielt kan by på visse problemer i helsesektoren bl. a. på grunn av mangelen på leger og sykepleiersker.

For øvrig henviste han til protokollene av 10. og 18. april 1967, hvor hovedsammenslutningene hadde gitt uttrykk for at de var inn-

stilt på å avfinne seg med at tidspunktet for arbeidstidsforkortelsen i det private næringsliv også legges til grunn for statstjenestemennene, og at man for øvrig følger noenlunde samme tidsskjema for forhandlingene mellom staten og tjenestemennenes organisasjoner som mellom LO og NAF. Fra statens side ble det da gitt uttrykk for at det bør være full parallellitet i forhandlingene.

Personaldirektøren konstaterte at forhandlingene mellom LO og NAF ennå ikke var brutt. Det er derfor vanskelig å gi noe direkte svar på organisasjonenes krav på det nåværende tidspunkt. Han viste videre til at Regjeringen i Trontalen hadde bebudet et lovforslag om nedsettelse av arbeidstiden.

Etter nærmere drøftelser uttalte Højdahl at Kartellet ønsker Regjeringens svar på spørsmålet om man var villig til å gå med på kravet om reelle forhandlinger nå, uansett ordlyden i protokollen fra april i år. Videre ville Kartellet vite om staten stiller seg i samme posisjon når det gjelder sammenkobling som NAF gjør. Højdahl pekte videre på at Regjeringen under alle omstendigheter måtte ta standpunkt til tidspunktet for arbeidstidsforkortelse dersom forhandlingene mellom LO og NAF ikke førte fram, og han mente at Regjeringen da også — i egenskap av arbeidsgiver — måtte kunne ta standpunkt i forhandlinger med representanter for sine egne ansatte. Det er ikke tilfredsstillende for Kartellet at staten eventuelt fremmer en lovproposisjon uten at det har vært ført forhandlinger for de statsansatte.

De øvrige hovedsammenslutningers representanter sluttet seg til Kartellets syn.

Personaldirektøren uttalte at de reiste spørsmål vil bli lagt fram for statsråden. Han understreket ellers sakens omfang og betydning og at den siste omgang måtte avgjøres av Regjeringen. Arbeidstids-spørsmålet var jo som tidligere nevnt berørt i Trontalen.

Nytt forhandlingsmøte ble holdt 15. desember 1967. Fra forhandlingsprotokollen hitsettes:

«Personaldirektøren ledet møtet. Han viste innledningsvis til protokoll fra det forrige forhandlingsmøte 13. oktober 1967. Han viste videre til at forhandlingene mellom NAF og LO ikke hadde ført til enighet om ikrafttredelsesdato for arbeidstidsforkorting i 1968. Saken hadde deretter gått tilbake til Arbeidstidskomitéen av 1964, som hadde avgitt sitt forslag om ikrafttredelsesdato for arbeidstidsforkorting den 1. desember 1967. Avskrift av forslaget ble delt ut til møtedeltakerne til fortrolig orientering. Personaldirektøren nevnte deretter flertallets og mindretallets forslag.

Han nevnte også at protokollene fra de tidligere forhandlingsmø-

ter i saken var oversendt Kommunaldepartementet til orientering. Også protokollen fra dette møtet ville bli oversendt Kommunaldepartementet.

Personaldirektøren henviste for øvrig til at Kommunalministeren hadde uttalt at lovproposisjon ville bli fremmet i januar 1968.

Personaldirektøren forespurte om hovedsammenslutningene opprettholdt de krav som ble framsatt i forhandlingsmøtet 13. oktober 1967.

Sekretær *Mugaas* uttalte at Statstjenestemannskartetlet fastholder sine tidligere krav. Dessuten krevde Statstjenestemannskartetlet arbeidstiden for diskontinuerlig skiftarbeid nedsatt til 42 timer pr. uke fra 1. april 1968. Han understreket også at kravet om 5-dagers uke betyr at fritiden måtte gis i sammenheng. *Mugaas* etterlyste Regjeringens standpunkt både når det gjelder selve tidspunktet for arbeidstidsforkorting og spørsmålet om sammenkoblingen med neste tariffoppgjør.

Bjørnsen sluttet seg til Statstjenestemannskartetlets syn og fastholdt Statstjenestemannsforbundets tidligere krav. Også Statstjenestemannsforbundet krevde 42 timer pr. uke fra 1. april 1968 for diskontinuerlig skiftarbeid.

Pollen henholdt seg til det *Mugaas* og *Bjørnsen* hadde uttalt. Utover dette hadde Embetsmennes Landsforbund ikke noe vesentlig å tilføye.

Berge viste til Yrkesorganisasjonenes Hovedsammenslutning for embets- og statstjenestemenns tidligere krav. Yrkesorganisasjonenes Hovedsammenslutning krevde dessuten i likhet med de øvrige hovedsammenslutningene 42 timer pr. uke fra 1. april 1968 for diskontinuerlig skiftarbeid. *Berge* viste videre til Yrkesorganisasjonenes Hovedsammenslutnings brev til Kommunaldepartementet av 16. oktober 1967, angående innstillingen fra Arbeidstidskomitéen av 1964, hvor en også hadde uttalt seg om spørsmålet om kompensasjon.

Personaldirektøren uttalte at så snart Regjeringen har tatt standpunkt til tidspunktet for arbeidstidsforkortelsen ville hovedsammenslutningene bli orientert om dette.

På forespørsel fra Personaldirektøren lovet hovedsammenslutningenes representanter å sende inn en oversikt over hvilke grupper av tjenestemenn som har diskontinuerlig skifttjeneste.»

I møte 20. januar 1968 satte staten fram tilbud vedrørende arbeidstidsforkorting. Fra protokollen siteres:

«Personaldirektøren ledet møtet. Han viste innledningsvis til protokoll fra det forrige forhandlingsmøte 15. september 1967.

Han framsatte deretter følgende tilbud:

Under forbehold av Stortingets godkjenning nedsettes arbeidstiden i staten til 42½ timer fra 1. juli 1968 for dem som har lengre arbeidstid.

Det nye kravet om endring av arbeidstiden for diskontinuerlig skiftarbeid kan først behandles etter at Arbeidstidskomitéen har tatt standpunkt til dette spørsmål i sin alminnelighet.

Kompensasjonsspørsmålet forutsetter en at man kommer tilbake til senere.

Personaldirektøren tilføyde at saken vil bli forelagt Stortinget i et eget avsnitt i Ot.prp. om generell nedsettelse av arbeidstiden.

Etter at statens tilbud var drøftet i et sær møte ga de fire hovedsammenslutningene følgende svar:

Kravet om at arbeidstidsforkortelsen gjennomføres fra 1. april 1968 fastholdes. Hovedsammenslutningene har det prinsipielle syn at en tvist om tidspunktet kan gjøres til gjenstand for mekling. For ikke å sinke saken har en dog funnet å burde etterkomme en henstilling fra staten om ikke å bringe saken inn for Riksmeklingsmannen. En har da forutsett at dette senere ikke skal bli påberopt av staten samtidig som en må ta forbehold om å komme tilbake til spørsmålet i forbindelse med den forestående revisjon av tjenestetvistloven.

Hovedsammenslutningene var innforstått med at en kommer tilbake til kompensasjonsspørsmålet senere. De var også innforstått med at spørsmålet om endring av arbeidstiden for diskontinuerlig skiftarbeid behandles av Arbeidstidskomitéen av 1964.

Det var enighet om at en skal forhandle videre om kravet om innføring av 5-dagers uke i statstjenesten.

Den Frie Faglige Internasjonale (FFI).

FFI's kvinnekommité.

FFI's kvinnekommité trådte sammen til møte 1. og 2. februar 1968 i Bryssel. De nordiske land var representert ved Ragna Karlsen, og fra henne foreligger det følgende rapport:

Følgende sakliste ble behandlet:

1. Åpning av møtet.
2. Rapport over virksomheten.
3. Rapport om Den 1. ICFTU Verdenskonferanse om opplysning i arbeiderbevegelsen.

4. Emner foreslått for verdenskonferansen om kvinnelige arbeideres problemer.
5. Prinsippene om sosial beskyttelse for kvinner.
6. Utkast til resolusjon til Den 9. ICFTU Verdenskongress.
7. Eventuelt.

Til stede var:

Brauntal, som møtte i steden for Tulat, som var syk, Frie Faglige Internasjonale, Hilde Junker Seeliger, varamann for Maria Weber, som hadde sykeforfall, DGB, Tyskland, Ragna Karlsen, Norge, og varamann Svea Degerman, Finland, De nordiske land, Annie Massay og Leona De Wanker, Belgia (FCTB), Petronella Tegelaar, Nederland (NVV), Maria Gutberger, Østerrike (ØGB), Margarete Pechacek, Public Services International, Ilda Simona, Sveits, International Metalworkers Federation, Elisabeth Ostermaier, Tyskland, International Union of Food and Allied Workers Assosiation, B. V. Holt, England, International Shoe and Lether Workers Federation, H. Meyer Riekenberg, Vest-Tyskland, International Federation of Comercial, Clercial and Technical Employees, Edith Olsen, Danmark, International Federation of Chemical and General Workers Union, Gerda Petersen, Danmark, observatør, og Marcelle Dehareng, Kvinnekomitéens sekretær.

Sak 1.

Da formannen, Maria Weber, var syk og ikke møtte, åpnet Marcelle Dehareng møtet og foreslo som dirigent *Nell Tegelaar*, Nederland, som enstemmig ble valgt.

FFI's generalsekretær ønsket komitéen lykke til i de 2-dagers forhandlinger, og redegjorde ganske kort om FFI's framtidige virksomhet. Han uttalte at FFI befant seg i en krisesituasjon og at det også av den grunn var vanskelig å bestemme noe konkret før man hadde rasjonalisert FFI's administrasjon. Videre uttrykte han at den planlagte verdenskonferanse for kvinner var meget viktig å få i stand, og han sa seg meget glad for at DBG i Tyskland hadde påtatt seg arrangementet.

Han sa videre at det blir «en trang vei å måtte gå» når det gjelder den sosiale og økonomiske siden, og at vi trenger en fast organisasjon på det internasjonale plan, men han trodde det nok ville bli realisert. I dag ytes det nemlig mer hjelp enn da vi startet for 20 år siden.

Han sa til slutt at det var planlagt en FFI's Verdenskongress som skulle holdes i USA i juli måned i år, men som av økonomiske grunner måtte utsettes til 1969.

Sak 2. Rapport om virksomheten fra forrige møte i oktober 1967.

Sekretæren, Marcelle Dehareng, ga en muntlig beretning over virksomheten fra 1. oktober 1967 til 1. februar 1968. Når det gjelder Konvensjon nr. 119, som er tatt med når det gjelder EFTA-landene, sa sekretæren at vi måtte være på vakt der, slik at artikkelen absolutt ikke må forsvinne.

Når det gjelder Kongo, så hadde hun vært på en reise der og kunne dokumentere at til tross for situasjonen i landet, kunne kvinnene regne med en slags nøytralitet blant mennene. De var ikke fiendtlig innstilt, og det var veldig nyttig og interessant å høre deres mening og man må absolutt samarbeide med begge parter, ellers kan det være en fare for diskriminering. Av den grunn fikk hun opprettet en komité som består av 7 menn og 6 kvinner.

Marcelle Dehareng foretok fra 7.—28. januar i år en reise i Tyrkia, Libanon, Iran og Tunis. Formålet med reisen var å gjøre FFI's charter angående kvinnene kjent, samt å stimulere dem til å fortsette arbeidet for å organisere seg i tilslutning til FFI. Det gjaldt å gi råd, skaffe kontakter eller styrke våre kontakter med de faglige kvinnene i disse land.

Forholdene i disse land er svært forskjellige når det gjelder kvinnene, men stort sett kan vi si at det lysner på alle felter. Det må imidlertid arbeid til for å få kvinnene til å forstå først og fremst sitt menneskeverd, og dernest få mennene til å forstå at også kvinnene må få adgang til fagforeningsmøtene. Det er ennå slik i enkelte av disse land at kvinnene ikke har lov til å vise seg på gaten etter mørkets frambrudd. Ifølge gamle tradisjoner er ikke foreldre og brødre enige i at kvinnene skal møte der det er menn til stede.

På siste møte i Bryssel 4.—6. oktober 1967 godkjente styret at det skulle avholdes en verdenskonferanse om kvinnelige arbeideres problemer, og kvinnekomiteéns formann, Maria Weber fra Tyskland, lovet å undersøke hos DGB om Landsorganisasjonen i Tyskland ville påta seg utgiftene ved en slik konferanse. Generalsekretæren i FFI hadde mottatt innbydelse fra DGB med melding om at de påtok seg utgiftene, og at den vil bli holdt i oktober måned i år i Düsseldorf.

Når det gjelder krav som ble framsatt på forrige møte i Kvinnekomitéen om å utvide FFI's Eksekutivkomité, slik at det kunne komme en kvinne med i komiten, sa generalsekretæren at saken vil bli forelagt på møtet som skulle vært holdt nå, men som er utsatt til juni måned d. å. Han kunne imidlertid ingenting love på grunn av den usikkerhet som hersker angående FFI's framtid.

Følgende forslag til organisasjonsplan blant kvinner ble vedtatt:

Forslag til organisasjonsarbeid blant kvinner i utviklingslandene.

Det er ofte vanskelig å få kvinner til å interessere seg for fagbevegelsen. De som er interessert mister ofte motet av mange grunner.

Det er mangel på forbindelse og gjensidig forståelse mellom de menn som leder fagbevegelsen og de kvinnelige lønnstakere. De faglige lederne og flertallet av tillitsmennene er menn, som har lite kjennskap eller ikke er klar over kvinnenes problemer. Kvinnene vet heller ikke alltid hvordan de best skal formulere eller legge fram sine krav. I tillegg til dette er det i mange utviklingsland tradisjonelle fordommer som ikke hjelper til å få noen forståelse for saken. Kvinnene er redd for å ta ordet i forsamlinger. Møtelederne gir dem ikke alltid anledning til å tale, eller bryr seg ikke om å høre på dem. Kvinnene klager også over at fagforeningsmøtene blir holdt på en tid som ikke passer dem, da de må være hjemme for å lage mat eller ta seg av barna. I noen land er det også vanlig at kvinnene ikke får lov av mannen, faren eller forloveden til å delta i møter hvor flertallet er menn.

Men kvinner er lønnstakere like mye som mennene, og de har like mye rett til beskyttelse fra fagforeningen. Fagbevegelsen kan ikke overse deres problemer eller arbeidsforhold, da dette kan skape vansker eller medføre at arbeidsgiverne foretrekker kvinner til visse jobber for at det er lettere å utbytte dem.

For å bøte på disse vansker og få en harmonisk deltakelse fra kvinnenes side i fagbevegelsen, er det nødvendig å gjennomgå et overgangsstadium og finne fram til en framgangsmåte for å få kvinnene til å uttale seg samt å få opplæring til ansvar. Samtidig vil lederne og de mannlige medlemmer av fagbevegelsen få bedre kjennskap til problemene og sitt ansvar, for å finne en løsning på disse.

Hvis vi ikke finner fram til en slik framgangsmåte, vil vi se at kvinnene i fortvilelse danner sine egne organisasjoner. Disse er nesten alltid dømt til å mislykkes og splitte fagbevegelsen.

Det er foretatt en rekke eksperimenter i utviklingslandene, særlig der hvor tradisjonene, som ofte er blitt opprettholdt med forsett av kolonistene, har ført til at kvinnene er blitt gjenstand for enhver form for utbytting og diskriminering. Selv om det har gått langsomt, har resultatene av disse forsøkene vist seg å være stabile og meget tilfredsstillende. På grunnlag av disse forsøkene har man utarbeidet en plan, som uansett de endringer som strukturen i fagbevegelsen i det enkelte land tilsier, kan tjene som grunnlag for effektivt og byggende arbeid.

Det er imidlertid nødvendig med en kjerne på 3 kvinnelige arbeidere bevopnet med *tålmodighet* for å forsøke å bedre sin egen og andre kvinners skjebne.

Forberedende arbeid.

1. Overbevise lederne for Landsorganisasjonen og få deres tillatelse til å ta til med arbeidet.
2. Utarbeide en kort oversikt over de viktigste problemer for de kvinnelige lønnstakere i landet, området eller byen, og sette opp en liste.

Da hovedparten av utviklingslandenes kvinner nesten alle er gifte med barn, er de vesentlig opptatt av mødrebeskyttelse og muligheter for barneomsorg. Diskriminering i arbeidsforhold, rekruttering og forfremmelse i arbeidet er også årsaken til mange problemer.

Mangelen på utdanning og yrkesopplæring er en kilde til mange vanskeligheter.

Det er mange andre problemer som møter kvinnene, og det er nyttig å sette opp en liste over disse, som kan være grunnlag for diskusjon på det første møte.

Forberedende komité.

3. I forståelse med Landsorganisasjonen kontaktes alle dens tilsluttede forbund med kvinnelige medlemmer med anmodning om å foreslå 1 eller 2 representanter til det første møte i den forberedende komité.
4. Innkall til det første møte med disse representantene og forklar dem hva som skal gjøres. (Noen faglige ledere bør også innbys for å komme med råd). På dette møte og eventuelt senere møter skal en drøfte og fullføre listen over problemer, idet en slår fast de mest presserende problemer.

På dette møte velges en formann, sekretær og en assistent, men det er ikke rådelig på dette stadiet å sette opp en endelig komité og ledere for denne.

Informasjon.

Hver representant skal lage en rapport til sitt forbund og med dets tillatelse arrangere et møte for å informere de kvinnelige medlemmer. Formannen og sekretæren i den forberedende komité skal være til stede og hjelpe til med å bevare spørsmål. De vil gjøre sitt beste for å få fram og notere de mest presserende spørsmålene.

Program.

På det andre møtet, eller senere møter, som vil bli sammenkalt på samme grunnlag som det første, undersøker en alle de spørsmål som kom fram på de informerende møtene og sammenlikner dem med den listen som ble utarbeidet på det første møte. På grunnlag av disse problemene skal en søke å sette opp et program og forsøke å finne løsninger på dem.

7. Det er nødvendig å få en rekkefølge i programmet og se hvilke spørsmål som kan eller må bli gjenstand for:
 - a) en diskusjon mellom vedkommende forbund og arbeidsgivere,
 - b) en spesiell tariffbestemmelse som skal gjelde den samlede gruppe ansatte,
 - c) henvendelser til regjeringen eller enkelte departementer,
 - d) langsiktig opplysningsarbeid eller andre tiltak.

Organisasjonsplan.

For å gjennomføre dette programmet må fagbevegelsen stole på et størst mulig antall kvinner. En må derfor drøfte og bli enige om en organisasjonsplan for å få kvinnene interessert, og få fagbevegelsen til å gjennomføre programmet. Erfaring har vist at det er nyttig å ha rådgivende komitéer for kvinnelige arbeideres problemer. Denne planen må ta i betraktning oppbyggingen av landets fagbevegelse, men den kan være basert på ovenstående mønster.

Begynnerstadiet.

Dannelsen av regionale rådgivende komitéer:

Hver avdeling som er underlagt den regionale organisasjon foreslår 1 eller 2 kvinner. Det er avhengig av om den har mange eller få kvinnelige medlemmer.

Formålet med disse komitéene skal være:

1. å foreta en oversikt over kvinnelige lønnstakeres problemer og behov, å gjennomgå disse og legge fram forslag til løsninger for fagbevegelsens ledere, regionale og eventuelt nasjonale tillitsmenn,
2. informere de fagorganiserte kvinner og kvinnelige arbeidere om det fagbevegelsen gjør og hva som er Landsorganisasjonens politikk,
3. tjene som et praktisk middel til opplæring av kvinnelige tillitsmenn,
4. fremme et hvert samfunnsmessig prosjekt for å bedre kvinnes stilling både på arbeidsplassen og i hjemmet.

Koordinering.

Koordineringen av de regionale komitéer og Landsorganisasjonen kan gjøres av en annen tillitsmann i forbundet (enten fastlønt, på deltid eller ulønnet).

Stadium.

Så snart de regionale komitéer er kommet godt i gang, vil det være mulig å tenke på opprettelsen av en landsomfattende komité, hvor kvinner fra Landsorganisasjonens tilsluttede forbund skal være representert i tillegg til direkte representanter for de regionale komitéer. Formålet for denne nasjonale komitéen vil være å komme med råd og forslag til Landsorganisasjonen i spørsmål av nasjonal interesse for kvinnene (bl. a. lovgivning om mødrebeskyttelse, familielovgivning osv.).

Konklusjon.

Når den forberedende komité har utarbeidet programmet og organisasjonsplanen, skal den legge dette fram for Landorganisasjonen til endelig vedtak. Det må understrekes at både programmet og organisasjonsplanen kan settes i verk gradvis, punkt for punkt og region for region, i samsvar med muligheter og erfaringer.

Det er også viktig å få klart fram at formålet er å tjene fagbevegelsen som et hele og landet ved å knytte de kvinnelige lønns-takere til denne.

Sak 3. Rapport fra Den 1. ICFTU Verdenskonferanse vedrørende opplysning om arbeiderbevegelsen.

Her skulle H. A. Tulatz gitt en muntlig redegjøring, men da han var syk ga hans sekretær denne rapporten i stedet.

Det framgikk av rapporten at det var kommet få kvinner til konferansen. Dette var en sak som ble ansett å være meget viktig, og man håpet ved senere konferanser å få anledning til å sende flere kvinner.

Sak 4. Foreslåtte emner for Verdenskonferansen om kvinnelige arbeideres problemer.

Det var innkommet en rekke forslag om program til Verdenskonferansen for kvinner, som skal holdes i oktober måned 1968. Man ble enige om å sammenfatte programmet i 3 hovedpunkter:

1. *Integrasjon av kvinner i fagbevegelsen.*
Organisasjon og fagforeningsopplæring.

Deltakelse i fagforeningsvirksomhet.
Deling av ansvaret og integrasjon av kvinner innenfor fagfor-
eningsstrukturen.

2. *Sosial- og familiepolitikken og dennes tilbakevirkning på kvin-
nelige arbeideres status.*

Sosiallovgivningen.
Mødrevern.
Sosiale hjelpemidler.
Familieplanlegging.

3. *Beskjeftigelsen av kvinner i forbindelse med de tekniske for-
andringer og den økonomiske ekspansjon.*

Utdannelse og yrkesmessig forberedelse.
Yrkesopplæring og voksenopplæring.
Presset av automasjonen og nye metoder i arbeidet med be-
skjeftigelsesmulighetene for kvinner.
Programmer for å hjelpe arbeidere som har mistet sine jobber
på grunn av de tekniske endringer.

Ved siden herav er det meningen å bese Düsseldorf samt foreta et
teaterbesøk. Det kommer i alt 100 kvinner, hvorav 40 fra utvik-
lingslandene og 60 fra de industrialiserte land.

Sak 5.

Utkast til resolusjon.

Det ble diskutert et utkast til resolusjon som skulle forelegges
på ICFTU's Verdenskongress, som skal holdes i New York fra 10.—
17. juli 1968. Da Kongressen skal utsettes, ble man også enige om å
utsette denne saken. I stedet må Verdenskonferansen for kvinner
sette opp sine egne resolusjoner. Dette må man komme tilbake til
på møtet som skal holdes i juni måned 1968.

Oslo, 14. februar 1968.

Ragna Karlsen.

Internasjonal faglig kvinnekonferanse.

Over 100 kvinner fra medlemsorganisasjoner i FFI deltok i den 3.
internasjonale faglige kvinnekonferansen som FFI organiserte fra
30. september til 4. oktober i Düsseldorf. De representerte i alt 12
millioner kvinnelige lønnstakere. Blant deltakerne var bl. a. 40

kvinner fra utviklingslandene, 11 fra Afrika, 16 fra Latin-Amerika, 2 fra det karibiske område, 7 fra Asia og 3 fra Midt-Østen.

FFI har tidligere holdt internasjonale kvinnekongresser, i Genève i 1959 og i Wien 1963.

På dagsordenen i år sto tre hovedspørsmål: lovbestemmelser for sosiale saker og familiesaker og deres følger for det arbeidende menneske, integreringen av kvinnene i fagbevegelsen og sysselsetting av kvinner innenfor rammen av den teknologiske utvikling og økonomiske ekspansjon. Blant innleiderne om det første spørsmålet var Gertrud Sigurdson, kvinnesekretær i den svenske landsorganisasjonen.

Prinsippet om at et sant demokrati må gi alle borgere mulighet til fritt å bestemme om de vil ha barn eller ikke, og selv velge øyeblikket når de vil ha dem, ble inntatt i en resolusjon som ble vedtatt på verdenskonferansen.

Resolusjonen pekte på at kvinnes arbeid representerer et betydelig bidrag til den økonomiske virksomhet og at antallet gifte kvinner som søker arbeid utenfor hjemmet stadig øker. Det bør derfor sørges for utbygging av daginstitusjoner for barn, familierådgivningskontorer og kollektive tjenester for hjelp i hjemmene. Likeledes må det føres en boligpolitikk som letter rasjonaliseringen av husarbeidet. Resolusjonen fikk oppslutning fra alle representanter, unntatt de fra Colombia, Italia og Sveits, som unntatt å stemme.

I en annen resolusjon henstilte konferansen til fagbevegelsen om å granske og tilpasse sine organisasjoner, struktur og politikk slik at kvinnene blir styrket organisasjonsmessig, og får gjøre seg fullt gjeldende i sine faglige organisasjoner. — Det ble framsatt forslag til FFI om å ta med en kvinne som medlem av Internasjonalens styre, om mulig formannen for FFI's kvinnekommité.

— — —
Etter konferansens slutt reiste 33 representanter fra Asia, Afrika og Latin-Amerika på en 2-ukers studietur til Stuttgart, Frankfurt, Bonn og Berlin for å studere kvinnes stilling i det offentlige liv, i industrien og i fagbevegelsen.

Den europeiske regionale organisasjon (ERO) av Den Frie Faglige Internasjonale (FFI).

39. møte i ERO's eksekutivkommité, Bryssel, 1. mars 1968.

Eksekutivkommitéens 39. møte ble holdt i Bryssel, Belgia, 1. mars 1968. Landsorganisasjonen var representert ved Jon Rikvold, og fra ham foreligger det følgende rapport.

Til stede:

F. Hayday, ledsaget av J. A. Hargreaves, Storbritannia, fru G. Baduel Glorioso (suppleant for D. Coppo), Italia, CISL, E. Dalla Chiesa, Italia, UIL, J. Rikvold (suppleant for P. Mentsen), Norge, O. Kersten (suppleant for H. Beermann), Tyskland, E. Hofstetter, Østerrike, A. Kloos, ledsaget av P. Gilis, Nederland, H. G. Buiten, generalsekretær, FFI, Ch. Ford, Sekretær TUAC, ERO, G. Dermine, sekretær ERO.

Forhindret: C. Mourgues, Frankrike.

Saksliste:

ERO's omorganisering.

Etter at sakslista og protokollen fra Eksekutivkomitens siste møte var blitt godkjent, redegjorde ERO's formann for drøftingene i Firemannskomiteens møte 26. januar 1968 og forslagene som denne komité kom fram til på sitt møte om formiddagen 1. mars 1968.

Representanter for EFTA-landenes landsorganisasjoner vedtok på et møte i London, 1. februar 1968 å nedsette en faglig EFTA-komité (engelsk forkortelse: EFTA-TUC) fra 1. april 1968 med sete i Bryssel. Kontoret vil få en stab på 8 personer og bli finansiert av EFTA-landenes landsorganisasjoner. Budsjettet vil beløpe seg til om lag £ 28 000. Opprettelsen av dette organ og det bestående Europeiske Faglige Sekretariat (Engelsk forkortelse: ECTUS) betyr at de fleste tilsluttede organisasjoner i ERO vil være medlemmer av enten ECTUS eller EFTA-TUC og at de separat vil behandle sine egne saker.

I lys av denne utvikling utarbeidet Firemannskomiteen på sitt møte 1. mars 1968 konkrete forslag til foreleggelse for Eksekutivkomiteen.

Denne Firemannskomiteen var enig i å fortsette ERO, om enn meget redusert på grunn av omstendighetene, og at den skal fungere som liaison mellom ECTUS og EFTA-TUC samt ta seg av saker i forbindelse med de europeiske land som verken er tilsluttet ECTUS eller EFTA-TUC. Til disse kan kun regnes Tyrkia, da man på grunn av vanskelighetene i Finland og Hellas fant det best å se bort fra disse land for øyeblikket. Imidlertid kan det ha sin interesse å betrakte Israel som medlem av ERO. Videre foreslo Komiteen å opphøre opplysnings- og ungdomsvirksomheten på det daværende tidspunkt. Disse forslag betyr at ERO bare vil trenge en leder/sekretær og en stenograf og at alle andre ERO-funksjonærer oppsies eller pensjoneres.

Likeledes er ERO-Eksekutivkomiteens rolle drøftet. Eksekutiv-

komitéen er sammensatt av faglige representanter fra både fellesmarkedslandene og EFTA-landene, og Firemannskomiteén foreslår at møter i ERO's Eksekutivkomité holdes umiddelbart etter møter i ECTUS og EFTA-TUC's Eksekutivkomitéer.

Med hensyn til TUC-kontoret i Paris, besluttet Firemannskomiteén, av de tre muligheter som var blitt drøftet tidligere, å fortsette kontoret som hittil og la det høre inn under ERO's økonomiske myndighetsområde.

Eksekutivkomitéen godtok ERO's nye midlertidige struktur og funksjon.

Firemannskomiteén har inngående drøftet ERO's forpliktelser overfor personalet, som oppsies fra 1. april 1968 og vedkommende funksjonærer som pensjoneres i 1968. Komiteén ble enig om å foreslå at man i tillegg til bestemmelsene i den belgiske lov om oppsigelser også betaler personalet en erstatning i forhold til deres tjenestetid i ERO.

Etter en lengre diskusjon foreslo formannen at ERO betaler sine forpliktelser overfor personalet av inntektene fra landsorganisasjonene for de 2 kommende år fra og med 1. april 1968. I disse 2 års inntekter er også medtatt andre økonomiske forpliktelser til driften av såvel Paris- som Bryssel-kontoret inntil utgangen av 1969.

Den samlede erstatning til funksjonærene på 2 millioner b.fr. anmodes landsorganisasjonene om å betale innen utgangen av mars 1968 og fordeler seg slik:

a) erstatning ved oppsigelse	b.fr. 1 760 000
b) bidrag til tilleggspensjon	b.fr. 240 000
	<hr/>
	b.fr. 2 000.000
	<hr/>

Det ble besluttet at ERO's sekretær anmoder landsorganisasjonene om å betale dette beløp i forhold til deres medlemskontingent og at det betraktes som en *forskuddsbetaling på deres medlemskontingent for 1969.*

Medlemskontingenten for 1968 vil som vanlig bli betalt på forskudd hvert kvartal i henhold til ERO's vedtekter.

Denne framgangsmåte ble godkjent.

Når det gjelder ERO's regionalkonferanse som i henhold til vedtektene skal holdes hvert tredje år,

ble det besluttet å drøfte saka på ny i Eksekutivkomitéens neste møte.

Med hensyn til kontorlokaler pekte A. Kloos på de mange oppsigelser av funksjonærer i FFI, som gjør at en rekke kontorer blir ledige, og at ECTUS nå undersøker mulighetene for å leie kontorer der. Videre ville han vite grunnen til at generalsekretæren for ECTUS, T. Rasschaert, ikke var innbudt til dette møte.

G. Dermine svarte at ECTUS's generalsekretær aldri tidligere var blitt innbudt til ERO's Eksekutivkomité's møter. ECTUS's generalsekretær hadde deltatt på 3 av Firemannskomiteens møter i 1966, da det var tale om at ERO skulle dele kontorer med ECTUS. Av samme grunn ble T. Rasschaert innbudt til Eksekutivkomitéens siste møte, men var forhindret fra å møte.

Fru G. Baduel Glorioso støttet A. Kloos med hensyn til mulighetene for kontorlokaler.

Som svar på et spørsmål fra fru Baduel Glorioso, opplyste formannen at ERO vil leie kontorer i samme bygning som EFTA-TUC, rue des Palais 110.

J. A. Hargreaves opplyste at han i egenskap av representant for EFTA-TUC's forvaltning hadde snakket med T. Rasschaert umiddelbart etter å ha besett kontorene i ECTUS-bygningen og snakket med husverten. T. Rasschaert forsikret ham at han intet hadde imot at EFTA-TUC eller ERO installerer seg i samme bygning som ECTUS. Likeledes hadde J. A. Hargreaves informert FFI's generalsekretær om situasjonen angående EFTA-TUC.

Den 52. Internasjonale Arbeidskonferanse.

Hovedrapport fra

*Den 52. Internasjonale Arbeidskonferanse
Genève, 5.—25. juni 1968.*

Konferansen ble åpnet 5. juni kl. 10.00 og sluttet 25. juni kl. 17.45. Den 4. juni ble det holdt forberedende møter i de tre parters grupper, regjeringene, arbeidsgiverne og arbeidstakerne.

Den norske delegasjon til konferansen hadde følgende sammensetning:

Regjeringsutsendinger:

Ekspedisjonssjef K. J. Øksnes, Sosialdepartementet, delegasjonens formann.

Ekspedisjonssjef Berger Ulsaker, Kommunal- og arbeidsdepartementet, delegert.

Ekspedisjonssjef Per Ramholdt, Sosialdepartementet, stedfortredende delegert og rådgiver.

Stortingsmann Otto Dahl, rådgiver.

Ambassaderåd Magne Reed, Norges faste delegasjon, Genève, rådgiver.

Konsulent Karl Nandrup Dahl, Sosialdepartementet, rådgiver.

Attaché Kjell-Martin Fredriksen, Norges faste delegasjon, Genève, rådgiver.

Arbeidsgiverutsendinger:

Direktør Kaare N. Selvig, Norsk Arbeidsgiverforening, delegert.

Direktør Lars Aarvig, Norsk Arbeidsgiverforening, stedfortredende delegert og rådgiver.

Direktør Vilhelm Dahl, Norsk Arbeidsgiverforening, rådgiver.

Direktør Odd Nilsen, Jordbrukets Arbeidsgiverforening, rådgiver.

Arbeidstakerutsendinger:

Høyesterettsadvokat Olaf Sunde, Landsorganisasjonen i Norge, delegert. Forretningsfører P. Mentsen, Landsorganisasjonen i Norge, stedfortredende delegert og rådgiver.

Nestformann Tor Aspengren, Landsorganisasjonen i Norge, rådgiver.

Redaktør Per Haraldsson, Landsorganisasjonen i Norge, rådgiver.

Sekretær Mirjam Nordahl, Landsorganisasjonen i Norge, rådgiver.

På et senere tidspunkt ble førstesekretær *Olav Dørum* oppnevnt av Utenriksdepartementet som rådgiver.

Arbeidsgiverutsendingen direktør Odd Nilsen og arbeidstakerutsendingen forretningsfører P. Mentsen deltok ikke på konferansen på grunn av andre gjøremål.

Sosialminister, statsråd Egil Aarvik, deltok i konferansen fra 17.—21. juni.

Stortingsmann Otto Dahl deltok i konferansen fra 4.—11. juni.

Av ILO's 118 medlemsstater var 109 representert på konferansen med til sammen 1179 delegerte og rådgivere. Disse fordelte seg med 215 delegerte og 383 rådgivere fra regjeringene, 103 delegerte og 173 rådgivere fra arbeidsgiverne og 104 delegerte og 201 rådgivere fra arbeidstakerne. 69 arbeids- og sosialministre deltok i konferansen. Med observatører og representanter for andre internasjonale organisasjoner samlet konferansen i alt 1300 deltakere.

Konferansens presidium.

Rubens G. San Sebastian, arbeidsminister i Argentina, ble valgt til president for konferansen, uten motkandidat. Etter vedtak i arbeidergruppen, avsto samtlige arbeiderdelegerte under avstemningen på grunn av den nåværende faglige situasjon i Argentina.

Den argentinske regjering har flere ganger med makt grepet inn i arbeidskonflikter, og en av fagorganisasjonens ledere har sittet i fengsel i lengre tid. Erklæring om arbeidergruppens stillingtaken ble avgitt i plenum av arbeidergruppens formann, *J. Møri*, (Sveits).

Som visepresidenter ble valgt *B. Sebestyén*, regjeringsdelegert fra Belgia, *M. Nasr*, arbeidsgiverdelegert fra Libanon og *Hermann Beermann*, arbeiderdelegert fra Vest-Tyskland, nestformann i DGB.

H.r.advokat *Olaf Sunde* ble i likhet med i fjor valgt inn som arbeider-

gruppens representant i fullmaktskomitéen. Den omfatter tre representanter, en for hver av gruppene. En viser til bilag 1, særrapport fra Sunde.

Konferansen behandlet følgende dagsorden:

1. Generaldirektørens rapport.
2. Finans- og budsjettspørsmål.
3. Opplysninger og rapporter om gjennomføring av konvensjoner og rekommandasjoner.
4. Bedring av leve- og arbeidsvilkår for forpaktere og liknende kategorier jordbruksarbeidere.
5. Arbeidstilsyn i jordbruket.
6. Revisjon av konvensjonene 24 og 25 vedrørende syketrygd.

Generaldirektørens rapport:

Første del av Generaldirektørens rapport behandlet i år menneskerettighetene, særlig de som direkte angår ILO. I rapporten blir det redegjort for hvilken betydning ILO tillegger disse menneskerettighetene, og hva ILO kan gjøre for at rettighetene blir akseptert og overholdt.

Annen del av rapporten ga en oversikt over ILO's virksomhet i 1967.

I debatten om Generaldirektørens rapport deltok det om lag 230 talere. Fra Norge hadde både statsråd Aarvik og Olaf Sunde innlegg i debatten. Generaldirektør Morse hadde i sin rapport bl. a. reist spørsmålet om de konflikter som kan oppstå i forbindelse med enkeltindividers forhold til beslutninger i fagbevegelsen, og Sunde tok i sitt innlegg for seg forholdet mellom flertall og mindretall i fagbevegelsen. Han kom herunder inn på Høyesteretts dom i Samvirkesaken. — Særtrykk av innlegget følger vedlagt.

Finansspørsmål.

Finanskomitéen, som bare består av regjeringsrepresentanter, drøftet og behandlet ILO's budsjett for 1969. Det løp på 27 500 689 dollar, og ble vedtatt av konferansen med 338 mot 3 stemmer. Det var de to regjeringsdelegerte fra Kina og arbeiderrepresentanten fra Spania som stemte imot.

Kontroll med gjennomføring av konvensjoner og rekommandasjoner.

Komitéen for gjennomføring av konvensjoner og rekommandasjoner har som oppgave å undersøke hvordan medlemstatene gjennomfører de konvensjoner de har ratifisert og oppfyller de forpliktelser de har i henhold til ILO's vedtekter. Fra Norge deltok konsulent Karl Nandrup Dahl i denne komitéen.

På årets arbeidskonferanse ble det i denne komitéen lagt fram et forslag med sikte på å få etablert mer direkte kontakt mellom regjeringene og ILO's kontrollorganer når det gjaldt å få avklart konkrete uoverensstemmelser mellom nasjonal rett og ratifiserte konvensjoner. Komitéen gikk enstemmig inn for dette forslaget, som etter det vedtaket som ble fattet vil bli etablert foreløpig som en forsøksordning for 2 å 3 år fra og med arbeidskonferansen i år.

Komitéen besluttet for øvrig at Hellas skulle settes på listen over de stater som på særlig alvorlig måte hadde gjort seg skyldig i ikke å ha oppfylt sine plikter etter de konvensjoner landet hadde ratifisert. Konstateringen av at landet ikke hadde oppfylt disse sine plikter dreide seg konkret om bestemmelsene i konvensjon nr. 87 om foreningsfrihet og vern om organisasjonsretten.

Ved siden av Hellas ble Argentina framholdt som et særlig alvorlig tilfelle på brudd av vedtatte konvensjoner. Det samme gjaldt også Portugal.

Tekniske saker.

Konferansen vedtok en rekommendasjon om leve- og arbeidsforholdene for forpaktere og liknende kategorier av jordbruksarbeidere. Den inneholder bestemmelser om sikring av deres rettigheter i forhold til eierne av den jorden de arbeider med. Saken var oppe til førstegangs behandling på arbeidskonferansen i fjor, og rekommendasjonen bygger på det utkastet som da ble vedtatt.

Ellers ble det vedtatt utkast til en konvensjon og rekommendasjon om arbeidsinspeksjon i jordbruket og til en konvensjon og rekommendasjon om sosialtrygd til revisjon av sosialtrygdekonvensjonene nr. 24 og 25. Landsorganisasjonen var representert i komitéen for arbeidsinspeksjon i jordbruket ved *Per Haraldsson* og i sosialtrygdekomitéen ved *Mirjam Nordahl* og *Tor Aspengren*. Særreporter fra disse følger vedlagt.

Til årets konferanse var anmeldt i alt 15 resolusjonsutkast. Ved hemmelig avstemning i resolusjonskomitéen ble følgende 5 utkast tatt under behandling først:

1. ILO-tiltak på menneskerettighetenes område, særlig med hensyn til organisasjonsfriheten.
2. Yrkesopplæring for piker og kvinner.
3. Uttapping av opplært og høyt kvalifisert personell fra utviklingsland.
4. Fremme av adekvate nasjonale institusjonelle ordninger, særlig med henblikk på tilknytning av arbeidernes og arbeidsgivernes organisasjoner, i forbindelse med ILO's tekniske samarbeidsvirksomhet på nasjonale, regionale og internasjonale områder.
5. Funksjonshemmede arbeidere.

Resolusjonsforslag nr. 1 framkom ved en sammenslåing av 2 opprinnelige forslag. Det samme gjaldt for nr. 4.

Den svenske arbeiderdelegaten sto som den ene av de 5 forslagsstillerne til det ene av de to forslagene om ILO-tiltak på menneskerettighetenes område.

For de 8 gjenværende utkast ble det vedtatt følgende prioritering:

6. Organisasjonsfriheten for de spanske arbeidere, deres fagorganisasjonsrettigheter og rett til å organisere seg. (Dette forslag var en sammenslåing av tre opprinnelige forslag. Den norske arbeiderdelegaten sto som den ene av de 3 forslagsstillerne til det ene av disse.)
7. De Forente Nasjoners resolusjon 2311 (XXII) vedrørende særorganisasjonenes iverksettelse av Erklæringen om Kolonistyrets avskaffelse.
8. Tiltak for å fremme internasjonale kontakter i arbeidslivet. (Den danske arbeiderdelegaten sto som den ene av de 3 forslagsstillerne til dette resolusjonsforslaget.)
9. Organisasjonsfriheten for de greske arbeidere og deres rett til å organisere seg. (Den danske arbeiderdelegaten sto som den ene av de 3 forslagsstillerne til dette resolusjonsforslaget.)
10. Garantier for stabil sysselsetting.
11. Valg til Det internasjonale arbeidsbyrås styre.

Vedrørende de 5 resolusjoner som ble vedtatt skal særskilt bemerkes:

Resolusjonen vedrørende ILO-tiltak på menneskerettighetenes område, særlig med hensyn til organisasjonsfriheten.

Resolusjonen går i hovedsaken ut på å henstille til medlemslandene å støtte ILO's virksomhet på menneskerettighetenes område, fordømme alle former for brudd på menneskerettighetene, anmode generaldirektøren om å rapportere til ILO's neste sesjon de forholdsregler medlemslandene har tatt for å hindre slike brudd og å innby ILO's styre til å treffe en rekke nærmere angitte tiltak for å styrke ILO's arbeid for sikring av menneskerettighetene. Resolusjonen inneholder en appell til alle medlemsland om å frigi personer som er fengslet på grunn av fagforeningsvirksomhet. Resolusjonen inneholder også en anbefaling til medlemslandene om å sikre full likestilling mellom egne arbeidere og importert arbeidskraft.

Resolusjonen vedrørende yrkesopplæring for piker og kvinner.

I denne resolusjonen oppfordres ILO til å ta opp spørsmålet om yrkesopplæring for piker og kvinner på dagsordenen for en av de nærmeste arbeidskonferanser med henblikk på å supplere rekommendasjon nr. 117 av 1962 om yrkesopplæring for å fremme likestilling mellom mannlige og kvinnelige arbeidstakere.

Resolusjonen vedrørende uttapping av opplært og høyt kvalifisert personell fra utviklingsland.

Under behandlingen av denne resolusjonen ble det pekt på det problem som oppsto ved at godt kvalifisert arbeidskraft forlater sine hjemland for å overta bedre betalte stillinger i utlandet — noe som for utviklingslandenes vedkommende innebærer et særdeles alvorlig tilbakeslag for deres økonomiske og sosiale utvikling.

I resolusjonen innbys ILO's styre til å studere alle sider av dette problem og å sette fram forslag om hvilke tiltak ILO i samråd med alle berørte parter kan sette i verk innenfor sitt kompetanseområde.

Resolusjonen vedrørende fremme av adekvate nasjonale institusjonelle ordninger særlig med henblikk på tilknytning av arbeidernes og arbeidsgivernes organisasjoner, i forbindelse med ILO's tekniske samarbeidsvirksomhet på nasjonale, regionale og internasjonale områder.

I resolusjonen henstilles det til ILO's styre og Generaldirektøren å studere de forskjellige sider av denne saken med henblikk på å bygge ut og å effektivisere samarbeidet med arbeidsgivernes og arbeidstakernes organisasjoner når det gjelder planlegging og gjennomføring av ILO's tekniske hjelpeprogram.

Resolusjonen vedrørende funksjonshemmede arbeidere.

Resolusjonen inneholder en oppfordring til ILO's styre om å pålegge Generaldirektøren å skaffe til veie det nødvendige materiell for vurdering av spørsmålet om en revisjon av rekommendasjon nr. 99 — eventuelt å utferdige en ny internasjonal overenskomst for å sikre funksjonshemmede arbeidstakere nærmere angitte rettigheter.

Etter at disse 5 resolusjonene var ferdigbehandlet og vedtatt, kunne resolusjonskomitéen ta fatt på det nærmest etterfølgende forslag i prioritetsrekken:

Resolusjonsforslaget vedrørende organisasjonsfriheten for de spanske arbeidere, deres fagorganisasjonsrettigheter og deres rett til å organisere seg.

Det forslag som ble tatt under behandling av komitéen var et forslag som besto av 3 forskjellige innsendte resolusjonsutkast samarbeidet til ett. Den norske arbeiderdelegaten sto som den ene av de 3 forslagsstillerne av det ene av disse forslagene.

I dette utkast ble det rettet en inntrengende henstilling til de spanske myndigheter om straks å etterkomme oppfordringen fra ILO's styre om å innføre organisasjonsfrihet, hvorefter det i 7 punkter ble gitt nærmere anvisninger på de tiltak som i første rekke måtte gjennomføres for å sikre arbeidernes rettigheter — herunder frigivelse av alle arbeidere som satt fengslet for deltakelse i fagforeningsvirksomhet.

På grunn av at det fra ILO skulle sendes en studiegruppe til Spania innen utgangen av 1968 etter at de forestående lovendringer på arbeidslivets område var vedtatt, ble det fra regjeringshold reist forslag om å utsette spørsmålet om å vedta noen resolusjon vedrørende disse forhold i Spania til neste konferanse. Dette fikk så stor tilslutning at arbeidergruppen til slutt med sterk beklagelse så seg nødsaget til å trekke forslaget tilbake, med det resultat at komitéen vedtok å utsette saken.

Under behandlingen av resolusjonskomitéens rapport vedrørende dette resolusjonsforslaget i plenum, ble det fra arbeiderdelegatene fra Nederland, Sovjetunionen, Sveits og Sverige rettet sterk kritikk mot de spanske myndigheters undertrykkelse av organisasjonsfriheten. Den svenske arbeiderdelegaten, Bertil Bolin fra svensk LO, som var viseformann i resolusjonskomitéen, understreket at arbeidergruppen aldri ville oppgi kampen for full anerkjennelse av de spanske arbeideres rettigheter.

Resolusjonsforslaget vedrørende De Forente Nasjoners resolusjon nr. 2311 (XXII) vedrørende særorganisasjonenes iverksettelse av Erklæringen om kolonistyreets avskaffelse.

Komitéen rakk ikke å behandle ferdig dette resolusjonsutkastet, idet komitéens mandat — som etter forretningsordenen opphører ved midnatt siste lørdag før konferansens avslutning — utløp før man hadde fått foretatt de nødvendige avstemninger.

Etter forslag fra resolusjonskomitéens formann ble det i plenum vedtatt å henvise saken til ILO's styre.

De 4 gjenstående resolusjonsutkast — herunder resolusjonsutkastet vedrørende organisasjonsfriheten for de greske arbeidere — ble det overhodet ikke tid til å ta opp til behandling.

Konferansen behandlet også en spesiell rapport fra generaldirektøren om gjennomføringen av deklarasjonen vedrørende Sør-Afrikas apartheidpolitikk som ble vedtatt på Arbeidskonferansen 1965. Rapporten ble tatt til etterretning.

Med utgangspunkt i de bekreftelser som den greske ambassadør Siras hadde framkommet med under avhoring i fullmaktskomitéen, leverte arbeiderdelegatene fra Vest-Tyskland, Canada, Danmark og Norge en klage under konferansen vedrørende at Hellas hadde satt seg ut over de forpliktelser landet hadde i henhold til konvensjon nr. 87 om organisasjonsfrihet. Klagen vedlegges i norsk oversettelse under bilag I til hovedrapporten.

Oslo, 8. august 1968.

Olaf Sunde. Tor Aspengren. Per Haraldsson. Mirjam Nordahl.

Sundes innlegg i plenum på
Den internasjonale arbeidskonferanse 18. juni 1968.

Herr President.

Som arbeiderdelegat fra et land hvor vi gjennom mange år har nytt full fagforeningsfrihet, vil jeg gjerne få komme med et par bemerkninger til de spørsmål Generaldirektøren har reist i sin rapport del I, kapittel III.

La meg først nevne at erfaringene fra mitt land har vært at fagorganisasjonen er det mest effektive og det mest betydningsfulle organ som arbeidene kan fremme og sikre sine interesser gjennom.

Opprinnelig hadde norsk fagorganisasjon bare ett formål — å vareta medlemmenes interesser overfor arbeidsgiverne. Gjennom årene er dette arbeidsområde blitt betydelig utvidet ved at det er tatt opp nye oppgaver.

På denne måte har norsk fagbevegelse litt etter litt utviklet seg til den er i dag — en av de mest betydningsfulle maktfaktorer for påvirkning av utviklingen i vårt samfunn. På omtrent alle områder gjør fagbevegelsen sin innflytelse gjeldende for å fremme og trygge arbeidernes stilling økonomisk, sosialt og kulturelt.

Jeg tror jeg tør si at denne utvikling har vært til fordel for hele det norske folk. Kanskje først og fremst ved at det på denne måte er skapt grunnlag for en harmonisk, økonomisk og sosial utvikling.

Denne utviklingen viser klart en ting: Fagbevegelsens virksomhet er ikke uforanderlig — den varierer fra tid til tid etter endrede forhold og forandringer i medlemmenes behov.

Det er derfor av så stor betydning at fagbevegelsen kan utvikle seg slik at den er i stand til å tilpasse seg disse endrede behov.

For dette er to ting nødvendig:

For det første må fagbevegelsen ha tilstrekkelig frihet til at dens medlemmer kan bestemme hvilke oppgaver den skal ta opp og hvilken prioritet disse skal gis, uten noen form for inngrep eller restriksjoner utenfra, forutsatt at flertallet av medlemmene er enig i avgjørelsen.

Fagorganisasjonen er arbeidernes organisasjon, skapt av og for dem. Det må derfor være fagbevegelsens medlemmer som selv avgjør arten og omfanget av de virksomheter som fagbevegelsen skal ta opp. Dersom fagbevegelsen ikke har slik frihet, så vil den ikke være i stand til å tilpasse seg endrede forhold. Den vil da ikke bare komme i utakt med sin egen tid, men den vil bli ute av stand til å fremme interessene for medlemmene på en slik måte som disse venter at den skal gjøre — noe som vil svekke fagbevegelsens betydning for dens egne medlemmer, og som i det lange løp endog kan undergrave dens eksistensgrunnlag.

Det er av denne grunn at det er av så stor betydning at fagbevegelsens medlemmer selv har frihet til å avgjøre hvilke oppgaver som skal fremmes på vegne av medlemmene.

Men dernest — og dette er kanskje det aller viktigste — et mindretall av medlemmene som er uenige i beslutninger truffet av flertallet, må lojalt bøye seg for slike beslutninger. Dette er av betydning ikke bare for utviklingen av fagbevegelsen. Det er av fundamental betydning for selve opplæringen av det enkelte individ i demokratisk tenking og demokratisk handling og gjennom dette for selve utviklingen av vårt demokrati i sin allmennelighet.

Når jeg trekker dette fram, så gjør jeg dette av to grunner.

For det første har Generaldirektøren meget riktig pekt på de alvorlige problemer som kan oppstå i motsetningsforhold mellom enkeltmedlemmer og fagbevegelse når det gjelder spørsmål om vedtak fattet av fagbevegelse.

sen. Men dernest har vi nylig opplevd i Norge en sak hvor et mindretall var uenig i avgjørelse truffet av flertallet, og hvor mindretallet gikk til retten og fikk vedtaket underkjent.

I dette tilfelle sondret retten mellom fagbevegelsens primære og sekundære formål, og retten tillå vedtektsmessige fattede vedtak gjort av fagbevegelsen forskjellig rettsgyldighet alt etter hvorvidt det dreide seg om et primært eller sekundært formål. Bare i det første tilfelle fant retten at en avgjørelse av fagorganisasjonen ville være ubetinget bindende for et mindretall som er uenig.

Betydningen av denne rettsavgjørelse vil være at det i siste instans ikke vil være de fagorganiserte, men domstolene som avgjør om en virksomhet skal betraktes som primær eller sekundær.

For meg synes det at dette ikke er forenlig med den materielle organisasjonsfrihet som er fastsatt i Konvensjon nr. 87.

Etter min oppfatning må det være fagorganisasjonen selv og dens medlemmer og ikke utenforstående som avgjør om en oppgave skal tas opp av fagbevegelsen og hvilken prioritet den skal gis.

Svært ofte vil det stå politisk strid om fagbevegelsens virksomhet. Det må av denne grunn være de fagorganiserte selv som avgjør slike spørsmål.

Dersom slike avgjørelser blir lagt i hendene på utenforstående, så vil dette etter min oppfatning kunne skape alvorlig fare for at de avgjørelser som blir truffet, kan bli preget av personer som av politiske grunner er motstandere av den virksomhet det gjelder.

Jeg følger meg forvisset om at ILO er oppmerksom på disse forhold, og i framtiden vil ha sin oppmerksomhet rettet mot disse.

NOTAT

Til Administrasjonen.

Den 52. internasjonale arbeidskonferanse i Genève 1968.

I likhet med forrige år, ble jeg også i år valgt inn som det ene av de tre medlemmene i fullmaktskomitéen.

Komitéen hadde i år til behandling i alt 12 klager. Av disse 12 klagene gjaldt 6 klager forhold som det også tidligere år hadde vært framført klager over. Dette gjaldt oppnevningen av arbeiderdelegasjonen fra *Kina*, arbeiderdelegaten fra *Israel*, arbeidsgiverdelegaten fra *Kuba* og arbeiderdelegasjonene fra *Spania*, *Portugal* og *Pakistan*. Noen av disse klagene har gått igjen gjennom en lang årrekke, og ingen av disse klagene har tidligere blitt tatt til følge. Da de klagene som forelå for komitéen i år i det alt vesentlige var av samme art og karakter som i tidligere år uten nye faktiske opplysninger av betydning, kom komitéen enstemmig til at den ikke hadde tilstrekkelig grunnlag for å fravike tidligere avgjørelser med det resultat at ingen av disse klagene ble tatt til følge.

I tillegg til disse 6 klagene forelå det klager vedrørende oppnevningen av arbeiderdelegasjonene fra *Hellas*, *Vietnam*, *Argentina*, *Italia*, *Ecuador* og *Chile*.

Klagene vedrørende oppnevningen av arbeiderdelegasjonene fra *Italia* og *Ecuador* inneholdt ikke begjæring om at fullmaktene skulle underkjennes, og foranlediget av den grunn ikke noe skritt fra komitéens side, idet klagene etter form og innhold bare kunne betraktes som formell underretning om forhold som de klagende organisasjoner ikke fant tilfredsstillende.

Klagen vedrørende *Argentina* var satt fram av the General Confederation of Labour of the Argentine Republic og støttet av the International Federation of Christian Trade Unions.

Klagen var begrunnet med at arbeiderdelegasjonen som var oppnevnt, ikke representerte the General Confederation of Labour of the Argentine Republic. Denne organisasjon hadde foreslått oppnevnt arbeiderdelegat og rådgivere, men regjeringen hadde ikke tatt hensyn til dette forslaget. Det var i klagen understreket at det i Argentina bare eksisterte en sentral fagorganisasjon — the General Confederation of Labour of the Argentine Republic. Etter de opplysninger som forelå for komitéen fra den argentinske regjeringsrepresentant, ble det bekreftet at oppnevningen vanligvis skjedde etter overenskomst med the General Confederation of Labour of the Argentine Republic, men at det for øyeblikket var splittelse innen denne organisasjon, og at denne splittelsen hadde medført at det var vanskelig å avgjøre hvilken av de stridende grupper som var representativ for organisasjonen. Man hadde håpet å få en avklaring av dette spørsmålet, og hadde i påvente av dette utsatt konsulteringen til så sent som 31. mai. Da det på dette tidspunkt fremdeles ikke forelå noen avklaring, kunne man ikke oppsette saken lenger, og regjeringen hadde i den foreliggende situasjon funnet det riktigst å vende seg direkte til 49 faglige organisasjoner, og hadde deretter foretatt oppnevningen under hensyntaken til de forslag disse hadde sendt inn. Den oppnevnte delegat tilhørte et forbund tilsluttet the General Confederation of Labour of the Argentine Republic.

På grunnlag av de opplysninger som forelå om de foran nevnte forhold, og da det ikke var mulig for komitéen i den tid som sto til dens disposisjon å få anstillet ytterligere undersøkelser, antok komitéen at regjeringen under de foreliggende forhold hadde gjort det som med rimelighet kunne forlanges for at oppnevningen skulle skje i forståelse med representative organisasjoner i landet.

Ut fra dette fant komitéen ikke å kunne ta til følge protesten.

For *Vietnams* vedkommende forelå det protest fra the Confederation of Workers' Trade Unions of Vietnam mot oppnevningen av en av rådgiverne for arbeiderdelegaten fra Vietnam. I tillegg til denne protesten forelå det en meddelelse fra the Vietnamese Confederation of Labour, hvor denne organisasjon beklaget oppnevningen av vedkommende rådgiver.

Protesten var begrunnet med at vedkommende rådgiver var en velkjent arbeidsgiver i Saigons forretningskretser, og at han på ingen måte kunne gjøre krav på å representere verken *Vietnams* arbeidere eller den klagende organisasjon.

De undersøkelser komitéen anstillet, brakte på det rene at den *Vietnamesiske* regjering hadde konsultert den klagende organisasjon, og at den klagende organisasjon selv hadde foreslått vedkommende rådgiver og at regjeringen hadde tatt tilfølge dette forslaget.

Ytterligere undersøkelser som komitéen anstilte, viste at det forelå motsetningsforhold innenfor den klagende organisasjon, og at det forhold at samme organisasjon som hadde foreslått vedkommende oppnevnt nå protesterte mot oppnevningen, antakelig måtte tilbakeføres til dette.

Ut fra foranstående kunne komitéen bare konstatere at oppnevningen var skjedd etter konsultasjon med de mest representative arbeidstakerorganisasjoner som eksisterte i Vietnam, og at det derfor ikke var grunnlag for å ta tilfølge protesten.

For *Chiles* vedkommende forelå det en protest fra the Confederation of Industrial and Commercial Employees of Chile vedrørende oppnevningen av arbeiderdelegaten fra Chile. Protesten var begrunnet med at den oppnevnte delegaten tilhørte en nylig etablert arbeidstakerorganisasjon i landbrukssektoren som ikke kunne ansees tilsvarende representativ som den

klagende organisasjon. Den klagende organisasjon anførte videre at den ikke var blitt oppfordret til å sette fram forslag til oppnevning av delegat fra Chile.

Etter de opplysninger som forelå for komitéen, var det på det rene at regjeringene i Chile i dette tilfelle hadde valgt å konsultere the Confederation of Agricultural Workers of Chile fordi to av de sakene som skulle behandles på konferansen gjaldt landsbruksspørsmål. Under hensyntaken til dette, og videre under hensyntaken til at den klagende organisasjon siden 1964 ikke har vært representert på noen ILO-konferanse uten at dette har avstedkommet noen klager fra denne, fant komitéen at regjeringen ved oppnevningen av delegaten ikke kunne bebreides på noen slik måte at det ga grunnlag for å ta tilfølgte protesten.

Den vanskeligste saken som fullmaktskomitéen hadde til behandling, var klagen vedrørende oppnevningen av arbeiderdelegasjonen fra Hellas.

Det forelå her klage både fra the International Confederation of Free Trade Unions og the World Federation of Trade Unions.

Klagen gikk ut på at arbeiderdelegasjonen var oppnevnt av et militærdiktatur som hadde styrtet den demokratisk konstituerte regjering. Dette militærdiktatur hadde satt ut av kraft en rekke viktige bestemmelser i den greske konstitusjon som sikret fundamentale demokratiske friheter og menneskerettigheter. Det hadde videre oppløst en rekke fagforeninger og fengslet demokratisk valgte fagforeningsledere.

I klagen ble det vist til at den 101. Report of the Freedom of Association blant annet spesielt henledet den greske regjeringens oppmerksomhet på betydningen av fagbevegelsens uavhengighet og særlig at fagforeninger ikke må oppløses eller settes ut av virksomhet ved administrative tiltak, og at fagforeningenes eiendeler skal nyte tilsvarende beskyttelse, samt at yttringsfrihet og spesielt pressefrihet er av vesentlig betydning for en fagforeningsfrihet. Det er i rapporten i denne forbindelse vist til de bestemmelser man har om dette i konvensjon nr. 87, som er ratifisert av Hellas.

Fullmaktskomitéen behandlet en tilsvarende klage i 1967, men besluttet den gang ikke å ta klagen tilfølgte på grunn av at man ikke visste noe om hvorvidt de daværende forhold ville bli av varig art. Med tydelig adresse til dette uttales det i klagen at den situasjon som nå foreligger i Hellas synes å ha blitt permanent.

Komitéen avhørte den greske regjeringsdelegat, ambassadør Tzirias, og den greske arbeiderdelegat Theodorou.

Gjennom disse forklaringene fikk komitéen bekreftet at iallfall 37 fagforeninger var blitt oppløst gjennom administrative beslutninger, og at deres formue var beslaglagt likeledes gjennom administrative beslutninger — noe som er klart i strid med konvensjon nr. 87.

Det ble benektet at det i dag sitter arrestert noen fagforeningsledere. Det ble hevdet at alle fagforeningsledere i dag er frie — enten i Grekenland eller i eksil. Derimot ble det bekreftet at iallfall 122 fagorganiserte er tatt i forvaring på grunn av kriminelle handlinger, men ikke på grunn av fagforeningsvirksomhet. Derimot ble det bekreftet at noen av disse var tatt i forvaring på grunn av politiske forhold.

Det ble bekreftet at fagforeningene ikke hatt hatt møtefrihet, og det ble videre bekreftet at en rekke artikler i den greske konstitusjonen av stor betydning for fri utøvelse av fagforeningsvirksomhet fremdeles er suspendert.

På den annen side ble det opplyst, og for øvrig bekreftet også på annen måte, at artikkel 10 og 11 som har vært suspendert, var satt ikraft igjen.

Disse artiklene gjelder møtefrihet og frihet til å danne organisasjoner, men det ble samtidig bekreftet at dette ikke innebar at de oppløste organisasjonene kunne tre i kraft igjen. Det ble tvert imot bekreftet at det var utferdighet en lov som tok sikte på i rettslige former å overføre formue tilhørende slike organisasjoner til andre organisasjoner med «tilsvarende formål».

På grunnlag av disse opplysninger uttalte fullmaktskomitéen sine alvorlige bekymringer over den nåværende situasjon i Hellas, spesielt med hensyn til at fagforeninger var blitt oppløst, og at deres formue var blitt beslaglagt gjennom administrative tiltak, at fagbevegelsen hadde vært nektet møtefrihet og at det i den greske konstitusjon fremdeles var suspendert en rekke bestemmelser av stor betydning for fri utøvelse av fagforeningsrettigheter.

Komitéen uttaler at den har merket seg at forslaget til ny konstitusjon vil bli forelagt for det greske folk i september 1968, og at denne nye konstitusjonen skal inneholde bestemmelser som sikrer fagforeningsfrihet, møtefrihet og yringsfrihet.

Komitéen retter en sterk appell til den greske regjering om å gjøre alt som står i dens makt for å gjennomføre disse offentlig annonserte tiltak, og at regjeringen vil være i stand til å informere ILO angående de tiltak som treffes i så måte og den praktiske betydning av disse, og at regjeringen vil være i stand til å påvise at det eksisterer full fagforeningsvirksomhet i Hellas.

Komitéen konstaterer deretter at det ikke synes å eksistere noen annen organisasjon for arbeidstakere i Hellas for øyeblikket, som den greske regjering kunne ha konsultert, og at oppnevningen av den greske arbeiderdelegasjonen for så vidt synes å være formelt i overensstemmelse med de krav som er stilt i ILO's konstitusjon, men komitéen legger til at den har vært i alvorlig tvil med hensyn til hvorvidt den greske regjering har foretatt oppnevningen i samsvar med den ånd som ligger bak bestemmelsen i ILO's konstitusjon, idet komitéen uttrykkelig uttaler at det ikke er tilfredsstillende at en regjering alene handler i overensstemmelse med de formelle krav når det gjelder oppnevningen av arbeidstakernes representanter.

Komitéen avslutter med at den — under hensyntaken til de tilsagn som er gitt om at det vil bli en ny konstitusjon som inneholder bestemmelser om full organisasjonsfrihet — likevel ikke tar til følge protesten *dette år*.

Hensikten med denne understrekning er at man har villet holde spørsmålet åpent til neste år dersom ikke det nåværende regime til da har gjennomført sine løfter.

Samtlige avgjørelser var enstemmige.

Jeg føyer til at det med utgangspunkt i hva fullmaktskomitéen hadde konstatert av fakta — særlig gjennom avhøringen av den greske ambassadøren Tzirias — ble utarbeidet og levert inn en klage under konferansen vedrørende de eksisterende forhold i Hellas. Klagen som følger vedlagt i fotokopi er undertegnet av følgende arbeiderdelegater:

Hermann Beermann, Vest-Tyskland,
Joseph Morris, Canada,
Svend Backe Vognbjerg, Danmark, og
undertegnede.

Oslo, 5. juli 1968.

Olaf Sunde.

Klage over at den greske regjering ikke har overholdt konvensjon nr. 87 i henhold til Art. 26 i den Internasjonale Arbeidsorganisasjons vedtekter.

De følgende arbeiderdelegater på den 52. Internasjonale Arbeidskonferanse (1968) innleverer herved i samsvar med Art. 26 i den Internasjonale Arbeidsorganisasjons vedtekter en klage til Det Internasjonale Arbeidsbyrå, over at den greske regjering ikke har overholdt konvensjon nr. 87:

H. Beermann, (Vest-Tyskland),
J. Morris, (Canada),
S. Backe Vognbjerg, (Danmark),
O. Sunde, (Norge).

Klagen er basert på følgende fakta:

1. Det militære diktatur som tilranet seg makten den 21. april 1967 ved å styrte den demokratisk konstituerte regjering i Hellas, har suspendert en rekke viktige bestemmelser i den greske forfatning vedrørende grunnleggende demokratiske rettigheter og menneskerettigheter.
2. Følgelig — og som offisielt bekreftet av ambassadør Tzirias, regjeringsdelegat fra Hellas på den 52. Internasjonale Arbeidskonferanse, for konferansens fullmaktskomité (fullmaktskomitéens 5. rapport) — er 280 organisasjoner av ulike slag blitt oppløst ved administrativt vedtak i juni 1967. 146 av disse organisasjonene var fagforeninger. Midlene til de oppløste fagforeningene er minimale, og deres eiendom besto hovedsaklig av kontormøbler og utstyr.

De oppløste fagforeningenes eiendeler ble konfiskert ved administrativ myndighet i henhold til Forordning nr. 434 av 29. mai 1968. 122 fagforeningsfolk sitter nå i forvaring for «påståtte forbrytelser som ikke gjelder deres faglige virksomhet, noen for politisk virksomhet».

Fagforeningene ble nektet retten til møtefrihet i henhold til Art. 91 av den greske forfatning av 1952, som gjelder en unntakstilstand.

§§ 5, 6, 8, 12, 14, 95 og 97 av forfatningen av 1952 er fremdeles suspendert. Suspensjonen av § 10 vedrørende forsamlingsfrihet og § 11 vedrørende foreningsfrihet ble opphevet ved forordning nr. 369 av 29. mai 1968.»

3. På grunn av at viktige paragrafer i den greske forfatning som gjelder de grunnleggende menneskelige og demokratiske rettigheter fremdeles er suspendert, er det klart at de prinsipper som er fastsatt i konvensjon nr. 87 ikke virkelig kan bli overholdt. § 4 i konvensjon nr. 87 fastsetter at arbeiderorganisasjoner ikke skal kunne bli oppløst ved administrativ myndighet. Forannevnte organisasjoner ble derfor oppløst i strid med konvensjon nr. 87. Den greske regjering har ikke gitt til kjenne om disse organisasjoner fritt kan bli rekonstituert, og om de kan få tilbake den eiendom som er blitt konfiskert. Deres oppløsning er heller blitt bekreftet av regjeringen ved at den sammen med §§ 10 og 11 har gjennomført en forordning som fastsetter at eiendommene til organisasjoner som er oppløst av den militære myndighet ved domstolenes vedtak, kan overføres til en annen organisasjon «som arbeider for liknende mål».
- Den eiendom som ble konfiskert fra fagforeninger som ble oppløst fordi de ikke ga etter for regjeringens kontroll vil derfor bli overlevert til fagforeninger som ikke på noen måte kan ansees for å være uavhengig av det militære diktaturs styre.
4. Et stort antall fagforeningsfolk holdes fortsatt i fengsel, eller de er blitt tvunget til å oppgi sin faglige virksomhet — noe som er en skjending krenkelse av konvensjon nr. 87.

5. Den 52. Internasjonale Arbeidskonferanse (1968) vedtok etter anbefaling av sin komité for gjennomføring av konvensjoner og rekommandasjoner å sette Hellas på den spesielle F-listen. Hellas ble derfor tatt med i en kategori som omfatter land hvor konferansens komité har funnet at det er alvorlige brudd på gjennomføringen av en eller flere ratifiserte konvensjoner.

Anbefalinger.

6. På bakgrunn av ovennevnte bevis som er stilt til disposisjon både for fullmaktskomitéen og komitéen for gjennomføring av konvensjoner og rekommandasjoner på den 52. Internasjonale Arbeidskonferanse, innleverer undertegnede delegater på den 52. IAK i samsvar med § 26 i samsvaret med § 26 i ILO's vedtekter en klage til Det Internasjonale Arbeidsbyrå, da de ikke er overbevist om at den nåværende regjering i Hellas sikrer en effektiv overholdning av konvensjon nr. 87, som den har ratifisert.
7. På bakgrunn av de vitneprov som er avgitt av regjeringsrepresentantene fra Hellas på den 52. Internasjonale Arbeidskonferanse, retter de undertegnede en inntrengende appell til styret om straks å sende denne klagen til en granskningskommisjon, uten først å anvende den framgangsmåte som det vises til i pkt. 2 i § 26 av ILO's vedtekter i henhold til hvilken en klage først kan meddeles vedkommende regjering.

Genève, 24. juni 1968.

H. Beermann, J. Morris, S. Backe Vognbjerg, O. Sunde.

Rapport fra komitéen for revisjon av konvensjonene nr. 24 og 25 vedrørende syketrygd.

Landsorganisasjonens representant i komitéen for syketrygd var *Mirjam Nordahl*, som deltok som fast medlem med *Tor Aspengren* som varamann. Sistnevnte møtte fra 13.—26. juni. De øvrige representanter fra Norge var for Regjeringen, ekspedisjonssjef *Per Ramholt*, og fra Norsk Arbeidsgiverforening direktør *Lars Aarvig*.

Komitéen ble først nedsatt med 164 faste medlemmer, 66 fra regjeringene, 47 arbeidsgivere og 51 arbeidstakere. I løpet av konferansen ble det flere ganger foretatt endringer i komitéens sammensetning, slik at den til slutt besto av 143 medlemmer:

66 for regjeringene, 40 arbeidsgivere og 37 arbeidstakere.

For å oppnå balanse i stemmetallet ble hver regjeringsstemme multiplisert med 740, hver arbeidsgiverstemme med 1.221 og hver arbeidstakerstemme med 1.320.

Komitéen holdt i alt 19 møter. Formann for komitéen var *J. Popovic*, regjeringsrepresentant fra Jugoslavia, med *W. Tutschka*, arbeidsgiverrepresentant fra Østerrike, og *G. Weissenberg* fra den østerrikske landsorganisasjon som viseformenn. De to sistnevnte var også formenn for sine respektive grupper, og Weissenberg var en meget dyktig leder for arbeidergruppen. Gruppedisiplinen og samarbeidet var det aller beste. Rapportør for komitéen var *Miss Gelber* fra Canada.

Konvensjon nr. 24 vedrørende syketrygd for arbeidere i industri og handel og hushjelp, og konvensjon nr. 25 vedrørende syketrygd for landarbeidere ble begge vedtatt i 1927 og trådte i kraft i 1928.

Revisjon av disse er et ledd i ILO's arbeid med å revidere en del eldre

syketrygdkonvensjoner som er blitt foreldet. Således ble det i 1964 vedtatt en ny konvensjon og rekommandasjon for yrkesskadetrygd, og i fjor en ny konvensjon og rekommandasjon for uføre-, alders- og etterlattepensjoner.

Revisjon av konvensjonene nr. 24 og 25 var oppe til førstegangsbehandling i år. Byrået hadde utarbeidet et utkast til konvensjon i 42 punkter med ytterligere 9 punkter for en rekommandasjon.

I den korte generaldebatten som fant sted pekte en rekke regjeringsrepresentanter på nødvendigheten av å gjøre den foreslåtte konvensjon så elastisk som mulig, slik at flest mulig land kunne ratifisere den. Arbeidergruppen viste til konvensjon nr. 102 om minstestandard for sosialtrygd, vedtatt i 1952, som forutsatte at det skulle komme en ny konvensjon med mer videregående normer for sosialtrygd. En måtte derfor ikke legge for mye vekt på å gjøre den nye konvensjonen for elastisk, da den skulle ta for seg den videre utbygging av sosiale trygdeordninger.

Det ble levert inn 135 endringsforslag til utkastene til konvensjon og rekommandasjon. De fleste gjaldt konvensjonen. Arbeidergruppen sendte inn 24 endringsforslag. Av disse ble 13 vedtatt. For ytterligere 6 ble det vedtatt kompromissforslag, mens bare 5 ble forkastet. Av de 27 forslag som arbeidsgivergruppen sendte inn, ble bare 1 vedtatt. Det viser at arbeidergruppen hevdet seg godt.

Utkastet til den nye sosialtrygdekonvensjonen er en sammensmeltning av de to tidligere atskilte konvensjoner for arbeidere i industri og handel og arbeidere i jordbruket.

I punkt 2 i byråets opprinnelige forslag het det imidlertid at det burde være mulig for medlemsstatene å godta internasjonale forpliktelser separat, når det gjelder den sektor som omfatter yrker utenfor jordbruket og den sektor som omfatter yrker innenfor jordbruket. Arbeidergruppen ville ha dette punktet strøket. Etter lang debatt kom en fram til et kompromiss som går ut på at en stat midlertidig kan unnta fra konvensjonens bestemmelser ansatte i jordbruket når de på det tidspunkt landet ratifiserer konvensjonen ikke kommer under lovgivning som er i samsvar med de normer som fastsettes i konvensjonen.

Punkt 6 i konvensjonsutkastet var det stor diskusjon om. Det gjaldt spørsmålet om de sykdomstilfellene som skulle dekkes av trygd, skulle være alle tilfelle eller bare sykdomstilfelle av ikke yrkesmessig opprinnelse. Det siste ble foreslått av byrået, men etter forslag fra arbeidergruppen, og etter lang debatt og avstemning ved navneopprop, ble det med knapt flertall vedtatt å stryke forbeholdet ikke-yrkesmessig opprinnelse. Spørsmålet om forebyggende legebehandling skulle dekkes av kommisjonen, var det også stor strid om. Arbeidsgiverne ville ha det ut av konvensjonen, men en vedtok til slutt å ta det med.

Det oppsto også sterk meningsforskjell om punkt 18 i utkastet, hvor byrået foreslo at det kan kreves at en trygdemottaker skal bidra til å dele kostnadene ved noen av de stønader vedkommende mottar i henhold til konvensjonen. Arbeidergruppen foreslo dette strøket, men også her kom en fram til et kompromiss som går ut på at der hvor det er nødvendig med kostnadsdeling, må dette skje på en slik måte at en unngår unødige vansker for trygdemottakeren og ikke skader effektiviteten ved den medisinske og sosiale beskyttelse.

I spørsmålet om opptjeningsperiode ble det også kompromissløsning. Arbeidergruppen ville ikke ha noen opptjeningsperiode i det hele tatt, men i den bestemmelse som endelig ble vedtatt, heter det at der hvor et lands

lovgivning betinger en opptjeningsperiode for å få rett til stønad, skal denne opptjeningstidens varighet fastsettes slik at den ikke fratrar de personer rett til stønad som vanligvis hører inn under kategorien av de trygdede personer.

Utkastet til konvensjon og rekommandasjon ble til slutt enstemmig vedtatt, men arbeidsgiverne forbeholdt seg at de ville komme tilbake til en del punkter ved 2. gangs behandling neste år.

I utkastene til ny konvensjon og rekommandasjon vedrørende syketrygd, har en mest mulig søkt å tilpasse de bestående normer til moderne praksis og forenkle de administrative og finansielle krav. De stønader som ytes skal, som nevnt, dekke både forebyggende legebehandling så vel som aktuell sykdomsbehandling. Bestemmelsene omfatter også utbetaling av syketrygd. For første gang er legebehandling for hustru og barn til trygdede personer tatt med i de foreslåtte bestemmelser for syketrygd.

Saken kommer opp til sluttbehandling på Arbeidskonferansen 1969.

Oslo, 15. juli 1968.

Mirjam Nordahl. Tor Aspengren.

*Den Internasjonale Arbeidskonferansen 52. sesjon
i Genève i juni 1968.*

Konvensjon om arbeidstilsyn i jordbruket.

På årets arbeidskonferanse var undertegnede medlem av den komitéen som behandlet et utkast til konvensjon og rekommandasjon om arbeidstilsyn i jordbruket. Tidligere fins en liknende konvensjon for industri, håndverk og handel. Det er konvensjon nr. 81, som Norge har ratifisert. Det var nå kommet krav om at også jordbruket måtte komme med, og Arbeidsbyrået hadde etter å ha konsultert regjeringene, laget et utkast til konvensjon og rekommandasjon. I forbindelse med det spørreskjema som i sin tid ble sendt til regjeringene, har Landsorganisasjonen hatt anledning til å uttale seg.

Komitéen valgte den danske regjeringsdelegaten *Gunnar Coln* til formann. Til viseformenn ble valgt *Roy William Watson*, Storbritannia, fra arbeidsgivergruppen, og *James William Watts*, Storbritannia, fra arbeidergruppen.

Det ble et nokså omstendelig arbeid i komitéen og i arbeidergruppen. Til de 41 paragrafer som var foreslått fra Byrået, kom det over 100 endringsforslag, dels fra regjeringsdelegater, dels fra arbeidsgivergruppen og dels fra arbeidergruppen. De fleste endringsforslag gjaldt detaljer, og svært mange av dem ble enten forkastet eller frafalt under behandlingen. Striden sto særlig om de oppgaver et arbeidstilsyn for jordbruket skulle ha. Helst hadde nok arbeidsgivergruppen sett at det bare var blitt spørsmål om en rekommandasjon, men det ble vedtatt at man skulle lage både en konvensjon og en rekommandasjon. Det var særlig representantene for utviklingslandene på arbeidersiden som var interessert i å få så mange oppgaver med som mulig. De betraktet åpenbart saken slik at selv om det ikke straks ville være mulig for deres land å ratifisere konvensjonen, ville den kunne brukes som en målsetting. For industrilandene, som allerede hadde etablert arbeidstilsyn som også omfattet jordbruk, var det ofte spørsmål om å få en begrensning av oppgavene som svarte til de oppgaver et arbeidstilsyn — f. eks. i vårt land — i alminnelighet har.

Den paragraf som i det vesentlige omfatter omfanget av et arbeidstilsyn, er § 7. Ifølge Byråets utkast skulle en arbeidsinspeksjon i jordbruket sikre iverksettelsen av lovbestemmelser angående leve- og arbeidsforhold, og beskyttelse av personer som arbeider i jordbruksforetak. Det skulle dreie seg om bestemmelser som gjaldt arbeidstid, ukentlige hvile- og helligdager, lønninger, sikkerhet, helse og velferd — inkludert boligforhold, beskyttelse av kvinner, barn og ungdom, sosialtrygd, retten til å organisere seg og til kollektive forhandlinger, rekruttering og transport av arbeidere, avslutning av arbeidsforhold, og andre liknende forhold.

Det ble også forsøkt å få inn andre ting i denne paragrafen.

Det var åpenbart at mye av det som her var nevnt gikk langt utenfor de oppgaver som arbeidstilsynet har i vårt land. Jeg konfererte med Olaf Sunde om dette, og vi var enige om å tilrå at man fikk en bestemmelse som gjorde det mulig å få flest mulig land til å ratifisere konvensjonen. Dette kunne gjøres med en enkelt tilføyelse om at de nevnte oppgaver skulle gå inn under arbeidstilsynet i den utstrekning vedkommende lands lovgivning bestemte det. Det viste seg da også at det bl. a. fra de norske og svenske regjeringsdelegater kom et forslag i denne retning, og i arbeidergruppen antydte jeg at man kanskje burde støtte dette forslaget. Imidlertid mente man at forslaget ville svekke hensikten med paragrafen.

Da saken omsider kom til komitébehandling, forelå det et forslag om å innskrenke seg til å bruke den tilsvarende paragraf i konvensjon nr. 81. Denne har en mye enklere ordlyd og inneholder ikke i samme grad en detaljert oppramsing av de ulike arbeidsoppgaver for et arbeidstilsyn. De nordiske lands regjeringsdelegater hadde bestemt seg for å støtte dette. Arbeidergruppen forsøkte da å falle tilbake på tidligere nevnte forslag fra Sverige og Norge. Men det ble stort flertall for en formulering som svarte til formulering i konvensjon nr. 81. Etter dette vil arbeidstilsynet i jordbruket ifølge foreliggende utkast, ha til oppgave å sikre gjennomføringen av lovbestemmelser som gjelder arbeidsforhold og beskyttelse av arbeidere når de er i arbeid, slik som spørsmål om arbeidstid, lønninger, ukentlige hvile- og helligdager, sikkerhet, helse og velferd, beskyttelse av kvinner, barn og ungdom og andre forhold som henger sammen med dette i den utstrekning slike tiltak tilligger arbeidstilsynet.

Før saken kommer opp til behandling på neste års konferanse, vil saken med årets behandling bli sendt medlemsstatene til ny uttalelse. Som organisasjon vil vi da få anledning til å gi til kjenne vårt syn på de endringer og tilføyelser som vi mener bør gjøres før den norske regjering avgir sin uttalelse.

For øvrig vil jeg bemerke at det i arbeidergruppen i komitéen var et godt samarbeid, enten medlemmene nå kom fra øst eller vest.

Oslo, 14. august 1968.

Per Haraldsson.

LO's økonomiske kontor.

Personalet ved kontoret har i 1968 bestått av cand. oecon. Jon Rikvold, leder, og cand. oecon. Ulf Sand. Kontoret har 4 funksjonærer, hvorav en arbeider delvis for revisjonskontoret.

Kontoret utfører en rekke faste oppgaver. Hver måned utarbei-

des således oversikter over medlemstallet i Landsorganisasjonen og tilsluttede forbund, økonomiske månedstabeller til Fri Fagbevegelse og detaljoppgaver over endringer i konsumprisindeksen. Kontoret utgir 4 ganger årlig publikasjonen «Økonomisk Informasjon», der en tar med lønnsstatistikk, arbeidsmarkedsstatistikk og annet aktuelt statistisk og økonomisk stoff. Publikasjonen sendes forbund, distriktskontorer og andre.

Kontoret har utarbeidet tabeller over medlemsmassens sammen-setning og fordeling og oversikter over tariffsaker og konflikter be-handlet og godkjent av Sekretariatet. Disse tabeller tas inn i beret-ningen. Videre utarbeides regelmessig oversikter for administra-sjonen over plassoppsigelser, oversikt over kontingenten til forbun-dene og andre økonomiske forhold innen fagbevegelsen og statistisk økonomisk oversikt til beretningen.

Kontoret har laget utkast til uttalelser og notater bl. a. om pris-og lønsspørsmål, inntektspolitikk, lavtlønnsproblemer, toll- og handelsspørsmål, nordisk økonomisk samarbeid, pensjonsspørsmål, arbeidstidsspørsmålet etc. Dessuten har kontoret foretatt beregnin-ger for og besvart en rekke forespørsler fra administrasjonen, for-bundene, myndighetene og innenlandske og utenlandske organisa-sjoner, bl. a. om lavtlønsspørsmål, lønnsutvikling for faggrupper, lønnsberegninger for statsansatte, oversikt over indeksregulerings-bestemmelser, organisasjonsoversikter, beregninger og talloppgaver i forbindelse med tariffrevisjonen og levert materiale til forskjel-lige formål.

Jon Rikvold har i 1968 bl. a. vært medlem av Antidumpings-utvalget, Norges Eksportråds styre, FTP's styre, Den Rådgivende Komité for visse økonomiske spørsmål, særlig tollspørsmål, Frihan-delsutvalget, offentlige og faglige utvalg for utredning av nordisk økonomisk samarbeid, Det tekniske beregningsutvalg for inntekts-oppgjørene, og har vært tilknyttet Arbeidstidskomitéen av 1964 som sakyndig. Han har representert LO ved internasjonale møter innen ERO og EFTA.

Ulf Sand er medlem av Samarbeidsutvalget for økt personlig sparing og varamann til Frihandelsutvalget, Norges Eksportråd og Beregningsutvalget for inntektsoppgjørene. Han er medlem i LO's handlingsprogramkomité, og har vært med i offentlige og faglige utvalg for utredning av nordisk økonomisk samarbeid.

Kontorets økonomer har i 1968 skrevet en rekke artikler og holdt forelesninger og foredrag om forskjellige økonomiske spørsmål.

LO's juridiske kontor.

Ved kontoret er ansatt 3 jurister og 3 stenografer i full stilling.

I årets løp har det vært sendt ut 2689 betenkninger og brev. Forlikklager, stevninger, tilsvær og prosesskrift er ikke tatt med i dette tall.

Det har vært behandlet 276 saker ved kontoret. Av disse er 162 opprettet i 1968.

Det har vært behandlet 46 arbeidsrettssaker. Av disse gjensto 2 fra 1966, 13 fra 1967, mens 31 er opprettet i 1968. Av disse sakene har 3 vært anlagt for lokal arbeidsrett. Av arbeidsrettssakene er 30 sluttbehandlet i 1968 med det resultat at 7 saker er vunnet, 18 er forlikt — herav 1 under hovedforhandlingen — 4 er tapt. I tillegg kommer 1 sak som gjaldt ulovlig arbeidsnedleggelse. Ved årets slutt står 16 arbeidsrettssaker under behandling. Av disse er 2 fra 1967.

Det har vært behandlet 159 sivile saker, hvorav 8 lagmannsrettsaker og 4 høyesterettssaker. I 1968 er 104 sivile saker sluttbehandlet med det resultat at 25 saker er vunnet — herav 1 delvis — 9 er tapt, 68 er forlikt — hvorav 5 med fullt oppgjør. 2 saker er overført til henholdsvis tvangssak og registersak (konkursbo). En høyesterettssak er nektet fremmet av Kjæremålsutvalget. Ved årets slutt gjenstår 55 sivile saker. Av disse er 45 opprettet i 1968 — herav 2 høyesterettssaker og 3 lagmannsrettssaker, mens 7 gjenstår fra 1967 og 3 fra 1966.

Det har vært behandlet 7 tvangssaker hvorav 5 gjenstår. Samtlige disse er opprettet i 1968. Videre har det vært behandlet 63 registersaker. Av disse er 34 avsluttet i 1968. Det gjenstår 29 saker, hvorav 26 er fra 1968, 2 fra 1967 og 1 fra 1966.

Det har vært behandlet 1 straffesak som er opprettet og avsluttet i 1968.

Sunde har forelest i Institutt for arbeidsledelse i 4 timer og på Karmøy i 8 timer.

Halden har forelest til sammen 76 timer fordelt på LO-skolens vår- og høstkurs, LO-skolen for kvinner og kurs for forskjellige forbund.

Halvorsen har forelest til sammen 83 timer, fordelt på 11 kurs for forskjellige forbund samt 4 timer i Institutt for arbeidsledelse.

Sunde er formann i Voldgiftsnemnda for organisasjonstvister med Halden som varamann. Videre er han medlem av ILO-komiteén, rådgiver for den norske representanten i det nordiske samarbeid vedrørende revisjon av aksjeloven, medlem av arbeidsutvalget for Fagorganisasjonens pensjonskasse, arbeidsrettsrådet, styret for sluttvederlagsordningen, sekretær i LO's organisasjonskomité, formann

i LO's administrasjonskomité samt i komitéen for den praktiske gjennomføringen av den kollektive hjemforsikringsordningen. Sunde er dessuten sekretær i LO's bedriftsutvalg.

Halden er formann i Norsk Samband for de Forente Nasjoner, medlem av Den norske nasjonalkomité for UNESCO. Halden er videre medlem av hovedorganisasjonenes tvistenemnd for sykelønnsordningen, medlem av underutvalget for opplæringstiltak i forbindelse med den nye Hovedavtalen, medlem av vedtekstkomitéen i FN-sambandet og varaformann i Røykskaderådet. Videre har han vært medlem av komitéen til utredning av forholdet mellom inntektsbelastning og arveavgift. Denne komitéen avsluttet sitt arbeid i 1968.

Halvorsen er medlem av Fellesutvalget for hjemforsikringen. Han har for øvrig i 1968 deltatt i et underutvalg i forbindelse med utredningen om nordisk samarbeid.

Sunde møtte som delegert på årets ILO-konferanse i Genève.

LO's presse- og informasjonskontor.

Fri Fagbevegelse kom ut med 11 ordinære nummer og ett ekstranummer (i juni). Sidetallet varierte fra 24—32.

Ekstranummeret hadde 32 sider med stoff som gjaldt utviklingen framover i resten av dette århundret under mottoet: «LO inn i år 2000.» Opplaget var på 36 000, mens opplaget ordinært lå på ca. 35 000.

Vårt internasjonale meldingsblad (Trade Union News Bulletin from Norway) ble utgitt stensilert hver måned i et opplag på ca. 350. Det går til broderorganisasjoner og andre forbindelser i inn- og utland.

Fra 1. oktober gikk en over til å abonnere på avisutklipp fra utklippbyrået Argus. Tidligere ble dette arbeidet utført av en av funksjonærene ved presse- og informasjonskontoret. Tillitsmennene og administrasjonen for øvrig er gjennom en «Intern LO-informasjon» blitt orientert om det viktigste stoff i avisene. Ellers er «LO-kontakt» utgitt med fem nummer til forbund og A-pressens redaktører.

I samband med verve- og agitasjonskampanjen og «Program 69» gikk en mer og mer over til å sende stoff til hele dagspressen — ikke bare til A-pressen. Dette har ført til større offentlighet om fagbevegelsens virksomhet, og det er for øvrig et ledd i arbeidet med å spre mer opplysning om LO både til medlemmer og andre.

Kontorets leder, Per Haraldsson, har vært nestformann i agitasjonsutvalget som gjorde opplegget til verve- og agitasjonskampanjen, og kontoret har medvirket i kampanjen og i samband med «Program 69» ved utsending av stoff til presse og kringkasting. Som et ledd i dette ble bl. a. LO-formannens nyttårsintervju med pressen ordnet som pressekonferanse, som fikk stor deltakelse både fra aviser i og utenfor Oslo. Fjernsynet var også til stede.

Vi går ikke her nærmere inn på verve- og agitasjonskampanjen og «Program 69», idet dette er omtalt særskilt i beretningen.

I samband med Norsk Arbeidsgiverforening er utgitt en brosjyre om hovedorganisasjonene, først og fremst beregnet på yrkesskolene. Den er av Kirke- og undervisningsdepartementet sendt til yrkesskolene, men organisasjonene har selv et opplag til fordeling til andre interesserte.

På nyåret 1969 var ventet ferdig en film om hovedorganisasjonene, også først og fremst beregnet på yrkesskolene. Filmen er laget av Centrafilm A/S og er finansiert ved bidrag fra staten, Norsk Produktivitetsinstitutt, Norsk Arbeidsgiverforening og LO. Arbeidsdirektoratet var initiativtaker, og såvel dette som LO og NAF har fulgt arbeidet med manuskriptet til filmen.

Lederen for kontoret fulgte hele tiden tariffrevisjonen ved å være til stede i hovedforhandlingsutvalget. Sammen med presse-sjefen i NAF ble det holdt kontakt med presse og kringkasting under tariffoppgjøret. Ellers ble det i samband med oppgjøret holdt en konferanse 8. mars med LO's distriktssekretærer og A-pressens redaktører.

Kontoret har bistått Kvinnenemnda med utgivelse av to brosjyrer om kvinnene i arbeidslivet.

Kontoret har som før sørget for orientering til besøkende, både enkeltpersoner og grupper, fra inn- og utland.

Per Haraldsson har for øvrig vært med i Opplysningsutvalget for yrkesvalghemmede (Kommunal- og arbeidsdepartementet) og i Komitéen for undervisning i radio og fjernsyn. Han har også — som varamann — deltatt på styremøter i Selskapet Kunst på Arbeidsplassen. I samband med produktivitetskampanjen i anledning av arbeidstidsreduksjonen har man vært med i informasjonsutvalget for kampanjen. Han var rådgiver i ILO-delegasjonen og møtte på arbeidskonferansen i Genève 3.—20. juni. Han deltok også på den nordiske faglige konferansen i Göteborg 7. og 8. november og representerte pressekontoret på landsmøtene til Norsk Skotøyarbeiderforbund/Bekledningsarbeiderforbundet og Norsk Jernbaneforbund. Videre deltok han i delegasjonen til Romania 12.—19. september. Sammen med Ronald Bye besøkte han Forsikringsselskapet Folksam

i Stockholm 25. og 26. november for å få informasjon om PR-virkosmheten der.

Richard Trælnes har ved siden av arbeidet ved presse- og informasjonskontoret vært organisasjonskomitéen behjelpelig med utarbeidelse av debattopplegget om organisasjonsstrukturen. Han har ellers bl. a. deltatt i et totalforsvarskurs 15.—19. januar, i en AOF-konferanse om NATO 11.—14. mars, i en delegasjon av fagbladredaktører som besøkte Sverige 4.—7. juni etter innbydelse av det svenske utenriksdepartementet, i Nordisk FN-kurs om menneskerettighetene 22.—27. juli i Danmark og i faglig-politisk konferanse i Sandefjord 16. og 17. oktober.

Mirjam Nordahl foreleste om internasjonale faglige spørsmål og ILO på det faglige 3 ukers grunnkurset på Sørmarka. Hun deltok som rådgiver på den 52. internasjonale Arbeidskonferansen i Genève fra 3.—26. juni. Videre var hun med ved mottakelsen for formannen i den tyske landsorganisasjonen, Ludwig Rosenberg, på hans 65 års-dag 29. juni i Düsseldorf. Hun representerte Landsorganisasjonen på den tyske landsorganisasjons landskvinnekonferanse fra 22.—24. august i Kiel og var med ved den britiske landsorganisasjons 100 års-jubileum og kongress fra 30. august—3. september i Blackpool. Dessuten virket hun som tolk på Norsk Skotøyarbeiderforbunds landsmøte 14.—15. oktober, sammensluttende landsmøte for Skotøy, Bekledning og Tekstil 16. oktober og Norsk Jernbaneforbunds landsmøte 18.—23. november.

LO's rasjonaliseringskontor.

Personalet ved LO's rasjonaliseringskontor har i 1968 bestått av Egil Ahlsen, leder, og konsulentene Harald Andersen og Ragnar Røberg Larsen.

Kontorets oppgaver har i 1968 bl. a. vært å bistå de enkelte forbund ved løsning av tvister i forbindelse med rasjonalisering og arbeidsstudietekniske spørsmål. Videre har det vært en utstrakt opplysnings- og kursvirkosmhet på disse områder. Personalet har deltatt i en rekke komitéer og utvalg i løpet av året.

Ved forskjellige kurs for forbundene, LO-skolen, STI, tekniske skoler m. v. har det vært holdt foredrag og forelesninger med til sammen 541 timer.

Rasjonaliseringskontoret og AOF har i samarbeid gjennomført følgende kurs, hvor konsulentene ved siden av arrangementet av disse også har vært kursledere:

- 4.—10. februar: «Bedriftsutvalgskurs», Sørmarka.
 3.—9. mars: «Arbeidsstudier», Sørmarka.
 17.—23. mars: «Lønnssystemer», Ulvik i Hardanger.
 15.—21. september: «Lønnssystemer», Sørmarka.
 29. september—12. oktober: «Bedriften og den ansatte», Dovrefjell.
 27. oktober—2. november: «Bedriftsutvalgskurs», Sørmarka.
 11.—16. nov.: «Samarbeidsprosjektene NAF—LO», Sørmarka.
 17.—23. november: «Vernearbeid lønner seg», Dovrefjell.

Ved Statens Teknologiske Institutt er gjennomført 21 grunnkurs i arbeidsstudier. I disse deltok 250 tillitsmenn. Foruten disse har 95 tillitsmenn deltatt i videregående opplæring (kursplan II).

Ved bedrifter hvor en innfører arbeidsvurdering har konsulentene bistått de som er valgt til vurderingsutvalg.

I forbindelse med overgang til 42½ times uke nedsatte NAF-LO og NPI spesielle utvalg for å utarbeide materiell — diskusjonslister — til hjelp for bedriftene i effektiviseringsarbeidet. Konsulentene deltok i dette arbeid og det ble utsendt 100 000 diskusjonslister til bedriftslivet. I denne forbindelse ble også framstilt to filmer i samarbeid med organisasjonene.

Det månedlige tidsskrift «Bedriftsutvalgene», som blir redigert og utgitt fra Rasjonaliseringskontoret, utkom i 1968 i et antall av ca. 8000 pr. måned.

En ny brosjyre «Bedriftsutvalg — Samarbeid om effektivitet og trivsel» er i det forløpne år utarbeidet ved kontoret og utgitt av LO og AOF.

Administrasjonen av LO's produktivitetskurs ble gjennomført etter opplegget og det var 2300 deltakere med.

I tida 27. april til 13. mai deltok Røberg Larsen ved Den Internasjonale Tekstilkonferanse i Genève, som representant for Norsk Tekstilarbeiderforbund.

Egil Ahlsen var representant ved den jugoslaviske LO-kongress i tida 25.—27. juni.

Ragnar Røberg Larsen er medlem av undervisningsutvalget for Sørmarka og utvalget for utarbeidelse av undervisningsmateriell i forbindelse med Hovedavtalen. Han er LO's representant i tilsynsutvalget for NPI-filmer ved Statens Filmsentral og MTM-selskaps opplæringskomité. Videre er han varammann i styret for Arbeidsforskningsinstituttene og Sentralrådet for Yrkesvalghemmede, og representant i Rasjonaliseringsutvalget ved STI.

Harald Andersen er medlem av NPI's komité som skal utarbeide forslag til Produksjonsteknisk etterutdanning. Videre er han varammann til STI's styre og medlem av Bedriftsøkonomisk utvalg ved STI.

Egil Ahlsen har i 1968 deltatt i følgende komitéer, styrer og utvalg: LO's produktivitetskomité, Hullkortkomité, NPI's råd og arbeidsutvalg og kontrollkomité, Statens Teknologiske Institutt, Norsk Byggforskningsinstitutt, Videreutdanningskomitéen, Arbeidsforskningsinstituttene, Rådet for utviklingsfondet, Komité for høyere teknisk utdanning, Arbeidstilsynet, Hovedkomité og Teknisk komité «Kortere arbeidstid — økt produktivitet», 42½ times uke.

LO's revisjonskontor.

Landsorganisasjonens Revisjonsutvalg har i 1968 bestått av Alf K. Michelsen, Anna Nielsen og Harry Jørgensen.

Det er i årets løp holdt 9 møter.

Kontoret beskjeftiget ved årets utgang revisjonssjef, 8 revisorer og en kontordame i delvis stilling.

Kontorets arbeidsområde ved utgangen av 1968 omfatter regnskapene for Landsorganisasjonen, Den norske Fagorganisasjons pensjonskasse, Fagorganisasjonens Stønadskasse, Folkets Hus Fond, Landsorganisasjonens skole på Sørmarka, anlegget på Ringsaker Folkehøgskule, 40 fagforbund med underregnskaper, Folkets Hus Landsforbund, Norsk Pensjonistforbund, Handels- og Kontorfunksjonærenes Fellesforening i Oslo, Statstjenestemannskartellet, Norsk Arbeiderpresse A/S, Folkets Hus, Storgt. 39, Østkanten Folkets Hus og De Samvirkende Fagforeninger.

Revisjonsarbeidet er utført i samsvar med gjeldende bestemmelser om revisjon og med god revisjonsskikk, herunder kontroll med at de økonomiske disposisjoner som er foretatt har hjemmel i vedtekter og protokollerte vedtak i de organisasjoner og selskaper som sorterer inn under kontorets ansvarsområde.

Ingemund Haugen har i 1968 sittet som medlem av Ankenemnda for verdsettelse av aksjer (Riksskattestyret).

Regnskapet viser et underskudd på kr. 37 727.77 og etter overførsel av reserven pr. 1. januar 1968 kr. 58 943.97 har kontoret til disposisjon kr. 21 216.70.

LO's Kvinnenemnd.

Kvinnenemnda har i 1968 bestått av representanter fra 15 forbund.

Vi har 23 kvinnenemnder samt en del kontaktpunkter.

Kvinnenemnder:

I 1968 har arbeidsutvalget bestått av: Solveig Løfquist Nielsen, Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund, formann, Gunvor Kværnbraaten, Norsk Tele Tjenesteforbund, nestformann, Karine Pedersen, Norsk Arbeidsmandsforbund, Elida Sundby, Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund, og Gerd Raaer, Norsk Tjenestemannslag, styremedlemmer, med Margoth Klemetsen, Norsk Kommuneforbund, og Margit Sørensen, Norsk Jernbaneforbund, som varamenn.

I perioden (pr. 1. november 1968) har Ragna Karlsen fratrudd som kvinnesekretær i Landsorganisasjonen ved oppnådd aldersgrense. Liv Buck er trådt inn i hennes sted fra 1. oktober 1968.

Møter:

Det har vært holdt i alt 5 møter i kvinnenemnda samt 11 arbeidsutvalgsmøter.

Familiepolitisk seminar (tidligere Nordisk Faglig Studieuke):

Studieuken for 1968 var henlagt til Hässelby slott, Stockholm, Sverige, og hadde 45 deltakere, hvorav 15 fra Norge — 10 kvinner og 5 menn.

Studieukens program var følgende:

Jämlikhet — i vad? ved sekretær Gustav Persson, LO.

Försörjningsbördor och kvinneligt förvärvsarbete, ved sekretær Per Holmberg, Innenriksdepartementet.

Familjen — bostaden — service, ved arkitekt Ingrid Jussil, Kommunikationsdepartementet.

Utbildning för hele familien, ved ombudsmann Tore Karlsson, LO, lektor Torsten Eliasson, Lärarhögskolan, og sekretær Gustav Persson, LO.

Familjepolitiska åtgärder, ved statsråd Camilla Odhnoff.

LO's råd för familjefrågor — Arbetsmarknadens kvinnonämnd, ved ombudsmann Eva Olson, LO, og sekretær Gertrud Sigurdson, LO.

Uken omfattet også et studiebesøk til Hässelby familjehotell.

Studiefondet:

Kvinnenemndas Studiefond har en kapital pr. 31. desember 1968 på kr. 26 001.55.

Til studiefondet betaler kvinnenemndene kr. 50.00 pr. år.

I 1968 har Solveig Lønningen, Bergen, og Gunnar Smolan, Bergen, fått stipend til videreutdanning.

Opplysningsarbeidet:

LO-skolen for kvinner, som skulle ha vært avviklet i tiden 4.—29. juni 1968, ble avlyst grunnet for få søkere.

Det hadde meldt seg 15 deltakere.

Faglig kvinnekongress:

Den femte faglige kvinnekongress ble holdt på Landsorganisasjonens skole, Sørmarka, i tiden 6.—7. mars 1968.

Kongressen behandlet disse emner:

Agitasjon, ved sekretær Ronald Bye, LO.

Kollektiv hjemforsikring, ved Thorleif Holth, Samvirke.

Arbeidsmarkedsproblemer, ved arbeidsdirektør Reidar Danielsen.

Den faglige situasjon, ved LO-formann P. Mentsen.

Omskoling av kvinner i arbeidslivet, ved sjefssekretær Bjartmar Gjerde.

På kongressen deltok i alt 26 deltakere, hvorav 7 var fra forbundene, 11 fra kvinnenemndene, 5 fra arbeidsutvalget samt 3 gjester.

Kongressen vedtok uttalelser om:

Den faglige situasjonen.

Tvungen sosialtjeneste for kvinner.

Fagbevegelsens engasjement i forsikring.

Arbeidsmarkedspolitikken.

Pensjonsalderen for medlemmer i LO's Pensjonskasse.

Sistnevnte uttalelse ble besluttet oversendt LO's kongress i 1969.

Uttalelse til Kongressen:

Pensjonsalderen må bli lik for kvinner og menn.

Motivering:

Denne rett må bli en realitet. Fagbevegelsen arbeider jo med gjennomføring av likelønnsspørsmålet for å få likestilling på det økonomiske området, og DNA på det politiske.

Det skulle da være helt naturlig at det ble lik pensjonsalder for kvinner og menn. Fastsettelse av aldersgrensen overlates til Kongressen å fatte.

Kvinnens Frivillige Beredskap:

Kvinnenemnda er fortsatt med i det samordningsorgan for kvinners innsats i landets beredskap som ble stiftet i 1951.

Representanter her er:

Solveig Løfquist Nielsen, Karine Pedersen, Gerd Raaer og Ragna Karlsen. Varamenn: Elida Sundby, Alida Storhaug, Gunvor Kværnbraaten og Astrid Helland.

Norsk Folkehjelp:

Norsk Folkehjelp har en komité som arbeider for bekjempelse av hjemmeulykker.

LO's Kvinnenemnd er her representert ved Gunvor Kværnbraaten, med Elida Sundby som varamann.

Representasjon:

Landsnemnda for Husmorgymnastikk: Alida Storhaug og Astrid Helland.

Komitéen for fest uten alkohol: Randi Rønning og Rønnaug Rønbeck.

Komitéen for internasjonal forståelse — Interkontaktkomité: Karine Pedersen.

Samarbeidskomitéen mellom LO's Kvinnenemnd og DNA's Kvinnesekretariatet: Ragna Karlsen, Solveig Løfquist Nielsen, Else Ørbech, Sonja Ludvigsen, Bjørg Bergh og Ragnhild Eriksen.

Likelønnsrådet: Ragna Karlsen, med Solveig Løfquist Nielsen som varamann.

Ragna Karlsen er oppnevnt som representant i Forbrukerrådet med Bjørg Johansen som varamann.

Rachel Grepp Heimen:

Kvinnenemnda har besluttet å reise en byste av Thora Johansen i Rachel Grepp Heimen.

Bysten er nå påbegynt. Den utføres av billedhugger Nils Aas.

Til formålet har Kvinnenemnda innestående på bankkonto kr. 7554.69. Man håper å kunne overlevere den i 1969.

Brosjyrer:

Til bruk i agitasjonen har Kvinnenemnda latt utarbeide to brosjyrer: «Mor på jobben — hva med barna?», samt «Kvinnene og fagbevegelsen».

Daginstitusjoner:

LO's administrasjon vedtok å sende følgende henstilling til Regjeringen ved Statsministeren i brev av 12. november 1968:

«På bakgrunn av den melding som foreligger fra Likelønnsrådet

om «Kvinnenes yrkesdeltaking og tiltak for utbygging av daginstitusjoner for barn», vil Landsorganisasjonen få uttale:

Mangelen på daginstitusjoner og fritidsstuer er en vesentlig hindring for at langt flere kvinner som ønsker det kan ta seg lønnet arbeid.

For at kvinnene skal få muligheter til sysselsetting på like fote med menn, må det derfor som et ledd i arbeidsmarkedspolitikken tas sikte på å fjerne de praktiske vansker som mange kvinner står overfor.

Videre er man kjent med at tallet på kvinner i aldersgruppen 20—29 år vil øke betraktelig i årene fram til 1975. Dette vil igjen føre til en høyere yrkesdeltaking.

Barnetallet i den aldersgruppe som har behov for plass i daginstitusjoner vil også øke betraktelig.

Landsorganisasjonen er derfor av den oppfatning at krafttiltak fra statsmyndighetenes side må settes i verk, og vil foreslå følgende konkrete forslag:

1. Kommunene er etter barnevernloven av 1953 tillagt ansvaret for utbygging og drift av daginstitusjonene.

Ansvarsforholdet er dog noe uklart, og disse mangler er bl. a. en sterk medvirkende årsak til den sviktende utbygging. Loven legger ingen plikt på kommunene til å bygge slike institusjoner.

Ansvarsforholdet bør tas opp til revisjon.

2. Kommunenes planlegging bør komme inn i bildet ved utbygging av daginstitusjoner.

Etter loven skal det utarbeides generalplaner som i hovedtrekkene angir hvordan grunnen skal nyttes og detaljerte reguleringsplaner for bebyggelse i bestemte områder. Imidlertid mangler man i dag tilfredsstillende lovgrunnlag som kan sikre avsetning av grunn til disse formål.

3. Utbygging av daginstitusjoner har hittil vært basert i altfor stor grad av private tiltak. Riktignok medvirker staten i utbyggingen ved statsstøtte, men statens forpliktelser er ikke fastslått i noen lovregler.

I 1964/65 var statsbevilgningen i Norge 1.9 millioner kroner. I 1968 var statsbevilgningen i Norge 4.4 millioner kroner.

Til sammenlikning kan nevnes at tallene i våre naboland var som følger:

Sverige i 1964/65	35 millioner kroner.
Danmark i 1964/65	63 millioner kroner.
Finland i 1964/65	10 millioner kroner.

Statens økonomiske støtte til utbygging og drift må økes drastisk, liksom det i langtidsprogrammet bør komme til uttrykk en rammeplan med sikte på en sterk utbygging av daginstitusjonene.

4. Landsorganisasjonen er dessuten av den oppfatning at det fra arbeidsgiverhold bør kunne ytes støtte til nødvendig utbygging av daginstitusjoner.
5. Utdannelsesordningen og utdanningskapasiteten bør snarest tas opp til realitetsbehandling samt sidestilles med lærerutdannelsen for øvrig.
6. Daginstitusjonenes åpningstider må reguleres slik at de står i forhold til den aktuelle arbeidstid i arbeidslivet.

Landsorganisasjonen forutsetter at de ting som foran er foreslått, snarest blir tatt opp til behandling.

Omlegging av LO's Kvinnenemnd:

Kvinnenemnda har nedsatt en komité med mandat å se på en eventuell omlegging av denne. Denne tanke har vokst fram ved at den svenske landsorganisasjonen har tatt initiativ til å omdanne svensk LO's Kvinneråd til LO's Familieråd. Dette rådet består av 9 medlemmer, både kvinner og menn. 4 av de oppnevnte er blant LO's fast ansatte, 2 kvinner og 2 menn. 5 representanter kommer fra forbundsområder som Handel og Kontor, Kommuneforbundet, Tekstilarbeiderforbundet, Statstjenestemannskartetlet og Jern og Metall.

Komitéen består av: Ragna Karlsen, Liv Buck, Solveig Løfquist Nielsen og Harriet Andreassen.

Komitéen vil legge fram sitt arbeid i 1969.

Deltakelse i andre arrangement:

LO's Kvinnenemnd har vært representert på DNA's tillitskvinnekonferanse 27.—28. januar 1968 ved Elida Sundby.

LO's Kvinnenemnd har vært representert på seminar på Ås Hotell, Ås, 20.—21. september 1968, med DNA's sosiale utvalg som arrangør, ved Karine Pedersen og Gunvor Kværnbraaten. Varermann Gerd Raaer.

En del av Kvinnenemndas medlemmer har også vært representert på de tre studieturer til Vest-Tyskland og NATO's hovedkvarter i Brüssel med Folk og Forsvar som arrangør.

OECD — Organisation for Economic Co-Operation and Development — arrangerte en konferanse om sysselsetting av kvinner i Paris i tiden 26.—28. november 1968.

En landrapport om konferansens tema som beskrev forholdene i Norge, ble utarbeidet av sekretær Liv Buck.

Konferansens deltakere fra Norge var: Solveig Løfquist Nielsen, Gerd Raaer og Liv Buck.

Ved siden av har sekretær Liv Buck besøkt en del av Samorganisasjonenes Kvinnenemnder — Bergen, Trondheim, samt Skien og Porsgrunn.

Hun har videre deltatt på Forbrukerrådets årsmøte 9. oktober 1968.

Liv Buck har deltatt i konferanse på Leangkollen 2. og 3. november 1968 med FN-Sambandets Østlandsavdeling som arrangør, hvor det ble forelest om «Kvinnen, yrkeslivet og menneskerettighetene».

Sekretæren har vært representert på flere av møtene til LO's Husmorsenter i Oslo samt på medlemsmøte i Oslo Grafiske Kvinneklubb, og forelest om Ferieloven på kurs i Fagorganisasjonens Funksjonærgruppe.

Sekretæren er varamann til AOF's forretningsutvalg.

LO's ungdomsutvalg.

Sammensetning.

Formann: Thorleif Andresen. Medlemmer: Bjørn Engebretsen, Ivar Leveraas, Bjartmar Gjerde, Ola Teigen, Arvid Jacobsen. Kjell Lien har vært Ungdomsutvalgets sekretær. Dessuten har AUF's faglige sekretær deltatt i Ungdomsutvalgets møter.

Møter.

Ungdomsutvalget har i 1968 hatt 8 møter.

Statens Ungdomsråd.

Kjell Lien har vært Ungdomsutvalgets representant som varamann i Statens Ungdomsråd.

På Statens Ungdomsråds ungdomskonferanser 9. mai og 7. og 8. desember var Ungdomsutvalget representert ved henholdsvis Ivar Leveraas, Gunnar Skaug og Børre Pettersen.

Faglig sekretær.

AUF's faglige sekretær Gunnar Berge har arbeidet i nær kontakt med og etter oppdrag av LO's ungdomsutvalg. Det er registrert 450 personlige kontakter ved 250 arbeidsplasser, 25 aktivgrupper med ca. 150 medlemmer og 8 Faglige Forum med ca. 250 medlemmer.

Ungdomsutvalget finansierer utgivelsen av «Fagkontakten», som sendes aktivgrupper og kontakter på arbeidsplassene. Styrene i aktivgruppene får tilsendt Fri Fagbevegelse.

Ungdomsutvalget har finansiert utgivelsen av instruksjonsbrosjyren «Tips til faglige ledere» og brosjyren «Aktiv faglig ungdom».

Arbeidet blant skoleungdommen.

Arbeidet blant skoleungdommen har vært drevet på to felter. Ved en del yrkesskoler er det holdt forelesninger, vesentlig av LO's distriktssekretærer.

På grunnlag av økonomisk stønad fra en del forbund har det også i 1968 vært mulig å drive agitasjons- og opplysningsarbeid ved de høyere skoler. Arbeidet er utført av AUF's skolesekretærer, som har arbeidet i nær kontakt med LO's ungdomsutvalg. Arbeidet ved skolene er basert på å opprette skolelag tilsluttet AUF, kontaktgrupper med 5—15 medlemmer og personlige kontakter. Det er 45 aktivgrupper med ca. 350 medlemmer og 750 personlige kontakter ved 250 skoler.

Alle grupper og kontakter får tilsendt Fri Fagbevegelse. Dessuten finansierer Ungdomsutvalget utgivelsen av «Skolekontakten», som i stor grad behandler faglig stoff.

Opplysningsarbeidet.

Helgekurs.

I samsvar med opplegg fra LO's ungdomsutvalg er det holdt 112 kurs med 2 eller 3 dagers varighet med 2269 deltakere. Lokale arrangører har vært LO's distriktskontorer, samorganisasjoner, AOF-foreninger, AUF-lag og distriktslag. I stønad er utbetalt kr. 40 180.00. Av Statens ungdomsmidler har Ungdomsutvalget gjennom STUI fått utbetalt kr. 9000.00.

Ukeskurs.

Til ukeskurs arrangert av og i samarbeid med AOF og AUF er det bevilget en rekke stipend. Dette gjelder både faglige ungdomskurs og spesielle kurs for skoleungdom og studenter, sentralt og regionalt.

Med økonomisk støtte på kr. 12 000.00 fra Statens ungdomsmidler er det holdt 1 ukeskurs med tittelen «Ungdom, nåtid og framtid» på LO-skolen, Sørmarka, med 41 deltakere.

Studiedelegasjoner.

Ungdomsutvalget har formidlet deltakere til tysk LO's ungdomskurs i Oberursel og en informasjonstur i Europa, arrangert av Folk og Forsvar og informasjonstur til Bryssel arrangert av Folk og Forsvar.

Folk og Forsvars konferanser «Ungdommen og Forsvaret».

Ungdomsutvalget har med lokale representanter vært representert på følgende konferanser:

Tønsberg, 10.—11. februar, Byglandsfjord, 18.—19. mars, Åndalsnes, 1.—2. april, Harstad, 23.—24. april og Hammerfest, 30. september—1. oktober.

Studiekampanjen «Ungdom i arbeid».

Ungdomsutvalget har i samarbeid med Folkets Brevskole utarbeidet et kort brevkurs spesielt beregnet på de helt unge i skolen og arbeidslivet.

I en studieaksjon sesongen 1967—1968 deltok 202 brevringer med 1358 deltakere. Ungdomsutvalget satte opp en hovedpremie til den beste brevring som avslutter sitt arbeid innen 1. april 1968. Premien, som var en ukes-tur til København for ringens deltakere, tilfalt en brevring i Grimstad AUL med 7 deltakere fra skoler og arbeidsplasser. Københavnturen ble gjennomført med Kjell Lien som reiseleder. Besøk ble foretatt, og orienteringer om dansk arbeiderbevegelse ble gitt i dansk LO, AOF, DSU og omvisning og orientering i Folketinget.

Premie til beste AUF-lag tilfalt Strindheim AUL, hvor 30 deltakere fullførte brevkurset i 6 brevringer. Premien var en reise-skrivemaskin.

Alle AUF-lag som var med med minst en brevring deltok i loddrekning om en reiseskrivemaskin. Denne ble vunnet av Arendal AUL.

Det ble overlatt til AUF å starte en ny aksjon for brevkurset høsten 1968. Ungdomsutvalget har satt opp aktiviseringspremier til lag og D/lag. Ved utgangen av desember 1968 var det startet 8 ringer med 60 deltakere.

Fritt Slag.

Etter vedtak i LO's sekretariat har LO abonnert på 5000 eksemplarer av Fritt Slag i 1968. Fordelingen av disse er foretatt av LO's

ungdomsutvalg med 3567 eksemplarer til skoler, 208 eksemplarer til sykehus, 94 eksemplarer til bibliotek, 500 eksemplarer til sjømenn i utenriksfart og 631 eksemplarer til militærforlegninger.

Avslutning.

LO's ungdomsutvalg i sin nåværende form har virket fra 1958. I denne 10 års-periode har det vært et nært samarbeid med AUF, som bl. a. har ført til at AUF i sine opplegg i større utstrekning enn tidligere har engasjert seg i faglige spørsmål. Dette har på det lokale plan i første rekke ført til orienteringer om fagbevegelsen på helgekurs.

Ca. 800 slike kurs er avviklet med ca. 16 000 deltakere.

Ungdomsutvalget har som hovedoppgave satset på opplysningsarbeidet. Det er utgitt trykt materiell, som orientering til skole-ungdom og unge arbeidstakere, samtaleopplegg og brevkurs. Fra 1. januar 1969 blir det etter opplegg fra Samarbeidskomitéen mellom DNA og LO en omorganisering av ungdomsarbeidet. Det er oppnevnt et nytt ungdomsutvalg med representanter fra DNA, AOF, AUF og LO.

LO's funksjonærutvalg.

Utvalget, som ble oppnevnt i sekretariatsmøte den 22. desember 1965, har i 1968 bestått av:

Odd Højdahl, Landsorganisasjonen, Arvid Engen, Norsk Forbund for Arbeidsledere og Tekniske Funksjonærer, Else Ørbæk, Norsk Tele Tjeneste Forbund, Thorvald Karlsen, Norsk Tjenestemannslag, Knut Ribbu, Norsk Kommuneforbund, Kåre Hansen, Norges Handels- og Kontorfunksjonærers Forbund, Harry O. Hansen, Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund, Sverre Bolstad, Funksjonærsambandet, Haakon Lie, Idar Nordstrand, Elsa Rastad Bråthen og Sverre Frogner, Det norske Arbeiderparti.

Utvalget har ikke hatt noen virksomhet i 1968, da det er nedsatt en rekke andre komitéer som i hovedsak har dekket de samme arbeidsoppgaver.

LO's komité for produktivtetsarbeid.

I året 1968 ble det holdt 223 TWI-kurs med til sammen 2300 deltakere.

20 forbund hadde deltakere på kursene.

Følgende oversikt viser virksomheten for 1968:

Distrikt:	Antall grupper	Antall deltakere	Antall bedrifter
Oslo—Akershus	46	434	27
Østfold	13	117	11
Vestfold	4	66	1
Buskerud	21	217	29
Telemark	12	107	4
Sørlandet	4	48	3
Rogaland	17	156	11
Bergen-fylkene	41	457	30
Møre-Romsdal	7	89	1
Oppland	7	91	6
Hedmark	17	144	6
Trøndelag	22	262	7
Nordland	12	112	2
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	223	2300	138

	Grupper	Deltakere
Samarbeidsforhold	50	543
Arbeidsinstruksjon	30	311
Arbeidsmetoder	20	203
Bedriftsutvalg	59	602
Bedriftsregnskap	17	152
Diskusjonsledelse	22	202
Vernearbeid	21	253
Arbeidsvurdering	4	34
	<hr/>	<hr/>
	223	2300

Deltakerne kommer fra følgende forbund:

	Deltakere
Norsk Arbeidsmandsforbund	68
Norsk Bekledningsarbeiderforbund	27
Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund	99
Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund	19
Norsk Grafisk Forbund	89
Norges Handels- og Kontorfunksjonærers Forbund	249
Norsk Hotell- og Restaurant-Arbeider-Forbund	88
Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund	312
Norsk Jernbaneforbund	8
Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund	311
Norsk Kjøttindustriarbeiderforbund	17
Norsk Kommuneforbund	51
Luftforsvarets Befalsforbund	28
Norsk Forbund for Arbeidsl. og Tekn. Funksjonærer	84
Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund	22
Norsk Papirindustriarbeiderforbund	100
Norsk Tekstilarbeiderforbund	13
Norsk Tjenestemannslag	2
Norsk Transportarbeiderforbund	27
Norsk Treindustriarbeiderforbund	7
Bedrifter	679
	<hr/>
	2300

Kommunene.

Antall samarbeidsutvalg i kommunene var pr. 31. desember 1968 161 utvalg for hele landet.

Avtalen om samarbeidsråd, som utlöp pr. 31. desember 1968, er av partene blitt prolongert.

Som arbeidstakernes representanter sitter i rådet:

Arne Born, formann, Norsk Kommuneforbund, Edgar Eliassen, Norsk Kommuneforbund, og Erling Johansen, Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund.

Fra samarbeidsrådets side er i årets løp holdt en rekke fylkesvise konferanser for å etablere nye utvalg.

Om lag 75 kommuner og kommunale foretak har opprettet samarbeidsutvalg i henhold til avtalen om slike utvalg mellom Norsk Kommuneforbund, Norsk Elektriker- og kraftstasjonsforbund og Norges By- og herredsforbund.

Det er opprettet samarbeidsutvalg i store byer som Drammen, Trondheim, Bergen og Oslo, med en rekke underutvalg ved ulike etater.

Statens virksomheter.

Ved utgangen av 1968 har Sentralrådet tilknytning til 22 hovedutvalg med 83 distriktsutvalg og 389 lokalutvalg, 6 landsomfattende utvalg, samt 57 enkeltstående utvalg. Utvalgene omfatter arbeidsplasser med til sammen ca. 140 000 ansatte i staten.

Som tjenestemennenes representanter i Sentralrådet for samarbeidsutvalg har i 1968 fungert:

Egil Halvorsen, Norsk Jernbaneforbund, med varamann Aage Tømmereek, Norsk Postforbund, Harald Fondevik, Norsk Tele Tjeneste Forbund, med varamann Else Ørbæk, Norsk Tele Tjeneste Forbund, Hjalmar Andersen, Norsk Tjenestemannslag, med varamann Reidar Bråthen, Norsk Tjenestemannslag, Albert Uglem, Norges Befalslag, med varamann Odd Eide, Norsk Politiforbund, Ludvik Wangsmo, Norsk Arbeidsmandsforbund, med varamann Rolf Furuset, Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund, kontorsjef Aage Lagem, Statstjenestemannsforbundet, med varamann organisasjonssekretær Konrad Bendik Berthelsen, Statstjenestemannsforbundet, politimester G. Gjone, Embetsmennenes Landsforbund, med varamann overingeniør P. Kleppstø, Embetsmennenes Landsforbund, politioverkonstabel Knut Evje, Yrkesorganisasjonenes Hovedsammenslutning for Embets- og Statstjenestemenn, med varamann sekretær Rolf M. Eriksen, Yrkesorganisasjonenes Hovedsammenslutning for Embets- og Statstjenestemenn.

Arthur Ruud har vært rådets formann, Egil Halvorsen har vært rådets nestformann, Einar Omdal er rådets sekretær.

Det har vært holdt 5 møter i 1968 — den 30. januar, 26. mars, 17. juni, 10. september og 12. november. Til samtlige møter har representanter og varamenn vært innkalt.

Arbeidsutvalget, som består av formann, nestformann og sekretær, har hatt 21 møter. Til arbeidsutvalgsmøtene har redaktøren og sekretariatets saksbehandler vært innkalt.

Produktivitetskomitéen har i 1968 bestått av:

Egil Ahlsen, formann, Thorleif Andresen, Olav Bratlie, Leif Andresen og Åge Petersen.

Varamenn: Per Andersen, Lage Haugness og Bjarne Bårdsen.

Samarbeidsrådet LO-NAF.

Samarbeidsrådets medlemmer har i 1968 bestått av:

Fra LO: P. Mentsen, Einar Strand, Kåre Pehrson. Varamenn: Tor Aspengren, Otto Totland, Egil Ahlsen.

Fra NAF: Dir. A. P. Østberg, Sverre Grøtter, Kåre S. Torp. Varamenn: Victor Evensen, T. R. Jarlsby, Øivind Skard.

Dessuten har direktør Lars Aarvig, NAF, og advokat Olaf Sunde, LO, deltatt i møtene.

Som formann i 1968 har fungert P. Mentsen med A. P. Østberg som varaformann.

I årets løp har vært holdt 5 møter og behandlet 22 saker.

Det har vært holdt distriktskonferanser i Samarbeidsrådets regi i Tromsø, Stavanger, Bergen og Kristiansand.

Gjennom Samarbeidsavtalen, § 41, er Rådet bl. a. gitt fullmakt til å ta initiativ til forskning som det mener vil være av særlig betydning for utvikling av samarbeidet.

For å gjøre behandlingen på forskningsområdet lettere, er det oppnevnt et kontaktutvalg for forskning, bestående av 7 representanter, 3 fra LO, 3 fra NAF, samt direktøren for Samarbeidsrådet.

LO's representanter er Tor Aspengren, Tor Halvorsen og Egil Ahlsen.

Det er videre oppnevnt et spesielt utvalg til å vurdere hvilke skritt som bør tas for å stimulere bedrifts- og avdelingsutvalgsarbeid.

Utgivelse av brevkurs i «Bedriftsøkonomi — årsregnskapet» foreligger ferdig og Samarbeidsrådet har inngått avtale med Folkets

Brevskole, som skal utgi kurset. Det vil bli på 5 brev, og foreligge til utgivelse i august 1969.

Forslagssystemer.

Det er utarbeidet en ny serie med plakater i forbindelse med forslagsvirksomheten.

Samarbeidsprosjektene.

Rapport fra feltforsøkene foreligger ferdig og vil bli utgitt i mars 1969. Rådet har i forbindelse med en spredning av feltforsøkene satt opp følgende målsetting:

For det første tas sikte på en «etterprøving» av almengyldigheten av feltforsøkene gjennom en dialog mellom forskerne og kompetente organer i dertil egnede fora.

For det annet skal det tilstrepes å nå så mange som mulig med faktiske opplysninger om det som er skjedd under fase B.

For det tredje skal opplysnings- og informasjonsvirksomheten ha som siktepunkt at feltforsøkene overføres til nye bedrifter, samtidig som en viss grad av kontroll sikres.

Med denne målsetting for øye skal spredningen skje på tre forskjellige plan, slik:

- a) — På organisasjonsplanet.
- b) — På bedriftsplanet.
- c) — Overfor offentligheten.

Fra den undersøkelse Rådet har foretatt om bedriftsutvalgsvirksomheten, går det bl. a. fram at 92 prosent av de bedrifter (403) som har svart, har opprettet utvalg. Ca. 56 prosent av bedriftene har regelmessige møter, og blant svarene viser 24 prosent av bedriftene til konkrete resultater fra møtevirksomheten i bedriftsutvalgene.

Samarbeidsrådet DKT—LO.

Samarbeidsrådet består av følgende medlemmer med varamenn:
DKT: Magne Bølviken, Sigurd Smeby og Alf Fjeldsaa. Varamenn: Hans Hodt, Helge Johansen og Magne Vik.

LO: Einar Strand, Otto Totland og Ingv. Hansen. Varamenn: Arne Andersen, Odd Lilleskare og Egil Ahlsen.

Samarbeidsrådets formann har i 1968 vært Einar Strand.

Det har i årets løp vært holdt 3 møter og behandlet 11 saker.

Det er blitt sendt ut orientering om forslagssystemer. Videre har det vært holdt en 3-dagers konferanse for sekretærer om samarbeidsutvalg, målsetting og arbeidsoppgaver.

På en rekke bedrifter er gjennomført spesielle kurs i samarbeidsforhold og bedriftsutvalgsarbeid.

Det er opprettet bedriftsutvalg ved følgende bedrifter:

Forsikringsselskapene Samvirke, Livsforsikringsselskapene Samvirke, De Forenede Skofabriker, Norges Kooperative Landsforening, Samvirkeselskapet «Nordkronen», Luma Fabrikker, Kongress Konfeksjonsfabrikk, Lillestrøm Samvirkelag, Oslo Samvirkelag, Halden arb. Handelsforening, Glåmdal Samvirkelag, Østerdalen Samvirkelag, Vinstra Samvirkelag, Grenland Samvirkelag, Forbruksforeningen Økonom, Orkla Samvirkelag, Samvirkelaget Steinkjer, Stjørdal Samvirkelag, Verdal Samvirkelag, Rana Samvirkelag, Tromsø Samvirkelag, Samvirkelaget Bodø, Indre Troms Samvirkelag og Margarinfabrikken Norge.

Det er ytterligere en rekke bedrifter som arbeider med opprettelse av bedriftsutvalg, men det foreligger for tiden ikke noen fullstendig oversikt over disse.

Arbeidslivets komité mot Alkoholisme og Narkomani.

1. Komitéens sammensetning.

Komitéen har i det forløpne år bestått av:

Fra Norsk Arbeidsgiverforening:

Direktør *Joh. Fr. Hansen* og visedirektør *N. Henriksen* med direktør *L. Aarvig* og disponent *Karl B. Sæthre* som varamenn.

Fra Landsorganisasjonen i Norge:

Sekretær *Ragna Karlsen* og sekretær *Thorleif Andresen* med forretningsførerne *Olav Bratlie* og *Eivind Strømmen* som varamenn.

Etter at *Ragna Karlsen* og *Thorleif Andresen* hadde bedt seg entlediget som komitémedlemmer, foretok Landsorganisasjonen følgende nyoppnevninger med virkning fra 1. juni 1968:

Forretningsfører *Olav Bratlie* og hovedkasserer *Marie Lindquist* med forretningsførerne *Otto Totland* og *Eivind Strømmen* som varamenn.

Fra Staten ved Statens Edruskapsråd:

Advokat *Julla Sæthern*.

Joh. Fr. Hansen har vært komitéens formann i det forløpne år, og *Ragna Karlsen* viseformann inntil sin fratreden. *Olav Bratlie* ble deretter valgt til dette vervet.

Tor Rønning var ansatt som komitéens sosialkonsulent i hel-dagsstilling.

Sverre Bolstad har vært komitéens sekretær og kasserer. Landsorganisasjonens revisjonskontor har forestått revisjonen av regn-skapene.

2. Finansiering av virksomheten.

De to hovedorganisasjoner bevilget følgende tilskudd:

NAF kr. 30 000.00 og LO kr. 25 000.00, til sammen kr. 55 000.00. Dessuten ytet LO fritt kontorhold til komitéens administrasjon.

Fra Statens side fikk komitéen seg bevilget kr. 65 000.00, nemlig kr. 30 000.00 gjennom Statens Edruskapsråd og kr. 35 000.00 direkte fra Sosialdepartementet. Dette innebar en forhøyelse i det oppsatte budsjett på kr. 5000.00.

Fra Rikstrygdeverket fikk man bevilget kr. 30 000.00 til arran-geringen av bestemte prosjekter (områdekonferanser, spesielt i Nord-Norge).

Til komitéens samlede disposisjon i 1968 har man således hatt i alt kr. 150 000.00 i form av bevilgninger.

3. Virksomheten 1968.

a) Opplysningsbrosjyrer.

Brosjyren «Alkoholisme — Narkomani. Veiledning i behandlings-måter på arbeidsplassen. Kursteder og Klinikker», forfattet av sosi-alkonsulent Tor Rønning, ble trykt i to nye opplag på til sammen 10 000 eksemplarer. Dermed er denne brosjyren trykt i 20 000 eks-emplarer i alt.

Brosjyren «Narkotika og narkomani», forfattet av overlege Th. Kjølstad, ble også trykt i to nye opplag på til sammen 15 000 eks-emplarer. Denne brosjyren er dermed trykt i 38 000 eksemplarer i alt.

Brosjyren «Alkohol og alkoholisme», også forfattet av overlege Th. Kjølstad, ble trykt i et nytt opplag på 5000. Dermed er denne brosjyren trykt i et samlet opplag på 27 000.

Brosjyren «Alkoholistsorg i industrien», forfattet av overlege dr. med. Eyv. Thiis-Evensen, er forberedt trykt i et nytt opplag som supplement til de tidligere trykte 10 000 eksemplarer. Trykking av brosjyren vil finne sted i 1969.

Brosjyrene har vært distribuert gjennom NAF og LO samt gjen-nom en del fagforbund, 18 sosialkontorer og Statens Edruskapsråd

har bestilt materiell i et antall av 3550 eksemplarer. Materiellet har videre vært sendt ut av Arbeidernes Avholdslandslag til ca. 1700 bedriftskontakter.

b. *Opplysningsfilmen «Blåmandag».*

Gjennom Arbeidernes Opplysningsforbunds filmavdeling er filmen utlånt i alt 32 ganger. Dessuten er filmen vist ved de områdekonferanser som har vært holdt, og ved de fleste bedriftsmøter.

Man har fortsatt arbeidet med å få filmen kjørt som forfilm på en del av landets kinematografer. Noen positiv reaksjon fra Kommunenes Filmsentrals side har man imidlertid ennå ikke fått.

c. *Områdekonferanser.*

Det ble arrangert 7 områdekonferanser på disse steder i 1968:

As 13. mars med 35 deltakere, Kristiansund N. 8. mai, 16, Ålesund 10. mai, 23, Haugesund 10. oktober, 30, Kirkenes 16. oktober, 28, Hammerfest 18. oktober, 25, og Tromsø 21. oktober med 26 deltakere.

Programmet for disse konferansene var:

1. AKA's formål og virksomhet.
2. a) Alkohol og/eller narkotika — deres innflytelse på arbeidstelsene. b) Hva er alkoholisme? c) Hva er narkomani?
3. Alkoholistsorg i en industribedrift.
4. Arbeidsgiverens rolle i forbindelse med alkoholmisbruk.

Foredragsholdere på konferansene var overlege Th. Kjølstad, overlege, dr. med. Eyv. Thiis-Evensen, dr. Sven Ringen, personalsjef Magnus Hannum, diakon Arnfinn Stein, diakon Petter Haugland, direktør Joh. Fr. Hansen og forretningsfører Olav Bratlie.

Det var avsatt tid til spørsmål og samtaler etter innledningsforedragene, og filmen «Blåmandag» ble vist.

d. *Forelesningsrekker.*

I samarbeid med de lokale foreninger innenfor Arbeidernes Opplysningsforbund ble det arrangert forelesningsrekker over 4 eller 5 kvelder i følgende byer: Bergen, Drammen, Fredrikstad, Gjøvik, Hamar, Molde og Oslo.

Programmet for konferansen var dette:

1. Hva er alkoholisme og narkomani? Behandling av alkoholskadde og narkomani.
2. Bedriftslegens rolle i behandlingen.
3. AKA's formål og virksomhet.
4. Arbeidsgiverens rolle ved alkoholmisbruk.

5. Offentlig alkoholistomsorg.

Sosialkonsulenten deltok som en av foreleserne.

Videre har en formidlet materiell og kursprogram til en forelesningsrekke Lillehammer kommune og personalforeningen der har gjennomført for de kommuneansatte.

e. Ukeskurs.

AKAN's administrasjon har lagt opp og ledet tre ukeskurs som Arbeidernes Opplysningsforbund og Arbeidernes Avholdslandslag har arrangert for faglige tillitsmenn.

Kursene ble arrangert i Alta og på LO-skolen, Sørmarka.

f. Rundebordskonferanser.

Til behandling av problemene omkring misbruk av alkohol og narkotika, ble det arrangert rundebordskonferanser av Arbeidernes Avholdslandslag og av kommunale myndigheter. Konferansedeltakerne var fra skolemyndigheter, sosiale kontorer, organisasjonene og fra bedriftslivet.

Slike konferanser ble arrangert i Halden, Haugesund, Moss, Sarpsborg, Skjeberg og Trondheim.

En representant fra AKAN holdt hovedinnledningen på de fleste steder.

g. Foredrag og orienteringer på kurser, konferanser m. v.

Man har deltatt i ungdomskurs, arrangert bl. a. av LO's distriktskontorer for faglig ungdom i Fredrikstad, Oppdal, Trondheim og Verdal. Programmet var:

1. Alkohol og narkotika. Motivene for misbruk av rusgifter.

2. Orientering om de kommunale organer som behandler sosiale spørsmål.

Sosialkonsulenten deltok som foredragsholder på to av Norges Handels- og Kontorfunksjonærers Forbunds kurs, samt på et spesielt ungdomskurs som dette forbundet arrangerte.

AKAN har videre deltatt i forskjellige konferanser i Drammen, Engerdal, Kristiansund N., Oslo og Trondheim, samt på Landsorganisasjonens skole på Sørmarka for å gi orienteringer om AKAN's formål og virksomhet.

Likeledes har en deltatt i et spesielt instruktørkurs i Oslo arrangert av Norsk Folkehjelp, og en har formidlet foredragsholdere og materiell til forskjellige vernelederkurs som Norsk Folkehjelp og Arbeidernes Opplysningsforbund har arrangert.

Videre har sosialkonsulentene i alt holdt 12 foredrag i ulike organisasjoner.

Komiteéns formann har gitt en orientering om AKAN's virksomhet på et møte i Arbetareskyddsnemnden i Sverige.

Sosialkonsulentene deltok etter innbydelse på et ukeskurs i Stockholm, arrangert av «Arbetsmarknadsparternas nykterhetsråd i Stor-Stockholm», og belyste AKAN's arbeid innenfor bedriftslivet i Norge.

h. Rådgivningsvirksomheten.

Sosialkonsulentens rådgivningsvirksomhet har økt meget også i 1968. Etter anmodning er bedrifter på disse steder besøkt en eller flere ganger: Brumunddal, Drammen, Fredrikstad, Herøya, Moss, Oslo, Rena, Ringerike, Sarpsborg, Svelvik, Sundalsøra og Trondheim.

Komiteén har arrangert 7 større bedriftsmøter hvor hensikten har vært å informere de ansatte om alkohol- og narkotikaspørsmålene.

I forbindelse med utarbeidelse av retningslinjer og veiledninger overfor bedrifter, kan en registrere en økning av henvendelser fra bedriftene til komiteén. En har i perioden i alt 17 bedrifter hvor en har eller hvor en er i arbeid med å utføre retningslinjer innenfor bedriften.

En har videre kunnet registrere at en aktiv holdning fra bedriftens side har ført til mange gode resultater.

I samarbeid med Hovedutvalget for samarbeidsutvalgene i Forsvaret har en søkt å finne fram til felles retningslinjer for behandling av alkoholmisbrukere. Samtlige samarbeidsutvalg innen Forsvaret har fått tilsendt informasjonsmateriell.

For å gi samarbeidsutvalgene videre informasjon om spørsmålene, har sosialkonsulentene deltatt i møter på Elverum og Gardermoen. Videre har en formidlet film og materiell til møter holdt av samarbeidsutvalgene ved Ørland, Værnes, Lista, Kjeller og Oslo.

i. Informasjoner i Kringkasting og presse.

I et fjernsynsprogram den 29. januar ble spørsmålet «Alkohol på arbeidsplassen» behandlet. AKAN's arbeidsoppgaver innenfor bedriftslivet inngikk som en del av denne posten, og ble belyst av AKAN's formann og nestformann.

I forbindelse med årets områdekonferanser ble AKAN's virksomhet behandlet i en distriktssending fra Haugesund og i to distriktsprogrammer i Nord-Norge ved intervjuer med AKAN's representanter på konferansene.

Ved de samme møter har lokalpressen ofret stor interesse og spalteplass for omtale av arbeidsoppgavene.

Komitéen har videre sendt ut pressemeldinger om virksomheten, likesom det har blitt utarbeidet en del spesialstoff og artikler om alkoholisme og narkomani som er blitt nyttet av aviser, fagblad og andre publikasjoner.

j. Brevkurs.

I brevkurset «Sosialt grunnkurs» som Folkets Brevskole og Norges Sosialforbund utgir, inngår et spesielt brev om alkoholisme og narkomani. Brevet som er skrevet av overlege Sverre Brodwall og sosialkonsulent Tor Rønning, har benevnelsen «Edruskapsvern», og i dette er AKAN's arbeid innenfor arbeidslivet tatt med. Som bilag til kurset følger AKAN's brosjyrer.

I forbindelse med brevet «Edruskapsvern» ble det laget en spesiell brosjyre om dette. Som utgivere står Folkets Brevskole og Norges Sosialforbund og AKAN, men det er bekostet av brevskolen.

I alt var det ved utgangen av året innregistrert 235 brevringer med ca. 1500 deltakere. Interessen for brevkurset tyder på at det kan nyttes ennå en studiesesong.

4. Sluttord.

Som følge av de økte bevilgninger komitéen har fått til rådighet, har virksomheten vært gjenstand for sterk ekspansjon i 1968.

Komitéen har for øvrig til hensikt med det første å utarbeide en samlet oversikt for virksomheten i den femårs-perioden som er gått siden AKAN's opprettelse i oktober 1963.

LO's verve- og agitasjonskampanje 1968/69.

Utgangspunktet for opplegg og gjennomføring av LO's Verve- og agitasjonskampanje er LO's representantskapsvedtak av 9. oktober 1967:

«Representantskapet gir Sekretariatet fullmakt til, og i samråd med forbundene, å planlegge og sette i verk en omfattende agitasjons- og vervekampanje innenfor hele vårt arbeids- og næringsliv. Kampanjen må legges opp etter moderne prinsipper. Om nødvendig må reklameekspertes nyttes, slik at alle moderne og hensiktsmessige virkemidler kan bli anvendt. Til dette formål kan Sekretariatet bruke de økonomiske midler som blir nødvendige. Forbundene må ta sin forholdsvis andel av de utgiftene som kampanjen fører med seg.»

Til å utføre dette vedtak nedsatte Sekretariatet følgende agitasjonsutvalg, som har vært i arbeid fra 1. januar 1968:

Tor Aspengren (formann). Harald Christensen, Norsk Forbund for Arbeidsledere og Tekniske Funksjonærer. Rolf Aakervik, Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund. Bjørn Rudaa, Norsk Tjenestemannslag. Ragnar Hansen, Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund. Kåre Hansen, Norges Handels- og Kontorfunksjonærers Forbund. Alf Frotjold, Norsk Hotell- og Restaurant-Arbeider-Forbund. N. R. Mugaas, Statstjenestemannskartellet. Anker Bakke, Norsk Transportarbeiderforbund. Torbjørn Berntsen, Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund. Rolf Frøysland, Norsk Nærings- og Nyttelsesmiddelarbeiderforbund. Per Haraldsson, Landsorganisasjonen. Kjell Lien, Landsorganisasjonen.

Utvalgets sekretær har vært Ronald Bye, som ble overflyttet fra LO-kontoret på Gjøvik til Oslo for å arbeide spesielt med kampanjen.

Agitasjonsutvalget formet følgende to hovedmålsettinger for kampanjeopplegget:

- A. å verve nye medlemmer,
- B. å skape et positivt bilde av fagbevegelsen i sin alminnelighet og i alle kretser.

Disse målsettinger dannet utgangspunktet for det konkrete opplegget som er inndelt i 4 faser:

FASE 1 startet 24. september og var en organiserings- og oppstartingsfase med sikte på å forberede —

FASE 2 startet 20. oktober. I denne fasen skulle man på lokal og tverrfaglig basis drive verve- og agitativ virksamhet fram til årsskiftet —

FASE 3 startes opp over årsskiftet med forbundsvise særopplegg —

FASE 4 starter opp 20. mars og kalles Kongress-fasen med sikte på å trekke Kongressen, LO's 70 års-jubileum og behandlingen av Handlingsprogrammet inn i agitasjonen.

Til utførelsen av den lokale og tverrfaglige virksomheten i kampanjen er det blitt opprettet et spesielt organisasjonsapparat bestående av 15 Fylkesagitasjonsutvalg og 200 lokale agitativutvalg.

For å få en agitativmessig støtte til den personlige verve- og agitativ virksamheten, har det blitt gjennomført et landsomfat-

tende reklameopplegg i samarbeid med Reklamebyrået Høydahl Ohme A/S, Oslo. I dette reklameopplegget har det vært gjennomført en annonsekampanje i en serie på 4 annonser med en dekningsgrad på 1 million av landets 1.3 millioner husstander — en plakatkampanje på offentlige plakattavler i 50 byer og tettsteder — kinoreklame ved 140 kinoer i årets siste kvartal.

Til hjelp under opplegget av kampanjen ble det i februar utført av Norsk Gallup en undersøkelse vedrørende fagbevegelsen.

Av andre tiltak som har vært gjennomført kan bl. a. nevnes:

17 tillitsmannskonferanser på fylkesplanet med deltakelse av 700 lokale nøkkeltillitmenn.

Plan- og kartleggingsarbeide av de lokale utvalg av den lokale organisasjonsvirksomhet og — situasjon.

4000 deltakere i «trimmekurs» i Verve- og argumentasjonsteknikk.

Sentral startkonferanse i Oslo 24. september med 250 deltakere. Kontaktarbeid overfor pressen i forbindelse med opplegget (både A- og B-pressen).

Utlysing av en prisoppgave om arbeidsmarkedspolitik.

Av materiell har det i forbindelse med kampanjen blitt utarbeidet følgende:

Planleggings- og kartleggingsopplegg, plakat som introduserer et spesielt kampanjesymbol med slagord, agitasjonsplakat, Kampanje PM, agitasjonsbrosjyre, plater til kinoreklame, diverse kampanjerekvisita, stillfilm om verving og agitasjon m. v.

For å orientere og påvirke forbundene til eget engasjement i kampanjevirkosmheten, har man holdt kontakten med dem via skriv og gjennom fire informasjonsmøter. Forbundene har i stor utstrekning forberedt spesielle særopplegg fra januar 1969, samt foretatt en omfattende revisjon av sitt agitasjonsmateriell i samarbeid med reklamebyrået.

Under opplegget og gjennomføringen av verve- og agitasjonskampanjen, har man koordinert opplegget så langt det har vært praktisk mulig med Handlingsprogramaksjonen — «Program 69».

Ved utgangen av 1968 var Verve- og agitasjonskampanjen bare halvveis i sin gjennomføring, den avsluttes med LO-kongressen i mai 1969.

Agitasjonsutvalget har i løpet av året hatt 9 ordinære møter, samt noen møter i underutvalg i forbindelse med konkrete tiltak.

Ronald Bye.

Utredningskontoret.

Arbeiderbevegelsens Utredningskontor er et fellesorgan under Landsorganisasjonen og Arbeiderpartiet. Det trådte i virksomhet høsten 1967.

Kontoret har i 1968 hatt to slags behandlere, kontorets leder, Per Kleppe og cand. oecon. Sverre Frogner.

Kontorets hovedoppgave i 1968 har vært arbeid i forbindelse med utarbeidelsen av Arbeiderpartiets programmer. Kontorets to saksbehandlere har vært med i alle de utvalg som forberedte Arbeiderpartiets arbeidsprogram. Kontorets leder har også vært medlem av Arbeiderpartiets Prinsippprogramutvalg og Arbeidsprogramutvalg, og har en vesentlig del av byrden ved utarbeidelsen av de ulike utkast til disse programmene.

Kontoret har også vært engasjert i forbindelse med LO's handlingsprogram. Kontorets leder skrev brev 3 i brevkurset «La din mening bli LO's program 69». Begge saksbehandlere har deltatt i rettingen av dette brevet og i det videre arbeid med LO's handlingsprogram. Kontorets saksbehandlere har også deltatt i en rekke faglig-politiske konferanser. De deltok også i et møte av nordiske LO-økonomer i Sverige i juni 1968. Sverre Frogner representerte LO ved en konferanse i Frankrike i september 1968, som behandlet problemene til fagbevegelsen i exil. Per Kleppe deltok i det nordiske LO-møte i Göteborg i november 1968, som behandlet nordisk økonomisk samarbeid.

Kontoret har også levert en rekke bidrag til taler, artikler o. likn. Disse har gått både til LO, Arbeiderpartiet og Oslo Arbeiderparti.

Folkets Hus Fond.

Antallet søknader om lån av Folkets Hus Fond har i 1968 også vært noe mindre enn tidligere år.

Årsakene til dette er å finne i at en etter hvert har fått bygget ut forsamlingshus enten i en organisasjonsform som Folkets Hus eller Samfunnshus på de sentrale steder i vårt land, og videre at en ytterligere nyreisning av Folkets Hus og Samfunnshus med de lånemuligheter en har i dag blir vanskeligere og vanskeligere.

Samtidig er driften av slike hus ytterst vanskelig, på grunn av at inntektsmuligheter en tidligere hadde ved arrangement, basarer, kino osv. så å si er falt bort.

Den norske Fagorganisasjons Pensjonskasse.

Styret for Den norske Fagorganisasjons Pensjonskasse har i året 1968 bestått av Sekretariatet pluss to representanter fra funksjonærene, Gudrun Stenvik og Anna Negaard.

Arbeidsutvalget har bestått av Alf Andersen, Tor Aspengren, Olaf Sunde, Sverre Olsen og Gudrun Stenvik.

I henhold til Representantskapets fullmakt har Sekretariatet i 1968 vedtatt de nye vedtekter for kassen. I henhold til disse ble det på representantskapsmøtet den 10. desember 1968 valgt ny ankenemnd. Denne består nå av Idar Nordstrand, formann, Egil Halvorsen, med Bjørn Skau og Oluf Anfinson som varamenn. Ankenemnda skal dessuten ha ett medlem oppnevnt blant pensjonskassens medlemmer av den som anker.

I 1968 er det (inklusive nye pensjonister) utmeldt 46 medlemmer. Samlet betalende medlemmer er ved årsskiftet 700.

De løpende pensjoner fordeler seg slik:

177 alderspensjoner, 117 enkepensjoner, 9 uførepensjoner, 1 oppsatt pensjon og 6 ekstra enkepensjoner.

Landsorganisasjonens skole, Sørmarka.

Styret for Landsorganisasjonens skole, Sørmarka, har i 1968 bestått av Alf Andersen, formann, Tor Aspengren, Marie Lindquist, Thorleif Andresen, Bjartmar Gjerde, Paul Engstad og Birger Breivik. Varamenn: Odd Højdaahl og Arne Born.

Som det framgår av beretningen for 1967, var Landsorganisasjonens skole på Sørmarka fullt utbygd og ferdig ved årsskiftet 1966/1967. Innvielsen av nybygget ble holdt i forbindelse med LO's representantskapsmøte 9. oktober 1967.

Det vesentligste som har skjedd på skolen i 1968 er mindre korreksjoner og vedlikehold, bortsett fra at det nå endelig har lyktes å få skolens kloakkrenseanlegg i orden.

I 4 år har styret søkt å løse denne sak. Kravet fra Ski kommune og Helserådet var at det i forbindelse med skolens utbygging måtte oppføres et godkjent renseanlegg, da man ikke kunne vente å få godkjenning for å få ført kloakken ut i Syverudtjernet. Skolens styre har i disse år gjennom Norges Vassdrags- og Elektrisitetsvesen og sine tekniske konsulenter søkt å løse renseanleggsspørsmålet uten at det har vært mulig, da ekspertene har vært sterkt uenige om på hvilken måte dette skulle gjøres for en noenlunde rimelig kostnad. Norsk institutt for vannforskning har foretatt en rekke undersøkelser og forskning av forholdene i Syverudtjernet.

Men heldigvis hadde vår konsulent, ing. Hj. Sandholms Eftf., oppsporet et svensk system som både kostnadmessig og i effektivitet skulle være en utmerket løsning. Etter å ha mottatt en rekke uttalelser og godkjennelse fra Norges Vassdrags- og Elektrisitetsvesen, og med anbefaling fra Institutt for vannforskning, ble det så bestemt å bestille et renseanlegg etter det svenske system. Dette renseanlegg er nå ferdig og satt i drift, og befarng ble holdt den 21. november 1968, hvor alt virket som det skulle. Kostnadene for renseanlegget er selve renseanlegget inklusive bygningsmessige arbeider og rørleggerarbeider kr. 205 000.00.

Etter dette må man ha lov til å si at renseanleggsspørsmålet på Sørmarka er løst tilfredsstillende, både når det gjelder effektivitet og kostnader.

Skolens belegg har i 1968 vært følgende:

	1966	1967	1968	1967 / 1968 ÷ +
Antall personer har besøkt- skolen	4 573	5 920	6 847	+ 927 + 15,7 %
Derav dagsbesøk	1 614	1 860	2 323	+ 436
Som elever	2 959	4 060	4 524	+ 464
Antall pers./døgn	16 866	20 979	22 875	+ 1 896 + 9 %
Gjennomsnittsbelegg		ca. 65 p	ca. 71 p	
(46 uker/7døgn/110 rom)		» 59%	» 65%	
Gj.snitt etter revisors tall:				
43 uker/7 døgn		» 69 p	» 76 p	
115 rom		» 61%	» 67%	
Belegget har fordelt seg slik:				
Dagsbesøk	40	50	53	
Korte kurs				
1---4 dager		80	86	
Lengere kurs				
5 dager og mer		75	88	

Ringsaker Folkehøgskule.

Styret for Ringsaker Folkehøgskule har i 1968 bestått av: Alf Andersen, formann, Aage Sjøgård, Hamar, Kåre Bårdseth, Gjøvik, Odd Besserud, Hamar, Bjartmar Gjerde, Arbeidernes Opplysningsforbund, og Kr. Gundersen, Hamar, som er departementets representant.

Byggekomitéen har bestått av Alf Andersen, Kåre Bårdseth og Kr. Gundersen.

Som opplyst i beretningen for 1967, var det vedtatt store nybyggingsplaner på Ringsaker Folkehøgskule. Utbygging og tilbygging var beregnet til ca. 4 millioner kroner, og byggearbeidet ble påbegynt i oktober 1967. Som hovedentreprenør for nybygget ble tilsatt Tr. Kaashagen, Brumunddal, og arkitekt for bygget er Harald Sveinhaug, Gjøvik.

Byggekomitéen regner med at byggearbeidet skal være ferdig våren 1969.

Da det gamle skolebygget måtte moderniseres og oppusses, ble arbeidet med dette forsert sommeren 1968, samtidig som ferdiggjøringen av elevrommene i nybygget også ble forsert, slik at skolen kunne igangsettes september 1968 med fullt belegg. Ringsaker Folkehøgskule har med dette et elevtall på 80.

Opplysningsarbeidet i fagorganisasjonen.

Den faglige opplysningsvirksomheten viser samlet en god framgang. Den er særlig god for studieringer og ukekurs. Det er også noe framgang for forelesningsrekker.

Antall deltakere i 1967 var 23 785 og i 1968 27 031. Dette er en øking i deltakerantallet på 3246 — eller 13.6 prosent.

Studieringene står for nær halvparten av det samlede deltakerantall med 13 048 deltakere fordelt på 1809 ringer. Dette er 566 flere ringer og 3467 flere deltakere enn året før. Studieaksjonen for «Program 69» samlet 6500 deltakere i 1000 brevringer. Denne aksjonen er det alene som har brakt den sterke framgangen for studieringene. De egentlige studieringer viser en framgang på 585 ringer og 3676 flere deltakere, mens TWI-kursene viser 19 færre tiltak og en nedgang på 509 deltakere.

Antallet ukekurs og lengre kurs viser fortsatt stigning fra 161 kurs med 3933 deltakere i 1967 til 186 kurs med 4695 deltakere i 1968. Dette er en stigning på 762 deltakere eller nær 20 prosent. Fagforbundene har arrangert 16 kurs mer — i 1968 og vel 500 flere deltakere. AOF hadde, sammenliknet med 1967, en øking på 7 faglige kurs med 256 flere deltakere.

Det ble avvirket 222 helgekurs og korte kurs med 5266 deltakere eller 7 færre kurs og ca. 700 færre deltakere enn året før.

Tallet på kveldsskoleklasser viser en nedgang fra 224 til 190 klasser og ca. 200 færre deltakere fra 1967 til 1968.

Det er holdt 7 forelesningsrekker med 152 deltakere mot 10 forelesningsrekker og 245 deltakere i 1967, eller en nedgang på nær 100 deltakere.

I 1968 ble det registrert studievirksomhet i 36 forbund, dvs. ett mer enn året før. Av disse hadde 25 et høyere deltakerantall og 12 et lavere deltakerantall. Samlet deltakerantall innenfor de 36 forbund var 21 984, dvs. en framgang på ca. 3250 fra året før. Framgangen skyldes først og fremst økingen for studieringer og ukekurs

LO-skolene.

Det er holdt to 8-ukers LO-skoler hvor søkningen har vært omtrent den samme som foregående år. Antallet på de som fullfører forhåndsundervisningen ligger langt over tallet på de som er tatt opp.

Vårkurset 1968 hadde 60 søkere, hvorav 54 ble tatt ut til forhåndsundervisningen, som 40 fullførte. Kurset hadde 24 deltakere fordelt på 14 forbund.

Høstkurset 1968 hadde i alt 78 søkere, hvorav 69 ble tatt ut til forhåndsundervisningen, som 30 fullførte. Kurset hadde 24 deltakere fordelt på 11 forbund.

LO-skolen for kvinner fikk for få søkere og måtte avlyses.

Studieaksjonen for LO's handlingsprogram 1969.

I forbindelse med Sekretariatets vedtak om å legge fram et forslag til handlingsprogram for Kongressen mai 1969, ble det som en del av forarbeidet vedtatt å utarbeide et debattopplegg. Sekretariatet oppnevnte en komité på 5 medlemmer til å forberede handlingsprogrammet. AOF gjennomførte høsten 1968 selve studieaksjonen i samarbeid med LO's komité for handlingsprogrammet og komitéen for verve- og agitasjonskampanjen. Det praktiske arbeid med aksjonen ble overlatt AOF's faglige utvalg.

Studieaksjonen ble gjennomført i nær kontakt med fagforbundene. Landet var delt opp i aksjonsdistrikter med hver sin leder. Innenfor det enkelte samorganisasjonsområde ble det dessuten valgt egne aksjonsutvalg. Alt reklamemateriellet og lay-out for brevkurset ble utarbeidet i samarbeid med Høydahl Ohme.

Debattopplegget ble utarbeidet som et brevkurs på 4 brev og utgitt ved Folkets Brevskole, og forelå ferdig høsten 1968. I debattopplegget ble deltakerne bedt om å gi uttrykk for sin vurdering og

Studievirksomheten i forbundene 1/1—31/12 1968.

Forbund	Studie- ringer		Kvelds- skoler		Forel. rekker		Kurs		Korte kurs	
	Ringer	Delt.	Klaeser	Delt.	Rekker	Delt.	Kurs	Delt.	Kurs	Delt.
Norsk Arbeidsmandsforbund	23	151	—	—	—	—	4	94	1	7
Norges Befalslag	1	6	—	—	—	—	1	25	—	—
Norsk Bekledningsarbeiderforbund	21	158	2	28	—	—	3	97	3	93
— Bygningsindustriarbeiderforbund	103	685	6	85	1	16	10	219	10	150
— Elektriker- og Kraftstasjonsforbund	33	209	4	74	—	—	1	40	4	100
Norsk Fengselstjenestemannsforbund	3	18	1	9	—	—	—	—	1	34
— Grafisk Forbund	27	186	3	79	—	—	2	52	10	182
— Gullsmedarbeiderforbund	2	16	—	—	—	—	—	—	—	—
Norges Handels- og Kontorfunksjonærs Forb.	75	560	11	277	—	—	2	55	18	400
Norsk Hotell- og Restaurant Arb. Forbund...	20	122	—	—	—	—	2	57	1	13
— Jern- og Metallarbeiderforbund	428	2965	55	946	1	40	33	850	33	751
— Jernbaneforbund	126	768	6	142	—	—	3	150	19	521
— Kjemisk Industriarbeiderforbund	124	831	1	12	—	—	5	155	30	601
— Kjøttindustriarbeiderforbund	11	88	—	—	—	—	1	27	—	—
— Kommueforbund	174	1281	39	1323	4	71	10	206	12	469
Lensmannsbetjentenes Landslag	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Norsk Lokomotivmannsforbund	29	163	—	—	—	—	3	118	—	—
— Løstforbund	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Luftforsvarets Befalslag	2	10	—	—	—	—	3	86	—	—
Norsk Murerforbund	3	22	—	—	—	—	—	—	14	338
— Musikerforbund	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— Nærings- og Nydelsesmiddelarb.forb...	55	388	9	130	—	—	1	25	3	80
— Papirindustriarbeiderforbund	69	424	—	—	—	—	2	47	7	132
— Politiforbund	3	20	—	—	—	—	1	55	—	—
Det norske Postmannslag	4	28	—	—	—	—	2	50	—	—
Norsk Postforbund	11	65	1	35	—	—	2	40	2	48
Poståpnernes Landsforbund	—	—	—	—	—	—	1	35	7	188
Norsk Sjømannsforbund	13	67	—	—	—	—	10	213	3	63
— Skinn- og Lærarbeiderforbund	4	22	—	—	—	—	—	—	—	—
— Skog- og Landarbeiderforbund	9	59	—	—	—	—	—	—	—	—
— Skotøyarbeiderforbund	6	39	—	—	—	—	—	—	—	—
— Tekstilarbeiderforbund	16	93	—	—	—	—	1	35	1	24
— Tele Tjeneste Forbund	18	136	—	—	—	—	1	36	7	212
Telegrafmenneskenes Landsforbund	10	59	—	—	—	—	—	—	—	—
Norsk Tjenestemannslag	47	289	1	27	—	—	17	437	14	364
— Tolltjenestemannsforbund	5	39	—	—	—	—	1	21	—	—
— Transportarbeiderforbund	37	263	3	125	—	—	—	—	1	50
— Treindustriarbeiderforbund	19	116	5	113	—	—	1	33	—	—
Arbeiderpartiets Presseforbund	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Norsk Forbund for Arb.ledere og Tekn. Funksj.	5	28	—	—	—	—	—	—	—	—
	1536	10374	147	3405	6	127	123	3258	201	4820
AOF's faglige kurs	—	—	—	—	—	—	61	1389	—	—
Faglige utvalg og samorganisasjoner	50	374	43	465	1	25	—	—	21	446
LO-skolen	—	—	—	—	—	—	2	48	—	—
TWI-kurs	223	2300	—	—	—	—	—	—	—	—
	1809	13048	190	3870	7	152	186	4695	222	5266

Samlet deltakerantall 1968: 27 031.

mening om fagbevegelsen i framtida, faglig/politisk samarbeid, organisasjonsplikt/solidaritetsbidrag, fagbevegelsen som serviceorgan, voksenopplæring og forsikring. Videre om inntektspolitikk, oppgjørsformer, lavtlønnsproblemer, kampen mot fattig-Norge og arbeidstiden. Dessuten om aktiv næringspolitikk, arbeidsmarkedspolitikk, industripolitikk, lokaliseringspolitikk, kunnskap og innsikt, og endelig om fagbevegelsen i det internasjonale arbeid, øst-vest-samarbeidet, Europa-politikken, forholdet til u-landa og internasjonal tariffpolitikk.

Det ble arrangert startkonferanser over hele landet. Samtidig ble aksjonen behandlet på alle ukekurs og andre faglige tilstelninger. Resultatet ble også særlig godt, idet alle ledd innen fagbevegelsen sluttet opp om aksjonen. LO og forbundene ga økonomisk tilskott til aksjonen, dels til startkonferansene, dels til materiell og ringlederlønn.

Ved årsskiftet 1968/69 var det kommet i gang 1000 ringer med ca. 6500 deltakere. Dessuten var det solgt ca. 6000 enkeltheft. Alle svar som kommer inn vil bli lagt til grunn ved den endelige utarbeidelsen av det forslag til handlingsprogram som vil bli lagt fram for Kongressen 1969. Svarene vil dessuten bli samarbeidet og utgitt i en egen bok.

Gjennom studieaksjonen har det lyktes å komme i kontakt med og aktivisere mange av medlemmene og tillitsmennene i fagforeningene og på arbeidsplassene rundt om i hele landet. Vurderingene og synspunktene som har kommet fram gjennom debattopplegget, tyder på at en har funnet fram til en moderne form for saksbehandling, som bør kunne nyttes i framtida, både når det gjelder spørsmål av interesse for hele fagbevegelsen og for det enkelte forbund eller overenskomstområde.

Arbeiderbevegelsens Arkiv.

Året 1968 var arkivets 59. driftsår. Arbeidet med ordningen av eldre og nytt tilsendt stoff har fortsatt som før. Utenom den vanlige tilveksten fra organisasjoner og andre forbindelser, er i år motatt større og mindre samlinger av utrykt og trykt stoff fra følgende: Landsorganisasjonen i Norge, Norsk Arbeidsmandsforbund, Norsk Bekledningsarbeiderforbund, Norsk Fyrtjenestemannslag, Norges Handels- og Kontorfunksjonærers Forbund, Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund, Norsk Skotøyarbeiderforbund, Hønefoss og omegn bygningsarbeiderforening, Vannverkets arbeiderforening,

Oslo, Det norske Arbeiderparti, Bærum Arbeiderparti, Oppland Arbeiderparti, Oslo Arbeiderparti, Folkets Hus, Drammen (arbeiderorganisasjonene i Buskerud), Løkken AUL, Sa/Ila AUL og Sosialistisk Studentlag.

Fra følgende institusjoner er mottatt diverse trykksaker og lyd-bånd som gaver: Deichmanske bibliotek, Oslo, NKL's bibliotek, Norsk Rikskringkasting, Norsk Dokumentarfilm, Norsk Rutebilarbeiderforbund, Ringerike kommune, Deutsche Bibliothek, Frankfurt.

Følgende personer har gitt diverse trykksaker, manus eller fotos: Werna Gerhardsen, Sølve Harm, Astrid Langseth, Gunnar Andersen, Sigvard Ask, Edvard Bull, Kasper Dahlen, Fridtjof Diesen, Egil Engebretsen, Olaf Eriksen, A. E. Hagen, Ilkka Hakaletto, Sigurd Halvorsen, Yngve Halvorsen, Bernt Heid, Arne Hjelm-Nielsens etterlatte, Kristian Kulstad, Kjell Larsgård, Alve Larsson, Knut Møller, Jostein Nerbøvik, Oscar Ripnes, Olaf Thorsens etterlatte og Aksel Zachariassen.

Fra sin dublettsamling har arkivet sendt stoff til Universitetsbiblioteket i Oslo og Hjemmefrontmuseet.

Fra faglige og politiske organisasjoner er mottatt 86 jubileumsskrifter. I fotosamlingen er det innregistrert 290 nummer.

Bytteforbindelsen med arkiver i utlandet har vært opprettholdt. Det er i år kjøpt inn i alt 489 skrifter. Mengden av stoff som er kommet inn til arkivet utgjør ca. 80 hyllemeter. I arkivets hovedkatalog er i år innregistrert 785 nye og eldre titler, og hjelpekatalogen har en nettotilvekst på 177. Stiftelsesregistret er økt med 200 organisasjoner. Arkivets geografiske register er i årets løp tilpasset etter den nye kommuneinndelingen. Til UB's samkatalog er sendt 323 kort over nye bøker og tidsskrifter.

Av større samlinger som er ordnet i år nevner vi stoff fra Norsk Hotell- og Restaurant-Arbeider-Forbund, Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund, Norsk Skotøyarbeiderforbund, flere arbeiderorganisasjoner i Buskerud, DNA, Håkon og Ludvig Meyer, Oscar Torp. Dessuten er en samling biografiske småtrykk ordnet. 90 bind er bundet inn, og det er laget i alt 656 fotostatkopier. Årets tilvekstliste «Aktuelle bøker og skrifter 1968» er sendt til et større antall organisasjoner. Det er utarbeidet en bibliografisk liste, og laget personregister til 4 bøker.

Det har vært to utstillinger på lesesalen: «Fagbevegelsen ved århundreskiftet» og «Martin Tranmæl». I løpet av året har det vært tre større omvisninger i arkivet.

Besøket på lesesalen var størst i januar med 245 besøk og minst i juni med 38 besøk. For hele året var besøket 1665. Ut fra arkivet

er det lånt 912 skrifter (inkl. fotostater), 112 fotos og 3 lydbånd. Nå som før er stoff som bare brukes på lesesalen utelatt fra statistikken. Et større antall organisasjoner og personer har fått spørsmål besvart pr. brev eller telefon.

Arkivet har revidert og ordnet håndbiblioteket i Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund, og utarbeidet et forslag til et enkelt klassifikasjonssystem som skulle kunne brukes generelt i forbundenes biblioteker. Arkivet har også utarbeidet et forslag til ordningsprinsipp for stoff i lokalarkivene.

Arbeidet med å samle stoff og reise lokalarkiv har fortsatt. De lokale arkivutvalgene har vært kontaktet. Et arkiv i Kristiansand er nå etablert. Lokalarkivet i Trondheim har begynt sin virksomhet. Kontakten med offentlige arkivinstitusjoner for gjennom samarbeid med disse å få reddet lokalt arkivstoff har fortsatt.

Det har som før vært gitt orienteringer om arkivet i lag og organisasjoner. Kontakten med universitetene i Oslo og Bergen har vært god. Tilsiget av studenter som bruker arkivets stoff, har fortsatt. Nytt av året er at flere er kommet fra Universitetet i Bergen.

Arkivaren har i år som før vært sensor og hatt forelesninger i sosialhistorie ved Universitetet i Oslo. Etter innbydelse fra den vest-tyske UNESCO-kommisjonen deltok arkivaren 4.—6. mai i et symposium over temaet «Karl Marx i dag» i den vest-tyske byen Trier. Symposiet fant sted i samband med 150 års-dagen for Karl Marx' fødsel og samlet 600—700 deltakere fra en lang rekke land. Arbeidarörelsens Arkiv i Stockholm arrangerte 10.—12. november en nordisk arkivkonferanse der tre fra Arbeiderbevegelsens Arkiv deltok.

Arkivet har fortsatt tilsyn med biblioteket på Sørmarka. Ca. 300 bind nedslitt og foreldet litteratur er plassert i magasin og katalogen er ført à jour. Tilveksten i 1968 er 168 bind. Utlånet for 1968 er 678 bind, lesesalslån ikke medregnet. Magasinet er i årets løp flyttet til et annet rom, og det ble i den anledning gjennomgått og revidert. Magasinlitteraturen er nå systematisert på hyllene. I samarbeid med en elev ved LO-skolens høstkurs arrangerte bibliotekaren en større bokutstilling på bibliotekets lesesal. Bibliotekaren har arbeidet én dag i uken på Sørmarka.

Styret: Henrik Hjartøy (formann), Paul Engstad sen. (viseformann), Thor Andreassen og Oscar Olsen, alle fra LO, Aksel Zachariassen, Edvard Bull og Olav Nordskog fra DNA. Det er holdt to styremøter.

Personalet: Arkivar Arne Kokkvoll, bibliotekarene Øivind Berntsen og Mirjam Håndlykken, arkivassistentene Gunhild Wang og Kåre Auale.

Statens Feriefond.

Sekretær Thorleif Andresen har vært Landsorganisasjonens representant i styret for Feriefondet 1968. Varamann Paul Engstad.

Av Feriefondets overskudd har styret for Feriefondet med godkjenning av Kommunal- og arbeidsdepartementet utdelt til ferieformål i 1968 i alt kr. 2 652 000.00, som fordeler seg således:

I. Til husmorferie er fordelt av Statens Husmorferieutvalg	kr. 400 000.00
II. Til ferieopphold for gamle eller uføre	» 170 000.00
III. Til ski- og turistforeninger, til bygging og istandsetting av hytter	» 400 000.00
IV. Til Landslaget for norske ungdomsherberger, til diverse utstyr og utbedring av ungdomsherbergene	» 200 000.00
V. Til bygging, utvidelse og utbedring av feriehem under fagforeninger	» 452 200.00
VI. Til bygging, utvidelse og utbedring av «andre feriehjem»	» 521 000 00
VII. Til diverse ferieformål, herunder til anlegg og utbedring av campingplasser, til fremme av jakt og fiske, til sikring av friarealer og til reisetilskudd til sjøfolks pårørende	» 509 000.00

Til sammen kr. 2 652 200.00

Komitéer, utvalg, råd og styrer.

Akershus fylkes arbeids- og tiltaksnemnd (Kommunal- og arbeidsdepartementet):

David Kjelberg, Frogn, med H. Gulliksen som varamann.

Ankenemnda for verdsettelse av aksjer og verdipapirer (Finansdepartementet):

Ingemund Haugen med Stanley Tomter som varamann.

Antidumpingsutvalget (Finansdepartementet):

Jon Rikvold.

Arbeiderbevegelsens arkiv.

Henrik Hjartøy, formann, Oscar Olsen, Paul Engstad og Thor Andreassen.

Arbeiderbevegelsens solidaritetsfond.

Kontaktmann fra LO: Jon Rikvold.

Arbeidsdirektoratet. Styret:

Thorleif Andresen med Kjell Lien som varamann og Odd Højdahl med Astrid Helland som varamann.

Arbeidsdirektoratet: Utvalg for saker om arbeidsløsetrygd.

Th. Andresen med Odd Højdahl som varamann.

Arbeidsforskningsinstituttene, under Arbeidstilsynet:

Egil Ahlsen med Ragnar Røberg-Larsen som varamann.

Arbeidskraftsspørsmålet, beredskapsutvalg for (Kommunal- og arbeidsdepartementet):

Paul Engstad med Egil Ahlsen som varamann.

Arbeidslivets komité mot alkoholisme og narkomani (AKAN).

Olav Bratlie med Marie Lindquist som varamann. Otto Totland med Eivind Strømmen som varamann.

Arbeidsløshets- og dermed beslektet statistikk, utvalg for (Kommunal- og arbeidsdepartementet):

Per Dragland.

Arbeidsrettens medlemmer:

1. Rolf H. Olsen med Marius Trana, Erling Frogner, Bjartmar Gjerde, Anton Ruud, John Johansen og Nils Haave som varamenn.
2. Hans Sundrønning med Erling Frogner, Marius Trana, Bjartmar Gjerde, Anton Ruud, John Johansen og Nils Haave som varamenn.

Arbeidsrettsrådet. (Arbeidstvistlovgivningen.) (Kommunal- og arbeidsdepartementet):

P. Mentsen og Olaf Sunde.

Arbeidstidskomitéen av 1964 (forkortelse av arbeidstiden fra 45 til 42½ time pr. uke — Bråthen-komitéen) Kommunal- og arbeidsdepartementet:

Tor Aspengren og Håkon A. Ødegaard.

Arbeidstilsynet, styret (Kommunal- og arbeidsdepartementet).

Einar Strand og Egil Ahlsen med Steinar Halvorsen og Kjell Lien som varamenn.

Aspirantnemnda. (Utenriksdepartementet):

Olaf Karling med Thv. Karlsen som varamann.

Bedriftslegerådet:

Paul Engstad med Frank Hansen som varamann.

Bedriftssykekasser. (Utvalg til godkjenning av vedtekter for bedriftssykekasser):

Kåre Halden med Håkon Thesen som varamann.

Distriktenes utbyggingsfond, rådet for (Kommunal- og arbeidsdepartementet):

Thorleif Andresen og Odd Højdahl med Kjell Lien og Paul Engstad som varamenn.

Distriktenes utbyggingsfond, styret for:

V.m. Einar Strand.

Entreprenørloven (Industridepartementet):

Fylkesnemnder.

Østfold:

Kåre Johansen, Kirkegt. 4, Moss, varamann Knut Westgård, Fjellien, Korsgård, Askim.

Oslo:

Murer Gunnar Sunde, Oslo, varamann tømmer Egil Bråten, Oslo.

Hedmark:

Arne Olsen (Stein-, jord), Hamar, varamann murer Erik Jønsson, Hamar.

Oppland:

Tømmer Magne Vanghagen, Lillehammer, varamann murer Leif O. Johansen, Fåberg st.

Buskerud:

Wilhelm Johansen, Drammen, varamann Rolf B. Hansen, Drammen.

Vestfold:

Murer Sem Hansen, Nøtterøy, varamann anleggsarbeider Hans Skjauff, Hoksnes, Sem.

Telemark:

Murer Sigurd Namløs, Bratsberg pr. Skien, varamann tømmer Sverre Vindstad, Porsgrunn.

Aust-Agder:

Thoralf Thorsen, Saltrød, varamann Lars Kristian Larsen, Arendal.

Vest-Agder:

Murer Henry Henriksen, Kristiansand S., varamann Karl Kolstad, Marnardal.

Rogaland:

Einar With, Løkkeveien 17, Stavanger, varamann Fridthjof Torgrimsen, Stavanger.

Bergen og Hordaland:

Murer Arne Langeland, Bergen, varamann Nils N. Trengereid, Tysse i Samnanger.

Sogn og Fjordane:

Tyger Mundal, Fjærland, varamann Håkon Handal, Øvre Årdal.

Møre og Romsdal:

Murer Åge Pedersen, Ø. Fuglseth pr. Molde, varamann Sivert Hustad, Molde.

Sør-Trøndelag:

Asbjørn Overvik, Selbu, varamann murer Ivar Bostad, Trondheim.

Nord-Trøndelag:

Aslak Brandtzæg, Steinkjer, varamann Øystein Wennevik, Namsos.

Nordland:

Erling Kristiansen, (Stein-, jord), Bodø, varamann Olav Grunnvoll, Selfors, Mo i Rana.

Troms:

Odd Isaksen, Tromsø, varamann Georg Jensen, Tromsø.

Finnmark:

Maler Fritz Ebeltoft, Vadsø, varamann murer Erdolf Bakken, Vardø.

Landsnemnder.

(Fagområdene A, B, C og D.)

Fagområdene A og B:

1. Lorang Kristiansen, Norsk Murerforbund, varamann Villy Jacobsen, Norsk Murerforbund.
2. Arne Andersgaard, Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund, varamann Erik Hoff Vister, Gladengveien 3, Oslo 6.

Fagområdene C og D:

1. Ludvik Wangsmo, Norsk Arbeidsmandsforbund, varamann Alfred Haugen, Norsk Arbeidsmandsforbund.
2. Rasmus Solend, Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund, varamann Øivind Henriksen, Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund.

Fagopplæringsrådet for Handels- og kontorarbeid (Kirke- og undervisningsdepartementet).

Thor Skogfelt med Sidsel Bauck som varamann.

Fellesordningen for Tariffestet Pensjon (FTP), styret for:

Alf Andersen, formann, P. Mentsen og Otto Totland med Jon Rikvold, Tor Aspengren og Eivind Strømmen som varamenn.

Fiskerinæringens kontaktutvalg (De europeiske markedsproblemer) (Fiskeridepartementet):

Einar Strand med Kåre Kristoffersen som varamann.

Fiskeriutvalget DNA:

Einar Strand.

Flyktningerådet (Sosialdepartementet):

Thorleif Andresen med Kåre B. Werner som varamann.

Folk og Forsvar:

P. Mentsen og Knut Nakken, med Hugo Lindal som varamann.

Folkets Hus A/L, Oslo:

Styret: Alf Andersen.

Fondet til fremme av forskning og utviklingsarbeid i industrien, (Industridepartementet):

I rådet: Egil Ahlsen og Harry Hansen.

Forbrukerrådet (Departementet for familie- og forbrukersaker):

Liv Buck med Bjørg Johansen som varamann.

Foreningen Norden, Norsk forening for nordisk samarbeid:

I rådet: Einar Strand.

Formuesfordelingskomitéen (Finansdepartementet):

Odd Højdahl.

Forsikringsrådet (Sosialdepartementet):

Varamann Jon Rikvold.

Forsvarets Sanitets Samarbeidsutvalg (Forsvarsdepartementet):

Varamann: Kaptein Magnus Eikeland.

Frihandelsutvalget (Rådgivende utvalg for saker vedrørende Det europeiske Frihandelsforbund og nordisk økonomisk samarbeid — Handelsdepartementet):

Jon Rikvold med Ulf Sand som varamann.

Funksjonærsambandet i Norge:

I styret: Odd Højdahl.

Grünerløkka Folkets Hus:

LO's representant i Representantskapet: Alf Andersen.

Heimearbeidsrådet (Kommunal- og arbeidsdepartementet):

Karen Fallet Hansen med Ragna Jakobsen som varamann.

Heimevernet (Forsvarsdepartementet):

Knut Møller med Leif Skau som varamann.

Hærens yrkesskole for våpenteknisk befal (Kirke- og undervisningsdepartementet):

Bøssemakere: Rolf Andersen med Kåre Hellerud som varamann.

Instrumentmakere: Gustav Reistad med Kristian Waldorff som varamann.

Våpensmedene: Alf K. Michelsen med Frithjof Sandin som varamann.

Håndverks- og kunstindustriskolens fellesutvalg i Oslo:

Kåre Hansen.

ILO-komiteén (Sosialdepartementet):

P. Mentsen og Olaf Sunde med Th. Andresen og Kåre Halden som varamenn.

Indeksutvalget, teknisk rådgivende utvalg for Statistisk Sentralbyrå. (Finansdepartementet):

Jon Rikvold.

Industriberedskapsutvalget (Industridepartementet):

Leif Skau med Kjell Lien som varamann.

Industriberedskapsutvalg: (Industridepartementet) bransjeutvalgene:

Gummivareindustrien: Sverre Enger med Håkon A. Ødegaard som varamann.

Metallurgisk industri og jord- og stenvareindustri: Sverre Enger med Øivind Henriksen som varamann.

Bergverksindustrien: Øistein Larsen med Bernt Alfson som varamann.

Kjemisk industri: Wilhelm Thoresen med Håkon A. Ødegaard som varamann.

Lær- og skotøyindustrien: Ingvald Hansen med Wiktor Remme som varamann.

Skipsbyggingsindustrien: Lars M. Skytøen med Jahrman Mangen som varamann.

Industrielt demokrati — Koordinasjonskomité for forskning vedrørende industrielt demokrati:

Einar Strand, Egil Ahlsen og Tor Aspengren.

Industrielt heimearbeid: Komité til å vurdere ordningen etter lov om industrielt heimearbeid av 15. februar 1918, (Kommunal- og arbeidsdepartementet).

Finn Nilsen.

Kollektiv hjemforsikring, Fellesutvalg mellom Samvirke og fagbevegelsen:

Einar Strand, LO, Steinar Halvorsen, LO, Thor Andreassen NJMF og Håkon A. Ødegaard, Kjemisk forbund.

Komité til å utrede diverse spørsmål vedrørende deltidsarbeid:

P. Mentsen, Th. Andresen, Ragna Karlsen, Solveig Løfquist Nielsen og Liv Buck. Komitéen har avgitt sin innstilling i 1968.

Komité til å utarbeide spesielle sysselsettingsproblemer blant eldre: (Kommunal- og arbeidsdepartementet.)

Alf Andersen.

Kontaktutvalg for forskningsarbeidet vedrørende samarbeidsspørsmål (NAF—LO):

Tor Aspengren og Egil Ahlsen.

Kunst på arbeidsplassen:

Paul Engstad med Per Haraldsson som varamann.

Kvinnens frivillige beredskap: (Forsvarsdepartementet):

Lillian Bekkevad, Randi Pettersen, Liv Buck og Margot Klemetsen.

Landsforening til kreftens bekjempelse — fagutvalg:

Paul Engstad.

Likelønnsrådet. (Kommunal- og arbeidsdepartementet):

P. Mentsen med Jon Rikvold som varamann. Liv Buck med Marie Lindquist som varamann.

Lærlingrådet for håndverk og industri: (Kirke- og undervisningsdepartementet):

Håndverkets arbeidere: Lorang Kristiansen.

Industriens arbeidere: Jahrman Mangen.

Handelens funksjonærer: Else Haugen.

Kontorfunksjonærene: Erling A. Hansen.

Lønnsstatistikk, rådgivende utvalg. (Kommunal- og arbeidsdepartementet):

Jon Rikvold med Aslaug Jullum som varamann.

Nasjonalkomiteén for rasjonell organisasjon:

Egil Ahlsen med Harald Andersen som varamann.

Nordisk økonomisk samarbeid, arbeidsgruppen for bistandspolitikk: (Handelsdepartementet):

Ulf Sand med Jon Rikvold som varamann.

Norges Byggforskningsinstitutt:

Styret: Egil Ahlsen med Øivind Henriksen som varamann.

Produksjonsteknisk utvalg: Egil Ahlsen og Alfred Haugen med Øivind Henriksen og Ole Flesvig som varamenn.

Norges Byggstandardiseringsråd:

I rådet: Øivind Henriksen, Johs. Størksen og Lorang Kristiansen, med Rasmus Solend, Erik Kristoffersen og Villy Jacobsen som varamenn.

Norges Eksportråd:

Jon Rikvold, Leif Andresen og Olav Bratlie, med Ulf Sand, Øistein Larsen og Åge Petersen som varamenn.

Norges Familieråd:

Representant: Liv Buck, med Lillian Bekkevad som varamann.

Norsk Arbeiderpresse A/S:

Styret: Tor Aspengren, med Einar Strand som varamann.

Norsk Forening for Sosialt arbeid:

Styret: Paul Engstad med Ragna Karlsen som varamann.

Rådet: Konrad Nordahl og Sigurd Halvorsen.

Norsk Hydro — Forbundsutvalget for funksjonærorganisasjonene:

Odd Højdahl, formann, Sverre Bolstad, Fritz W. Hannestad, Erling Johansen, Oddvar Irvoll, Sigurd Kvilekval og Oluf Berg.

Norsk Kulturråd — Rikskonsertene (Kirke- og undervisningsdepartementet):

Sigurd Lønseth med Magnus Andersen som varamann.

Norsk Produktivitetsinstitutt. (Industridepartementet):

Rådet: Tor Aspengren, Th. Andresen, Einar Strand, Egil Ahlsen, Olav Bratlie, Fritz W. Hannestad og Otto Totland. Varamenn: Sverre Enger, Jon Rikvold, Bjarne Bårdsen, Erling Frogner, Øistein Larsen og Jens P. Finne.

Arbeidsutvalget: Th. Andresen, Egil Ahlsen og Tor Aspengren med Einar Strand, Olav Bratlie og Otto Totland som varamenn.

Fagutvalg for industri: Olav Bratlie og Håkon Thesen med Leif Andresen og Åge Petersen som varamenn.

Fagutvalg for håndverk: Fritz W. Hannestad med Lorang Kristiansen som varamann.

Fagutvalg for samarbeidsspørsmål: Einar Strand med Harald Andersen som varamann.

Norsk Samband for De Forente Nasjoner:

Kåre Halden, formann.

Norsk Seksjon for nordisk samarbeid vedrørende omsorgen for de eldre: (Sosialdepartementet):

Th. Andresen.

Norsk Teknisk Museum:

I rådet: Egil Ahlsen.

Opplæringsfondet for praktisk arbeid: (Industridepartementet):

Fondets innstillingsnemnd: Arne Forseth og Salve Salvesen med Paul Engstad og Per Aase som varamenn.

Organisasjonskomitéen av 1966:

Einar Strand, formann, Olaf Sunde, sekretær, Arne Andresen, M. A. Bakke, Olav Bratlie, Arvid Engen, Erik Eriksen, Ole Flesvig, Kaare Hansen, Erling Johansen, Olav Lerø, Finn Nilsen, Sverre Pedersen, Leif Skau og A. Ødegaard.

Pensjonstrygden for statens arbeidere. (Sosialdepartementet):

I styret: Øistein Larsen med Jahrman Mangen som varamann.

Prisrådet: (Lønns- og prisdepartementet):

Varamann: Jon Rikvold.

Prisutvalget for kjøtt- og pølsevarer. (Finansdepartementet):

Henning Dahl med Arne Moe som varamann.

Prisutvalget for mineraloljeprodukter. (Finansdepartementet):

M. Anker Bakke med Walther Kolstad som varamann.

Produksjonsøkningskomitéen. (LO's produktivitetskomité):

Egil Ahlsen, Th. Andresen, Olav Bratlie, Leif Andresen og Åge Petersen med Per Andresen, Lage Haugness og Bjarne Bårdsen som varamenn.

Rikslønnsnemnda. (Kommunal- og arbeidsdepartementet):

Tor Aspengren med Th. Andresen, Einar Strand og Odd Højdahl som varamenn.

Ringsaker Folkehøgskole:

I styret: Alf Andersen.

Rådet for Garanti-institutt for eksportkreditt: (Handelsdepartementet):

Jon Rikvold med Per Dragland som varamann.

Rådet for internasjonalt økonomisk samarbeid. (Utenriksdepartementet):

P. Mentsen med Tor Aspengren og Jon Rikvold som varamenn.

Rådet for norsk utviklingshjelp. (Utenriksdepartementet):

Odd Højdahl.

Rådet for teknisk terminologi:

Egil Ahlsen med Harald Andersen som varamann.

Rådgivende komité for visse økonomiske spørsmål — særlig tollspørsmål. (Utenriksdepartementet):

Jon Rikvold.

Rådgivende utvalg for kulturelt samarbeid med Sovjetunionen. (Utenriksdepartementet):

Per Haraldsson.

Sakkyndig råd for fengselsvesenets arbeidskraft. (Justisdepartementet):

Odd Højdahl.

Samarbeidskomitéen LO—DNA:

P. Mentsen, Tor Aspengren og Fritz W. Hannestad, med Alf Andersen som varamann.

Samarbeidsrådet DKT—LO:

: Einar Strand, Otto Totland og Ingvald Hansen, med Egil Ahlsen, Odd Lillekare og Arne Andresen som varamenn.

Samarbeidsrådet LO-NAF. (Tidligere Landsrådet for produksjonsutvalg):

P. Mentsen, Einar Strand og Olav Bratlie, med Egil Ahlsen, Tor Aspengren og Leif Andresen som varamenn.

Underutvalg:

Forskningsutvalget: Tor Aspengren, Egil Ahlsen og Tor Halvorsen, Herøya.

Stimuleringsutvalget: (Utvalg til å vurdere hvilke skritt som bør tas for å stimulere bedrifts- og avdelingsutvalgenes arbeid):

Egil Ahlsen og Sverre Gjærholm, tillitsmann ved Jordan Børste- og Penselsfabrikk.

Samarbeidsutvalg. Samvirke—LO:

Tor Aspengren og Alf Andersen.

SAMVIRKE, Forsikringsaktieselskapet:

I styret: Alf Andersen, P. Mentsen og Tor Aspengren, med Th. Andresen og Kaare Pehrson som varamenn.

SAMVIRKE, Fellesutvalg for kollektiv hjemforsikring:

Einar Strand, Thor Andreassen, Håkon Ødegaard og Steinar Halvorsen.

SAMVIRKE, Skadenemnd for kollektiv hjemforsikring:

Olaf Sunde, Per Andersen, Ragnar Hansen, med Kåre Halden som varamann for Sunde.

SAMVIRKE, Skadenemnd for ulykkesforsikring:

Konrad Nordahl, Tor Aspengren med Kåre Halden og Øistein Larsen som varamenn.

Sentralorganisasjonen for eldreomsorgen:

Per Haraldsson med Ragna Karlsen som varamann.

Sentralrådet for samarbeidsutvalg ved statens virksomheter:

Egil Halvorsen, Harald Fondevik, Hjalmar Andersen, Albert Ug-lem og Ludvik Wangsmo, med Aage Tømmereek, Else Ørbæk, Synnøve Megaard, Odd Eide og Rolf Furuseth som varamenn.

Sentralrådet for yrkesvalghemmede. (Kommunal- og arbeidsdepartementet):

Kjell Lien med Ragnar Røberg Larsen som varamann.

Sivilforsvarsrådet. (Justisdepartementet):

Odd Eide med Hans Gimming som varamann.

Skolemessig opplæring i bygg- og anleggsgfag. (Kirke- og undervisningsdepartementet):

Øivind Henriksen med Ole Flesvig som varamann.

Sluttvederlagsordningen. (LO—NAF):

Einar Strand og Olaf Sunde med Kåre Halden som varamann.

Spesialskolerådet. (Komité til å utrede spørsmål som knytter seg til organisering og innhold av videregående opplæring med nødvendige støttetiltak for evneveik ungdom):

Odd Højdahl med Ulf Sand som varamann.

Standardiseringsrådet for Husbygging:

Rolf Fjellheim med Ole Berg som varamann.

Statens Feriefond. (Kommunal- og arbeidsdepartementet):

Thorleif Andresen med Paul Engstad som varamann.

Statens Håndverks- og kunstindustriskole. (Kirke- og undervisningsdepartementet):

I skolens styre: Oddvar Eklund med Henning Dahl som varamann.

Yrkesutvalgene:

Fagavdeling Reklame (Grafisk forbund):

Harry Pedersen med Arild Kalvik som varamann.

Fagavdeling Bok- og Bind. (Grafisk forbund):

Johan M. Bøe med John Sønsteby som varamann.

Fagavdeling Keramikk. (Kjemisk forbund):

Wilhelm Thoresen med Håkon A. Ødegaard som varamann.

Fagavdeling Metall (Gullsmedarbeiderforbundet):

Erik Johnsson med Odd Søggen som varamann.

Fagavdeling Motetegning og motedesign. (Bekledningsarbeiderforbundet):

Olaug Desserud med Thorbjørg Johnsen som varamann.

Fagavdeling Tekstil (Bekledningsarbeiderforbundet):

Marthe Eriksen med Mary Dahlsrud som varamann.

Fagavdeling Maler (Bygningsarbeiderforbundet):

Lage Haugness med Olaf Minothi som varamann.

Fagavdeling Møbler og innredningsarkitektur (Treindustriarbeiderforbundet):

Rolf A. Larsen med Håkon Skullerud som varamann.

Statens lønnsutvalg. (Kommunal- og arbeidsdepartementet):

Odd Højdahl med Harald Fondevik som varamann.

Statens teknologiske institutt. (Industridepartementet):

I styret: Thorleif Andresen og Egil Ahlsen med Harry O. Hansen og Harald Andersen som varamenn.

Yrkesutvalg:

Maling og lakkteknisk avdeling: Magnus Berge.

Bygningsavdelingen: Øivind Henriksen.

Bedriftsøkonomisk avdeling: Harald Andersen.

Rasjonaliseringsavdelingen: Ragnar Røberg Larsen.
Mekanisk verkstedavdeling: Harry O. Hansen og Erland Mikkelsen.

Statens Ungdomsråd. (Kirke- og undervisningsdepartementet):
Ola Teigen med Kjell Lien som varamann.

Statens utlendingsråd. (Utenriksdepartementet):
Alfred Skar med Ragna Karlsen som varamann.

Statstjenestemannskartellet:
P. Mentsen med Odd Højdahl som varamann.

Stiftelsen Næringslivets forskningsfond for undervisningsformål:
I styret: Jon Rikvold.
I rådet: Bjartmar Gjerde, Harry Hansen og Øivind Henriksen.

Sydvaranger A/S:
I styret: P. Mentsen.

Sykelønnnsordningen (Hovedorganisasjonenes sykelønnnsordning)
LO/NAF:
P. Mentsen og Kåre Halden.

Sykelønnnsnemnda. (Forhandlingsnemnd med Rikstrygdeverket):
Einar Strand og Olaf Sunde.

Godkjennelse av Bedriftssykekasser:
Kåre Halden og Håkon Thesen.

Teknisk beregningsutvalg i tilknytning til inntektsoppgjørene.
(Lønns- og prisdepartementet):
Jon Rikvold med Ulf Sand som varamann.

Tiedemann, J. L.'s Tobakksfabriks stipendiefond:
Konrad Nordahl.

Trygderetten. (Sosialdepartementet):
A. Trygderettens alminnelige legmannsutvalg:
I alt 20 stykker. Reidar Winther, Bjørnevatn, Einar Hysvær, Tromsø, Nils A. Hillestad, Mo i Rana, Marit Henriksen, Skogn, Hermann Houm, Vikhammer, Arthur Svensson, Sunndalsøra, Einar E.

Njøs, Hermannsverk, Arnfin Brudvik, Hop, Rasmus Åsheim, Bergen, Kjell Haugerud Andersen, Stavanger, Håkon Nettelund, Flekkefjord, Arnfinn Evensen, Fevik, Richard Thon, Tønsberg, Thor Halvorsen, Bøhle, Rolf Nilsen, Geithus, Liv Andersen, Gjøvik, Kr. Gundersen, Hamar, Arne Langstad, Hemnes i Høland, Lorang Kristiansen, Oslo, og Henrik Henriksen, Borge pr. Sarpsborg.

B. Trygderettens særskilte legmannsutvalg:

I alt 10 stykker. Ragna Karlsen, Oslo, Ralph Christiansen, Bergen, Erling Tollerud, Oslo, Gudmund Gjengaar, Trondheim, Tryggve Aakervik, Oslo, Ebba Lodden, Tønsberg, Odd Isaksen, Tromsø, Rolf Furuseth, Raufoss, Per Aase, Sandnes og Leif Hatrem, Molde.

Trygg Trafikk:

I rådet: M. Anker Bakke med Odd Eide som varamann.

UNESCO:

Bjartmar Gjerde, Kåre Halden med Ivar Viken og Per Haraldsson som varamenn.

Utvalg om arbeidsformidling av høyere kvalifisert arbeidskraft. (Kommunal- og arbeidsdepartementet):

Odd Højdahl.

Utvalg til å utrede spørsmål om å bringe skatteleggingen av inntekt og personlig eide bedrifter mer på linje med skatteleggingen av bedrift som eies av aksjeselskap. (Finansdepartementet):

Olaf Sunde og Kjell Holler.

Utvalg til å utrede spørsmål som knytter seg til yrkesskade-trygdens inkorporering i Folketrygden. (Sosialdepartementet):

Kåre Halden.

Utvalg under Arbeidsdirektoratets styre til behandling av bygningsindustriens sysselsettingsproblemer. (Kommunal- og arbeidsdepartementet):

Thorleif Andresen og Lage Haugness.

Varefaktakomiteén. (Departementet for familie- og forbrukersaker):

Rudolf Eriksen med Kristian Hytten som varamann.

Vern og Velferd:

I rådet: Paul Engstad med Ragna Karlsen som varamann.

I styret: Kjell Lien med Paul Engstad som varamann.

Voksenopplæringen. (Kirke- og undervisningsdepartementet):

I rådet: Bjartmar Gjerde med Thor Andreassen som varamann.

Yrkesutvalget for håndverk og industri. (Kirke- og undervisningsdepartementet):

Jahrman Mangen, Fritz W. Hannestad og Anders Tørresdal.

Økt personlig sparing, samarbeidsutvalg. (Finansdepartementet):

Ulf Sand.

Bransjerådene.

Arbeidernes representanter i bransjerådene i 1968 har vært:

Bergverkene:

Alfred Haugen, Norsk Arbeidsmandsforbund, med Øistein Larsen som varamann.

Johannes Sandnes, Røros, med Arthur Mogstad, Malm, som varamann.

Elektroteknisk industri:

Haakon Thesen, Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund, med Erling Johansen, Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund, som varamann.

Willy Aspelin, Oslo, med Asbjørn Ottosen, Sarpsborg, som varamann.

Hermetikk- og konserveringsindustrien:

Rolf Frøysland, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund, med Arne Andresen, samme forbund, som varamann.

Ingvald Endresen, Stavanger, med Anders Tørresdal, Stavanger, som varamann.

Konfeksjonsindustrien:

Rudolf Eriksen, Norsk Bekledningsarbeiderforbund, med Ingeborg Jacobsen, Drammen, som varamann.

Alf Bøe, Bergen, med Edel Brekke, Bergen, som varamann.

Motorindustrien:

Reidar Holmen, Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund, med Harry O. Hansen, samme forbund, som varamann.

Arthur Håland, Mandal, med Hermod Marwoll, Rubbestadneset, som varamann.

Møbel- og innredningsindustrien:

Erik Eriksen, Norsk Treindustriarbeiderforbund, med Rolf Thoresen, samme forbund, som varamann.

Olaf Lerø, Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund, med Birger Gaustad, Oslo, som varamann.

Sildolje- og sildemelindustrien:

Sverre Enger, Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund, med Wilhelm Thoresen, samme forbund, som varamann.

Martin Kammen, Lysøysund, med Lars Mong, Egersund, som varamann.

Skipsbyggingsindustrien:

Lars M. Skytøen, Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund, med Jahrmann Mangen, samme forbund, som varamann.

Einar S. Birkeland, Haugesund, med Trygve Hartvedt, Horten, som varamann.

Skotøy- og lærindustrien:

Wiktor Remme, Norsk Skinn- og Lærarbeiderforbund, med Willy Elvann, samme forbund, som varamann.

Ingvald Hansen, Norsk Skotøyarbeiderforbund, med William Olsen, samme forbund, som varamann.

Småskips- og båtbyggeriene:

L. M. Skytøen, Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund, med Trygve Skår Knutsen, Grimstad, som varamann.

Edvard Olsen, Bodø, med Willard Kristiansen, Blokken, som varamann.

Anders Sætevik, Leirvik i Sogn, med Olav Alstad, Kyrkseterøra, som varamann.

Støperiindustrien:

Per Andersen, Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund, med Petter Pettersen, Oslo, som varamann.

Bjarne Nilsen, Drammen, med Ragnar Brattvold, Strømmen, som varamann.

Teglverksindustrien:

Ragnvald Høidahl, Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund, med Rasmus Solend, samme forbund, som varamann.

Harald Ulriksen, Sarpsborg, med Melvin Johansen, Søndre Berg, Moholtan, som varamann.

Tekstilindustrien:

Bjarne Bårdsen, Norsk Tekstilarbeiderforbund, med Kristian Hytten, samme forbund, som varamann.

Johan Moldvær, Langevåg, med Karsten Johanson, Hillevåg, som varamann.

Marie Lindquist, Norsk Bekledningsarbeiderforbund, med Olav Eikefet, Espeland, som varamann.

Treforedlingsindustrien:

Olav Bratlie, Norsk Papirindustriarbeiderforbund, med Rolf Hauge, samme forbund, som varamann.

Walther Henriksen, Moss, med Arne Aasbø, Herre, som varamann.

Trelastindustrien:

Sigurd Engen, Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund, med Knut Mansås, Oslo, som varamann.

Brede Kristiansen, Tobøl, med Kåre Pedersen, Årnes, som varamann.

Knut Nakken, Norsk Skog- og Landarbeiderforbund, med Arne Veen, samme forbund, som varamann.

Utdrag av beretningene for distriktskontorene.

*Bergen, Hordaland og Sogn og Fjordane,
LO's distriktskontor, Bergen.*

LO's distriktskontors arbeidsområde omfatter Bergen, Hordaland og Sogn og Fjordane fylker. I distriktskontorets område var det:

Pr. 1. januar 1968 19 samorganisasjoner med 341 fagforeninger, og pr. 31. desember 1968 19 samorganisasjoner med 315 fagforeninger.

Pr. 1. januar 1968 hadde vi 480 fagforeninger med 62 327 medlemmer og pr. 31. desember 1968 450 fagforeninger med 62 692 medlemmer.

Nye foreninger.

Manger Notarbeiderforening med 17 medlemmer og Måløy Bekledningsarbeiderforening med 20 medlemmer, begge tilhørende Bekledningsarbeiderforbundet. Sogn og Fjordane Arbeidsmannsforening av Norsk Arbeidsmandsforbund med 732 medlemmer (dette er en sammenslutning av 20 arbeidsmannsforeninger til en storforening). Norsk Tele Tjeneste Forbunds avd. 11 med 423 medlemmer.

Til sammen 1192 medlemmer.

Nedlagte foreninger.

Samtlige arbeidsmannsforeninger i Sogn og Fjordane er gått sammen til en storforening, og av den grunn er 20 foreninger nedlagt. Videre er Høyanger Anleggsarbeiderforening med ca. 20 medlemmer nedlagt på grunn av at anlegget er avsluttet, Førde Tekstilarbeiderforening av Bekledningsarbeiderforbundet med 4 medlemmer, Stryn Elektrikerforening av Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund med 7 medlemmer, Vestlandsheimens Personalforening av Norsk Kommuneforbund (er gått inn i Sykehusenes Personalforening i Bergen) med 80 medlemmer, Flatøy Klubb av Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund med 3 medlemmer og Norsk Tele Tjeneste Forbund avd. 35 og avd. 13 (er gått sammen i avd. 11, med 423 medlemmer).

Møter.

I 1968 har Tilsynsutvalget hatt 2 møter. Fylkesvise tillitsmanns- og andre møter 8 med 622 deltakere. Orienterings- og agitasjonsmøter i fagforeningene 25. Møter i samorganisasjonene 51. Fylkenes Arbeids- og Tiltaksnemnd 11 møter. Hordaland fylkes Ankenemnd for A-trykkesaker 4 møter. Styremøter i distriktsstyret for Statens Teknologiske Institutt 4. Faglig-politiske møter/konferanser 9. Videre har kontoret vært representert på 28 møter arrangert av parti-, kommunale, statlige og private organisasjoner.

Tariffarbeidet.

a) Nye overenskomster 4, b) reviderte overenskomster 8, c) tariffvist 12. Dessuten er en rekke tvister løst gjennom uformelle konferanser.

Opplysningsarbeidet.

Sekretærene har forelest, og til dels også vært kursledere, på i alt 38 kurs hvor de har forelest i emner som Organisasjonene i arbeidslivet, Arbeidervernloven, Ferieloven, Hovedavtalen, Forhandlings-teknikk, Verve- og argumentasjonsteknikk og «Program 69» m. m. Disse kurs har vært arrangert i samarbeid med AOF's Bergenskonto- tor, forbund, samorganisasjoner, AOF-foreninger og fagforeninger.

Det har videre vært forelest om Arbeidsstudieavtalen på 2 kurs på Bergen Tekniske Skole, arrangert av Statens Teknologiske insti- tutt, med 42 deltakere.

I 1968 har kontoret arrangert 41 TWI-kurs med 457 deltakere fra 30 bedrifter. Instruktørene Arne Michelsen og Kaare Bechstrøm har ledet disse kursene. Det har videre vært orientert om Arbeids- livets organisasjoner på 2 yrkesskoler hvor det møtte 122 elever og lærere.

Antall reisedager: Ralph Christiansen har hatt 91 og Finn Lien 102 reisedager i 1968.

Nordland,

LO's distriktskontor, Bodø.

Organisasjonsoversikt.

I distriktskontorets arbeidsområde var det pr. 1. januar 1968 21 samorganisasjoner omfattende 337 avdelinger, hertil 70 avdelinger utenom samorganisasjonene, i alt 407 avdelinger med ca. 26 200 medlemmer. Pr. 31. desember 1968 var det 21 samorganisasjoner omfattende 343 avdelinger, hertil 72 avdelinger utenom samorgani- sasjonene, i alt 415 avdelinger med ca. 27 000 medlemmer.

Nye avdelinger.

Brønnøysund Pelsdyrforening 9 medlemmer, Mo og omegn lastebil- eierforening 26, NTL nr. 22—1 Røvik—Fauske 20, Mosjøen og om- eign avd. av NFATF 7, Rognan avd. av NFATF 12, Kjølpsvik avd. av NFATF 9, Yrkesskolenes Landsforening NTL, Bodø, 10, Bø Nær- ingsmiddelarbeiderforening 53, Kirkøy Næringsmiddelarbeider- gruppe 7 og Brasøy kjemiske gruppe 6 medlemmer.

Nedlagte avdelinger.

Helgeland krets av TMLF (slått sammen med avd. Salten), Lurøy Næringsmiddelarbeidergruppe og Grane Handel- og Kontorfunksjo- nærforening (medl. overført Mosjøen).

Møter.

Tilsynsvalget har hatt 6 møter og behandlet 34 saker.

Representasjon.

Kontoret har vært representert på møter i følgende organisasjoner:

1. Samvirkens konferanse for distrikt- og regionalsjefer i Lønsdal.
2. Nordland Koop. Fylkeslag — årsmøte 4. juni i Bodø.
3. Nordland Arbeiderparti, faglig-politisk konferanse 9.—10. mars i Lønsdal.
4. Nordisk Framlagskomité, 6.—7. mai i Abisko, Sverige.
5. Arbeiderbevegelsens Nordkalott-konferanse 18.—19. juni i Oulu, Finland.
6. Studieutvalget for Nord-Norsk Næringsliv 26.—28. juni i Vadsø.
7. Nordlands Framtids årsmøte 30. mars i Bodø.
8. Vern og Velferd, div. styremøter.
9. AOF-utvalget for Nordland, div. styremøter.
10. Nordland Arbeiderparti, representantskapsmøte 31. august—1. september i Bodø.
11. Norges Vel, representantskapsmøte i Bodø 3.—5. september.
12. Nordlands fylkes Fiskarlag, årsmøte i Bodø 19.—20. september.
13. AUF i Salten, årsmøte 16.—17. november i Bodø.
14. Norsk Forbund for Arbeidsledere og Tekniske Funksjonærer, distriktskonferanse i Narvik 12.—13. oktober.
15. Norsk Kommuneforbunds Samarbeidskomitémøte i Bodø 17. august.
16. Norsk Jern- og Metallarbeiderforbunds distriktskonferanse i Bodø 3. desember.
17. Vesterålen Arbeiderparti, årsmøte 16.—17. november i Myre.
18. DNA-konferanse om forsvars- og utenrikspolitikk i Bardufoss 21.—22. mars.
19. DNA — faglig-politisk konferanse, Dombås 9.—13. juni.
20. Vesterålen Arbeiderparti — konferanse om voksenopplæring 20.—21. april i Stokmarknes.
21. Arbeiderbevegelsens sekretærkonferanse i Hammerfest den 18.—19. april.
22. Folk og Forsvar, totalforsvarskonferanse i Bodø 14.—15. oktober.

Forhandlinger.

Kontoret har representert div. forbund på 8 forhandlingsmøter og 2 meklingsmøter. En rekke tvister er dessuten løst uten for-

handlinger. Kontoret har ivaretatt de ansattes interesser i konkursboet til A/S Ragnar Schjøberg, Bodø.

Møter.

Kontoret har vært representert på faglig-politiske møter i Bodø, Vestvågøy, Mo i Rana og Storforshei.

Det er holdt 23 møter i samorganisasjonene, 32 møter i fagforeningene og 10 andre lokale møter, hvor Verve- og agitasjonskampanjen har vært hovedsak, i alt 65 lokale møter.

Verve- og agitasjonskampanjen.

Den 14. mai ble Verve- og agitasjonsutvalget for Nordland konstituert med følgende medlemmer: Hans N. Jensen som formann, Odd M. Bakkejord, Edvard Olsen, Jern og Metall, Edvard Laxå, Arbeidsmandsforbund, Sigurd Nilsen, AOF, og Konrad Antonsen, Nordlands Framtid.

Den 4. oktober ble starten av kampanjen i Nordland markert med avviklingen av en distriktskonferanse med 48 deltakere.

Sekretærene har deltatt på 65 lokale møter om kampanjen og fungert som instruktør på 20 kurser i verve- og agitasjonsteknikk.

Samarbeidet mellom A-pressen i Nordland og kontoret i samband med kampanjen har vært helt utmerket.

Nordkalottsamarbeidet.

Arbeiderbevegelsens Nordkalottkonferanse 1968 for fast ansatte tillitsmenn ble avviklet i Uleåborg den 18.—19. juni.

Studie- og opplysningsarbeidet.

Kontoret har arrangert følgende ukekurser med i alt 115 deltakere:

1. PR-kurs (AOF) 18 deltakere. 2. Forhandlingsteknikk (AOF) 28. 3. Dagskole (NTL) 20. 4. Faglig grunnkurs (AOF) 26. 5. Hverdagslivets psykologi (AOF/Blindeforbundet) (3 dager) 23 deltakere.

Sekretærene har forelest på følgende ukekurser med i alt 84 deltakere:

1. Hotell- og Restaurants Nord-Norge-kurs 28 deltakere. 2. LBF's Nord-Norge-kurs 25. 3. Fagforeningsstyret i arbeid (AOF) 31 og følgende helgekurser med 100 deltakere:

1. Transportarbeiderforbundets kurs for Salten og Rana 30 deltakere. 2. AUF, Helgeland 10. 3. Kommuneforbundets kurs — Organisasjonskunnskap 20. 4. Norsk Arbeidsgiverforenings arbeidsleder-kurs 40 deltakere.

I samband med verve- og agitasjonskampanjen er det arrangert 4 helgekurser med 85 deltakere og 20 kurser i verve- og agitasjonsteknikk med 275 deltakere.

Til sammen har sekretærene ledet og forelest på 37 kurstiltak med 676 deltakere. Det er arrangert 12 TWI-kurs med 112 deltakere, i alt 49 kurser med 788 deltakere.

Ved utgangen av desember var det startet 55 ringer i Program 69.

AOF i Nordland.

Nordland fylke bevilget kr. 30 000.00 til AOF i Nordland for 1968. Samme beløp er bevilget for 1969.

Våren 1968 ble det avviklet en større faglig-politisk konferanse om voksenopplæring for Vesterålen.

AOF-utvalget for Nordland er oppløst, og erstattet av AOF's rådgivende utvalg for Nordland med Odd M. Bakkejord som formann.

Ungdomsarbeid.

Samorganisasjonene i Narvik og Mosjøen er kommet i gang med forelesninger om fagbevegelsen ved de stedlige yrkesskoler. Hans N. Jensen har hatt forelesninger ved Bodø Læringseskole og ved Saltvern Ungdomsskole, Bodø.

Folk og Forsvar.

Kontoret har fått fram deltakere fra fagbevegelsen i Helgeland til Folk og Forsvars konferanse, «Fagorganisasjonen og forsvaret» i Mosjøen den 11.—12. mai 1968.

Kontoret har vært representert på følgende møter i LO:

Representantskapsmøtene 8. januar og 10.—11. desember, samt sekretærkonferansen 9.—10. januar, 8. mars og 11. desember.

Reisedager.

Odd M. Bakkejord 120 dager og Hans N. Jensen 134 dager.

Buskerud.

LO's Distriktskontor, Drammen.

Medlemsoversikt.

Pr. 31. desember 1968 var det i kontorets virkeområde ca. 35 500 medlemmer, fordelt på 357 fagforeninger og 15 faglige samorganisasjoner.

Oppløste fagforeninger.

Drammens Lærarbeiderforening. Oppløst fordi Omdahls Lærfabrik A/S, Drammen, innstilte bedriften.

Nye fagforeninger.

Sande Arbeidsleder- og Teknikerforening.

Nyorganisering.

I årets løp er det foretatt en rekke bedriftsbesøk. Ved flere bedrifter er det i spisepausene innledet om fagbevegelsen. Dels i samarbeid med tillitsmenn i fagforeningene er det innmeldt 95 nye medlemmer på forskjellige steder i fylket. Organisasjonsprosenten i Buskerud er nær 58.

Videre har kontoret hatt mye arbeid med oppfølgingen av LO's Verve- og agitasjonskampanje. Foruten dannelse av et fylkesutvalg, er det etablert 14 lokale agitasjonsutvalg. Kontoret har stått for en lang rekke møter for å få i gang arbeidet med markedsundersøkelser og deretter verving av nye medlemmer. Det er arrangert 7 helgekonferanser. Ca. 300 medlemmer har gjennomgått instruksjonskurs i verve- og argumentasjonsteknikk. Arbeidet med kampanjen fortsetter i 1969.

Twister.

Kontoret har hatt 27 twistesaker til behandling. De fleste av disse har hatt tilknytning til Lov- og avtaleverket. Dessuten en lang rekke henvendelser fra tillitsmenn og medlemmer om fortolkning av- og forespørsler om diverse bestemmelser.

Møter.

Tilsynsutvalget har hatt 8 møter. Videre har sekretæren deltatt på 24 møter i samorganisasjonene, og 5 møter i fagforeninger og ungdomslag. På de fleste av disse møtene har sekretæren innledet/orientert om diverse emner. I tillegg kommer en rekke andre møter og konferanser. Særlig har det vært mange møter, og mye arbeid, i forbindelse med bygging av nytt Folkets Hus i Drammen.

Opplysningsarbeidet.

Sekretæren har vært kursleder på «Buskerudkurset» for ungdom på Leangkollen, og på «Fagbevegelsen i nytt perspektiv» på Sørmarka. Dessuten forelest om diverse emner på 2 ukekurs, 1 dagskole og 2 helgekurs.

I samarbeid med Folk og Forsvar har kontoret arrangert 1 kontaktkonferanse i Drammen over 2 dager.

Sekretæren har forelest om «Fagorganisasjonen og forsvaret» på kontaktkonferanser på Lifjell og i Hammerfest.

Videre innledet om «LO's syn på samarbeidsbestemmelsene» på kurs arrangert av Norsk Arbeidsgiverforening og Norsk Lektorlag, og deltatt på 2 diskusjonsmøter i Drammens Håndverk- og Industriforening.

Sekretæren har også deltatt på «Kort Totalforsvarskurs», arrangert av Forsvarets Høyskole og på studietur til Vest-Berlin og Bonn. For øvrig har sekretæren deltatt på en del styre- og representantskapsmøter i AOF-Foreningen i Drammen.

Kontoret har lagt opp til 27 TWI-kurs med til sammen 275 deltagere.

Forskjellig.

En rekke onsdager til og med august har sekretæren hatt kontor-tid på Hønefoss fra kl. 16.00—18.00. Deretter kontordag første onsdag i hver måned fra kl. 11.00—17.00.

Fra 1. april flyttet Distriktskontoret inn i nye lokaler i Folkets Hus nybygg i Drammen, og har nå fått utmerkede arbeidsforhold.

I årets løp har sekretæren hatt 100 reisedager.

Oppland,

LO's distriktskontor, Gjøvik.

Organisasjonsoversikt.

I distriktskontorets arbeidsområde var det 1. januar 1968: 11 samorganisasjoner som omfattet 308 fagforeninger med 20 277 medlemmer. 31. desember: 11 samorganisasjoner som omfattet 309 fagforeninger med 20 462 medlemmer.

Jernbaneforbundets og Lokomotivmannsforbundets medlemmer er som vanlig ikke med i oversikten. Disse utgjør ca. 2000 medlemmer.

Nye fagforeninger.

Hotell- og Restaurantarbeidernes Forbund har fått følgende nye grupper: Brandbu 6 medlemmer, Fagernes 5 og Vinstra 13 medlemmer, (her er det 3 grupper). Til sammen 24 medlemmer.

Oppløste fagforeninger.

Avd. 61, Land Fagforening av Papirindustriarbeiderforbundet,

oppløst 5 medlemmer, avd. 29, Tjenestemannslaget, oppløst 3, avd. 256, Tonsåsen Skog og Land, oppløst 4. Til sammen 12 medlemmer.

Avd. 31, Toten Slakter og Pølsemakerforening er gått inn i avd. 29, Gjøvik Kjøttindustriarbeiderforening.

Møter.

Tilsynet 9 møter, samorganisasjonene 46, fagforeninger 4, faglig/politiske konferanser 8, og andre møter/konferanser 39.

Tariffarbeidet.

Nye overenskomster 1, reviderte 3, forhandlinger om tvister 8 og andre konferanser/møter 23.

Opplysningsarbeidet.

Kontoret har virket som arrangør, medarrangør eller med forelesninger ved følgende tiltak:

Forelesninger om Hovedavtalen, LO og aktuelle faglige spørsmål (dagskoler/kurs) 5 timer, forelesninger ved ungdomskurs 6, planleggingsmøter/kurs vedrørende opplysning 5, møter i Rådgivende Utvalg for AOF, Oppland 5, Kursleder ved ukeskurs faglige tillitsmenn 1, trimkurs i verve- og argumentasjonsteknikk 8 og forelesning «Lov og rett i arbeidslivet» ved fagforbundskurs 1 time. Skoleforelesninger om «Arbeidslivets organisasjoner»: Valdres Yrkeskole 94 elever — 6 timer, Gjøvik fylkesyrkesskole 228 — 18 og Dovre Yrkeskole 150 — 12. Til sammen 472 elever — 36 timer.

TWI-kurs.

5 kurs med til sammen 91 deltakere.

Reise/møtedager.

134 reise/møtedager og kjørt 11 624 km i LO's tjeneste.

Diverse.

De tidligere planer om utvidelse og modernisering av distriktskontorets lokaler er i løpet av dette året gjennomført. Etter utvidelsen er det etablert kontorfellesskap mellom LO, DNA og AOF. Det er også ansatt en kontordame i deltidsstilling.

Utvidelsen omfatter også et kombinert konferanse- og lunsjrom.

Hedmark.

LO's distriktskontor, Hamar.

I distriktskontorets arbeidsområde var det pr. 1. januar 1968: 20 samorganisasjoner omfattende 471 fagforeninger, med til sammen 26 097 medlemmer.

Pr. 31. desember 1968: 20 samorganisasjoner omfattende 446 fagforeninger med til sammen 26 627 medlemmer.

Nye fagforeninger.

Elverum gr. av NFATF 10 medlemmer, Koppang Skotøyarbeiderforening 7 og Kirkenær Bekledningsarbeiderforening 20 medlemmer.

Sammenslutning av fagforeninger.

Østbygda og Nordbygda Skog og Land har gått sammen med avd. 419, Stavsjø Skog og Land.

Ørbekken Skog og Land gått sammen med Østre Elverum Skog og Land.

Nor Skog og Land gått sammen med avd. 284, Tørmoen Skog og Land.

Enberget Skog og Land gått sammen med Gravberget Skog og Land.

Åsa Skog og Land gått sammen med Flisa Skog og Land.

Tobøl Bygningsarbeiderforening gått sammen med Eidskog Bygningsarbeiderforening.

Avd. 13, Kirkenær Skog og Land gått sammen med avd. 337, Tjura Skog og Land.

Alvdal Arbeidsmannsforening nedlagt, og medlemmene overført til Foldal.

Oppløste fagforeninger.

Roverud Bygningsarbeiderforening, Koppang klubb av Norsk Hotell- og Restaurant-Arbeider-Forbund. Bekledningsarbeidernes forening, Elverum, Trysil gruppe av Norsk Kjøttindustriarbeiderforbund, Namnå Ullvarefabrikks arbeiderforening og Jønsberg Personalforening.

Møter.

I tilsynsutvalget er det i 1968 holdt 9 møter.

Kontoret har vært representert på 79 møter i samorganisasjonene som fordeles seg på årsmøter, styremøter, felles fagforeningsstyremøter.

Verve- og agitasjonskampanjen og «Program 69» har vært behandlet på de aller fleste møtene.

Det er nedsatt 19 lokale verveutvalg i fylket og det er avviklet minst 1 møte i hvert utvalg, kontoret har vært representert på opp-til 5 møter i enkelte utvalg.

Kontoret har vært representert på 17 møter i fagforeninger. Av agitasjon/nyorganiseringmøter er det holdt 16.

Dessuten har vi deltatt på 53 andre møter og konferanser, og på 6 faglig/politiske konferanser.

Kontoret har hatt 6 kontordager i Kongsvinger.

Twister.

Det er i alt behandlet 50 tvistesaker ved kontoret. De som ikke er blitt løst lokalt er blitt oversendt forbundene til videre forføyelser. I tillegg kommer en mengde henvendelser fra tillitsmenn og medlemmer om fortolkning av og forespørslser om diverse bestemmelser.

Opplysningsarbeidet.

I samarbeid med AOF-kontoret er det arrangert flere helgekurs, dagskoler og tillitsmannskurs. Det er også arrangert flere spesielle ungdomskurs.

Sekretæren var kursleder ved Dagskolene i Kongsvinger og Hamar, og foreleste om «Lover og avtaler i arbeidslivet» og om «Forhandlingsteknikk».

Sekretæren har videre forelest på 6 helgekurs i emnene: Hovedavtalen, Tillitsmannsarbeid, Ungdom i arbeid, «Program 69», Verve- og agitasjonskampanjen og om Fagbevegelsens oppbygging og virkemåte.

Kontoret har i samarbeid med de lokale organisasjoner i Kongsvinger avviklet et svensk/norsk faglig/politisk møte i Kongsvinger med ca. 250 deltakere. Innleder fra LO var Einar Strand.

Sekretæren har forelest for 150 elever ved Vang Ungdomsskole om Organisasjonene i arbeidslivet.

Sekretæren innledet til diskusjon om kollektiv hjemforsikring på møte i Brumunddal Gymnassamfunn.

Kontoret arrangerte tillitsmannskonferanse i forbindelse med verve- og agitasjonskampanjen med 30 deltakere.

Treningsprogrammet i verve- og argumentasjonsteknikk er avviklet for 10 grupper med i alt 116 deltakere.

TWI-kurs.

I 1968 er det avviklet 17 TWI-kurs med i alt 144 deltakere.

Diverse.

Kontoret har overfor samorganisasjonene tatt et initiativ med sikte på en bedre PR-virksomhet. Resultatet ble at det er kjørt en annonsekampanje som samorganisasjonene har finansiert.

Vi har i lengre tid arbeidet med å få til en ordning med en egen ungdomssekretær for Hedmark. Dette er nå midlertidig løst, og den 1. november ble det ansatt egen ungdomssekretær. Finansiering av denne er gjort mulig ved økonomisk støtte fra A-pressen i fylket og DNA.

Reise/møtedager.

Ved kontoret er utført 181 reise/møtedager. Det er i LO's tjeneste kjørt 15 606 km.

Finnmark.

LO's distriktskontor, Kirkenes.

Organisasjonsoversikt.

I kontorets distrikt var det:

1. januar 1968: 7 samorganisasjoner omfattende 69 fagforeninger.
31. desember 1968: 7 samorganisasjoner omfattende 71 fagforeninger.

1. januar 1968: 85 fagforeninger med 3550 medlemmer. 31. desember 1968: 86 fagforeninger med 3686 medlemmer.

I tallene er inkludert direkte medlemmer.

Nyregistrerte fagforeninger: Vadsø Rutebilarbeiderforening: 14 medlemmer, avd. 103—4 av NTL: 30 medlemmer. (Trygdeetaten i Øst-Finnmark).

Oppløste foreninger: Ifjord Hotell- og Restaurantgruppe, 7 medlemmer.

Møter.

I 1968 har Tilsynet hatt 8 møter.

Andre møter arrangert av kontoret:

Kontoret sto som arrangør av en konferanse for formennene i de lokale agitasjonsutvalgene i forbindelse med starten av verve- og agitasjonskampanjen.

Sammen med Opplysningsutvalget i Sør-Varanger Samvirke lag arrangerte kontoret et møte for faglige tillitsmenn om «Fagbevegelsen og kooperasjonen».

Kontoret arrangerte en tillitsmannskonferanse for Øst-Finnmark

vedrørende «Program 69» og verve- og agitasjonskampanjen. Innledere var: Ronald Bye, Simon Strøm og Per A. Utsi.

Kontoret sto for opplegget til en faglig delegasjon til Finnmark Fylkesting, der en uttalelse til Regjeringen om levekostnadene i Nord-Norge ble lagt fram. Sekretæren ledet delegasjonen.

Senere har fylkesmannen i Finnmark i samråd med Lønns- og prisdepartementet oppnevnt et ekspertutvalg for å utrede spørsmålet.

Sekretæren har rapportert deltakelse i 66 møter og 17 konferanser.

Tariffavtaler.

- a) 2 nye tariffavtaler.
- b) Behandlede tariffvister: 34.

Opplysningsarbeidet.

Sekretæren har forelest ved brevvinglederkurs i Båtsfjord faglige samorganisasjon. De fleste fagforeninger på stedet var representert.

Sekretæren foreleste om «praktisk organisasjonsarbeid» på helgekonferanse på Kirkenes arrangert av Finnmark Arbeiderpartis Kvinneutvalg og i Vadsø arrangert av Finnmark Arbeiderparti.

Sekretæren holdt foredrag om voksenopplæring på konstituerende møte i Vardø AOF-forening.

Sekretæren foreleste om studiearbeid, studie- og leseteknikk og «Program 69» på ukeskurs i Vadsø — arrangert av NTL.

Dessuten har sekretæren fungert som formann for en komité som hadde i oppdrag å vurdere behovet for studiearbeid og voksenopplæring i Finnmark. Komitéens innstilling dannet noe av grunnlaget for at Finnmark fra 1. januar 1969 har fått sin egen AOF-instruktør med kontor i Kirkenes.

Nødvendigheten av studiearbeidet er understreket i all faglig kontaktvirksomhet.

Sekretæren har deltatt i 9 møter og konferanser om studie- og opplysningsarbeidet.

I 1968 er det registrert 62 studietiltak i Øst-Finnmark ifølge AOF's oversikt.

Diverse.

I løpet av 1968 har en fått utvidet kontoret, slik at en nå også disponerer et mindre konferanserom.

Sekretær Per A. Utsi var fraværende fra kontoret i tida 27. okto-

ber—3. november 1968, da han deltok i et utenrikspolitisk seminar på Leangkollen.

Ved siden av det vanlige arbeid på kontoret har verve- og agitasjonskampanjen vært den dominerende oppgave i det siste halvåret.

Antall reisedager.

Sekretær Per A. Utsi: 108 reisedager.

Aust- og Vest-Agder.

LO's distriktskontor, Kristiansand S.

Organisasjonsoversikt.

I distriktskontorets område var det: Pr. 31. desember 1968: 15 samorganisasjoner som omfattet 210 fagforeninger. Pr. 31. desember 1968: 261 fagforeninger med ca. 23 000 medlemmer.

Møter.

Kontorets sekretærer har deltatt i 155 møter og konferanser. Det er holdt i alt 42 foredrag på kurs og konferanser. Det er holdt forelesninger om LO på samtlige yrkesskoler i Agder-fylkene. Tilsynsutvalget har hatt 6 møter.

I tillegg til dette kommer en rekke møter og konferanser i forbindelse med LO's verve- og agitasjonskampanje og kurs for handlingsprogrammet. For denne virksomhet fikk Agder-fylkene Aktivitetsstafetten for november måned.

Tariffarbeidet.

Nye overenskomster 3 — tvister 14.

Opplysningsarbeidet.

I årets løp er det i alt avviklet ca. 430 studietiltak med ca. 5000 deltakere. Herav 165 tiltak med utelukkende faglige emner fordelt på ukeskurs, dagskoler, kveldsskoler, forelesningsrekker, helgekurs og studieringer.

Det er avviklet 4 TWI-kurs med 48 deltakere.

Kontorets sekretærer har til sammen hatt 168 reisedager.

Møre og Romsdal.

LO's distriktskontor, Molde.

Organisasjonsoversikt.

I distriktskontorets arbeidsområde pr. 1. januar 1968 var det 14 samorganisasjoner omfattende 267 fagforeninger.

31. desember 1968: 14 samorganisasjoner omfattende 267 fagforeninger.

1. januar 1968: 310 fagforeninger med 19 741 medlemmer.

31. desember: 307 fagforeninger med 20 375 medlemmer.

Nye fagforeninger.

Norsk Bekledningsarbeiderforbund:

Bekledningsarbeidernes forening, Sunndalsøra — 12 medlemmer.

Norsk Arbeidsmandsforbund:

Tingvoll Rengjøringsgruppe — 7 medlemmer.

Oppløste fagforeninger.

Norsk Bekledningsarbeiderforbund:

Isfjorden Konfeksjonsarbeiderforening nedlagt. 12 medlemmer gått inn i Åndalsnes Konfeksjonsarbeiderforening.

NNN:

Finnøy Næringsmiddelarbeidergruppe nedlagt. 1 medlem.

Norsk Treindustriarbeiderforbund:

Valsøyfjord Bøkkerforening oppløst.

Norsk Kommuneforbund:

Alesund Kommunale Tjenestemannsforening og Nordre Sunnmøre Kommunale Tjenestemannslag, avd. 32, gått sammen i Sunnmøre Kommunale Forening.

Norsk Arbeidsmandforbund:

Bud Vegarbeiderforening nedlagt. 7 medlemmer overført til Fræna Vegarbeiderforening.

Møter.

I 1968 har Tilsynsutvalget hatt 4 møter og behandlet 9 saker:

I samarbeid med samorganisasjonene, fagforeninger, ungdomslag og partilag har kontoret vært engasjert i 50 møter med emner: «Den faglige situasjon» — «Kollektiv hjemforsikring» — «Nyorganisering» — «Faglig/politisk samarbeid» — «Tillitsmannsarbeid» — med 750 deltakere.

I forbindelse med LO's Verve- og agitaskampanje er det holdt 41 møter og konferanser.

«Treningsprogrammet i Verve- og agitasjonsteknikk» er i året holdt på 13 steder med 100 deltakere.

Sammen med partikontoret er arrangert en faglig/politisk fylkeskonferanse med 160 representanter fra 74 fagforeninger og partilag.

Faglig/politisk samorg./kommunekonferanse er holdt på 5 steder med 129 deltakere.

LO's tillitsmannskonferanse ble avviklet i Molde med 40 deltakere. Innleder var sekretær Thorleif Andresen.

Sekretæren har representert kontoret på 25 møter i kommunal og statlig regi.

Tariffarbeid.

- a) Nye tariffer 3.
- b) Reviderte tariffer 4.
- c) Forhandlinger om tariffvister 12.

Opplysningsarbeidet.

I året 1968 har kontoret sammen med AOF's avdelingskontor i Trondheim, fra 1. oktober sammen med AOF's avdelingskontor i Molde, de lokale samorganisasjoner, AOF-foreninger og AUF's distriktslag holdt: 7 TWI-kurs med 89 deltakere, 3 ukeskurs med 68 deltakere og 2 faglig/politiske helgekurs med 50 deltakere.

Sekretæren har forelest på de fleste helge- og ukeskurs om «Fagbevegelsens oppbygging» og «Lover og avtaler i arbeidslivet».

Det har vært holdt 7 startkonferanser med 115 deltakere og 2 ringlederkurs med 20 deltakere.

I tillegg har det vært i gang 98 studietiltak med 1101 deltakere + 45 ringer i «Program 69» med 270 deltakere.

Antall reisedager.

Sekretæren har i året 1968 hatt 134 reisedager.

Telemark og Vestfold.

LO's distriktskontor, Porsgrunn.

Medlemsoversikt.

Pr. 31. desember 1968 var det i kontorets område 432 fagforeninger med ca. 47 000 medlemmer.

Det er 14 samorganisasjoner i kontorets område.

Nye fagforeninger.

Telemark Fylkeskommunale Tjenestemannsforening. Langesund Næringsmiddel arbeidergruppe, Grungedal Meieriarbeidergruppe og Porsgrunn Transportarbeiderforening.

Oppløste fagforeninger.

Horten Kjemiske Arbeiderforening, Thorstrand Sag- og Høvleri-arbeiderforening, Larvik, Stenhuggernes fagforening, Tønsberg. Telemark krets og Telemark landpostbudlag er slått sammen til en avdeling, Telemark krets.

Møter.

Sekretær Harald E. Olsen har deltatt i følgende møter og konferanser: Agitasjon og nyorganisering 23, møter i fagforeninger 38, samorganisasjonene 17, andre organisasjoner 36 og møter om tariff-tvister 16.

Opplysningsarbeidet.

Sekretæren har forelest ved følgende tiltak: Helgekurs arrangert av Brevik og Kragerø Samorganisasjoner, Larvik Samorganisasjon, Sandefjord AUL, Kvinneutvalget i Vestfold, Vestfold Arbeiderparti og Telemark Arbeiderparti. Kursleder og foreleser på faglig dagskole i Porsgrunn.

Foreleser på faglige dagskole i Tønsberg og Porsgrunn. Foreleser på kveldsskole i Porsgrunn, Larvik og Kongsberg. Foreleser på faglig ungdomskurs på Fagerfjell.

Forelesning i skolene om lover og avtaler og arbeidslivets organisasjoner.

Tveten Ungdomsskole, Porsgrunn, 4 puljer til sammen 400 elever. Kjølnes Ungdomsskole, Porsgrunn, 3 puljer til sammen 150 elever. Vestsiden Ungdomsskole, Porsgrunn, 1 pulje til sammen 80 elever. Tønsberg Ungdomsskole, Tønsberg, 3 klasser til sammen 80 elever. Bredablikk Framhaldskole, Sandefjord, 1 klasse til sammen 300 elever.

Møter med arbeidsplasskontakter

ble holdt på våren i følgende samorganisasjoners distrikter:

Holmestrand, Horten, Tønsberg, Sandefjord, Larvik, Kragerø, Skien, Notodden, Rjukan og Porsgrunn 2 møter.

Kontoret tok ut deltakere fra fagbevegelsen til Folk og Forsvars kontaktkonferanser:

Kvinnene og Forsvaret, 25. og 26. januar på Lifjell Hotell. Fagorganisasjonen og Forsvaret 27. og 28. januar på Lifjell Hotell. Ungdommen og Forsvaret 10. og 11. februar på Grand Hotell, Tønsberg. Kvinnene og Forsvaret 12. og 13. februar på Grand Hotell, Tønsberg.

TWI-kurser.

Det er i kontorets område holdt følgende TWI-kurs: Vestfold 4 grupper med 66 deltakere og Telemark 14 grupper med 133 deltakere.

Samlet deltakerantall i studietiltak i Vestfold og Telemark:

Vestfold 272 tiltak med 2826 deltakere og Telemark 397 tiltak med 4272 deltakere. Til sammen 669 tiltak med 7098 deltakere.

Vi har kontorfellesskap med AOF's to instruktører, Per Joranger og Tor Halvorsen.

Verve- og agitasjonskampanjen.

Det er opprettet aksjonsutvalg i 6 av våre samorganisasjoner, i de øvrige samorganisasjoner fungerer styrene som aksjonsutvalg.

Presentasjon av Verve- og agitasjonskampanjen ble foretatt på tillitsmannskonferansen i september måned.

Det møtte 45 tillitsmenn på konferansen i Vestfold og 57 tillitsmenn på konferansen i Telemark. Konferansene ble godt dekket av arbeideravisene, og også av den borgerlige presse som var innbudt.

I samarbeid med AOF's avdelingskontor og de lokale samorganisasjoner er det gjennomført 12 helgekonferanser med 231 tillitsmenn som deltakere.

Programmet var: 1. Kurset i Verve- og agitasjonsteknikk. 2) Innledning om «Program 69» og gjennomgåelse av første lærebrev, «Program 69» er gjennomført av 41 brevringer med 257 deltakere i Vestfold og 74 brevringer med 487 deltakere i Telemark. Til sammen 115 brevringer med 744 deltakere.

Brevik Samorganisasjon som består av 7 fagforeninger har hatt 14 ringer med 91 deltakere.

Kurset i Verve- og argumentasjonsteknikk er holdt for 14 grupper med 255 deltakere.

Tilsynsutvalget

har hatt 6 møter.

Sekretæren har i året hatt 176 reisedager/møtekvelder.

Østfold.

LO's distriktskontor, Sarpsborg.

Organisasjonsoversikt.

I kontorets arbeidsområde var det pr. 1. januar 1968 7 samorganisasjoner — 277 fagforeninger, og et samlet medlemstall på 40 671.

Pr. 31. desember 1968 var det 7 samorganisasjoner med 266 fagforeninger og et samlet medlemstall på 40 130, heri inkludert endel klubber og Østfold-foreninger.

Endringer i foreningene 1968.

Ise Jern- og Metallarbeiderforening er gått inn i avd. 49, Sarpsborg Jern- og Metallarbeiderforening.

Sundløkken Kjemiske Arbeiderforening er gått inn i Karbidarbeidernes forening, her.

Oppløste foreninger.

Prisetatenes Funksjonærforening er oppløst. — Melding 10. desember 1968.

Nordre Våler Skog- og Landarbeiderforening er opphørt.

Hauge fagforening, Fredrikstad, er opphørt.

Nye foreninger.

Kambo Skog- og Landarbeiderforening er gjenopptatt.

Askim Skinn- og Lærarbeiderforening er rekonstituert etter å ha ligget nede i lengre tid.

Rakkestad faglige samorganisasjon har også i 1968 ligget nede, tross gjentatte forsøk på å få denne i aktivitet.

Møter.

Det er i 1968 holdt 6 møter i tilsynsutvalget og behandlet 31 saker.

Kontoret har vært representert i samorganisasjonene på i alt 14 møter som fordeler seg på årsmøter, styremøter og felles fagforeringsstyremøter.

Kontoret har vært representert i 6 fagforeninger.

Nyorganisering.

Det er i 1968 organisert 150 personer med bistand fra kontoret, samt foretatt 8 overføringer.

I forbindelse med nyorganisering har sekretæren deltatt i 13 møter.

Nye overenskomster.

Følgende nye overenskomster er opprettet:

Østfold Hullkortsentral, Sarpsborg, Svinesund Kafeteria, Svinesund, og Vaktkompaniet, Fredrikstad (rettssak).

Representasjon.

Sekretæren har representert i følgende: Årsmøte i Østfold distriktslag av AUF, Årsmøte i Østfold Arbeiderparti, ABF's årskonferanse i Trollhättan, Sverige, Konstituerende møte i Faglig Forum, Fredrikstad, LO-konferanse, Rena, 2 møter i LO's Representantskap, Studietur Bryssel — Bonn, Verve- og agitasjonskonferanse, Dovre, Landskonferanse i Oslo for byggeutvalgene. Studietur til Sverige — valgkampen 1968.

Studie-og opplysningsarbeidet.

Det er 1968 avviklet TWI-kurs for 13 grupper med 116 deltakere.

Det er avviklet en ungdomskonferanse med 17 deltakere og en ungdomskonferanse i Halden.

Kontoret har arrangert en konferanse for samorganisasjonenes tillitsmenn.

Konferansen behandlet LO's Verve- og agitasjonskampanje.

Kontoret arrangerte sammen med Norsk Papirindustriarbeiderforbund og Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund en konferanse for faglige tillitsmenn i fylket vedrørende strukturendringer — den eldre arbeidskrafts problemer. 40 deltakere.

Kontoret har stått for arrangementet av en sekretærkonferanse i Ørje.

Faglig/politisk arbeid.

Sekretæren har ledet 1 faglig/politisk konferanse på Sørmarka og 1 i Fredrikstad, samt deltatt i faglig/politisk møte.

Andre organisasjoner.

Sekretæren har deltatt i møter og konferanser i et antall av 32 i ulike organisasjoner.

Kontoret arrangerte et møte for de største bygningsarbeiderforeninger i Østfold, hvor spørsmål som vil bli tatt opp til behandling i utvalget for byggebransjen ble drøftet.

Forelesninger.

Sekretæren har i 1968 forelest i 20 arrangementer som møter, kurser, etc. for samorganisasjoner — egne kurs — og for andre organisasjoner.

Verve- og agitasjonsarbeidet.

Sekretæren har deltatt i 29 møter i samorganisasjonene, verveutvalgene, fagforeningene og LO i forbindelse med verve- og agitasjonskampanjen.

Konferanser.

I forbindelse med verve- og agitasjonskampanjen er det avviklet konferanser på følgende steder:

I Indre Østfold med 19 deltakere, i Sarpsborg med 19, i Moss med 29, i Halden med 35 og i Fredrikstad med 31 deltakere.

Videre en konferanse for samorganisasjonenes formenn og fylkets verveutvalg.

«Program 69».

Sekretæren har innledet om «Program 69» på startkonferanser følgende steder:

Mysen 21 deltakere, Moss 36, Askim 30, Sarpsborg 40, Halden 35 og Fredrikstad 40 deltakere.

Kurser i verveteknikk.

Sekretæren har avviklet 9 kurser i verveteknikk.

Forskjellig.

Det er i 1968 mottatt 955 journalførte skriv og rundskriv fra LO-forbund o. a., og sendt ut 714 journalførte skriv fra kontoret.

Videre rundskriv til fagforeninger og forbund.

I tillegg til dette har det vært atskillig stensilering i forbindelse med kurser, faglig/politiske konferanser, rapporter til distriktskontorene, verve- og agitasjonskampanjen, samt for noen samorganisasjoner og fagforeninger.

Permisjoner.

Kontordame Inger Marie Andersen var helt sykmeldt fra 1. april—31 mai 1968, og har arbeidet halv dag i tida 1. juni—9. september 1968.

Reisedager.

Sekretæren har i 1968 hatt i alt 174 reisedager.

Rogaland.

LO's Distriktskontor, Stavanger.

Organisasjonsoversikt:

I Distriktskontorets område var det pr. 1. januar 1968 9 samorganisasjoner med 217 fagforeninger, til sammen 36 150 medlemmer. Pr. 31. desember 1968 9 samorganisasjoner med 213 fagforeninger, til sammen 36 350 medlemmer.

Vi har i året fått en ny fagforening, idet vi har fått avdeling av Hotell- og Restaurant- Arbeiderforbundet i Sauda med vel 20 medlemmer.

I Stavanger hadde vi 5 avdelinger av Jern- og Metallarbeiderforbundet. De er nå slått sammen til en storavdeling.

Vi regner med at vi neste år vil få ytterlig en storavdeling innen det nye Bekledningsarbeiderforbundet.

Møter.

Det er i året holdt 8 møter i Tilsynsutvalget.

Tariffarbeidet.

Kontoret har i året 1968 opprettet 4 nye overenskomster, revidert 11 overenskomster og behandlet 37 rene tvistesaker med NAF.

Reisedager.

Det har ved kontoret vært 127 reisedager, i tillegg kommer alle kveldsmøter i Stavanger og Sandnes.

Agitasjon.

Ved A/S ALNOR, Karmøy, har vi nå fått en korttidssekretær som skal foreløpig virke i 6 måneder.

Vi regner med å få 50 prosent organisasjon i den tiden slik at vi kan sette fram krav om overenskomst.

I forbindelse med LO's vervekampanje og opplysningsvirksomhet med henblikk på aksjon 69, har vi valgt samtlige fastlønte tillitsmenn til fylkesaksjonsutvalget. Vi har konstituert lokalt agitasjonsutvalg i hver av de 9 samorganisasjoner vi har i fylket. Det er gjort et bra arbeid hittil, noe som antall ringer i «Program 69» viser.

Opplysningsarbeidet.

Kontoret arrangerte som vanlig «ROGALANDSKURSET», som er ukekurs. Vi hadde 60 søkere, hvorav 38 fikk stipend.

Kursleder Per Aase.

Vi arrangerte også et ukekurs for studieledere med 19 deltakere. Vi fikk i år ansatt egen studieinstruktør, men han ble bare værende ca. ½ år, og dermed får LO-kontoret igjen arbeidet med opplysningsarbeidet inntil vi får den nye studieinstruktør, som kommer ca. 15. februar 1969.

Etter oppdrag av Folk og Forsvar arrangerte LO-kontoret en helgekonferanse med 25 deltakere fra hele fylket.

Etter oppdrag av AKAN ordnet kontoret også med deltakere til en konferanse i Haugesund med deltakere fra hele fylket.

Som formann i Vern og Velferd sto også i år sekretær Aase for en vernelederkonferanse med vel 200 deltakere fra hele fylket.

Kontoret har som vanlig ordnet med alle TWI-kurs.

Troms- og Vest-Finnmark.

LO's distriktskontor, Tromsø.

Organisasjonsoversikt.

I distriktskontorets arbeidsområde var det pr. 31. desember 1968 287 fagforeninger med om lag 15 800 medlemmer.

Til samme tid var det i samme område 11 samorganisasjoner.

Nye fagforeninger.

Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund:

Skarsvåg Næringsmiddelarbeiderforening, Lenangstraumen Næringsmiddelarbeiderforening og Kastfjord Næringsmiddelarbeiderforening.

Norsk Kommuneforbund.

Tromsø Vaktmesterforening.

Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund.

Balsfjord Jern- og Metallarbeiderforening.

Utgåtte fagforeninger.

Norsk Postforbund: Tromsø Postbudforening er oppløst og medlemmene er overført Tromsø avd. av Norsk Postforbund.

Tariffarbeidet.

a) Det er i virkeåret opprettet 6 nye overenskomster. b) Det er revidert 5 overenskomster. c) Behandlet 25 tvistesaker.

Møter.

Tilsynsutvalget har i 1968 hatt 2 møter. Møter i samorganisasjonene 42. I fagforeningene 15, i andre organisasjoner 30. Konferanser m. v. 41.

I forbindelse med kontorets møtevirksomhet kan spesielt nevnes:

Forsvars- og sikkerhetskonferanser.

I dagene 21. og 22. mars arrangerte kontoret, i samarbeid med DNA sentralt, en forsvars- og sikkerhetskonferanse for samtlige av arbeiderbevegelsens fastlønte tillitsmenn i Nord-Norge.

Konferansen ble holdt på Bardufoss Hotell og ble meget vellykket. Forelesere på konferansen var bl. a. forsvarsminister Grieg Tidemann, forsvarssjefen for Nord-Norge, stortingsmann Rolf Hellem, og sekretær i Utenriksdepartementet, Stoltenberg.

Sekretærkonferanser.

I dagene 18. og 19. april arrangerte kontoret sekretærkonferanse for samtlige av arbeiderbevegelsens fastlønte tillitsmenn i Nord-Norge. Konferansen ble holdt i Hammerfest. Sekretær Ronald Bye innledet om LO's verve- og agitasjonskampanje, og sekretær Paul Engstad jr. om den politiske situasjon.

Faglig distriktskonferanse.

For å markere starten av LO's verve- og agitasjonskampanje i vårt distrikt, arrangerte kontoret faglig distriktskonferanse for Troms og Vest-Finnmark fredag den 27. september. Konferansen ble holdt i Tromsø og ble meget vellykket. Fra LO sentralt møtte sekretær Ronald Bye.

Folk og Forsvars-konferanser.

I samarbeid med Folk og Forsvar arrangerte kontoret to Folk og Forsvars-konferanser for Vest-Finnmark i Hammerfest. I dagene 26. og 27. september konferansen «Ungdommen og Forsvaret» og i dagene 28. og 29. oktober konferansen «Vårt Total Forsvar».

AKAN-konferanser.

I samarbeid med «Arbeidslivets Komité mot Alkoholisme og Narkomani» arrangerte kontoret såkalte AKAN-konferanser i Hammerfest fredag 18. oktober og i Tromsø mandag den 21. oktober.

Studiearbeidet.

I samarbeid med AOF's avdelingskontor arrangerte kontoret faglige dagskoler i Harstad i tiden 19.—24. februar og i Tromsø i dagene 18.—23. mars. Sekretæren foreleste om LO's oppbygging og virkemåte — forhandlingsteknikk — moderne lags- og møteaktiviteter.

I dagene 27., 28. og 29. februar arrangerte kontoret, i samarbeid med Honningsvåg AOF-forening, sekretærkurs for fagforeningssekretærer i Honningsvåg.

Sekretæren har holdt følgende forelesninger:

Lørdag den 3. februar om LO's oppbygging og virkemåte på Norsk Sjømannsforbunds helgekurs, som ble holdt på Bardufoss Idretts-senter. I dagene 26.—28. mars om Arbeidervernloven og Ferieloven på AOF's faglige ukeskurs for Nord-Norge, som ble holdt på Polarsirkelens Høyfjellshotell. I helgen 30. og 31. mars om moderne møter- og lagsaktiviteter på et tillitsmannskurs som Finnmark Arbeiderparti arrangerte i Alta, og samme forelesning på Finnmark Arbeiderpartis tillitsmannskurs, som ble holdt på Repparfjord Turiststasjon i helgen 20. og 21. april. Torsdag den 2. mai om «Fagbevegelsens studiebehov» på AOF's studielederkurs holdt på Bardufoss Idrettssenter, og i helgen 29. og 30. juni om «Ungdommen og Fagbevegelsen» på Troms D-lag av AUF's helgekurs som ble holdt i Tromsø.

Reisedager.

Sekretær Rolf Nilssen har i 1968 hatt 111 reisedager.

Nord- og Sør-Trøndelag.

LO's distriktskontor, Trondheim.

Organisasjonsoversikt.

I distriktskontorets arbeidsområde var det 1. januar 1968 26 samorganisasjoner med til sammen 371 tilsluttede foreninger, og ved årets utgang like mange samorganisasjoner med 368 foreninger.

Til sammen var det i kontorets område 1. januar 1968 508 foreninger, og pr. 31. desember 1968 503 foreninger.

Utgåtte foreninger.

Buvik Verkstedklubb, Fjæremfossens Anleggsarbeiderforening, Røros Næringsmiddelarbeidergruppe, Sjø Arbeidsmannsforening, Trondheim Støperiarbeiderforening, Trøndelag Hotell- og Restau-

rantforening av Arbeidsledere, Holmen Skog- og Landarbeiderforening og Namsos Bekledningsarbeiderforening.

Nye foreninger.

Steinkjer Kjemiske forening, NTL forening 55, Levanger, og Arbeidernes Presseforening, avd. Røros.

Tariffarbeid.

7 nye overenskomster, 13 reviderte overenskomster og 23 tvistesaker.

Møtevirkosomheten.

4 møter i tilsynsutvalget, 31 møter i samorganisasjoner, 12 møter i fagforeninger og 104 andre møter som bl. a. omfatter tvister og opplysningsarbeid.

Opplysningsarbeid.

TWI-instruktør E. K. Hansen har holdt 22 kurs med til sammen 262 deltakere.

Sekretærene har holdt 44 forelesninger i emner om Hovedavtalen, Ferieloven, Praktisk tillitsmannsarbeid, Arbeidsplassen og samfunnet, Kollektiv hjemforsikring, Forhandlingsteknikk, Demokrati på arbeidsplassen og Fagbevegelsen i framtida. For øvrig forelesninger på 6 yrkesskoler om «Lover og avtaler i arbeidslivet».

Kontoret har lagt opp til, ledet og forelest på en faglig dagskole trinn II i Trondheim for Norsk Tjenestemannslag med 27 deltakere.

Det er sendt 4594 skriv og mottatt 1461.

Gjengaar fratrådte sin stilling ved kontoret 31. oktober.

Reisedager.

Haugen 101 og Gjengaar 86.

Fylkesutvalget for samorganisasjonene i Akershus.

Årsmøtet 1968:

På årsmøtet den 5. juni 1968 ble dette styret valgt: Formann, Alf Haakensen, Skedsmo og omegn, nestformann, Leif Stensrud, Indre Follo, styremedlemmer, Olaf Berntsen, V. Romerike, Erling Kristiansen, Asker, Arve Frenningsmoen, Asker. Varamenn: Ingrid Harstad, Nittedal og Hakadal, Horace Tyrås, Skedsmo og omegn, og Ella Gulbrandsen, Indre Follo.

På årsmøtet holdt Ronald Bye en innledning om LO's verve- og agitasjonskampanje.

Fra Skedsmo og omegns faglige samorganisasjon forelå det for årsmøtet et forslag til LO om å opprette et LO-kontor for Akershus.

Videre forelå det forslag om en annen geografisk inndeling av samorganisasjonene i Akershus.

Møter:

Fredag den 27. september 1968 ble det arrangert et møte i samband med LO's verve- og agitasjonskampanje på «Stratos» i Oslo.

Programmet for møtet var:

LO's oppgaver og målsetting ved sekretær Odd Højdahl, LO. LO-kampanjen i Akershus ved sekretær Trygve Aakervik.

Ca. 40 fagforenings- og samorganisasjonstillitsmenn deltok på møtet.

Representasjon:

Sekretæren har deltatt på møter i Vestre Romerike fagl. Samorganisasjon.

LO's verve- og agitasjonskampanje:

Da Akershus ikke har noe LO-kontor, besluttet Fylkesutvalget å søke LO om å få midler til å tilsette en korttidssekretær for å ta seg av LO's verve- og agitasjonskampanje.

Det ble bevilget kr. 10 000.00, og styret tilsatte klubbformannen på NEBB, Jan Balstad, for perioden oktober/november 1968.

Jan Balstad har besøkt følgende samorganisasjonsstyrer: Asker, Indre Follo, Drøbak-Frogn, Skedsmo og omegn, Vestre Romerike, Nes, Vestby og Son.

Etter styremøtene ble det lagt til rette felles styremøter for fagforeningsstyrene eller representantskapsmøter på følgende steder:

Fellesmøte for de tre samorganisasjonene i Follo, Skedsmo og omegn og Vestre Romerike. Emnet for disse fellesmøtene var «Verve- og agitasjonskampanjen» og «Program 69».

Skedsmo og omegn samt Follo la opp til helgekurs henholdsvis på Gorolund, Arnes og Østråt, Nesodden. Begge med god deltakelse og fornøyde deltakere.

Asker og Vestre Romerike la opp til sentrale studieringer i samorganisasjonens regi. Dette falt ikke så heldig ut.

I sin rapport peker Jan Balstad på at oppgavene etter hvert er blitt så store i Akershus, at det blir nødvendig å se på mulighetene for å få opprettet et LO-kontor for Akershus

Kontoret.

Som vanlig er vårt platekartotek åjourført i overensstemmelse med rapporter fra forbundene og videresendt til samorganisasjonene.

Formannen og sekretæren har deltatt på LO's representantskapsmøter.

For øvrig har såvel korttidssekretæren og fylkesutvalgets sekretær hatt en livlig korrespondanse i forbindelse med LO's verve- og agitasjonskampanje.

Fylkesutvalget har innstilt overfor LO på medlemmer til diverse arbeids- og tiltaksnemnder i Akershus.

Samorganisasjonene i Frogn, Vestby og Indre Follo har vedtatt å slutte seg sammen til en samorganisasjon. Dette er godkjent i Landsorganisasjonen.

Følgende samorganisasjoner med antall fagforeninger har vi for tiden i Akershus:

Asker faglige samorganisasjon, 16 foreninger, Bærum faglige samorganisasjon, 39, Indre Follo samorganisasjon, 25, Drøbak/Frogn samorganisasjon, 13, Skedsmo og omegn faglige samorganisasjon, 65, Nittedal/Hakadal samorganisasjon, 9, Vestre Romerike samorganisasjon, 30, Aurskog-Høland samorganisasjon, 33, Sørum-Blaker samorganisasjon, 11, Nes samorganisasjon, 25, Vestby-Son samorganisasjon, 12, og Øvre Romerike samorganisasjon, 39. Til sammen 317 fagforeninger samt uten samorganisasjoner, Enebakk og Nesodden, 10 fagforeninger. I alt 327 fagforeninger.

Statistisk oversikt.

Tabell I

er en oppstilling av Landsorganisasjonens medlemstall fra 31. desember 1923 til 31. desember 1967.

I 10-årsperioden 1925—1935 steg medlemstallet med 128 409 medlemmer eller 133.9 prosent. Fra 1935 til 1939 var det jevn stigning, mens medlemstallet sank i krigsårene fram til 7. mai 1945. Ved utgangen av 1945 hadde medlemstallet imidlertid steget igjen, og i 10-årsperioden 1935 til utgangen av 1945 var det en stigning på 115 580 medlemmer eller 51.5 prosent. Fra 1946 til 1956 steg medlemstallet med 138 387 medlemmer eller 34.0 prosent, og fra 1957 til 1967 med 24 794 medlemmer eller 4.5 prosent.

Tabell II

viser medlemsbevegelsen for de enkelte forbund 1939—1967.

Tabell III

viser forandring i medlemstallet fra 31. desember 1966 til 31. desember 1967 innenfor de enkelte fylker både i absolutte og relative tall.

Tabell IV

er utarbeidet på grunnlag av forbundenes årsrapporter og viser antall avdelinger/foreninger og medlemmer i de ulike forbund pr. 31. desember i 1966 og 1967, samt endringene i året.

Ved utgangen av 1966 sto 40 forbund (av dem 2 fellesforbund) med til sammen 574 030 medlemmer, fordelt på 4776 avdelinger/foreninger, tilsluttet Landsorganisasjonen. Pr. 31. desember 1967 var de tilsvarende tall 38 forbund (av dem 2 fellesforbund) med 570 210 medlemmer fordelt på 4683 avdelinger/foreninger. Medlemstallet viser en nedgang på 3820 medlemmer eller 0.67 prosent fra 1966 til 1967.

Tabell V

gir et bilde av organisasjonsforholdene, ordnet geografisk. Medlemmer i alle forbund er fordelt på samtlige byer og herreder innenfor hvert fylke (kommuneinndelingen pr. 1. januar 1967). Medlemmer i avdelinger på Svalbard, avdelinger i utlandet og i landsomfattende avdelinger og direkte medlemmer er ført opp for seg.

Landet sett under ett viser at det i byene var 375 450 medlemmer og i landdistriktene 173 896 medlemmer. På Svalbard og Jan Mayen var det 223 medlemmer og i utenlandsavdelinger 10 124 medlemmer. Antall direkte medlemmer var 7108.

I landsomfattende avdelinger/foreninger er det registrert 18 525 medlemmer, men av disse er 15 116 medlemmer tatt med under underavdelinger i byer og herreder i de enkelte fylker der de hører hjemme.

Det er til sammen 10 517 direkte medlemmer og medlemmer i landsomfattende avdelinger som ikke kan fordeles på byer og herreder i fylkene.

Tabell VI

viser en fylkesvis fordeling av medlemmer i alt og herav menn og kvinner samt kvinnelige medlemmer i prosent av medlemmer i alt innenfor de ulike forbund. Antall kvinnelige medlemmer i

Landsorganisasjonen utgjør pr. 31. desember 1967 124 689 eller 21.9 prosent av samlet medlemstall i 1967. Tilsvarende tall i 1966 var 121 195 eller 21.1 prosent.

Tabell VII

gir en oversikt over fagblader, antall nummer, gjennomsnittlig opplag og gjennomsnittlig antall sider pr. nummer for året 1967.

Tabell VIII

gir en oversikt over tariffsaker behandlet i Sekretariatet i løpet av 1968.

Tabell IX

er en oppstilling av konflikter som er meldt til Landsorganisasjonen.

Tillitsmenn og funksjonærer.

I 1967 hadde LO og 38 tilsluttede forbund til sammen 161 valgte tillitsmenn med fast lønn, av dem 3 kvinner, og 102 ansatte tillitsmenn, av dem 4 kvinner. Hertil kom 27 valgte tillitsmenn som hadde en viss årlig godtgjøring for sitt arbeid.

I forbundene og LO var ansatt 318 funksjonærer, av dem 272 kvinner. Tallet for funksjonærer inkluderer 1 revisjonssjef og 8 revisorer.

Dessuten var det 53 andre tilsatte (provisjonslønte, kantinehjelp m. m.), av dem 19 kvinner.

Arbeidskonflikter 1968.

I 1968 har det vært tre godkjente konflikter, hvorav én var påbegynt i 1967. Det var Hotell- og Restaurant-Arbeider-Forbundets konflikt ved Lyng Kafeteria og Gjesteheim, Lyngdal. Bedriften nektet å opprette tariffavtale. Konflikten ble løst ved at det ble opprettet overenskomst direkte med de ansatte på de samme vilkår som forbundet hadde krevet.

Transportarbeiderforbundet hadde to konflikter, begge for drosjesjåfører, henholdsvis i Stavanger og Trondheim. I Stavanger ble et framsatt meklingsforslag forkastet av drosjeeierne, og i Trondheim ble meklingen brutt, vesentlig på grunn av kravet om kompensasjon for arbeidstidsforkortelsen. Resultatet ble fornyelse av overenskomstene i samsvar med årets tariffoppgjør.

Følgende tabell viser et sammendrag over godkjente konflikter de siste fem årene:

År	Antall konflikter	Antall arbeidere		Antall tapte arbeidsdager	Utbetalt stønad fra forbundene	Utbetalt refusjon av LO
		I alt	Organiserte			
1964	3	230	221	949	9 308,44	1 262,50
1965	3	257	244	2 079	39 502,50	3 450,00
1966	1	8	8	32	—	—
1967	4	220	167	2 423	46 018,00	6 887,50
1968	3	150	91	2 273	47 299,00	9 246,25

Reviderte overenskomster ved tariffrevisjonen 1968.

	Antall tariffier	Antall arbeidere i alt	Antall organiserte
<i>Vår/ag:</i>			
I NAF	154	232 966	200 955
Utenfor NAF	5 493	205 129	133 291
Til sammen	5 647	438 095	334 246
Herav staten	46	11 117	8 977
<i>Høst/ag:</i>			
I NAF	13	13 919	8 704
Utenfor NAF	354	79 540	60 475
Til sammen	367	93 459	69 179
Herav staten	24	16 721	12 893
<i>Vår- og høst/ag i alt:</i>			
I NAF	167	246 885	209 659
Utenfor NAF	5 847	284 669	193 766
Til sammen	6 014	531 554	403 425
Herav staten	70	27 838	21 870

I tillegg til ovenstående tall kommer Statens lønnsregulativ og statsansatte rengjøringskvinner.

Tabell I, 1967.

**Sammendrag av Landsorganisasjonens medlemstall
pr. 31. desember 1923—1967.**

		Antall avdelinger	Antall medlemmer	
31. desember	1923	1 281	85 599	
—>	1924	1 191	92 767	
—>	1925	1 237	95 931	
—>	1926	1 187	93 134	
—>	1927	1 314	94 154	
—>	1928	1 470	106 182	
—>	1929	1 721	127 017	
—>	1930	1 861	139 591	
—>	1931	1 929	144 595	
—>	1932	2 008	153 374	
—>	1933	2 054	157 524	
—>	1934	2 211	172 513	
—>	1935	¹⁾ 2 635	¹⁾ 224 340	
—>	1936	¹⁾ 3 074	¹⁾ 276 992	
—>	1937	¹⁾ 3 433	¹⁾ 323 156	
—>	1938	¹⁾ 3 661	¹⁾ 344 795	
—>	1939	¹⁾ 3 833	¹⁾ 356 796	
—>	1940	3 556	306 341	
—>	1941	3 330	293 774	
—>	1942	3 557	299 694	²⁾ (289 000)
—>	1943	3 441	291 115	²⁾ (280 543)
7. mai	1945	3 199	267 726	²⁾ (225 337)
31. desember	1945	3 704	339 920	
—>	1946	3 998	407 029	
—>	1947	4 265	442 445	
—>	1948	4 346	456 297	
—>	1949	4 443	473 629	
—>	1950	4 605	488 442	
—>	1951	4 747	503 397	
—>	1952	4 871	515 593	
—>	1953	5 020	526 016	
—>	1954	5 079	538 587	
—>	1955	5 119	542 105	
—>	1956	5 175	545 416	
—>	1957	5 172	540 878	
—>	1958	5 193	543 513	
—>	1959	5 207	541 408	
—>	1960	5 129	541 549	
—>	1961	5 116	562 019	
—>	1962	5 128	565 062	
—>	1963	5 091	566 970	
—>	1964	4 995	570 953	
—>	1965	4 922	574 295	
—>	1966	4 776	574 030	
—>	1967	4 683	570.210	

¹⁾ Inkl. tall for Arbeidsløses foreninger ikke tilsluttet forbundene.

²⁾ Medlemmer i en del grupper som ble tvangstilsluttet LO under krigen er ikke regnet med i tallene som er angitt i parentesene.

³⁾ Sjømannsforbundets medlemmer utenfor Norge er ikke regnet med i dette tallet.

Tabell II, 1967.

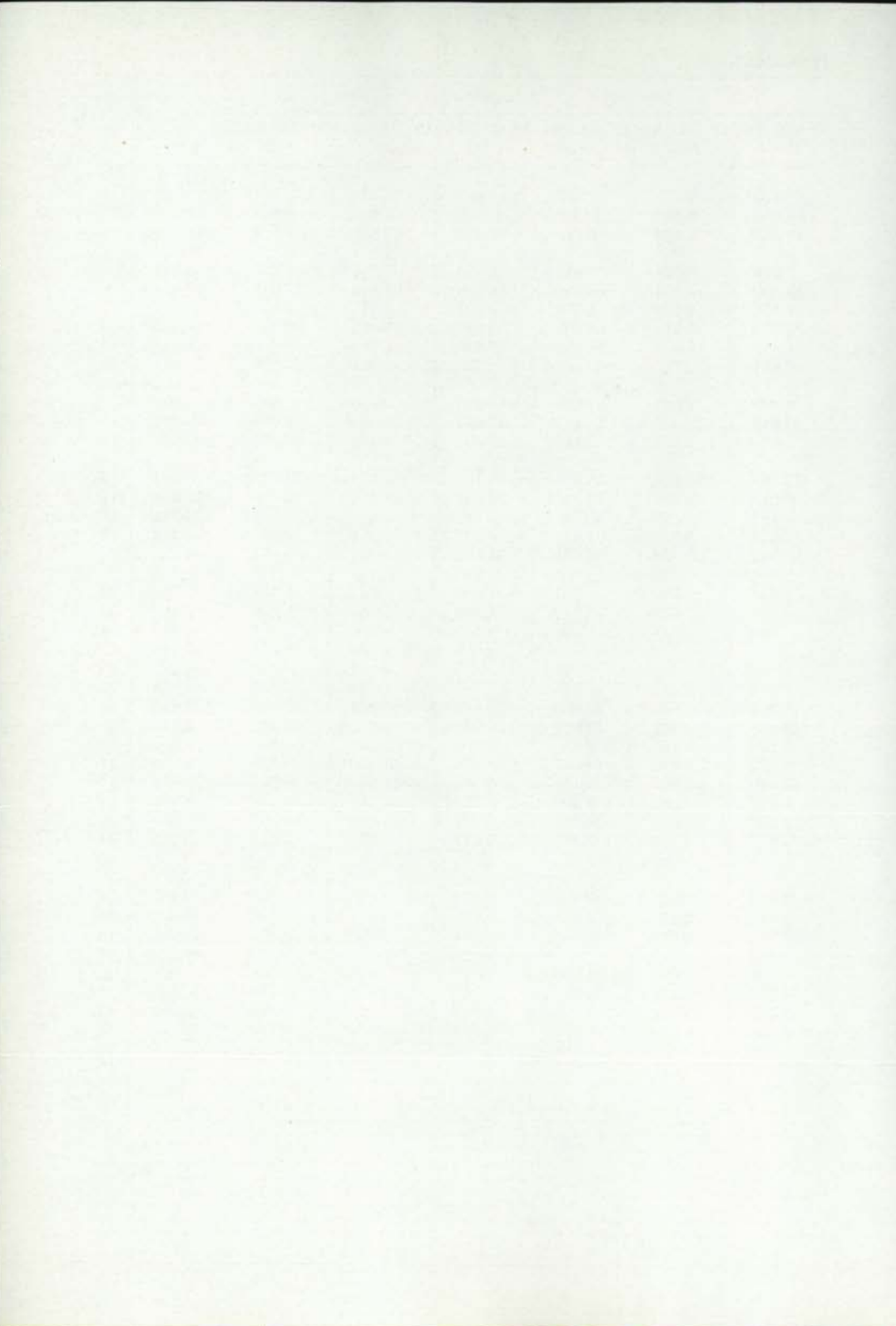
Medlemsbevegelsen

	Forbund	Medlemstall		
		Pr. 31. des. 1939	Pr. 7. mai 1945	Pr. 31. des. 1960
1	Arbeiderpartiets Presseforbund	176	—	419
2	Forbund for Arb.l. og Tekn. Funksj. ¹⁾	—	—	4 208
3	Arbeidsmandsforbundet	26 860	17 404	29 978
4	Baker- og Konditorforbundet ²⁾	2 797	2 683	3 344
5	Befalslaget ³⁾	—	—	—
6	Bekledningsarbeiderforbundet	8 682	5 076	13 636
7	Bokbinder- og Kartonasjearbeiderforb. ⁴⁾	2 748	2 372	4 539
8	Bygningsindustriarbeiderforbundet ⁵⁾	⁶⁾ 32 205	⁶⁾ 25 914	50 449
9	Elektriker- og Kraftstasjonsforbundet	3 646	3 302	11 300
10	Fengselstjenestemannsforbundet ⁷⁾	—	—	692
11	Grafisk Forbund ⁴⁾	—	—	—
12	Gullsmedarbeiderforbundet	701	669	1 002
13	Handels- og Kontorfunksj. Forbund	19 536	17 919	32 466
14	Hotell- og Restaurant-Arbeider-Forb.	6 916	1 878	7 422
15	Høvleriarbeiderforbundet ⁸⁾	6 229	4 228	—
16	Jern- og Metallarbeiderforbundet	32 605	30 572	68 573
17	Jernbaneforbundet	13 857	10 706	20 382
18	Kjemisk Industriarbeiderforbund	20 915	14 157	30 741
19	Kjøttindustriarbeiderforbundet	1 969	ca. 1 600	3 270
20	Kommuneforbundet	28 026	24 664	54 487
21	Lensmannsbetjentenes Landslag ⁸⁾	—	—	787
22	Litograf- og Kjemigrafforbundet ⁴⁾	974	831	1 576
23	Lokomotivmandsforbundet	1 701	1 784	2 076
24	Losforbundet ⁹⁾	—	¹⁰⁾ 42	492
25	Luftforsvarets Befalsforb. ¹¹⁾	—	—	—
26	Murerforbundet	3 905	2 446	5 206
27	Musikerforbundet	906	867	1 525
28	Nærings- og Nydelsesmiddelarb.forb. ²⁾	13 846	ca. 8 000	16 567
29	Papirindustriarbeiderforbundet	15 000	13 933	19 236
30	Politiforbundet ¹²⁾	—	—	2 148
31	Postfolkenes Fellesforbund	¹³⁾ 2 363	¹³⁾ 1 920	8 982
32	Sjømannsforbundet	27 834	¹⁴⁾ 16 000	47 954
33	Skinn- og Lærarbeiderforbundet	1 673	1 617	1 397
34	Skog- og Landarbeiderforbundet	25 814	22 037	23 514
35	Skotøyarbeiderforbundet	4 298	2 868	3 879
36	Stenindustriarbeiderforbundet ⁵⁾	1 706	865	735
37	Støperiarbeiderforbundet ¹⁵⁾	2 934	2 817	—
38	Tekstilarbeiderforbundet	8 357	5 218	9 744
39	Telefolkenes Fellesforbund	2 635	535	8 905
40	Tjenestemannslaget ¹⁶⁾	—	—	11 791
41	Tobakkarbeiderforbundet ²⁾	1 587	ca. 700	1 463
42	Tolltjenestemannsforbundet ¹⁷⁾	—	—	1 143
43	Transportarbeiderforbundet	20 804	14 652	23 657
44	Treindustriarbeiderforbundet	4 101	3 655	5 832
45	Typografforbundet ⁴⁾	4 173	3 795	5 933
46	Urmaker Svenneforbundet ¹⁸⁾	—	—	99
47	Arbeidsledige utenfor forbundene	4 317	—	—
	Riket	356 796	267 726	541 549

¹⁾ Norsk Forbund for Arbeidsledere og Tekniske Funksjonærer ble tilmeldt LO fra 1. juni 1951 som nyopprettet forbund. ²⁾ Baker- og Konditorforbundet og Tobakkarbeiderforbundet er fra 1. januar 1962 sammensluttet med Nærings- og Nydelsesmiddelarbeiderforbundet. ³⁾ Norges Befalslag ble tilsluttet LO fra 1. januar 1961. ⁴⁾ Fra 1. januar 1967 er Bokbinder- og Kartonasjearbeiderforbundet, Litograf- og Kjemigrafforbundet og Typografforbundet sluttet sammen til ett forbund: Norsk Grafisk Forbund. ⁵⁾ Norsk Bygningsarbeiderforbund og Norsk Høvleriarbeiderforbund ble slått sammen til ett forbund fra 1. juli 1949 med navnet Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund. Fra 1. januar 1961 er Norsk Stenindustriarbeiderforbund sammensluttet med Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund. ⁶⁾ Tall for Norsk Bygningsarbeiderforbund. ⁷⁾ Norsk Fengselstjenestemannsforbund ble tilsluttet LO fra 1. januar 1946. ⁸⁾ Lensmannsbetjentenes Landslag ble tilmeldt LO fra

Medlemstall							Løpnr.
Pr. 31. des. 1961	Pr. 31. des. 1962	Pr. 31. des. 1963	Pr. 31. des. 1964	Pr. 31. des. 1965	Pr. 31. des. 1966	Pr. 31. des. 1967	
423	455	452	467	466	461	468	1
4 535	4 855	5 262	5 459	5 905	6 497	7 019	2
29 986	29 484	29 116	27 979	27 682	27 474	27 239	3
3 405	—	—	—	—	—	—	4
3 364	3 524	3 548	3 576	3 398	3 393	3 412	5
13 800	13 511	14 259	14 159	13 479	13 013	12 923	6
4 555	4 520	4 556	4 577	4 571	4 816	—	7
52 043	52 419	51 394	50 046	49 863	49 514	48 463	8
11 619	11 954	12 152	12 249	12 741	12 978	13 480	9
691	716	748	770	804	815	841	10
—	—	—	—	—	—	13 407	11
1 069	1 024	1 033	990	976	987	999	12
36 645	38 372	38 425	37 634	38 900	39 090	40 377	13
9 428	9 167	9 345	10 002	9 473	10 325	9 918	14
—	—	—	—	—	—	—	15
72 588	73 191	75 028	75 453	78 135	79 312	78 013	16
20 013	19 586	19 324	19 232	18 770	18 150	17 665	17
31 152	30 992	30 595	33 842	34 949	33 774	32 374	18
3 659	3 758	4 024	4 202	4 211	4 467	4 466	19
56 444	57 298	59 831	63 593	64 004	65 931	68 569	20
801	770	800	791	755	773	752	21
1 673	1 797	1 837	1 869	1 917	1 918	—	22
2 037	2 073	2 049	1 960	1 908	1 876	1 850	23
480	448	449	439	419	394	363	24
—	—	—	1 560	1 591	1 704	1 746	25
5 102	5 110	5 023	4 808	4 702	4 616	4 585	26
1 484	1 421	1 271	1 280	1 245	1 257	1 216	27
19 365	24 641	25 609	24 832	23 865	23 659	23 445	28
19 608	19 231	19 088	18 978	18 619	18 384	17 846	29
2 139	2 193	2 213	2 274	2 240	2 280	2 302	30
9 106	9 575	10 077	10 274	10 495	10 769	11 089	31
47 010	45 953	43 169	42 086	41 930	39 907	37 527	32
1 457	1 362	1 300	1 263	1 281	1 238	1 195	33
22 270	20 955	20 369	19 779	19 109	18 069	17 368	34
3 872	3 753	3 833	3 691	3 330	3 211	2 929	35
—	—	—	—	—	—	—	36
—	—	—	—	—	—	—	37
9 913	9 946	9 902	9 874	9 688	9 487	9 187	38
9 016	9 439	9 685	9 725	9 974	10 146	10 391	39
12 785	14 616	16 350	16 934	18 860	19 465	20 320	40
1 419	—	—	—	—	—	—	41
1 101	1 081	1 050	1 013	985	956	926	42
23 797	23 670	21 609	21 147	20 808	20 690	20 103	43
5 908	5 798	5 743	5 603	5 610	5 474	5 387	44
6 159	6 312	6 363	6 460	6 584	6 710	—	45
98	92	89	83	53	50	50	46
—	—	—	—	—	—	—	47
562 019	565 062	566 970	570 953	574 295	574 030	570 210	

1. april 1953. ¹⁾ Norsk Losforbund ble tilsluttet LO fra 1. mars 1946. ²⁾ Tall for Norsk Kystloslag som ble tilsluttet LO i 1940, medlemskapet opphorte pr 1. januar 1946. ³⁾ Luftforsvarets Befalsforbund er tilmeldt LO 1. januar 1964. ⁴⁾ Norsk Politiforbund ble tilsluttet LO fra 1. oktober 1946. ⁵⁾ Tall for Norsk Postforbund. ⁶⁾ Norsk Sjømannsforbunds medlemmer er anslått å være 16 000 hvorav 611 i Norge ved krigens slutt. ⁷⁾ Norsk støperiarbeiderforbund, tidligere Norsk Formerforbund som gikk ut av LO 18. mars 1948, ble tilmeldt LO igjen fra og med 1. januar 1953. Fra 1. januar 1960 ble Støperiarbeiderforbundet sammensluttet med Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund. ⁸⁾ Norsk Tjenestemannslag ble tilsluttet LO fra 1. januar 1947 under navnet: «Samleforbund for statstjenestemenn utenom de store etatene.» ⁹⁾ Norsk Tolltjenestemannsforbund ble tilsluttet LO fra 1. oktober 1945. ¹⁰⁾ Norges Urmaker Svineforbund ble tilmeldt LO fra 1. oktober 1954.

Tabell III, 1967.

**Medlemstallets forandring 1966—1967,
geografisk satt opp.**

Foreningens hjemsted	Pr. 31. des. 1966		Pr. 31. des. 1967		Medlemstallets forandring	
	Avdelinger	Medlemmer	Avdelinger	Medlemmer	Absolutt + ell. ÷	Prosentvis + ell. ÷
Østfold fylke	288	41 180	276	40 998	÷ 182	÷ 0,44
Akershus fylke	328	22 871	326	22 864	÷ 7	÷ 0,03
Oslo	217	125 413	208	124 752	÷ 661	÷ 0,53
Hedmark fylke	457	26 157	451	26 539	382	1,46
Oppland fylke	321	20 152	303	20 586	434	2,15
Buskerud fylke	320	35 997	311	35 211	÷ 786	÷ 2,18
Vestfold fylke	198	23 545	195	23 721	176	0,75
Telemark fylke	239	23 668	237	23 244	÷ 424	÷ 1,79
Aust-Agder fylke	113	7 294	110	7 021	÷ 273	÷ 3,74
Vest-Agder fylke	148	15 524	147	15 352	÷ 172	÷ 1,11
Rogaland fylke	255	34 668	242	33 749	÷ 919	÷ 2,65
Hordaland fylke	201	16 873	202	15 587	÷ 1 286	÷ 7,62
Bergen	128	38 466	130	38 778	312	0,81
Sogn og Fjordane fylke	129	7 891	122	7 762	÷ 129	÷ 1,63
Møre og Romsdal fylke	320	20 286	321	20 514	228	1,12
Sør-Trøndelag fylke	275	35 275	273	35 127	÷ 148	÷ 0,42
Nord-Trøndelag fylke	229	11 441	229	11 866	425	3,71
Nordland fylke	411	26 391	410	26 341	÷ 50	÷ 0,19
Troms fylke	188	12 241	186	12 029	÷ 212	÷ 1,73
Finnmark fylke	166	7 148	164	7 305	157	2,20
Svalbard og Jan Mayen	2	247	2	223	÷ 24	÷ 9,72
Utlandet	14	10 934	14	10 124	÷ 810	÷ 7,41
Direkte medlemmer	—	7 006	—	7 108	102	1,46
Landsomfattende avdelinger	41	¹⁾ 3 362	42	¹⁾ 3 409	47	1,40
Riket	²⁾ 4 776	574 030	²⁾ 4 683	570 210	÷ 3 820	÷ 0,67

¹⁾ I 1966 er 14 416 medlemmer og i 1967 15 125 medlemmer i landsomfattende foreninger i Tjenestemannslaget ført opp under underavdelinger i fylket der de hører heime.

²⁾ Summen av avdelinger i 1966 var 4968 og i 1967 4901. Det skyldes at i 1966 er 212 underavdelinger og i 1967 218 underavdelinger i landsomfattende foreninger i Tjenestemannslaget ført opp som egne avdelinger i fylket der de hører heime.

Løpe- nr.	Forbund	Antall avdelinger/foreninger/grupper			
		Pr. 31. des. 1966	Tilsluttet i årets løp	Utgått eller nedlagt i årets løp	Pr. 31. des. 1967
1	Arbeiderpartiets Presseforbund	32	3	—	35
2	Forb. for Arb.ledere og Tekn. F.	104	4	3	105
3	Arbeidsmandsforbundet	292	7	36	263
4	Befalslaget	62	—	—	62
5	Bekledningsarbeiderforbundet .	101	3	1	103
6	Bygningsindustriarbeiderforb. .	432	3	15	420
7	Elektriker- og Kraftstasjonsforb.	227	—	—	227
8	Fengselstjenestemannsforbundet	17	—	—	17
9	Grafisk forbund	103	—	2	101
10	Gullsmedarbeiderforbundet	12	—	—	12
11	Handels- og Kontorfunksj. Forb.	228	—	—	228
12	Hotell- og Restaurant-Arb.-Forb.	65	—	1	64
13	Jern- og Metallarbeiderforb. . . .	250	6	17	239
14	Jernbaneforbundet	124	—	—	124
15	Kjemisk Industriarbeiderforb. . .	185	—	3	182
16	Kjøttindustriarbeiderforb.	68	—	—	68
17	Kommuneforbundet	464	5	8	461
18	Lensmannsbetj. Landslag	23	—	—	23
19	Lokomotivmandsforbundet	9	—	—	9
20	Losforbundet	6	—	—	6
21	Luftforsvarets Befalsforbund . .	22	2	—	24
22	Murerforbundet	70	—	—	70
23	Musikerforbundet	16	—	—	16
24	Nærings- og Nydelsesm.arb.forb.	346	12	8	350
25	Papirindustriarbeiderforb.	87	—	1	86
26	Politiforbundet	63	1	—	64
27	Postfolkenes Fellesforbund:				
	Postforbundet	45	—	—	45
	Postmannslaget	22	—	—	22
	Poståpnernes Landsforbund .	23	—	—	23
28	Sjømannforbundet	54	—	—	54
29	Skinn- og Lærarbeiderforbundet	30	1	2	29
30	Skog- og Landarbeiderforbundet	607	3	43	567
31	Skotøyarbeiderforbundet	36	1	3	34
32	Tekstilarbeiderforbundet	76	2	—	78
33	Telefolkenes Fellesforbund:				
	Tele Tjeneste Forbundet . . .	63	—	2	61
	Telegrafmennesenes Landsforb.	13	—	—	13
34	Tjenestemannslaget	51	2	1	52
35	Tolltjenestemannsforbundet . . .	26	—	1	25
36	Transportarbeiderforbundet . . .	174	5	3	176
37	Treindustriarbeiderforbundet . .	146	1	4	143
38	Urmaker Svenneforbundet	2	—	—	2
	Riket	4 776	61	154	4 683

¹⁾ Netto tilgang. ²⁾ Netto avgang. ³⁾ Forbundet spesifiserer ikke mannlige og kvinnelige medlemmer.

medlemsbevægelsen 1967.

Antall medlemmer						Løpe- nr.
Pr. 31. des. 1966		Inntrådt i årets løp	Uttrådt i årets løp	Pr. 31. des. 1967		
I alt	Herav kvinner			I alt	Herav kvinner	
461	26	37	30	468	23	1
6 497	268	¹⁾ 522	—	7 019	276	2
27 474	2 217	3 240	3 475	27 239	2 544	3
3 393	—	172	153	3 412	—	4
13 013	11 359	2 621	2 711	12 923	11 307	5
49 514	186	7 911	8 962	48 463	183	6
12 978	22	1 271	769	13 480	25	7
815	40	63	37	841	47	8
13 444	3 435	—	²⁾ 37	13 407	3 419	9
987	155	74	62	999	147	10
39 090	22 092	7 455	6 168	40 377	23 054	11
10 325	7 820	2 273	2 680	9 918	7 429	12
79 312	5 033	12 948	14 247	78 013	5 161	13
18 150	1 110	344	829	17 665	1 110	14
33 774	4 743	—	²⁾ 1 400	32 374	4 361	15
4 467	838	16	17	4 466	854	16
65 931	29 180	7 619	4 981	68 569	31 668	17
773	31	36	57	752	28	18
1 876	—	—	²⁾ 26	1 850	—	19
394	—	2	33	363	—	20
1 704	—	116	74	1 746	—	21
4 616	—	346	377	4 585	—	22
1 257	84	112	153	1 216	93	23
23 659	8 926	—	²⁾ 214	23 445	9 091	24
18 384	1 498	1 467	2 005	17 846	1 487	25
2 280	193	146	124	2 302	188	26
4 843	287	491	212	5 122	365	27
3 406	—	¹⁾ 76	—	3 482	—	
2 520	³⁾ —	23	58	2 485	³⁾ —	
39 907	3 014	—	²⁾ 2 380	37 527	ca. 3 000	28
1 238	432	32	75	1 195	464	29
18 069	388	1 250	1 951	17 368	380	30
3 211	1 585	—	²⁾ 282	2 929	1 496	31
9 487	5 274	1 333	1 633	9 187	5 037	32
8 294	2 378	914	733	8 475	2 442	33
1 852	127	¹⁾ 64	—	1 916	125	
19 465	6 999	2 309	1 454	20 320	7 459	34
956	1	4	34	926	1	35
20 690	1 060	1 891	2 478	20 103	1 024	36
5 474	394	750	837	5 387	401	37
50	—	—	—	50	—	38
574 030	121 195	57 928	61 748	570 210	124 689	

¹⁾ Pr. 31. desember 1966 hadde Tjenestemannslaget 51 foreninger med 212 underavdelinger. Pr. 31. desember 1967 52 foreninger med 218 underavdelinger.

Tabell V, 1967

Medlemstallet fordelt på byer og herreder i de enkelte fylker.

Løpnr	Forbund	ØSTFOLD																			
		Fr.stad		Halden ¹⁾		Moss		Sarpsborg		Aremark		Åskim		Dorge		Eidsberg		Hobøl		Hvaler	
		avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.
1	Arbeiderpartiets Presseforbund	1	6	-	-	2	4	1	11	-	-	1	5	-	-	-	-	-	-	-	-
2	Forb. for Arb.l. og Tekn. Funksjonærer	1	196	1	137	1	23	2	206	-	-	1	133	-	-	-	-	-	-	-	-
3	Arbeidsmandsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	690	-	-	-	-	-	-	-	-
4	Befilslaget	1	34	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	Bekledningsarbeiderforbundet	1	442	1	92	3	660	1	119	-	-	-	-	-	-	1	33	-	-	-	-
6	Bygningsindustriarbeiderforbundet	9	1 098	3	477	1	532	1	668	-	-	3	189	1	25	1	73	1	21	1	15
7	Elektriker- og Krafttatasjonsforbundet	2	264	1	96	1	151	3	208	-	-	3	473	-	-	-	-	-	-	-	-
8	Fengselstjenestemannsforbundet	2	34	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9	Grafisk Forbund	2	107	2	123	3	81	3	700	-	-	1	34	-	-	-	-	-	-	-	-
10	Gullmedarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11	Handels- og Kontorfunksjonæres Forb.	1	812	1	404	1	241	1	543	-	-	2	220	-	-	-	-	-	-	-	-
12	Hotell- og Restaurant-Arbeider-Forb.	1	114	1	54	1	90	1	68	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13	Jern- og Metallarbeiderforbundet	2	3 146	1	568	1	1 539	1	472	-	-	1	214	1	65	1	53	1	18	-	-
14	Jernbaneforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15	Kjemisk Industriarbeiderforbund	5	1 279	1	23	1	683	1	225	-	-	1	1 882	-	-	-	-	-	-	-	-
16	Kjøttindustriarbeiderforbundet	1	409	1	24	1	17	1	99	-	-	-	90	-	-	-	-	-	-	-	-
17	Kommuneforbundet	6	1 034	1	476	2	473	4	462	-	-	1	259	1	120	1	210	-	-	-	-
18	Lensmannstjenestens Landslag	-	-	1	51	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
19	Lokomotivmannsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20	Losforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
21	Luftforsvarets Befalsforbund	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
22	Murerforbundet	1	110	1	42	1	61	1	99	-	-	1	28	-	-	-	-	-	-	-	-
23	Musikerforbundet	1	33	1	12	1	11	1	23	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
24	Nærings- og Nydelsesmiddelarb.forb.	2	295	3	42	2	316	2	96	-	-	1	5	-	-	1	12	-	-	-	-
25	Papirindustriarbeiderforbundet	-	-	4	1 635	1	704	10	2 794	-	-	1	425	-	-	-	-	-	-	-	-
26	Politiforbundet	1	58	1	27	1	27	1	42	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
27	Postfolkernes Fellesforbund:	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Postforbundet	1	44	1	31	1	27	1	30	-	-	1	26	-	-	-	-	-	-	-	-
	Postmannslaget	-	-	1	82	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Poståpnernes Landsforbund	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
28	Sjømansforbundet	1	1 141	-	-	1	81	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
29	Skinn- og Lærarbeiderforbundet	1	36	1	187	1	1	1	27	-	-	1	40	-	-	-	-	-	-	-	-
30	Skog- og Landarbeiderforbundet	1	62	4	74	1	10	-	-	3	70	1	33	-	-	2	20	1	14	-	-
31	Skotovarbeiderforbundet	1	309	1	470	1	60	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
32	Tekstilarbeiderforbundet	1	86	1	466	1	6	1	362	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
33	Telefolkernes Fellesforbund:	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Tele Tjeneste Forbundet	-	-	1	138	1	53	-	-	-	-	-	-	-	-	1	91	-	-	-	-
	Telegrafmennenes Landsforbund	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
34	Tjenestemannslaget	2	132	2	45	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	25	-	-	-	-
35	Tolltjenestemannsforbundet	1	39	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
36	Transportarbeiderforbundet	2	314	2	124	2	231	3	291	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
37	Treindustriarbeiderforbundet	2	52	1	61	1	14	1	30	-	-	1	29	-	-	-	1	114	1	15	-
38	Urmaker Svenneforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Til sammen	53	11 686	40	5 961	34	6 096	42	7 575	3	70	21	4 316	5	669	10	631	4	68	1	15

1) Fra 1. januar 1967 er Halden, Berg og Idd slått sammen til én bykommune: Halden.

Løpnr.	Forbund	ØSTFOLD																			
		Kråkerøy		Marker		Onsøy		Rakkestad		Rolvøy		Rygge		Rømskog		Råde		Skip-tvedt		Skjeberg	
		avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.
1	Arbeiderpartiets Presseforbund																				
2	Forb. for Arb.l. og Tekn. Funksjonærer																				
3	Arbeidsmandsforbundet																				
4	Befalslaget																				
5	Bekledningsarbeiderforbundet																				
6	Bygningindustriarbeiderforbundet			1	31			3	82								1	25			
7	Elektriker- og Kraftstasjonsforbundet																				
8	Fengselstjenestemannsforbundet																				
9	Grafisk Forbund																				
10	Gullsmedarbeiderforbundet																				
11	Handels- og Kontorfunksjonæres Forb.			1	8			1	14												
12	Hotell- og Restaurant-Arbeider-Forb.																				
13	Jern- og Metallarbeiderforbundet			1	88			1	16										1	25	
14	Jernbaneforbundet																				
15	Kjemisk Industriarbeiderforbund																				
16	Kjøtindustriarbeiderforbundet									1	32	1	49			1	29			1	140
17	Kommuneforbundet	1	103			1	92														
18	Lensmannsbetjentenes Landslag																				
19	Lokomotivmannsforbundet																				
20	Løseforbundet																				
21	Luftforsvarets Befalsforbund											1	264								
22	Murerforbundet							1	9												
23	Musikerforbundet																				
24	Nærings- og Nydelsessmiddelarb.forb.							1	48												
25	Papirindustriarbeiderforbundet																				
26	Politiforbundet																				
27	Postfolkernes Fellesforbund:																				
	Postforbundet																				
	Postmannslaget																				
	Poståpnernes Landsforbund																				
28	Sjømannsforbundet																				
29	Skinn- og Lærarbeiderforbundet																				
30	Skog- og Landarbeiderforbundet			2	103			1	4			1	21	1	39			1	219	1	19
31	Skotøarbeiderforbundet																				
32	Tekstilarbeiderforbundet			1	9			1	30												
33	Telefolkernes Fellesforbund:																				
	Tele Tjeneste Forbundet							1	28												
	Telegrafmennenes Landsforbund																				
34	Tjenestemannslaget											1	72								
35	Tolltjenestemannsforbundet			1	52																
36	Trausportarbeiderforbundet																				
37	Treindustriarbeiderforbundet							1	41											1	15
38	Urmaker Sønneforbundet																				
	Til sammen	1	103	7	291	1	92	12	313	1	32	4	406	1	39	1	29	2	244	4	199

Tabell V, 1967 (forts.).

Medlemstallet fordelt på byer og herreder i de enkelte fylker.

Løpnr.	Forbund	ØSTFOLD													
		Spydeberg		Trøgstad		Tune		Vartelg		Våler		Fylkes- omf. avd.		Fylket	
		avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.
1	Arbeiderpartiets Presseforbund													5	26
2	Forb. for Arb.l. og Tekn. Funksjonærer											1	21	7	716
3	Arbeidsmandsforbundet													1	690
4	Befalslaget													1	34
5	Bekleidningsarbeiderforbundet	1	10											8	1 356
6	Bygningsindustriarbeiderforbundet	1	40	1	11	1	23							29	3 310
7	Elektriker- og Kraftstasjonsforbundet													10	1 192
8	Fengselstjenestemannsforbundet													2	34
9	Grafisk Forbund											1	45	12	1 090
10	Gullamedarbeiderforbundet														
11	Handels- og Kontorfunksjonærens Forb.													8	2 242
12	Hotell- og Restaurant-Arbeider-Forbundet													4	326
13	Jern- og Metallarbeiderforbundet					1	744							13	6 948
14	Jernbaneforbundet														
15	Kjemisk Industriarbeiderforbund					1	14							10	4 106
16	Kjøttindustriarbeiderforbundet													5	639
17	Kommuneforbundet	1	16			2	182							25	3 677
18	Lenemannsbetjentenes Landslag													1	51
19	Lokomotivmannsforbundet														
20	Løseforbundet														
21	Luftforsvarets Befalsforbund			1	25				1	24				3	313
22	Murerforbundet													6	349
23	Musikerforbundet													4	79
24	Nærings- og Nydelsesmiddelarb.forb.											1	9	13	823
25	Papirindustriarbeiderforbundet					1	346							17	5 004
26	Politiforbundet													4	154
27	Postfolkenes Fellesforbund:														
	Postforbundet													5	158
	Postmannslaget													1	82
	Poståpnernes Landsforbund											1	51	1	51
28	Sjømannsforbundet													2	1 222
29	Skinn- og Lærarbeiderforbundet													5	291
30	Skog- og Landarbeiderforbundet	1	10			1	39			2	17			24	754
31	Skotøyarbeiderforbundet													3	839
32	Tekstilarbeiderforbundet													6	959
33	Telefolkenes Fellesforbund:														
	Tele Tjeneste Forbundet											1	60	5	370
	Telegrafmennenes Landsforbund														
34	Tjenestemannslaget			1	5					1	16	4	418	12	713
35	Tolltjenestemannsforbundet													2	91
36	Transportarbeiderforbundet			1	23							1	14	12	1 038
37	Treindustriarbeiderforbundet													10	371
38	Urmaker Svenneforbundet														
	Til sammen	4	76	4	64	7	1 348			4	57	10	618	276	40998

1) 12 underavdelinger med 713 medlemmer.

Løpnr.	Forbund	AKERSHUS																	
		Asker		Aurskog-Høland		Bærum		Eidsvoll		Enebakk		Fet		Frogn		Gjerd-rum		Hurdal	
		avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.
1	Arbeiderpartiets Presseforbund	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	Forb. for Arbtl. og Tekn. Funksjonærer	-	-	1	75	-	-	-	-	-	-	-	-	1	14	-	-	-	-
3	Arbeidsmandsforbundet	2	202	1	79	1	84	1	100	1	18	1	18	-	-	-	-	1	10
4	Befalslaget	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	45	-	-	-	-
5	Bekleddingsarbeiderforbundet	1	15	1	27	-	-	2	64	-	-	-	-	1	96	-	-	-	-
6	Bygningsindustriarbeiderforbundet	1	344	3	168	3	949	5	493	2	44	1	72	-	-	-	-	1	21
7	Elektriker- og Kraftstasjonsforbundet	1	41	1	16	2	129	1	33	-	-	1	4	1	23	-	-	-	-
8	Fengselstjenestemannsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9	Grafisk Forbund	-	-	-	-	-	-	1	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	Gullsmedarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11	Handels- og Kontorfunksjonærers Forb.	-	-	1	31	2	173	1	23	-	-	-	-	1	25	-	-	-	-
12	Hotell- og Restaurant-Arbeider-Forbundet	-	-	-	-	-	-	1	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13	Jern- og Metallarbeiderforbundet	2	168	2	29	2	746	2	253	-	-	-	-	1	454	-	-	-	-
14	Jernbaneforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15	Kjemisk Industriarbeiderforbund	-	-	2	92	2	221	1	45	-	-	1	96	1	17	-	-	-	-
16	Kjøttindustriarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	1	43	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
17	Kommuneforbundet	5	888	1	59	8	916	1	192	1	16	1	43	1	64	1	7	1	3
18	Lensmannsbetjentenes Landslag	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
19	Lokomotivmannsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20	Løseforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
21	Luftforsvarets Befalsforbund	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
22	Murerforbundet	-	-	-	-	1	154	1	42	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
23	Musikerforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
24	Nærings- og Nydelsesmiddelarb.forb.	1	6	2	7	-	-	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
25	Papirindustriarbeiderforbundet	-	-	-	-	2	320	1	193	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
26	Politiforbundet	-	-	-	-	2	86	-	-	-	-	-	-	1	9	-	-	-	-
27	Postfolkene Fellesforbund:	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Postforbundet	-	-	-	-	-	-	1	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Postmannslaget	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Poståpnerne Landsforbund	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
28	Sjømannsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
29	Skinn- og Lærarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
30	Skog- og Landarbeiderforbundet	2	14	14	481	4	63	7	136	3	82	3	163	-	-	1	15	5	221
31	Skotayarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	13	-	-	-	-	-	-
32	Tekstilarbeiderforbundet	1	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
33	Telefolkene Fellesforbund:	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Tele Tjeneste Forbundet	-	-	-	-	1	138	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Telegrafmenneske Landsforbund	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
34	Tjenestemannslaget	1	15	-	-	2	133	-	-	-	-	-	-	1	38	-	-	-	-
35	Tolltjenestemannsforbundet	-	-	-	-	1	31	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
36	Transportarbeiderforbundet	-	-	-	-	1	20	1	14	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
37	Treindustriarbeiderforbundet	1	11	1	5	1	36	1	34	1	6	1	28	-	-	-	-	-	-
38	Urmaker Svenneforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Til sammen	18	1 714	29	994	36	4 274	30	1 706	6	122	11	409	11	857	2	22	8	255

Tabell V, 1967 (forts.).

Medlemstallet fordelt på byer og herreder i de enkelte fylker.

Løpnr.	Forbund	AKERSHUS																
		Lørenskog		Nannestad		Nes		Nesodden		Nittedal		Oppgård		Rælingen		Skedsmo		
		avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	
1	Arbeiderpartiets Presseforbund																1	20
2	Forb. for Arb.l. og Tekn. Funksjonærer																2	163
3	Arbeidsmandsforbundet			2	40	1	45	1	22						1	8	1	119
4	Befalslaget																1	41
5	Bekledningsarbeiderforbundet					1	18					1	89				2	310
6	Bygningsindustriarbeiderforbundet	2	67	1	43	2	186	1	111	1	27			1	16	6	796	
7	Elektriker- og Kraftstasjonsforbundet					1	32	1	31	1	24					2	121	
8	Følgelstjenestemannsforbundet					1	16											
9	Gratisk Forbund																1	50
10	Gullsmedarbeiderforbundet																	
11	Handels- og Kontorfunksjonæres Forb.					1	21			1	31						2	454
12	Hotell- og Restaurant-Arbeider-Forbundet																1	55
13	Jern- og Metallarbeiderforbundet					1	161	1	11								6	1899
14	Jernbaneforbundet																	
15	Kjemisk Industriarbeiderforbund	2	271							1	32						1	178
16	Kjøttindustriarbeiderforbundet																1	24
17	Kommuneforbundet	2	258	1	66	1	99	1	110	1	93	1	99	1	48	4	443	
18	Lensmannsbetjentenes Landslag																	
19	Lokomotivmannsforbundet																	
20	Losforbundet																	
21	Luftforsvarets Befalsforbund																1	45
22	Murerforbundet																1	76
23	Mølkerforbundet																	
24	Nærings- og Nydelsesmiddelarb.forb.					1	17										2	55
25	Papirindustriarbeiderforbundet																	
26	Postforbundet																1	44
27	Postfolkens Fellesforbund:																	
	Postforbundet																1	14
	Postmannslaget																	
	Poståpnerens Landsforbund																	
28	Sjømannsforbundet																	
29	Skin- og Lærarbeiderforbundet																	
30	Skog- og Landarbeiderforbundet	1	28	3	114	11	293			2	74					1	6	
31	Skoteyarbeiderforbundet																	
32	Tekstilarbeiderforbundet																	
33	Telefolkens Fellesforbund:																	
	Tele Tjeneste Forbundet																2	172
	Telegrafmennenes Landsforbund																1	723
34	Tjenestemannslaget																4	233
35	Tolltjenestemannsforbundet																	
36	Transportarbeiderforbundet					1	13											
37	Trelindustriarbeiderforbundet					1	30			1	4						2	72
38	Urmaker Svenneforbundet																	
	Til sammen	7	624	7	263	23	931	5	285	8	285	2	188	3	72	47	6 113	

Tabell V, 1967 (forts.).

Medlemstallet fordelt på byer og herreder i de enkelte fylker.

Løpnr.	Forbund	AKERSHUS												OSLO				
		Skli		Sørum		Ullena- aker		Vestby		Ås		Fylkes- omf. avd.		Fylket		Oslo		
		avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	
1	Arbeiderpartiets Presseforbund													1	20	1	112	
2	Forb. for Arb.l. og Tekn. Funksjonærer												1	30	5	282	9	1 519
3	Arbeidsmandsforbundet			1	58	1	19			1	60			17	882	5	1 941	
4	Befalslaget					4	251							6	337	5	448	
5	Bekledningsarbeiderforbundet			1	2	1	78	1	17					12	716	3	2 718	
6	Bygningsindustriarbeiderforbundet	2	107	1	85	4	166	2	40	1	50			40	3 785	12	10 287	
7	Elektriker- og Kraftstasjonsforbundet	1	58	1	81	1	20	1	16			1	25	17	654	4	2 170	
8	Fengselstjenestemannsforbundet													1	16	1	335	
9	Grafsk Forbund			1	6			1	16					4	81	6	6 898	
10	Gullsmedarbeiderforbundet															2	421	
11	Handels- og Kontorfunksjonæres Forb.					1	26							10	784	10	12 970	
12	Hotell- og Restaurant-Arbeider-Forbundet													2	70	4	3 341	
13	Jern- og Metallarbeiderforbundet	1	197	2	149	1	31	1	28					22	4 126	2	17 639	
14	Jernbaneforbundet															1)	6 112	
15	Kjemisk Industriarbeiderforbund	1	69	1	9			1	24					14	1 054	2	2 350	
16	Kjøttindustriarbeiderforbundet					1	7							3	74	2	949	
17	Kommuneforbundet	1	100	1	28	1	119	1	57	2	50	2	90	40	3 848	43	19 557	
18	Lensmannsbetjentenes Landslag					1	67							1	67			
19	Lokomotivmannsforbundet															1	536	
20	Losforbundet	1	72											1	72	1	16	
21	Luftforsvarets Befalsforbund					2	178							3	223	3	61	
22	Murerforbundet	1	41											4	313	2	1 380	
23	Musikerforbundet															2	633	
24	Nærings- og Nydelsesmiddelarb.forb.			1	4			1	42	1	14			10	147	10	4 983	
25	Papirindustriarbeiderforbundet													3	513			
26	Politiforbundet													4	139	7	364	
27	Postfolkene Fellesforbund:																	
	Postforbundet													2	29	1	1 624	
	Postmannslaget															1	1 340	
	Poståpnernes Landsforbund											1	130	1	130			
28	Sjømannsforbundet															2	7 793	
29	Skinn- og Lørarbeiderforbundet															3	305	
30	Skog- og Landarbeiderforbundet	3	45	3	26	1	63	1	21	1	89			66	1 934	4	2 220	
31	Skotøyarbeiderforbundet					1	1							2	14	1	292	
32	Tekstilarbeiderforbundet													1	10	3	783	
33	Telefolkene Fellesforbund:																	
	Tele Tjeneste Forbundet													3	310	8	2 602	
	Telegrafmennenes Landsforbund													1	723			
34	Tjenestemannslaget	1	17			2	603			2	78			13	1 117	19	4 375	
35	Tolltjenestemannsforbundet													1	31	1	299	
36	Transportarbeiderforbundet													3	47	3	6 187	
37	Treindustriarbeiderforbundet	1	65					2	25					13	316	7	810	
38	Urmaker Svenneforbundet															1	22	
	Til sammen	13	771	13	448	22	1 629	12	286	8	341	5	275	326	2 284	208	124 752	

1) Omfatter medlemmer i Akershus, Oslo, Oppland, Buskerud. 2) 13 underavdelinger med 1117 medlemmer. 3) Herav 13 underavdelinger med 2201 medlemmer.

Tabell V, 1967 (forts.).

Medlemstallet fordelt på byer og herreder i de enkelte fylker.

Løpnr.	Forbund	HEDMARK															
		Hamar		Kongs- vinger		Alvdal		Eidskog		Elverum		Engerdal		Folldal		Grue	
		avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.
1	Arbeiderpartiets Presseforbund	1	19	1	15												
2	Forb. for Arb.l. og Tekn. Funksjonærer	1	91											1	25		
3	Arbeidsmandsforbundet	2	102	1	168	1	31			1	42			1	378		
4	Befalslaget	2	68							1	42						
5	Pekledningsarbeiderforbundet	1	231	1	35			1	66	1	8						
6	Bygningsindustrialarbeiderforbundet	2	659	2	263	1	58	3	173	2	341					5	271
7	Elektriker- og Kraftstasjonsforbundet	1	50	1	80					1	45					1	70
8	Fengselstjenestemannsforbundet	1	22														
9	Grafisk Forbund	2	75	2	50					1	29						
10	Gullsmedarbeiderforbundet	1	23														
11	Handels- og Kontorfunksjonærens Forb.	1	598	1	137	1	28	1	49	1	136			1	30	1	22
12	Hotell- og Restaurant-Arbeider-Forbundet	1	127	1	89					1	53						
13	Jern- og Metallarbeiderforbundet	1	720	1	141			1	39	1	206						
14	Jernbaneforbundet	1	1584														
15	Kjemisk Industrialarbeiderforbund	2	57	1	38			1	71								
16	Kjøttindustrialarbeiderforbundet	1	147	1	19					1	18						
17	Kommuneforbundet	4	525	1	216	1	41	1	78	1	262	1	13			1	67
18	Lenemannsbetjentenes Landslag																
19	Lokomotivmannsforbundet	1	193														
20	Løseforbundet																
21	Luftforsvarets Befalsforbund				1	17											
22	Murerforbundet	1	52	1	33					1	37						
23	Musikerforbundet																
24	Nærings- og Nydelsesmiddelarb.forb.	4	285	2	16					2	44			1	5		
25	Papirindustrialarbeiderforbundet																
26	Politiforbundet	2	26							1	9						
27	Postfolkernes Fellesforbund:																
	Postforbundet	1	41	1	13			1	7	1	18					1	19
	Postmannslaget	1	135														
	Poståpnernes Landsforbund																
28	Sjømansforbundet																
29	Skinn- og Lærarbeiderforbundet	1	19	1	20					1	12						
30	Skog- og Landarbeiderforbundet			15	546	1	36	13	493	12	403	5	151			10	329
31	Skotayarbeiderforbundet	1	160														
32	Tekstilarbeiderforbundet			1	27												
33	Telefolkernes Fellesforbund:																
	Tele Tjeneste Forbundet	1	213	1	72												
	Telegrafmennes Landsforbund																
34	Tjenestemannslaget	2	123	1	20	1	15			1	76						
35	Tolltjenestemannsforbundet			1	43												
36	Transportarbeiderforbundet	1	229	1	60	1	10			1	43					1	5
37	Treindustrialarbeiderforbundet			1	6			2	42	2	145					1	14
38	Urmaker Svenneforbundet																
	Til sammen	55	6 574	41	2 124	7	219	24	1 018	34	1 969	6	164	4	436	21	797

1) Omfatter medlemmer i Hedmark, Oppland, More og Romsdal.

Tabell V, 1967 (forts.).

Medlemstallet fordelt på byer og herreder i de enkelte fylker.

Løpnr.	Forbund	HEDMARK															
		Løten		Nord-Odal		Rendalen		Ringsaker		Stange		Stor-Elvdal		Ser-Odal		Tolga-Os	
		avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.
1	Arbeiderpartiets Presseforbund																
2	Forb. for Arb.l. og Tekn. Funksjonærer																
3	Arbeidsmandsforbundet			2	110	2	92	1	57	1	33					2	29
4	Befalslaget																
5	Bekledningsarbeiderforbundet						1	135						1	23		
6	Bygningsindustriarbeiderforbundet	2	163			1	32	5	1 285	5	323	3	48	3	150	2	74
7	Elektriker- og Kraftstasjonsforbundet	1	11					2	101	2	45	1	10				
8	Fengselstjenestemannsforbundet																
9	Grafisk Forbund																
10	Gullsmedarbeiderforbundet																
11	Handels- og Kontorfunksjonærens Forb.	1	64			1	20	2	92	2	29	1	22	1	94		
12	Hotell- og Restaurant-Arbeider-Forbundet																
13	Jern- og Metallarbeiderforbundet	1	9					3	511	3	101	1	7	2	17		
14	Jernbaneforbundet																
15	Kjemisk Industriarbeiderforbund							1	66	1	15						
16	Kjøttindustriarbeiderforbundet																
17	Kommuneforbundet	1	60	1	37			1	235	3	449	1	99	1	70	1	40
18	Lensmannsbetjentenes Landslag							1	17					1	18		
19	Lokomotivmannsforbundet																
20	Losforbundet																
21	Luftforsvarets Befalsforbund																1
22	Murerforbundet																
23	Musikerforbundet							1	12								
24	Nærings- og Nydelæsmiddelarb.forb.	1	56					3	314	1	57	1	7	2	8	1	47
25	Papirindustriarbeiderforbundet	1	65														
26	Politiforbundet																
27	Postfolkene Fellesforbund:																
	Postforbundet									1	26						
	Postmannslaget																
	Poståpnerne Landsforbund																
28	Sjømannsforbundet																
29	Skinn- og Lærarbeiderforbundet																
30	Skog- og Landarbeiderforbundet	4	227	12	431	6	282	15	835	13	636	6	197	11	400	1	7
31	Skotøyarbeiderforbundet														1	13	
32	Tekstilarbeiderforbundet							1	4								
33	Telefolkene Fellesforbund:																
	Tele Tjeneste Forbundet																
	Telegrafmennenes Landsforbund																
34	Tjenestemannslaget																
35	Tolltjenestemannsforbundet																
36	Transportarbeiderforbundet							1	14								
37	Treindustriarbeiderforbundet							2	179			1	66	1	13		
38	Urmaker Svenneforbundet																
	Til sammen	12	655	13	468	10	444	41	3 892	32	1 738	16	489	24	806	8	216

Tabell V, 1967 (forts.).

Medlemstallet fordelt på byer og herreder i de enkelte fylker.

296

Løpnr.	Forbund	HEDMARK															
		Trysil		Tynset		Vang		Våler		Åmot		Åsnes		Fylkes- omf. avd.		Fylket	
		avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.
1	Arbeiderpartiets Presseforbund														2	34	
2	Forb. for Arb.l. og Tekn. Funksjonærer								1	12					4	191	
3	Arbeidmandsforbundet	1	97	1	48	1	22	1	19	1	45	1	52	1	63	20	323
4	Befalslaget											1	65			4	175
5	Bekleddingsarbeiderforbundet							1	3							7	501
6	Bygningsindustrialarbeiderforbundet	2	112	1	52			2	118	2	48	5	201			48	4371
7	Elektriker- og Kraftstasjonsforbundet	1	9	2	68					1	27					14	516
8	Føngselstjenestemannsforbundet											1	14			2	36
9	Grafisk Forbund															5	154
10	Gullsmedarbeiderforbundet															1	23
11	Handels- og Kontorfunksjonærens Forb.	1	69	2	40			1	15	1	68	1	70			21	1583
12	Hotell- og Restaurant-Arbeider-Forbundet									1	19					4	288
13	Jern- og Metallarbeiderforbundet	1	15							1	16	1	16			17	1798
14	Jernbaneforbundet														1)	15	1584
15	Kjemisk Industrialarbeiderforbund			1	14											7	261
16	Kjøttindustrialarbeiderforbundet			1	34					1	4					5	222
17	Kommuneforbundet	1	54	1	33	1	62			1	56	2	122	1	21	26	2640
18	Lønsmannsbetjentenes Landslag									1	20					3	55
19	Lokomotivmannsforbundet									1						1	103
20	Løstforbundet																
21	Luftforsvarets Befalsforbund															2	36
22	Murerforbundet															4	134
23	Musikerforbundet																
24	Nærings- og Nydelse/middelarb.forb.	1	7							1	4	2	15			22	865
25	Papirindustrialarbeiderforbundet									1	441					22	506
26	Politiforbundet															3	35
27	Postfolkernes Fellesforbund:																
	Postforbundet															6	124
	Postmannslaget															1	135
	Poståpnerens Landsforbund																
28	Sjømannsforbundet																
29	Skinn- og Lærarbeiderforbundet															3	51
30	Skog- og Landarbeiderforbundet	17	550	1	20	1	274	4	121	7	219	11	498			165	6655
31	Skotøarbeiderforbundet															2	173
32	Tekstilarbeiderforbundet															2	31
33	Telefolkernes Fellesforbund:																
	Tele Tjeneste Forbundet															2	285
	Telegrafmennes Landsforbund																
34	Tjenestemannslaget			1	10			1	56					5	444	12	744
35	Tolltjenestemannsforbundet															1	43
36	Transportarbeiderforbundet	1	25							1	23					8	409
37	Treindustrialarbeiderforbundet															10	465
38	Urmaker Svenneforbundet																
	Til sammen	26	938	11	319	3	358	10	332	21	1002	25	1053	7	528	451	26539

1) Omfatter medlemmer i Hedmark, Oppland, Møre og Romsdal.

2) Herav 11 underavdelinger med 729 medlemmer.

Løpnr.	Forbund	OPPLAND																	
		Gjøvik		Lillehammer		Dovre		Etnedal		Fron		Gausdal		Gran		Jevnaker		Lesja	
		avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.
1	Arbeiderpartiets Presseforbund	1	13	1	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	F.o.b. for Arb.l. og Tekn. Funksjonærer	2	312	1	34	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	5	-	-
3	Arbeidsmandsforbundet	-	-	1	1 327	-	-	-	-	1	75	-	-	-	-	-	-	-	-
4	Befalslaget	-	-	2	76	1	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	Bekleddningsarbeiderforbundet	1	417	1	111	-	-	-	-	1	103	-	-	1	23	1	38	-	-
6	Bygningsindustriarbeiderforbundet	5	801	2	576	-	-	1	10	2	124	2	75	2	72	2	122	-	-
7	Elektilker- og Kraftstasjonsforbundet	1	83	2	103	-	-	-	-	2	67	1	31	-	-	1	58	-	-
8	Fengselstjenestemannsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9	Grafsk Forbund	2	134	1	29	-	-	-	-	-	-	-	-	1	10	-	-	-	-
10	Gullmedarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11	Handels- og Kontorfunksjonærens Forb.	1	538	1	273	1	24	1	47	1	74	1	17	2	68	-	-	-	-
12	Hotell- og Restaurant-Arbeider-Forbundet	1	87	1	90	1	58	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13	Jern- og Metallarbeiderforbundet	2	1 188	1	316	-	-	-	-	1	9	-	-	-	-	1	2	-	-
14	Jernbaneforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15	Kjemisk Industriarbeiderforbund	1	26	1	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	386	-	-
16	Kjøttindustriarbeiderforbundet	1	89	1	82	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
17	Kommuneforbundet	1	376	1	422	1	64	1	10	-	-	1	48	-	-	1	60	-	-
18	Lensmannstjenenes Landslag	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
19	Lokomotivmannsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20	Losforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
21	Lufforsvarets Befalsforbund	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
22	Murerforbundet	1	40	1	59	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
23	Musikerforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
24	Nærings- og Nydelæsmiddelarb.forb.	2	95	2	107	2	7	-	-	1	41	1	19	-	-	1	5	1	2
25	Papirindustriarbeiderforbundet	1	247	1	321	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
26	Politiforbundet	1	7	1	19	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
27	Postfolkernes Fellesforbund:	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Postforbundet	1	20	1	71	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Postmannslaget	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Poståpnernes Landsforbund	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
28	Sjømannsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
29	Skinn- og Lærarbeiderforbundet	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
30	Skog- og Landarbeiderforbundet	6	307	4	109	-	-	-	-	2	28	7	193	8	169	2	64	1	5
31	Skoløarbeiderforbundet	1	50	1	5	-	-	-	-	-	-	-	-	1	75	-	-	-	-
32	Tekstilarbeiderforbundet	1	10	1	164	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
33	Telefolkernes Fellesforbund:	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Tele Tjeneste Forbundet	1	176	1	173	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Telegrafmennenes Landsforbund	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
34	Tjenestemannslaget	1	30	2	163	1	20	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
35	Tolltjenestemannsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
36	Transportarbeiderforbundet	4	157	2	186	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
37	Treindustriarbeiderforbundet	2	175	1	109	1	3	-	-	2	46	-	-	-	-	1	98	-	-
38	Urmaker Svenneforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Til sammen	42	5 379	35	5 045	8	186	3	67	13	567	13	383	15	417	13	838	2	7

Tabell V, 1967 (forts.).

Medlemstallet fordelt på byer og herreder i de enkelte fylker.

Løpnr.	Forbund	OPPLAND																		
		Lom		Lunner		Nord-Aurdal		Nordre Land		Ringebu		Sel		Skjåk		Søndre Land		Sør-Aurdal		
		avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	
1	Arbeiderpartiets Presseforbund																			
2	Forb. for Arb.l. og Tekn. Funksjonærer																			
3	Arbeidsmandsforbundet																			
4	Befalsslaget																			
5	Bekledningsarbeiderforbundet							1	43											
6	Bygningsindustriarbeiderforbundet	1	61	2	27		2	82	4	115	2	137	2	48	2	132				
7	Elektriker- og Kraftstasjonsforbundet					2	56		1	11			1	7						
8	Fengselstjenestemannsforbundet										2	16								
9	Grafsk Forbund					1	11													
10	Gullsmedarbeiderforbundet																			
11	Handels- og Kontorfunksjonærens Forb.	1	54	1	18		2	100	1	20	1	27			1	20				
12	Hotell- og Restaurant-Arbeider-Forbundet																			
13	Jern- og Metallarbeiderforbundet							1	25			1	5		2	11				
14	Jernbaneforbundet																			
15	Kjemisk Industriarbeiderforbund																			
16	Kjøttindustriarbeiderforbundet										1	29								
17	Kommuneforbundet							1	87				1	68	1	61				
18	Lensmannsbetjentenes Landslag	1	18																	
19	Lokomotivmannsforbundet																			
20	Losforbundet																			
21	Luftforsvarets Befalsforbund																			
22	Murerforbundet															1	9			
23	Musikerforbundet																			
24	Nærings- og Nydelsesmiddelarb.forb.	1	7			1	7	1	10	2	16	2	12		1	8				
25	Papirindustriarbeiderforbundet																			
26	Politiforbundet																			
27	Postfolkene Felleforbund:																			
	Postforbundet																1	45	1	24
	Postmannslaget																			
	Poståpnernes Landsforbund																			
28	Sjømannsforbundet																			
29	Skinn- og Lærarbeiderforbundet							1	19											
30	Skog- og Landarbeiderforbundet			5	76			10	288	2	71	3	38	1	55	12	379	5	140	
31	Skotøyarbeiderforbundet																			
32	Tekstilarbeiderforbundet							1	12											
33	Telefolkene Felleforbund:																			
	Tele Tjeneste Forbundet																			
	Telegrafmennes Landsforbund											1	61							
34	Tjenestemannslaget									1	23									
35	Tolltjenestemannsforbundet																			
36	Transportarbeiderforbundet					1	42			1	4									
37	Treindustriarbeiderforbundet							2	48						1	32	1	34		
38	Urmaker Svenneforbundet																			
	Til sammen	4	140	8	121	5	116	22	714	12	260	13	325	5	178	22	697	7	198	

Tabell V, 1967 (forts.).

Medlemstallet fordelt på byer og herreder i de enkelte fylker.

Løpnr.	Forbund	OPPLAND																	
		Vang		Vøstre Slidre		Vestre Toten		Vågå		Østre Toten		Øyer		Øystre Slidre		Fylkes-omf. avd.		Fylket	
		avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.
1	Arbeiderpartiets Presseforbund	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	22	
2	Forb. for Arb.l. og Tekn. Funksjonærer	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	42	5	393	
3	Arbeidsmandsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1 402	
4	Befalslaget	-	-	-	-	-	-	1	7	-	-	-	-	-	-	-	7	93	
5	Bekleddingsarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	1	185	-	-	-	-	-	-	-	7	920	
6	Bygningsindustriarbeiderforbundet	-	-	2	72	1	51	2	119	-	-	-	-	-	-	-	36	2 624	
7	Elektriker- og Kraftstaaajonsforbundet	-	-	1	28	1	63	-	-	-	1	37	1	10	2	102	17	656	
8	Fengselstjenestemannsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
9	Grafisk Forbund	-	-	1	39	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	239	
10	Gullamedarbeiderforbundet	-	-	2	196	1	52	1	42	-	-	-	-	-	-	-	19	1 570	
11	Handels- og Kontorfunksjonæres Forb.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	235	
12	Hotell- og Restaurant-Arbeider-Forbundet	-	-	1	1 904	1	13	1	50	-	-	-	-	-	-	-	12	3 523	
13	Jern- og Metallarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
14	Jernbaneforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
15	Kjemisk Industriarbeiderforbund	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	5	424	
16	Kjøttindustriarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	200	
17	Kommuneforbundet	-	-	2	274	-	-	1	53	-	-	-	-	3	291	15	1 814		
18	Lensmannsbetjentenes Landslag	-	-	-	-	-	-	1	31	-	-	-	-	-	-	2	49		
19	Lokomotivmannsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
20	Losforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
21	Luftforsvarets Befalsforbund	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
22	Murerforbundet	-	-	-	-	-	-	2	24	-	-	-	-	-	-	-	5	132	
23	Musikerforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
24	Nærings- og Nydelsesmiddelarb.forb.	1	5	1	7	1	2	1	5	2	49	1	22	-	-	-	25	426	
25	Papirindustriarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	568	
26	Polltforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	26	
27	Postfolkernes Fellesforbund:	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Postforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	160	
	Postmannslaget	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Poståpnernes Landsforbund	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	227	1	227		
28	Sjønmannsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
29	Skinn- og Lærarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	1	63	-	-	-	-	-	-	-	3	83	
30	Skog- og Landarbeiderforbundet	-	-	1	3	3	30	1	26	3	254	2	19	1	4	79	2 258		
31	Skotøyarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	130	
32	Tekstilarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	1	87	-	-	-	-	-	-	-	4	273	
33	Telefolkernes Fellesforbund:	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Tele Tjeneste Forbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	349	
	Telegrafmennenes Landsforbund	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	61	
34	Tjenestemannslaget	-	-	-	-	-	-	1	28	-	-	-	-	3	240	1	9	504	
35	Tolltjenestemannsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
36	Transportarbeiderforbundet	-	-	1	3	1	134	1	35	-	-	-	-	-	-	-	11	561	
37	Treindustriarbeiderforbundet	-	-	-	-	1	19	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12	664	
38	Urmaker Svenneforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Til sammen	1	5	2	10	14	2 548	8	363	20	1 028	4	78	2	14	10	902	303	20586

1) 9 underavdelinger med 504 medlemmer.

Tabell V, 1967 (forts.).

Medlemstallet fordelt på byer og herreder i de enkelte fylker.

Løpnr.	Forbund	BUSKERUD																					
		Drammen	Kongsberg	Ringelike	Flesberg	Flå	Gol	Hemse-dal	Hol	Hurum	Krøda-herad	Lier											
		avd. medl.	avd. medl.	avd. medl.	avd. medl.	avd. medl.	avd. medl.	avd. medl.	avd. medl.	avd. medl.	avd. medl.	avd. medl.											
1	Arbeiderpartiets Presseforbund	1	24	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-						
2	Forb. for Arb.l. og Tekn. Funksjonærer ..	1	136	2	223	1	89	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-						
3	Arbeidsmandsforbundet	-	-	-	-	1	23	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-						
4	Befalslaget	-	-	1	71	2	169	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-						
5	Bekleddingsarbeiderforbundet	2	290	1	31	1	311	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-						
6	Bygningsindustrialarbeiderforbundet	8	1 064	2	165	2	539	1	15	-	1	13	2	16	-	-	-						
7	Elektriker- og Kraftstasjonsforbundet ..	3	289	3	95	2	126	-	-	2	85	1	17	-	-	1	19						
8	Fengselstjenestemannsforbundet	1	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-						
9	Grafisk Forbund	4	589	1	12	2	184	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-						
10	Gullmedarbeiderforbundet	-	1	19	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-						
11	Handels- og Kontorfunksjonærens Forb.	1	1 043	2	347	1	214	-	-	2	24	-	1	20	-	-	-						
12	Hotell- og Restaurant-Arbeider-Forb. ...	1	155	1	70	1	89	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-						
13	Jern- og Metallarbeiderforbundet	1	2 960	1	1 680	3	325	-	-	1	79	-	-	-	-	-	-						
14	Jernbaneforbundet	1) 15	3 420	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-						
15	Kjemisk Industrialarbeiderforbund	3	865	-	-	-	-	-	-	-	1	242	1	3	1	169	-						
16	Kjottindustrialarbeiderforbundet	1	134	-	-	1	30	-	-	1	11	-	-	-	-	-	-						
17	Kommuneforbundet	10	1 276	1	391	2	477	-	-	-	-	1	74	1	22	2	442						
18	Lensmannsbetjentenes Landslag	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-						
19	Lokomotivmannsforbundet	1	377	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-						
20	Losforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-						
21	Luftforsvarets Befalsforbund	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-						
22	Murerforbundet	2	160	1	26	1	47	-	-	-	-	1	5	-	-	-	-						
23	Musikerforbundet	1	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-						
24	Nærings- og Nydelse/middelarb.Forb.	2	373	2	33	2	76	-	-	-	-	1	9	-	-	-	-						
25	Papirindustrialarbeiderforbundet	10	1 394	1	179	3	1 249	-	-	-	-	2	708	-	-	1	63						
26	Politiforbundet	1	63	1	10	1	19	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-						
27	Postfolkenes Fellesforbund:	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-						
	Postforbundet	1	77	1	21	1	40	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-						
	Postmannslaget	1	106	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-						
	Poståpnernes Landsforbund	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-						
28	Sjømannsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-						
29	Skinn- og Lærarbeiderforbundet	1	34	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-						
30	Skog- og Landarbeiderforbundet	1	21	3	110	11	567	3	55	1	26	-	3	23	3	110	4	106					
31	Skotøyarbeiderforbundet	2	179	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	126	-					
32	Tekstilarbeiderforbundet	2	266	-	-	1	17	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-					
33	Telefolkenes Fellesforbund:	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-					
	Tele Tjeneste Forbundet	1	265	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-					
	Telegrafmennenes Landsforbund	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-					
34	Tjenestemannslaget	-	-	2	119	1	160	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-					
35	Tolltjenestemannsforbundet	1	17	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-					
36	Transportarbeiderforbundet	2	389	1	19	2	56	-	-	1	7	-	-	-	-	-	-	-					
37	Treindustrialarbeiderforbundet	2	172	1	34	2	121	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-					
38	Urmaker Svenneforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-					
	Til sammen	84	16 174	28	3 636	44	4 928	3	55	1	26	4	50	1	7	3	164	12	1 111	7	151	10	925

1) Omfatter medlemmer i Buskerud, Telemark, Aust-Agder.

Tahell V, 1967 (forts.).

Medlemstallet fordelt på byer og herreder i de enkelte fylker.

Løypenr.	Forbund	BUSKERUD																					
		Modum		Nedre Elker		Nes		Nore og Uvdal		Rollag		Røyken		Sigdal		Øvre Elker		Ål		Fylkes- omf. avd.		Fylket	
		avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.
1	Arbeiderpartiets Presseforbund	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	24	
2	Forb. for Arb.l. og Tekn. Funksjonærer	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	37	5	485	
3	Arbeidsmandsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1 089	-	-	-	-	-	2	1 112	
4	Befallslaget	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	240	
5	Bekledningsarbeiderforbundet	-	-	2	118	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	750	
6	Bygningsindustriarbeiderforbundet	5	174	2	168	1	10	-	-	1	32	1	104	3	101	1	8	-	-	30	2 409		
7	Elektriker- og Kraftstasjonsforbundet	3	64	-	-	-	-	-	-	1	12	-	-	1	57	1	36	-	-	18	800		
8	Fengselstjenestemannsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	12		
9	Grafisk Forbund	-	-	-	-	-	-	-	-	1	94	-	-	-	-	-	-	-	-	8	879		
10	Gullsmedarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	19		
11	Handels- og Kontorfunksjonærers Forb.	1	104	-	-	1	32	-	-	2	47	-	-	1	61	1	21	-	-	13	1 913		
12	Hotell- og Restaurant-Arbeider-Forb.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	314		
13	Jern- og Metallarbeiderforbundet	4	309	-	-	-	-	-	-	2	31	-	-	2	136	1	8	-	-	15	5 528		
14	Jernbaneforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1)	15	3 420	
15	Kjemisk Industriarbeiderforbund	1	26	1	370	1	45	1	10	2	739	-	-	1	95	-	-	-	-	13	2 564		
16	Kjøttindustriarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	175		
17	Kommuneforbundet	1	211	1	207	-	-	-	-	1	67	-	-	1	135	1	129	1	50	23	3 481		
18	Lensmannsbetjentenes Landslag	-	-	-	-	-	-	1	45	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	45		
19	Lokomotivmannsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	377		
20	Losforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
21	Luftforsvarets Befalsforbund	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
22	Murerforbundet	1	15	1	32	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	275		
23	Musikerforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	15		
24	Nærings- og Nydelsesmiddelarb.forb.	2	14	-	-	1	4	-	-	-	-	-	-	1	2	1	5	-	-	12	516		
25	Papirindustriarbeiderforbundet	3	612	5	560	-	-	-	-	-	-	-	-	3	551	-	-	-	-	28	5 316		
26	Politiforbundet	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	92		
27	Postfolkens Fellesforbund:	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Postforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	138	
	Postmannslaget	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	106		
	Poståpnernes Landsforbund	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	73	1	73		
28	Sjømannsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
29	Sjinn- og Lærarbeiderforbundet	-	-	1	26	-	-	-	-	1	13	-	-	-	-	-	-	-	-	3	73		
30	Skog- og Landarbeiderforbundet	7	123	1	81	2	36	3	39	2	30	2	5	3	18	1	20	1	2	51	1 377		
31	Skotøyarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	16	-	-	-	-	4	321		
32	Tekstilarbeiderforbundet	1	27	1	230	-	-	-	-	-	-	-	-	1	51	-	-	-	-	6	591		
33	Telefolkens Fellesforbund:	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Tele Tjeneste Forbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	265		
	Telegrafmennenes Landsforbund	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
34	Tjenestemannslaget	-	-	-	-	-	-	1	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	314	1)	10	598
35	Tolltjenestemannsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	17		
36	Transportarbeiderforbundet	2	28	-	-	1	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9	502		
37	Treindustriarbeiderforbundet	2	41	1	21	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	389		
38	Urmaker Svenneforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Til sammen	33	1 753	16	1 813	7	130	6	99	2	30	13	1 040	4	122	17	2 314	7	209	9	474	311	3 521

1) Omfatter medlemmer i Buskerud, Telemark, Aust-Agder.

2) 10 underavdelinger med 598 medlemmer.

Tabell V, 1967 (forts.).

Medlemstallet fordelt på byer og herreder i de enkelte fylker.

Løpnr.	Forbund	VESTFOLD															
		Holme- strand		Horten		Larvik		Sande- fjord		Stavern		Tøns- berg		Andebu		Borre	
		avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.
1	Arbeiderpartiets Presseforbund	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	29	-	-	-	-
2	Forb. for Arb.l. og Tekn. Funksjonærer	-	-	1	115	1	56	1	20	-	-	1	49	-	-	-	-
3	Arbeidsmandsforbundet	1	10	1	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	Befalslaget	-	-	2	136	-	-	-	-	1	63	-	-	-	-	-	-
5	Bekleddingsarbeiderforbundet	-	-	-	-	1	157	-	-	-	-	2	148	-	-	-	-
6	Bygningsindustriarbeiderforbundet	1	19	1	84	5	1 030	1	460	1	65	2	517	-	-	1	8
7	Elektriker- og Kraftstasjonsforbundet	1	8	1	37	1	41	1	81	-	-	2	228	-	-	-	-
8	Fengselstjenestemannsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9	Grafisk Forbund	-	-	2	35	2	67	1	48	-	-	2	230	-	-	-	-
10	Gullsmedarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	1	31	-	-	1	179	-	-	-	-
11	Handels- og Kontorfunksjonæres Forb.	1	107	2	56	1	168	1	71	-	-	1	197	-	-	-	-
12	Hotell- og Restaurant-Arbeider-Forbundet	-	-	1	30	1	95	1	182	-	-	1	140	-	-	-	-
13	Jern- og Metallarbeiderforbundet	1	871	1	2 229	1	922	1	1 396	1	88	2	2 430	-	-	-	-
14	Jernbaneforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15	Kjemisk Industriarbeiderforbund	2	140	1	10	2	139	1	520	1	203	1	27	-	-	-	-
16	Kjøttindustriarbeiderforbundet	-	-	1	9	1	9	-	-	-	-	1	78	-	-	-	-
17	Kommuneforbundet	2	160	1	352	2	393	1	412	1	43	1	489	-	-	-	-
18	Lensmannsbetjentenes Landslag	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
19	Lokomotivmannsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20	Losforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
21	Luftforsvarets Befalsforbund	-	-	-	-	-	-	-	-	1	15	1	48	-	-	-	-
22	Murerforbundet	1	8	1	22	1	40	1	52	-	-	1	82	-	-	-	-
23	Musikerforbundet	-	-	1	22	-	-	-	-	-	-	1	7	-	-	-	-
24	Nærings- og Nydelsesmiddelarb.forb.	2	4	2	30	3	105	2	53	-	-	3	202	-	-	-	-
25	Papirindustriarbeiderforbundet	-	-	-	-	1	130	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
26	Politiforbundet	-	-	1	32	1	27	1	12	-	-	1	44	-	-	-	-
27	Postfolkene Fellesforbund:	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
28	Postforbundet	-	-	1	25	1	28	1	26	-	-	1	42	-	-	-	-
	Postmannslaget	-	-	-	-	-	-	1	105	-	-	-	-	-	-	-	-
	Poståpneres Landsforbund	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Sjømansforbundet	-	-	1	14	-	-	1	2 098	-	-	1	19	-	-	-	-
29	Skin- og Læarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
30	Skog- og Landarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	45	1	19
31	Skotøyarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	1	138	-	-	1	104	-	-	-	-
32	Tekstilarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	148	-	-	-	-
33	Telefolkene Fellesforbund:	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
34	Tele Tjeneste Forbundet	-	-	1	17	1	42	1	37	-	-	1	101	-	-	-	-
	Telegrafmennenes Landsforbund	-	-	-	-	1	122	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Tjenestemannslaget	-	-	1	143	-	-	-	-	1	69	-	-	-	-	-	-
35	Tøltjenestemannsforbundet	-	-	1	32	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	9
36	Transportarbeiderforbundet	2	6	1	21	2	105	2	50	1	4	2	150	-	-	-	-
37	Treindustriarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	14	-	-	-	-
38	Urmaker Svenneforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Til sammen	14	1 333	26	3 454	29	3 766	21	5 792	8	550	32	5 702	2	45	3	30

Tabell V, 1967 (forts.).

Medlemstallet fordelt på byer og herreder i de enkelte fylker.

Løpnr.	Forbund	VESTFOLD															
		Brunla- nea		Hedrum		Hof		Lardal		Nøt- terøy		Ramnes		Sandar		Sande	
		avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.
1	Arbeiderpartiets Presseforbund																
2	Forb. for Arb.l. og Tekn. Funksjonærer																
3	Arbeidsmandsforbundet															1	10
4	Befalslaget																
5	Bekleddingsarbeiderforbundet																
6	Bygningsindustrialarbeiderforbundet			1	12	2	21									2	32
7	Elektriker- og Kraftstasjonsforbundet																
8	Fengselstjenestemannsforbundet																
9	Grafisk Forbund																
10	Gullamedarbeiderforbundet																
11	Handels- og Kontorfunksjonæres Forb.					1	7										
12	Hotell- og Restaurant-Arbeider-Forbundet																
13	Jern- og Metallarbeiderforbundet					1	100									1	47
14	Jernbaneforbundet																
15	Kjemisk Industrialarbeiderforbund									1	10					1	42
16	Kjøttindustrialarbeiderforbundet																
17	Kommuneforbundet			1	82			1	16	1	110			1	24	1	38
18	Lensmannsbetjentenes Landslag							1	29								
19	Lokomotivmannsforbundet																
20	Løstforbundet	1	46														
21	Luftforsvarets Befalsforbund																
22	Murerforbundet																
23	Musikerforbundet																
24	Nærings- og Nydelsesmiddelarb.forb.																
25	Papirindustrialarbeiderforbundet															2	291
26	Politiforbundet																
27	Postfolkernes Fellesforbund:																
	Postforbundet																
	Postmannslaget																
	Poståpnernes Landsforbund																
28	Sjømannsforbundet																
29	Skinn- og Lærarbeiderforbundet																
30	Skog- og Landarbeiderforbundet																
31	Skotøyarbeiderforbundet	2	98	1	67	2	19	1	80							1	3
32	Tekstilarbeiderforbundet																
33	Telefolkernes Fellesforbund:																
	Tele Tjeneste Forbundet																
	Telegrafmenneskes Landsforbund																
34	Tjenestemannslaget																
35	Tolltjenestemannsforbundet																
36	Transportarbeiderforbundet																
37	Treindustrialarbeiderforbundet																
38	Urmaker Svenneforbundet																
	Til sammen	3	144	3	161	6	147	3	125	2	120			1	24	10	593

Tabell V, 1967 (forts.).

Medlemstallet fordelt på byer og herreder i de enkelte fylker.

Løpnr.	Forbund	VESTFOLD															
		Sem		Stokke		Svelvik		Tjølling		Tjøme		Våle		Fylkes- omf. avd.		Fylket	
		avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.
1	Arbeiderpartiets Presseforbund														1	29	
2	Forb. for Arb.i. og Tekn. Funksjonærer													1	22	5	262
3	Arbeidsmandsforbundet	1	342													4	365
4	Befalsslaget															3	199
5	Bekleidningsarbeiderforbundet															2	305
6	Bygningsindustriarbeiderforbundet					2	93									19	2 341
7	Elektriker- og Kraftstasjonsforbundet			1	6								1	10	8	411	
8	Fengselstjenestemannsforbundet	1	26												1	26	
9	Gravsk Forbund	1	51												8	431	
10	Gullmedarbeiderforbundet														2	210	
11	Handels- og Kontorfunksjonærs Forb.			1	9										8	615	
12	Hotell- og Restaurant-Arbeider-Forbundet														4	447	
13	Jern- og Metallarbeiderforbundet			1	155										10	8 238	
14	Jernbaneforbundet																
15	Kjemisk Industriarbeiderforbund	1	90												11	1 181	
16	Kjøttindustriarbeiderforbundet														3	96	
17	Kommuneforbundet	1	106	1	54	1	31		1	33			1	11	18	2 354	
18	Landsmannsbetjentenes Landslag														1	29	
19	Lokomotivmannsforbundet																
20	Løstforbundet														1	46	
21	Luftforsvarets Refalsforbund														2	63	
22	Murerforbundet														5	204	
23	Musikerforbundet														2	29	
24	Nærings- og Nydelsemiddelarb.forb.	1	32								1	4			14	520	
25	Papirindustriarbeiderforbundet					1	137								4	558	
26	Politiforbundet														4	115	
27	Postfolkernes Fellesforbund:																
	Postforbundet															4	121
	Postmannslaget														1	105	
	Poståpnernes Landsforbund												1	45	1	45	
28	Sjomanusforbundet					1	9								4	2 140	
29	Skin- og Lærarbeiderforbundet																
30	Skog- og Landarbeiderforbundet															12	371
31	Skotøyarbeiderforbundet	1	37			1	3								2	242	
32	Tekstilarbeiderforbundet														2	278	
33	Telefolkernes Fellesforbund:																
	Tele Tjeneste Forbundet															4	197
	Telegrafmennenes Landsforbund														1	122	
34	Tjenestemannslaget								1	42			6	287 ¹⁾	10	550	
35	Tolltjenestemannsforbundet														1	32	
36	Transportarbeiderforbundet														10	336	
37	Treindustriarbeiderforbundet					1	26				1	68			3	108	
38	Urmaker Svenneforbundet																
	Til sammen	7	684	1	54	10	469		2	75	2	72	10	375	195	23721	

¹⁾ Herav 9 underavdelinger med 530 medlemmer.

Tabell V, 1967 (forts.).

Medlemstallet fordelt på byer og herreder i de enkelte fylker.

Løpnr.	Forbund	TELEMARK																			
		Not- odden		Pors- grunn		Skien		Bamble		Bø		Drange- dal		Fyresdal		Hjartdal		Kragero		Kvite- eld	
		avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.
1	Arbeiderpartiets Presseforbund					1	27														
2	Forb. for Arb.l. og Tekn. Funksjonærer	2	82	1	418	2	85	1	10									1	39		
3	Arbeidsmandsforbundet											1	866								
4	Befalslaget																				
5	Bekleddingsarbeiderforbundet	1	9	1	31	2	30											1	23		
6	Bygningsindustriarbeiderforbundet	3	136	2	391	5	359			1	31							2	58		
7	Elektriker- og Kraftstasjonsforbundet	3	73	4	287	2	51			1	16	1	11			1	29	1	29	1	7
8	Fengselstjenestemannsforbundet																				
9	Grafsk Forbund	1	8	2	36	2	130	1	55									2	47		
10	Gullsmedarbeiderforbundet																		1	77	
11	Handels- og Kontorfunksjonærens Forb.	2	63	2	459	1	427	1	31	1	27							1	22		
12	Hotell- og Restaurant-Arbeider-Forb.	1	59	1	121	1	113														
13	Jern- og Metallarbeiderforbundet			2	784	2	491	1	212									2	405		
14	Jernbaneforbundet																				
15	Kjemisk Industriarbeiderforbund	4	990	5	4 414	3	288											1	21		
16	Kjøttindustriarbeiderforbundet	1	4	1	4	1	124												1	7	
17	Kommuneforbundet	1	294	2	514	5	1 020	1	67			1	19					1	168		
18	Lensmannsbetjentenes Landslag																				
19	Lokomotivmannsforbundet																				
20	Løsforbundet																				
21	Luftforsvarets Befalsforbund																				
22	Murerforbundet	1	14	1	42	1	104											1	6		
23	Musikerforbundet						1	35													
24	Nærings- og Nydelsesmiddelarb.forb.	2	11	2	98	1	183			1	16							1	4	1	5
25	Papirindustriarbeiderforbundet	1	76			3	938	1	135									3	171		
26	Politiforbundet	1	16	1	32	1	38											1	12		
27	Postfolkernes Fellesforbund:																				
	Postforbundet	1	16	1	22	1	52			1	39										
	Postmannslaget					1	79														
	Poståpnernes Landsforbund																				
28	Sjømannsforbundet			1	805													1	17		
29	Skinn- og Lærarbeiderforbundet					1	7														
30	Skog- og Landarbeiderforbundet	3	105	1	16	5	131	1	18	1	22	5	139	2	42	1	9	2	15	5	87
31	Skotnarbeiderforbundet					1	153			1	18										
32	Tekstilarbeiderforbundet	1	25																		
33	Telefolkernes Fellesforbund:																				
	Tele Tjeneste Forbundet	1	37	1	73	1	50														
	Telegrafmennenes Landsforbund																				
34	Tjenestemannslaget					2	52														
35	Tolltjenestemannsforbundet					1	33														
36	Transportarbeiderforbundet	1	23	3	258	3	273					1	14					1	30		
37	Treindustriarbeiderforbundet					1	3												1	8	
38	Urmaker Svenneforbundet																				
	Til sammen	30	2 037	35	8 838	50	5 243	7	528	7	169	8	1 035	3	56	2	38	25	1 159	7	99

Tabell V. 1967 (forts.).

Medlemstallet fordelt på byer og herreder i de enkelte fylker.

Løpnr.	Forbund	TELEMARK																				
		Nlåsedal		Nome		Sauherad		Seljord		Siljan		Tinn		Tokke		Vinje		Fylkes- omf. avd.		Fylket		
		avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	
1	Arbeiderpartiets Presseforbund										1	3								2	30	
2	Forb. for Arb.t. og Tekn. Funksjonærer										2	153						1	44	10	831	
3	Arbeidsmandsforbundet												1	309						2	1 175	
4	Befalingslaget																					
5	Bekleddningsarbeiderforbundet										1	22								6	115	
6	Bygningsindustriarbeiderforbundet	1	8	3	256						1	12	2	22	1	10				21	1 283	
7	Elektriker- og Kraftataasjonsforbundet	1	27	1	19					1	14	2	96	1	20					20	679	
8	Fengselstjenestemannsforbundet																					
9	Gravsk Forbund										1	8								9	284	
10	Gullmedarbeiderforbundet																			1	77	
11	Handels- og Kontorfunksjonæres Forb.			1	23			1	8		1	135					1	34	12	1 229		
12	Hotell- og Restaurant-Arbeider-Forb.										1	46							4	339		
13	Jern- og Metallarbeiderforbundet			1	207															8	2 099	
14	Jernbaneforbundet										1	106								1	106	
15	Kjemisk Industriarbeiderforbund										1	966								14	6 679	
16	Kjøttindustriarbeiderforbundet										1	6								4	141	
17	Kommuneforbundet			1	76						1	224						2	175	15	2 557	
18	Lensmannsbetjentenes Landslag					1	34													1	34	
19	Lokomotivmannsforbundet																					
20	Løseforbundet																					
21	Luftforvarets Befalsforbund																					
22	Murerforbundet																			4	188	
23	Musikerforbundet																			1	35	
24	Nærings- og Nydelesemiddelarb.forb.							1	2		1	9								10	328	
25	Papirindustriarbeiderforbundet			3	130															11	1 450	
26	Politiforbundet										1	13								5	111	
27	Postfolkene Fellesforbund:																					
	Postforbundet																			4	129	
	Postmannslaget																			1	79	
	Poståpnerne Landsforbund																	1	79	1	79	
28	Sjømannsforbundet																	1	79	2	822	
29	Skiln- og Lærarbeiderforbundet																			1	7	
30	Skog- og Landarbeiderforbundet	1	7	3	99	1	25			2	132	2	20	1	6				36	873		
31	Skotøyarbeiderforbundet								1	4										3	175	
32	Tekstilarbeiderforbundet												1	11						2	36	
33	Telefolkene Fellesforbund:																					
	Tele Tjeneste Forbundet										1	10								4	170	
	Telegrafmennenes Landsforbund																					
34	Tjenestemannslaget			1	44									1	36				4	316 ¹⁾	8	448
35	Tolltjenestemannsforbundet																			1	33	
36	Transportarbeiderforbundet										1	15				1	21			11	634	
37	Treindustriarbeiderforbundet																			2	11	
38	Urmaker Sveeneforbundet																					
	Til sammen	3	42	14	854	2	59	3	14	3	146	20	1 844	7	404	2	31	9	648	237	23244	

1) Herav 7 underavdelinger med 434 medlemmer.

Løpnr.	Forbund	AUST-AGDER																	
		Arendal		Grimstad		Risør		Birkenes ¹⁾		Bygland		Bykle		Evsje og Hornnes		Fjære		Froland ²⁾	
		avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.
1	Arbeiderpartiets Presseforbund	1	2																
2	Forb. for Arb.l. og Tekn. Funksjonærer	1	35			1	22												
3	Arbeidsmandsforbundet													1	64				
4	Befalalaget																		
5	Bekledningsarbeiderforbundet	1	3																
6	Bygningsindustriarbeiderforbundet	2	229	1	44	1	17			1	21							1	15
7	Elektriker- og Kraftstasjonsforbundet	2	187															1	32
8	Fengselstjenestemannsforbundet																		
9	Gratisk Forbund	1	40																
10	Gullmedarbeiderforbundet	1	38																
11	Handels- og Kontorfunksjonærens Forb.	1	104	1	27	1	34	1	9										
12	Hotell- og Restaurant-Arbeider-Forbundet	1	74																
13	Jern- og Metallarbeiderforbundet	1	650	1	111	1	100								1	32			
14	Jernbaneforbundet																		
15	Kjemisk Industriarbeiderforbund	2	70											1	14				
16	Kjøttindustriarbeiderforbundet																		
17	Kommuneforbundet	2	343	1	53	1	87			1	27								
18	Lensmannsbetjentenes Landslag																		
19	Lokomotivmannsforbundet																		
20	Losforbundet																		
21	Luftforsvarets Befalsforbund																		
22	Murerforbundet	1	41																
23	Musikerforbundet																		
24	Nærings- og Nydelsesmiddelarb.forb.	2	77	2	80	1	2			1	3								
25	Papirindustriarbeiderforbundet					2	304												
26	Poltiforbundet	2	44																
27	Postfolkernes Fellesforbund:																		
	Postforbundet	1	25																
	Postmannslaget	1	27																
	Poståpnernes Landsforbund																		
28	Sjømannsforbundet	1	959			1	14												
29	Skinn- og Lærarbeiderforbundet																		
30	Skog- og Landarbeiderforbundet			1	27	1	5	2	12	1	12			1	9			4	53
31	Skotøyarbeiderforbundet																		
32	Tekstilarbeiderforbundet			1	16														
33	Telefolkernes Fellesforbund:																		
	Tele Tjeneste Forbundet	1	109																
	Telegrafmennes Landsforbund																		
34	Tjenestemannslaget	1	6											1	93				
35	Tolltjenestemannsforbundet																		
36	Transportarbeiderforbundet	3	216			1	24												
37	Treindustriarbeiderforbundet	1	37			1	25												
38	Urmaker Svenneforbundet																		
	Til sammen	30	3316	8	358	12	634	3	21	4	63			4	180	1	32	6	100

¹⁾ Fra 1. januar 1967 er Birkenes, Herøfoss og Vegusdal slått sammen til en herredskommune med navnet Birkenes. ²⁾ Fra 1. januar 1967 er Mykland og Froland slått sammen til en herredskommune med navnet Froland.

Tabell V, 1967 (forts.).

Medlemstallet fordelt på byer og herreder i de enkelte fylker.

Løpnr.	Forbund	AUST-AGDER											
		Gjerstad		Hisøy		Iveland		Landvik		Lillesand		Motand	
		avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.
1	Arbeiderpartiets Presseforbund												
2	Forb. for Arb.l. og Tekn. Funksjonærer											1	26
3	Arbeidsmandsforbundet												
4	Befalslaget												
5	Bekleddingsarbeiderforbundet								1	20			
6	Bygningsindustriarbeiderforbundet								2	52			
7	Elektriker- og Kraftstasjonsforbundet												
8	Fengselstjenestemannsforbundet												
9	Grafisk Forbund												
10	Gullamedarbeiderforbundet								1	7			
11	Handels- og Kontorfunksjonæres Forb.												
12	Hotell- og Restaurant-Arbeider-Forbundet												
13	Jern- og Metallarbeiderforbundet								1	42			
14	Jernbaneforbundet								1	11			
15	Kjemisk Industriarbeiderforbund								1	72	2	513	
16	Kjøttindustriarbeiderforbundet												
17	Kommuneforbundet								1	30			
18	Lensmannsbetjentenes Landslag								1	21			
19	Lokomotivmannsforbundet												
20	Løstforbundet												
21	Luftforsvarets Befalsforbund												
22	Murerforbundet												
23	Musikerforbundet												
24	Nærings- og Nydelelsesmiddelarb.forb.												
25	Papirindustriarbeiderforbundet								1	11			
26	Politiforbundet												
27	Postfolkernes Fellesforbund:												
	Postforbundet												
	Postmannslaget												
	Poståpnernes Landsforbund												
28	Sjømannsforbundet												
29	Skinn- og Lærarbeiderforbundet												
30	Skog- og Landarbeiderforbundet												
31	Skotnyarbeiderforbundet	2	39								1	16	
32	Tekstilarbeiderforbundet												
33	Telefolkernes Fellesforbund:												
	Tele Tjeneste Forbundet												
	Telegrafmenneskes Landsforbund												
34	Tjenestemannslaget												
35	Tolltjenestemannsforbundet												
36	Transportarbeiderforbundet										1	10	
37	Treindustriarbeiderforbundet												
38	Urmaker Svenneforbundet												
	Til sammen	2	39							12	292	3	539

Løpnr.	Forbund	AUST-AGDER																
		Tromøy		Tvedestrand		Valle		Vegårshei		Øyestad		Åmli ¹⁾		Fylkesomf. avd.		Fylket		
		avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	
1	Arbeiderpartiets Presseforbund																1	2
2	Forb. for Arb.l. og Tekn. Funksjonærer																4	107
3	Arbeidsmandsforbundet											1	539				1	539
4	Befalslaget																1	64
5	Bekledningsarbeiderforbundet			1	41												3	64
6	Bygningsindustriarbeiderforbundet			2	17												10	395
7	Elektriker- og Kraftstasjonsforbundet					1	19										4	238
8	Fengselstjenestemannsforbundet																	
9	Grafisk Forbund																1	40
10	Gullsmedarbeiderforbundet																1	38
11	Handels- og Kontorfunksjonæres Forb.																5	181
12	Hotell- og Restaurant-Arbeider-Forbundet																1	74
13	Jern- og Metallarbeiderforbundet			2	38												7	973
14	Jernbaneforbundet																1	11
15	Kjemisk Industriarbeiderforbund																6	669
16	Kjøttindustriarbeiderforbundet			1	4												1	4
17	Kommuneforbundet			1	58												1	202
18	Lensmannsbetjentenes Landslag																8	800
19	Lokomotivmannsforbundet																1	21
20	Losforbundet																	
21	Luftforsvarets Befalsforbund																	
22	Murerforbundet																1	41
23	Musikerforbundet																	
24	Nærings- og Nydelsesmiddelarb.forb.																6	162
25	Papirindustriarbeiderforbundet			3	70					1	89						7	474
26	Politiforbundet																2	44
27	Postfolkernes Fellesforbund:																	
	Postforbundet																1	25
	Postmannslaget																1	27
	Poståpnerens Landsforbund													1	65	1	65	
28	Sjømannsforbundet																2	973
29	Skinn- og Lærarbeiderforbundet																	
30	Skog- og Landarbeiderforbundet							1	112	1	26	5	62				19	357
31	Skotøyarbeiderforbundet																1	16
32	Tekstilarbeiderforbundet																1	16
33	Telefolkernes Fellesforbund:																1	109
	Tele Tjeneste Forbundet																	
	Telegrafmennenes Landsforbund																	
34	Tjenestemannslaget													2	81 ¹⁾	4	180	
35	Tolltjenestemannsforbundet																	
36	Transportarbeiderforbundet																5	250
37	Treindustriarbeiderforbundet																2	62
38	Urmaker Svenneforbundet																	
	Tll sammen			10	228	1	19	1	112	2	115	6	601	5	372	110	7 021	

¹⁾ Fra 1. januar 1967 er Tovdal og Åmli slått sammen til en herredskommune med navnet Åmli. ²⁾ 4 underavdelinger med 180 medlemmer.

Tabell V, 1967 (forts.).

Medlemstallet fordelt på byer og herreder i de enkelte fylker.

Løpnr.	Forbund	VEST-AGDER															
		Farsund		Flekkefjord		Kr.sand		Mandal		Audnedal		Høgebo-stad		Kvines-dal		Lindes-nes	
		avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.
1	Arbeiderpartiets Presseforbund					1	11										
2	Forb. for Arb.l. og Tekn. Funksjonærer			1	14	1	147	1	20								
3	Arbeidmandsforbundet					2	1 037										
4	Befalslaget	1	8			3	140										
5	Bekledningsarbeiderforbundet			1	15	1	48	1	11								
6	Bygningsindustriarbeiderforbundet	1	33	1	51	4	1 025	2	122								
7	Elektriker- og Kraftstasjonsforbundet	1	7	1	18	1	252	1	28								
8	Fengselstjenestemannsforbundet					1	6										
9	Gratisk Forbund	1	9	1	15	2	141	1	9								
10	Gullmedarbeiderforbundet																
11	Handels- og Kontorfunksjonærens Forb.			1	34	1	348	1	68				1	13			
12	Hotell- og Restaurant-Arbeider-Forbundet					1	123	1	17								
13	Jern- og Metallarbeiderforbundet	1	38	1	123	2	1 278	1	663								
14	Jernbaneforbundet					1)	14 842										
15	Kjemisk Industriarbeiderforbund			1	26	6	1 284								1	3	
16	Kjøttindustriarbeiderforbundet					1	79										
17	Kommuneforbundet	1	94	1	133	8	935	1	130								
18	Lensmannsbetjentenes Landslag			1	19												
19	Lokomotivmannsforbundet					1	124										
20	Losforbundet																
21	Luftforsvarets Befalsforbund	1	12			1	57										
22	Murerforbundet					1	64										
23	Musikerforbundet					1	19										
24	Nærings- og Nydelsesmiddelarb.forb.	2	40	1	11	3	286	1	12								
25	Papirindustriarbeiderforbundet												1	129			
26	Politiforbundet					1	62	1	19								
27	Postfolkernes Fellesforbund:																
	Postforbundet			1	10	1	76										
	Postmannslaget					1	100										
	Poståpneernes Landsforbund																
28	Sjømannsforbundet	1	218			1	1 127										
29	Skinn- og Lærarbeiderforbundet			2	155	1	30										
30	Skog- og Lantarbeiderforbundet					1	6										
31	Skotøyarbeiderforbundet																
32	Tekstilarbeiderforbundet			2	33	2	367	1	117	1	14						
33	Telefolkernes Fellesforbund:																
	Tele Tjeneste Forbundet					1	200										
	Telegrafmennenes Landsforbund					1	102										
34	Tjenestemannslaget	1	19			2	246										
35	Tolltjenestemannsforbundet					1	44										
36	Transportarbeiderforbundet			1	19	2	226						1	32			
37	Treindustriarbeiderforbundet	1	44	2	80	1	24	1	4				1	6			
38	Urmaker Svenneforbundet																
	Til sammen	12	522	10	756	72	10856	14	1 220	1	14			4	180	2	12

1) Omfatter medlemmer i Aust-Agder, Vest-Agder.

Tabell V, 1967 (forts.).

Medlemstallet fordelt på byer og herreder i de enkelte fylker.

Løypenr.	Forbund	VEST-AGDER																		
		Lyngdal		Marnardal		Sirdal		Songdalen		Søgne		Vennesla		Åseral		Fylkesomf. avd.		Fylket		
		avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	
1	Arbeiderpartiets Presseforbund																	1	11	
2	Forb. før Arb.l. og Tekn. Funksjonærer															1	18	4	199	
3	Arbeidsmandsforbundet																	2	1 037	
4	Befalslaget																	4	148	
5	Bekledningsarbeiderforbundet																	3	74	
6	Bygningsindustriarbeiderforbundet	2	55							2	204							12	1 490	
7	Elektriker- og Kraftutastjonsforbundet	1	121							1	17							6	443	
8	Fengselstjenestemannsforbundet																	1	6	
9	Grafisk Forbund																	5	174	
10	Gullmedarbeiderforbundet																			
11	Handels- og Kontorfunksjonærers Forb.									1	21							5	484	
12	Hotell- og Restaurant-Arbeider-Forbundet																	2	140	
13	Jern- og Metallarbeiderforbundet									1	79	1	7					7	2 188	
14	Jernbaneforbundet																	14	842	
15	Kjemisk Industriarbeiderforbund																	8	1 313	
16	Kjøttindustriarbeiderforbundet																	1	79	
17	Kommuneforbundet									1	112						2	108	14	1 512
18	Lensmannsbetjentenes Landslag																		1	19
19	Lokomotivmannsforbundet																		1	124
20	Losforbundet																			
21	Luftforsvarets Befalsforbund																	2	69	
22	Murerforbundet																	1	64	
23	Musikerforbundet																	1	19	
24	Nærings- og Nydelsesmiddelarb.forb.	1	25															9	383	
25	Papirindustriarbeiderforbundet											1	782					2	911	
26	Politiforbundet																	2	81	
27	Postfolkernes Felleforbund:																			
	Postforbundet																		2	86
	Postmannslaget																		1	100
	Poståpnernes Landsforbund															1	59	1	59	
28	Sjømannsforbundet																	2	1 345	
29	Skinn- og Lærarbeiderforbundet																	3	185	
30	Skog- og Landarbeiderforbundet	1	18									1	6					3	30	
31	Skotøyarbeiderforbundet																			
32	Tekstilarbeiderforbundet																		6	531
33	Telefalkernes Felleforbund:																			
	Tele Tjeneste Forbundet																		1	200
	Telegrafmennenes Landsforbund																		1	102
34	Tjenestemannslaget																4	148	7	413
35	Toiltjenestemannsforbundet																		1	44
36	Transportarbeiderforbundet																	4	277	
37	Treindustriarbeiderforbundet	1	12																7	170
38	Urmaker Svenneforbundet																			
	Til sammen	6	231							1	79	8	1 149				8	333	147	15352

¹⁾ Omfatter medlemmer i Aust-Agder, Vest-Agder. ²⁾ 7 underavdelinger med 413 medlemmer.

Tabell V, 1967 (forts.).

Medlemstallet fordelt på byer og herreder i de enkelte fylker.

Løp.nr.	Forbund	ROGALAND																	
		Elgersund		Haugesund		Sandnes		Stavanger		Bjerkreim		Bokn		Finnøy		Forsand		Jesdal	
		avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.
1	Arbeiderpartiets Presseforbund							1	18										
2	Forb. for Arb.l. og Tekn. Funksjonærer			1	10	1	32	2	209										
3	Arbeidsmandsforbundet							2	1 233										
4	Befalslaget					1	44	1	103										
5	Bekleddingsarbeiderforbundet			1	99	1	442	1	287										
6	Bygningsindustriarbeiderforbundet	1	77	1	475	1	601	5	1 553										
7	Elektriker- og Kraftstasjonsforbundet			1	79			4	726										
8	Fengselstjenestemannsforbundet							1	25										
9	Grafsk Forbund			1	85			3	792										
10	Gullsmedarbeiderforbundet							1	4										
11	Handels- og Kontorfunksjonærens Forb.	1	42	1	151	1	151	1	1 314										
12	Hotell- og Restaurant-Arbeider-Forbundet			1	130			1	295										
13	Jern- og Metallarbeiderforbundet	1	23	1	1 081	1	1 308	1	2 587										
14	Jernbaneforbundet			1	76			14	700										
15	Kjemisk Industriarbeiderforbund	2	224	1	20	2	154	6	596										
16	Kjotindustriarbeiderforbundet	1	29	1	70	1	148	1	194										
17	Kommuneforbundet	2	107	6	516	2	444	12	1 563										
18	Lensmannsbetjentenes Landslag																		
19	Løkomotivmannsforbundet							1	66										
20	Løseforbundet																		
21	Luftforsvarets Befalsforbund																		
22	Murerforbundet			1	53	1	64	2	158										
23	Musikerforbundet							1	77										
24	Nærings- og Nydelsemiddelcarb.forb.	3	38	2	178	2	89	6	1 331	1	5								
25	Papirindustriarbeiderforbundet																		
26	Politiforbundet			1	42	1	33	2	124										
27	Postfolkens Fellesforbund:																		
	Postforbundet			1	47			1	144										
	Postmannslaget			1	49			1	95										
	Poståpnernes Landsforbund																		
28	Sjømannsforbundet	1	17	1	1 953			1	1 367										
29	Skinn- og Lærarbeiderforbundet							1	3										
30	Skog- og Landarbeiderforbundet							1	8										
31	Skotøylarbeiderforbundet	1	2	1	5	1	5	1	22										
32	Tekstilarbeiderforbundet	1	13			2	610										2	284	
33	Telefolkens Fellesforbund:																		
	Tele Tjeneste Forbundet			1	109			1	214										
	Telegrafmennenes Landsforbund					1	136												
34	Tjenestemannslaget			1	24			6	130										
35	Tolltjenestemannsforbundet	1	4	1	26			1	42										
36	Transportarbeiderforbundet	1	30	2	332	2	135	2	924										
37	Treindustriarbeiderforbundet	1	21	1	25	2	66	1	152										
38	Urmaker Svenneforbundet																		
	Til sammen	17	627	31	5 635	23	4 462	86	17 056	1	5							2	284

Løpnr.	Forbund	ROGALAND																			
		Hjelme-land		HÅ		Karmøy		Klepp		Kvitøy		Lund		Randa-berg		Rennes-øy		Sauda		Sokndal	
		avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.
1	Arbeiderpartiets Presseforbund																				
2	Forb. for Arb.l. og Tekn. Funksjonærer ..																	1	14		
3	Arbeidsmandsforbundet					1	67													1	181
4	Befalslaget																				
5	Bekleddingsarbeiderforbundet					2	15														
6	Rygningsindustriarbeiderforbundet					2	39	1	52			1	59				1	42	1	4	
7	Elektriker- og Kraftstasjonsforbundet ..					1	38										1	51			
8	Fengselstjenestemannsforbundet			1	77																
9	Grafisk Forbund																				
10	Gullsmedarbeiderforbundet																				
11	Handels- og Kontorfunksjonærens Forb.			1	23	1	3											1	44		
12	Hotell- og Restaurant-Arbeider-Forb. ...																				
13	Jern- og Metallarbeiderforbundet			1	61	2	136	1	67									1	40		
14	Jernbaneforbundet																				
15	Kjemisk Industriarbeiderforbund					2	123											1	721		
16	Kjøttindustriarbeiderforbundet																	1	3		
17	Kommuneforbundet					2	154											1	133	1	8
18	Lensmannstjenenes Landslag					1	46														
19	Lokomotivmannsforbundet																				
20	Losforbundet																				
21	Lufforsvarets Befalsforbund																				
22	Murerforbundet																	1	10		
23	Musikerforbundet																	1	8		
24	Nærings- og Nydelsesmiddelarb.forb. ...	1	3			2	153			1	11						1	6			
25	Papirindustriarbeiderforbundet																				
26	Politiforbundet																				
27	Postfolkernes Felleforbund:																				
	Postforbundet																				
	Postmannslaget																				
	Poståpnernes Landsforbund																				
28	Sjømannsforbundet																	1	39		
29	Skinn- og Lærarbeiderforbundet											1	28								
30	Skog- og Landarbeiderforbundet																				
31	Skotøyarbeiderforbundet																				
32	Tekstilarbeiderforbundet					3	27														
33	Telefolkernes Felleforbund:																				
	Tele Tjeneste Forbundet																				
	Telegrafmennesenes Landsforbund																				
34	Tjenestemannslaget																				
35	Tolltjenestemannsforbundet					1	4														
36	Transportarbeiderforbundet					2	34														
37	Treindustriarbeiderforbundet			1	5							1	45								
38	Urmaker Svenneforbundet																				
	Til sammen	1	3	4	166	22	839	21	119	1	11	3	132					12	1 111	3	193

Tabell V, 1967 (forts.).

Medlemstallet fordelt på byer og herreder i de enkelte fylker.

Løpnr.	Forbund	ROGALAND																		
		Sola		Strand		Suldal		Time		Tysvær		Utsira		Vinda-fjord		Fylkes-omf. avd.		Fylket		
		avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	
1	Arbeiderpartiets Presseforbund																	1	18	
2	Forb. for Arb.l. og Tekn. Funksjonærer			1	64			1	20							1	25	8	374	
3	Arbeidsmandsforbundet																	4	1 481	
4	Befalslaget																	2	147	
5	Bekledningsarbeiderforbundet																	5	843	
6	Bygningsindustriarbeiderforbundet					1	5	1	59									16	2 066	
7	Elektriker- og Krafttatasjonsforbundet					2	28											9	922	
8	Føngsølatjenestemannsforbundet																	2	102	
9	Grassk Forbund																	4	877	
10	Gullsmedarbeiderforbundet																	1	4	
11	Handels- og Kontorfunksjonæres Forb.			2	80			1	21									10	1 829	
12	Hotell- og Restaurant-Arbeider-Forbundet																	2	425	
13	Jern- og Metallarbeiderforbundet			1	860			3	652									13	6 815	
14	Jernbaneforbundet																	15	776	
15	Kjemisk Industriarbeiderforbund			1	11													15	1 849	
16	Kjøttindustriarbeiderforbundet							1	19									6	463	
17	Kommuneforbundet	1	54												2	116	29	3 095		
18	Lensmannsbetjentes Landslag																	1	46	
19	Lokomotivmannsforbundet																	1	66	
20	Løseforbundet																			
21	Lufforsvarets Befalsforbund	1	178															1	178	
22	Murerforbundet																	5	285	
23	Musikerforbundet																	2	85	
24	Nærings- og Nydelsesmiddelarb.forb.			1	54	1	5	1	33									22	1 906	
25	Papirindustriarbeiderforbundet																			
26	Politiforbundet																	4	199	
27	Postfolkernes Fellesforbund:																			
	Postforbundet																	2	191	
	Postmannslaget																	2	144	
	Poståpnernes Landsforbund														1	154	1	154		
28	Sjømannsforbundet																	4	3 376	
29	Skinn- og Lærarbeiderforbundet																	2	31	
30	Skog- og Landarbeiderforbundet					1	17			1	6							3	31	
31	Skotøarbeiderforbundet																	4	34	
32	Tekstilarbeiderforbundet																	8	934	
33	Telefolkernes Fellesforbund:																			
	Tele Tjeneste Forbundet																1	23	3	346
	Telegrafmennes Landsforbund																		1	136
34	Tjenestemannslaget	1	255														6	367	14	776
35	Tolltjenestemannsforbundet																	4	76	
36	Transportarbeiderforbundet																		9	1 455
37	Treindustriarbeiderforbundet																	7	314	
38	Urmaker Svenneforbundet																			
	Til sammen	3	487	6	1 069	5	55	8	804	1	6						11	685	242	33749

1) Herav 13 underavdelinger med 758 medlemmer.

Tabell V, 1967 (forts.).

Medlemstallet fordelt på byer og herreder i de enkelte fylker.

Løpnr.	Forbund	HORDALAND																	
		Arna		Askey		Austevoll		Austrheim		Bømlo		Etne		Fana		Fedje		Fitjar	
		avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.
1	Arbeiderpartiets Presseforbund																		
2	Forb. for Arbl. og Tekn. Funksjonærer																		
3	Arbeidsmandsforbundet																	1	23
4	Befalslaget																		
5	Bekledningsarbeiderforbundet	1	316	1	22														
6	Bygningsindustriarbeiderforbundet																		
7	Elektriker- og Kraftstasjonsforbundet	1	37	1	7							2	48	1	62				
8	Fengselstjenestemannsforbundet																		
9	Grafsk Forbund																		
10	Gullsmedarbeiderforbundet																		
11	Handels- og Kontorfunksjonærers Forb.	1	85																
12	Hotell- og Restaurant-Arbeiderforbundet																		
13	Jern- og Metallarbeiderforbundet	1	61					1	12	1	147								
14	Jernbaneforbundet																		
15	Kjemisk Industriarbeiderforbund			2	164									1	32				
16	Kjøttindustriarbeiderforbundet																		
17	Kommuneforbundet	1	93	1	52	1	28			1	25			3	390				
18	Lensmannsbetjentenes Landslag																		
19	Lokomotivmannsforbundet																		
20	Losforbundet																		
21	Luftforsvarets Befalsforbund													1	10				
22	Murerforbundet																		
23	Musikerforbundet																		
24	Nærings- og Nydelsesmiddelarb.forb.			2	203			1	31			1	64			1	66	1	19
25	Papirindustriarbeiderforbundet																		
26	Politiforbundet													1	30				
27	Postfolkernes Fellesforbund:																		
	Postforbundet																		
	Postmannslaget																		
	Poståpnernes Landsforbund																		
28	Sjømannsforbundet																		
29	Skin- og Lærarbeiderforbundet																		
30	Skog- og Landarbeiderforbundet											1	8						
31	Skotøyarbeiderforbundet																		
32	Tekstilarbeiderforbundet	2	819	1	57									2	185				
33	Telefolkernes Fellesforbund:																		
	Tele Tjeneste Forbundet																		
	Telegrafmenneskes Landsforbund																		
34	Tjenestemannslaget													1	37				
35	Tolltjenestemannsforbundet																		
36	Transportarbeiderforbundet																		
37	Treindustriarbeiderforbundet	1	94			1	7							3	108				
38	Urmaker Svenneforbundet																		
	Til sammen	8	1505	8	505	2	35	2	43	2	172	4	120	13	854	1	66	2	42

Tabell V, 1967 (forts.).

Medlemstallet fordelt på byer og herreder i de enkelte fylker.

Løpnr.	Forbund	HORDALAND																			
		Fjell		Fusa		Granvin		Jondal		Kvam		Kvinnherad		Laksevåg		Lindås		Maa-fjorden		Meland	
		avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.
1	Arbeiderpartiets Presseforbund																				
2	Forb. for Arb.l. og Tekn. Funksjonærer										1	3									
3	Arbeidsmandsforbundet										1	99									
4	Befalslaget																				
5	Bekleddingsarbeiderforbundet									1	14										
6	Bygningsindustriarbeiderforbundet									1	36	1	10								
7	Elektriker- og Kraftstasjonsforbundet									2	28	1	6			1	28				
8	Fengselstjenestemannsforbundet																				
9	Grasløk Forbund																				
10	Gullsmedarbeiderforbundet																				
11	Handels- og Kontorfunksjonærens Forb.									2	63										
12	Hotell- og Restaurant-Arbeider-Forb.																				
13	Jern- og Metallarbeiderforbundet			1	21					2	35	3	136	1	30						
14	Jernbaneforbundet																				
15	Kjemisk Industriarbeiderforbund	1	197	1	12					1	433	1	282	1	87						
16	Kjøttindustriarbeiderforbundet																				
17	Kommuneforbundet	1	51							1	49	2	159	4	424	1	14				
18	Lenemannshetjeneses Landslag																				
19	Lokomotivmannsforbundet																				
20	Losforbundet																				
21	Luftforsvarets Befalsforbund																				
22	Murerforbundet																				
23	Musikerforbundet																				
24	Nærings- og Nydelsesmiddelarb.forb.	1	78	1	40						3	134			3	106					
25	Papirindustriarbeiderforbundet			1	114								1	137							
26	Politiforbundet																				
27	Postfolkernes Fellesforbund:																				
	Postforbundet																				
	Postmannslaget																				
	Poståpnernes Landeforbund																				
28	Sjømannsforbundet																				
29	Skinn- og Lærarbeiderforbundet									1	6										
30	Skog- og Landarbeiderforbundet																			1	3
31	Skotøyarbeiderforbundet																				
32	Tekstilarbeiderforbundet	1	4									1	6			1	8				
33	Telefolkernes Fellesforbund:																				
	Tele Tjeneste Forbundet																				
	Telegrafmenneskes Landeforbund																				
34	Tjenestemannslaget																				
35	Tolltjenestemannsforbundet																				
36	Tran sportarbeiderforbundet																				
37	Treindustriarbeiderforbundet			1	9					2	52	1	7			3	64				
38	Urmaker Svenneforbundet																				
	Til sammen	4	330	5	196					13	716	15	842	7	678	9	220			1	3

Tabell V, 1967 (forts.).

Medlemstallet fordelt på byer og herreder i de enkelte fylker.

Løpnr.	Forbund	HORDALAND																			
		Modalen		Odda		Os		Osterøy		Radey		Samnanger		Stord		Sund		Svelo		Tysnes	
		avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.
1	Arbeiderpartiets Presseforbund			1	1																
2	Forb. for Arb.l. og Tekn. Funksjonærer												1	23							
3	Arbeidsmandsforbundet			1	524								1	109							
4	Befalslaget																				
5	Bekledningsarbeiderforbundet					1	95					1	118								
6	Bygningsindustriarbeiderforbundet			1	62	1	73						1	38							
7	Elektriker- og Kraftstasjonsforbundet			2	128	1	11						1	62							
8	Fengselstjenestemannsforbundet																				
9	Grafisk Forbund			1	10																
10	Gullamedarbeiderforbundet																				
11	Handels- og Kontorfunksjonærers Forb.			1	183	1	19	1	8	1	16		1	30							
12	Hotell- og Restaurant-Arbeider-Forb.			1	45																
13	Jern- og Metallarbeiderforbundet			1	23	1	81			1	53		1	961	1	7				1	7
14	Jernbaneforbundet																				
15	Kjemisk Industriarbeiderforbund			3	1312					1	19										
16	Kjøttindustriarbeiderforbundet			1	11																
17	Kommuneforbundet			1	280								1	83							
18	Lensmannsbetjentenes Landslag																				
19	Lokomotivmannsforbundet																				
20	Losforbundet																				
21	Luftforsvarets Befalsforbund																				
22	Murerforbundet			1	19																
23	Musikerforbundet																				
24	Nærings- og Nydelsesmiddelarb.forb.			1	12	1	18	1	16	2	114		1	5							
25	Papirindustriarbeiderforbundet																				
26	Politiforbundet			1	13																
27	Postfolkenes Fellesforbund:																				
	Postforbundet																				
	Postmannslaget																				
	Poståpnernes Landsforbund																				
28	Sjømannsforbundet			1	14																
29	Skinn- og Lærarbeiderforbundet							2	90												
30	Skog- og Landarbeiderforbundet																				
31	Skotøyarbeiderforbundet																				
32	Tekstilarbeiderforbundet							1	28	1	75										
33	Telefolkenes Fellesforbund:																				
	Tele Tjeneste Forbundet																				
	Telegrafmennesenes Landsforbund																				
34	Tjenestemannslaget																				
35	Tolltjenestemannsforbundet																				
36	Transportarbeiderforbundet												1	12							
37	Troindustriarbeiderforbundet			1	22	2	144	1	7												
38	Urmaker Svenneforbundet																				
	Til sammen			19	2 659	8	441	6	149	6	277	1	118	9	1 323	1	7			1	7

Tabell V, 1967 (forts.).

Medlemstallet fordelt på byer og herreder i de enkelte fylker.

Løpnr.	Forbund	HORDALAND										BERGEN											
		Ullensvang		Ulvik		Vaksdal		Voss		Ølen		Øygarden		Åsane		Fylkes-omf. avd.		Fylket		Bergen			
		avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.		
1	Arbeiderpartiets Presseforbund	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	16		
2	Forb. for Arb.l. og Tekn. Funksjonærer	-	-	-	1	17	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	25	4	68	1	202	
3	Arbeidmandsforbundet	1	28	-	-	-	1	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	795	2	1 410		
4	Befalslaget	-	-	-	-	-	1	39	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	39	2	222	
5	Bekledningsarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	1	64	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	629	2	1 658		
6	Bygningsindustriarbeiderforbundet	-	-	-	1	9	2	138	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	360	9	3 092		
7	Elektriker- og Kraftstasjonsforbundet	-	-	-	1	20	1	41	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15	478	3	799		
8	Fengselstjenestemannsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	22	
9	Grafisk Forbund	-	-	-	-	-	1	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	15	3	1 059	
10	Gullsmedarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	180	
11	Handels- og Kontorfunksjonærers Forb.	-	-	-	2	118	1	153	-	-	-	1	25	-	-	-	-	12	700	2	3 316		
12	Hotell- og Restaurant-Arbeider-Forb.	-	-	-	-	-	1	40	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	85	3	982		
13	Jern- og Metallarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	1	117	-	-	-	-	-	-	-	-	-	17	1 691	11	5 017		
14	Jernbaneforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	14	1 387		
15	Kjemisk Industriarbeiderforbund	-	-	-	1	27	-	-	-	-	-	1	15	-	-	-	-	14	2 580	2	600		
16	Kjøttindustriarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	1	48	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	59	1	212		
17	Kommuneforbundet	1	23	-	1	51	1	148	1	19	-	2	183	3	244	-	-	27	2 316	25	4 816		
18	Lenemannsbetjentenes Landslag	-	-	-	-	-	1	59	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	59	-	-		
19	Lokomotivmannsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	146	
20	Losforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	159	
21	Luftforsvarets Befalsforbund	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	10	-	-	
22	Murerforbundet	-	-	-	-	-	1	23	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	42	2	357		
23	Musikerforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	141	
24	Nærings- og Nydelsemiddelarb.Forb.	-	-	-	1	130	2	38	1	62	1	68	-	-	-	-	-	25	1 204	7	1 381		
25	Papirindustriarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	251	-	-		
26	Politiforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	43	2	328		
27	Postfolkernes Fellesforbund:	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Postforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	491	
	Postmannslaget	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	375	
	Poståpnernes Landsforbund	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	321	-	-	1	321	-	-		
28	Sjømannsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	27	-	-	-	-	-	2	41	1	4 223		
29	Skin- og Lærarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	29	-	-	-	4	125	1	28		
30	Skog- og Landarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	11	1	6		
31	Skotøyarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	1	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	8	1	316		
32	Tekstilarbeiderforbundet	1	55	-	1	918	1	28	-	-	-	2	305	-	-	-	-	15	2 578	1	900		
33	Telefolkernes Fellesforbund:	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Tele Tjeneste Forbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	86	1	86	4	899
	Telegrafmennenes Landsforbund	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	201	
34	Tjenestemannslaget	-	-	-	-	-	1	70	-	-	-	-	-	2	302	*)	4	409	*)	12	1 253		
35	Tolltjenestemannsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	97	
36	Transportarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	1	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	34	2	2 326		
37	Treindustriarbeiderforbundet	1	12	-	2	17	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10	543	3	133		
38	Urmaker Svineforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	28	
	Til sammen	5	131	-	-	11	1 307	20	1 040	2	81	2	95	7	647	8	978	202	1 5587	130	38 778		

1) Omfatter medlemmer i Bergen, Hordaland, Sogn og Fjordane. *) 4 underavdelinger med 409 medlemmer. **) Herav 11 underavdelinger med 1210 medlemmer.

Løpnr.	Forbund	SOGN OG FJORDANE																	
		Flora		Askvoll		Aurland		Balestrand		Bremanger		Eld		Fjaler		Forde		Gaular	
		avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.
1	Arbeiderpartiets Presseforbund	1	3																
2	Forb. for Arb.l. og Tekn. Funksjonærer																		
3	Arbeidsmandsforbundet															1	339		
4	Befalslaget																		
5	Bekledningsarbeiderforbundet										1	30							
6	Bygningsindustriarbeiderforbundet	1	19							1	19	3	90		1	80			
7	Elektriker- og Kraftstasjonsforbundet	1	24							1	7				1	19			
8	Fengselstjenestemannsforbundet																		
9	Grafisk Forbund																		
10	Gullsmedarbeiderforbundet																		
11	Handels- og Kontorfunksjonæres Forb.	1	30										1	31	1	91			
12	Hotell- og Restaurant-Arbeider-Forbundet																		
13	Jern- og Metallarbeiderforbundet	1	204							1	277		1	141	1	12			
14	Jernbaneforbundet																		
15	Kjemisk Industriarbeiderforbund	1	41																
16	Kjøttindustriarbeiderforbundet											1	47			1	29		
17	Kommuneforbundet	1	124	1	29							2	154	1	20	1	31		
18	Lenemannsbetjentenes Landslag					1	17												
19	Lokomotivmannsforbundet																		
20	Losforbundet																		
21	Luftforsvarets Befalsforbund																		
22	Murerforbundet																		
23	Musikerforbundet																		
24	Nærings- og Nydelsesmiddelarb.forb.	1	83	2	55							1	9		2	16	1	13	
25	Papirindustriarbeiderforbundet																		
26	Politiforbundet	1	3																
27	Postfolkernes Fellesforbund:																		
	Postforbundet																		
	Postmannslaget																		
	Poståpnernes Landsforbund																		
28	Sjømannsforbundet																		
29	Skinn- og Lærarbeiderforbundet																		
30	Skog- og Landarbeiderforbundet			1	7														
31	Skotøyarbeiderforbundet												1	123		1	8		
32	Tekstilarbeiderforbundet																		
33	Telefolkernes Fellesforbund:																		
	Telo Tjeneste Forbundet									1	148								
	Telegrafmennenes Landsforbund																		
34	Tjenestemannslaget															1	14		
35	Toiltjenestemannsforbundet																		
36	Transportarbeiderforbundet	1	17													1	223		
37	Treindustriarbeiderforbundet	1	9									1	11	1	26	1	8		
38	Urmaker Svenneforbundet																		
	Til sammen	11	557	4	91	1	17			3	432	7	270	8	431	13	870	2	52

Tabell V, 1967 (forts.).

Medlemstallet fordelt på byer og herreder i de enkelte fylker.

320

Løpnr.	Forbund	SOGN OG FJORDANE																	
		Gløppen		Gulen		Hyllestad		Høy-anger		Jølster		Lelk-anger		Luster		Lærdal		Naust-dal	
		avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.
1	Arbeiderpartiets Presseforbund						1	4											
2	Forb. for Arb.l. og Tekn. Funksjonærer																		
3	Arbeidsmandsforbundet															1	38		
4	Befalslaget																		
5	Bekleddningsarbeiderforbundet	1	42																
6	Bygningsindustrialarbeiderforbundet	1	14				1	5											
7	Elektriker- og Kraftstasjonsforbundet	1	10				1	32			1	16	2	36					
8	Fengselstjenestemannsforbundet																		
9	Gratisk Forbund																		
10	Gullsmedarbeiderforbundet																		
11	Handels- og Kontorfunksjonæres Forb.						1	96								1	12		
12	Hotell- og Restaurant-Arbeider-Forbundet																		
13	Jern- og Metallarbeiderforbundet	1	10			1	19												
14	Jernbaneforbundet																		
15	Kjemisk Industrialarbeiderforbund						2	613											
16	Kjøttindustrialarbeiderforbundet																		
17	Kommuneforbundet						1	125					1	50					
18	Lensmannsbetjentenes Landslag																		
19	Lokomotivmannsforbundet																		
20	Løstforbundet																		
21	Luftforsvarets Befalsforbund																		
22	Murerforbundet																		
23	Musikerforbundet																		
24	Nærings- og Nydelsesmiddelarb.forb.						1	14			1	22							
25	Papirindustrialarbeiderforbundet																		
26	Politiforbundet																		
27	Postfulkenes Fellesforbund:																		
	Postforbundet																		
	Postmannslaget																		
	Poståpnerens Landsforbund																		
28	Sjømannsforbundet																		
29	Skin- og Lærarbeiderforbundet																		
30	Skog- og Landarbeiderforbundet											1	27						
31	Skotøyarbeiderforbundet																		
32	Tekstilarbeiderforbundet	1	20									1	25						
33	Telefolkens Fellesforbund:																		
	Tele Tjeneste Forbundet																		
	Telegrafmennenes Landsforbund																		
34	Tjenestemannslaget																		
35	Tolltjenestemannsforbundet																		
36	Transportarbeiderforbundet																1	2	
37	Treindustrialarbeiderforbundet																		
38	Urmaker Svenneforbundet																		
	Til sammen	5	96			1	19	8	889			4	90	3	86	3	52		

Tabell V, 1967 (forts.).

Medlemstallet fordelt på byer og herreder i de enkelte fylker.

Løpnr.	Forbund	SOGN OG FJORDANE																		
		Selje		Sogndal		Solund		Stryn		Vik		Vågåøy		Årdal		Fylkes- omf. avd.		Fylket		
		avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	
1	Arbeiderpartiets Presseforbund																	2	7	
2	Forb. for Arb.l. og Tekn. Funksjonærer												1	145			1	20	2	165
3	Arbeidsmandsforbundet			1	231			1	237	2	254	1	44			1	41	8	1 184	
4	Befalslaget																			
5	Bekleddingsarbeiderforbundet																	2	72	
6	Bygningsindustriarbeiderforbundet			1	12			1	25			1	21	1	46			12	331	
7	Elektriker- og Kraftstasjonsforbundet			1	7							1	13	1	56			11	220	
8	Fengselstjenestemannsforbundet																			
9	Grafisk Forbund																1	20	1	20
10	Gullmedarbeiderforbundet																			
11	Handels- og Kontorfunksjonærers Forb.			1	35									1	163			7	458	
12	Hotell- og Restaurant-Arbeider-Forbundet													2	60			2	60	
13	Jern- og Metallarbeiderforbundet							1	8			1	54					8	725	
14	Jernbaneforbundet																			
15	Kjemisk Industriarbeiderforbund											1	41	2	1 277			6	1 972	
16	Kjøttindustriarbeiderforbundet			1	63			1	14									4	153	
17	Kommuneforbundet													1	125	2	146	11	804	
18	Lensmannsbetjentenes Landslag																	1	17	
19	Lokomotivmannsforbundet																			
20	Losforbundet																			
21	Luftforsvarets Befalsforbund																			
22	Murerforbundet																			
23	Musikerforbundet																			
24	Nærings- og Nydelsesmiddelarb.forb.			1	24							2	104	1	7			13	347	
25	Papirindustriarbeiderforbundet																	1	39	
26	Politiforbundet																	1	3	
27	Postfolkernes Fellesforbund:																			
	Postforbundet																			
	Postmannslaget																			
	Poståpnerens Landsforbund																1	160	1	169
28	Sjømannsforbundet											1	46					1	46	
29	Skin- og Lærarbeiderforbundet																			
30	Skog- og Landarbeiderforbundet			2	52			1	4									6	98	
31	Skotøyarbeiderforbundet																	1	123	
32	Tekstilarbeiderforbundet			1	16			1	18									4	79	
33	Telefolkernes Fellesforbund:																			
	Tele Tjeneste Forbundet																		1	148
	Telegrafmennenes Landsforbund																			
34	Tjenestemannslaget									1	17						3	94 ¹⁾	5	125
35	Tolltjenestemannsforbundet																			
36	Transportarbeiderforbundet			1	37							2	53					6	332	
37	Treindustriarbeiderforbundet							1	11									5	65	
38	Urmaker Svenneforbundet																			
	Til sammen			10	477			7	317	3	271	10	376	11	1 920	8	440	122	7 762	

1) 5 underavdelinger med 125 medlemmer.

Tabell V, 1967 (forts.).

Medlemstallet fordelt på byer og herreder i de enkelte fylker.

Løpennr.	Forbund	MØRE OG ROMSDAL																	
		Kr.sund		Molde		Ålesund		Aukra		Aure		Averøy		Borgund		Elde		Frol	
		avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.
1	Arbeiderpartiets Presseforbund	1	8	—	—	1	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Forb. for Arb.l. og Tekn. Funksjonærer	1	22	—	—	1	49	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Arbeidsmandsforbundet	2	22	2	66	2	101	1	12	3	28	1	37	2	26	1	30	—	—
4	Befalslaget	—	—	1	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Bekleddingsarbeiderforbundet	1	244	2	558	2	200	—	—	—	—	—	—	2	21	—	—	—	—
6	Byggningsindustrialarbeiderforbundet	2	255	1	250	1	192	—	—	—	—	—	1	39	1	34	1	16	—
7	Elektriker- og Kraftstasjonsforbundet	1	124	2	84	1	51	1	10	—	—	—	1	27	—	—	—	—	—
8	Fengselstjenestemannsforbundet	—	—	—	—	1	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9	Gravisk Forbund	2	63	1	19	2	88	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10	Gullsmedarbeiderforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Handels- og Kontorfunksjonærens Forb.	1	381	1	190	1	337	—	—	—	—	—	—	—	1	17	—	—	—
12	Hotell- og Restaurant-Arbeider-Forbundet	1	64	1	74	1	59	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13	Jern- og Metallarbeiderforbundet	1	401	3	406	1	444	1	47	—	—	—	2	89	—	—	—	—	—
14	Jernbaneforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
15	Kjemisk Industrialarbeiderforbund	2	175	1	12	1	182	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	49
16	Kjøttindustrialarbeiderforbundet	1	26	1	38	1	45	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17	Kommuneforbundet	4	477	3	470	4	474	—	—	—	—	—	3	257	—	—	—	—	—
18	Lensmannsbetjentenes Landslag	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
19	Lokomotivmannsforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20	Løstforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
21	Luftforsvarets Befalsforbund	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
22	Murerforbundet	1	31	1	32	1	27	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
23	Musikerforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
24	Nærings- og Nydelsesmiddelarb.forb.	2	272	2	60	5	275	1	12	1	7	1	30	1	28	1	2	—	—
25	Papirindustrialarbeiderforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
26	Politiforbundet	1	33	1	16	1	42	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
27	Postfolkene Fellesforbund:	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Postforbundet	1	57	1	42	1	84	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Postmannslaget	1	25	2	270	1	55	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Poståpnernes Landsforbund	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
28	Sjømannsforbundet	1	265	1	57	1	967	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
29	Skinn- og Lærarbeiderforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
30	Skog- og Landarbeiderforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
31	Skotøyarbeiderforbundet	—	—	—	—	1	3	—	—	—	—	—	—	1	96	—	—	—	—
32	Tekstilarbeiderforbundet	1	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	449	—	—	—	—	—
33	Telefolkene Fellesforbund:	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Tele Tjeneste Forbundet	1	107	1	77	1	106	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Telegrafmennenes Landsforbund	—	—	—	—	1	71	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
34	Tjenestemannslaget	3	46	2	52	1	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
35	Tolltjenestemannsforbundet	1	9	—	—	1	18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
36	Transportarbeiderforbundet	2	407	2	153	3	533	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
37	Treindustrialarbeiderforbundet	1	8	3	88	—	—	—	—	—	—	2	9	1	113	—	—	—	—
38	Urmaker Svenneforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Til sammen	36	3 572	35	3 025	38	4 425	4	81	4	35	4	76	16	1 145	4	83	3	65

Tabell V, 1967 (forts.).

Medlemstallet fordelt på byer og herreder i de enkelte fylker.

Løpnr.	Forbund	MØRE OG ROMSDAL																	
		Fræna		Giske		Gjemnes		Halsa		Haram		Hareld		Herøy		Midsund		Nesset	
		avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.
1	Arbeiderpartiets Presseforbund																		
2	Forb. for Arb.l. og Tekn. Funksjonærer																		
3	Arbeldsmandsforbundet	3	52			1	12	1	21	1	8			1	29			3	204
4	Befalslaget																		
5	Bekledningsarbeiderforbundet	2	33			1	6			1	88	1	17			1	17		
6	Bygningsindustriarbeiderforbundet							1	14	1	8			2	26				
7	Elektriker- og Kraftstasjonsforbundet			1	15							1	33						
8	Fengselstjenestemannsforbundet																		
9	Grafisk Forbund																		
10	Gullmedarbeiderforbundet																		
11	Handels- og Kontorfunksjonærens Forb.																		
12	Hotell- og Restaurant-Arbeider-Forbundet																		
13	Jern- og Metallarbeiderforbundet							1	46	2	206	1	47	2	142				
14	Jernbaneforbundet																		
15	Kjemisk Industriarbeiderforbund	1	33									1	6					1	3
16	Kjøttindustriarbeiderforbundet																		
17	Kommuneforbundet																		
18	Lensmannsbetjentenes Landslag																		
19	Lokomotivmannsforbundet																		
20	Losforbundet																		
21	Luftforsvarets Befalsforbund																		
22	Murerforbundet																		
23	Musikerforbundet																		
24	Nærings- og Nydelsestilbederforb.	1	25			1	6			1	7					1	10		
25	Papirindustriarbeiderforbundet																		
26	Politiforbundet																		
27	Postfolkernes Fellesforbund:																		
	Postforbundet																		
	Postmannslaget																		
	Poståpnerens Landsforbund																		
28	Sjømannsforbundet											1	31						
29	Skinn- og Lærarbeiderforbundet																		
30	Skog- og Landarbeiderforbundet					1	2												
31	Skotøyarbeiderforbundet																		
32	Tekstilarbeiderforbundet																		
33	Telefolkernes Fellesforbund:																		
	Tele Tjeneste Forbundet																		
	Telegrafmennenes Landsforbund																		
34	Tjenestemannslaget																		
35	Tolltjenestemannsforbundet																		
36	Transportarbeiderforbundet																		
37	Treindustriarbeiderforbundet									2	21								
38	Urmaker Svenneforbundet																		
	Til sammen	7	143	1	15	4	26	3	81	8	338	5	134	5	197	2	27	4	207

Tabell V, 1967 (forts.).

Medlemstallet fordelt på byer og herreder i de enkelte fylker.

Løpnr.	Forbund	MØRE OG ROMSDAL																				
		Norddal		Rauma		Rindal		Sande		Sandøy		Smøla		Stranda		Sunndal		Surna- dal		Sykk- yven		
		avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	
1	Arbeiderpartiets Presseforbund	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-
2	Forb. for Arb. og Tekn. Funksjonærer	-	-	1	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	77	-	-	-	-	-	-
3	Arbeidsmandsforbundet	1	64	2	78	1	24	-	-	-	1	16	2	24	-	-	3	671	-	-	-	-
4	Befalslaget	-	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	Bekledningsarbeiderforbundet	-	-	-	126	-	-	-	-	-	-	-	1	90	-	-	1	5	-	-	-	-
6	Bygningsindustriarbeiderforbundet	1	6	1	65	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100	1	89	-	-	-	-
7	Elektriker- og Kraftstasjonsforbundet	1	35	1	17	-	-	-	-	1	4	-	-	1	8	1	102	-	-	1	8	
8	Fengselstjenestemannsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9	Grafisk Forbund	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	Gullmedarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11	Handels- og Kontorfunksjonærers Forb.	-	-	1	9	1	29	-	-	-	-	-	-	-	2	111	1	37	-	-	-	-
12	Hotell- og Restaurant-Arbeider-Forb.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	28	-	-	-	-	-	-
13	Jern- og Metallarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	2	55	-	-	1	33	-	-	-	-	1	25	-
14	Jernbaneforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15	Kjemisk Industriarbeiderforbund	-	-	2	34	-	-	2	33	1	11	-	-	-	-	1	721	-	-	-	-	-
16	Kjøttindustriarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	82	-	-	-	-	-	-	-	-
17	Kommuneforbundet	-	-	1	32	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	94	-	-	-	-	-
18	Lensmannsbetjentenes Landslag	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	50	-
19	Lokomotivmannsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20	Losforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
21	Luftforsvarets Befalsforbund	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
22	Murerforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
23	Musikerforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
24	Nærings- og Nydelsemiddelarb.forb.	-	-	2	21	1	16	-	-	-	-	2	62	-	-	1	4	1	15	-	-	-
25	Papirindustriarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
26	Politiforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
27	Postfolkene Fellesforbund:	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Postforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Postmannslaget	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Poståpnernes Landsforbund	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
28	Sjømannsforbundet	-	-	-	-	-	-	1	26	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
29	Skinn- og Lærarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
30	Skog- og Landarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
31	Skotøvarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
32	Tekstilarbeiderforbundet	-	-	1	26	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-
33	Telefolkene Fellesforbund:	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Tele Tjeneste Forbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Telegrafmennenes Landsforbund	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
34	Tjenestemannslaget	-	-	1	13	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	48	-	-	-	-	-	-
35	Tolltjenestemannsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
36	Transportarbeiderforbundet	-	-	1	19	-	-	-	-	-	-	-	-	1	49	1	73	-	-	-	-	-
37	Treindustriarbeiderforbundet	-	-	1	6	-	-	-	-	-	-	-	1	85	-	-	2	57	2	132	-	-
38	Urmaker Svønnforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Til sammen	3	105	17	451	3	69	2	33	5	96	4	82	8	323	12	1335	11	957	5	215	-

Tabell V, 1967 (forts.).

Medlemstallet fordelt på byer og herreder i de enkelte fylker.

Løpnr.	Forbund	MØRE OG ROMSDAL																			
		Tingvoll		Tustna		Ulstein		Vanylven		Vestnes		Volda		Ørskog		Ørsta		Fylkes- omf. avd.		Fylket	
		avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.
1	Arbeiderpartiets Presseforbund	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	16	
2	Forb. for Arb.l. og Tekn. Funksjonærer	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	92	6	245	
3	Arbeidsmandsforbundet	2	41	-	-	1	8	2	195	1	44	3	123	2	45	1	27	-	46	2 008	
4	Befalslaget	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	11	
5	Bekleddingsarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	1	7	2	72	1	23	-	-	1	97	-	22	1 604	
6	Bygningsindustriarbeiderforbundet	2	44	-	-	1	15	-	-	1	10	1	14	-	-	1	32	-	21	1 209	
7	Elektriker- og Kraftstasjonsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	1	21	1	25	-	-	-	-	-	16	564	
8	Fengselstjenestemannsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	7	
9	Grafisk Forbund	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	170	
10	Gullmedarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
11	Handels- og Kontorfunksjonæres Forb.	1	12	-	-	-	-	-	-	-	-	1	30	-	-	-	-	-	11	1 153	
12	Hotell- og Restaurant-Arbeider-Forb.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	225	
13	Jern- og Metallarbeiderforbundet	-	-	-	-	1	238	-	-	1	39	2	113	-	-	1	88	-	23	2 419	
14	Jernbaneforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
15	Kjemisk Industriarbeiderforbundet	-	-	-	-	1	66	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16	1 325	
16	Kjøttindustriarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	201	
17	Kommuneforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	1	42	1	31	-	-	-	-	3	465	21	2 342
18	Lensmannsbetjentenes Landslag	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	50	
19	Lokomotivmannsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
20	Losforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
21	Luftforsvarets Befalsforbund	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
22	Murerforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	90	
23	Musikerforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
24	Nærings- og Nydelsemiddelarb.forb.	-	-	-	-	1	11	-	-	-	-	1	4	-	-	1	7	-	28	874	
25	Papirindustriarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
26	Politiforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	91	
27	Postfolkernes Felleforbund:	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Postforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	183	
	Postmannslaget	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	350	
	Poståpnernes Landsforbund	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	233	1	233	
28	Sjømannsforbundet	-	-	-	-	1	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	1 358	
29	Skinn- og Lærarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
30	Skog- og Landarbeiderforbundet	1	5	-	-	-	-	-	-	1	11	-	-	-	-	-	-	-	4	22	
31	Skotøyarbeiderforbundet	1	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	103	
32	Tekstilarbeiderforbundet	1	81	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	20	-	-	-	7	627	
33	Telefolkernes Felleforbund:	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Tele Tjeneste Forbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	166	5	456
	Telegrafmennenes Landsforbund	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	71	
34	Tjenestemannslaget	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	289 ¹⁾	16	456
35	Tolltjenestemannsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	27	
36	Transportarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	39	-	-	-	-	-	11	1 264	
37	Treindustriarbeiderforbundet	1	22	-	-	-	-	-	-	1	12	1	38	3	41	1	128	-	22	760	
38	Urmaker Svenneforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Til sammen	9	209	-	-	5	339	4	213	9	251	13	431	6	106	6	379	16	1 245	321	20514

¹⁾ Herav 15 underavdelinger med 443 medlemmer.

Tabell V, 1967 (forts.).

Medlemstallet fordelt på byer og herreder i de enkelte fylker.

Løpnr.	Forbund	SØR-TRØNDELAG																	
		Trondheim		Agdenes		Bjugn		Frøya		Halt-dalen		Hemne		Hitra		Klæbu		Malvik	
		avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.
1	Arbeiderpartiets Presseforbund	1	23																
2	Forb. for Arb.l. og Tekn. Funksjonærer	12	130															1	17
3	Arbeidsmandsforbundet	3	425					1	18			1	77	1	26	1	11		
4	Befalslaget	2	77	1	31														
5	Bekledningsarbeiderforbundet	1	440																
6	Bygningsindustriarbeiderforbundet	8	2 312	1	12			1	6			1	13	1	17			1	146
7	Elektriker- og Kraftstasjonsforbundet	3	692									1	14	1	16			1	23
8	Fengselstjenestemannsforbundet	1	29																
9	Gratisk Forbund	3	610																
10	Gullmedarbeiderforbundet	1	16																
11	Handels- og Kontorfunksjonærers Forb.	2	2 231															1	82
12	Hotell- og Restaurant-Arbeider-Forbundet	3	966																
13	Jern- og Metallarbeiderforbundet	4	3 162			1	44					1	69					1	213
14	Jernbaneforbundet	1	2 840																
15	Kjemisk Industriarbeiderforbund	2	480			1	63					1	49					1	52
16	Kjøttindustriarbeiderforbundet	1	261																
17	Kommuneforbundet	10	3 701											1	74	1	186	1	60
18	Lensmannsforbundet																		
19	Lokomotivmannsforbundet	1	311																
20	Løstforbundet																		
21	Luftforsvarets Befalsforbund	1	31																
22	Murerforbundet	2	314																
23	Musikerforbundet	1	174																
24	Nærings- og Nydelesmiddelearb.forb.	9	1 301			1	49	2	67			1	7	1	4				
25	Papirindustriarbeiderforbundet	1	549																
26	Politiforbundet	2	217																
27	Postfolkernes Fellesforbund:																		
	Postforbundet	1	445																
	Postmannslaget	1	339																
	Poståpnerens Landsforbund																		
28	Sjømannsforbundet	1	790											1	10				
29	Sklun- og Lærarbeiderforbundet																		
30	Skog- og Landarbeiderforbundet	3	51							1	51					1	25	1	35
31	Skotøyarbeiderforbundet	1	45									1	75						
32	Tekstilarbeiderforbundet	2	124																
33	Telefolkernes Fellesforbund:																		
	Tele Tjeneste Forbundet	1	576																
	Telegrafmennenes Landsforbund	1	123																
34	Tjenestemannslaget	7	1 077																
35	Tolltjenestemannsforbundet	1	50																
36	Transportarbeiderforbundet	2	1 563															1	65
37	Treindustriarbeiderforbundet	2	44																
38	Urmaker Svenneforbundet																		
	Til sammen	112	26 528	2	43	3	156	4	91	1	51	7	304	6	147	3	222	9	693

) Omfatter medlemmer i Sør-Trøndelag, Nord-Trøndelag.

Løpnr.	Forbund	SØR-TRØNDELAG																	
		Meidal		Melhus		Midtre Gauldal		Oppdal		Orkdal		Osen		Rennebu		Rissa		Roan	
		avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.
1	Arbeiderpartiets Presseforbund																		
2	Forb. for Arb.l. og Tekn. Funksjonærer																		
3	Arbeidsmandsforbundet	1	424	2	336			1	99	1	78	1	19	1	18				
4	Befalslaget																		
5	Bekleddingsarbeiderforbundet									1	8								
6	Bygningsindustriarbeiderforbundet	1	46	2	103	1	27	1	22	2	318			1	11	1	23		
7	Elektriker- og Kraftstasjonsforbundet	1	11	1	32			1	12	1	17								
8	Fengselstjenestemannsforbundet																		
9	Grafisk Forbund									1	24								
10	Gullamedarbeiderforbundet																		
11	Handels- og Kontorfunksjonæres Forb.	1	60	1	36	1	89	1	43	1	71			1	26				
12	Hotell- og Restaurant-Arbeider-Forbundet							1	36										
13	Jern- og Metallarbeiderforbundet							1	1							1	28		
14	Jernbaneforbundet																		
15	Kjemisk Industriarbeiderforbund									1	215								
16	Kjøttindustriarbeiderforbundet							1	7	1	5								
17	Kommuneforbundet	1	90	1	133	1	69	1	54	1	155								
18	Lensmannsbetjentenes Landslag															1	42		
19	Lokomotivmannsforbundet																		
20	Løsforbundet																		
21	Luftforsvarets Befalsforbund																		
22	Murerforbundet																		
23	Musikerforbundet																		
24	Nærings- og Nydelsemiddelarb.forb.	1	4			1	3	1	20	1	22			1	5				
25	Papirindustriarbeiderforbundet																		
26	Politiforbundet																		
27	Postfolkene Fellesforbund:																		
	Postforbundet																		
	Postmannslaget																		
	Poståpnerne Landsforbund																		
28	Sjømannsforbundet																		
29	Skinn- og Lærarbeiderforbundet					1	5												
30	Skog- og Landarbeiderforbundet	1	33	5	123	2	61	1	17			1	19	1	54				
31	Skotøyarbeiderforbundet																		
32	Tekstilarbeiderforbundet																		
33	Telefolkene Fellesforbund:																		
	Tele Tjeneste Forbundet																		
	Telegrafmenneske Landsforbund																		
34	Tjenestemannslaget																		
35	Toiltjenestemannsforbundet																		
36	Transportarbeiderforbundet	1	63			1	11												
37	Treindustriarbeiderforbundet	1	11			1	17	1	3										
38	Urmaker Svenneforbundet																		
	Til sammen	9	742	13	768	8	277	11	314	11	913	2	38	5	114	3	93		

Tabell V, 1987 (forts.).

Medlemstallet fordelt på byer og herreder i de enkelte fylker.

Løpnr.	Forbund	SØR-TRØNDELAG																					
		Yoros		Selbu		Skaun		Snillfjord		Tydal		Ørland		Åfjord		Ålen		Fylkes-omf. avd.		Fylket			
		avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.		
1	Arbeiderpartiets Presseforbund	1	6																	2	29		
2	Forb. for Arb.l. og Tekn. Funksjonærer	1	10																	6	224		
3	Arbeidsmandsforbundet	3	277	2	59			1	9	1	79			1	181	1	155		2	67	23 2 291		
4	Befalslaget													1	29						4	137	
5	Bekledningarbeiderforbundet															1	14				3	471	
6	Bygningsindustrialarbeiderforbundet	1	151									1	66	1	29	1	27				26	3 329	
7	Elektriker- og Kraftstasjonsforbundet	1	21	1	10					1	19	1	19								14	886	
8	Fengselstjenestemannsforbundet																				1	29	
9	Grafisk Forbund	1	10																		5	644	
10	Gullsmearbeiderforbundet																				1	16	
11	Handels- og Kontorfunksjonæres Forb.	1	176	1	42	1	22					1	76			1	36				14	2 990	
12	Hotell- og Restaurant-Arbeider-Forb.	1	109																			5	1 111
13	Jern- og Metallarbeiderforbundet	1	83									1	82	1	10						12	3 692	
14	Jernbaneforbundet																				1)	16 2 840	
15	Kjemisk Industrialarbeiderforbund					1	13														7	872	
16	Kjøttindustrialarbeiderforbundet	1	8																		4	281	
17	Kommuneforbundet	1	113	1	49							1	42						1	32	31	4 858	
18	Lensmannsbetjentenes Landslag																				1	42	
19	Løkomotivmannsforbundet																				1	311	
20	Løstforbundet																						
21	Luftforsvarets Befalsforbund											1	139									2	170
22	Murerforbundet	1	20																			3	334
23	Musikerforbundet																					1	174
24	Nærings- og Nydelsessmiddelearb.forb.	1	5	1	19	1	104							2	23	1	4				25	1 637	
25	Papirindustrialarbeiderforbundet																					1	549
26	Politiforbundet																					2	217
27	Postfolkernes Felleforbund:																						
	Postforbundet																					1	445
	Postmannslaget																					1	339
	Poståpnernes Landsforbund																					1	256
28	Sjømannsforbundet																					1	256
29	Sklm- og Lærarbeiderforbundet																					1	800
30	Skog- og Landarbeiderforbundet	1	74	5	156			1	2	1	18	1	25									1	5
31	Skotøyarbeiderforbundet																					26	744
32	Tekstilarbeiderforbundet	1	45																			2	120
33	Telefolkernes Felleforbund:																					3	169
	Tele Tjeneste Forbundet																					1	67
	Telegrafmennenes Landsforbund																					1	123
34	Tjenestemannslaget											1	82								3	354	
35	Tolltjenestemannsforbundet																					11	1 513
36	Transportarbeiderforbundet																					1	50
37	Treindustrialarbeiderforbundet	1	9																			5	1 702
38	Urmaker Svenneforbundet																					6	84
	Til sammen	18	1 117	11	335	3	139	2	11	3	116	9	660	5	243	5	236	8	776	273	35127		

1) Omfatter medlemmer i Sør-Trøndelag, Nord-Trøndelag.

2) Herav 10 underavdelinger med 1 403 medlemmer.

Løpnr.	Forbund	NORD-TRØNDELAG															
		Namsos		Steinkjer		Flatanger		Fosnes		Frosta		Grong		Heylandet		Inderøy	
		avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.
1	Arbeiderpartiets Presseforbund	1	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	Forb. for Arb.l. og Tekn. Funksjonærer	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	Arbeldsmandsforbundet	2	79	2	135	-	-	-	-	-	1	81	-	-	-	1	53
4	Befalslaget	-	-	1	111	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	Bekledningsarbeiderforbundet	1	35	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	Bygningsindustriarbeiderforbundet	4	541	6	383	-	-	-	-	-	1	29	-	-	-	2	73
7	Elektriker- og Kraftstasjonsforbundet	1	49	1	239	-	-	-	-	-	1	30	-	-	-	-	-
8	Fengselstjenestemannsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9	Grafisk Forbund	1	20	1	25	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	Gullmedarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11	Handels- og Kontorfunksjonærers Forb.	1	178	1	236	-	-	-	1	8	1	10	1	9	1	26	-
12	Hotell- og Restaurant-Arbeider-Forbundet	1	53	1	64	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13	Jern- og Metallarbeiderforbundet	1	42	1	147	-	-	-	-	-	1	9	-	-	-	-	-
14	Jernbaneforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15	Kjemisk Industriarbeiderforbund	1	18	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16	Kjøttindustriarbeiderforbundet	1	31	1	63	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
17	Kommuneforbundet	1	333	1	214	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	32
18	Lensmannsbetjentenes Landslag	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
19	Lokomotivmannsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20	Losforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
21	Luftforsvarets Befalsforbund	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
22	Murerforbundet	1	31	1	28	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
23	Musikerforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
24	Nærings- og Nydelsesmiddelarb.forb.	2	40	2	73	-	-	-	-	-	1	7	-	-	-	1	44
25	Papirindustriarbeiderforbundet	-	-	1	57	1	87	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
26	Politiforbundet	1	8	1	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
27	Postfolkernes Fellesforbund:	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Postforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Postmannslaget	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Poståpnernes Landsforbund	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
28	Sjømannsforbundet	1	41	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
29	Skinn- og Lærarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
30	Skog- og Landarbeiderforbundet	3	136	8	188	-	-	1	14	1	5	3	80	3	45	1	10
31	Skotøyarbeiderforbundet	1	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
32	Tekstilarbeiderforbundet	1	71	1	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
33	Telefolkernes Fellesforbund:	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Tele Tjeneste Forbundet	1	38	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Telegrafmenneskes Landsforbund	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
34	Tjenestemannslaget	-	-	3	112	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
35	Tolltjenestemannsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
36	Transportarbeiderforbundet	1	24	2	137	1	35	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
37	Treindustriarbeiderforbundet	-	-	1	25	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
38	Urmaker Svenneforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Tilsammen	28	1784	36	2254	2	122	1	14	2	13	9	246	4	54	7	238

Tabell V, 1967 (forts.).

Medlemstallet fordelt på byer og herreder i de enkelte fylker.

Løpnr.	Forbund	NORD- TRØNDELAG																	
		Leka		Leksvik		Lev-anger		Llerne		Mer-åker		Mosvik		Nam-dalseid		Nams-kogan		Nørøy	
		avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.
1	Arbeiderpartiets Presseforbund																		
2	Forb. for Arb.l. og Tekn. Funksjonærer					1	22												
3	Arbeidsmandsforbundet	1	7																
4	Befalslaget																		
5	Bekledningsarbeiderforbundet					1	10												
6	Bygningsindustriarbeiderforbundet					2	234						1	14	1	35			
7	Elektriker- og Kraftstasjonsforbundet									1	17								
8	Fengselstjenestemannsforbundet																		
9	Grafisk Forbund					2	24												
10	Gullsmedarbeiderforbundet																		
11	Handels- og Kontofunksjonærs Forb.			1	21	1	130			1	45			1	13	2	24		
12	Hotell- og Restaurant-Arbeider-Forbundet						1	34											
13	Jern- og Metallarbeiderforbundet			2	152	1	11											1	3
14	Jernbaneforbundet																		
15	Kjemisk Industriarbeiderforbund					2	35			2	378								
16	Kjøttindustriarbeiderforbundet					1	37												
17	Kommuneforbundet					2	204			1	40								
18	Lensmannsbetjentenes Landslag																		
19	Lokomotivmannsforbundet																		
20	Losforbundet																		
21	Luftforsvarets Befalsforbund																		
22	Murerforbundet																		
23	Musikerforbundet																		
24	Nærings- og Nydelesemiddelarb.forb.					2	87						1	6			1	42	
25	Papirindustriarbeiderforbundet					1	316						1	41			1	120	
26	Politiforbundet																		
27	Postfolkenes Fellesforbund:																		
	Postforbundet																		
	Postmannslaget																		
	Poståpnernes Landsforbund																		
28	Øjemannsforbundet																		
29	Skinn- og Lærarbeiderforbundet																		
30	Skog- og Landarbeiderforbundet																		
31	Skotøyarbeiderforbundet					4	70	2	52	1	20	1	23	2	34	2	37	2	26
32	Tekstilarbeiderforbundet																		
33	Telefolkenes Fellesforbund:																		
	Tele Tjeneste Forbundet																		
	Telegrafmennesenes Landsforbund																		
34	Tjenestemannslaget					3	91												
35	Tolltjenestemannsforbundet																		
36	Transportarbeiderforbundet						2	21						1	18			1	37
37	Treindustriarbeiderforbundet					1	39												
38	Urmaker Svneeforbundet																		
	Til sammen	1	7	3	173	27	1 425	2	52	6	512	1	23	7	126	6	236	8	318

Løpnr.	Forbund	NORD-TRØNDELAG																	
		Over- halla		Røyrvik		Snåsa		Stjørdal		Verdal		Verran		Vikna		Fylke- omf. avd.		Fylket	
		avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.
1	Arbeiderpartiets Presseforbund	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	4
2	Forb. for Arb.l. og Tekn. Funksjonærer	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	22
3	Arbeidsmandsforbundet	1	18	—	—	2	33	1	32	2	356	1	389	—	—	—	17	1 413	
4	Befalslaget	—	—	—	—	—	—	1	62	1	8	—	—	—	—	—	3	181	
5	Bekledningsarbeiderforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	—	—	—	3	47	
6	Bygningsindustriarbeiderforbundet	1	33	—	—	1	25	3	244	2	341	—	—	1	20	—	25	1 972	
7	Elektriker- og Kraftstasjonsforbundet	—	—	—	—	—	—	1	25	1	37	—	—	—	—	—	6	397	
8	Fengselstjenestemannsforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
9	Graflak Forbund	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	69
10	Gullmedarbeiderforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
11	Handels- og Kontorfunksjonæres Forb.	1	16	—	—	1	30	1	144	1	218	2	58	1	45	—	10	1 211	
12	Hotell- og Restaurant-Arbeider-Forbundet	—	—	—	—	—	—	—	—	1	33	—	—	—	—	—	4	184	
13	Jern- og Metallarbeiderforbundet	1	20	—	—	—	—	1	113	—	—	—	—	—	—	—	9	497	
14	Jernbaneforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
15	Kjemisk Industriarbeiderforbund	—	—	—	—	—	—	1	101	—	—	—	—	—	—	—	6	532	
16	Kjøttindustriarbeiderforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	131	
17	Kommuneforbundet	—	—	—	—	1	48	1	134	1	116	1	69	1	44	2	13	1 380	
18	Lensmannsbetjentenes Landslag	—	—	—	—	—	—	1	14	—	—	—	—	—	—	—	1	14	
19	Lokomotivmannsforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
20	Løsforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
21	Luftforsvarets Befalsforbund	—	—	—	—	—	—	1	35	—	—	—	—	—	—	—	1	35	
22	Murerforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—	1	53	—	—	—	—	—	3	112	
23	Musikerforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
24	Nærings- og Nydelsesmiddelarb.forb.	—	—	—	—	1	7	1	67	2	68	—	—	1	30	—	15	471	
25	Papirindustriarbeiderforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	186	—	0	807	
26	Politiforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	14	
27	Postfolkene Fellesforbund;	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Postforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Postmannslaget	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Poståpnerne Landsforbund	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
28	Sjomannsforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	41	
29	Skinn- og Lærarbeiderforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
30	Skog- og Lødarbeiderforbundet	3	134	—	—	3	135	3	50	8	221	3	61	—	—	—	54	1 347	
31	Skotøyarbeiderforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	12	
32	Tekstilarbeiderforbundet	—	—	—	—	—	—	1	3	1	8	—	—	—	—	—	4	93	
33	Telefolkene Fellesforbund;	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Tele Tjeneste Forbundet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	38
	Telegrafmennenes Landsforbund	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
34	Tjenestemannslaget	—	—	—	—	—	—	1	58	—	—	—	—	—	—	2	170 ¹⁾	9	431
35	Tolltjenestemannsforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
36	Transportarbeiderforbundet	1	3	—	—	—	—	1	17	1	20	1	35	1	8	—	13	355	
37	Treindustriarbeiderforbundet	—	—	—	—	—	—	2	12	—	—	—	—	—	—	—	—	4	76
38	Urmaker Svenneforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Tilsammen	8	224	—	—	9	278	21	1 111	23	1 481	9	798	5	147	4	230	229	11866

1) Herav 7 underavdelinger med 371 medlemmer.

Tabell V, 1967 (forts.).

Medlemstallet fordelt på byer og herreder i de enkelte fylker.

Løpnr.	Forbund	NORDLAND																	
		Bodø		Narvik		Alsta- haug		Andøy		Ankenes		Ball- angen		Beiarn		Bindal		Bodin	
		avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.
1	Arbeiderpartiets Presseforbund	1	13	1	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	Forb. for Arb.l. og Tekn. Funksjonærer	1	17	1	40	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	Arbeidsmandsforbundet	2	186	3	61	-	-	2	21	-	-	2	132	-	-	2	47	2	45
4	Befalslaget	1	98	1	39	-	-	1	22	1	20	-	-	-	-	-	-	-	-
5	Beklelningsarbeiderforbundet	1	22	1	27	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	Bygningsindustrialarbeiderforbundet	1	284	1	184	1	16	1	39	-	-	-	-	-	-	1	102	-	-
7	Elektriker- og Kraftstasjonsforbundet	1	108	2	96	1	16	1	9	-	-	1	8	-	-	-	-	-	-
8	Fengselstjenestemannsforbundet	1	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9	Grailsk Forbund	1	55	1	28	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	Gullamedarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11	Handels- og Kontorfunksjonærens Forb.	1	682	1	266	1	33	1	40	-	-	1	15	1	11	-	-	-	-
12	Hotell- og Restaurant-Arbeider-Forbundet	1	137	1	160	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13	Jern- og Metallarbeiderforbundet	1	389	1	63	1	73	1	51	1	67	-	-	-	-	-	-	-	-
14	Jernbaneforbundet	-	-	13	443	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15	Kjemisk Industrialarbeiderforbund	1	18	-	-	-	-	1	3	1	11	-	-	-	-	-	-	-	-
16	Kjøttindustrialarbeiderforbundet	1	74	1	31	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
17	Kommuneforbundet	4	642	3	538	2	174	1	85	1	75	-	-	-	-	-	-	-	-
18	Lensmannsbetjentenes Landslag	-	-	-	-	-	-	-	-	1	35	-	-	-	-	-	-	-	-
19	Lokomotivmannsforbundet	-	-	2	97	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20	Løsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
21	Luftforsvarets Befalsforbund	1	386	-	-	-	-	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
22	Murerforbundet	1	50	1	25	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
23	Musikerforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
24	Nærings- og Nydelsesmiddelarb.forb.	1	163	2	37	1	34	1	78	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
25	Papirindustrialarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
26	Politiforbundet	1	36	1	38	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
27	Postfolkene's Fellesforbund:	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Postforbundet	1	100	1	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Postmannslaget	1	58	1	53	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Poståpnernes Landsforbund	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
28	Sjømannsforbundet	1	128	1	167	1	60	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
29	Skinn- og Lærarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
30	Skog- og Landarbeiderforbundet	1	5	-	-	1	12	-	-	-	-	-	-	-	-	2	23	-	-
31	Skotøyarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
32	Tekstilarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
33	Telefolkene's Fellesforbund:	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Tele Tjeneste Forbundet	1	133	1	57	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Telegrafmennenes Landsforbund	1	61	-	-	1	24	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
34	Tjenestemannslaget	4	346	3	119	-	-	1	89	1	223	-	-	-	-	-	-	-	-
35	Tolltjenestemannsforbundet	1	13	1	29	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
36	Transportarbeiderforbundet	2	153	3	639	1	34	3	47	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
37	Treindustrialarbeiderforbundet	1	5	1	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
38	Urmaker Svenneforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Tilsammen	37	4 359	49	3 281	11	476	15	584	6	431	4	155	1	11	5	172	2	45

Tabell V, 1967 (forts.).

Medlemstallet fordelt på byer og herreder i de enkelte fylker.

Løpnr.	Forbund	NORDLAND																	
		Brønnøy		Bø		Dønna		Evenes		Fauske		Gildeskål		Grane		Hadsel		Hamarøy	
		avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.
1	Arbeiderpartiets Presseforbund																		
2	Forb. for Arb.l. og Tekn. Funksjonærer									1	8								
3	Arbeidsmandsforbundet	1	40	1	11	1	8	2	36	10	1 036	1	68	1	27	1	3	1	42
4	Befalslaget																		
5	Bekledningsarbeiderforbundet															1	23		
6	Bygningsindustriarbeiderforbundet	1	20							1	113			1	36	2	102		
7	Elektriker- og Kraftstasjonsforbundet	1	13					1	18	2	37	2	18						
8	Fengselstjenestemannsforbundet																		
9	Grafisk Forbund																		
10	Gullsmedarbeiderforbundet																		
11	Handels- og Kontofunksjonæres Forb.	2	119	1	14					2	250				2	84			
12	Hotell- og Restaurant-Arbeider-Forbundet									1	21				1	19			
13	Jern- og Metallarbeiderforbundet	1	7					2	30	1	19				1	9			
14	Jernbaneforbundet									1	70								
15	Kjemisk Industriarbeiderforbund															1	35		
16	Kjøttindustriarbeiderforbundet	1	17							1	25								
17	Kommuneforbundet			1	52			1	25	1	164			1	9	2	157		
18	Lensmannsbetjentenes Landslag																		
19	Lokomotivmannsforbundet																		
20	Losforbundet																		
21	Luftforsvarets Befalsforbund																		
22	Murerforbundet									1	12								
23	Musikerforbundet																		
24	Nærings- og Nydelsesmiddelarb.forb.	3	133							1	7				1	218			
25	Papirindustriarbeiderforbundet																		
26	Politiforbundet																		
27	Postfolkenes Fellesforbund:																		
	Postforbundet	1	86																
	Postmannslaget																		
	Poståpnernes Landsforbund																		
28	Sjømannsforbundet	1	51													1	57		
29	Skinn- og Lærarbeiderforbundet																		
30	Skog- og Landarbeiderforbundet	1	9											1	95				
31	Skotøyarbeiderforbundet																		
32	Tekstilarbeiderforbundet																		
33	Telefolkenes Fellesforbund:																		
	Tele Tjeneste Forbundet																		
	Telegrafmennenes Landsforbund																		
34	Tjenestemannslaget			1	19					2	69				1	18			
35	Tolltjenestemannsforbundet																		
36	Transportarbeiderforbundet	2	25							1	60				2	20			
37	Treindustriarbeiderforbundet																		
38	Urmaker Svenneforbundet																		
	Tilsammen	15	520	4	96	1	8	6	104	26	1 891	3	86	4	167	16	745	1	42

Tabell V, 1967 (forts.).

Medlemstallet fordelt på byer og herreder i de enkelte fylker.

Løpnr.	Forbund	NORDLAND																	
		Hattfjeldal		Hemnes		Herøy		Leirfjord		Lurøy		Lødingen		Meløy		Moskenes		Neena	
		avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.
1	Arbeiderpartiets Presseforbund																		
2	Forb. for Arb.l. og Tekn. Funksjonærer																		
3	Arbeidsmandsforbundet	1	20	2	104						1	30	1	13	2	21			
4	Befalslaget										1	22							
5	Bekleddingsarbeiderforbundet																		
6	Bygningsindustrialarbeiderforbundet	1	68	1	21			1	7			1	7						
7	Elektriker- og Kraftutøyningsforbundet			1	64							1	56	1	31				
8	Fengselstjenestemannsforbundet																		
9	Gratisk Forbund																		
10	Gullsmedarbeiderforbundet																		
11	Handels- og Kontorfunksjonærens Forb.			2	60							1	41				1	11	
12	Hotell- og Restaurant-Arbeider-Forbundet																		
13	Jern- og Metallarbeiderforbundet			1	71						1	19							
14	Jernbaneforbundet																		
15	Kjømsk Industrialarbeiderforbund					1	6						2	436			1	32	
16	Kjøttindustrialarbeiderforbundet																		
17	Kommuneforbundet	1	13	1	40						1	54	1	89			1	64	
18	Lensmannsbetjentenes Landslag												1	44					
19	Lokomotivmannsforbundet																		
20	Losforbundet											1	70						
21	Luftforsvarets Befalsforbund																		
22	Murerforbundet																		
23	Musikerforbundet																		
24	Nærings- og Nydeleismiddelarb.forb.									1	6			1	39	4	58	1	6
25	Papirindustrialarbeiderforbundet																		
26	Politiforbundet																		
27	Postfolkernes Fellesforbund:																		
	Postforbundet																		
	Postmannslaget																		
	Poståpuernes Landsforbund																		
28	Sjømannsforbundet											1	2						
29	Skinn- og Lærarbeiderforbundet																		
30	Skog- og Landarbeiderforbundet	1	52	1	12														
31	Skotøyarbeiderforbundet																		
32	Tekstilarbeiderforbundet																		
33	Telefolkernes Fellesforbund:																		
	Tele Tjeneste Forbundet											1	89						
	Telegrafmennenes Landsforbund																		
34	Tjenestemannslaget			1	71					1	6	1	67						
35	Tolltjenestemannsforbundet											1	4						
36	Transportarbeiderforbundet											1	12	1	8				
37	Treindustrialarbeiderforbundet																		
38	Urmaker Sønneforbundet																		
	Tilsammen	4	153	10	443	1	6	1	7	2	12	10	374	11	750	7	110	4	113

Løpnr.	Forbund	NORDLAND																				
		Rana		Rødøy		Røst		Saltdal		Skjerstad		Sortland		Steigen		Sørfold		Tjeldsund		Trøna		
		avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	
1	Arbeiderpartiets Presseforbund	1	6																			
2	Forb. for Arb.l. og Tekn. Funksjonærer	1	187																			
3	Arbeidsmandsforbundet	6	869					2	111	1	68			1	31	2	165	1	3			
4	Befalslaget																		1	44		
5	Bekledningsarbeiderforbundet																					
6	Bygningsindustriarbeiderforbundet	1	143					1	59			1	35						1	19		
7	Elektriker- og Kraftstasjonsforbundet	1	41					1	6			1	57									
8	Fengselstjenestemannsforbundet																					
9	Grafisk Forbund	1	19																			
10	Gullsmedarbeiderforbundet																					
11	Handels- og Kontorfunksjonærers Forb.	2	392					1	49			1	84									
12	Hotell- og Restaurant-Arbeider-Forb.	1	87																			
13	Jern- og Metallarbeiderforbundet	1	2 341					1	81			1	24						1	90		
14	Jernbaneforbundet																					
15	Kjemisk Industriarbeiderforbund	1	146					1	50			1	46									
16	Kjøttindustriarbeiderforbundet	1	13									1	19									
17	Kommuneforbundet	3	319					3	209			1	73	1	30							
18	Lenemannsbetjentenes Landslag																					
19	Lokomotivmannsforbundet																					
20	Losforbundet																					
21	Luftforsvarets Befalsforbund																					
22	Murerforbundet	1	38																			
23	Musikerforbundet																					
24	Nærings- og Nydelsesmiddelarb.forb.	1	14									2	50	2	34							
25	Papirindustriarbeiderforbundet																					
26	Politiforbundet	1	12																			
27	Postfolkene Fellesforbund:																					
	Postforbundet																					
	Postmannslaget	1	45																			
	Poståpnernes Landsforbund																					
28	Sjømannsforbundet																					
29	Skinn- og Lærarbeiderforbundet																					
30	Skog- og Landarbeiderforbundet							1	3													
31	Skotøyarbeiderforbundet																					
32	Tekstilarbeiderforbundet																					
33	Telefolkene Fellesforbund:																					
	Tele Tjeneste Forbundet																					
	Telegrafmennenes Landsforbund																					
34	Tjenestemannslaget	1	24																	1	138	
35	Tolltjenestemannsforbundet																					
36	Transportarbeiderforbundet	2	84					1	5			2	49						1	55		
37	Treindustriarbeiderforbundet							1	6													
38	Urmaker Svenneforbundet																					
	Utløst	27	4 780					13	579	1	68	11	437	4	95	2	165	6	349			

Tabell V, 1967 (forts.).

Medlemstallet fordelt på byer og herreder i de enkelte fylker.

Løpnr.	Forbund	NORDLAND																		
		Tysfjord		Vefsn		Vega		Vest-Vågøy		Vevelstad		Værøy		Vågan		Øksnes		Fylkes- omf. avd.	Fylket	
		avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	
1	Arbeiderpartiets Presseforbund			1	7													4	35	
2	Forb. for Arb.l. og Tekn. Funksjonærer											1	11				2	68	8 353	
3	Arbeidemannsforbundet	1	38	2	125	1	16	1	49			3	142					00	3 568	
4	Befalslaget			1	27													7	272	
5	Bekleddningsarbeiderforbundet																	3	72	
6	Bygningsindustriarbeiderforbundet			3	255		2	77			1	33						24	1 020	
7	Elektriker- og Kraftstasjonsforbundet ..	1	16	1	21						1	32						21	642	
8	Fengselstjenestemannsforbundet																	1	7	
9	Gravsk Forbund			1	20						1	33					1	11	6 166	
10	Gullsmedarbeiderforbundet																			
11	Handels- og Kontorfunksjonærs Forb. .	1	42	1	110						1	130						24	2 433	
12	Hotell- og Restaurant-Arbeider-Forb. .			1	52						1	32						7	508	
13	Jern- og Metallarbeiderforbundet			1	54						1	19						18	3 407	
14	Jernbaneforbundet																	14	5 13	
15	Kjemisk Industriarbeiderforbund	1	213	1	509						2	46						15	1 551	
16	Kjøttindustriarbeiderforbundet			1	19		1	9										8	207	
17	Kommuneforbundet			2	190						2	318	1	25	2	288		38	3 722	
18	Lensmannsbetjentenes Landslag																	2	79	
19	Lokomotivmannsforbundet																	2	97	
20	Løforbundet																	1	70	
21	Luftforsvarets Befalsforbund																	2	486	
22	Murerforbundet			1	30													6	164	
23	Musikerforbundet			1	6													1	6	
24	Nærings- og Nydelesmiddelarb.forb. .			2	33	1	7	3	170		1	21	5	121	2	87		36	1 316	
25	Papirindustriarbeiderforbundet																			
26	Pølltforbundet			1	22								1	9				5	117	
27	Postfolkernes Fellesforbund:																			
	Postforbundet																		3	216
	Postmannslaget																		3	156
	Poståpnerens Landeforbund																7	330	7 330	
28	Sjømannsforbundet												1	32				7	497	
29	Skin- og Lærarbeiderforbundet																			
30	Skog- og Landarbeiderforbundet			1	26													10	237	
31	Skotøyarbeiderforbundet																			
32	Tekstilarbeiderforbundet			1	134													1	134	
33	Telefolkernes Fellesforbund:																			
	Tele Tjeneste Forbundet			1	118							1	36					5	433	
	Telegrafmenneske Landsforbund																	2	75	
34	Tjenestemannslaget			2	23		1	44									5	199 ¹⁾	26 1 455	
35	Tolltjenestemannsforbundet																	3	46	
36	Transportarbeiderforbundet			1	18		2	64				2	62					27	1 335	
37	Treindustriarbeiderforbundet																	3	16	
38	Urmaker Svenneforbundet																			
	Tilsammen	4	309	27	1 799	2	23	11	502		1	21	25	1 065	3	112	17	896	410 26341	

¹⁾ herav 25 underavdelinger med 1411 medlemmer.

Tabell V, 1967 (forts.).

Medlemstallet fordelt på byer og herreder i de enkelte fylker.

Løpnr.	Forbund	TROMS															
		Harstad		Tromsø		Balsfjord		Bardu		Berg		Bjarkøy		Dyroy		Gra- tangen	
		avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.
1	Arbeiderpartiets Presseforbund			1	18												
2	Forb. for Arb.l. og Tekn. Funksjonærer	1	8	1	34												
3	Arbeidsmandsforbundet	1	47	2	135	1	70	2	70	2	93				1	47	
4	Befalslaget	1	139	1	16												
5	Bekledningsarbeiderforbundet																
6	Bygningsindustriarbeiderforbundet	1	155	1	444			1	35							1	13
7	Elektriker- og Kraftstasjonsforbundet	1	94	1	134												
8	Fengselstjenestemannsforbundet			1	12												
9	Gravisk Forbund	1	18	2	63												
10	Gullsmedarbeiderforbundet																
11	Handels- og Kontorfunksjonærers Forb.	1	154	1	545	1	33	1	78								
12	Hotell- og Restaurant-Arbeider-Forbundet	1	30	1	138												
13	Jern- og Metallarbeiderforbundet	1	353	1	120			1	7								
14	Jernbaneforbundet																
15	Kjemisk Industriarbeiderforbund	2	82	2	92												
16	Kjøttindustriarbeiderforbundet	1	66	1	52												
17	Kommuneforbundet	2	277	5	898	1	32	1	22								
18	Lensmannsbetjentenes Landslag	1	34														
19	Lokomotivmannsforbundet																
20	Losforbundet																
21	Luftforsvarets Befalsforbund																
22	Murerforbundet	1	29	1	56												
23	Musikerforbundet																
24	Nærings- og Nydelsesmiddelarb.forb.	1	32	3	346	1	13	1	9	1	28			1	17		
25	Papirindustriarbeiderforbundet																
26	Politiforbundet	1	23	1	27												
27	Postfolkernes Fellesforbund:																
	Postforbundet	1	47	1	97												
	Postmannslaget	1	36	1	66												
	Poståpnernes Landsforbund																
28	Sjømannsforbundet	1	243	1	1254												
29	Skinn- og Lærarbeiderforbundet																
30	Skog- og Landarbeiderforbundet																
31	Skotøyarbeiderforbundet																
32	Tekstilarbeiderforbundet	1	36														
33	Telefolkernes Fellesforbund:																
	Tele Tjeneste Forbundet	1	70	1	155												
	Telegrafmennenes Landsforbund	1	53	1	43												
34	Tjenestemannslaget	4	303	8	185			2	221								
35	Tolltjenestemannsforbundet	1	4	1	10												
36	Transportarbeiderforbundet	3	249	2	209	1	8										
37	Treindustriarbeiderforbundet																
38	Urmaker Svenneforbundet																
	Tilsammen	32	2 582	42	5 149	5	156	11	578	3	121			1	17	2	60

Tabell V, 1967 (forts.).

Medlemstallet fordelt på byer og herreder i de enkelte fylker.

Løpnr.	Forbund	TROMS																	
		Ibestad		Karlsøy		Kvæfjord		Kvæn- angen		Kåfjord		Lenvik		Lyngen		Målselv		Nord- reisa	
		avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.
1	Arbeiderpartiets Presseforbund																		
2	Forb. for Arb.l. og Tekn. Funksjonærer									1	6								
3	Arbeidamandaforbundet	1	9			1	25	2	52	1	54	1	104	1	28	2	44	1	36
4	Befalslaget															2	130		
5	Bekledningsarbeiderforbundet																		
6	Bygningsindustriarbeiderforbundet									1	44	1	64	1	10			1	18
7	Elektriker- og Kraftstasjonsforbundet															1	46	1	19
8	Fengselstjenestemannsforbundet																		
9	Grafisk Forbund																		
10	Gullsmedarbeiderforbundet																		
11	Handels- og Kontorfunksjonærens Forb.											1	114			1	43		
12	Hotell- og Restaurant-Arbeider-Forbundet																		
13	Jern- og Metallarbeiderforbundet	1	9									1	5	1	9	1	30		
14	Jernbaneforbundet																		
15	Kjemisk Industriarbeiderforbund					1	31					1	56						
16	Kjøttindustriarbeiderforbundet																		
17	Kommuneforbundet	1	35			2	154					1	70	1	68	1	48		
18	Lensmannsbetjentenes Landslag																		
19	Lokomotivmannsforbundet																		
20	Losforbundet																		
21	Luftforsvarets Befalsforbund															1	54		
22	Murerforbundet																		
23	Musikerforbundet																		
24	Nærings- og Nydelsesmiddelarb.forb.					1	10					5	104	2	30	1	12	1	11
25	Papirindustriarbeiderforbundet																		
26	Politiforbundet																		
27	Postfolkernes Fellesforbund:																		
	Postforbundet																		
	Postmannslaget																		
	Poståpnernes Landsforbund																		
28	Sjømannsforbundet																		
29	Skinn- og Lærarbeiderforbundet																		
30	Skog- og Lønarbeiderforbundet															1	5		
31	Skotøyarbeiderforbundet																		
32	Tekstilarbeiderforbundet											1	101						
33	Telefolkernes Fellesforbund:																		
	Tele Tjeneste Forbundet																		
	Telegrafmennenes Landsforbund																		
34	Tjenestemannslaget															2	249		
35	Toiltjenestemannsforbundet																		
36	Transportarbeiderforbundet											2	125					1	5
37	Treindustriarbeiderforbundet																		
38	Urmaker Svenneforbundet																		
	Tilsammen	3	53	1	10	4	210	2	52	2	98	15	749	6	145	13	705	5	80

Tabell V, 1967 (forta.).

Medlemstallet fordelt på byer og herreder i de enkelte fylker.

Løpnr.	Forbund	TROMS																	
		Salangen		Skjervøy		Skånland		Stor- fjord		Serrelsa		Torsken		Tranøy		Fylkes- omf. avd.		Fylket	
		avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.
1	Arbeiderpartiets Presseforbund	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	18	
2	Forb. for Arb.l. og Tekn. Funksjonærer	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	4	87	
3	Arbeidsmandsforbundet	2	96	-	-	1	28	1	49	-	-	-	-	1	45	-	24	1 032	
4	Befalslaget	-	-	-	-	-	-	-	-	1	4	-	-	-	-	7	-	425	
5	Bekleddingsarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
6	Rygningsindustriarbeiderforbundet	-	-	2	18	1	12	-	-	1	23	-	-	1	19	-	13	855	
7	Elektriker- og Krafttasjonsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	5	303	
8	Fengselstjenestemannsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	12	
9	Gullamedarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	81	
10	Grafisk Forbund	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
11	Handels- og Kontorfunksjonærens Forb.	-	-	-	1	23	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	990	
12	Hotell- og Restaurant-Arbeider-Forbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	168	
13	Jern- og Metallarbeiderforbundet	1	36	1	9	1	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10	586	
14	Jernbaneforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
15	Kjemisk Industriarbeiderforbund	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	261	
16	Kjøttindustriarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	118	
17	Kommuneforbundet	-	-	1	44	1	24	-	-	2	88	1	16	-	-	2	40	22 1 825	
18	Lenemannsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	34	
19	Lokomotivmannsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
20	Løseforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
21	Luftforsvarets Befalsforbund	-	-	-	-	-	-	-	-	1	17	-	-	-	-	-	2	75	
22	Murerforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	85	
23	Musikerforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
24	Nærings- og Nydelsesmiddelarb.forb.	1	10	2	95	-	-	-	-	1	5	1	75	-	-	-	23	797	
25	Papirindustriarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
26	Politiforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	50	
27	Postfolkernes Fellesforbund:	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Postforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	144	
	Postmannslaget	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	102	
	Poståpnerens Landsforbund	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	177	-	1	177	
28	Sjømannsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1 497	
29	Skin- og Lærarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
30	Skog- og Landarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	5	
31	Skotøyarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
32	Tekstilarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	137	
33	Telefolkernes Fellesforbund:	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Tele Tjeneste Forbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	225	
	Telegrafmennenes Landsforbund	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	96	
34	Tjenestemannslaget	-	-	-	-	-	-	-	-	1	63	-	-	4	132 ¹⁾	21	1 193		
35	Tolltjenestemannsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	14	
36	Transportarbeiderforbundet	1	13	1	16	-	-	-	-	1	12	-	-	-	-	-	12	637	
37	Treindustriarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
38	Urmaker Svenneforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Tilssammen	5	155	8	205	4	72	1	49	8	212	2	91	2	64	9	407	186 12029	

1) Herav 20 underavdelinger med 1185 medlemmer.

Tabell V, 1967 (forts.).

Medlemstallet fordelt på byer og herreder i de enkelte fylker.

Løpnr.	Forbund	FINNMARK																					
		Hammerfest		Vadø		Vardø		Alta		Berlevåg		Båtsfjord		Gamvik		Hasvik		Karasjok		Kautokeino		Kvalsund	
		avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.
1	Arbeiderpartiets Presseforbund	1	9																				
2	Forb. for Arb.l. og Tekn. Funksjonærer	1	15																				
3	Arbeldamandsforbundet	1	53					2	221	1	6					1	41	1	8				
4	Befalslaget																						
5	Bekleddingsarbeiderforbundet																						
6	Bygningsindustrialarbeiderforbundet	1	79	1	32	1	35	1	137			1	6										
7	Elektriker- og Krafttatsjonsforbundet	1	39					1	34														
8	Fengselstjenestemannsforbundet			1	4																		
9	Grønsk Forbund	1	21																				
10	Gullamedarbeiderforbundet																						
11	Handels- og Kontorfunksjonærers Forb.	1	142	1	67	1	36	1	99								1	21					
12	Hotell- og Restaurant-Arbeider-Forb.	1	52																				
13	Jern- og Metallarbeiderforbundet	1	46	1	10			1	8														
14	Jernbaneforbundet																						
15	Kjemisk Industrialarbeiderforbund			1	39	1	6																
16	Kjøttindustrialarbeiderforbundet	1	15	1	17													1	14				
17	Kommuneforbundet	2	251	1	165	1	135	1	116	1	33	1	28	1	29	1	11	1	23			1	16
18	Lenemannsbetjentenes Landslag			1	15																		
19	Lokomotivmannsforbundet																						
20	Løstforbundet																						
21	Luftforsvarets Befalsforbund																						
22	Murerforbundet	1	16	1	9	1	8																
23	Musikerforbundet																						
24	Nærings- og Nydelsesmiddelarb.forb.	2	323	1	55	2	173			2	92	2	180	2	92	4	69						
25	Papirindustrialarbeiderforbundet																						
26	Politiforbundet	1	19	1	9	1	12																
27	Postfolkene Fellesforbund:																						
	Postforbundet	1	40																				
	Postmannslaget	1	42																				
	Poståpnerne Landsforbund																						
28	Sjømannsforbundet	1	307																				
29	Skinn- og Lørarbeiderforbundet																						
30	Skog- og Landarbeiderforbundet																						
31	Skotøarbeiderforbundet																						
32	Tekstilarbeiderforbundet																						
33	Telefolkene Fellesforbund:																						
	Tele Tjeneste Forbundet	1	33	1	78			1	95														
	Telegrafmenneske Landsforbund							1	75														
34	Tjenestemannslaget	2	42	2	92	2	59	2	30														
35	Tolltjenestemannsforbundet	1	8																				
36	Transportarbeiderforbundet	1	102	2	34	1	29	2	108			1	11	1	8								
37	Treindustrialarbeiderforbundet																						
38	Urnaker Sønneforbundet																						
	Tilsammen	24	1 652	16	626	11	493	13	923	4	131	4	219	5	135	6	121	4	66			1	16

Tabell V, 1967 (forts.).

Medlemstallet fordelt på byer og herreder i de enkelte fylker.

Løpnr.	Forbund	FINNMARK																					
		Lebesby		Loppa		Måsøy		Nesseby		Nord-kapp		Pors-anger		Sor-varanger		Sorøy-sund		Tana		Fylkes-omf.		Fylket	
		avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.
1	Arbeiderpartiets Presseforbund	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	1	5	--	--	--	--	--	--	--	--	2	14
2	Forb. for Arb.l. og Tekn. Funksjonærer	--	--	1	5	--	--	--	--	1	21	--	1	19	--	--	--	--	2	40	--	6	100
3	Arbeidsmandsforbundet	1	18	--	--	--	--	--	--	--	3	52	5	647	--	--	1	106	--	--	--	16	1 152
4	Befalslaget	--	--	--	--	--	--	--	--	1	21	1	44	1	60	--	--	--	--	--	--	3	125
5	Bekleddingsarbeiderforbundet	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
6	Bygningsindustriarbeiderforbundet	--	--	--	--	--	--	--	1	9	1	26	2	89	--	--	--	--	--	--	--	9	413
7	Elektriker- og Kraftstasjonsforbundet	1	4	--	--	--	--	--	1	10	1	12	2	62	--	--	--	--	--	--	--	7	161
8	Fengselstjenestemannsforbundet	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	1	4
9	Grafisk Forbund	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	1	14	--	--	2	35
10	Gullmedarbeiderforbundet	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
11	Handels- og Kontorfunksjonærers Forb.	1	5	1	11	--	--	--	1	28	--	--	1	106	--	--	--	--	--	--	--	9	515
12	Hotell- og Restaurant-Arbeider-Forb.	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	1	33	--	--	--	--	--	--	--	2	85
13	Jern- og Metallarbeiderforbundet	--	--	--	--	1	8	--	--	--	--	--	1	32	--	--	--	--	--	--	--	5	104
14	Jernbaneforbundet	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
15	Kjemisk Industriarbeiderforbund	--	--	1	31	--	--	--	1	25	--	--	1	2	--	--	--	--	--	--	--	5	103
16	Kjøttindustriarbeiderforbundet	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	3	46
17	Kommuneforbundet	1	29	1	8	1	19	--	1	85	--	--	2	214	--	--	--	--	--	--	--	17	1 162
18	Lensmannsbetjentenes Landslag	--	--	--	--	--	--	--	--	--	1	26	--	--	--	--	--	--	--	--	--	2	41
19	Lokomotivmannsforbundet	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
20	Losforbundet	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
21	Luftforsvarets Befalsforbund	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
22	Murerforbundet	--	--	--	--	--	--	--	1	7	--	--	1	18	--	--	--	--	--	--	--	5	58
23	Musikerforbundet	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
24	Nærings- og Nydelsemiddelarb.forb.	1	56	1	43	1	74	--	2	205	--	--	2	8	2	14	--	--	--	--	24	1 384	
25	Papirindustriarbeiderforbundet	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
26	Politiforbundet	--	--	--	--	--	--	--	1	3	--	--	1	20	--	--	--	--	--	--	--	5	63
27	Postfolkernes Fellesforbund:	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
	Postforbundet	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	1	40
	Postmannslaget	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	1	42
	Poståpnernes Landsforbund	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	2	116	--	--	2	116
28	Sjømannsforbundet	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	1	37	--	--	--	--	--	--	--	2	344
29	Skinn- og Lærarbeiderforbundet	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	1	38	--	--	--	--	--	--	--	1	38
30	Skog- og Lønarbeiderforbundet	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
31	Skotøyarbeiderforbundet	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
32	Tekstilarbeiderforbundet	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
33	Telefolkernes Fellesforbund:	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
	Tele Tjeneste Forbundet	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	3	206
	Telegrafmennenes Landsforbund	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	1	75
34	Tjenestemannslaget	--	--	--	--	--	--	--	--	1	46	2	65	--	--	--	--	4	167 ¹⁾	15	501	15	501
35	Tolltjenestemannsforbundet	--	--	--	--	--	--	--	1	4	--	--	1	7	--	--	--	--	--	--	--	3	17
36	Transportarbeiderforbundet	--	--	1	10	--	--	--	1	33	--	--	2	26	--	--	--	--	--	--	--	12	361
37	Treindustriarbeiderforbundet	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
38	Urmaker Svenneforbundet	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
	Tilsammen	5	112	6	108	3	101	--	--	13	451	8	206	29	1 488	2	14	1	106	9	337	164	7 305

1) Herav 12 underavdelinger med 384 medlemmer.

Tabell V, 1967 (forts.).

Medlemstallet fordelt på byer og herreder i de enkelte fylker.

Løpnr.	Forbund	DIVERSE								
		Svalbard og Jan Mayen		Utlandet		Landsomf. avdelinger		Direkte medl.	Riket	
		avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.		avd.	medl.
1	Arbeiderpartiets Presseforbund	-	-	-	-	-	-	-	35	468
2	Forb. for Arb.l. og Tekn. Funksjonærer	-	-	-	-	1	194	-	105	7 019
3	Arbeidsmandaforbundet	1	216	-	-	-	-	223	263	27 239
4	Befalslaget	-	-	-	-	1	115	-	62	3 412
5	Bekledningsarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	8	103	12 023
6	Bygningsindustriarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	15	420	48 463
7	Elektriker- og Kraftstasjonsforbundet	-	-	-	-	2	279	70	227	13 480
8	Fengselstjenestemannsforbundet	-	-	-	-	-	-	193	17	841
9	Gratisk Forbund	-	-	-	-	-	-	1	101	13 407
10	Gullmedarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	11	12	999
11	Handels- og Kontorfunksjonæres Forb.	-	-	-	-	2	441	770	228	40 377
12	Hotell- og Restaurant-Arbeider-Forb.	-	-	-	-	-	-	511	64	9 018
13	Jern- og Metallarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	-	239	78 013
14	Jernbaneforbundet	-	-	2	-	74	-	-	124	17 665
15	Kjemisk Industriarbeiderforbund	-	-	-	-	-	-	128	182	32 374
16	Kjøttindustriarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	16	68	4 466
17	Kommuneforbundet	-	-	-	-	-	-	129	461	68 569
18	Lenemannsbetjentenes Landslag	-	-	-	-	-	-	23	752	-
19	Løkomotivmannsforbundet	-	-	-	-	-	-	9	1 850	-
20	Losforbundet	-	-	-	-	-	-	6	363	-
21	Luftforsvarets Befalsforbund	-	-	-	-	-	-	27	24	1 746
22	Murerforbundet	-	-	-	-	-	-	70	4 585	-
23	Musikerforbundet	-	-	-	-	-	-	16	1 216	-
24	Nærings- og Nydelsesmiddelarb.forb.	-	-	-	-	1	26	2 949	350	23 445
25	Papirindustriarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	86	17 846	-
26	Politforbundet	-	-	-	-	-	-	16	64	2 302
27	Postfolkernes Fellesforbund:	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Postforbundet	-	-	-	-	-	-	818	45	5 122
	Postmannslaget	-	-	-	-	-	-	-	22	3 482
	Poståpnernes Landsforbund	-	-	-	-	-	-	-	23	2 485
28	Sjømannsforbundet	-	-	12	10 067	-	-	942	54	37 527
29	Skinn- og Lærarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	11	29	1 195
30	Skog- og Landarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	-	567	17 368
31	Skotøyarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	11	34	2 929
32	Tekstilarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	28	78	9 187
33	Telefolkernes Fellesforbund:	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Tele Tjeneste Forbundet	-	-	-	-	3	138	-	61	8 475
	Telegrafmennenes Landsforbund	-	-	-	-	-	-	131	13	1 916
34	Tjenestemannslaget	1)	1	7	2	57	30	2 142	52	20 320
35	Tolltjenestemannsforbundet	-	-	-	-	-	-	9	25	926
36	Transportarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	61	176	20 103
37	Treindustriarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	30	143	5 387
38	Urmaker Svenneforbundet	-	-	-	-	-	-	-	2	50
	Tilsammen	2	223	14	10 124	42	3 409	7 108	4 683	570 210

1) 1 underavdeling med 7 medlemmer.

2) I Tjenestemannslaget er det 30 landsomfattende foreninger med til sammen 17 258 medlemmer. I 13 av disse avdelinger er det 217 underavdelinger med 15 116 medlemmer som er ført opp som egne avdelinger i fylkene der de hører hjemme. Dessuten er det 1 underavdeling med 9 medlemmer i en fylkesomfattende avdeling i Vestfold.

3) Summen av avdelinger i fylkene m. v. blir 270. Det skyldes at det under fylkene m. v. er tatt med 218 underavdelinger.

4) Summen av avdelinger i fylken^o m. v. blir 4901. Se merknad *).

Tabell VI, 1967. Fylkesvis fordeling av medlemmer i alt og herav menn og kvinner, samt kvinnelige medlemmer i prosent av medlemstall i alt innenfor de ulike forbund.

Løpnr.	Forbund	1. ØSTFOLD				2. AKERSHUS				3. OSLO				4. HEDMARK			
		Antall medlemmer			Kv. medl. i % av medl. i alt	Antall medlemmer			Kv. medl. i % av medl. i alt	Antall medlemmer			Kv. medl. i % av medl. i alt	Antall medlemmer			Kv. medl. i % av medl. i alt
		I alt	Herav			I alt	Herav			I alt	Herav			I alt	Herav		
			M.	Kv.	M.		Kv.	M.	Kv.		M.	Kv.					
1	Arbeiderpartiets Presseforbund	26	26	—	20	20	—	—	112	102	10	8,93	34	33	1	2,94	
2	Forb. f. Arb.lied. og Tekn. Funksj.	716	667	49	6,84	282	279	3	1,06	1 519	1 454	65	4,28	191	190	1	0,52
3	Arbeidsmandsforbundet	690	604	86	12,46	882	859	23	2,61	1 941	1 256	685	35,29	1 323	1 281	42	3,17
4	Befalslaget	34	34	—	—	337	337	—	—	448	448	—	—	175	175	—	—
5	Bekleidningsarbeiderforbundet	1 356	219	1 137	83,85	716	39	677	94,55	2 718	267	2 451	90,18	501	32	469	93,61
6	Bygningsindustriarb.forb.	3 310	3 296	14	0,42	3 785	3 773	12	0,32	10 287	10 229	58	0,56	4 371	4 363	8	0,18
7	Elektriker- og Kraftst.forb.	1 192	1 189	3	0,25	654	654	—	—	2 170	2 165	5	0,23	516	516	—	—
8	Fengselstjenestemannsforb.	34	34	—	—	16	16	—	—	335	310	25	7,46	36	36	—	—
9	Graskf. Forbund	1 090	758	332	30,46	81	66	15	18,52	6 898	5 090	1 808	26,21	154	144	10	6,49
10	Gullsmedarbeiderforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—	421	338	83	19,71	23	21	2	8,70
11	Handels- og Kontorf. Forb.	2 242	829	1 413	63,02	784	215	569	72,58	12 970	5 504	7 466	57,56	1 583	845	738	46,62
12	Hotell- og Restaurant-Arb.-Forb.	326	29	297	91,10	70	6	64	91,43	3 341	1 450	1 891	56,60	288	31	257	89,24
13	Jern- og Metallarb.forb.	6 948	6 561	387	5,57	4 126	3 844	282	6,83	17 639	15 867	1 772	10,05	1 798	1 729	69	3,84
14	Jernbaneforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—	6 112	6 112	—	—	1 584	1 584	—	—
15	Kjemisk Industriarb.forb.	4 106	3 063	1 043	25,40	1 054	871	183	17,36	2 350	1 312	1 038	44,17	261	211	50	19,16
16	Kjøttindustriarbeiderforb.	639	416	223	34,90	74	54	20	27,03	949	786	163	17,18	222	195	27	12,16
17	Kommuneforbundet	3 677	1 857	1 820	49,50	3 848	1 860	1 988	51,66	19 557	12 767	6 790	34,72	2 540	1 076	1 464	57,64
18	Lensmannsbetj. Landslag	51	48	3	5,88	67	62	5	7,46	—	—	—	—	55	53	2	3,64
19	Lokomotivmannsforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—	536	536	—	—	193	193	—	—
20	Losforbundet	—	—	—	—	72	72	—	—	16	16	—	—	—	—	—	—
21	Luftforsvarets Befalsforb.	313	313	—	—	223	223	—	—	61	61	—	—	36	36	—	—
22	Murerforbundet	349	349	—	—	313	313	—	—	1 380	1 380	—	—	134	134	—	—
23	Musikerforbundet	79	79	—	—	—	—	—	—	633	574	59	9,32	—	—	—	—
24	Nærings- og Nytelsesmid.arb.f.	823	549	274	33,29	147	96	51	34,69	4 983	2 953	2 030	40,74	865	645	220	25,43
25	Papirindustriarbeiderforb.	5 904	5 382	522	8,84	513	419	94	18,32	—	—	—	—	506	459	47	9,29
26	Politiforbundet	154	141	13	8,23	139	128	11	7,91	364	308	56	15,38	35	31	4	11,43
27	Postfolkens Fellesforbund:	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Postforbundet	158	149	9	5,70	29	25	4	13,79	1 624	1 501	123	7,57	124	119	5	4,03
	Postmannslaget	82	82	—	—	—	—	—	—	1 340	1 340	—	—	135	135	—	—
	Poståpnerens Landsforb.	51	51	—	—	130	130	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
28	Sjømannsforbundet	1 222	1 222	—	—	—	—	—	—	7 793	7 793	—	—	—	—	—	—
29	Skin- og Lærarøiderforb.	291	120	171	58,76	—	—	—	—	305	175	130	42,62	51	31	20	39,22
30	Skog- og Landarbeiderforb.	754	742	12	1,41	1 934	1 894	40	2,07	220	212	8	3,64	6 655	6 581	74	1,11
31	Skotøyarbeiderforbundet	839	362	477	56,85	14	6	8	57,14	292	169	123	4,21	173	93	80	46,24
32	Tekstilarbeiderforbundet	959	541	418	43,59	10	5	5	50,00	783	210	573	73,18	31	9	22	70,97
33	Telefolkens Fellesforbund:	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Tele Tjeneste Forbundet	370	258	112	30,27	310	286	24	7,74	2 602	1 629	973	37,39	285	181	104	36,49
	Telegrafmenneskes Landsforb.	—	—	—	—	723	673	50	6,92	—	—	—	—	—	—	—	—
34	Tjenestemannslaget	713	446	267	37,45	1 117	728	391	35,00	4 735	2 044	2 691	56,83	744	448	296	39,78
35	Tolltjenestemannsforbundet	91	91	—	—	31	31	—	—	299	299	—	—	43	43	—	—
36	Transportarbeiderforbundet	1 038	1 032	6	0,58	47	47	—	—	6 187	5 506	681	10,50	409	389	20	4,89
37	Treindustriarbeiderforbundet	371	337	34	9,16	316	298	18	5,70	810	634	176	21,73	465	450	15	3,23
38	Urmaker Svineforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—	22	22	—	—	—	—	—	—
	Tilsammen	40 998	31 876	9 122	22,25	22 864	18 327	4 537	19,84	124 752	92 819	31 933	25,60	26 539	22 492	4 047	15,25

Tabell VI, 1967 (forts.) Fylkesvis fordeling av medlemmer i alt og herav menn og kvinner, samt kvinnelige medlemmer i prosent av medlemstall i alt innenfor de ulike forbund.

Løpnr.	Forbund	5. OPPLAND				6. BUSKERUD				7. VESTFOLD				8. TELEMARK			
		Antall medlemmer		Kv. medl. i % av medl. i alt	Antall medlemmer		Kv. medl. i % av medl. i alt	Antall medlemmer		Kv. medl. i % av medl. i alt	Antall medlemmer		Kv. medl. i % av medl. i alt	Antall medlemmer		Kv. medl. i % av medl. i alt	
		I alt	Herav		I alt	Herav		I alt	Herav		I alt	Herav					
			M.	Kv.		M.	Kv.		M.	Kv.		M.	Kv.				
1	Arbeiderpartiets Presseforbund	22	22	—	24	21	3	12,50	29	27	2	6,90	30	29	1	3,33	
2	Forb. f. Arb.led. og Tekn. Funksj.	393	388	5	1,27	485	463	22	4,54	262	260	2	0,76	831	821	10	1,20
3	Arbeidsmandsforbundet	1 402	1 383	19	1,36	1 112	1 061	51	4,59	365	352	13	3,56	1 175	1 027	148	12,60
4	Befalsslaget	93	93	—	—	240	240	—	—	199	199	—	—	—	—	—	
5	Bekledningsarbeiderforbundet	920	130	790	85,87	750	53	697	92,93	305	25	280	91,80	115	7	108	93,91
6	Bygningsindustrialarb.forb.	2 624	2 616	8	0,30	2 409	2 457	5	0,21	2 341	2 338	3	0,13	1 283	1 275	8	0,62
7	Elektriker- og Kraftst.forb.	656	656	—	—	800	799	1	0,13	411	411	—	—	679	678	1	0,15
8	Fengselstjenestemannsforb.	—	—	—	—	12	12	—	—	26	26	—	—	—	—	—	
9	Grufisk Forbund	239	195	44	18,41	879	643	236	26,85	431	283	148	34,34	284	214	70	24,65
10	Gullsmedarbeiderforbundet	—	—	—	—	19	17	2	10,53	210	178	32	15,24	77	73	4	5,19
11	Handels- og Kontorf. Forb.	1 570	820	750	47,77	1 913	777	1 136	59,38	615	253	362	58,86	1 229	552	677	55,09
12	Hotell- og Restaurant-Arb.-Forb.	235	34	201	85,53	314	51	263	83,76	447	85	362	80,98	339	14	325	95,87
13	Jern- og Metallarb.forb.	3 523	2 730	793	22,51	5 528	5 049	479	8,66	8 238	8 004	234	2,84	2 099	2 066	33	1,57
14	Jernbaneforbundet	—	—	—	—	3 420	3 420	—	—	—	—	—	—	106	106	—	—
15	Kjemisk Industrialarb.forb.	424	385	39	9,20	2 564	2 247	317	12,36	1 181	1 019	162	13,72	6 679	6 352	327	4,90
16	Kjøttindustrialarbeiderforb.	200	166	34	17,00	175	138	37	21,14	96	76	20	20,83	141	116	25	17,73
17	Kommuneforbundet	1 814	744	1 070	58,99	3 481	1 533	1 948	55,96	2 354	993	1 361	57,82	2 557	1 104	1 453	56,82
18	Lensmannstetj. Landslag	49	48	1	2,04	45	43	2	4,44	29	28	1	3,45	34	32	2	5,88
19	Lokomotivmannsforbundet	—	—	—	—	377	377	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
20	Losforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—	46	46	—	—	—	—	—	
21	Luftforsvarets Befalsforb.	—	—	—	—	—	—	—	—	63	63	—	—	—	—	—	
22	Murerforbundet	132	132	—	—	275	275	—	—	204	204	—	—	166	166	—	
23	Musikerforbundet	—	—	—	—	15	15	—	—	29	29	—	—	35	35	—	
24	Nærings- og Nytelsesmid.arb.f.	426	357	69	16,20	516	327	189	36,63	520	367	153	29,42	328	214	114	34,76
25	Papirindustrialarbeiderforb.	568	568	—	—	5 316	4 766	550	10,35	558	523	35	6,27	1 450	1 415	35	2,41
26	Politiforbundet	26	24	2	7,69	92	89	3	3,26	115	108	7	6,09	111	104	7	6,31
27	Postfolkenes Fellesforbund:	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Postforbundet	160	155	5	3,13	138	131	7	5,07	121	110	11	9,09	129	118	11	8,53
	Postmannslaget	—	—	—	—	106	106	—	—	105	105	—	—	79	79	—	
	Poståpneres Landsforb.	227	227	—	—	73	73	—	—	45	45	—	—	79	79	—	
28	Sjømannsforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—	2 140	2 140	—	—	822	822	—	
29	Skinn- og Lærarbeiderforb.	83	14	69	83,13	73	58	15	20,55	—	—	—	—	7	7	—	
30	Skog- og Landarbeiderforb.	2 258	2 227	31	1,37	1 377	1 374	3	0,22	371	353	18	4,85	873	852	21	2,41
31	Skotøyarbeiderforbundet	130	61	69	53,08	321	135	186	57,94	242	87	155	64,05	175	80	95	54,29
32	Tekstilarbeiderforbundet	273	134	139	50,92	501	228	363	61,42	278	206	72	25,90	36	12	24	66,67
33	Telefolkenes Fellesforbund:	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Tele Tjeneste Forbundet	349	210	139	39,83	265	240	25	9,43	197	162	35	17,77	170	134	36	21,18
	Telegrafmennes Landsforb.	61	58	3	4,92	—	—	—	—	122	108	14	11,48	—	—	—	
34	Tjenestemannslaget	504	366	138	27,38	598	354	244	40,80	550	336	214	38,91	448	336	112	25,00
35	Tolltjenestemannsforbundet	—	—	—	—	17	17	—	—	32	32	—	—	33	33	—	
36	Transportarbeiderforbundet	561	559	2	0,36	502	487	15	2,99	336	325	11	3,27	634	632	2	0,32
37	Treindustrialarbeiderforbundet	664	624	40	6,02	389	366	23	5,91	108	95	13	12,04	11	11	—	—
38	Urmaker Svenneforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Tilsammen	20 586	16 126	4 460	21,67	35 211	28 389	6 822	19,37	23 721	20 001	3 720	15,68	23 244	19 595	3 649	15,70

Tabell VI, 1907 (forts.) Fylkesvis fordeling av medlemmer i alt og herav menn og kvinner, samt kynnlige medlemmer i prosent av medlemstall i alt innenfor de ulike forbund.

Løpnr.	Forbund	9. AUST-AGDER				10. VEST-AGDER				11. ROGALAND				12. HORDALAND			
		Antall medlemmer		Kv. medl. i % av medl. i alt		Antall medlemmer		Kv. medl. i % av medl. i alt		Antall medlemmer		Kv. medl. i % av medl. i alt		Antall medlemmer		Kv. medl. i % av medl. i alt	
		I alt	Herav			I alt	Herav			I alt	Herav			I alt	Herav		
			M.	Kv.	M.		Kv.	M.	Kv.		M.	Kv.					
1	Arbeiderpartiets Presseforbund	2	2	—	—	11	10	1	9,09	18	18	—	—	1	1	—	—
2	Forb. f. Arb.lcd. og Tekn. Funksj.	107	107	—	—	199	198	1	0,50	374	342	32	8,56	68	68	—	—
3	Arbeidsmandsforbundet	539	536	3	0,56	1 037	987	50	4,82	1 481	1 315	166	11,21	795	762	33	4,15
4	Befalslaget	64	64	—	—	148	148	—	—	147	147	—	—	39	39	—	—
5	Bekledningsarbeiderforbundet	64	2	62	96,88	74	9	65	87,84	843	105	738	87,54	629	150	479	76,15
6	Bygningsindustriarb.forb.	395	395	—	—	1 490	1 454	36	3,29	2 966	2 953	13	0,44	366	366	—	—
7	Elektriker- og Krafstat.forb.	238	238	—	—	443	443	—	—	922	922	—	—	478	478	—	—
8	Fengselstjenestemannsforb.	—	—	—	—	6	6	—	—	102	99	3	2,94	—	—	—	—
9	Øraflak Forbund	40	39	1	2,50	174	158	16	9,20	877	690	181	20,64	15	14	1	6,67
10	Gullsmedarbeiderforbundet	38	21	17	44,74	—	—	—	—	4	4	—	—	—	—	—	—
11	Handels- og Kontorf. Forb.	181	73	108	56,54	484	241	243	50,21	1 829	634	1 195	65,34	700	207	493	70,43
12	Hotell- og Restaurant-Arb.-Forb.	74	25	49	66,22	140	28	112	80,00	425	109	316	74,35	85	5	80	94,12
13	Jern- og Metallarb.forb.	973	837	136	13,98	2 188	2 174	14	0,64	6 815	6 535	280	4,11	1 091	1 670	21	1,24
14	Jernbaneforbundet	11	11	—	—	842	842	—	—	776	776	—	—	—	—	—	—
15	Kjemisk Industriarb.forb.	669	644	25	3,74	1 313	1 294	19	1,45	1 849	1 492	357	19,31	2 580	2 529	51	1,98
16	Kjøttindustriarbeiderforb.	4	4	—	—	79	65	14	17,72	463	392	71	15,33	59	54	5	8,47
17	Kommuneforbundet	800	347	453	56,63	1 512	729	783	51,79	3 095	1 775	1 320	42,65	2 316	1 280	1 036	44,73
18	Lenemannsbetj. Landslag	21	21	—	—	19	19	—	—	46	45	1	2,17	59	56	3	5,08
19	Lokomotivmannsforbundet	—	—	—	—	124	124	—	—	66	66	—	—	—	—	—	—
20	Losforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
21	Luftforsvarets Befalsforb.	—	—	—	—	69	69	—	—	178	178	—	—	10	10	—	—
22	Murerforbundet	41	41	—	—	64	64	—	—	285	285	—	—	42	42	—	—
23	Musikerforbundet	—	—	—	—	19	19	—	—	85	84	1	1,18	—	—	—	—
24	Nærings- og Nytelsesmid.arb.f.	162	104	58	35,80	383	227	156	40,73	1 906	978	928	48,69	1 204	450	754	62,62
25	Papirindustriarbeiderforb.	474	473	1	0,21	911	855	56	6,15	—	—	—	—	251	182	69	27,49
26	Politiforbundet	44	42	2	4,55	81	75	6	7,41	199	189	10	5,03	43	41	2	4,65
27	Postfolkernes Fellesforbund:	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Postforbundet	25	25	—	—	86	81	5	5,81	191	180	11	5,76	—	—	—	—
	Postmannslaget	27	27	—	—	100	100	—	—	144	144	—	—	—	—	—	—
	PostApnernes Landsforb.	65	65	—	—	59	59	—	—	154	154	—	—	321	321	—	—
28	Sjømannaforbundet	973	973	—	—	1 345	1 345	—	—	3 376	3 376	—	—	41	41	—	—
29	Skinn- og Lærarbeiderforb.	—	—	—	—	185	171	14	7,57	31	7	24	77,42	125	119	6	4,80
30	Skog- og Landarbeiderforb.	357	354	3	8,40	30	15	15	50,00	31	18	13	41,94	11	11	—	—
31	Skotøyarbeiderforbundet	16	7	9	56,25	—	—	—	—	34	24	10	29,41	8	8	—	—
32	Tekstilarbeiderforbundet	16	6	10	62,50	531	268	263	49,53	934	383	551	58,99	2 578	1 260	1 318	51,12
33	Telefolkernes Fellesforbund:	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Tele Tjeneste Forbundet	109	96	13	11,93	200	172	28	14,00	346	306	40	11,56	86	39	47	54,65
	Telegrafmennesenes Landsforb.	—	—	—	—	102	99	3	2,94	136	135	1	0,74	—	—	—	—
34	Tjenestemannslaget	180	127	53	29,44	413	305	108	26,15	776	529	247	31,83	409	277	132	32,27
35	Tolltjenestemannsforbundet	—	—	—	—	44	44	—	—	76	76	—	—	—	—	—	—
36	Transportarbeiderforbundet	250	250	—	—	277	277	—	—	1 455	1 335	120	8,25	34	31	3	8,82
37	Treindustriarbeiderforbundet	62	62	—	—	170	169	1	0,59	314	275	39	12,42	543	534	9	1,66
38	Urmaker Svenneforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Til sammen	7 021	6 018	1 003	14,29	15 352	13 343	2 009	13,09	33 749	27 081	6 668	19,76	15 587	11 045	4 542	29,14

Løpnr.	Forbund	13. BERGEN				14. SOGN OG FJORDANE				15. MØRE OG ROMSDAL				16. S.-TRØNDELAG			
		Antall medlemmer		Kv. medl. i % av medl. i alt	Antall medlemmer		Kv. medl. i % av medl. i alt	Antall medlemmer		Kv. medl. i % av medl. i alt	Antall medlemmer		Kv. medl. i % av medl. i alt				
		I alt	Herav		I alt	Herav		I alt	Herav		I alt	Herav					
			M.	Kv.		M.	Kv.		M.	Kv.		M.	Kv.				
1	Arbeiderpartiets Presseforbund	16	15	1	6,25	7	7	—	—	16	16	—	—	29	27	2	6,90
2	Forb. f. Arb.l.ed. og Tekn. Funksj.	202	196	6	2,97	165	147	18	10,91	245	227	18	7,35	224	197	27	12,05
3	Arbeidsmandsforbundet	1 410	1 032	378	2,68	1 184	1 142	42	3,55	2 008	1 940	68	3,39	2 291	1 940	351	15,32
4	Befalslaget	222	222	—	—	—	—	—	—	11	11	—	—	137	137	—	—
5	Bekleingsarbeiderforbundet	1 658	181	1 477	89,08	72	7	65	90,28	1 604	310	1 294	80,67	471	66	405	85,99
6	Byggnadsindustriarb.forb.	3 092	3 092	—	—	331	331	—	—	1 209	1 209	—	—	3 329	3 314	15	4,51
7	Elektriker- og Kraftst.forb.	799	799	—	—	220	220	—	—	564	564	—	—	886	886	—	—
8	Fengselstjenestemannsforb.	22	19	3	13,64	—	—	—	—	7	7	—	—	29	28	1	3,45
9	Graflak Forbund	1 059	785	274	25,87	20	19	1	0,50	170	160	10	5,88	644	430	214	33,23
10	Gullsmedarbeiderforbundet	180	173	7	3,89	—	—	—	—	—	—	—	—	16	16	—	—
11	Handels- og Kontorf. Forb.	3 316	1 208	2 108	63,57	458	233	225	49,13	1 153	620	533	46,23	2 990	1 241	1 749	58,49
12	Hotell- og Restaurant-Arb.-Forb.	982	251	731	74,44	60	—	60	100,00	225	35	190	84,44	1 111	200	911	82,00
13	Jern- og Metallarb.forb.	5 017	4 795	222	4,42	725	715	10	1,38	2 419	2 399	20	0,83	3 692	3 504	188	5,09
14	Jernbaneforbundet	1 387	1 387	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2 840	2 840	—	—
15	Kjemisk Industriarb.forb.	600	356	244	4,07	1 972	1 897	75	3,30	1 325	1 202	123	9,28	872	686	186	21,33
16	Kjøttindustriarbeiderforb.	212	190	22	10,38	153	139	14	9,15	201	172	29	14,43	281	234	47	16,73
17	Kommuneforbundet	4 816	2 909	1 907	39,60	804	392	412	51,24	2 342	1 198	1 144	48,85	4 858	2 554	2 304	47,43
18	Lensmannsbetj. Landslag	—	—	—	—	17	17	—	—	50	48	2	4,00	42	40	2	4,76
19	Lokomotivmannsforbundet	146	146	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	311	311	—	—
20	Løseforbundet	159	159	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
21	Luftforsvarets Befalsforb.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	170	170	—	—
22	Murerforbundet	357	357	—	—	—	—	—	—	90	90	—	—	334	334	—	—
23	Musikerforbundet	141	126	15	10,64	—	—	—	—	—	—	—	—	174	156	18	10,34
24	Nærings- og Nytelseamid.arb.f.	1 381	1 028	353	25,56	347	160	187	53,89	874	534	340	38,90	1 637	1 027	610	37,26
25	Papirindustriarbeiderforb.	—	—	—	—	39	39	—	—	—	—	—	—	549	481	68	12,39
26	Politiforbundet	328	321	7	2,13	3	3	—	—	91	82	9	9,89	217	194	23	10,60
27	Postfolkene Fellesforbund:	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Postforbundet	491	468	23	4,68	—	—	—	—	183	172	11	6,01	445	419	26	5,84
	Postmannslaget	375	375	—	—	—	—	—	—	350	350	—	—	339	339	—	—
	Poståpnernes Landsforb.	—	—	—	—	169	169	—	—	233	233	—	—	256	256	—	—
28	Sjømannsforbundet	4 223	4 223	—	—	46	46	—	—	1 358	1 358	—	—	800	800	—	—
29	Skiln- og Lærarbeiderforb.	28	14	14	50,00	—	—	—	—	—	—	—	—	5	5	—	—
30	Skog- og Landarbeiderforb.	6	6	—	—	98	98	—	—	22	20	2	9,09	744	704	40	5,38
31	Skotøyarbeiderforbundet	316	177	139	43,99	123	95	28	22,76	103	52	51	49,51	120	66	54	45,00
32	Tekstilarbeiderforbundet	900	294	606	67,33	79	44	35	44,30	627	258	369	58,85	169	73	96	56,80
33	Telefolkene Fellesforbund:	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Tele Tjeneste Forbundet	899	674	225	25,03	148	97	51	34,46	456	338	118	25,88	643	426	217	33,75
	Telegrafmennenes Landsforb.	201	182	19	9,45	—	—	—	—	71	68	3	4,23	123	122	1	0,81
34	Tjenestemannslaget	1 253	713	540	43,10	125	93	32	25,60	456	352	104	22,81	1 513	1 021	492	32,52
35	Tolltjenestemannsforbundet	97	96	1	1,03	—	—	—	—	27	27	—	—	50	50	—	—
36	Transportarbeiderforbundet	2 326	2 317	9	3,87	332	332	—	—	1 264	1 163	101	7,99	1 702	1 652	50	2,94
37	Treindustriarbeiderforbundet	133	128	5	3,76	65	65	—	—	760	749	11	1,45	84	80	4	4,76
38	Urmaker Svenneforbundet	28	28	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Til sammen	38 778	29 442	9 336	24,08	7 762	6 507	1 255	16,17	20 514	15 964	4 550	22,18	35 127	27 026	8 101	23,06

Tabell VI. 1967 (forts.) Fylkevis fordeling av medlemmer i alt og herav menn og kvinner, samt kvinnelige medlemmer i prosent av medlemstall i alt innenfor de ulike forbund.

Tabell VI, 1967 (forts.) - Fylkesvis fordeling av medlemmer i alt og herav menn og kvinner, samt kvinnelige medlemmer i prosent av medlemstall i alt innenfor de ulike forbund.

Løpnr.	Forbund	17. N.-TRØNDELAG				18. NORDLAND				19. TROMS				20. FINNMARK			
		Antall medlemmer			Kv. medl. i % av medl. i alt	Antall medlemmer			Kv. medl. i % av medl. i alt	Antall medlemmer			Kv. medl. i % av medl. i alt	Antall medlemmer			Kv. medl. i % av medl. i alt
		I alt	Herav			I alt	Herav			I alt	Herav			I alt	Herav		
			M.	Kv.	M.		Kv.	M.	Kv.		M.	Kv.					
1	Arbeiderpartiets Presseforbund	4	4	-	-	35	34	1	2,86	18	17	1	5,56	14	14	-	-
2	Forb. f. Arb.l ed. og Tekn. Funksj. ...	22	22	-	-	353	349	4	1,15	87	85	2	2,30	100	95	5	5,00
3	Arbeidmandsforbundet	1 413	1 373	40	2,83	3 568	3 324	244	6,84	1 032	1 022	10	9,69	1 152	1 102	50	4,34
4	Befalsslaget	181	181	-	-	272	272	-	-	425	425	-	-	125	125	-	-
5	Bekledningsarbeiderforbundet	47	7	40	85,11	72	5	67	93,06	-	-	-	-	-	-	-	-
6	Bygningsindustriarb.forb.	1 972	1 972	-	-	1 620	1 620	-	-	855	853	2	0,23	413	412	1	2,42
7	Elektriker- og Kraftarb.forb.	397	397	-	-	642	636	6	0,93	303	302	1	0,33	161	153	8	4,97
8	Fengselstjenestemannsforb.	-	-	-	-	7	7	-	-	12	12	-	-	4	4	-	-
9	Grafisk Forbund	69	51	18	26,09	166	142	24	14,46	81	68	13	16,05	35	32	3	8,57
10	Gullmedarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11	Handels- og Kontorf. Forb.	1 211	508	703	58,05	2 433	1 139	1 294	53,19	990	508	482	48,69	515	200	315	61,17
12	Hotell- og Restaurant-Arb.-Forb.	184	19	165	89,67	508	33	475	93,50	168	25	143	85,12	85	10	75	88,24
13	Jern- og Metallarb.forb.	497	454	43	8,65	3 407	3 247	160	4,70	586	569	17	2,90	104	103	1	0,96
14	Jernbaneforbundet	-	-	-	-	513	513	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15	Kjemisk Industriarb.forb.	532	492	40	7,52	1 551	1 501	50	3,22	261	235	26	9,96	103	101	2	1,94
16	Kjøttindustriarbeiderforb.	131	108	23	17,56	207	165	42	20,29	118	92	26	22,03	46	34	12	26,09
17	Kommuneforbundet	1 360	671	797	58,60	3 722	1 758	1 964	52,77	1 825	814	1 011	55,40	1 162	586	576	49,57
18	Lensmannsbetj. Landslag	14	14	-	-	79	77	2	2,53	34	33	1	2,94	41	40	1	2,44
19	Lokomotivmannsforbundet	-	-	-	-	97	97	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20	Løstforbundet	-	-	-	-	70	70	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
21	Luftforsvarets Befalsforb.	35	35	-	-	486	486	-	-	75	75	-	-	-	-	-	-
22	Murerforbundet	112	112	-	-	164	164	-	-	85	85	-	-	58	58	-	-
23	Musikerforbundet	-	-	-	-	6	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
24	Nærings- og Nytelsesmid.arbf.	471	401	70	14,86	1 316	805	511	38,83	797	486	311	39,02	1 384	914	470	33,96
25	Papirindustriarbeiderforb.	807	797	10	1,24	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
26	Politiforbundet	14	13	1	7,14	117	103	14	11,97	50	47	3	6,00	63	55	8	12,70
27	Postfolkernes Fellesforbund:	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Postforbundet	-	-	-	-	216	199	17	7,87	144	139	5	3,47	40	36	4	10,00
	Postmannslaget	-	-	-	-	156	156	-	-	102	102	-	-	42	42	-	-
	Poståpnerens Landsforb.	-	-	-	-	330	330	-	-	177	177	-	-	116	116	-	-
28	Sjømannsforbundet	41	41	-	-	497	497	-	-	1 497	1 497	-	-	344	344	-	-
29	Skinn- og Lærarbeiderforb.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
30	Skog- og Landarbeiderforb.	1 347	1 249	98	7,28	237	235	2	0,84	5	5	-	-	38	38	-	-
31	Skotøyarbeiderforbundet	12	7	5	41,67	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
32	Tekstilarbeiderforbundet	93	40	53	56,99	134	111	23	17,16	137	61	76	55,47	-	-	-	-
33	Telefolkernes Fellesforbund:	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Tele Tjeneste Forbundet	38	17	21	55,26	433	332	101	23,33	225	143	82	36,44	206	155	51	24,76
	Telegrafmenneskenes Landsforb.	-	-	-	-	75	75	-	-	96	94	2	2,08	75	64	11	14,67
34	Tjenestemannslaget	431	272	159	36,89	1 455	1 100	355	24,40	1 193	771	422	35,37	501	274	227	45,31
35	Tolltjenestemannsforbundet	-	-	-	-	46	46	-	-	14	14	-	-	17	17	-	-
36	Transportarbeiderforbundet	355	355	-	-	1 335	1 332	3	0,22	637	636	1	0,16	361	361	-	-
37	Treindustriarbeiderforbundet	76	70	6	7,89	16	13	3	18,75	-	-	-	-	-	-	-	-
38	Urmaker Svenneforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Tilsammen	11 866	9 574	2 292	19,32	26 341	20 979	5 362	20,36	12 029	9 392	2 637	21,92	7 305	5 485	1 820	24,91

Løpnr.	Forbund	Landsomfattende avdelinger og avdelinger på Svalbard og i utlandet				Direkte medlemmer				Riket pr. 31. desember 1967			
		Antall medlemmer		Kv. medl. i % av medl. i alt	Kv. medl. i % av medl. i alt	Antall medlemmer		Kv. medl. i % av medl. i alt	Kv. medl. i % av medl. i alt	Antall medlemmer		Kv. medl. i % av medl. i alt	
		I alt	Herav			I alt	Herav			I alt	Herav		
			M.	Kv.	M.		Kv.	M. ¹⁾	Kv. ¹⁾				
1	Arbeiderpartiets Presseforbund									468	445	23	4,91
2	Forb. f. Arb.led. og Tekn. Funksj.	194	188	6	3,09					7 019	6 743	276	3,92
3	Arbeidsmandsforbundet	216	181	35	16,20	223	216	7	3,14	27 239	24 695	2 544	9,34
4	Befalslaget	115	115							3 412	3 412		
5	Bekledningsarbeiderforbundet					8	2	6	75,00	12 923	1 616	11 307	87,50
6	Bygningsindustriarb.forb.					15	15			48 463	48 280	183	0,38
7	Elektriker- og Kraftst.forb.	270	270			70	70			13 480	13 455	25	0,19
8	Fengselstjenestemannsforb.					193	178	15	7,77	841	794	47	5,59
9	Gråfisk Forbund					1	1			13 407	9 988	3 419	25,50
10	Gullismedarbeiderforbundet					11	11			999	852	147	14,71
11	Handels- og Kontorf. Forb.	441	337	104	23,58	770	379	391	50,78	40 377	17 323	23 054	57,10
12	Hotell- og Restaurant-Arb.-Forb.					511	49	462	90,41	9 918	2 489	7 429	74,90
13	Jern- og Metallarb.forb.									78 013	72 852	5 161	6,62
14	Jernbaneforbundet	74	74							17 665	16 555 ²⁾	1 110	6,28
15	Kjemisk Industriarb.forb.					128	124	4	3,13	32 374	28 013	4 361	13,47
16	Kjøttindustriarbeiderforb.					16	16			4 466	3 612	854	19,12
17	Kommuneforbundet					129	62	67	51,94	68 569	36 901	31 668	46,18
18	Lensmannsbetj. Landslag									752	724	28	3,72
19	Lokomotivmannsforbundet									1 850	1 850		
20	Løstforbundet									363	363		
21	Lufforsvarets Befalsforb.					27	27			1 746	1 746		
22	Murerforbundet									4 585	4 585		
23	Musikerforbundet									1 216	1 123	93	7,65
24	Nærings- og Nytelesmid,arb.f.	26	23	3	11,54	2 049	1 709	1 240	42,05	23 445	14 354	9 091	38,78
25	Papirindustriarbeiderforb.									17 846	16 359	1 487	8,33
26	Politiforbundet					16	16			2 302	2 114	188	8,17
27	Postfolkernes Fellesforbund:												
	Postforbundet					818	730	88	10,76	5 122	4 757	365	7,13
	Postmannslaget									3 482	3 482		
	Poståpnerens Landsforb.									2 485	2 485		
28	Sjømannsforbundet	10 067	10 067			942	942			37 527	34 527 ³⁾	3 000	7,99
29	Skinn- og Lærarbeiderforb.					11	10	1	9,09	1 195	731	464	38,83
30	Skog- og Landarbeiderforb.									17 368	16 988	380	2,19
31	Skotayarbeiderforbundet					11	4	7	63,64	2 929	1 433	1 496	51,08
32	Teikstilarbeiderforbundet					28	7	21	75,00	9 187	4 150	5 037	54,83
33	Telefolkernes Fellesforbund:												
	Telo Tjeneste Forbundet	138	138							8 475	6 033	2 442	28,81
	Telegrafmennenes Landsforb.					131	113	18	13,74	1 916	1 791	125	6,52
34	Tjenestemannslaget	²⁾ 2 206	1 971	235	10,65					20 320	12 861	7 459	36,71
35	Tolltjenestemannsforbundet					9	9			926	925	1	0,11
36	Transportarbeiderforbundet					61	61			20 103	19 079	1 024	5,09
37	Treindustriarbeiderforbundet					30	26	4	13,33	5 387	4 986	401	7,44
38	Urmaker Sveineforbundet									50	50		
	Til sammen	13 756	13 373	383	2,78	7 108	4 777	2 331	32,79	570210	445521	124689	21,87

¹⁾ Summen av fylkestallene blir 449 631 menn og 120 579 kvinner. Det skyldes at kvinnelige medlemmer i Jernbaneforbundet og Sjømannsforbundet (til sammen 4110) er anslåtte tall og ikke kan fordeles på fylkene.

²⁾ Anslått tall, kan ikke fordeles på fylkene.

³⁾ I Tjenestemannslaget er det 17 315 medlemmer, herav 5 537 kvinner i landsomfattende foreninger og foreninger i utlandet. Av disse er 15 116, herav 5 302 kvinner, fort opp under avdelinger i fylkene der de hører heime.

Tabell VI, 1966 (forts.) Fylkesvis fordeling av medlemmer i alt og herav menn og kvinner, samt kvinnelige medlemmer i prosent av medlemstall i alt innført de ulike forbund.

Tabell VII, 1967.

Fagblader — 1967.

(Utkommet 1. januar—31. desember.)

	Forbund	Fagbladenes navn	Antall nummer i 1967 ¹⁾	Gj.sn. opplag i 1967	Gj.sn. antall sider pr. nummer i 1967
1	Landsorganisasjonen i Norge	Fri Fagbevegelse	11 (1)	33 850	27
2	Arbeiderpartiets Presseforbund	—	—	—	—
3	Forb. f. Arb.ledere og Tekn. Funksj.	Arbeidsledelse og Teknikk	6	8 000	16
4	Arbeidsmandsforbundet	Arbeidsmanden	8 (4)	29 500	16
5	Befalslaget	Befalsbladet	12	4 200	40
6	Bekledningsarbeiderforbundet	Tekstil — Bekledning	8	25 000	19
7	Bygningsindustriarb.forbundet	Bygningsarbeideren	10 (2)	52 200	32
8	Elektriker- og Kraftstasjonsforb.	Elektrikeren	10	14 500	32
9	Fengselstjenestemannsforbundet	Fengselsmannen	2	950	12
10	Grafisk Forbund	Norsk Grafi	12	13 700	12
11	Gullsmedarbeiderforbundet	Gullsmedarbeideren	4	1 350	16
12	Handels- og Kontorfunksj. Forbund	Handels- og Kontorfunksjonøren	8	41 600	30
13	Hotell- og Restaurant-Arbeider-F.	Hotell- og Restaurantfunksjonøren	11 (1)	10 000	20
14	Jern- og Metallarbeiderforbundet	Jern- og Metallarbeideren	10 (2)	81 000	29
15	Jernbaneforbundet	Jernbanemanden	19 (3)	26 300	8
16	Kjemisk Industriarbeiderforbund	Fabrikkarbeideren	9	32 000	16
17	Kjøttindustriarbeiderforbundet	Kjøttindustriarbeideren	10	4 750	18
18	Kommuneforbundet	Norsk Kommuneforbunds Fagblad	9 (1)	68 500	30
19	Lensmannsbetjentenes Landslag	Lensmannsbetjentenes Blad	11 (1)	1 400	16
20	Lokomotivmannsforbundet	Lokomotivmands Tidende	11 (1)	3 300	25
21	Losforbundet	Losen	10 (2)	540	15
22	Luftforsvarets Befalsforbund	LEF-bladet	5 (1)	2 500	28
23	Murerforbundet	Norsk Murerforbunds Fagblad	11 (1)	6 000	16
24	Musikerforbundet	Norsk Musikerblad	10 (2)	1 800	12
25	Nærings- og Nytelsesmiddelarb.forb.	Næringsmiddelarbeideren	6 (6)	26 500	32
26	Papirindustriarbeiderforbundet	Papirarbeideren	10 (5)	19 000	16
27	Politiforbundet	Norsk Politiblad	23 (1)	3 450	44
28	Postfolkernes Fellesforbund:				
	Postforbundet	Postmannen	10 (2)	5 000	16
	Postmannslaget	Posthornet	12	3 900	34
	Poståpnernes Landsforbund	Postbladet	24 (2)	3 600	16
29	Sjømannsforbundet	Norsk Sjømannsforbunds Medlemsblad	11 (1)	17 300	36
30	Skinn- og Lærarbeiderforbundet	Lærarbeideren	4	7 000	16
31	Skog- og Landarbeiderforbundet	Skog- og Landarbeideren	7 (5)	18 890	29
32	Skotøyarbeiderforbundet	Skotøyarbeideren	6 (6)	5 000	24
33	Tekstilarbeiderforbundet	Tekstil — Bekledning	*)	—	—
34	Telefolkernes Fellesforbund:				
	Tele Tjeneste Forbundet	Teletjenesten	10	9 500	28
	Telegraf mennenes Landsforb.	Telegrafbladet	10 (2)	2 500	19
35	Tjenestemannslaget	—	—	—	—
36	Tolltjenestemannsforbundet	Tolderen	10	1 600	16
37	Transportarbeiderforbundet	Transportarbeideren	7 (1)	21 500	24
38	Treindustriarbeiderforbundet	Trearbeideren	7 (3)	6 000	18
39	Urmaker Svenneforbundet	Urmakeren	—	—	—
40	Statstj.mannskartetlet	Kartellnytt	12	34 000	8
		Tilsammen	386 (56)	—	—

¹⁾ Tallene i parentes angir herav antall dobbelnummer. *) «Tekstil-Bekledning» er fagblad både for Norsk Bekledningsarbeiderforbund og Norsk Tekstilarbeiderforbund.

Tabell VIII.

Antall saker/tariffer behand-

Forbund	Godkjente søknader for å fremme krav om ny tariffavtale			
	Ant. saker	Omfattende		
		Tariffer	Arb.	Org.
1 Arbeiderpartiets Presseforbund	—	—	—	—
2 Forbund for Arbeidsledere og Tekniske Funksj... ..	31	31	144	144
3 Arbeidsmandsforbundet	24	24	348	315
4 Befalslaget	—	—	—	—
5 Bekleddingsarbeiderforbundet	—	—	—	—
6 Bygningsindustriarbeiderforbundet	9	9	149	117
7 Elektriker- og Kraftstasjonforbundet	26	26	110	97
8 Fengselstjenestemannsforbundet	—	—	—	—
9 Grafisk Forbund	—	—	—	—
10 Gullsmedarbeiderforbundet	—	—	—	—
11 Handels- og Kontorfunksjonærenes Forbund... ..	173	173	854	692
12 Hotell- og Restaurant-Arbeider-Forbundet	52	52	453	305
13 Jern- og Metallarbeiderforbundet	37	37	533	482
14 Jernbaneforbundet	—	—	—	—
15 Kjemisk Industriarbeiderforbund	6	6	47	38
16 Kjøttindustriarbeiderforbundet	1	1	6	6
17 Kommuneforbundet	10	22	243	173
18 Lensmannsbetjentenes Landslag	—	—	—	—
19 Lokomotivmannsforbundet	—	—	—	—
20 Losforbundet	—	—	—	—
21 Luftforsvarets Befalsforbund	—	—	—	—
22 Murerforbundet	—	—	—	—
23 Musikerforbundet	—	—	—	—
24 Nærings- og Nytelsemiddelarbeiderforbundet.. ..	9	9	72	54
25 Papirindustriarbeiderforbundet	—	—	—	—
26 Politiforbundet	—	—	—	—
27 Postfolkenes Fellesforbund:				
Postforbundet	—	—	—	—
Postmannslaget	—	—	—	—
Poståpnernes Landsforbund	—	—	—	—
28 Sjømannsforbundet	2	2	17	17
29 Skinn- og Lærarbeiderforbundet	—	—	—	—
30 Skog- og Landarbeiderforbundet	1	1	3	2
31 Skotøyarbeiderforbundet	1	1	7	7
32 Tekstilarbeiderforbundet	1	1	17	17
33 Telefolkenes Fellesforbund:				
Tele Tjeneste Forbundet	—	—	—	—
Telegrafmennenes Landsforbund	—	—	—	—
34 Tjenestemannslaget	1	1	22	15
35 Tolltjenestemannsforbundet	—	—	—	—
36 Transportarbeiderforbundet	37	37	182	156
37 Treindustriarbeiderforbundet	3	3	11	9
38 Urmaker Svenneforbundet	—	—	—	—
Til sammen	424	436	3 218	2 646

¹⁾ Hertil kommer 13 særavtaler.

²⁾ I tillegg kommer Statstjenestemannskartellets oppsigelser for Statens tjenestemenn på hovedregulativet, særregulativer og overenskomster som følger regulativet med ca. 85 000 organiserte, og oppsigelse av overenskomsten for statsansatte rengjøringskvinner med ca. 3000 organiserte.

let i Sekretariatet 1968.

Godkjente søknader for & si opp tariffavtalen				Godkjente søknader for å sette i verk arbeidsstans				Antall saker i alt	Antall tariff-fer i alt	Prosent	
Ant. saker	Omfattende			Ant. saker	Omfattende					Saker	Ta-riffer
	Tariff-fer	Arb.	Org.		Tariff-fer	Arb.	Org.				
1	2	396	396	—	—	—	—	1	2	0,14	0,05
7	67	3 405	3 405	—	—	—	—	38	98	5,38	2,57
22	113	30 490	23 990	3	3	10 605	9 407	49	140	6,94	3,67
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9	9	10 243	8 133	—	—	—	—	9	9	1,27	0,24
7	61	33 650	31 091	—	—	—	—	16	70	2,27	1,83
18	95	12 444	11 220	—	—	—	—	44	121	6,23	3,17
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9	316	12 466	12 466	—	—	—	—	9	316	1,27	8,28
3	3	1 059	981	—	—	—	—	3	3	0,43	0,08
22	160	12 843	12 843	—	—	—	—	195	333	27,62	8,73
10	118	12 327	6 173	2	2	6 935	3 391	64	172	9,07	4,51
31	614	75 547	66 154	1	1	2 008	1 961	69	652	9,77	17,09
1	1	100	100	—	—	—	—	1	1	0,14	0,03
11	140	32 480	26 500	—	—	—	—	17	146	2,41	3,83
3	3	5 311	3 953	—	—	—	—	4	4	0,57	0,10
29	413	110 030	58 159	—	—	—	—	39	435	5,52	11,40
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	1	105	105	—	—	—	—	1	1	0,14	0,03
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	210	4 300	4 300	—	—	—	—	2	210	0,28	5,50
10	11	664	664	—	—	—	—	10	11	1,42	0,29
24	179	23 273	18 987	—	—	—	—	33	188	4,67	4,93
2	13	16 134	15 364	—	—	—	—	2	13	0,28	0,34
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	47	43 001	31 470	1	1	38 000	28 000	14	50	1,98	1,31
6	25	1 156	909	—	—	—	—	6	25	0,85	0,66
3	49	6 537	3 904	—	—	—	—	4	50	0,57	1,31
2	40	2 325	2 175	—	—	—	—	3	41	0,43	1,07
3	37	9 776	7 577	—	—	—	—	4	38	0,57	1,00
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	¹⁾ 5	2 041	2 041	—	—	—	—	5	¹⁾ 5	0,71	0,13
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	1	60	60	—	—	—	—	2	2	0,28	0,05
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13	447	20 552	20 536	3	3	345	226	53	487	7,51	12,77
5	187	6 034	4 742	1	2	21	14	9	192	1,28	5,03
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
*) 271	3 367	488 749	378 398	11	12	57 914	42 999	*)106	3 815	100,0	100,0

Tabell IX.

Oversikt over godkjente

Forbund Fag — industri — bedrift	Antall arbeidere berørt av konflikten		Konfliktens varighet		Antall tapte dager	
	I alt	Org.	Fra	Til	Løpende dager	Arbeids- dager ¹⁾
<i>Hotell- og Restaurant-Arbeider- Forbundet.</i> Lyng Kafeteria og Gjestehjem, Lyngdal.....	9	9	1/1 (1/12-67)	25/2	56	423
<i>Transportarbeiderforbundet.</i> Stavanger og omegn Drosjeeierforening	46	36	31/8	30/9	31	769
Trondhjem Drosjeeiers Forening	95	46	19/11	20/12	32	1 081
3 konflikter	150	91				2 237

¹⁾ Vesentlig oppgitt av forbundene på grunnlag av utbetalt stønad.

konflikter i 1968.

Refusjon utbetalt av LO ved årets utgang Kr.	Konfliktens årsak	Konfliktens karakter	Konfliktens resultat
996,25	Bedriften nektet opprettelse av tariffavtale	Streik	Bedriften opprettet overenskomst direkte med de angjeldende medlemmer som gikk ut på de samme vilkår som forbundets tariffkrav.
3 445,00	Fornyelse av overenskomsten. Et framsatt meklingsforslag ble forkastet av drosjeeierne.	Streik	Overenskomsten ble fornyet i samsvar med resultatet av årets tariffoppgjør.
4 805,00	Fornyelse av overenskomsten. Meklingen brutt, vesentlig på grunn av kravet om kompensasjon for arbeidstidsforkortelsen.	Streik	Overenskomsten ble fornyet i samsvar med resultatet av årets tariffoppgjør.
9 246,25			

